THE

Self-English Instructor.

ધી સેલ્ફ ઇંગ્લીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર.

અથવા

રાજભાષા.

ઇંગ્રેજી શિખવનાર ભોમિયો.

[આવૃત્તિ ૪ થી.]

પ્રસિદ્ધ કર્ત્તા,

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

કીંમત રૂ. ૧-૪-૦.

THE
SELF-ENGLISH INSTRUCTOR

ધી સેલ્ફ ઇંગ્લિશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર

અથવા

રાજભાષા.

(ઇંગ્રેજી શિખવનાર ભોમિયો.)

સુધારા વધારા સહિત.

રચનાર,

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે બુકસેલર.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

ચોથી આવૃત્તિ. પ્રત ૩૦૦૦.

સને ૧૯૧૬. સંવત ૧૯૭૨.

કીંમત રૂપીઓ સવા.

શ્રી "સત્યનારાયણ" પ્રિ. પ્રેસમાં પટેલ મોતીલાલ
કાળીદાસે છાપી. ઠે. સીવીલ હૅસ્પીતાલ સામે
પાનાભાઇની વાડીમાં—અમદાવાદ.

બીજી તથા ત્રીજી આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના.

આ પુસ્તકની પહેલી અને બીજી આવૃત્તિને જનસમાજ તરફથી ઘણોજ સારો આવકાર મળવાથી ટુંક સમયમા આ ત્રીજી આવૃત્તિની જરૂર પડી છે, તે તેના ઉપયોગીપણાની પુરતી સાબીતી છે. જે જે ગૃહસ્થોએ આ નાનકડા પુસ્તકને આવકારથી વધાવી લીધું છે, તેઓનો હું બેશક આભાર માનું છું. આ પુસ્તકને માટે બીજા ગૃહસ્થો, જાહેર વર્તમાન પત્રો અને આ પુસ્તક ઉપરથી અભ્યાસ કરી બીજા પુસ્તકો મંગાવેલા એવા હજારો પત્ર માહેલા થોડા પત્રો આમાં નામ સાથે આપેલા છે. અને તે આપનાં જે કાઇ સુચનાઓ અને પ્રશસા કરી છે તે માટે તેઓનો પણ હુ ઉપકાર માનું છું. તેઓએ કરેલી સુચનાઓ ઉપર આ ચોથી આવૃત્તિ વખતે ધ્યાન આપવામા આવ્યુ છે. અને હજી પણ જે કાંઈ સુચનાઓ કરવામા આવશે, તેના ઉપર યોગ્ય વિચાર કરવામા હું આનંદ માનીશ. આ આવૃત્તિમા ઘણોજ સુધારો અને વધારો કરવામા આવ્યો છે. લખાણ પણ ઘણુંજ વધેલું છે. એટલે સુધી કે અદ્યાપી સુધીમા બહાર પડેલાં આવી ઢબના પુસ્તકો પૈકીનું એક પણ એટલા પૃષ્ટનું છેજ નહી. તે ઉપરથી વાચનારને ખાત્રી થશે કે આ પુસ્તકની ઈમારત ઘણીજ સારી ઘડવામા આવી છે. તે બાબત તેની અનુક્રમણીકા જોવાથી ખાત્રી થશે.

આ પુસ્તક શીખનારને કઈ પણ શિખવામા અડચણ પડે અને કાઈ પણ ખુલાસો જોઇશે તો તે મને લખી જણાવશે તો હું તેને લખી મોકલીશ, અગર જો તે અમારી પાસે ઇંગ્રેજી શીખવામા કંઇ પણ સલાહ માગશે તો હું પણ તેને આપીશ.

જુજ અભ્યાસને માટે ઉપયુક્ત ડીક્ષનેરીયો પહેલી આવૃત્તીમાં સુચવવામાં આવી છે ને છતા જેઓને વિશેષ અભ્યાસની જીજ્ઞાસા છે તેઓ (ડી. ઈ. ગુ. ડી. બા. અંબાલાલ સા. દે. તથા સ્ટાન્ડર્ડ ડીક્ષનેરી વ્યાસ અને પટેલ કૃતનો) ખાસ ઉપયોગ કરવો, બીજી કાઈ ડીક્ષસનેરીપર વિશ્વાસ કરવો નહી અને તે અમારી મારફત મળી શકશે.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ. }
તા. ૧લી જાનેવારી સને ૧૯૧૬. } લી. મહાદેવ રામચંદ્ર જાગુષ્ટે.

પ્રસ્તાવના.

બે બોલ.

આવી જાતનાં ઇંગ્રેજી શિખવનાર પુસ્તકો જોત જોતામાં પાંચ છ નીકળી ચુક્યાં છે અને એકનું દેખી બીજાને કરવાનું સુઝે છે, એવો અપવાદ દરેક નવા આવી જાતનાં પુસ્તક તૈયાર કરનાર પર મુકાય તેમાં નવાઈ નથી; પણ જો શિખનાર આ જાતના અત્યાર લગીમાં તૈયાર થયેલાં પુસ્તકો આ પુસ્તક સાથે તપાસશે તો તેને તુરતજ જણાશે કે આ પુસ્તકની ઇબારત તદ્દન આવી તેવી જાતના પુસ્તકો કરતાં જુદીજ છે. આ પુસ્તક તૈયાર કરવાનો હેતુ નિશાળે નહિ જનાર એવા ઘેર બેઠાં થોડું ઇંગ્રેજી શિખવા માગનારાઓને કંઈ સુલભ માર્ગ બતાવવાનો છે, અને તેથી તેનો ક્રમ એવો રાખવામાં આવ્યો છે કે જો શિખનાર આ પુસ્તકનો છ માસ સુધી નિયમિત અભ્યાસ કરે તો તેને રાજભાષા ઇંગ્રેજી રાજભાષાનું થરગતુ જ્ઞાન તેટલા અરસામાં થાય, અને તેટલો અભ્યાસ કર્યા પછી શિખનારે અંગ્રેજી ભાષાના ગ્રંથો, વર્તમાનપત્ર વગેરે વાચવાનો અભ્યાસ ચાલુ રાખવો (વધુ માટે શિખનારને સૂચના વાચો.)

આવી જાતનું પુસ્તકનું તૈયાર કરવાનો ઇરાદો મને સને ૧૮૯૧ ના ડિસેમ્બર માસમાં થયો હતો, અને તેનું કારણ A study of English via Bengalee (બેંગાલીદ્વારા અંગ્રેજીનો અભ્યાસ) એ નામનો ગ્રંથ એ હતો. પણ મનુષ્યનું ધારવું અને ઇશ્વરનું કરવું એ કહેણી પ્રમાણે મોડો પણ આજે તે ઇરાદો પાર પડયો છે અને તેનું ફળ શિખનાર તેનો લાભ લઈ આપશેજ એવી આશા છે.

આ ગ્રંથ એકજ ભાગમાં પુરો કર્યો છે અને તેનો હેતુ વધુ કિંમત રાખી પૈસાની લુટ કરવાનો નથી પણ થોડી કીંમતમાં વધુ જ્ઞાન આપવાનો છે. આ પુસ્તકમા જે કંઇ આવ્યું છે તે તેની જાતનાં આજ લગી નિકળેલા તેવાં પુસ્તકો કરતાં અઢીગણું મોટું છે, જ્યારે તેમા સમાવવામા આવેલી પદ્ધતી તદ્દન જુદીજ છે.

આ ગ્રંથ બાર ભાગમા પુરો કરવામાં આવ્યોછે;અને તે એક પછી એક શીખવાનો છે.

આ પુસ્તક તૈયાર કરવામા અનેક પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. અને તે બધા ગ્રંથકારોનો અને મારા સ્નેહીઓએ જેણે મને વારંવાર અનેક સૂચના કરી છે તેનો આ પ્રસંગે સામટો ઉપકાર માનું છું.

આ પુસ્તક શિખનારને કંઇપણ શિખવામાં અડચણ પડે અને તેને કંઇપણ ખુલાસો જોઇએ તો તે જો મને લખી જણાવશે તો તુરતજ તેને તે લખી મોકલવામાં આવશે, એટલુંજ નહિ પણ તે નવા વાકયો પોતાની મેળે ગોઠવી મને સુધારવા મોકલશે તો તે પણ હું સુધારી મોકલીશ.

આ ગ્રંથકાર દરેક આ ગ્રંથ ખરીદનાર સાથે એટલી સરત કરે છે કે જો પુસ્તક ખરીધા પછી છ માસમાં તેને આ પુસ્તકનો અભ્યાસ કર્યા છતાં જો સાધારણ ઇંગ્રેજી ન આવડે તો તે દરેક એવા ખરીદી શિખનારને રૂ. ૧૦૦) નુકશાની આપવા બંધાય છે.

દરેક શિખનારને આ સાથે શિખનાર માટે આપેલી સુચના વાંચવા ખાસ ભલામણ કરવામાં આવે છે.

અમદાવાદ.
તા. ૧ લી મે ૧૯૦૧.

કર્તા—**રાજભાષા.**
ઠે. મહાદેવ રામચંદ્રને ત્યા–ત્રણ દરવાજા.

શિખનારને સૂચના.

આ પુસ્તકના બાર ભાગ કરવામા આવ્યા છે તેમાં શિખનારે પ્રથમ ભાગથી શરૂઆત કરવાની છે. કોઇપણ ભાષામા વ્યાકરણ પ્રથમ પાયો છે અને તેથી પહેલા ભાગમાં વ્યાકરણનું પહેલું પગથીયુ જે અક્ષર તેનું બ્યાન આપવામા આવ્યું છે, અક્ષરજ્ઞાન સારી રીતે આવડયું કે તેને વાચવાનું સુગમ પડવા માટે આ પહેલો ભાગ અવશ્ય કંઇપણ શિખ્યા પહેલા શિખવાના છે.

બીજા ભાગમાં—વ્યાકરણનું સાધારણ જ્ઞાન આપવામાં આવ્યું છે. આ ભાગ શિખનારથી શિખાય તો વધારે સારૂં છતાં અઘરો જણાય તો તેને મુકી દેવો, અને ત્રીજો ભાગ શિખ્યા પછી શિખવો.

ત્રીજો ભાગ—આ ભાગમા ૯૦ વાચનપાઠ આપ્યા છે. તે દરેક પાઠ શિખનારે દરરોજ પોતાના અનુકુળ વખત પ્રમાણે એક બે પાઠ શિખવાના છે. દરેક પાઠમાં શબ્દ તેના ઉચ્ચાર અને અર્થ આપવામાં આવ્યા છે તેમજ પાઠનો તરજુમો પણ આપ્યો છે એટલે શિખનારે પ્રથમ અર્થ તૈયાર કરવા અને પોતાને આવડે છે કે નહિ તે પોતાની મેળે તપાસવું. આમ ત્રણ માસમા શિખનારને સાધારણ વાંચતાં આવડે તેમ છે. પાઠનો ક્રમ નિસરણી માફક એક પછી એક વધુ અઘરો કરવામાં આવ્યો છે.

ચોથો ભાગ—આ ભાગમાં ફકત ઇંગ્રેજી વાંચનપાઠ આપ્યા છે જે તેમાં લખ્યા પ્રમાણે શિખવાના છે અને તેનો ક્રમ સાત માસ જેટલો છે.

પાંચમો ભાગ—આ ભાગમાં ફક્ત ગુજરાતી પાઠ આપવામાં આવ્યા છે. તે શિખનારે તેના ઇંગ્રેજી શબ્દ ડિક્ષનેરીમાંથી શોધી પોતાની મેળે ભાષાન્તર કરવા માટે છે. અને તે શિખનાર સુધારવા કર્તા તરફ મોકલાવશે તો તે સુધારશે. આનો ક્રમ એક માસનો છે.

આમ પાંચ ભાગ છ માસમાં શિખાય તેવી રીતે આ પુસ્તકની ગોઠવણી કરી છે અને પ્રથમ પાંચ ભાગ શિખ્યા પછી શિખનારે પોતાનું અગ્રેજી જ્ઞાન વધારવું હોય તો નીચે બતાવેલાં પુસ્તકોનો ઉપયોગ અનુક્રમે કરવો. પણ ભાષાન્તર માટે મીનીંગ બુકો નહિ વાપરતાં ફક્ત કારભારી કૃત ઇં. ગુ. ડિક્ષનરી રૂ. ૩ વાળી અને તેમનીજ ગુ. ઇં. ડિક્ષનરી રૂ. ૩ાા વાળી વાપરવી.

અંગ્રેજી વાંચવા સારૂ પુસ્તકોઃ—

Sandford and Merton (સેન્ડફર્ડ અને મર્ટન).
Lamb's, Tales from Shakespear (લેમ્સ્ ટેલ્સ્).
Gulliver's Travels (ગલીવર્સ ટ્રાવેલ્સ.)
Robinson Cruso. (રોબીન્સન ક્રુઓ)
Æsop's Fables (ઇસપ્સ્ ફેબલ્સ).
Arabian Knights (અરેબિયન નાઇટસ).

ગુજરાતીનું અંગ્રેજી કરવા સારૂ.

તરખડ કૃત ભાષાન્તર પાઠમાળા ભા. ૧.

રે. વેલ્સ કૃત ભાષાન્તર પાઠમાળા ભા. ૧ થી ૫.

કરણઘેલો.

મીસીસ ટેલર કૃત ગુજરાતી વાંચન સંગ્રહ.

આવી રીતે પાંચ ભાગ શિખ્યા પછી બાકીના સાત ભાગ આ પુસ્તકમાં લખ્યા પ્રમાણે શિખનારે પોતાના વખતને અનુસરીને તેનો અભ્યાસ કરવો.

આવી રીતે શિખનારે આ પુસ્તકનો ઉપયોગ કરવાનો છે. પણ લખવા વાંચવાનો જથુનો માવરો તે જ્ઞાન સંપાદન કરવાનો ધોરી માર્ગ છે.

શિખનારે ખાસ ઉપલી **બે ડિક્ષનેરી** હમેશાં પોતાની પાસે રાખવી અને તે આ બુકસેલર મારફતે મળી શકશે. બીજી કોઈ ડિક્ષનરીપર વિશ્વાસ કરવો નહિ.

વર્ત્તમાનપત્રોના અભિપ્રાય.

આ પુસ્તકમાં વ્યાકરણ શિખવા તરફ તથા શબ્દ સંગ્રહ, રૂઢ વાકયો, કહેવતો, અભ્યાસ પાઠો, મનોયત્નો, કાગળો વિગેરે સગ્રહ ઘણોજ આપવા તરફ સારૂ લક્ષ આપેલું છે.

દેશભક્ત વડોદરા.

એ ચોપડીમાં જણાવેલા રસ્તે કામ લેવાથી તેને થોડુ પણ ભાષાજ્ઞાન થઇ શકે તેવી રચના કરેલી છે,

કાઠિયાવાડ ટાઇમ્સ.

એ ચોપડી કોઈ બી શખ્સ જે કોઈ અગ્રેજી બોલવા, લખવા ઈચ્છતા હોય તેને માટે ઘણીજ સરસ છે

નવસારી પ્રકાશ.

આ પુસ્તકના બાર ભાગ પાડવામાં આવ્યા છે અને સાધારણ ગુજરાતી ભાષાનું જ્ઞાન ધરાવનાર રાજભાષા શિખવનાર કોઇ પણ જીજ્ઞાસુ ખતથી તેના એક એક ભાગનું અનુક્રમે અધ્યયન કરે તો પુસ્તક પુરૂ થતાં દરમિયાન તેને અંગ્રેજી ભાષાનો વ્યવહારીક કાર્યમાં જરૂર જેટલો સંસ્કાર થાય એવી પુસ્તકની કૃતી છે.

ગુજરાતી પંચ.

જે લોકો નોકરી કરી અભ્યાસ કરવા ધારે છે તેને અંગ્રેજી શિખવા માટે આ પુસ્તક એક સારી સગવડ કરી આપે છે. આજ સુધીમા જે પુસ્તક બહાર પડયા છે, તેમાંના કોઈ પણ પુસ્તક સાથે આ પુસ્તક સરખામણીમાં મૂકી શકાય તેમ છે.

પ્રજાબંધુ.

શિક્ષકની મદદ વિના અંગ્રેજી શિખનારાઓને માટે આ સમયમા જે કાંઇ સાધનો છે તેમાં આ પુસ્તક એક ઓર ઉમેરો કરેલો છે.

વિદ્યાર્થીજીવન

આ પુસ્તકનો સારો અભ્યાસ કરે તો અગ્રેજીનું સાધારણ જ્ઞાન મેળવી શકાય તેવું આ પુસ્તક છે અને તેથી દરેક અગ્રેજી શિખવા ઈચ્છનારને આ પુસ્તક વાપરવાની અમે ભલામણ કરીએ છીએ.

વિદ્યાવિનોદ.

વિદ્વાનોના અભિપ્રાય.

મિ. દત્તાત્રય કે. ગુપ્તે. બી. એ. અમદાવાદ ન્યુ ઇંગ્લીશ સ્કુલના માજી અને નાંદોદ હાઇસ્કુલના હેડ માસ્તર અંગ્રેજીમા લખે છે કે—મોટી ઉમ્મરે પહોંચેલાઓ જેઓ અંગ્રેજી શિખવા માગતા હોય તેના માટે તમારૂ પુસ્તક એક આશીર્વાદરૂપ છે.

મિ. આણુલાલ પારનેરીયા બી. એ. એલ. એલ. બી. વકીલ. અંગ્રેજીમાં લખે છે કે—" રાજભાષા " પુસ્તક વિષે મારો ઘણોજ સારો અભિપ્રાય છે. તેની ગોઠવણી ઘણીજ સહેલી છે. નિશાળે નહી જનારા અંગ્રેજી શીખનારે અવશ્ય તેનો ઉપયોગ કરવો.

મિ. હીરાલાલ મ. દેસાઇ બી. એ. ગોંડલ ગરાશિયા સ્કુલના આસિસ્ટંટ માસ્તર અંગ્રેજીમાં લખે છે કે—સેલ્ફ ઇંગ્લીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટરનું પુસ્તક ઘણુંજ સારૂં તેમજ તેની ઇબારત વખાણવા લાયક છે, પુસ્તક અંગ્રેજી શીખવા ઇચ્છા રાખનારાએ જરૂર ખરીદવું જોઇએ.

મિ નારાયણ ભાસ્કર પંવડોદરા કેળવણી ખાતાના ડે. એ. ઇન્સ્પેક્ટર લખે છે કે—તેની રચના સારી છે, અને તે તમને બહુજ ઉપયોગી થઇ પડશે, એમાં શક નથી.

આ શિવાય બીજા વર્તમાન પત્રો અને વિદ્વાનોના ઘણાજ અભિપ્રાય આવેલા છે તે અમારા પાસે સંઘરેલા છે પણ જગ્યાના સંકોચને લીધે દાખલ કર્યા નથી. આવા અભિપ્રાયો એવી જાતના કોઇપણ પુસ્તક ઉપર મળ્યા હોય તો તે બતાવવા અમે ખુલ્લુ ચેલજ કરીએ છીએ.

આ પુસ્તક ઉપરથી અભ્યાસ કરનારા શું કહે છે ?

"રાજભાષા" નું પુસ્તક મોકલ્યું તે પહોચ્યું છે અને બીજી પણ "રાજભાષા" મોકલી આપશો. **જોશી ફુલચંદ સોમેશ્વર—કપડવણજ.**

તા. ૧૨–૭–૦૯.

"રાજભાષા" નું પુસ્તક મોકલ્યું તેની રચના ઘણી સારી છે અને મોટી ઉમરે પહોચેલો માણસ ખુશીથી અંગ્રેજી લખતાં વાચતાં શીખે તેવી તેની ગોઠવણ છે. **વિપ્ર કરૂણાશંકર ઉગીયાશંકર સમઢીઆળા** તા. ૨૯–૬–૦૯.

"રાજભાષા" નામનું પુસ્તક મોકલશો. આ પહેલાં એક "રાજભાષા" મંગાવી તે તમારા ધ્યાનમાં હશેજ **અબદુલ હુશન મુલ્લા યુજમઅલી પાલણપુર તા. ૧૧–૧–૦૯.**

"રાજભાષા" અંગ્રેજી બુક બહુજ સારી છે. હું પોતે અંગ્રેજી ભણેલો છું. પછી બીજા વાસ્તે મંગાવી હતી પણ બહુજ અક્કલ વાપરી છે. આ બુકનો અભ્યાસ કરતાં જલદી ઇગ્લીશ આવડે **છે. ઠાકોર ભાવસિંહજી કલ્યાણસિંહજી મુ. કાકરા સ્કુલ પો. આમલસાડ તા. ૨૩–૬–૦૮.**

"રાજભાષા" નું પુસ્તક શિખવા ઠીક પડે છે. Dhulabhai Dayabhai Head Constable Godhra.

તા. ૫–૮–૦૮.

"ધી સેલ્ફ ઈંગ્લીશ ઈન્સ્ટ્રકટર" વાંચી વાકેફ થઈ ઘણોજ ખુશી થયો છુ તો મારે બીજી પણ મંગાવવી છે તો આ કાગળ વાંચી જરૂર વી. પી. થી મોકલશો. **પુરોહિત સુગટરામ ગોકળદાસ જોડીઆ.** તા ૨૨–૯–૦૮

"રાજભાષા" ઈગ્લીશ ઈન્સ્ટ્રકટર નામનું પુસ્તક નથુભાઇ ખંડુભાઈ મીરપુર ગ્રામ્યશાળાના મહેતાજી ઉપર મંગાવ્યું અને આજરોજ બીજુ પુસ્તક નિચેના ઠેકાણે મોકલશો. **કાળા નારાયણ ગ્રામ્યશાળાના મહેતાજી મુ. સાગરી પો. મરોલી** તા. ૨–૩–૦૬.

" સેલ્ફ ઇંગ્લીશ ઇન્સ્ટ્રક્ટર " એ નામનું પુસ્તક મારા વાચવામાં આવ્યું છે, અને તે મને પસંદ છે માટે તે મોકલવા તસ્દી લેશો **દુધાભાઇ દાજીભાઇ એમ. ઈ. ગીશન નડીઆદ**

તા. ૨૩–૧૨–૦૮.

—●○●—

INDEX (અનુક્રમણિકા).

ભાગ ૨ જો.

ભાગ ૩ જો.

ભાગ ૪ થો.

ભાગ ૫ મો.

ભાગ ૬ ઠો.

ભાગ ૭ મો.

THE

SELF-ENGLISH INSTRUCTOR

અથવા

ઈંગ્રેજી ભાષા શિખવનાર ભોમિયો.

PART I.

ઇંગ્રેજ સરકાર આપણા દેશ ઉપર રાજ્ય ચલાવે છે અને તેથી તમામ કોર્ટોમાં આપણા રાજ્યકર્તાની ભાષા ચાલે છે, કાયદાઓ આપણા રાજ્યકર્તાની ભાષામાં છે, નોકરી મેળવનાર ઉમેદવારોને પણ તે ભાષાની ખાસ જરૂર પડે છે, મુખ્ય વ્યાપાર સંબંધી કાર્ય પણ તેજ ભાષામાં થાય છે, અને આ ભાષા તે ઇંગ્રેજી ભાષા છે, તે દરેક માણસે જાણવાની ખાસ જરૂર છે, અને તેથી ઈંગ્રેજી ભાષા રાજભાષા તરીકે લેખાય છે

ઇંગ્રેજી ભાષામાં ૨૬ અક્ષર છે. દરેક અક્ષરને ઇંગ્રેજીમાં a letter (એ લૅટર) કહે છે. **A** (એ) થી તે **Z** (ઝેડ) સુધીના તમામ અક્ષરોના સમુદાયને Alphabet (આલ્ફાબેટ્) અથવા મૂળાક્ષર કહે છે. A, B, C, (એ, બી, સી) વગેરે આ પંક્તિના અક્ષરો Capital letters (કૅપીટલ્ લૅટર્સ) મોટા અક્ષર અથવા મોટી એ. બી. સી. ના નામથી ઓળખાય છે; a, b, c, (એ, બી, સી,) આ અક્ષરો Small letters (સ્મૉલ લૅટર્સ્) અથવા નાની એ. બી. સી. ના નામથી ઓળખાય છે. અને *a, b, c,* આ અક્ષરો Italics (ઈટાલીક્સ્) નામથી ઓળખાય છે.

(**Italics** આ અક્ષરો ખાસ નામ વગેરે જણાવવામાં વપરાય છે.)

ઇંગ્રેજી મૂળાક્ષર.

A a એ B b બી C c સી D d ડી E e ઇ F f એફ્
G g જી H h એચ્ I i આઇ J j જે K k કે L l એલ્
M m એમ્ N n એન્ O o ઓ P p પી Q q ક્યુ
R r આર્ S s એસ્ T t ટી U u યુ V v વી
W w ડબલ્યુ X x એક્સ્ Y y વાય્ Z z ઝેડ્.

ઉપર બતાવેલા ૨૬ અક્ષરોમાં ૧ લા મોટી એ. બી. સી. માના છે અને બીજા નાની એ. બી. સી. માંના છે. જેમકે A મોટો એટલે Capital letters (કૅપીટલ્ લૅટર્સ્) માનો છે. અને a નાનો એટલે Small letters (સ્મોલ્ લૅટર્સ્) માનો છે.

ભણનારની સવડતા ખાતર ફરી નાની મોટી એ. બી. સી. નીચે પ્રમાણે આપી છે. આ અક્ષર ફક્ત છાપવામાં વપરાય છે. એટલે છાપેલી બુકો. અરજીઓ વર્તમાન પત્રો વગેરેમાં આ એ. બી. સી. વપરાય છે—પણ કાગળો લખવા વગેરેમાં વપરાતી એ. બી. સી. લખવાના નમુના સાથે આ કિતાબ પાછળ આપેલી છે. તે જુઓ.

મોટી એ. બી. સી. અગર *Capital Letters* (કૅપીટલ્ લૅટર્સ્).

A B C D E F G H I J K L M
N O P Q R S T U V W X Y Z.

(દરેક અક્ષરનો ઉચ્ચાર આપવામાં આવ્યો નથી. કેમકે પ્રથમ ઉચ્ચાર સાથે અક્ષરો લખવામાં આવ્યા છે. તે પક્કા કર્યાં પછી પોતાને બરાબર આવડે છે કે નહીં તે માટે ઉપલો અને નીચલો તબક લખવામાં આવ્યો છે.)

નાની એ. બી. સી. અથવા *Small letters* **(સ્મૉલ્ લૅટર્સ્.)**

a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.

Figures **(ફીગર્સ્) યાને અંક.**

૧ એક	1 One	(વન્)
૨ બે	2 Two	(ટુ)
૩ ત્રણ	3 Three	(થ્રી)
૪ ચાર	4 Four	(ફોર્)
૫ પાંચ	5 Five	(ફાઈવ્)
૬ છ	6 Six	(સિક્સ્)
૭ સાત	7 Seven	(સેવન્)
૮ આઠ	8 Eight	(એઈટ્)
૯ નવ	9 Nine	(નાઇન્)
૧૦ દશ	10 Ten	(ટૅન્)
૧૧ અગીઆર	11 Eleven	(ઈલૅવન્)
૧૨ બાર	12 Twelve	(ટ્વેલ્વ્)
૧૩ તેર	13 Thirteen	(થર્ટીન્)
૧૪ ચઉદ	14 Fourteen	(ફોર્ટીન્)
૧૫ પંદર	15 Fifteen	(ફીફ્ટીન્)
૧૬ સોળ	16 Sixteen	(સીક્સ્ટીન્)
૧૭ સત્તર	17 Seventeen	(સૅવનટીન્)
૧૮ અઢાર	18 Eighteen	(એઈટીન્)
૧૯ ઓગણીસ	19 Nineteen	(નાઇન્ટીન્)
૨૦ વીસ	20 Twenty	(ટ્વૅન્ટી)
૨૧ એકવીસ	21 Twenty one	(ટ્વૅન્ટી વન્)
૨૨ બાવીસ	22 Twenty two	(ટ્વૅન્ટી ટુ)

૨૩ ત્રેવીસ	23 Twenty three	(ટવૅન્ટી થ્રી)
૨૪ ચોવીસ	24 Twenty four	(ટવૅન્ટી ફોર)
૨૫ પચીસ	25 Twenty five	(ટવૅન્ટી ફાઈવ્)
૨૬ છવીસ	26 Twonty six	(ટવૅન્ટી સીક્સ)
૨૭ સત્તાવીસ	27 Twenty seven	(ટવૅન્ટી સેવન્)
૨૮ અઠાવીસ	28 Twenty eight	(ટવૅન્ટી એટ્)
૨૯ ઓગણત્રીસ	29 Twenty nine	(ટવૅન્ટી નાઈન્)
૩૦ ત્રીસ	30 Thirty	(થર્ટી)
૩૧ એકત્રીસ	31 Thirty one	(થર્ટી વન્)
૩૨ બત્રીસ	32 Thirty Two	(થર્ટી ટુ)
૩૩ તેત્રીસ	33 Thirty three	(થર્ટી થ્રી)
૩૪ ચોત્રીસ	34 Thirty four	(થર્ટી ફોર)
૩૫ પાત્રીસ	35 Thirty five	(થર્ટી ફાઈવ્)
૩૬ છત્રીસ	36 Thirty six	(થર્ટી સીક્સ)
૩૭ સાડત્રીસ	37 Thirty seven	(થર્ટી સેવન્)
૩૮ આડત્રીસ	38 Thirty eight	(થર્ટી એઇટ્)
૩૯ ઓગણચાલીસ	39 Thirty nine	(થર્ટી નાઇન્)
૪૦ ચાલીસ	40 Forty	(ફોર્ટી)
૪૧ એકતાળીસ	41 Forty one	(ફોર્ટી વન્)
૪૨ બેતાળીસ	42 Forty two	(ફોર્ટી ટુ)
૪૩ તેંતાળીસ	43 Forty three	(ફોર્ટી થ્રી)
૪૪ ચુમાળીસ	44 Forty four	(ફોર્ટી ફોર્)
૪૫ પિસતાળીસ	45 Fourty five	(ફોર્ટી ફાઈવ્)
૪૬ છેતાળીસ	46 Forty six	(ફોર્ટી સિક્સ)
૪૭ સુડતાળીસ	47 Forty seven	(ફોર્ટી સેવન્)
૪૮ અડતાળીસ	48 Forty eight	(ફોર્ટી એઈટ્)
૪૯ ઓગણ પચાસ	49 Eorty nine	(ફોર્ટી નાઇન્)
૫૦ પચાસ	50 Fifty	(ફીફ્ટી)
૬૦ સાઠ	60 Sixty	(સિક્સટી)
૭૦ સીત્તેર	70 Seventy	(સેવન્ટી)
૮૦ એ સી	80 Eighty	(એઇટી)
૯૦ નેવું	90 Ninety	(નાઇન્ટી)
૧૦૦ સો	100 Hundred	(હન્ડ્રેડ)

૨૦૦ બસો	200 Two hundred	(ટુ હન્ડ્રેડ)
૩૦૦ ત્રણસો	300 Three hundred	(થ્રી હન્ડ્રેડ)
૪૦૦ ચારસો	400 Four hundred	(ફોર હન્ડ્રેડ)
૫૦૦ પાંચસો	500 Five hundred	(ફાઇવ્ હન્ડ્રેડ)
૧૦૦૦ હજાર	1000 Thousand	(થાઉઝન્ડ)
૧૦૦૦૦ દશ હજાર	10000 Ten thousand	(ટેન થાઉઝન્ડ)
૧૦૦૦૦૦ લાખ	100000 Lac (one hundred thousand)	(લૅક) (વન્ હંડ્રેડ થાઉઝન્ડ)
૧૦૦૦૦૦૦ દશલાખ	1000000 Million	(મીલીઅન્)
૧૦૦૦૦૦૦૦ કરોડ	10000000 Ten Millions	(ટૅન મીલીઅન્સ)
૧૦૦૦૦૦૦૦૦ દશ કરોડ	100000000 Hundred Millions	(હન્ડ્રેડ્ મીલીઅન્સ)
૧૦૦૦૦૦૦૦૦૦ અબજ	1000000000 Billion	(બિલિઅન્)

સ્વર અને વ્યંજન.

જેમ આપણી ગુજરાતી ભાષામા અ. આ. ઈ. વગેરે સ્વર ગણાય છે અને ક, ખ, ગ, ઘ વગેરે વ્યંજન ગણાય છે તેમ ઇંગ્રેજી ભાષામાં ઉપર બતાવેલા A B C (એ,બી,સી) પૈકીના ૨૬ અક્ષરો (મૂળાક્ષરો)માં **a** (એ) **e** (ઇ) **i** (આઇ) **o** (ઑ) **u** (યુ) એ સ્વર અક્ષરમા લેખાય છે અને કોઈ કોઈ સ્થળે **w** (ડબલ્યુ) તથા **y** (વાયૂ) સ્વરમાં ગણાય છે અને બાકીના અક્ષરો વ્યંજન છે.

ઈંગ્રેજી સ્વર અક્ષરો *Vowels.* (વૅાવેલ્સ્).

A a E e I i O o U u

ઈંગ્રેજી વ્યંજનો *Consonants* (કૅાન્સોનંટસ)

B b C c D d F f G g H h J j
K k L l M m N n P p Q q R r
S s T t V v W w x Y y Z z

ઇંગ્રેજી સ્વર અક્ષરોના જુદી જુદી રીતે થતા ઉચ્ચારો.

A એ	ઍ	=	pad (પૅડ્).
,,	એ	=	take (ટેક્).
,,	આ	=	bar (બાર્).
,,	ઑા	=	ball (બૉલ).
,,	ઓ	=	boat (બોટ્).
E એ	એ	=	bed (બેડ્).
,,	ઈ	=	me (મી).
,,	અ	=	her (હર્).
I આઇ	ઈ	=	kid (કીડ્).
,,	આઈ	=	bind (બાઇન્ડ્).
O ઓ	ઑા	=	rod (રૉડ્).
,,	અ	=	love (લવ્).
,,	ઓ	=	sole (સોલ).
,,	ઉ	=	loose (લુસ).
U યુ	અ	=	bud (બડ્)
,,	યુ	=	tube (ટ્યુબ્).
,,	ઉ	=	pull (પુલ).
,,	ઊ	=	rude (રૂડ્).
,,	ઍ	=	bury (બૅરી).
Y વાય	ઇ	=	system (સીસ્ટમ્)
,,	આય	=	buy (બાય્)

વ્યંજન અક્ષરોના જુદી જુદી રીતે થતા ઉચ્ચારો.

B. બી. નો ઉચ્ચાર બ જેવો થાય છે. જેમકે bad (બૅડ), bud (બડ); પણ જ્યારે તેની અગાઉ M આવે છે ત્યારે તે અનુનાસીક જેવો થાય છે. જેમકે Dumb (ડમ્) lamb (લૅમ્) thumb (થમ્) b નો ઉચ્ચાર થતો નથી

C સી. નો ઉચ્ચાર ક અને સ જેવો થાય છે, જ્યારે C ના પછી a, o, u, l, r, t અક્ષરો આવેછે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર ક જેવો થાય છે; જેમકે—Cat (કૅટ), cot (કૉટ્), cut (કટ્), class (ક્લાસ્), creak (ક્રીક્) અને catch (કૅચ્) અને જ્યારે તેની પછી e i અને y આવેછે ત્યારે તેના ઉચ્ચાર સ જેવા થાયછે જેમકે centre (સૅન્ટર), city (સીટી) અને cyprus (સાઈપ્રસ્) વળી જ્યારે તેની (c) પછી ea, ia, ie આવેછે ત્યારે તેના ઉચ્ચાર સ જેવા થાય છે, જેમકે ocean (ઓશન્) social (શોશ્યલ્) conscience (કોન્શન્સ્) અને scion (સાયન્).

ઉપર બતાવેલા ઉચ્ચારો શિવાય c નો ઉચ્ચાર નીચેના શબ્દોમાં બીલકુલ થતો નથીઃ—

Czar (ઝાર), czarina (ઝારીના), victual (વિટલ્), muscle (મસલ્)

C ની જોડે h મળવાથી તેનો ઉચ્ચાર બહુધા ચ જેવો થાય છે; જેમકે champion (ચૅમ્પીયન્) church (ચર્ચ) પણ કેટલીક વખત ક પણ થાયછે. જેમકે chorus (કોરસ) તેમજ કેટલીક વખત તેના સમુળગો ઉચ્ચારજ ઉડી જાય છે જેમકે yacht (યૉટ્).

D, ડી, આનો ઉચ્ચાર બહુધા ડ જેવો થાય છે, જેમકે God (ગૉડ), Rod (રૉડ), Road (રોડ) ઇ. તેમજ કેટલીક વખત જ જેવો ઉચ્ચાર થાય છે, જેમકે Graduate (ગ્રાજ્યુએટ્) Education (એજ્યુકેશન્) Immediate (ઇમીજીયેટ્) ઈ.

F ઍફ્, આ અક્ષરનો ઉચ્ચાર ફ જેવો થાય છે. Full (ફુલ્).

G જી, આ અક્ષરનો ઉચ્ચાર ગ અને જ જેવો થાય છે, જ્યારે આ અક્ષર (G) પછી a, o, u, l, r આવે છે ત્યારે બહુધા તેનો ઉચ્ચાર ગ જેવો થાય છે; જેમકેઃ— Get (ગેટ્), go (ગો), gum (ગમ્), glow (ગ્લો), grant (ગ્રાન્ટ્), અને જ્યારે તેની પછી e, i, અને y આવે છે ત્યારે બહુધા તેનો ઉચ્ચાર જ જેવો થાય છે. જેમકેઃ—genius (જીનીયસ) ginger (જીંજર), Egypt (ઇજીપ્ત્). N (એન્)ની પહેલાં જો G (જી) આવે તો (G) જી નો બીલકુલ ઉચ્ચાર થતો નથી, જેમકે sign

(સાઈન), gnat (નૅટ), gnaw (નૉ) G ની જોડે જો H (એચ) આવે તો ગ ના બદલે તેનો ઉચ્ચાર ઘ જેવો થાય છે; જેમકે ghost (ઘોસ્ટ) ghostly (ઘોસ્ટલી) ઇ. પણ જો gh ના પ્હેલાં i આવે તો તેનો બીલકુલ ઉચ્ચારજ થતો નથી; જેમકે High (હાઈ) light (લાઇટ), right (રાઇટ), fight (ફાઇટ), nigh (નાઇ) વળી *gh* નો કોઈ વખતે ફ જેવો ઉચ્ચાર થાય છે; જેમકે rough (રફ), tough (ટફ), cough (કફ), enough (ઈનફ) વગેરે.

H એચ, આનો ઉચ્ચાર હ તથા કેટલીક વખત અ જેવા થાય છે; જેમકે **hazard** (હૅઝર્ડ), hard (હાર્ડ), harm (હાર્મ), haste (હેસ્ટ) વગેરે તેમજ hour (અવર) honour (ઑનર), heir (એર) herb (અર્બ) વગેરે.

J જે, આનો ઉચ્ચાર જ જેવો થાય છે; જેમકે James (જેમ્સ), John જૉહન Jehangir (જહાંગીર) ઈ;— પણ ફક્ત hallelujah (હેલેલુયા) આમા ફક્ત ય જેવોજ થાય છે.

K કે, આનો ઉચ્ચાર ક જેવો થાય છે; જેમકે kind (કાઈન્ડ), kiss (કીસ), વગેરે પણ જ્યારે k ની પછી n (એન) આવે છે ત્યારે તેનો બીલકુલ ઉચ્ચાર થતો નથી; જેમકે knife (નાઇફ), knot (નૉટ), know (નો), knee (ની), ઇ.

L એલ, આનો ઉચ્ચાર લ જેવો થાય છે, જેમકે love (લવ) પરંતુ f અને k ના પ્હેલાં જ્યારે l આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી; જેમકે half (હાફ), calf (કાફ), તેમજ talk (ટૉક) ઇ

M એમ, આનો ઉચ્ચાર મ જેવો થાય છે જેમકે man (મૅન), mud (મડ), musk (મસ્ક) ઈ. પરંતુ comptroller (કોન્ટ્રોલર) જેવા શબ્દમાં m નો મ ને બદલે ન જેવો ઉચ્ચાર થઇ જાય છે

N એન, આનો ઉચ્ચાર ન જેવો થાય છે; જેમકે man (મૅન), gun (ગન), sun (સન), ton (ટન) ઇ. પણ thank (થૅંક), link (લીન્ક), bank (બૅન્ક) monk (મન્ક) જેવા શબ્દોમા તે અનુનાસીક થઇ ઙ જેવો થઈ જાય છે.

P પી, આનો ઉચ્ચાર પ જેવો થાય છે; જેમકે pulp (પલ્પ), peg (પેગ) cupboard (કબ્બોર્ડ) ઇ; પણ જ્યારે p (પી) s (એસ) ક t ટીના પ્હેલા આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી; જેમકે psalm (સામ), psalter (સૉલ્ટર) ptomby (ટામ્બી) ઈ.

Q ક્યુ. આનો ઉચ્ચાર ક જેવો પણ બહુધા કવ યુક્તાક્ષર જેવો થાય છે. હમેશાં દરેક શબ્દમાં Q (ક્યુ) પછી u (યુ) આવેજ છે, જેમકે Queen (ક્વીન્) Quarantine (ક્વૅારન્ટાઈન્), quire (કવાયર્) ઈ.

R આર્, આનો ઉચ્ચાર ર જેવો થાય છે, જેમકે Rupee (રૂપી), rule (રુલ્) Russia (રશીયા) ઈ. પણ જ્યારે r (આર્) ના પ્હેલાં a, e, i, o, u, (એ, ઈ, આઈ, ઓ, યુ, (સ્વરો આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર ર જેવો પણ જરા હલકો થાય છે;) જેમકે barn (બાર્ન્), farm (ફાર્મ્), term (ટર્મ્), verb (વર્બ્), girt (ગર્ટ્), dirt (ડર્ટ્), born (બૉર્ન્), torn (ટૉર્ન્), burn (બર્ન્), turn (ટર્ન્) ઈ

S એસ્, આનો ઉચ્ચાર સ જેવો થાય છે, જેમકે sun (સન્), son (સન્) ઈ. તેમજ ઝ જેવો થાય છે; જેમકે bosom (બુઝમ) અને pleasure (પ્લેઝર્), leisure (લીઝર્) આ શબ્દમાં જરા ઝ નો જાડો ઉચ્ચાર થાય છે (શિખનારે ઈંગ્રેજી ભણેલા પાસે આનો ઉચ્ચાર શિખવો); વળી sure (શ્યુર્), sugar (શુગર્) assure (એશુર),જેવા શબ્દોમાં શ જેવો ઉચ્ચાર થાય છે તેમજ island (આઇલૅન્ડ્), viscount (વાઇકાઉન્ટ), isle (આઇલ્) જેવા શબ્દોમાS(એસ્)નો બીલકુલઉચ્ચારજ થતો નથી.

T ટી, આનો ઉચ્ચાર ટ જેવો થાય છે, પણ કેટલાક ટ ના બદલે ત બોલે છે અને વળી કેટલાકનો મત એવો છે કે આનો ત જ ઉચ્ચાર થાય છે (બહુધા વપરાશમા ટ જ આવે છે, માટે અમારી ભલામણ ટ ઉચ્ચાર કરવાની છે), જેમકે talk (ટૉક્) to (ટુ) twill (ટવીલ્) ઈ; શીવાય કેટલીક વખત ચ, થ, અને ધ જેવો પણ ઉચ્ચાર થાય છે; જેમકે nature (નેચર્), mature (મેચ્યુઅર્); think (થીન્ક્), thought (થૉટ્), thump (થમ્પ્), this (ધીસ્) that (ધેટ્), the (ધ) ઈ. જ્યારે t ની સાથે i ભેગો થાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર શ જેવો થાય છે, જેમકે partial (પાર્શલ્), martial (માર્શલ) ઈ.

V વી, આનો ઉચ્ચાર બહુધા વ જેવોજ થાય છે, જેમકે van (વાન્) vault (વૅાલ્ટ્,) vast (વાસ્ટ્), visit (વીઝીટ) ઈ.

W ડબલ્યુ, આનો ઉચ્ચાર જરા ધીમો વ જેવો થાય છે પણ કેટલાક તેને ઉવ જેવા ઉચ્ચારમા ગણે છે; કેમકે water (વૅાટર્–ઉવૅાટર્), way (વે–ઉવે),work (વર્ક્,) forward (ફૉરવર્ડ્) ઈ. કેટલીક વખત આનો (w) ઉચ્ચારજ થતો નથી; જેમકે blow (બ્લો), answer (એન્સર્), grow (ગ્રો) ઈ; જ્યારે w ની પછી r

(આર્) આવે છે ત્યારે પણ તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી; જેમકે wrong (રૉન્ગ્) wrap (રૅપ્) wrist (રીસ્ટ્) ઈ.

X એક્સ્, આનો ઉચ્ચાર ક્ષ જેવો થાય છે કેટલાકો ક્સ્ ઉચ્ચાર કરે છે પણ ક્ષ ઉચ્ચાર કરે પીયતેના મોઢામાંથી ક્ષ જેવોજ ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે ox (ઑક્‌-ક્સ) exit (એક્‌ઝીટ્-ક્સીટ્) extent (એક્સ્‌ટેન્ટ્) ઇ. તેમજ ઝ જેવો પણ ઉચ્ચાર થાય છે; જેમકે Xenophon (ઝેનોફન્) તેમજ ગઝના જેવો પણ થાય છે; જેમકે example (એગ્ઝામ્પલ્), exist (એગ્ઝીસ્ટ્) ઈ.

Y વાય્, આનો ઉચ્ચાર ય જેવો થાય છે; જેમકે yard, (યાર્ડ્) york (યૉર્ક્), yes (યસ્) વળી ઈય જેવો પણ થાય છે; જેમકે year (ઇયર્), yet (યટ્) ઈ. કેટલીક વખત આઈના જેવો પણ ઉચ્ચાર થાય છે; જેમકે by (બાય) cry (ક્રાય્) અને વળી ઇ પણ કેટલીક વખત થાય છે, જેમકે purity (પ્યુરીટી) beauty (બ્યુટી), city (સીટી) ઈ.

Z ઝેડ, આનો ઉચ્ચાર બહુધા ઝ જેવો થાય છે, જેમકે Zeal (ઝીલ્), Zorastor (ઝોરાસ્ટર્), Zink (ઝીંક્)

અહીંઆં *ઇંગ્રેજી મૂળાક્ષરો (સ્વર અને વ્યંજનો) ના જુદી જુદી રીતે કેટલા ઉચ્ચારો થાય છે વગેરે દાખલા દલીલથી બતાવ્યું છે તે શિખનારે ખુબ ધ્યાનથી ખરૂં કરવું અને જ્યારે તેની ખાતરી થાય કે તેનું બરોબર તૈયાર કર્યું છે ત્યાર પછી આના પછી બતાવેલ ગુજરાતી મૂળાક્ષર ઇંગ્રેજીમા કેવી રીતે લખાય છે તે ખરા કરવા. પણ પહેલાં જ્યારે આ ઇંગ્રેજી વર્ણમાળા બરોબર તૈયાર થશે ત્યારે આગળ લખવું વાચવું બહુ સુગમ થઈ પડશે

ગુજરાતી મૂળાક્ષરો ઈંગ્રેજીમાં કેવી રીતે લખાય તે.

ગુજરાતી સ્વરો.

અ a આ a' ઈ i ઈ ee ઉ u ઊ oo એ e ઐ a i ઓ o ઔ au અં n,ng અઃ ah.

---

* કેટલાક ઈંગ્રેજીને અંગ્રેજી નામથી બોલે છે પણ આ શબ્દ English ઇંગ્લિશ ઉપરથી થયો છે અને તેથી ઈંગ્રેજી એ શબ્દ વધારે રૂઢ જણાય છે.

ગુજરાતી વ્યંજન.

ક્ k ખ્ kh ગ્ g ઘ્ gh ઙ્ ng ચ્ ch છ્ chh જ્ j
ઝ્ jh, ઝ્ z ટ્ t ઠ્ th ડ્ d ઢ્ dh ણ્ n ત્ t થ્ th
દ્ d ધ્ dh ન્ n પ્ p ફ્ f બ્ b ભ્ bh મ્ m ય્ y ર્ r
લ્ l વ્ v શ્ sh ષ્ sh સ્ s હ્ h ળ્ l ક્ષ્ ksh જ્ઞ્ jn.

જોડાક્ષર

ઇંગ્રેજી વાચવામાં તથા લખવામાં શિખનારને મદદ રૂપ થાય તેવા ઇરાદાથી નીચેના કેટલાક શબ્દ આપવામાં આવ્યા છે કે જે ઘણુ ભાગે શબ્દ નહિ પણ ઇંગ્રેજી લખવાની રીતભાત બતાવનાર શબ્દાંશ છે તે ધ્યાન દઈ ખરા કરવાથી ઘણો લાભ થશે.

SYLLABLES OF TWO LETTERS.

બે અક્ષરના શબ્દ.

* શબ્દ.	ઉચ્ચાર.	શબ્દ.	ઉચ્ચાર	શબ્દ	ઉચ્ચાર	શબ્દ	ઉચ્ચાર.	શબ્દ.	ઉચ્ચાર.
ba	બૅ-બા	be	બે-બી	bo	બો	bu	બ્યુ	by	બાય
ca	કૅ-કા	ce	સે-સી	co	કો	cu	ક્યુ	cy	સાય
da	ડૅ-ડા	de	ડે-ડી	do	ડો-ડુ	du	ડ્યુ	dy	ડાય
ga	ગૅ-ગા	ge	ગે-ગી	go	ગો	gu	ગ્યુ	gy	ગાય
ja	જૅ-જા	je	જે-જી	jo	જો	ju	જ્યુ	jy	જાય
ma	મૅ-મા	me	મે-મી	mo	મો	mu	મ્યુ	my	માય
pa	પૅ-પા	pe	પે-પી	po	પો	pu	પ્યુ	py	પાય
ta	ટૅ-ટા	te	ટે-ટી	to	ટો ટુ	tu	ટ્યુ	ty	ટાય

* સ્વર શબ્દ (a, e, i, o, u) ના ઉચ્ચાર જ્યારે તેઓ વ્યંજનાની જોડે જોડવામાં આવે છે ત્યારે કેટલા થાય છે તેવા દાખલા સાથે આગળ બતાવવામાં આવ્યું છે અને તેથી ફક્ત શિખનારની સગવડ ખાતર એક-બે ઉચ્ચારજ બતાવવામાં આવ્યા છે.

wa	હ્વૅ-વા	we	હ્વે-હ્વી	wo	હ્વો	wu	વ્યુ	wy	ઇવાયૂ
ya	યૅ-યા	ye	યે-ઇ	yo	યો				
za	ઝૅ-ઝા	ze	ઝે-ઝી	zo	ઝુ	zu	ઝયુ	zy	ઝાય્

ઉપર વ્યંજનની સામે સ્વર જોડાએ કેવા ઉચ્ચાર થાય તે બતાવ્યું છે. હવે નીચે સ્વરની સાથે વ્યંજન જોડાય ત્યારે કેવા ઉચ્ચાર થાય છે તે બતાવવામાં આવ્યું છે:—

ab	ઍબ્	eb	એબ	ib	ઇબ	ob	ઑબ	ub	અબ્
ac	ઍક્	ec	એક્	ic	ઈક્	oc	ઑક્	uc	અક્
ad	ઍડ્	ed	એડ્	id	ઇડ્	od	ઑડ્	ud	અડ્
al	ઍલ્	el	એલ્	il	ઈલ્	ol	ઑલ્	ul	અલ્
am	ઍમ્	em	એમ્	im	ઇમ્	om	ઑમ્	um	અમ્
as	ઍઝ્	es	એઝ્	is	ઇઝ્	os	ઑઝ્	us	અસ્

SYLLABLES OF THREE LETTERS.

ત્રણ અક્ષરના જોડાક્ષર.

bla	બ્લે	ble	બ્લી	bli	બ્લાઇ	blo	બ્લો	blu	બ્લિઉ
bra	બ્રે	bre	બ્રી	bri	બ્રાઈ	bro	બ્રો	bru	બ્રિઉ
cha	ચે-કે	che	ચી-કી	chi	ચાઇ-ચી	cho	ચો-કો	chu	ચિઉ
cra	ક્રે	cre	ક્રી	cri	ક્રાઈ	cro	ક્રો	cru	ક્રિઉ
fla	ફ્લે	fle	ફ્લી	fli	ફ્લાઇ	flo	ફ્લો	flu	ફ્લીયુ
sma	સ્મે	sme	સ્મી	smi	સ્માઇ	smo	સ્મો	smu	સ્મીયુ
tha	થે	the	થી	thi	થાઇ	tho	થો	thu	થિયુ
tra	ટ્રે	tre	ટ્રી	tri	ટ્રાઇ	tro	ટ્રો	tru	ટ્રીયુ

SYLLABLES OF FOUR LETTERS.

ચાર અક્ષરના જોડાક્ષરો.

spra	સ્પ્રે	spre	સ્પ્રી	spri	સ્પ્રાઇ	spro	સ્પ્રો	spru	સ્પ્રીયુ
phra	ફ્રે	phre	ફ્રી	phri	ફ્રાઈ	phro	ફ્રો	phru	ફ્રીયુ
scra	સ્ક્રે	scre	સ્ક્રી	scri	સ્ક્રાઇ	scro	સ્ક્રો	scru	સ્ક્રીયુ

ઉપરના જોડાક્ષરોના ઉચ્ચાર નક્કી તૈયાર કર્યા પછી ખાત્રી માટે નીચેનો પાઠ અર્થ સાથે આપવામાં આવ્યો છે જે શિખનારે ધ્યાનથી શિખવો.

Go up	(ગો અપ્)	ઉપર જાઓ.
Do it	(ડુ ઈટ્)	તે કરો.
I am in	(આઈ એમ ઈન્)	હું અંદર છું.
I try	(આઇ ટ્રાય્)	હુ યત્ન કરૂં છુ.
We cry	(ઉવી ક્રાય્)	અમે બુમ પાડીએ છીએ.
We go up	(ઉવી ગો અપ્)	અમે ઉપર જઇએ છીએ.
A fly	(એ ફ્લાય્)	એક માંખી.
The sky	(ધ સ્કાય્)	એ આકાશ.
Is he to go?	(ઇઝ હી ટુ ગો)?	શું તે જનાર છે ?

---

*સ્વર ઉચ્ચારણ—*Vowel Sound.*

A (એ) યા.

શબ્દ	ઉચ્ચાર.	અર્થ.	શબ્દ.	ઉચ્ચાર.	અર્થ.
Bad	(બૅડ્)	ખરાબ.	A fan	(એ ફૅન્)	પંખો.
Sad	(સૅડ્)	દીલગીર.	Can	(કૅન્)	શકવું.
A cat	(એ કૅટ્)	બીલાડી	A man	(એ મૅન્)	માણસ.
A rat	(એ રૅટ્)	ઉંદર,	A pan	(એ પૅન્)	તાવડી
A hat	(એ હૅટ્)	ટોપી.	Fat	(ફૅટ્)	જાડો.
Mad	(મૅડ્)	ગાંડો.	A cap	(એ કૅપ્)	ટોપી.
A lad	(એ લૅડ્)	છોકરો.			

---

* શરૂઆતમાં સ્વરના જુદી જુદી રીતે થતા ઉચ્ચાર બતાવવામાં આવ્યા છે પણ શિખનારના મગજમાં સારી રીતે ઠસે તેવા ઇરાદાથી અત્રે વધુ દાખલા અને પાઠ સાથે તે ફરી સમજાવવામાં આવ્યા છે.

વાચન પાઠ.

A bad cap (એ બૅડ્ કૅપ્) એક ખરાબ ટોપી.

A fat cat (એ ફૅટ્ કૅટ્) એક મોટી (જાડી) બીલાડી.

A mad lad (એ મૅડ્ લૅડ્) એક ગાંડો છોકરો.

Is it a fan ? (ઇઝ્ ઇટ્ એ ફૅન્) શુ એ પંખો છે ?

A rat in the pan (એ રૅટ્ ઈન્ ધી પૅન્) કડાઇમા એક ઉંદર.

E. (ઇ.) એ

Bed (બેડ્) પથારી.

Red (રેડ્) રાતુ.

Led (લેડ્) દોર્યું

Fed (ફેડ્) ખવરાવ્યું.

Let (લેટ્) દેવું, ભાડે આપવું.

Ten (ટેન્) દસ.

Men (મેન્) માણસો.

Hen (હેન્) મુરઘી.

Pen (પેન) કલમ.

Set (સેટ્) જથો, સંગ્રહ.

Go to bed (ગો ટુ બેડ્) સુવાને જાઓ, (બીછાને જાઓ.)

My cap is red (માય્ કૅપ્ ઇઝ્ રેડ) મારી ટોપી રાતી છે.

It is my pen (ઈટ્ ઈઝ માય પેન્) તે કલમ મારી છે.

Let me go (લેટ્ મી ગો) મને જવા દો.

He fed me (હી ફેડ્ મી) તેણે મને ખવાડ્યુ.

I. (આઇ.) ઇ

To bid (ટુ બીડ્) ફરમાવવું, આજ્ઞા કરવી.

Big (બીગ્) મોટુ.

To dig (ટુ ડીગ્) ખોદવું.

A fig (એ ફીગ્) એક અંજીર.

A kid (એ કીડ્) બકરીનું બચ્ચું.

A pig (એ પીગ્) એક ડુક્કર.

A pin (એ પીન્) ટાંકણી.

Tin (ટીન) કલઇ.

Sin (સીન્) પાપ.

To dip (ટુ ડીપ્) બોળવું.

A hip (એ હીપ્) કમરનું હાડું.

Fit (ફીટ્) લાયક.

A fit man (એ ફીટ્ મૅન્) એક લાયક માણસ.
Dip the pen (ડીપ્ ધી પેન્) કલમ બોળો.
A big pig (એ બીગ્ પીગ્) એક મોટું ડુક્કર.
It is his fig (ઇટ્ ઈઝ્ હીઝ્ ફીગ્) તે તેનું અંજીર છે.
Do no sin (ડુ નો સીન્) પાપ કરશો નહીં (મા)
It is a tin box (ઈટ્ ઈઝ્ આ ટીન્ બૉક્સ) તે પતરાની પેટી છે.
Dig a well (ડીગ્ આ વેલ્) કુવો ખોદો.

O (ઓ) ઑ.
A dog (એ ડૉગ્) કુતરો.
A cot (એ કૉટ્) ખાટલો.
A pot (એ પૉટ્) વાસણ.
A rod (એ રૉડ્) સોટી.

U (યુ) અ.
To cut (ટુ કટ્) કાપવું
A hut (એ હટ્) ઝુંપડું.
The sun (ધ સન્) સુર્ય
A Gun (એ ગન્) બંદુક

A dog and a cat (આ ડૉગ્ ઍન્ડ આ કૅટ્) એક કુતરો અને એક બીલાડી
A man ran to the hut (આ મન્ રન્ ટુ ધ હટ્) એક માણસ ઝુંપડા તરફ દોડયો.
He has cut his lip (હી હૅઝ્ કટ્ હીઝ્ લીપ્) તેણે તેનો હોઠ કાપ્યો છે.
He has got my cap (હી હૅઝ્ ગૉટ્ માય કૅપ્) તેની પાસે મારી ટોપી છે.

બીજા શબ્દો.

To cram (ટુ ક્રૅમ્) ગોખવું.
A plan (એ પ્લૅન્) યુક્તિ.
Thanks (થૅન્ક્સ) સાબાશી.
Frank (ફ્રૅન્ક) ભોળો.
Fled (ફ્લેડ) દોડી ગયો.
To shred (ટુ શ્રેડ) ચાળવું.
A theft (એ થેફ્ટ્) ચોરી.

A hand (હૅન્ડ) હાથ.
Sand (સૅન્ડ) રેતી.
Land (લૅન્ડ) જમીન.
A map (મેપ્) નકશો.
A bell (એ બેલ્) ઘંટ.
A well (એ વેલ્) કુવો.
Length (લેન્ગ્થ) લંબાઈ.

† સામાન્ય નામ પહેલાં હમેશાં ઇંગ્રેજીમાં ઇનડેફીનીટ આર્ટીકલ મુકવો. જેમકે A dog.

Crept (ક્રેપ્ટ્) પેટે ચાલ્યો.
Depth (ડેપ્થ્) ઊંડાઈ.
A brim (એ બ્રીમ્) કાનો.
A hill (એ હીલ્) ટેકરી.
A slip (એ સ્લીપ્) નજર ચુકથી થએલ ભુલ.
To miss (ટુ મીસ્) ખોવું.
A stick (એ સ્ટીક્) લાકડી.
A pinch (એ પીંચ્) ચુંટી.
Thrift (થ્રીફ્ટ્) કરકસર.
To drink (ટુ ડ્રીંક્) પીવું.
Strict (સ્ટ્રીક્ટ્) કઠણ.
To toss (ટુ ટૉસ્)ફે કવું, ઉછાળવું.
A crop (એ ક્રૉપ્) પાક, ફળ.
To scoff (ટુસ્કૉફ્) મશ્કરી કરવી.
A rock (એ રૉક્) ખડક.
Corn (કૉર્ન) અનાજ.
Strong (સ્ટ્રૉંગ્) મજબુત.
North (નૉર્થ) ઉત્તર.
A throng (એ થ્રૉંગ્) ટોળું.
Luck (લક્) નસીબ.
To shut (શટ્) બંધ કરવું.
To puff (ટુ પફ્) ફુલાઇ જવું તે.
A drum (એ ડ્રમ્) નગારૂ.
To thrust (ટુ થ્રસ્ટ્) ભોંકવું, ઘોસવું.
Blush (બ્લશ્) લાલી.
Durst (ડર્સ્ટ્) હિમ્મત કરી.
A trunk (એ ટ્રન્ક્) કપડાની પેટી.
Thirst (થર્સ્ટ્) તરસ, તૃષ્ણા.
A clock (એ ક્લૉક્) ઘડીયાળ.
A bust (એ બસ્ટ્) બાવલુ,મોંની છબી.
A ring (એ રીંગ્) વીંટી.
To stun (ટુ સ્ટન્) કાન ફોડવા.

That is my *clock (ધૅટ્ ઈઝ્ માય્ ક્લૉક્) તે (પેલું) મારૂ ઘડીયાળ છે.

Keep the *pin* in the box (કીપ્ ધ પીન્ ન ધ બૉક્ષ) ટાંકણી પેટીમાં રાખો.

Do not ring the bell (ડુ નૉટ્ રીંગ ધ બેલ્) ઘંટ વગાડતા નહી.

A *ram* is on the *rock* (આ રૅમ્ ઇઝ્ ઑન્ ધ રૉક્) એક ઘેટું ડુંગર (ખડક) ઉપર છે

He has a bad luck (હી હઝ્ આ બૅડ્ લક્) તે કમનશીબવાન છે (તેનું નશીબ વાંકુ છે.

* આ વાકયોમાં ક્યારે 'ઘડીઆળના બદલે બીજી ચીજનું નામ દેવું હોય તો તે ચીજનું ઇંગ્રેજી નામ મુકવું. જેમકે 'તે ચોપડી મારી છે' કહેવું હોય તો That is my book ઈ. આવી રીતે શિખવનાર નવાં વાક્ય ગોઠવે તે માટે આવા શબ્દ 'ઇટાલીકસ' માં મુકયા છે.

A *cap* is in his hand (આ કૅપ્ ઈઝ્ ઈન્ હીઝ્ હૅન્ડ) તેના હાથમા ટોપી છે.

The *duck* is in the pond (ધ ડક્ ઈઝ્ ઈન્ ધ પૉન્ડ) એક બતક તળાવમા છે

Nagin had a black *cat* (નગીન્ હૅડ્ આ બ્લૅક્ કૅટ્) નગીન પાસે એક કાળી બીલાડી હતી.

He fed it with milk (હી ફેડ ઇટ્ વીથ્ મીલ્ક્) તે તેને દુધ પાતો.

It ran at a dog and fell into the well (ઇટ્ રૅન્ ઍટ્ આ ડૉગ્ ઍન્ડ્ ફેલ્ ઇન્ટુ ધી વેલ્) તે કૂતરાની તર્ફ (પાછલ) દોડયો અને કૂવામા પડયો.

I have a *trunk* (આઈ હેવ્ આ ટ્રંક) મારી પાસે એક લોઢાની પેટી છે.

Shut up the shop (શટ્ અપ્ ધ શૉપ્) દુકાન બંધ કરો.

I go to Bombay (આઈ ગો ટુ બૉમ્બે) હુ મુબાઈ જાઉં છુ.

Bombay is a big city (બૉમ્બે ઈઝ્ આ બીગ્ સીટી) મુબાઈ એક મોટુ શહેર છે.

સ્વરોના લાંબા થતા ઉચ્ચાર.

A (એ). એ.

A face (એ ફેસ્) ચહેરો.

A cane (કેન્) નેતર.

Made (મેડ્) બનાવ્યું.

Lame (લેમ્) લંગડુ.

Pale (પેલ્) ફીકુ-કો.

Shame (શેમ્) શરમ.

He has no shame (હી હૅઝ્ નો શેમ્) તેને શરમ નથી.

His face is pale (હીઝ્ ફેસ્ ઇઝ્ પેલ્) તેનો ચહેરો ફીકો છે.

He has a cane (હી હૅઝ્ આ કેન્) તેની પાસે નેતર છે

He is lame (હી ઈઝ્ લેમ્) તે લગડો છે.

E (ઇ). ઈ.

Evening (ઈવ્નીંગ્) સાંજ.

*These (ધીઝ્) આ.

Complete (કમ્પ્લીટ્) સંપૂર્ણ

To deliver (ટુ ડીલીવર્) સ્હોંચવું.

---

* This (ધીસ્) આ—આનું બહુવચન these (ધીઝ) છે જ્યારે એક કરતાં વધારે ચીજ બતાવી હોય ત્યારે these વપરાય છે.

A complete book (આ કમ્પ્લીટ્ બુક્) આખી ચોપડી.
These are men (ધીઝ્ આર્ મેન્) આ માણસો છે.

I (આઇ). ઈ.

To bite (બાઇટ્) કરડવું. Mind (માઇન્ડ્) મન.
A kite (એ કાઇટ્) પતંગ. Kind (કાઇન્ડ્) દયાળું.
Mice (માઇસ્) ઉંદરો. Blind (બ્લાઈન્ડ્) આંધળું.
A blind man (આ બ્લાઇન્ડ્ મૅન્) એક આંધળો માણસ.
A fine kite (આ ફાઈન્ કાઇટ્) એક સુંદર પતંગ
He is kind (હી ઈઝ્ કાઇન્ડ્) તે દયાળુ છે

O (ઓ). ઓ

Bold (બોલ્ડ્) બહાદુર. Sold (સોલ્ડ્) વેચ્યું.
Gold (ગોલ્ડ્) સોનું. Told (ટોલ્ડ્) કહ્યું.
A bone (એ બોન્) હાડકું A home (એ હોમ્) ઘર.
He told me to go (હી ટોલ્ડ્ મી ટુ ગો) તેણે મને જવા કહ્યું.
He is bold (હી ઇઝ્ બોલ્ડ્) તે બહાદુર છે.
He sold gold (હી સોલ્ડ્ ગોલ્ડ્) તેણે સોનું વેચ્યુ
Go home (ગો હોમ્) ઘેર જાઓ.

U (યુ). યુ.

A tube (એ ટ્યુબ્) નળી. An use (યુઝ્) ઉપયોગ.
A tune (એ ટ્યુન્) રાગ. A lute (એ લ્યુટ્) વીણા.
A mule (એ મ્યુલ્) ખચ્ચર. To cure (ક્યુર્) સાજું કરવું.
Use no money (યુઝ નો મની) પૈસા વાપરશો નહીં
His tube is long (હીઝ્ ટ્યુબ્ ઇઝ્ લૉન્ગ્) તેની નળી લાંબી છે.
His tune is nice (હીઝ ટ્યુન્ ઈઝ્ નાઇસ્) તેનો રાગ સારો છે.

સ્વરોના મધ્ય ઉચ્ચાર.

A (એ). આ.

Harm (હાર્મ) ઈજા. Hard (હાર્ડ) કઠણ.
A farm (એ ફાર્મ) ખેતર. Large (લાર્જ) મોટું.
Do no harm (ડુ નો હાર્મ) ઈજા કરશો નહીં.
His farm is good (હીઝ ફાર્મ ઇઝ ગુડ) તેનું ખેતર સારૂ છે.

O (ઓ). ઉ.

To move (ટુ મુવ) ખસવું Whom (હુમ) કોને.
To prove (ટુ પ્રુવ) પુરવાર કરવું. Tomb (ટુમ્બ) ઘોર.
Do prove this (પ્રુવ ધીસ) આ સાબીત કરો.
Whom do you like (હુમ ડુ યુ લાઇક) તમે કોને ચાહો છો ?
Why do you move ? (હવાય ડુ યુ મુવ) તમે કેમ ખસો છો ?

U (યુ). ઉં.

A bull (એ બુલ) ગોધો, આખલો. To put (ટુ પુટ) મુકવું.
To pull (ટુ પુલ) ખેંચવું. A bush (એ બુશ) છોડ.
Put this into a box (પુટ ધીસ ઇન્ટુ આ બોક્સ) આ પેટીમા મુકો.
Pull a rope (પુલ આ રોપ) દોરડું ખેંચો.
This is a bull (ધીસ ઇઝ આ બુલ) આ આખલો છે.

સ્વરોના મિશ્ર ઉચ્ચાર

A=ઑ	A=ઉઆ.	I=અ.
A ball (એ બૉલ) દડો.	What (હ્વાટ) શું.	Sir (સર) સાહેબ.
Tall (ટૉલ) ઉંચો.	Want (ઉવૉન્ટ) જરૂર	To stir (ટુ સ્ટર) હલાવવું.
To call (ટુ કૉલ) બોલાવવું.	Was (ઉવૉઝ) હતું.	A girl (એ ગર્લ) છોડી
Malt (મૉલ્ટ) જવ.	E=અ.	First (ફર્સ્ટ) પહેલું-લો.
Salt (સૉલ્ટ) મીઠું.	A germ (એ જર્મ) જડ.	O=અ.

Small (સ્મૉલ્) નાનું. Term (ટર્મ્) વખત. To love (ટુ લવ્)ચહાવું.
A serf (એ સર્ફ્) ગુલામ. None (નન્) કોઈ નહીં.

U=ઉ. To come (ટુ કમ્)આવવું.
Arule (રૂલ) આંકણી.
The truth (ધ ટ્રુથ) સાચું

Go home (ગો હોમ્) ઘેર જાઓ.
Lose no time (લુઝ્ નો ટાઇમ્): વખત ગુમાવશો નહીં.
He is kind to me (હી ઇઝ્ કાઇન્ડ્ ટુ મી) તે મારાપર માયાળુ છે.
Give it to me, Sir, (ગીવ્ ઇટ્ ટુ મી સર) સાહેબ, તે મને આપો.
Call him by his name (કૉલ હીમ્ બાય્ હીઝ્ નેમ્) તેને તેનું નામ દઈ બોલાવો..
Let us go to dine (લેટ્ અસ્ ગો ટુ ડાઇન્) ચાલો આપણે જમી લઇએ.
The tube is full of water(ધી ટ્યુબ્ ઇઝ્ ફુલ્ ઑફ્ વૉટર્) નળી પાણીથી ભરેલીછે
Do not pull the cord (ડુ નૉટ્ પુલ્ ધી કૉર્ડ્) દોરડું તાણતા નહીં.
Dipthong Sounds (બે સ્વરો ભેગા મળવાથી થતા ઉચ્ચાર).

કેટલીક વખત અંગ્રેજીમાં એક કરતાં વધારે સ્વરો ભેગા મળે છે અને તેથી જુદી જુદી રીતે ભેગા થતા સ્વરોના ઉચ્ચાર અત્રે બતાવ્યા છે.

Ae (એ-ઇ) એ.	**Ai** (એ-આઇ) એ.	**Ao** (એ-ઓ) એ.
Aerial (એરીયલ્) હવાઈ.	A tail (એ ટેલ્) પૂછડી.	A gaol (એ જેલ્)કેદખાનું.
Aeronaut (એરોનૉટ્) આકાશગામી.	Rail (રેલ્) રેલ.	
Au (એ-યુ) ઑ.	**Au** (એ-યુ) ઑ.	**Aw** (એ-ડબ્લ્યુ) ઑ.
Lauds (લૉડ્ઝ) ઇશ્વર પ્રાર્થના.	Laugh (લાફ્) હસવુ.	A law (એ લૉ) કાયદો.
Launch (લૉન્ચ) ઝોકાવવું.	A draught (એ ડ્રાફ્ટ્) કોગળો.	A saw (એ સૉ) કરવત.
Ay (એ-વાય) એ.	**Ea** (ઇ-એ) અ.	**Ea** (ઇ-એ) ઇ.
A day (એ ડે) દીવસ	Earth (અર્થ) માટી.	East (ઇસ્ટ્) પૂર્વ.બાજુ.
Pray (પ્રે) પ્રાર્થના.	To learn (ટુલર્ન) શિખવું.	Least(લીસ્ટ્)ઓછામાં.
Ea (ઇ-એ) એ.	**Ee** (ઈ-ઇ) ઇ.	**Ei** (ઈ-આઇ) આઈ ઈ.
To break (ટુ બ્રેક) ભાગવું.	To keep (ટુ કીપ્) રાખવું.	Either (આઈધર-ઇધર) બેમાંનું એક.

Great (ગ્રેટ્) મોટું.
Ei (ઈ-આઇ) અ-ઍ.
Their (ધૅર) તેઓનું
An heir (એર) વારસ.
Eo (ઈ-ઓ) અ-ઍ.
George (જ્યૉર્જ) નામ છે.
A surgeon (સર્જન) શસ્ત્રવૈદ્ય

Heed (હીડ્) ધ્યાન આપવું.
Ei (ઈ આઈ) એ.
A neighbour (એ નેબર્) પાડોશી.
Reign (રેન્) રાજ
Eo (ઈ-ઓ) ઇ.
People (પીપલ્) લોક.

Neither(નાઈધર્-નીધર્) બેમાંનું એકે નહી.
Eo (ઈ-ઓ) એ.
A leopard (લેપર્ડ) ચિત્તો,

Ew (ઈ-ડબલ્યુ) યુ.
Few (ફ્યુ) થોડા
New (ન્યુ) નવું.

Ey (ઇ-વાય) એ
They (ધે) તેઓ.
A prey (એ પ્રે) શિકાર.

I-a (આઇ-એ) આય.
A giant (જાયન્ટ્) રાક્ષસ.
Pliant (પ્લાયન્ટ્) નરમ.

I a (આઈ-એ) આયે.
A diagram (એ ડાયેગ્રામ્) આકૃતિ, નકશો.

Ie (આઈ-ઈ) આઈ.
Hie (હાઇ) જલદી જવું.
Fie (ફાઈ) છટ, થુ.

I-e (આઈ-ઈ) ઈ.
A field (એ ફીલ્ડ્) ખેતર.
Chief (ચીફ્) મુખ્ય.

I-e (આઈ-ઇ) એ.
A friend (એ ફ્રેન્ડ્) મિત્ર.

Ii { આઈ-આઈ / ડબલ્આઈ } આઈ
A genii (એ જીનાઇ) ભૂત.

Iu (આઈ-યુ).
Iulus (ઇયુલસ).

Oa (ઓ-એ) ઍ.
Broad (બ્રૉડ્) પ્હોળું.
A board (એ બોર્ડ) પાટીયું.

Oa (ઓ-એ) ઓ.
A boat (એ બોટ્) મછવો,
A goat (એ ગોટ્) બકરો.

Oe (ઓ-ઈ) અ
Does (ડઝ્) કરે છે

Oe (ઓ-ઇ) ઉ.
A shoe (શુ) જોડું.

Oe (ઓ-ઈ) ઓ.
A roe (એ રો) સાબરી.
A toe (એ ટો) અંગુઠો.(પગનો)

Oi (ઓ-આઈ) ઑઇ.
Soil (સૉઇલ્) જમીન.
Toil (ટૉઇલ્) મહેનત.

Oo (ઓ-ઓ) અ. (ડબલ ઓ).
The blood (ધ બ્લડ્) લોહી.
A flood (એ ફ્લડ્) પૂર.

Oo (ડબલ ઓ) ઉ.
Good (ગુડ્) સારૂં.
Food (ફુડ્) ખોરાક.

Oo (ડબલ ઓ) ઑ.
A door (એ ડૉર્)બારણું.
A floor (એ ફ્લૉર્) પાટીઆની જમીન.

Ou (ઓ-યુ) અ.
Double (ડબ્લ્) બેવડું.
A cousin (એ કઝન્) પિત્રાઇ ભાઇ.
A country (એ કન્ટ્રી) દેશ

Ou (ઓ-યુ) ઑ.
A thought (એ થૉટ્) વિચાર.

Ou (ઓ-યુ) આઉ.
A house (એ હાઉસ્) ઘર.
A mouse (એ માઉસ્) ઉંદર.

Ou (ઓ-યુ) ઉ
A tour (એ ટુર) મુસાફરી
A group (એ ગ્રુપ્) સમુહ.

Ou (ઓ-યુ) ઓ.
Four (ફોર્) ચાર.
The soul (ધ સોલ્) આત્મા.

Ow (ઓ ડબ્લ્યુ) આઉ.
A fowl (એ ફાઉલ્) મરઘાની જાતનું પક્ષી.
A town (એ ટાઉન્) શહેર.

Ow (ઓ-ડબ્લ્યુ) ઓ.
A row (એ રો) હલેસવું.
To show (ટુ શો) બતાવવું.

Oy (ઓ-વાય) ઑય.
A boy (એ બોય્) છોકરો
A toy (એ ટોય) રમકડું.

Ua (યુ-એ) આ.
A guard (એ ગાર્ડ્) ચોકીદાર.
A guardian (એ ગાર્ડિયન્) વાલી, રક્ષક

Ua (યુ-એ) ઍ.
A quarry (એ ક્વૅરી) પથ્થરની ખાણ
Square (સ્ક્વૅર્) ચોરસ

Ue (યુ-ઈ) અ.
To conquer (ટુ કૉન્કર) જીતવું

Ue (યુ-ઈ) એ.
A guest (એ ગેસ્ટ) પરોણો.
To guess (ટુ ગેસ્) અટકળ કરવી.

Ue (યુ-ઈ) એય.
A querry (એ ક્વેરી) સવાલ

Ui (યુ આઈ) આઇ.
A guide (એ ગાઈડ્) ભોમિયો.
A guise (એ ગાઇઝ) વેશ

Ui (યુ-આઇ) ઇ.
To build (ટુ બીલ્ડ) બાંધવું
To gild (ટુ ગીલ્ડ) સોનાનો ઢોળ ચઢાવવો.

Ui (યુ-આઈ) ઉ
A fruit (એ ફ્રૂટ્) ફળ.
Juice (જ્યુસ) રસ

Ui (યુ આઈ) ઉઇ
Nuisance (ન્યુસન્સ) ગંદકી
Quick (ક્વીક) જલદી

TRIPTHONG SOUNDS.

ત્રણ સ્વરો ભેગા મળવાથી થતા ઉચ્ચારો.

Eau { ઓ. Beau (બો) આશકબાજ.
Eau { યુ. Beauty (બ્યૂટી) ખુબસુરતી.

Iew (આઈ-ઈ ડબ્લ્યુ) યુ
View (વ્યુ) દેખાવ.

Ieu (આઇ-ઇ-યુ) ઇયુ.
Adieu (ઍડ્યુ) છેલ્લી સલામ.

Wai (ડબ્લ્યુ-એ-આઇ) વેઈ.
A swain (એ સ્વેન્) ગામડીઓ.

અનુચ્ચારિત SILENT (સાયલન્ટ) અક્ષર.

B (ઉચ્ચાર વિના).   **C** (silent).   **D** (silent).
A debt (એ ડેટ્) દેવું.   A muscle (એ મસલ્) સ્નાયુ.   A hedge (એ હેજ્) વાડ.
A doubt (એ ડાઉટ્) સંશય   Scent (સેન્ટ્) સુગંધ.   A judge (એ જજ્) ન્યા-
G (silent).   **H** (silent).   **K** (silent) [યાધીશ.
A gnat (એ ન્યાટ્) મચ્છર.   An hour (અન્ અવર્) કલાક.   Know (નો) જાણવું
A sign (એ સાઇન્) નીશા-   Honour (ઑનર્) માન.   A knife (એ નાઇફ્)
L (silent).   [ની.   **N** (silent).   **P** (silent)   [ચપ્પુ
Could (કુડ્) શકવું.   A hymn (એ હીમ્) પવિત્રગીત.   A psalm (એ સામ) ગીત
A talk (એ ટૉક્) વાત.   A column (એ કૉલમ્) થંભ   Ptolemy (ટાલેમી)
S (silent).   **T** (silent)   **Ch** (silent)
An island (અન આઈલે-   A match (એ મ્યાચ) દીવા   Schedule (શીડ્યુલ)
[ન્ડ) ટાપૂ.   [સળી, જોડું.   [પત્રક.
A viscount (એ વાઈકૌન્ટ્)   An epistle (અન્ અપીસલ)   A yacht (એ યાટ્) મછવો.
Gh (silent)   [અમીર.   **Th** (silent)   [કાગળ
×Ought (ઑટ્) જોઈએ.   Asthama (એસમા) દમનો રોગ.
High (હાઇ) ઉંચું   An isthmus (અન ઇસ્મસ્) સંયોગીભૂમિ.
Ue (silent).
Rogue (રોગ્) લુચ્ચા
A tongue (એ ટંગ) ભાષા, જીભ

WORDS OF TWO SYLLABLES.

બે પદવાળા શબ્દ.

Ab-sent (અબ્-સેન્ટ્) ગેરહાજર.   A doctor (એ ડૉક્ટર) વૈદ, ડાક્તર.
A bas-ket (એ બાસકેટ્) ટોપલી.   An ob ject (એન ઑબજેક્ટ્) પદાર્થ.
An ans-wer (એન્ આન્સર્) જવાબ.   An ac-cent (અન્ ઍક્સેન્ટ્) ભાર, (શા-
A pas-sage (એ પ્યાસેજ્) માર્ગ   Al-tar (આલ્ટર્) પડથી. [બ્દ ઉપર).
Bad-ness (બૅડનેસ) બુરાઈ.   A chapter (એ ચાપ્ટર) પ્રકરણ
A scho-lar (એ સ્કૉલર્) વિદ્યાર્થી.   A cot-tage (એ કૉટેજ) ઝુંપડી.

× સહાયકારક ક્રિયાપદ છે. તેના અર્થ જોઇએ થાય છે.

He was absent (હી વૉઝ્ ઍબ્સન્ટ્) તે ગેરહાજર હતો. [ટોપલી.
A basket full of mangoes (એ બાસ્કેટ્ ફુલ ઑફ્ મૅન્ગોઝ્) કેરીથી ભરેલી એક
Doctor came to me (ડૉક્ટર્ કેઇમ્ ટુ મી) દાક્તર મારી પાસે આવ્યા. [ધાર્થી છે.
Chhagan is a good scholar (છગન ઈઝ્ આ ગુડ્ સ્કૉલર્) છગન એક સારો વિ-

y નો શબ્દના છેડે ઈ ઉચ્ચાર થાય છે તેવા શબ્દ.

A baby (એ બેબી) છોકરૂં.
Safely (સેફ્લી) સહીસલામત.
Glory (ગ્લૉરી) કીર્તિ
Rainy (રેઈની) વર્ષાદવાળું.
Likely (લાઇકિલી) ઘણું કરીને.
Tiny (ટાઈની) નાનું, ઝીનકુડિઉ.
Daily (ડેઇલી) દરરોજ.
Finely (ફાઇનલી) સારી રિતે. બેવટે.
Tidy (ટાઇડી) સ્વચ્છ, સારૂં.
Starry (સ્ટારી) તારાવાળું.
Lazy (લેઝી) આળસુ,
Kindly (કાઇન્ડલી) માયાળુ રીતે.

A sweet baby (આ સ્વીટ્ બેબી) એક વહાલું છોકરૂ.
A lazy boy (આ લેઝી બૉય્) એક આળસુ છોકરો.
A rainy day (આ રેઈની ડે) વર્ષાદવાળો દીવસ. [બોલે છે.
He speaks very kindly (હી સ્પીક્સ્ વૅરી કાઇન્ડલી) તે બહુ માયા ભરી રીતે
He goes daily (હી ગોઝ્ ડેઈલી) તે દરરોજ જાય છે.

FIRST SYLLABLE SHORT.

શબ્દના પહેલા પદનો ટુંકો ઉચ્ચાર થાય તેના શબ્દ.

Able (એબલ્) શક્તિવાન્, બાહોશ.
Idle (આઈડલ્) આળસુ.
The Bible (ધ બાઈબલ્) ખ્રીસ્તીઓનું ધર્મ. [પુસ્તક.
A fable(એ ફેબલ્)વાર્તા.(જોડી કાઢે
An eagle (એન ઈગલ્) ગરૂડપક્ષી.
A stable (એ સ્ટેબલ્)તબેલો.[લી)

An able man (એન્ એબલ્ મેન્) બાહોશ માણસ.
He sees an eagle (હી સીઝ્ ઍન્ ઈગલ્) તે ગરૂડ પક્ષી જુએ છે.
He is very idle (હી ઈઝ્ વેરી આઈડલ્) તે ઘણો આળસુ છે.

BOTH THE SYLLABLES SHORT.

બન્ને પદના ઉચ્ચાર ટુંકા એવા શબ્દ.

To at-tend (ટુ એટેન્ડ્) ધ્યાન આપવું.
To ex-cel (ટુ એક્ષેલ્) હઠાવવું.
To confess (ટુ કન્ફેસ્) કબુલ કરવું. (ગુનો)
It-self (ઈટ્સેલ્ફ્) તેની મેળે.
To construct (ટુ કન્સ્ટ્રક્ટ્) બનાવવું.
Dis-tress (ડિસ્ટ્રેસ્) દુ:ખ.
Until (અન્ટીલ્) જ્યાં સુધી.
Concert (કૉન્સર્ટ્) ગાનતાનનો. [મેલાવડો.
Unfit (અનફીટ) નાલાયક.
To in-struct (ટુ ઇનસ્ટ્રક્ટ) શિખવવું બતાવવું.

Attend to your duty (એટેન્ડ્ ટુ યૉર ડ્યુટી) તમારા કામ ઉપર લક્ષ આપો.
Try to excel others in doing good (ટ્રાય્ ટુ એક્ષેલ્ અધર્સ્ ઈન્ ડુઈગ ગુડ્) સારૂ કરવામાં બીજાને હઠાવો તેવો પ્રયત્ન કરો.
Be content with what you have (બી કન્ટેન્ટ્ ઉવીથ્ વ્હૉટ યુ હૅવ્) તમારી પાસે જે હોય તેથી સંતુષ્ઠ થાઓ.
Tell the truth (ટેલ્ ધ ટ્રુથ્) સાચે સાચું કહી દો.

BOTH SYLLABLES LONG.

બન્ને પદોના ઉચ્ચાર લાંબા થાય તેવા શબ્દ.

To be-have (ટુ બીહેવ્) વર્તવુ.
To re-late (ટુ રીલેટ્) વર્ણવું.
To re-fuse (ટુ રીફ્યુઝ્) ના કહેવી.
To re ceive (ટુ રીસીવ્) મળવુ.
To be-lieve (ટુ બીલીવ્) માનવું.
Be-low (બીલો) નીચે.
Be-fore (બીફોર્) અગાઉ,
De-lay (ડીલે) ઢીલ.

To behave well (ટુ બીહેવ્ વેલ્) સારી રિતે વર્તવું.
Believe me (બીલીવ્ મી) મારૂ કહ્યુ માનો.
Think before you speak (થીન્ક્ બીફોર્ યુ સ્પીક્) બોલ્યાં પહેલા વિચારો.
Delays are dangerous (ડીલેઝ્ આર્ ડેન્જરસ્) ઢીલ કરવી તે ભય ભરેલું છે.

FIRST SYLLABLES SHORT, SECOND LONG.

પહેલા પદનો ટુંકો ઉચ્ચાર અને બીજા પદનો લાંબો ઉચ્ચાર એવા શબ્દ.

A-fraid (એફ્રેડ્) બીધેલું.
A-lone (એલોન્) એકલો.
Un-ripe (અનરાઇપ્) પાકેલ નહીં તેવું કાચું.
To incline (ટુ ઈનક્લાઈન્) મન થવું.

To abuse (ટુ એબ્યુઝ્) ગાળદેવી. To surprise (ટુ સર્પ્રાઇઝ્) અજાયબ કરવું.
To awake (ટુ અવેક્) જગાડવું. To support (ટુ સપૉર્ટ્) આધાર આપવો.
Again (અગેન્) ફરીથી.

He was alone (હી વૉઝ્ અલોન્) તે એકલો હતો [તા અજાયબ થયો.
He was surprised to see you(હી વૉઝ સરપ્રાઇઝ્ડ ટુ સી યુ) તે તમને જો-
Awake it is time to get up (અવેક્ ઇટ્ ઇઝ્ ટાઇમ ટુ ગૅટ અપ્) જાગો,
ઉઠવાનો વખત થયો છે.

FIRST SYLLABLE LONG, SECOND SHORT.

પહેલા પદનો લાંબો ઉચ્ચાર અને બીજાનો ટુંકો એવા શબ્દ.

To begin (ટુ બીગીન) શરૂ કરવું. To re-turn (ટુ રીટર્ન) પાછું પ્હોંચાડવું.
To belong (ટુ બીલૉન્ગ) તાબે હોવું. To re-spect(ટુ રીસ્પેક્ટ્) માન આપવું.
Enough (ઇનફ્) પુરતું. To protect (ટુ પ્રોટેક્ટ્) રક્ષણ કરવું.

Come, begin your work (કમ્ બીગીન્ યૉર વર્ક) આવો, તમારૂં કામ શરૂ કરો.
Now, you have done enough (નાઉ યુ હૅવ ડન્ ઇનફ્) હવે તમે જોઇએ તે-
ટલું કર્યું છે. [મગનનું છે.
This house belongs to Magan(ધીસ્ હાઉસ્ બીલોન્ગસ્ ટુ મગન) આ ઘર
Return it to me (રીટર્ન ઇટ્ ટુ મી) તે મને પાછું પ્હોંચાડજો.

પદ બે પણ શબ્દ એક એવા શબ્દ

Beg-ged (બેગ્ડ્) માગ્યુ Lov-ed (લવ્ડ્) ચાહ્યુ.
Kill-ed (કીલ્ડ્) માર્યું. Sav-ed (સેવ્ડ્) બચાવ્યુ.
Call-ed (કૉલ્ડ્) બોલાવ્યુ. Mov-ed (મુવ્ડ્) હલાવ્યુ.
Mend-ed (મેન્ડેડ્) ઘડ્યુ. Halt-ed (હૉલ્ટેડ્) વીસામો ખાધો.
Mind-ed (માઇન્ડેડ્) ધ્યાન આપ્યુ. Tast-ed (ટેસ્ટેડ્) ચાખ્યુ.

WORDS OF THREE SYLLABLES.

ત્રણ પદવાળા શબ્દ.

Lo-ad-ed (લોડેડ્) ભર્યું. લાદ્યુ. Wasted (વેસ્ટેડ્) ગુમાવ્યુ.
An al-pha-bet (એન્ આલ્ફાબેટ્) મૂળાક્ષર. Ava-rice (ઍવેરીસ્) લોભ.

Ca-bi-net(કૅબીનેટ્) મસલતનની ઓરડી A go-vern-or(એ ગવર્નર) હાકેમ.
A ca-ta-logue (એ કેટલોગ્) યાદી. A tra vel-ler(એ ટ્રાવેલર્) મુસાફર
A gar-den-er(એ ગાર્ડનર્) બાગવાન. માળી A mini-ster (એ મીનીસ્ટર્) પ્રધાન.
To cru-ci-fy (ટુ ક્રુસીફાય્) ખીલા ઠોકી મારી નાંખવું. (ઈસુને માર્યો તેમ). To glo-ri-fy (ટુ ગ્લોરીફાય્) કિર્તિવાન કરવું.

લાંબા ઉચ્ચારવાળા શબ્દ.

Po-e-try (પોયેટ્રી) કવિતા. Se-cre-cy (સીક્રેસી) ભેદ.

(પહેલું અને બીજું પદ ટુંકું અને ત્રીજું લાંબું એવા શબ્દ).

Af-ter-wards (આફ્ટર્વર્ડઝ્) પછીથી. Com-pa ny (કમ્પની) મંડળી.
A but-ter-fly (એ બટર્ફ્લાય્) પતંગીયુ. Con-tra-ry (કાન્ટ્રરી) વિરુદ્ધ.
To sa-tis-fy (સૅટીસ્ફાય્) સંતોષ કo. Po-ver-ty (પૉવર્ટી) ગરીબાઈ

(પહેલા અને બીજા પદનો ઉચ્ચાર લાંબો અને છેલ્લાનો ટુંકો એવા શબ્દ).

Beau-ti-ful (બ્યુટીફુલ્) સુંદર Glo-ri-ous (ગ્લોરીઅસ્) જયવંત.
Vi-o-lent (વાયોલન્ટ્) જબર, સખત, Du-ti-ful (ડ્યુટીફુલ્) આજ્ઞાંકિત છોકરા માબાપને થાય તેવા.

(પ્રથમ પદ લાંબું અને બીજું અને ત્રીજું ટુંકું એવા શબ્દ).

An-e-ne-my (ઍનીમી) દુશ્મન. Har-mo-ny (હારમની) સલાહ શાંતી [(અર્થ)
To Rec-ti-fy (ટુ રૅક્ટીફાય્)સુધારવુ (ભુલ).To sig-ni-fy(ટુ સીગ્નીફાય્) બતાવવું.
An-al-ma-nac (એન્ ઍલ્મેનેક્) પંચાંગ. A dia-mond (એ ડાયમંડ્) હીરો.

(બીજું પદ ટુંકું અને પહેલું અને છેલ્લું લાંબું એવા શબ્દ).

Al-rea-dy (ઑલ્રેડી) ક્યારનુએ. Grate-ful-ly (ગ્રેટ્ફુલી) આભાર પૂર્વક.
I-vo-ry (અવરી) હાથીદાંત. Pri-vate-ly (પ્રાઇવેટલી) ખાનગી રીતે.

(બીજું પદ લાંબું અને પહેલું અને ત્રીજું ટુંકું એવા શબ્દ).

An a-ni-mal (એન એનીમલ) પશું. An ac-ci-dent (ઍન ઍક્સીડન્ટ) અકસ્માત્.
A me-di-cine (એ મેડીસીન) દવા. અથવા મેડસીન.
In-no-cent (ઇનોસન્ટ) નાદાન નિરઅપરાધી.
Dis-a-gree (ડીસએગ્રી) મતભેદ થવો.
In-cor-rect (ઇનકરેક્ટ) ખોટું, અશુદ્ધ
To dis-o-bey (ટુ ડીસઓબે) ન માનવું.
To enter-tain (ટુ ઍન્ટરટેઇન) પરોણાગત કરવી.
To re-pre-sent (ટુ રીપ્રીસેન્ટ) ને બદલે હાજર થવું.
To o-ver-flow (ટુ ઓવરફ્લો) ઉભરાઇ જવું, નદીમાં પુરઆવવું.
Con-tra-dict (કોન્ટ્રાડીક્ટ) વિરૂદ્ધ પડવું.
To un-der-take (ટુ અન્ડરટેક) માથે લેવું.
To in-ter-mix (ટુ ઈન્ટરમિક્ષ) ભેળ. સેળ થવું.
To un-der-stand (ટુ અન્ડરસ્ટૅન્ડ) સમજવું.

(Ti, Ci, અને Si ના શ તરીકે થતા ઉચ્ચારવાળા શબ્દ).

An action (એનએક્શન) ઇલાજ (કાયદામા)
A notion (એ નોશન) વિચાર.
A pension (એ પેન્શન) બેઠો પગાર.
A portion (એ પોર્શન) ભાગ, ટુકડો.
Ancient (એનશન્ટ) જુનું.
A Hosier (એ હોઝીયર) મોજાનો વેપારી.
A station (એ સ્ટેશન) મથક.
A version (એ વર્શન) ભાષાતર, હેવાલ.
Patient (પેશન્ટ) ધીરજવાન, દરદી
An option (એન ઑપશન) મરજી, ઇચ્છા
*Mission (મીશન) ઉદ્દેશ, ધર્મની મંડળી
A lotion (એલોશન) લગાડવાનું પાણી.
Partial (પાર્શીયલ) થોડું.
Gracious (ગ્રેશસ) કૃપાળુ.
Caution (કૉશન) સાવચેતી.
Special (સ્પેશીયલ) ખાસ.

(એક કરતાં વધુ પદવાળા શબ્દો. Polly Syllable).

Af-fec-ti-on (એફેક્શન) પ્યાર.
A com-pa-ni-on (કમ્પેનિયન) સોબતી.
A con-di-ti-on (એ કન્ડીશન) સરત.
De-vo-ti-on (ડીવોશન) ભકિત.
Cha-ri-ta-ble (ચૅરીટેબલ) ધર્માદા.
Mi-ser-a-ble (મીઝરેબલ) દુઃખી.
Ho-noura-ble (ઑનરેબલ) માનવંત.
Ve-ge-ta-ble (વૅજીટેબલ) શાકભાજી.

---

* ધર્મની મંડળી. As Irish Mission આયર્લેંડની ધર્મની મંડળી.

Dan-ger-ous-ly (ડેન્જરસલી) ભય-ભરેલી રીતે.
Or-di-na-ry (ઓર્ડીનરી) સાધારણ્
A cap-a-ci-ty (એ ક્યાપૅસીટી) પ્હોચ, શક્તિ.
Ri-di-cu-lous (રીડીક્યુલસ) હસવા જેવું.
Su-pe-ri-or (સુપીરીયર્)ઉપરી, ચઢીઆતું
La-bo-ri-ous(લેબોરીયસ)મહેનતુ.[રાક
Epi-de-mic (એપીમીડેક્) ચેપી રોગ.
In-of-fen-sive(ઇનઑફેન્સીવ)ગરીબ

ઉચ્ચારમાં એક પણ અર્થમાં જુદા એવા કેટલાક શબ્દ.

[ભણનારે આ શબ્દો ખાસ ધ્યાન આપી પોતાના અભ્યાસની સગવડના ખાતર બરોબર રીતે યાદ રાખવા.]

All (ઑલ્) બધા.
An awl (એન ઑલ્) આર, પરોણાની લોઢાની અણી.
To alter (ટુ ઑલ્ટર્) બદલવું.
An altar (એન ઑલ્ટર્) વેદી.
Air (એર્) હવા.
Ere (એર્) અગાઉ.
An heir (એન ઍર્) વારસ.
Ascent (એસસેન્ટ્) પહાડ ઉપર ચઢાવ.
An assent (એન્ એસ્સેન્ટ્) સમ્મતી.
Attendance (એટેન્ડન્સ્) હાજરી.
Attendants (એટેન્ડન્ટ્સ્) હજુરીઆ.
Bare (બેર્) ખુલ્લું.
A bear (એ બેર્) રિંછ.
To bear (ટુ બેર) ખમવું.
To beat (ટુ બીટ્) મારવુ.
A beet (એ બીટ્) એક જાતનું કંદ.
A berry (એ બૅરી) બોર.
To bury (ટુ બૅરી) દાટવુ.
Blew (બ્લ્યુ) ફુંક્યુ.
Blue (બ્લ્યુ) આશમાની
A boar (એ બોર્) ડુક્કર.
To bore (ટુ બોર્) કાણુ પાડવું;
A bough (એ બાઉ) ડાળી.
To bow (ટુ બાઉ) સલામ કરવી.
*Bread (બ્રેડ્) રોટલો.
Bred (બ્રેડ્) કેળવાયેલો
A cell (એ સેલ્) નાની ગુફા-ઓરડી.
To sell (ટુ સેલ્) વેચવું
A sale (એ સેલ્) વેચાણ્.
Sent (સેન્ટ્) મોકલ્યું.
A scent(એસેન્ટ્)સુગંધ(ફુલનીકે અત્તરની)
A celing (એ સીલીંગ્) છત.
Sealing (સીલીંગ્) સીક્કો મારવો તે.
A coarse (એ કોર્સ્) જાડું-ખડબચડું.
A course (એ કોર્સ્) ગતી માર્ગ.
A complement (એ કૉમ્પલીમેન્ટ્)

---

* ઇંગ્રેજીમાં bread નું બહુવચન નથી. બહુવચન કરવું હોય તો Loaves of bread લખવું.

Compliments(કૉમ્પ્લીમેન્ટ્સ) સલામ. Dear(ડીયર્) પ્યારૂં મોઘું.[ખુટતી સંખ્યા.

†A Deer (એ ડીયર્) હરણ	Dew (ડ્યુ) ઝાકળ.
Due (ડ્યુ) માગતું.	Faint (ફેઇન્ટ) ઝાંખું.
Feint (ફેઇન્ટ) ઢોંગ-છળ.	Fair (ફેર્) ઠીક-સુંદર, મેળો.
A fare (એ ફેર) ભાડું (રેલવેનું).	A flea (એ ફ્લી) ચાચડ.
Flee (ફ્લી) દોડી જવું.	Foul (ફાઉલ) અશુદ્ધ, ગંદુ.
Gilt (ગીલ્ટ) દોષ, ગુન્હો.	Gilt (ગીલ્ટ) ઢોળેલું. (સોનાથી).
A heart (એ હાર્ટ) અંતઃકરણ.	A hart (એ હાર્ટ) હરણ, કુરંગ.
A hare (એ હેર્) સસલું.	Hair (હેર્) વાળ
A heel (હીલ્) પગની એડી.	To heal (ટુ હીલ્) રૂઝવવું.
Here (હીઅર્) અહીંઆ	To hear (ટુ હીઅર્) સાંભળવું.
Hue (હ્યુ) રંગ.	To hew (ટુ હ્યુ) કાપવું.
Whole (હોલ્) આખું.	A hole (એ હોલ) કાણું.
	Knew (ન્યુ) જાણ્યું.
New (ન્યુ) નવું.	Lead (લેડ્) સીસું.
Led (લેડ્) દોર્યું.	To lessen (ટુ લેસન્) ઓછું કo.
A lesson (એ લેસન્) પાઠ.	Mean (મીન્) નીચ.
A mien (એ મીન્) ચહેરો.	Meat (મીટ્) માંસ.
To meet (ટુ મીટ્) મળવું.	To mete (ટુ મીટ્) પરિમાણ કo.
An oar (એન ઓર્) હલેસાં મારવા.	Ore (ઓર્) કાચી ધાતુ.
Peace (પીસ્) શાંતી-સલાહ.	A piece (એ પીસ્) કકડો.
A place (એ પ્લેસ) જગ્યા.	Plaice (પ્લેસ્) માછલીની એક જાત.
To pray (ટુ પ્રે) પ્રાર્થના કo.	A prey (એ પ્રે) શિકાર.
To raise (ટુ રેઝ્) ઉંચે ચઢાવવું.	Rays (રેઝ્) સૂર્યના કિરણ.
To raze (ટુ રેઝ્) પાડી નાખવું[મકાન]	Rain (રેન્) વર્ષાદ.
Reins (રેન્સ્) લગામ.	Riegn (રેન્) રાજ્ય.
Rest (રેસ્ટ્) આરામ.	Wrest (રેસ્ટ્) ખેંચી લેવું, ઝુંટી લેવું.
Right (રાઈટ્) ખરૂં.	A rite (એ રાઇટ્) ધર્મ ક્રિયા.
To write (ટુ રાઈટ્) લખવું.	To sail (ટુ સેઇલ્) હંકારવું.

† Deer નું બહુવચન પણ Deer છે.

A sale (એ સેલ્) વેચાણ.
Seen (સીન્) દીઠું.
To see (ટુ સી) જોવું
To sew (સો) શિવવું.
The soul (ધી સોલ) આત્મા.
A sum (એ સમ્) રકમ.
The Sun (ધી સન્) સૂર્ય.
Steel (સ્ટીલ્) ગજવેલ
Strait (સ્ટ્રેટ્) સાંકડું, સંકટ.
A tale (એ ટેલ્) વાત.
Their (ધૅર) તેઓનું
Too (ટુ) ઘણું, વળી.
Vain (વેન્) પતરાજીખોર
Waist (ઉવેસ્ટ્) કમ્મર.
Weak (ઉવીક્) નબળું.
Yew (યુ) એક જાતનું ઝાડ.
An ewe (એન ઇયુ) ઘેટી

A scene (એ સીન્) દેખાવ.
A sea (એ સી) સમુદ્ર
To sow (ટુ સો) વાવવું.
A sole (એ સોલ્) તળીયું.
Some (સમ્) કેટલું.
A son (એ સન્) પુત્ર.
To steal (ટુ સ્ટીલ્) ચોરી ક૦
Straight (સ્ટ્રેટ્) સીધું
A tail (એ ટેલ્) પૂછડી.
To tell (ટેલ્) કહેવું.
There (ધૅર) ત્યાં
Two (ટુ) બે.
A vein (એ વેન્) નાડી.
Waste (ઉવેસ્ટ્) નકામું નાખી દેવું.
A week (એ ઉવીક્) અઠવાડીયું.
You (યુ) તમે.

Part II. ભાગ ૨ જો.

Etymology (ઇટીમૉલોજી) શબ્દવિન્યાસ.

ઇંગ્રેજીમા શબ્દ (Word) કહો છે તેના સાત ભાગ કરવામાં આવ્યા છે, અને આ સાત ભાગ "The Parts of Speech" (ધી પાર્ટસ્-ઑફ્ સ્પીચ્)ના નામે ઓળખાય છે. તે સાત ભાગ નીચે પ્રમાણે છે—

A noun (એ નાઉન્) નામ.
An adjective (એન ઍડ્જેક્ટીવ્) વિશેષણ.
A pronoun (એપ્રોનાઉન્) સર્વનામ.
A verb (એ વર્બ્) ક્રિયાપદ.
An adverb (એન ઍડ્વર્બ) ક્રિયા વિશેષણ.
A preposition (એ પ્રૅપોઝીશન્) નામયોગી
A conjunction (એકન્જંકશન) વાકયયોગી.

કોઇ પણ ભાષાજ્ઞાન મેળવવામા તે ભાષાનું વ્યાકરણ ખાસ શિખવાની જરૂર છે અને તેથી અત્રે પણ ઉપર બતાવેલ શબ્દના ભાગ વિષે બોલવું ખાસ જરૂરનું છે.

Article (આર્ટીકલ્) ઉપપદ.

ઈંગ્રેજીમા મુકરર નામ કે સાધારણ નામ બતાવવા માટે નામની અગાઉ તેને આર્ટીકલ્ લગાડવામાં આવે છે, આર્ટીકલોની સંજ્ઞા A, An અને The છે. ઈંગ્રેજીમા આર્ટીકલો બે પ્રકારના છે. Definite (ડેફીનીટ્) નિશ્ચય બતાવનાર અને Indefinite (ઇન્ડેફીનીટ્) અનિશ્ચય બતાવનાર.

નિશ્ચય બતાવનાર (Definite Article) આર્ટીકલ્ The (ધ) છે અને તે નામની અગાઉ એકવચન તથા બહુવચન બન્નેમાં લાગે છે જેમકે:—Shut the door (શટ્ ધ ડોર્) બારણું બંધ કરો; (આ ઠેકાણે બારણા આગળ *the* પ્રત્યય લગાડવામાં આવ્યો છે તે ઉપરથી એમ જાણવું કે જેને બારણું બંધ કરવાનું કહેવામા આવે છે તે આદમી કયુ બારણું તે જાણતો હોવો જોઇએ. દાખલા તરીકે બે જણ વાત કરતા હોય અને બારીમાંથી ધુળ આવતી હોય તો કયું બારણું બંધ કરવું તે બેમાંથી એક જાણતોજ હોવો જોઇએ; તેમજ Eat the grapes (ઈટ્ ધ ગ્રેપ્સ્) દ્રાક્ષ ખાઓ; Give me the books (ગીવ્ મી ધ બુક્સ્) મને ચોપડીઓ આપો.

અનિશ્ચીત આર્ટીકલ્ (Indefinite article) ના પ્રત્યય A અને An છે. આ એક વચનના નામો નામને લાગે છે અને તે અમુક ચીજ બતાવતા નથી પણ એકાદનો ભાવાર્થ બતાવે છે. જેમકે:—Give me a book (ગીવ્ મી આ બુક્) મને ચોપડી આપો (આમા કઈ ચોપડી તે સમજાતુ નથી પણ પડેલી ચોપડીઓના ઢગલામાંથી અગર બીજી કોઇ ચોપડીમાથી એક આપો એવો ભાવાર્થ નીકળે છે.) તેમજ Eat an orange (ઈટ્ એન્ ઑરેન્જ્) નારંગીખાઓ (અહી આ નારંગી ખાઓ તેમાં નારંગીની જાણે પાસે રકાબી પડી હોય અને તેમાંથી એક નારંગી ગમે તે ખાવાનું કહેવામાં આવે છે.

A, અને An કયા સ્થળે વાપરવામા આવે છે. તેનો અત્રે ખુલાસો કરવો ઠીક થઈ પડશે. A પ્રત્ય બહુધા વ્યંજનોથી શરૂ થતા નામવાળા શબ્દની આગળ આવે છે એટલે A, E, I, O, U, Y અક્ષરોની શરૂઆતથી થતા શબ્દોને A કેટલાક અપવાદ્ શિવાય લાગતો નથી પણ તેવા શબ્દોને An લાગે છે:—જેમકે A boy (એ બૉય્) એક છોકરો; A cow (એ કૌ) એક ગાય; A hen (એ હેન્) એક મુરઘી A man (એ મૅન્) એક માણસ; A book (એ બુક્) એક ચોપડી આવા વ્યંજન અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દની આગળ A આવે છે અને સ્વર અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દને An લાગે છે જેમકે An egg (એન્ એગ્) એક ઇંડુ; An ox (એન્ ઑક્ષ્) એક બળદ; An ant (એન્ એન્ટ્) એક કીડી.

કેટલાક સ્વર અક્ષરોથી શરૂ થતા શબ્દો જેનો ઉચ્ચાર બહુધા યુ જેવો થાય છે. તેને ખાસ અપવાદ રૂપ An નહીં લાગતા A લાગે છે; જેમકે A European (એ યુરોપીયન્) એક યુરોપીઅન; A ewe (એ યુ) એક મેંઢી; A unit (એ યુનીટ્) એક સંખ્યા.

જેમ અપવાદ રૂપ ઉપર બતાવ્યા તેમ કેટલાક શબ્દને An ને બદલે A લાગે છે, તેમ કેટલાક વ્યંજન શબ્દથી શરૂ થતા શબ્દ જેના ઉચ્ચાર અ શબ્દ જેવા થાય છે તેને An લાગે છે; જેમકે:-An hour (એન્ અવર્) એક કલાક; An M. A. (ઍન્ ઍમ. એ.) એક ઍમ. એ. ની પરીક્ષામાં પાસ થયેલો.

જ્યારે The એક વચનવાળા નામની અગાઉ મુકવામાં આવે છે ત્યારે તે કંઈ અમુક ચીજ બતાવવું હોવું જોઈએ અગર જાત બતાવવું હોવું જોઇએ; જેમકે The cow is useful (ધ કાઉ ઇઝ્ યુઝ્ફુલ્) ગાય ઉપયોગી છે (અહીંઆં ગાયની જાત ઓળખાવવામાં આવે છે) દેશના વતનીઓ બતાવવામાં હમેશા *the* લગાડવામાં આવે છે; જેમકે The French (ધ ફ્રેન્ચ) ફ્રેન્ચલોક, The Chinese (ધ ચાઇનીઝ્) ચીના લોક, The Gujarati ગુજરાતી, પણ જ્યારે ભાષા કે બોલી બતાવવી હોય ત્યારે The લાગતો નથી; જેમકે French (ફ્રેન્ચ) ફ્રેન્ચ ભાષા, Greek (ગ્રીક્) ગ્રીક ભાષા ઇ.

આખી દુનિયામાં એકજ ચીજ છે કે જે ચીજ માટે The લગાડવામાં આવે છે જેમકે The Sun (ધ સન્) સૂર્ય; The moon (ધ મુન્) ચન્દ્ર, નદી પર્વતના નામોને The પ્રત્યય લાગે છે; જેમકે The Ganges (ધ ગેન્જીઝ્) ગંગા નદી; The Himalayas (ધી હીમાલયાઝ્) હિમાલય પર્વત. પણ જે પર્વત જ્વાળામુખીના નામે ઓળખાય છે તેવા પર્વતને The લાગતો નથી; જેમકે Etna is a volcano (એટના ઈઝ્ એ વોલ્કેનો) એટના એક જ્વાળામુખી પર્વત છે.

Duke (ડયુક્) Maharaja (મ્હારાજા,) Earl (અર્લ્) આદી અમુક સ્થાન Position (પોઝીશન્) બતાવનાર નામો આગળ *the* (ધ) લાગે છે. જેમકે The Duke of Wellington (ધ ડયુક ઓફ્ વેલીન્ગટન્) ઇ.

A (એ) આ પ્રત્યયનો કેટલાક આ અને કેટલાક એ ઉચ્ચાર કરે છે. The (ધ) કેટલાક ધ અને કેટલાક ધી ઉચ્ચાર કરે છે. ધી ઉચ્ચાર બહુધા, A, E I, O, U, Y વાળા સ્વર અક્ષરથી શરૂ થતા શબ્દો આગળજ થાય છે, વ્યંજનથી શરૂ થતા શબ્દો આગળ ધ બોલાય છે.

ભાષાન્તર કરવામાં He has a book (હી હૅઝ્ આ બુક્) તેની પાસે એક ચોપડી છે. એમ A નો અર્થ કરવો નહી પણ જે શબ્દને A પ્રત્યય લાગે છે તેમાં

એકપણું સમજી લેવાનું છે, પણ ભાષાન્તર કરવામાં ખરી રીતે તેનો અર્થ તેની પાસે ચોપડી છે. એ થાય છે.

નામની પહેલાં વિશેષણ આવ્યું હોય તો ઉપપદ (Article) વિશેષણના પ્હેલાં મુકવું-જેમકે A good boy (આ ગુડ બૉય) સારો છોકરો.

NOUNS (નાઉન્સ) નામ.

જે ચીજના, લોકના, સ્થાપના, જંતુ વગેરેના નામ આપણે સાંભળીએ છીએ તથા જોઇએ છીએ તેને વ્યાકરણમાં નામ (Noun નાઉન્) કહે છે; જેમકે Chandulal (ચંદુલાલ), A horse (હૉર્સ્) ઘોડો, A book (બુક્) ચોપડી, a school (સ્કુલ્) નિશાળ ઈ.

ઇંગ્રેજીમાં Noun (નાઉન્) નામના પાચ પ્રકાર છે:–૧ A proper Noun (પ્રૉપર્ નાઉન્) વિશેષ નામ, ૨ A common Noun (કૉમન્નાઉન્) સામાન્ય નામ, ૩ A Material Noun (મટીરીયલ્ નાઉન્) પદાર્થવાચક નામ ૪ A Collective Noun (કલેકટીવ્ નાઉન્) સમુદાયવાચક નામ, ૫ An Abstract Noun (ઍબ્સ્ટ્રૅક્ટ્ નાઉન્) ભાવવાચક નામ.

૧. જે નામ ફક્ત અમુક એક માણસ, જગ્યા અથવા ચીજ બતાવે છે તેને વિશેષ નામ (A proper Noun) કહે છે; જેમકે Ratanchand (રતનચંદ), Calcutta (કલકત્તા), Kohinur (કોહિનુર) વગેરે; (અહીં રતનચંદ, કલકત્તા, કોહીનુર એકજ છે અને તેથી તે વિશેષ નામ ગણાય છે.)

૨. જે નામ એક જાતનું અમુકપણું બતાવતું નથી અને સાધારણપણું બતાવે છે તે નામ A Common Noun (કૉમન્ નાઉન્), થી ઓળખાય છે; જેમકે a river (એ રીવર્) નદી; a boy (એ બૉય્) છોકરો; a book (બુક્) ચોપડી ઇ.

૩. જે નામ અમુક ધાતુ, ચીજ, વસ્તુ વગેરે બતાવે છે તે નામ A material Noun (મટીરીયલ્ નાઉન્) પદાર્થવાચક નામ કહેવાય છે, જેમકે Water (વૉટર્) પાણી; silver (સીલ્વર્) રૂપુ; gold (ગોલ્ડ્) સોનુ ઈ.

૪. જે નામ અમુક જથો બતાવે છે તે નામ. A collective Noun (કલેકટીવ્ નાઉન્) સમુદાયવાચક નામ કહેવાય છે. જેમકે A flock (ફ્લૉક્) ટોળુ; An army (આર્મી) લશ્કર; A fleet (ફ્લીટ્) વ્હાણનો કાફલો ઈ.

૫. જે નામ વસ્તુના ગુણ વગેરે બતાવે છે તેને An Abstract Noun (એબ્સ્ટ્રૅક્ટ્ નાઉન્) ભાવવાચક નામ કહેછે; જેમકે Health (હેલ્થ્) તંદુરસ્તી sweetness

(સ્વીટ્નેસ્) મળપણ; sleep (સ્લીપ્) ઉંઘ; kindness (કાઈન્ડ્નેસ્) કૃપા; Modesty (મોડેસ્ટી) સભ્યતા.

જેમ ગુજરાતીમાં નામને વચન, જાતી, વિભક્તિ વીગેરે લાગે છે તેમ ઇંગ્રેજીને પણ લાગે છે અને તેથી અત્રે તે વિષે કહેવું યોગ્ય છે.

NUMBER (નંબર) વચન

ઇંગ્રેજીમાં બે વચન છે Singular (સીંગ્યુલર્) એકવચન અને Plural (પ્લ્યુરલ્) બહુવચન. Singular (એકવચન) એકપણું બતાવે છે જ્યારે Plural (બહુવચન) એકથી આધિકપણું બતાવે છે.

ઈંગ્રેજીમાં ઘણું કરીને એકવચનનું બહુવચન કરવું હોય તો s ઍસ્ લગાડવામા આવે છે; જેમકે A Book (એ બુક્) ચોપડી. (એકવચન), Books (બુકસ્) ચોપડીઓ (બહુવચન); A boy (એ બૉય્) છોકરો; boys (બૉયઝ્) છોકરાં.

જે એકવચનવાળા નામના શબ્દોની છેડે s, ss, sh, ch, x, આવે છે તેવા શબ્દોને es લગાડવાથી બહુવચન થાય છે; જેમકે Pass નું Passes, fox (ફૉકસ્)લોંકડીનું foxes (ફૉકસીસ્)લોંકડીઓ, bunch*(બન્ચ્) લૂમખો, નું bunches.

જે નામના છેડે f અગર fe આવે છે તેનું બહુવચન થતા f અને fe, ves માં બદલાઇ જાય છે; જેમકે Life (લાઈફ્) જીવનનું lives; knife (નાઇફ્) ચપ્પુનું knives થાય છે વગેરે.

જે નામના છેડે y આવતો હોય અને તેના પહેલાનો અક્ષર વ્યંજન હોય તો તેનું બહુવચન થતા ies થાય છે; જેમકે Baby (બૅબી) છોકરનું, Badies, Lady (લેડી) સ્ત્રીનું ladies થાય છે પણ Toy (ટૉય્) રમકડું માં આગલો અક્ષર o સ્વર હોવાથી તેનું બહુવચન કરતા ફક્ત s જ ઉમેરવો પડે છે; જેમકે Toys (ટૉય્ઝ્) રમકડાં.

નીચે બતાવેલ કેટલાક નામનું બહુવચન જુદીજ રીતે થાય છે:—

એકવચન.	બહુવચન.	એકવચન.	બહુવચન.
A man (એ મૅન્) માણસ.	Men.	A foot (એ ફુટ્) પગ.	Feet.
A child (એ ચાઈલ્ડ્) છોકરૂં.	Children.	A Goose (એ ગુસ્) હંસ.	Geese.
An ox (ઍન્ ઑક્સ્) બળદ.	Oxen.	A tooth (એ ટુથ્) દાત.	Teeth.
A cow (એ કૌ) ગાય.	Cows, Kine	A mouse(એ માઉસ્)ઉંદર.	Mice.

* જો ch નો ઉચ્ચાર ચ થતો હોય તોજ es બહુવચનમા લાગે છે પણ જો તેનો ઉચ્ચાર ક થતો હોય તો ફક્ત s જ લાગે છે; જેમકે Stomach (સ્ટમક્) હોજરી Stomachs થાય છે.

નિચે બતાવેલ કેટલાક નામનું બહુવચન બે રીતે થાય છે અને તે બન્ને અર્થમાં જુદા છે.

એકવચન	બહુવચન.
Brother (બ્રધર્) ભાઈ	Brothers (બ્રધર્સ્) ભાઈઓ, એકજ માબાપના. Brethren (બ્રધરન્) જાતભાઈ.
Cloth (ક્લાથ્) કપડું.	Clothes (ક્લૉધ્ઝ્) પ્હેરવાનાં કપડાં. Cloths (ક્લોથ્સ્) જુદી જુદી જાતના કપડા શીવેલા નહીં પણ શીવ્યા સિવાયનાં.
Die (ડાઈ) પાસો.	Dies (ડાઇઝ્) સીક્કા પાડવાની છાપો. Dice (ડાઈસ્) પાસા.
Genius (જીનીયસ્) બુદ્ધિમાન	Geniuses (જીનીયસીઝ) બુદ્ધિવાન પુરૂષો. Genii (જીનીઆઈ) ઉપદેવતા, ભૂતો.
Fish (ફીશ્) માછલી.	Fish (ફીશ્) જુદી જુદી જાતની માછલીઓ. Fishes (ફીશીઝ્) માંછલીઓ.
Pea (પી)	Peas (પીઝ્) વટાણાના જુદા જુદા દાણા. Pease (પીઝ્) વટાણા. (અનાજ તરીકે)
Shot (શૉટ્) ગોળી.	Shot (શૉટ્) ગોળીઓ. Shots (શૉટ્સ્) જુદા જુદા કદની ગોળીઓ. છરા.

કેટલાંક નામ એવા છે કે જે હમેશ બહુવચનમાંજ વપરાય છે; જેવાં કે aborigines (ઍબોરિજીનીઝ્) મૂળ વતનીઓ, antipodes (એન્ટીપોડીઝ્) પ્રથ્વિની સામી બાજુએ રહેનારા લોક.

Sheep (શીપ્) બકરા; Deer (ડીયર્) હરણ, Swine (સ્વાઈન્) હંસ, ઈત્યાદી નામો એકવચન તેમજ બહુવચનમા સરખીજ રીતે વપરાય છે; જ્યારે એકવચન બતાવવું હોય ત્યારે A sheep, A deer, A sow (સાઉ) વગેરે ઉપપદ (article) કે પછી one sheep વગેરે લખી કે બોલી બતાવવાથી ખબર પડે છે.

નીચે બતાવેલાં નામ હમેશાં એકવચન છતાં બહુવચનના રૂપમાં વપરાય છે.

Assets (એસેટ્સ્) મરનારની મીલ્કત.

Ashes (એશીઝ્) રાખોડી.

Bowels (બાવેલ્સ્) આતરડાં.

Calends (કેલેન્ડ્ઝ્) પહેલો (રોમન લોકમા).

Dregs (ડ્રેગ્ઝ્ કચરો).

Entrails (એન્ટ્રેલ્સ્) આતરડા.

Premises (પ્રેમીસીસ્) મકાનની હદ.

Scissors (સીઝર્સ્) કાતર.

Spectacles (સ્પેક્ટેકલ્ઝ્) ચસ્મા.

Thanks (થૅન્ક્સ્) સાબાશી, આભાર.

Tidings (ટાઈડીંગ્સ્) સમાચાર.

Tongs (ટૉન્ગ્ઝ્) ચીમટો.

Lees (લીઝ્) કચેરો. Trousers (ટ્રાઉઝર્સ્) ચોરણો-ઇજાર.
Nuptials (નપશીયલ્ઝ્) વિવાહ. Victuals (વીટલ્ઝ્) ખોરાક
Pincers (પીન્સર્ઝ્) સાણસી. Vitals (વાઇટલ્સ) મર્મસ્થાન.
Pinches (પીન્ચીઝ્) ચીમટો. Wages (વેજીઝ્) મજુરી

Spectacles (સ્પૅક્ટેકલ્ઝ્) ચસ્મા, Scissors (સીઝર્ઝ્) કાતર વગેરેનુ બહુવચન કરવું હોય તો Pairs of Spectacles (પેર્સ્ ઑફ્ સ્પૅક્ટેકલ્ઝ્) ચસ્માની જોડો વગેરે કરી લખાય છે અને એક વચનમા વાપરવું હોય તો A pair of scissors (એ પૅર્ ઑફ્ સીઝર્સ્) કાતર (કાતરની જોડ) વગેરે કરી લખાય છે.

Amends (એમેન્ડઝ્) બદલો. Bellows (બેલોઝ્) ધમણ.
Gallows (ગેલોઝ્) ફાંસીનાં લાકડા. News (ન્યુસ્) સમાચાર.
Odds (ઑડ્ઝ્) વિષમતા, તકરાર.

વગેરે શબ્દ હમેશા બહુવચન દેખાતા છતાં એક વચનમાંજ વપરાય છે.

કેટલાક નામ એવા છે કે એક વચનમા તેમનો અર્થ જે થાય છે તે બહુવચનમા તદ્દન ફરી જાય છે, જેમાના થોડા નીચે આપ્યા છે.

એકવચન.	બહુવચન.
Compass (કમ્પાસ્) ચક્કર, ફેરો.	Compasses (કમ્પાસીઝ્) નકશા કરવાનું યંત્ર, કંપાસ, હોકા યંત્ર.
Corn (કૉર્ન્) અનાજ.	Corns (કૉર્નસ્) આટણ, ફોલ્લા, ચાઠાં.
Good (ગુડ્) સારૂં.	Goods (ગુડ્ઝ્) માલ-સામાન.
Vesper (વેસ્પર્) શુક્રના તારો, સાંજ.	Vespers (વેસ્પર્ઝ) સાંજનું ગીત.

વિશેષ નામનું (A proper Noun) બહુવચન થતુ નથી. પણ જ્યારે એકજ નામના વધારે પુરૂષો હોય ત્યારે આવા નામાં બહુવચનનો પ્રત્યય s કે es લગાડવામાં આવે છે; જેમકે Mehtas (મહેતાસ્) (મહેતા અડકવાળા બહુ હોય ત્યારે) Munims (મુનીમ્સ્) ઇ.

કેટલાક નામો મિશ્ર શબ્દવાળા હોય છે જે (Compound Words કમ્પાઉન્ડ્ વર્ડ્) મિશ્ર શબ્દ કહેવાય છે, તેવા નામોનું બહુવચન કરવું હોય તો પહેલા શબ્દને s કે es પ્રત્યય લગાડવામા આવે છે; જેમકે Father-in-law (ફાધર્ ઇન્ લૉ) સાસરાનું બહુવચન કરવું હોય તો s પ્રત્યય father ને લગાડાય છે (Fathers-in-law ફાધર્સ્ ઇન્ લૉ) સસરા.

GENDER (જેન્ડર્) જાતી.

જેમ ગુજરાતીમાં નર, નારી અને નાન્યતર ત્રણ જાતી છે, તેમજ ઇંગ્રેજીમાં પણ ત્રણ જાતી છે--૧ Masculine (મેસ્કયુલાઇન્) નર=a man (મેંન્) માણસ. a king (કીગ્)રાજા, a horse (હોર્સ્) ઘોડો, ઇ. ૨ Faminine (ફેમીનાઈન્)નારી=a woman (વુમન્) સ્ત્રી, A queen (કવીન્) રાણી, a mare (મેર્) ઘોડી. ૩. Neuter (ન્યુટર્) નાન્યતર=fish (ફીશ્) માછલી, water (વૉટર્) પાણી a pen (પેન્) કલમ ઇત્યાદિ.

કેટલાક નામ નર તેમજ નારીમાં હોય છે. આવા નામોને જે જાતી લાગે છે તે A common Gender (કૉમન્ જેન્ડર્) કહેવાય છે.

જેમકે Parent (પેરન્ટ્) મા કે બાપ, Child (ચાઈલ્ડ્) છોકરૂં, A person (પર્સન્) માણસ.

નર કે નારીજાતિના શબ્દો ઇંગ્રેજીમાં ત્રણ રીતે બહુધા બદલાય છે. ૧ તદન નવોજ શબ્દ થાય છે:—

નરજાતીના શબ્દો.	નારીજાતીમા કેવી રીતે બદલાય છે
A bachelor (એ બૅચેલર્) કુવારો.	A maid (એ મેડ્) કુવારીકા.
A beau (એ બો) વરણાગીયો	A belle (એ બેલ્) છેલછબીલી.
A boar (એ બોર્) ડુક્કર.	A sow (એ સાઉ) ડુકરી.
A bridegroom (એ બ્રાઈડ્ગ્રુમ્) વરરાજા.	A bride (એ બ્રાઇડ્) કન્યા.
A brother (એ બ્રધર્) ભાઇ.	A sister (એ સીસ્ટર્) બ્હેન.
A bull (એ બુલ્) આખલો.	A cow (એ કાઉ) ગાય.
A cock (એ કૉક્) મુરઘો.	A hen (એ હેન્) મુરઘી.
A dog (એ ડૉગ) કૂતરો.	A bitch (એ બીચ) કૂતરી.
A father (એ ફાધર્) પીતા.	A mother (એ મધર્) માતા.
A gentleman (એ જેન્ટલ્મેન્) ગ્રહસ્થ.	A lady (એ લેડી) શેઠાણી.
A horse (એ હૉર્સ્) ઘોડો.	A mare (એ મૅર) ઘોડી.
A husband (એ હઝ્બન્ડ્) ધણી	A wife (એ વાઇફ્) ધણીયાણી.
A king (એ કીંગ્) રાજા.	A queen (એ ક્વિન્) રાણી.
A nephew (એ નેફ્યુ) ભત્રીજો.	A niece (એ નીસ્) ભત્રીજી.
An uncle (એન અન્કલ્) કાકો.	An aunt (એન આન્ટ્) કાકી.
A widower (એ વીડોઅર્) રંડેલો.	A widow (એ વીડો) વિધવા.

A wizard (એ ૩વીઝાર્ડ) જાદુગર. A witch (એ ૩વીચ્) ડાકણ, જાદુ કર.

૨. નરજાતીના નામને ess, ix, ine પ્રત્ય લગાડવાથી નારીજાતિ થાય છે:--

નરજાતી.	નારીજાતી.
An actor (એન ઍક્ટર્) નટ.	An actress (એન ઍક્ટ્રેસ) નટી.
A arbiter (એન આર્બીટર્) પંચાતીઓ.	An arbitress (એન આર્બીટ્રેસ્) પંચાતીયણ.
An author (એન ઑથર્) ગ્રંથકાર.	An authoress (એન ઑથરેસ્) ગ્રંથકર્તા સ્ત્રી, ગ્રંથકારીણી.
A chanter (એ ચૅન્ટર્) ગાંધર્વ.	A chantress (એચ્યાન્ટ્રેસ્) ગાનારી.
An emperor (એન એમ્પરર) શહેનશાહ.	An empress (એન એમ્પ્રેસ) શહેનશાહબાનુ
An heir (એન ઍર્) વારસ	An heiress (એન ઍરસ્) (વારસ) સ્ત્રી
A hunter (એ હન્ટર્) શિકારી	A huntress (એ હન્ટ્રેસ્) શિકાર કરનારી
A lad (એ લૅડ્) છોકરો.	A lass (લૅસ્) છોડી. સ્ત્રીશિશક
A poet (એ પૉએટ્) કવિ.	A poetess (એ પોએટેસ્) કવિતા કરનારી.
A tutor (એ ટ્યુટર) શિક્ષક	A tuteress (એ ટ્યુટરેસ) શિખાડનારી.
An administrator (એન્ એડ્મીનીસ્ટ્રેટર્) રાજ્યકારોબાર ચલાવનાર.	An administratrix (એન્ એડ્મીનીસ્ટ્રેટ્રીક્સ્) રાજ્યકારોબાર ચલાવનારી.
An executor (એન્ એક્સીક્યુટર) વહીવટ કરનાર.	Executrix (એક્સીક્યુટ્રીક્ષ્) વહીવટ કરનારી.
A testator (એ ટેસ્ટેટર) વસિયતનામુ કરનાર	Testatrix (ટેસ્ટાટ્રીક્ષ) વસીયતનામુ કરનારી.
A hero (એ હીરો) વીર, શૂરવીર.	Heroine (હીરોઇન્) શૂરવીર સ્ત્રી.

૩. કેટલાક પુરૂષવાચક નામને સ્ત્રી લીંગ પ્રત્ય લગાડવાથી નારીજાતીમા બદલાય છે જેમકે:—

પુરૂષવાચક નામ.	સ્ત્રીવાચક નામ.
A he-goat (એ હી-ગોટ્) બકરો.	A she goat (એ શી ગોટ્) બકરી.
A he-bear (એ હી-બેર્) રીંછ.	A she-bear (એ શી-બેર્) રીંછડી.
A man-servant (એ મૅન્-સરવન્ટ્)ચાકર.	A maid-servant (એ મેડ્ સરવન્ટ્) ચાકરડી

CASE (કેસ) વિભક્તિ.

જેમ ગુજરાતીમાં સાત વિભક્તિ છે તેમ ઈંગ્રેજીમાં ફક્ત ત્રણજ છે:—૧ A nominative Case (એ નૉમીનેટીવ્ કેસ) પહેલી વિભક્તિ અથવા પ્રથમા (કર્તા) ૨. An objective Case (એન ઑબ્જેક્ટીવ્ કેસ) કર્મવાચક અથવા દ્વિતીયા અને ૩. A possessive Case (એ પઝેસીવ્ કેસ) છઠી વિભક્તિ અથવા સંબંધ વાચક

૧. ઇંગ્રેજીમા જે કર્તા બતાવે છે તે A nominative Case કહેવાય છે અને જે કરવાનું બતાવે છે તે કર્મ અથવા An objective Case કહેવાય છે. જેમકે Manilal lost a rupee (મનીલાલ લૉસ્ટ અ રૂપી) મણીલાલે રુપિઓ ખોયો. અહી આ Manilal કર્તા છે અને તેથી તે Nominative Case મા છે અને rupee (રૂપી) કર્મ છે તેથી તે Object અથવા કર્મ છે

ત્રીજી વિભક્તિ possessive Case (પઝેસીવ) છઠ્ઠી વિભક્તિના નામે ઓળખાય છે. આ વિભક્તિ ઇંગ્રેજીમા ઘણી ઉપયોગી છે અને તેનો ઉપયોગ of (ઑફ) અથવા 's (ઍપાસ્ટ્રોફિ એસ) થી થાય છે s ની અગાઉ જે, કામા જેવું ચીન્હ છે તે ઍપૉસ્ટ્રૉફિ (Apostrophe) કહેવાય છે. જેમ Amthalal's book (અમથાલાલસ્ બુક) અમથાલાલની ચોપડી અથવા A book of Amthalal (અ બુક્ ઑફ અમથાલાલસ્) અમથાલાલની ચોપડી આવી રીતે of અને 's નામને લગાડવાથી છઠ્ઠી વિભક્તિ થાય છે. પણ 's (ઍપૉસ્ટ્રૉફિ એસ) હમેશા of ના બદલે લગાડવામા આવતો નથી, કેમકે Doors of the house (ડૉર્સ ઑફ ધ હાઉસ) (ઘરના બારણા) ને બદલે A house's door કરી લખ્યુ હોય તો તે ઇંગ્રેજીમાં ખોટું છે પણ નીચેના કેટલાક દાખલા ઉપરથી 's ક્યા લગાડવો તે સહજ જણાઈ આવશે—

૧. અગાઉ કહી ગયા છીએ કે મિશ્ર શબ્દનું બહુવચન કરવું હોય તો s પહેલા પદને લગાડવામા આવે છે પણ જ્યારે આવા શબ્દોને છઠ્ઠી વિભક્તિનું રૂપ લગાડવું હોય ત્યારે (ઍપૉસ્ટ્રૉફી એસ) છેલ્લા પદને લગાડવામા આવે છે, જેમકે A father-in law's house (ફાધર ઈન્ લૉઝ હાઉસ) સાસરાનું ઘર. ઇ.

૨ મિશ્ર શબ્દ બહુ વચનમા વાપરેલા હોય તો of (ઑફ) પ્રત્ય લગાડવામાં આવે છે; જેમકે Gifts of the fathers-in law (ગીફ્ટસ ઑફ ધ ફાધર્સ ઈન્ લૉ) સાસરાઓ તરફથી મળેલી બક્ષીસો

૩. બન્ને નામને એકજ વિભક્તિ લાગતી હોય તો તે નામની વિભક્તિને A case-in Apposition (એ કેસ ઇન્ ઍપોઝીશન) કહેછે અને આવા નામને છઠ્ઠી વિભક્તિ

લગાડવી હોય તો 's બીજા નામને લાગે છે; જેમકે Timur the Tartars' invasion (ટૈમુર ધ ટાર્ટર્સ્ ઇન્વેઝન્) તાતારવંશી તૈમુરનો હુમલો અહીં આ Tartar અને Timur ની વિભક્તિ એકજ છે અને તેથી 's બીજા નામને (Tartar's) ને લાગ્યો છે.

૪. કેટલાક નામને of પ્રત્યય લાગેલો હોય છે અને આવા નામને જ્યારે 's લગાડેલા હોય ત્યારે of (ઑફ્) પછાડીના નામને લાગે છે, જેમકે Maharaja of Baroda's College (મહારાજા ઑફ્ બરોડાઝ્ કૉલેજ્) વડોદરાના મહારાજાની પાઠશાળા.

૫. કેટલાક નામોને ફક્ત 's જ લગાડવામાં આવે છે અને ત્યાર પછી તે કંઈ બીજાનો કબજો અગર સંબંધ બતાવે છે તે બીજું લખવામાં આવતું નથી પણ તે ભાવાર્થમાંજ રહે છે—જેમ. I bought this book from Messrs N. M. Tripathi and Co's. આ ચોપડી મેં એન. એમ. ત્રીપાઠીની દુકાનેથી ખરીદી.

ઉપલા દાખલા ઉપરથી જણાશે કે ઘણું કરી 's જીવવાળી વસ્તુઓને લગાડવામાં આવે છે અને નિર્જીવ વસ્તુઓને લગાડવામાં આવતા નથી, કેમકે A man's legs (અ મેન્સ્ લેગ્ઝ્) માણસના પગ કહી શકાય A chair's legs (અ ચેર્સ લેગ્ઝ) ખુરશીના પાયા કહી નહીં શકાય પણ Legs of a chair (લેગ્ઝ્ ઑફ્ અ ચૅર) કહી શકાય.

જો કોઈને સંબોધન કરી બોલાવવામાં આવે તો તે વિભક્તિ Case of Address (કેસ ઑફ્ ઍડ્રેસ) અથવા Vocative case (વૉકટિવ્ કેસ) સંબોધન વિભક્તિથી ઓળખાય છે; જેમકે Ram, go there (રામ, ગો ધેર) રામ, ત્યાં જા.

કર્તાની પછી ક્રીયાપદના બદલે જો કૃદંત આવે તો તે વિભક્તિ Nominative Absolute (નૉમીનેટીવ્ ઍબ્સોલ્યુટ) કહેવાય છે. His carriage being broken, he had to proceed on foot (હીઝ્ કેરેજ્ બીઇંગ્ બ્રોકન્, હી હૅડ્ ટુ પ્રોસીડ્ ઑન્ ફુટ્) તેની ગાડી ભાગી જવાથી તેને પગે ચાલવું પડ્યું. અહીં આ being broken (બીઇંગ્ બ્રોકન્) કૃદંત છે તેથી તે carriageની વિભક્તિ Nominative Absolute છે.

THE PRONOUNS (ધ પ્રોનાઉન્સ્) સર્વનામ.

નામના બદલે જે શબ્દ મુકવામાં આવે છે તેને Pronoun (પ્રોનાઉન્) સર્વનામ કહે છે; કેટલીક વખત વાક્યમાં વારેઘડીયે નામ લીધાને બદલે સર્વનામ

વાપરવામાં આવે છે; જેમકે Keshav is a good boy, he loves his brothers and sisters (કેશવ્ ઈઝ્ આ ગુડ્ બૉય્. હી લવ્ઝ્ હીસ્ બ્રધર્સ્ એન્ડ્ સીસ્ટર્સ્) કેશવ સારો છોકરો છે, તે તેના, ભાઈ બ્હેનને ચ્હાય છે; આ વાકયમાં **he** તે કેશવની જગ્યાએ છે અને તેને બદલે કેશવ મુકયું હોય તો તે સારૂં લાગતું નથી માટે વાર વાર નામને બદલે જે શબ્દ મુકવામાં આવે છે તે સર્વનામ અથવા Pronoun (પ્રોનાઉન્) કહેવાય છે.

ઇંગ્રેજીમા સર્વનામ (Pronoun) પાચ પ્રકારનાં છે. ૧ A personal Pronoun (પર્સનલ પ્રોનાઉન્) પુરૂષવાચક સર્વનામ, A demonstrative Pronoun (એ ડીમોન્સ્ટ્રેટીવ્ પ્રોનાઉન્) દર્શક સર્વનામ. ૩ An Indefinite Pronoun (એન્ ઈન્ડેફીનીટ્ પ્રોનાઉન્) અનિશ્ચિત સર્વનામ ૪ A relative Pronoun (એ રીલેટીવ્ પ્રોનાઉન્) સબંધક અથવા તત્પદાપેક્ષક સર્વનામ, અને ૫ An Interrogative Pronoun (એન્ ઈન્ટરોગેટીવ પ્રોનાઉન) પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ છે.

પુરૂષ વાચક સર્વનામ I (આઈ) હું, Thou (ધાઉ) તું, He (હી) તે, She (શી) તેણી, It (ઈટ્) તે છે અને આનું બહુવચન We અમે, You (યુ) અથવા * Ye (ઇ) તમે અને They (ધે) તેઓ છે

This (ધીસ્) અને that (ધૅટ્) પેલું such (સચ્) આવું, so (સો) એવું, younder (યૉન્ડર્) પેલી તરફનું, the same (ધ સેમ્) તેજ વગેરે દર્શક Demonstrative Pronoun સર્વનામ છે.

This (ધીસ્) આ અને that (ધૅટ્) પેલુ નાં બહુવચન these અને those અનુક્રમે થાય છે બાકીનાનું બહુવચન તેનું તે કાયમ રહે છે.

One (વન્) એક વગેરે નિશ્ચય બતાવનાર સર્વનામ છે who (હુ) જે, that (ધૅટ્) જે, which (વ્હિચ્) જે અને what (વ્હૉટ્) કયું—અથવા શું; સબંધ બતાવનાર સર્વનામ છે Relative Pronoun જેમકે The boy **who** stands there (ધ બૉય્ હુ સ્ટૅન્ડ્ઝ્ ધૅર્) છોકરો જે ત્યાં ઉભો છે. ઇ અને What (વ્હૉટ્) જે તે, શબ્દ that અને which મળી થયેલો છે તેથી તે Compound Relative (કમ્પાઉન્ડરીલેટીવ્) સર્વનામ કહેવાય છે.

who (હુ) which (વ્હીચ્) અને what (વ્હૉટ્) પ્રશ્નાર્થ રૂપે વપરાય છે ત્યારે તે પ્રશ્નાર્થ સર્વનામ (Interrogative Pronoun) કહેવાય છે.

ADJECTIVES (ઍડજેકટીવ્સ્) વિશેષણ—ગુણવાચક.

જે શબ્દ નામની પ્હેલા સંખ્યા પરિમાણ, ગુણ આદિ બતાવે છે તેને વિશે-

* Ye, કવિતામાં વપરાય છે.

ષણ અથવા ગુણવાચક કહે છે; જેમકે ten boys (ટેન્ બૉયઝ્) દસ છોકરા. bad men (બૅડ્ મેન્) ખરાબ માણસો.

વિશેષણના નીચે બતાવ્યા પ્રમાણે જુદા ભેદ છે:—

1. Pronominal Adjectivos (પ્રોનોમીનલ્ એડજેક્ટીવ્ઝ્) સર્વનામનો સંબંધ બતાવનાર વિશેષણ. આ જાતના વિશેષણ ચાર પ્રકારના છે.—

૧. **Demonstrative Adjectives** (ડીમોન્સ્ટ્રેટીવ એડ્જેક્ટીવ્ઝ) This, that, these, those, the, yon yonder, such, very, ઇ.

૨. **Relative Adjectives** (રીલેટીવ એડ્જેક્ટીવ્ઝ) Which, who, અને what that, us.

૩. **Interrogative Adjecrives** (ઇન્ટરોગેટીવ્ એડ્જેક્ટિવ્ઝ) who, Which અને what

૪. **Possessive Adjectlves** (પઝેસીવ્ એડ્જેક્ટીવ્ઝ્) My, mine, our, ours, the thine your, yours, his, her, hers, its, their, theirs.

II. **Adjectives of quantity** (એડ્જેક્ટિવ્ઝ્ ઑફ્ ક્વૉન્ટીટી) જથા દર્શક વિશેષણ, જેવા કે:-Much, great, little, large, small, enough, more.

III. **Numeral Adjectives** (ન્યુમરલ્ એડ્જેક્ટિવ્ઝ્) સંખ્યા વાચક વિશેષણ. આ વિશેષણોના બે વિભાગ છે.

૧. **Adefinite Numeral Ajedctive** (એ ડેફીનીટ્ ન્યુમરલ્ એડ્જેક્ટિવ્) નક્કી સંખ્યા બતાવનાર વિશેષણ—જેમકે:-One (વન્) એક; two (ટુ) બે, three (થ્રી) ત્રણ ઇ. (આ એક, બે—ત્રણ એ **Cardinal Number** (કાર્ડીનલ્ નંબર) અંકવાચક સંખ્યા કહેવાય છે અને first (ફર્સ્ટ) પહેલો, second (સેકન્ડ્) બીજો. એ Ordinal Number (ઑર્ડીનલ્ નંબર) ક્રમવાચક સંખ્યા કહેવાય છે.

૨. **Indefinite Numeral Adjectives** (ઇન્ડેફીનીટ્ ન્યુમરલ્ એડ્જેક્ટિવ્ઝ્) અનિશ્ચીત સંખ્યા બતાવનાર વિશેષણ જેમકે All (ઑલ) બધા, Many (મૅની) બધા. an (ઍન્) એકાદ, a (એ-આ) એકાદ, some (સમ્) કેટલાક, certain (સર્ટન્) અમુક, several (સેવરલ્) કેટલાક, few (ફ્યુ) થોડા, most (મોસ્ટ્) ઘણાખરા, whole (હોલ્) તમામ, ઇત્યાદિ.

IV **Distributive Adjectives** (ડીસ્ટ્રીબ્યુટીવ્ એડ્જેક્ટિવ્ઝ્) વિભાજક વિશેષણ. જેમકે each (ઇચ્) દરેકજણ, every (એવરી) દરેક, either

ધર, neither (નીધર્) બેમાંથી એકે નહી, other (અધર્) બીજો each અને every અર્થમાં એક છે પણ તેના વપરાશમાં ભેદ છે

V. Adjectives of Quality (એડ્જેક્ટીવ્ઝ્ ઑફ્ ક્વૉલીટી) ગુણ વાચક વિશેષણ, જેમકે a cruel boy (એ ક્રુઅલ્ બૉય્) ઘાતકી છોકરો ઇ.

VI Comparative Adjectives (કમ્પેરેટીવ્ એડ્જેક્ટીવ્ઝ્) તુલના દર્શક વિશેષણ ઇંગ્રેજીમાં આવા વિશેષણો એક પછી એક વિશેષ તુલના બતાવે છે અને તેથી તે જે વિશેષપણું બતાવે છે તેને ડીગ્રી (Degree) કહેછે-આવી ત્રણ ડીગ્રી છેઃ- ૧ Positive (પૉઝીટીવ્) અસલ હોય તે, ૨ Comparative (કમ્પેરેટિવ્)બેમાંથી એક વધારે સારૂં ખોટું બતાવનાર (અન્યસાપેક્ષ તુલના) અને ૩ Superlative (સુપરલેટિવ્) તમામ ચીજોમા શ્રેષ્ઠપણું બતાવે છે---(સર્વસાપેક્ષ તુલના).

વિશેષણને er (ઈ—આર) પ્રત્ય લગાડવાથી Comparative degree (કમ્પેરેટિવ્ ડીગ્રી) થાય છે; જેમકે Bhai is taller than Rustom (ભાઇ ઇઝ્ ટૉલર્ ધૅન્ રુસ્તમ) રુસ્તમ કરતાં ભાઈ ઉંચો છે. અહીંઆ taller, Adjective of Comparative degree કહેવાય છે. અને est પ્રત્ય લગાડવાથી Superlative degree થાય છે-જેમકે Ram is the tallest of all boys(રામ બધા છોકરા કરતા ઉંચામા ઉંચો છે-અહીંઆ Tallest, Adjective of superlative degree કહેવાય છે. તેમજ કેટલાક વિશેષણોને more (મોર્) વધારે અને most (મોસ્ટ્) સૌથી વધારે પ્રત્ય લગાડવાથી Adjectives of Superlative degree થાય છે. જેમકે Careful (કૅરફુલ) સાવચેત તેનું Comparative (કમ્પેરેટિવ) કરવું હોય તો More careful (મૉર્ કૅર્ફુલ્) અને Superlative (સુપરલેટીવ) કરવું હોય તો Most careful (મોસ્ટ્ કૅર્ફુલ્) થાય છે.

આ શિવાય કેટલાક અનિયમીત વિશેષણો છે કે જેનું Comparative અને Superlative બીજીજ રીતે થાય છે. તેમાંના થોડાં નીચે આપ્યા છે.

Positive (પૉઝીટીવ)		**Comparative** (કમ્પેરેટિવ્).	**Superlative** (સુપરલેટીવ્).
Bad (બૅડ્) Evil (ઇવિલ્) Ill (ઇલ્)	ખોટું—ખરાબ.	* Worse (વર્સ્).	Worst (વર્સ્ટ્).

* અહીં આ શબ્દના દ્રુત ઉચ્ચારણ આપ્યા છે કેમકે તેમના અર્થ પ્રથમ આવેલા શબ્દ ઉપરથી વધારે અને સૌથી વધારે એટલોજ ઉમેરો કરવાનો છે એટલે વધારે ખરાબ અને સૌથી ખરાબ તેવીજ માફક બધાનું સમજવું.

Good (ગુડ) સારૂં.	better (બેટર)	best (બેસ્ટ્)
Far (ફાર) દૂર-છેટે.	farther (ફાર્ધર)	farthest (ફાર્ધેસ્ટ્)
Forth (ફોર્થ્) આગળ.	further (ફર્ધર્)	furthest (ફર્ધેસ્ટ્)
Fore (ફોર્) આગળ.	former (ફૉર્મર્)	foremost (ફોર્મોસ્ટ્) first (ફર્સ્ટ્)
Little (લીટલ) નાનું, થોડું.	less (લેસ)	least (લીસ્ટ)
Much (મચ્) / Many (મૅની) વધારે.	more (મોર્)	most (મોસ્ટ)
Nigh (નાઈ) પાસે.	nigher (નાઈઅર્)	nighest (નાઈએસ્ટ્) next (નૅક્સ્ટ્)
Near (નીયર્) પાસે, નજીક.	nearer (નીયરર્)	nearest (નીયરેસ્ટ્)next
Old (ઓલ્ડ) ઘરડું.	older (ઓલ્ડર્) elder (એલ્ડર્)	oldest (ઓલ્ડેસ્ટ્) eldest (એલ્ડેસ્ટ્)
Late (લેટ્) મોડું	later (લેટર્) latter (લૅટર્)	latest (લેટેસ્ટ્) last (લાસ્ટ્)

Old (ઓલ્ડ)નું કમ્પરેટીવ અને સુપરલેટીવ older, elder અને oldest અને eldest બે રીતે થાય છે. પણ તેના વપરાશમાં ફેર છે. મણીલાલ રવિશંકરથી મોટો છે એમ કહેવું હોય તો Manilal is older than Ravishanker (મનીલાલ ઇઝ્ ઓલ્ડર્ ધૅન્ રવિશંકર) એમ કહેવાય. આવી રીતે older અને oldest ઉમ્મર બતાવે છે, જ્યારે elder અને eldest વડીલપણું બતાવે છે; જેમકે Your elder brother (યૉર્ એલ્ડર્ બ્રધર્) તમારો મોટો ભાઈ ઈ.

Latter (લ્યાટર્) પાછલી / Last (લાસ્ટ્) છેલ્લી } નિયમ (order ઑર્ડર્) બતાવે છે. જેમકે Latter part of the book ચોપડીનો પાછલો ભાગ.

Later (લેટર્) જરાવાર પછી. / Last (લાસ્ટ્) છેલ્લો. } વખત time (ટાઇમ્) બતાવેછે. જેમકે He came lastતેછેલ્લો આવ્યો A little later on જરારહીને.

Comparative Degree વાળા વિશેષણ પછી than (ધૅન્) લગાડાય છે જેમકે Rustom is stronger than Peston રૂસ્તમ પેસ્તન કરતાં વધુ મજબુત છે.

Superlative degree વાળાં વિશેષણ પછી of પ્રત્ય લાગે છે; જેમકે Rustom is strongest of all men. રૂસ્તમ બધા માણસમાં સૌથી વધારે મજબૂત છે.

કેટલાક વિશેષણોનું Comparison (કમ્પેરીઝન્) સરખાવટ (તુલના) બીલકુલ છે નહીં. જેવા કે perfect (પરફેક્ટ) સંપુર્ણ, universal (યુનીવર્સલ) સાર્વજનિક, chief (ચીફ્) મુખ્ય, extreme (એક્સટ્રીમ્) છેવટનું.

કેટલાક નામ છતાં તેમની પછી બીજું નામ આવતું હોવાથી તે વિશેષણ થાય છે જેમકે gold ring (ગોલ્ડ્ રીંગ્) સોનાની વીંટી, corn field (કાર્ન્ ફીલ્ડ્) દાણાનું ખેતર, flower garden (ફ્લાવર્ ગાર્ડન્) ફુલવાડી. ઇ. આમાં gold, corn, flower નામ છતાં વિશેષણ છે.

કેટલાક નામની પ્હેલા શબ્દયોગી અવ્યય (Preposition પ્રેપોઝીશન્) આવવાથી તે અવ્યય સાથેનું નામ વિશેષણ થાય છે અને આવું નામ અને શબ્દયોગી અવ્યય મળ્યાથી થયેલું વિશેષણ વ્યાકરણમાં Adjective phrase (ઍડ્જેક્ટીવ્ ફ્રેઝ્) નામથી ઓળખાય છે—જેમકે A man of war (આ મ્યાન્ ઑફ્ વૉર્) મનવાર, A warrant of arrest (આ વૉરન્ટ્ ઑફ્ એરેસ્ટ્) કેદ પકડવાનો હુકમ.

VERB (વર્બ્) ક્રિયાપદ.

જે શબ્દ વડે કંઇ પણ કરવાનું અથવા થવાનું બતાવવામાં આવે છે તેને ક્રિયાપદ કહે છે, જેમકે I do (આઇ ડુ) હું કરૂં છુ, I see (આઈ સી) હું જોઉંછુ; He sleeps (હી સ્લીપ્સ્) તે ઉંઘે છે વગેરે વાક્યમા do, see, sleep ક્રિયાપદ છે.

ક્રિયાપદ બે પ્રકારનાં છે. સકર્મક (Transitive ટ્રાન્સીટીવ્) અને અકર્મક (Intransitive ઈન્ટ્રાન્સીટીવ્) જે ક્રિયાપદને કર્મ લાગે છે તે સકર્મક અને જેને કર્મ નથી હોતું તે અકર્મક; જેમકે I love him (આઇ લવ્ હીમ્) હુ તેને ચાહું છું. તેમાં I કર્તા છે અને him કર્મ છે તેથી love ક્રિયાપદ સકર્મક છે જ્યારે He sleeps (હી સ્લીપ્સ્) તે ઉંઘે છે; he walks (હી વૉક્સ્) તે ચાલે છે ઇત્યાદિ વાક્યમાં Sleeps, walks ક્રિયાપદોને કર્મ નથી તેથી તેઓ અકર્મક છે.

કેટલાક ક્રિયાપદોને બે કર્મ લાગે છે; આવા બે કર્મમાં એક કર્મ Direct object (ડીરેક્ટ્ ઑબ્જેક્ટ્)ઉપસ્થકર્મ અને બીજું In-direct object (ઇન્ડીરેક્ટ્ઑબ્જેક્ટ્) અનુપસ્થકર્મ કહેવાયછે; જેમકે He gave me a pen (હી ગેવ્ મી પેન્) તેણે મને કલમ આપી, આમાં "pen" direct object છે અને "me" indirect object છે [આવા વાક્યમાં શું આપ્યુ! એવો સવાલ મનમાં આણવો અને તે બીજ ડીરેક્ટ ઑબ્જેક્ટ્ જ્યારે કોને તે ઇન્ડીરેક્ટ્ સમજવું.]

કેટલાક અકર્મક ક્રિયાપદો સકર્મક થાય છે અને તેને કર્મ લાગે છે-જેમકે The groom walks the horse (ધ ગ્રુમ્ વૉકર્સ્ ધ હૉર્સ) ઘોડાવાળો ઘોડો ચલાવે છે; ઇ. આમા walks અકર્મક છે પણ અહીંઆં horse કર્મ થયું છે.

ક્રિયાપદનું કર્તા નામ હોય અને તેજ ક્રિયાપદને કર્મ ક્રિયાપદના જેવુંજ હોય તો તે કર્મ cognate object (કૉગનેટ્ ઑબ્જેક્ટ્) કહેવાય છે; જેમકે Ratilal dreamt a dream (રતિલાલ ડ્રેમ્ટ્ આ ડ્રીમ) રતીલાલને સ્વપ્નું આવ્યું, અહીંઆં dream (ડ્રીમ્) સ્વપ્નું cognate object છે.

કેટલાક ક્રિયાપદ કેટલી વખતે Neuter (ન્યુટર્) થાય છે અને કેટલીક વખત Active (એકટીવ્) થાય છે; જેમકે The window shakes (ધ વીન્ડો શેક્સ્) બારી હાલે છે. આમાshakes (neuter) ન્યુટર છે જ્યારે The high wind shakes the window (ધ હાઇ વીન્ડ્ શેક્સ્ ધ વીન્ડો) ભારે પવન બારી હલાવે છે. આમા shakes (active) છે. આવા કેટલાક ક્રિયાપદો નીચે આપ્યાં છે:—

Ring neuter) (રીંગ) ઘંટ વગાડવો--વાગવો. The bell rings (ધ બેલ રીંગ્સ્) ઘંટ વાગે છે

Ring (active) Ring the bell (રીંગ્ ધ બેલ્) ઘંટ વગાડો.

Move (n) (મુવ્) હલાવવું-હાલવું. Move a little જરા ખસો. [જરાખસેડો.

(a) Move the Desk a little (મુવ્ ધ ડેસ્ક્ આ લીટલ્) મેજ જરા ખસેડો.

Burn (n) બર્ન, બળવું-બાળવું. The candle burns (ધી કેન્ડલ્ બર્નસ્) મીણબતી બળે છે.

(a) Burn the candle (બર્ન્ ધ ક્યાન્ડલ્) મીણબતી બાળો.

Eat (n) ઇટ્, ખાવું--ખવરાવવું. He eats to live (હી ઇટ્સ્ ટુ લીવ્) તે જીવવા સારૂ ખાય છે.

(a) Eat what you can digest (ઈટ્ વ્હૉટ્ યુ કૅન્ ડાઇજેસ્ટ્) તમારાથી પાચન થાય તે ખાઓ.

Taste (n) ટેસ્ટ્, ચાખવું, ચખાડવું. Green grapes taste sour (ગ્રીન્ ગ્રેપ્સ્ ટેસ્ટ્ સાવર્) લીલી દ્રાક્ષ (અંગુર) ખાટી લાગે છે.

,, (a) Taste the Mango (ટેસ્ટ ધ મેન્ગો) કેરી ચાખો.

Write (n) રાઇટ્--લખવું. The pen writes well (ધ પેન્ રાઈટ્સ વેલ્) , કલમપેનથી સારૂં લખાય છે.

, (a) Write a letter (રાઈટ્ આ લેટર્) કાગળ લખો.

Fly (n) (ફ્લાય્) ઉડવું—ઉડાડવું. The gnat flies (ધ નૅટ્ ફ્લાઇઝ્) મચ્છર ઉડે છે.

„ (a) He flies a kite (હી ફ્લાઈઝ્ આ કાઇટ્) તે પતંગ ઉડાડે છે.

Grow (n) ગ્રો ઉગવું--ઉગાડવું. Oranges grow in Sylhet (ઓરેન્જીસ્ ગ્રો-ઈન સીલ્હેટ્) સીલ્હેટમાં નારંગી થાય છે (ઉગે છે).

„ (a) The Assamese grow tea (ધી આસામીઝ્ ગ્રો ટી) આશામના લોક ચાહ ઉગાડે છે.

Turn (n) ટર્ન્; ફરવું-ફેરવવું. Turn towards the blind (ટર્ન્ ટોવર્ડ્સ્ ધ બ્લાઇન્ડ્) આંધળા તર્ફ ફરો.

Turn (a) Your left hand (ટર્ન યૉર લેફ્ટ્ હૅન્ડ્) તમારો ડાબો હાથ ફેરવો.

Sell (n) સેલ્ વેચવું-વેચાવવું. The land sells dear (ધ લૅન્ડ્ સેલ્સ્ ડીયર્) જમીન મોંઘી વેચાય છે.

„ (a) Hiralal sells teas (હીરાલાલ સેલ્સ્ ટીઝ્) હીરાલાલ ચાહ વેચે છે.

Pass (n) પાસ્ જવું-ગાળવું. The Judge passes this way (ધી જજ્ પાસીસ્ ધીસ્ ઉવે) ન્યાયાધીશ આ રસ્તે થઈને જાય છે.

„ (a) I shall pass the Holidays at Nasik (આઇ શાલ્ પાસ્ ધ હૉલીડેઝ્ ઍટ્ નાસીક્) હું નાસીકમાં તહેવારના દીવસ પસાર કરીશ.

Recover (n) રીકવર્ આરામ થવો, સારી પેઠે થવું. He has recovered (હી હૅઝ્ રીકવર્ડ્,) તેને આરામ થઈ ગયો છે.

„ (a) He has recovered his health (હી હૅઝ્ રીકવર્ડ્ હીઝ હેલ્થ્) તેની તંદુરસ્તી પાછી હતી તેવી થઇ છે.

Spread (n) સ્પ્રેડ, પથરાવવું--પાથરવું. Evil news spreads soon (ઈવીલ્ ન્યુઝ સ્પ્રેડ્સ સુન્) ખરાબ ખબર જલ્દી બહાર પડી જાય છે.

„ (a) Spread the sheet over the bed (સ્પ્રેડ્ ધ શીટ્ ઓવર્ ધ બેડ્) પથારી પર ચાદર પાથરો.

કેટલાક ક્રિયાપદોને કર્તાના રૂપ લાગતાં નથી. આવા ક્રીયાપદ Impersonal Verb (ઇમ્ પર્સનલ્ વર્બ્) તરીકે ઓળખાય છે. જેમકે It rains (ઇટ્ રેઈન્સ્) વર્ષે છે, It hails (ઇટ્ હેઈલ્સ્) કરા પડે છે, It is very hot to day (ઇટ્ ઈઝ વેરી હૉટ્ ટુ ડે) આજ તાપ સખત પડે છે.

જે Active Verb (ઍક્ટીવ્ વર્બ) સકર્મક ક્રિયાપદને કર્તા તરીકે જે હોય તેજ કર્મ સ્વવાચક તરીક હોય તે ક્રિયાપદ Reflexive Verb (રીફ્લેક્શીવ્ વર્બ્) કહેવાય

છે; જેમકે He threw himself on the ground (હી થ્રુ હીમસેલ્ફ ઑન ધ ગ્રાઉન્ડ)છે તે પોતાની મેળે જમીન ઉપર પડી ગયો-આમા threw Reflexive Verb છે અનેhimfelf reflexive pronoun (રીફ્લેક્સીવ્ પ્રોનાઉન્)સ્વવાચક સર્વનામ છે. ક્રિયાપદના વધુ ભેદ માટે કોઇ સારૂ ઇંગ્રેજી વ્યાકરણ જોવા અમારી ભલામણ છે

VOICE (વૉઇસ્) ભેદ.

સકર્મક ક્રિયાપદોને ભેદ (Voice) લાગે છે. ભેદ બે પ્રકારના છે. Active (ઍક્ટીવ) મૂળભેદ અને Passive (પૅસીવ્) સહ્યભેદ

જે ક્રિયાપદને કર્તા સીધી રીતે લાગે છે તે ક્રિયાપદનો ભેદ Active voice (ઍક્ટીવ્ વૉઈસ્) મૂળભેદ, કર્તૃવાચ્ય અને જેને કર્તા આડી રીતે લાગે છે તે Passive voice (પૅસીવ્ વૉઈસ્) સહ્યભેદ અથવા કર્મણીવાચ્ય કહેવાય છે જેમકે He cuts the tree (હી કટ્સ ધ ટ્રી) તે ઝાડ કાપે છે તેમા cut નો ભેદ Active Voice છે. જ્યારે The tree is cut hy him (ધ ટ્રી ઈઝ કટ્ બાય હીમ્) તેનાથી ઝાડ કપાય છે આમા cut નો ભેદ Passive Voice છે.

જે સકર્મક ક્રિયાપદને બે કર્મ હોય અને તેને (Passive Voice) સહ્યભેદમા આણવું હોય તો એક કર્મ કાઢી નાખવું અગર તે રાખવું જેમકે.—I forgive you your fault (આઇ ફરગીવ્ યુ યૉર ફૉલ્ટ) હુ તમારા ગુનાની તમને માફી આપું છું. આમાં કર્મ બે છે, you અને fault અને ભેદ Active છે પણ આ વાક્યને સહ્યભેદ (Passive Voice) વાળુ કરવું હોય તો તે આ પ્રમાણે કરાય. Your fault is forgiven by me અથવા you are forgiven your fault by me (મારાથી તમારી ભૂલની માફી અપાઇ છે.)

MOOD (મૂડ) અર્થ-વાચ્ય.

ઇંગ્રેજીમાં Mood (વાચ્ય) ચાર પ્રકારના છે—૧ Indicative Mood (ઇન્ડીકેટીવ્ મૂડ) નિશ્ચયાર્થ ૨. Imperative Mood (ઇમ્પરેટીવ્ મૂડ) આજ્ઞાર્થ, ૩. Subjunctive Mood (સબ્જન્કટીવ્ મૂડ) સંશયાર્થ, અને ૪ Infinitive Mood (ઇન્ફીનીટીવ્ મૂડ) સામાન્યરૂપ.

Indicative Mood નિશ્ચય બતાવે છે જેમકે The book is in the Library (ધી બુક ઇઝ ઈન્ ધી લાઇબ્રેરી) ચોપડી લાઈબ્રેરીમાં છે. ઈ૦

Imperative Mood આજ્ઞા બતાવે છે જેમકે Do this (ડુ ધીસ) આ કરો.

Subjunctive Mood સંશય બતાવે છે. આ અર્થવાળાં ક્રિયાપદો પહેલાં if, although (ઑલ્ધો), though (ધો), until (અન્ટીલ્) till (ટીલ્) ere (ઍર) lest (લેસ્ટ) unless (અન્લેસ્) વગેરે શબ્દ લગાડવાથી થાય છે. જેમકે If the book be in the Library, you may take it (ઇફ્ બુક્ બી ઇન્ લાઇબ્રેરી યુ મે ટેક્ ઈટ્) જો ચોપડી લાઇબ્રેરીમાં હોય તો તમે તે લેજો. (અર્થાત કે જો ન હોય તો લેતા નહીં).

Infinitive Mood સામાન્યરૂપ બતાવે છે અને તેને ક્રિયાપદ પહેલાં to લગાડવામાં આવે છે જેમકે I told him to do this (આઇ ટોલ્ડ્ હીમ્ ટુ ડુ ધીસ) કરવાને મેં તેને કહ્યું.

Infinitive Mood કોઇ કોઈવાર ક્રિયાપદનું કર્તા તેમજ કર્મ હોય છે. તેમજ તે ક્રિયાપદ ત્રીજા પુરૂષમાં વપરાય છે જેમકે To err is human (ટુ ઍર ઇઝ્ હ્યુમન્) ભુલવું એ મનુષ્યનો સ્વભાવ છે તેમજ I love to study (આઈ લવ્ ટુ સ્ટડી) હું અભ્યાસ કરવાનું પસંદ કરું છું. અભ્યાસ મને પસંદ છે.

જે Infinitive કૃદંત કર્તાનો ઉદ્દેશ અગર હેતુ જણાવે છે તેને Gerandial Infinitive (જીરન્ડીયલ્ ઇન્ફીનીટીવ્) કહે છે.

Preposition (પ્રેપોઝીશન્) શબ્દયોગી, તેમજ Verbal Noun (વર્બલ્-નાઉન્) કૃદત નામથી Gerandial Infinitive નો અર્થ બતાવી શકાય છે જેમકે Death does not await the ripened bloom to seize its prey.

May (મે) might (માઇટ્) can (કૅન્) could (કુડ્) must (મસ્ટ્) shall (શૅલ્) should (શુડ્) will (ઉવીલ) would (ઉવુડ્) bid (બીડ્) dare (ડૅર્) need (નીડ્) make (મેક્) hear (હીયર) (let લેટ્) see (સી) ક્રિયાપદોને Infinitive Mood મા to પ્રત્ય લાગતો નથી તેમજ Passive મા let ક્રિયાપદને to લાગતુ નથી પણ બાકીના સકર્મક કીયાપદોને લાગે છે. જેમકે He was seen to fire the gun (હી ઉવૉઝ્ સીન્ ટુ ફાયર ધ ગન્) તોપ છોડતા તે જોવામાં આવ્યો હતો તેમજ He was let go (હી ઉવૉઝ્ લેટ ગો) તેને જવા દેવામાં આવ્યો હતો. અહીંઆ શિખનારે યાદ રાખવું કે let to go થતું નથી.

જે ભૂત ભવિષ્ય અને વર્તમાન બતાવે છે તેને કાળ (**Tenses**) કહે છે. કાળ ૬ છે:—૧ Present tense (પ્રેઝન્ટ્ ટેન્સ્) વર્તમાન કાળ, ૨ Past tense (પાસ્ટ્ ટેન્સ્) ભૂતકાળ, અને Future tense (ફ્યુચર્ ટેન્સ્) ભવિષ્યકાળ, ૪ Present Perfect tense (પ્રેઝન્ટ્ પર્ફેક્ટ્ ટેન્સ્) પૂર્ણ વર્તમાન, Past perfect tense

(પાસ્ટ્ પર્ફેક્ટ્ ટેન્સ્) પુર્ણ ભૂતકાળ અને ૬ Future perfect tense (ફ્યુચર્ પર્ફેક્ટ્ ટેન્સ્) ભવિષ્ય ભૂત છે.

૧ જે કાર્ય ચાલે છે તે વર્તમાનકાળ જેમકે He goes (હી ગોઝ) તે જાય છે.

૨ જે ક્રિયાપદ થએલું કામ બતાવે છે તે ભૂતકાળ કહેવાય છે જેમકે He touched the table (હી ટચ્ડ ધ ટેબલ્) તે મેજ અડયો.

૩ જે ક્રિયાપદ થવાનું કામ બતાવે છે તે ભવિષ્યકાળ (Future tense) કહેવાય છે જેમકે I shall see you (આઈ શાલ્ સી યુ) હું તમને મળીશ.

૪ જે ક્રિયાપદ થોડીવારપર થયેલું કાર્ય બતાવે છે તે Present perfect tense ભૂતવર્ત્તમાન કહેવાય છે, જેમકે He has gone home તે ઘેર ગયો છે.

૫ જે ક્રિયાપદ કંઈપણ કાર્ય થયા પ્હેલાનું કામ બતાવે છે તે Past perfect tense દ્વિતભૂત કહેવાય છે; જેમકે—Ram had gone home before his brother came to his lodging (રામ હૅડ્ ગૉન્ હોમ્ બીફોર્ હીઝ્ બ્રધર્ કેમ્ ટુ હીઝ્ લૉજીંગ્) રામ તેનો ભાઈ તેના રહેઠાણે આવ્યો (તે) પહેલા તે ઘેર ગયો હતો.

૬ જે કામ થઈ ગયા સબંધી ભવિષ્ય બતાવવું અગર અમુક કાર્ય આ વખતે થયુ હશે તે બતાવવા જે ક્રિયાપદ વપરાય છે તેને Future perfect tense ભવિષ્યવર્તમાન કહે છે જેમકે I shall have finished my work before *9 o'clock in the morning (આઈ શૅલ્ હૅવ્ ફીનીશ્ડ્ માય્ વર્ક્ બીફોર્ નાઇન્ ઑ'ક્લૉક્ ઇન્ ધ મૉર્નીંગ્) સવારમાં નવ વાગ્યા પહેલાં હું મારૂ કામ પુરૂ કરી રહીશ.

Present perfect tense કરવામાં to haveનું રૂપ વપરાય છે અને Past perfect કરવામા to haveનું ભૂતકાળ had વપરાય છે, તેમજ have પણ વપરાય છે; જેમકે I have walked (આઈ હેવ્ વૉક્ડ્) હું ચાલ્યો છુ તેમજ He had gone (હી હૅડ્ ગૉન્) તે ગયો હતો. ઇ.

Future tense ભવિષ્યકાળ બતાવવામાં shall અને will ક્રિયાપદ પહેલાં મુકવામા આવે છે જેમકે I shall go (આઈ શૅલ્ ગો) હું જઇશ.

Future perfect tense બતાવવામાં shall have અને will have વપરાય છે.

---

*વખત કહેવમાં એક-બે-ત્રણ વગેરે વાગ્યાનું કહેવું હોય તો o'clock કહેવાય છે. o આગળ (ઍપોસ્ટ્રૉફી) મુકવામા આવે છે તેનું કારણ 'o પછીના f (of) આધાર છે. એટલે of clock (ઑફ્ ક્લૉક) છે.

Conjugation (કૉન્જ્યુગેશન) ક્રિયાપદનાં રૂપાખ્યાન.

ક્રિયાપદનાં રૂપાન્તરને ઇંગ્રેજીમાં Conjugation કહે છે. નીચે કેટલાક ક્રિયાપદોનાં રૂપાંતર આપ્યાં છે જે શિખનારે ધ્યાનપૂર્વક મોઢે કરવાં કેમકે ભાષા જ્ઞાનમાં તે બહુ ઉપયોગી છે.

To be (ટુ બી) થવું, હોવું. (Intransitive)).

Indicative Mood નિશ્ચાર્થ.

Singular એકવચન.	Plural બહુવચન.
1. I am હું છું.	We are અમે છીએ.
2. Thou art તું છ.	*Ye or you are તમે છો.
3. He is તે છે	They are તેઓ છે.

Past tense ભૂતકાળ.

1. I was હું હતો.	We were અમે હતા.
2. Thou wast તું હતો.	You were તમે હતા.
3. He was તે હતો.	They were તેઓ હતા.

Present Perfect tense ભૂત વર્તમાનકાળ.

I have seen મેં દીઠું છે.	We have seen અમે દીઠું છે.
Thou hast seen તેં દીઠું છે.	You have seen તમે દીઠું છે.
He has seen તેણે દીઠું છે.	They have seen તેઓએ દીઠું છે.

Past perfect tense દ્વિત્વ ભૂતકાળ.

I had seen મેં દીઠું હતું.	We had seen અમે દીઠું હતું.
Thou hadst seen તેં દીઠું હતું.	You had seen તમે દીઠું હતું.
He had seen તેણે દીઠું હતું.	They had seen તેઓએ દીઠું હતું.

Future tense ભવિષ્યકાળ.

I shall or will be હું હોઇશ.	× We shall or will be.

* Ye (યી) you ના બદલે અગાઉ ઇંગ્રેજીમા વપરાતું હતું અને હજુ કરી ઇંગ્રેજી ધર્મ પુસ્તક બૈબલમાં તેનો વપરાશ વધારે છે પણ હાલ તેનો ઉપયોગ થતો નથી પાદરીઓ કદાચ કરતા જણાય છે. Ye, કવિતામાં વપરાય છે.

× અહીં અર્થ લખવામાં નથી આવ્યા તેનું કારણ માત્ર એટલુંજ કે શીખનારે પોતાની મેળે જાણી લેવું કે અમે હોશું-તમે હશો વગેરે થાય તેમજ બીજાં રૂપાન્તરો માટે આગળ સમજવું. Thou શબ્દ તિરસ્કાર અર્થે કે પ્યારને અર્થે વપરાય છે. Oh Thou fool, Oh Thou my dear mother.

Thou shalt or wilt be તું હોઈશ. You shall or will be.
He shall or will be તે હશે. They shall or will be.

Future perfect tense પૂર્ણ ભવિષ્યકાળ.

I shall or will have been. We shall or will have been.
Thou shalt or wilt have been. You shall or will have been.
He shall or will have been. They shall or will have been

SUBJUNCTIVE MOOD સંશયાર્થ ભેદ.

Present tense વર્તમાનકાળ.

If I be જો હું હોઉં. If we be.
If thou be જો તું હોય. If you be
If he be જો તે હોય. If they be.

Past tense ભુતકાળ.

If I were જો હું હોત. If we were.
If thou were જો તું હોત. If you were.
If he were જો તે હોત. If they were.

IMPERATIVE MOOD આજ્ઞાર્થ.

Be or be thou થાઓ અથવા તમે થાઓ. Be or be you.

Infinitive Mood સામાન્ય ભેદ (૬૫).

To be નું વર્તમાન કૃદન્ત કાળમાં being અને ભૂતકાળમાં been.

રૂપાંતર સદર પ્રમાણે.

To love ચાહવું (Transitive સકર્મક ક્રિયાપદ)

Indicative Mood નિશ્ચાર્થ ભેદ.

Present tense વર્તમાનકાળ.

Present tense વર્તમાનકાળ. Past tense ભુતકાળ.

Singular. Plural Singular. Plural.

I love.	We love.	I loved.	We loved.
Thou lovest.	You love.	Thou loved.	You loved.
He loves.	They love.	He loved	They loved.

Future tense ભવિષ્યકાળ.

I shall or will love.	We shall orwill love
Thou shalt or wilt love.	You shall or will love.
He shall or will love.	They shall or will love.

SUBJUNCTIVE MOOD. સંશયાર્થ ભેદ.

Present Tense વર્તમાનકાળ.		Past Tense ભૂતકાળ.	
If I love.	If we love	If I loved.	If we loved.
If thou love.	If you love	If thou loved,	If you loved.
If he love.	If they love.	If he loved.	If they loved.

Imperative Mood આજ્ઞાર્થ ભેદ.

Love or love thou or do thou love.	Love or love ye or you or do ye love.

Infinitive Mood. સામાન્ય ભેદ (૩૫).

વર્તમાન, To love. પૂર્ણવર્તમાન to have Loved.

કૃદંત (Participle)

વર્તમાન loving. ભૂત loved પૂર્ણભૂત Loved.

---

* ઉપર To love એટલે ચ્હાવું આપ્યું છે અને અગાઉ To be ના રૂપાન્તરમાં હરેક કાળમા કેવી રીતે રૂપાન્તર થાય છે તે અર્થ સાથે જણાવ્યું છે માટે અત્રે બધા રૂપાન્તરના અર્થ આપ્યા નથી પણ શિખનારે જાણવું કે વર્તમાનમાં હું, તું, તે, અમે, તેઓ ચાહે છે-ભવિષ્યમાં ચાહશું વગેરે કરવા.

Indicative Mood. નિશ્ચયાર્થ ભેદ.

To be loved (passive) ચાહ્યું હોવું.

I am loved.	We are loved.
Thou art loved	You are loved.
He is loved.	They are loved.

Subjunctive Mood. સંશયાર્થ ભેદ.

If I be loved.	If we be loved.
If thou be loved.	If you be loved.
If he be loved.	If they be loved.

IMPERATIVE MOOD.

Be thou loved.	Be you loved.

INFINITIVE MOOD.

વર્તમાન – To be loved પૂર્ણવર્તમાન. To have been loved.

વર્તમાન. Being loved ભૂત Been loved. Participle કૃદન્ત.

પૂર્ણ Having been loved.

ચાલુ કાર્ય બતાવવા માટે બહુધા to be ના રૂપાન્તર વાપરવા પડે છે અને તેની કેટલીક સમજ સારૂ નીચે રૂપાન્તર આપ્યા છે તે ધ્યાનમાં રાખવાં.

I amreading (આઇ એમ્ રીડીંગ્) હું વાચું છું, આને ચાલુ વર્તમાન (Present progressive) કાળ કહે છે.—આમાં વાચવાનું કાર્ય હમેશ ચાલુ રહેલું છે Present Progressive (પ્રેઝન્ટ્ પ્રોગ્રેસીવ્).

I was reading (આઇ વૉઝ્ રીડીંગ્) હું વાચતો હતો. Past Progressive.

I shall be reading હું વાચતો હોઇશ. Future progressive.

I have been reading હું વાચ્યા કરૂં છું Present perfect. „

I had been reading હું વાચ્યા કરતો હતો. Past perfect „

I shall have been reading હું વાચ્યા કરતોહોઇશ Future Perfect „

Auxiliary Verbs. (ઑગ્ઝીલીયરી વર્બ્સ્) સ્હાયકારક ક્રીયાપદ.

1. Can અને could આ બે ક્રિયાપદ શકયતા બતાવે છે. જેમકે The crow can fly (ધ ક્રો કેન ફ્લાય્) કાગડો ઉડી શકે છે.

2. May અને Might થવા વિષે બતાવે છે જેમકે It may rain soon (ઈટ્ મે રેન્ સુન્) વર્ષાદ જલદી વર્ષે તેમજ તે અનુમતી બતાવે છે જેમકે You may go (યુ મે ગો) તમે જાઓ, અને વળી તે ઈચ્છા અને આશીર્વાદ આપવામા પણ વપરાય છે May God bless you (મે ગૉડ્ બ્લેસ્ યુ) પ્રભુ તમને સુખી કરે.

Shall અને will સાહ્યકારક.

3. ભવિષ્યકાળની નીશાની બતાવવામા આ બે સાહ્યકારક ક્રિયાપદ વપરાય છે, જેમકે I shall go(આઇ શાલ્ ગો) હું જઈશ He will go (હી ઉવીલ્ ગો) તે જશે.

Shall અને Will વપરાશમા જુદા જુદા અર્થ બતાવે છે પહેલો પુરૂષ એક વચન અને બહુવચનમા Shall ઇચ્છા બતાવે છે જેમ કે I shall go to morrow હુ કાલે જઇશ (અહીં જવું તે નક્કી નથી પણ જવાની મરજી છે) જ્યારે બીજા અને ત્રીજા પુરૂષમા એક અને બહુ વચનમા will પણ ઇચ્છા બતાવે છે. જેમકે God will reward you (ગૉડ્ ઉવીલ્ રીવાર્ડ યુ) પ્રભુ તમને બદલો આપશે. પ્રતિજ્ઞા કરવામા અથવા નિશ્ચય બતાવવામા પહેલા પુરૂષમા will વાપરવામા આવે છે જેમકે I will give you a beautiful picture (આઈ ઉવીલ્ ગીવ્ યુ આ બ્યુટીફુલ્ પીક્ચર્) હું તમને એક સુંદર ચિત્ર આપીશ (અહીંઆ આપીશ નિશ્ચયપણું બતાવે છે) અંગીકાર. આદેશ અગર ભય બતાવવામા બીજા અને ત્રીજા પુરૂષમા shall વપરાય છે, You or they shall be rewarded તમને અથવા તેઓને બદલો મળશે (અહીંઆ અંગીકાર બતાવે છે.) 2. Thou shalt not steal તુ ચોરી કરીશમા (અહીંઆ કરીશમાં આદેશ બતાવે છે). He who steals shall be punished (હી હુ સ્ટીલ્સ્ શાલ્ બી પનીશ્ડ્) જે ચોરી કરશે તેને શિક્ષા થશે (અહીંઆ શિક્ષા થશે એ ભય બતાવે છે, સવાલ પૂછવામા ત્રણે પુરૂષમા shall વપરાય છે જેમકે Shall I get it? (શાલ્ આઇ ગૅટ્ ઈટ્) મને શું તે મળશે? Shall you go? શું તમો જશો? Shall he return to morrow શું તે કાલ સવારે આવશે?

કાંઇ પણ વિષે જાણવાની આવશ્યકતા હોય તો તે વિષેના સવાલ પૂછવામાં

બીજા અને ત્રીજા પુરૂષમાં will વપરાય છે પણ પહેલા પુરૂષમાં તે બીલકુલ વપરાતું નથી. જેમ કે What will you do? (હ્વૉટ્ હ્વીલ્ યુ ડુ) તમે શું કરશો?

SHOULD (શુડ્) WOULD (વુડ્).

કંઇ કરવાનુ ઉચીતપણુ બતાવવામા should વપરાય છે જેમકે You should not tell a lie (યુ શુડ્ નૉટ્ ટેલ્ આ લાય્) તમારે ખોટું કહેવું નહી.

કંઇ નામરજી અથવા મેલુ મન બતાવવામા Would વપરાય છે જેમકે He would not help me (હી વુડ્ નૉટ્ હૅલ્પ્ મી) તે મને મદદ કરશે નહી તેમજ અભ્યાસ બતાવવામા Would વપરાય છે. જેમકે He would tell some story at table (હી વુડ્ ટેલ્ સમ્ સ્ટોરી ઍટ્ ટેબલ્) જમતી વખત તે કંઇ વાત કહેશે (આહીંઆ કહેવું તે અભ્યાસ અથવા ટેવ બતાવે છે.)

STRONG AND WEAK VERBS.

નીયમિત અને અનીયમિત ક્રિયાપદ.

જે ક્રિયાપદને ભુતકાળમા અને ભૂતકૃદતમા d, ed અથવા કે t પ્રત્ય લાગતો નથી તે ક્રિયાપદ Strong Verb (સ્ટ્રૉન્ગ વર્બ) કહેવાય છે એટલે અનિયમિત ક્રિયાપદ કહેવાય છે જેમકે Arise, arose, come, came અને જે ક્રિયાપદને ભુતકાળ અને ભૂતકૃદતના રૂપમા d, ed અને t પ્રત્ય લાગે છે તે ક્રિયાપદ Weak Verb (વીક વર્બ) નિયમીત કહેવાય છે જેમકે Love, loved; allow allowed, mean meant

નિચે કેટલાક અનિયમીત ક્રિયાપદ આપ્યાં છે જે ખુબ ધ્યાન આપી મોઢે કરવાં.

Present Tense.	**Past Tense.**	**Past Participle.**
To arise (ટુ એરાઇઝ્) ઉઠવું.	Arose (એરોઝ્)	Arisen (એરીઝન્)
,, awake (,, અવેક) જાગવું	Awoke (અવોક્)	Awaken (અવેકન્)
,, bear (,, બેર્) ખમવુ	Bore (બોર્)	Borne (બોર્ન)
,, ,, ,, જનમવું	,,	Born (બોર્ન)
,, beat (,, બીટ્) મારવું.	Beat (બીટ્)	Beaten (બીટન્)
,, *bid (,, બીડ્) ફરમાવવું.	Bade (બેડ્) bid	Bidden (બીડન્)

---

* જે ઠેકાણે જે શબ્દનો એકથીઅધિક ઉચ્ચાર થાય છે તે લખ્યો નથી તેમજ તેના તે શબ્દ માટે " નીશાન વાપરવામા આવ્યું છે. વર્તમાનકાળમાંજ ફક્ત શબ્દના અર્થ લખવામાં આવ્યા છે બાકી વાંચનારે જાણી લેવા.

,, bite (,, બાઈટ્) કરડવું.	Bit (બીટ્)	Bitten (બીટન્)bit.
,, bind (,, બાંધવું.)	Bound (બાઉન્ડ્)	Bound.
,, break (,, બ્રેક્) ભાગવું.	Broke (બ્રોક્)	Broken (બ્રોકન્)
,, bring (,, બ્રીંગ) આણવું.	Brought (બ્રૉટ)	Brought.
,, build (,, બીલ્ડ) બાંધવું.	Built (બીલ્ટ્)	Built.
,, buy (,, બાય્) ખરીદવું.	Bought (બૉટ્)	Bought.
,, Catch (,, કૅચ્) ઝીલવું.	Caught (કૉટ્)	Caught.
To clothe (,, ક્લોધ્) કપડાં પહેરવા	Clothed (ક્લોધ્ડ્) Clad (ક્લૅડ્)	Clothed Clad (ક્લૅડ્)
,, come (,, કમ્) આવવું.	Came (કેમ્)	Come.
,, deal (,, ડીલ્) વ્યવહાર ક૦	Dealt (ડેલ્ટ્)	Dealt
,, draw (,, ડ્રૉ) ખેંચવું.	Drew (ડ્રુ)	Drawn (ડ્રૉન્)
,, drink (,, ડ્રીન્ક્) પીવું.	Drank (ડ્રૅન્ક્)	Druuk (ડ્રંક)
,, drive (,, ડ્રાઇવ) હાંકવું	Drove (ડ્રોવ્)	Driven (ડ્રીવન્)
,, eat (,, ઇટ્) ખાવું.	Ate (એટ્)	Eaten (ઈટન્)
,, feel (,, ફીલ્) લાગવું.	Felt (ફેલ્ટ્)	Felt
,, flee (,, ફ્લી) ઉડી જવું	Fled (ફ્લેડ્)	Fled.
,, fall (,, ફૉલ) પડવું.	Fell (ફેલ્)	Fallen (ફૉલન્)
,, fight (,, ફાઇટ્) લડવું.	Fought (ફૉટ્)	Fought.
,, find (,, ફાઈન્ડ્) જડવું.	Found (ફાઉન્ડ)	Found.
,, fly (,, ફ્લાય્) ઉડવું.	Flew (ફ્લ્યુ)	Flown (ફ્લોન)
,, give (,, ગીવ્) આપવું.	Gave (ગેવ્)	Given (ગીવન્)
,, go (,, ગો) જવું.	Went (વેન્ટ્)	Gone. (ગૉન્)
,, hang (,, હૅન્ગ્) ફાંસી દેવી.	Hanged (હૅન્ગ્ડ્)	Hanged.
,, ,, (,, ,,) લટકાવવું.	Hung (હંગ)	Hung
,, have (,, હૅવ્) પાસે હોવું.	Had (હૅડ્)	Had.
,, keep (,, કીપ્) રાખવું.	Kept (કેપ્ટ્)	Kept.
,, leave (,, લીવ્) છોડવું.	Left (લેફ્ટ્)	Left.
,, lose (,, લુઝ) ખોવું.	Lost (લૉસ્ટ્)	Lost .
,, lie (,, લાય) ખોટું બોલવું.	Lied (લાઈડ્)	Lied.

„ lie („ લાઈ) પડી રહેવું.	Lay (લે)	Lain (લેન્)
„ lay („ લે) મૂકવું.	Laid (લેઈડ્)	Laid
„ make („ મેક્) બનાવવું.	Made (મેડ્)	Made.
„ ride („ રાઈડ્) ઘોડાપર બેસવું.	Rode (રોડ્)	Ridden (રીડન્)
„ see („ સી) જોવું.	Saw (સૉ)	Seen (સીન)
„ shake (શેક્) હલાવવું;	Shook (શુક્)	Shaken (શેકન્)
„ shoot („ શુટ્) ગોળી મારવી.	Shot (શૅાટ્)	Shot.
„ sing („ સીંગ્) ગાયન કરવું.	Sang (સૅન્ગ્)	Sung (સન્ગ્)
To slay (ટુ સ્લે) કાપવું.	Slew (સ્લ્યુ)	Slain (સ્લેન્)
„ speak („ સ્પીક્) બોલવું.	Spoke (સ્પોક્)	Spoken (સ્પોકન્)
„ stand („ સ્ટૅન્ડ્) ઉભારહેવું.	Stood (સ્ટુડ્)	Stood.
„ steal („ સ્ટીલ્) ચોરી કઙ.	Stole (સ્ટોલ્)	Stolen (સ્ટોલન્)
„ swear („ સ્વૅાર્) સોગન ખાવા	Swore (સ્વોર્)	Sworn (સ્વોર્ન્)
„ swim („ સ્વીમ્) તરવું.	Swam (સ્વૅામ્)	Swam.
„ say („ સે) કહેવું	Said (સેડ્)	Said.
„ seek („ સીક્) ખોળવું	Sought (સૉટ્)	Sought.
„ sell („ સેલ્) વેચવું.	Sold (સોલ્ડ્)	Sold.
„ sleep („ સ્લીપ્) ઉંઘવું	Slept (સ્લેપ્ટ્)	Slept.
„ spend („ સ્પેન્ડ્)ખરચવું.	Spent. (સ્પેન્ટ્)	Spent.
„ teach („ ટીચ્) શિખવવું.	Taught (ટૉટ્)	Taught.
„ tell („ ટેલ્) કહેવું.	Told (ટોલ્ડ્)	Told.
„ think („થીંક્) વિચારવું.	Thought (થૉટ્)	Thought.
„ take („ ટેક્) લેવું.	Took (ટુક્)	Taken (ટેકન્)
„ write („ રાઇટ્) લખવું.	wrote (રોટ્)	Written
„ weep („ ઉવીપ્) રડવું.	Wept (ઉવેપ્ટ)	Wept.

ADVERB (ઍડ્વર્બ્) ક્રિયાવિશેષણ.

જેમ નામનો ગુણ બતાવનાર વિશેષણ (Adjective) કહેવાય છે તેમ ક્રિયાપદનો ગુણ બતાવનાર ક્રિયાવિશેષણ (Adverb) કહેવાય છે. જેમકે Ram speaks slowly (રામ સ્પીક્સ્ સ્લોલી) રામ ધીમેથી બોલે છે (અહીંઆ ધીમેથી શબ્દ બોલવા (ક્રિયાપદનો) ગુણ બતાવે છે તેથી તે ક્રિયાવિશેષણ છે.

Adverb ક્રિયાવિશેષણની નીચે લખ્યા પ્રમાણે જાત છે:—

(1) Adverb of time (ઍડ્વર્બ્ ઑફ્ ટાઈમ્) વખત બતાવનાર ક્રિયાવિશેષણ Ago (એગો) અગાઉ, always (ઑલ્વેઝ્) હમેશા, early (અર્લી) વ્હેલા, never (નેવર્) કદી નહીં, now (નાઉ) હમણા, soon (સુન્) જલ્દીથી presently (પ્રેઝન્ટ્લી) તુરતજ, sometimes (સમ્ ટાઇમ્સ) કટલીક વખત then (ધેન્) તે વખત, to day (ટુડે) આજ, to morrow (ટુમોરો) આવતી કાલે, yesterday (યસ્ટર્ડે) ગઇ કાલે, daily (ડેઇલી) દરરોજ, hourly (અવર્લી) કલાકે કલાકે, when (હ્વેન્) જ્યારે, afterwards (આફ્ટર્ વર્ડ્સ) પછીથી, immediately (ઇમીડીયેટ્લી) તુરતજ, often (ઑફ્ન્) વારવાર, instantly (ઇન્સ્ટન્ટ્લી) તુરતજ આ બધા વખત બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણો છે.

(2) Adverb of place (ઍડ્વર્બ્ ઑફ્ પ્લેસ્) જગ્યા-સ્થળ બતાવનાર ક્રિયા-વિશેષણ:--Above (અબવ્) ઉપર, apart (ઍપાર્ટ્) છેટે, asunder (અસન્ડર્) અળગું backward (બૅકવર્ડ્) પછાડી, downward (ડાઉનવર્ડ) નીચે else where (ઍલ્સ્હ્વેર) બીજે કઇ, far (ફાર્) છેટે, forth (ફોર્થ્) આગળ, forward (ફૉર્વર્ડ્) અગાડી, hence (હેન્સ્) હવે પછી here (હીઅર્) અહીં hither (હીધર્) અહીં, thence (ધેન્સ્) ત્યારથી, there (ધેર્) ત્યાં, thither (ધીધર્) ત્યાં, whence (હ્વેન્સ્) ક્યાંથી, where (હ્વેર્) જ્યાં, whither (વીધર્) જ્યાં yonder (યૉન્ડર્) પેલીપાર-આ બધા સ્થળ બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણો છે

(3) Adverb of number (ઍડ્વર્બ્ ઑફ્ નમ્બર્) સંખ્યા બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણ:—once (વન્સ) એકવાર; twice (ટવાઇસ) બવાર thrice (થ્રાઇસ) ત્રણવાર.

(4) Adverb of manner (ઍડવર્બ ઑફ્ મેનર્) રીત બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણ-How (હાઉ) કેમ. well (વેલ્) સારૂ. ill (ઇલ્) ખરાબ, ખોટું thus (ધસ્) આમ, so (સો) એવું, એમ.

બે ત્રણ શબ્દ ભેગા મળી જે ક્રિયાવિશેષણ થાય છે તેને Adverbial phrase (ઍડ્વર્બીયલ્ ફ્રેઝ) કહે છે:—Up and down નીચે ઉપર, now and then અહીં, તહીં, now a days root and branch જડમૂળથી through and through ખુબ બારીકાઇથી વગેર વિશેષણો Adverbial phraseથી ઓળખાય છે.

વિશેષણની માફક ઇંગ્રેજીમાં ક્રિયાવિશેષણનું પણ comparison. (કમ્પૅરી-

અન) સરખામણી (તુલના) થઇ શકે છે જેમકે soon (સુન) જલદીથી તેનું sooner (સુનર) અને soonest: bravely (બ્રેવલી) બહાદુરીથી નું more bravely અને most bravely થાય છે.

કેટલાક અમુક શબ્દો જે પોતે ક્રિયાવિશેષણ નથી છતાં કોઇ કોઇ વાર તેઓ ક્રિયા વિશેષણનું કામ કરે છે જેમકે:—I shall go home હું ઘેર જઇશ. અહીંઆં home ક્રિયાવિશેષણ છે, drink deep (ડ્રીક્ ડીપ્) ખુબ પીઓ (દારૂ) I worked all day મેં આખો દીવસ કામ કર્યું.

before (બીફોર) પહેલાં, after (આફ્ટર) પછી; since (સીન્સ) ત્યા લગી in (ઇન) માં-down.(ડાઉન) નીચે up (અપ્) ઉપર વગેરે નામયોગી (preposition) હોવા છતા કોઇ વખત ક્રિયાવિશેષણ થાય છે.

કેટલાક વિશેષણ (Adjective) ને ly પ્રત્ય લગાડવાથી ક્રિયા વિશેષણ થાય છે જેમકે nice (નાઇસ) સુંદર વિશેષણ છે અને તેને ly લગાડવાથી nicely (નાઇસ્લી) થાય છે જે ક્રિયાવિષેણ છે.

કોઇ શબ્દયોગી (preposition) ને જ્યારે કર્મ (object) લાગતું નથી અને તે જ્યારે કોઈ ક્રિયાપદ કે વિશેષણની જોડે આવે છે ત્યાર તે પણ ક્રિયા વિશેષણ થાય છે જેમકે:—They wandered about the town (ધે વૉન્ડર્ડ ઍબાઉટ્ ધી ટૌન) તેઓ શહેરની આસપાસ ફર્યા

PREPOSITION (પ્રેપોઝીશન્) શબ્દયોગી અવ્યય.

જે સકર્મક ક્રિયાપદને દ્વીતિઆ અથવા Objective case લાગે છે અને આ દ્વિતિઆ તરીકે જે શબ્દ લાગે છે તે શબ્દયોગી કહેવાય છે—

નિચેના શબ્દ શબ્દયોગી (Preposition) તરીકે વપરાય છે. about (ઍબાઉટ્) વિષે, above (ઍબવ્) ઉપર, across (ઍક્રૉસ્) મા થઇને after (આફ્ટર) પછી, against (અગેઇન્સ્ટ્) સામા, along (એલૉન્ગ્) સાથે, amid (ઍમીડ્) દરમીયાન, amidst (એમાડસ્ટ્) મા, among (એમૉન્ગ્) માં, ભેગા, amongst (ઍમોન્ગસ્ટ્) ભેગા, around (અરાઉન્ડ) આસપાસ, at (ઍટ્) તરફ before (બીફોર) પ્હેલા, behind (બીહાઇન્ડ) પાછળ, below (બીલો) નીચે beneath (બીનીથ્) નીચે. beside (બીસાઈડ્) પાસે, besides (બીસાઈડ્ઝ) શિવાય, between (બીટવીન્) વચ્ચે, beyoud (બીયૉન્ડ) પેલીપાર, by (બાય) થી-પાસે, down (ડાઉન્) નીચે, during (ડ્યુરીન્ગ) દરમીયાન, except(એક્સેપ્ટ્)

શિવાય, for (ફૉર્) સારૂ, form (ફ્રૉમ્) પાસેથી, થી, in (ઈન્) માં, into (ઈન્ટુ) મા, near (નીયર્) પાસે, nigh (નાઈ) પાસે, off (ઑફ્) દૂર, of (ઑફ્) નો, ની, નું-ના, on (ઑન્) ઉપર, over (ઓવર્) ઉપર, round (રાઉન્ડ) આસપાસ, save (સેવ્) શિવાય, since (સીન્સ્) જ્યારથી, through (થ્રુ) મા throughout (થ્રુઆઉટ્) આખો વખત, till (ટીલ્) જ્યાં સુધી, to (ટુ)ને, towards (ટોવર્ડ્ઝ્) તર્ફ, under (અન્ડર) નીચે, underneath (અન્ડર-નીથ્) નીચે;unto (અન્ટુ) માં; up (અપ્) ઉપર, upon (અપૉન) ઉપર, with (વીથ) સાથે, within (વીધીન્) માં, without (વીધાઉટ્) શિવાય,

બે ત્રણ શબ્દ ભેગા મળવાથી જે શબ્દયોગી (preposition) નું કામ કરે છે તેને Prepositional phrase (પ્રેપોઝીશનલ ફ્રેઝ્) કહે છે. જેવાં કે:-in spite of (ઇન્ સ્પાઇટ્ ઑફ્) છતાં, on account of (ઑન્ ઍકાઉન્ટ્ ઑફ્), લીધે according to (ઍકૉર્ડીંગ્ ટુ) ના પ્રમાણે, in accordance with (ઈન્ ઍકૉર્ડન્સ્ વીથ્) પ્રમાણે, by the help of (બાય્ ધ હૅલ્પ્ ઑફ્) ની મદદથી of course (ઑફ્ કોર્સ) અલબત.

CONJUNCTION (કન્જન્કશન) વાક્યયોગી અવ્યય.

જે શબ્દવડે બે અથવા વધુ શબ્દ અથવા વાક્ય જોડાય છે તેને અવ્યય (Conjunction) કહે છે જેમકે Manilal and Ishvarbhai went there (મણીલાલ ઍન્ડ્ ઇશ્વરભાઈ વેન્ટ્ ધૅર્) મણીલાલ અને ઈશ્વરભાઇ ત્યાં ગયા વાક્યયોગી અવ્યય Conjunction ત્રણ પ્રકારના છે —

१. Copulative Conjunction (કાપ્યુલેટિવ્ કન્જંક્શન્)સંયોજક અવ્યય.And (ઍન્ડ્) અને, also (ઑલ્સો)વળી, likewise (લાઇક વાઇઝ્) તેમજ,as well as (એઝ્ વેલ્ એઝ્) તેમજ.not only (નૉટ્ ઓન્લી) એટલુંજ નહી, but (બટ્) તોપણ. then (ધૅન્) તે વખતે, now (નૌ) હમણા,

२. Adversative Conjunction(ઍડ્વરસેટિવ્ કન્જન્કશન્) વિયોજક અવ્યય. But (બટ્) તે પણ yet (યટ્) તોપણ, still (સ્ટીલ્) હજુ સુધી. only (ઓન્લી) ફક્ત nevertheless (નેવર્ધલેસ્) છતાં,however (હોએવર) તોપણ. Elative Conjunction (ઇલેટિવ્ કન્જન્કશન્) હેતુ બોધક અવ્યય:-Therfore (ધૅરફૉર્) એટલા માટે. wherefore (વેરફૉર્) તે કારણ માટે, hence (હૅન્સ્) તેથી, whence (વેન્સ્) જ્યારથી, consequently (કૉન્સીક્વન્ટલી) તેથી, so that (સો ધૅટ્) તેથી, (so then સોધૅન્) એથી.

એ ત્રણ શબ્દ ભેગા મળ્યાથી જે આવ્યય (Conjunction)નું કાર્ય સાધે છે તેને Compound Conjunction (કૉમ્પાઉન્ડ કન્જંક્શન) કહે છે જેમકે:— As if જાણે કે, as to તે પ્રમાણે, in order that તેટલા માટે કે only but એટલુંજ નહી પણ ઇ૦

After, before, for, notwithstanding શબ્દયોગી (preposition) હોવા છતાં કોઇવાર તે વાકયયોગી (Conjunction) રૂપે વપરાય છે.

N. B. Interjection (ઈન્ટરજેક્શન) કેવળપ્રયોગી સંબોધકને વ્યાકરણના ભાગમાં ગણતા નથી પણ જે આશ્ચર્ય, હર્ષ, દુઃખ વગરેના ઉદ્ગારો બતાવે છે તેને Interjection સંબોધક કહે છે. જેમકે Ah! આહ! અરે Alas! (ઍલાસ) દીલગીર, !O! (ઓ)! અરે! Tush (ટશ) ધિક્કાર! Hurrah! (હુરા) હર્ષનો પોકાર; Aho? આહા! Indeed! (ઈન્ડીડ) ખરેખર, Fie! (ફાઈ) ધિક્કાર! Shame! (શેઈમ) શરમ! ઇ૦

SYNTAX (શીન્ટેકસ) વાકય વિન્યાસ.

કર્તા અને ક્રિયાપદ બન્ને જ્યારે હોય ત્યારે એક વાકય બને છે. કર્તાને વ્યાકરણમાં Nominative (નોમીનેટીવ્ અથવા Subject (સબ્જેકટ) કહે છે. જ્યારે ક્રિયાપદને Verb (વર્બ) ક્રિયાપદ કહે છે જેમકે Manilal goes (મણીલાલ ગોઝ) મણીલાલ જાય છે આમા Manilal એ Subject (સબ્જેકટ) છે અને goes એ Verb (વર્બ) ક્રિયાપદ છે.

નીચે લખેલા વ્યાકરણના ભાગો વાક્યના કર્તા અથવા Subject (સબ્જેકટ) તરીકે હોઈ શકે છે:—

૧. Noun (નાઉન) નામ. જેમકે The fire burns (ધ ફાયર બર્નસ્) દેવતા સળગે છે આમા fire એ કર્તા Subject છે.

૨. Pronoun (પ્રોનાઉન) સર્વનામ, He writes રાઇટસ્ લખે છે આમાં He એ કર્તા અથવા Subject Infinite છે.

૩. Infinitive (ઈન્ફીનીટીવ્) સામાનાર્થ To err is human (ટુ એર્ ઇઝ્ હ્યુમન) મનુષ્ય ભૂલને પાત્ર છે આમાં To err એ કર્તા અથવા Subject છે.

૪. Gerundial Infinitive (જીરન્ડીયલ ઇન્ફીનીટિવ્) નિશ્ચાર્થકૃદંત, જેમકે walking is healthful (વૉકીંગ્ ઇઝ્ હેલ્થફુલ્) ચાલવું એ તંદુરસ્તી ભરેલું છે આમાં walking એ કર્તૃપક્ષ અથવા Subject છે.

૫. Adjective used as a noun(ઍડ્જેક્ટિવ્ યુઝ્ડ ઍઝ્ નાઉન્)નામને બદલે વપરાયેલું વિશેષણ જેમકે The virtuous are happy (ધ વર્ચ્યુઅસ્ આર્ હૅપી) સદ્‌ગુણી માણસ સુખી હોય છે આમાં Virtuous એ કર્તા અથવા Subject છે.

વાક્ય પાચ પ્રકારના હોય છે:--1. Affirmative એફરમેટીવ્ નિશ્ચાર્થ. Birds fly 2. Negative નેગેટીવ્ નિષેધાર્થ. He, does not go 3. Interro gative ઈન્ટ્રોગેટીવ્ નિશ્ચાર્થ Are you happy? 4. Exclamatory એકસ્કલેમેટરી આશ્ચાર્થ. 5 Optative ઑપ્ટેટીવ્ ઇચ્છાર્થ.

૧. જે વાકયમા એકજ કર્તા (Subjoct) અને એકજ ક્રિયાપદ (Predicate) હોય છે તે સાદું અથવા Simple (સીમ્પલ્) વાકય કહેવાય છે. જેમકે The sun shines સૂર્ય પ્રકાશે છે, Ram mends his pen રામ તેની કલમ ઘડે છે.

૨ જે વાકયમાં મુખ્ય એકજ કર્તૃપક્ષ (Subject) અને મુખ્ય એકજ ક્રિયાપક્ષ (Predicate) હોય અને તે ઉપરાત એક અથવા બે કે વધુ ક્રિયાપદ (finite verb) હોય તે વાકયને Complex અથવા સંયુક્ત વાકય કહે છે જેમકે I dreamt that I stood on a hill (આઈ ડ્રેમ્ટ્ ધૅટ્ આઇ સ્ટુડ્ ઑન્ આ હીલ્) મને એવું સ્વપ્નું આવ્યુ કે હું ટેકરીપર ઉભો; આમા dreamt એ મુખ્ય વાકય છે અને એમાં I કર્તા અથવા Subject છે અને dreamt આ ક્રિયાપદ અથવા Predicate છે. જ્યારે that I stood on a hill એ બીજું વાકય છે જે Subordinate Sentence (સબૉર્ડીનેટ્ સેન્ટન્સ્) ઉપવાકય કહેવાય છે.

૩. જે વાકયમા એક મુખ્ય વાકય હોય અને તે ઉપરાત બીજા ત્રણ ચાર નાના વાકયો હોય તે Compound sentence (મિશ્ર) વાકય કહેવાય છે. as Procure pure water to drink & cleanlinen to wear. (પ્રોક્યુર્ પ્યુર્ વૉટર્ ટુ ડ્રીન્ક્ ઍન્ડ ક્લીન્ લીનન્ ટુ વેર્) પીવાને સ્વચ્છ પાણી અને પહેરવાને સાફ શણનું કપડું લાવો.

૪ અંગ્રેજીમા જે વચનમાં કર્તા હોય તેજ વચનમા ક્રિયાપદ પણ હોય છે જ્યારે ત્રીજા પુરૂષ એકવચન અને વર્તમાનકાળમા હોયે છે ત્યારે ક્રિયાપદને s લાગે છે જેમકે તે સાભળે છે કહેવું હોય તો ઇંગ્રેજીમા He hears (હી હીયર્સ્) કહેવાય છે અહીંઆ hear ક્રિયાપદ છે અને તેને ત્રીજો પુરૂષ એકવચન લાગેલું હોવાથી s લાગ્યો છે. અને બહુવચનમા s લાગતો નથી જેમકે:--They hear (ધે હીયર્) તેઓ સાંભળે છે.

(અ) જ્યારે કર્તા એકવચનમાં હોય અને વાક્યને and લગાડી જુદા પાડી વધુ કર્તા એક વચનમાં બતાવ્યા હોય ત્યારે આ કર્તાઓને જે ક્રિયાપદ લાગે છે તે હમેશા બહુવચનમાં હોય છે, જેમકે:—He and I are here (હી ઍન્ડ્ આઈ આર્ હીયર્) તે અને હુ અહીં છીએ. Ravishanker and his father are there રવિશંકર અને તેના પીતા ત્યાં છે.

(બ) જ્યારે કર્તા એકવચનમાં હોય અને or અગર nor લગાડી વધુ કર્તા બતાવ્યા હોય ત્યારે જે ક્રિયાપદ આ એકથી વધુ કર્તાને લાગે છે તે વળી વાકય ત્રણ પ્રકારના છે. જેમકે simple સાદુ Complex સંયુક્ત અને Compound મિશ્ર

હમેશાં એકવચનમાં હોય છે જેમકે; Either Ram or Gopal has taken this રામ અથવા ગોપાળ એ બેમાંથી એક જણે તે લીધુ છે Neither the boy nor the girls was present છોકરો અથવા છોડી એ બેમાંથી એક હાજર ન્હોતુ.

(ક). જ્યારે વાકયમા એક કર્તા એકવચનમાં હોય અને બીજો કર્તા બહુવચનમાં હોય અને તે જ્યારે or અથવા nor થી જોડાયા હોય ત્યારે જે ક્રિયાપદ તેમને લાગે છે તે બહુવચનમાં હોય છે; જેમકે :—He or they were offended at it તે અથવા તેઓ તેથી ગુસ્સે થયા હતા. Neither the Captain nor the sailors were saved માલ કે ખારવાઓમાંથી એકે બચવા પામ્યુ નહી

(ડ). જ્યારે એકથી વધુ વાકય હોય અને તેમાં પ્રથમ વાકયનું જે ક્રિયાપદ જે કાળમાં હોય તેજ કાળમાં બીજા વાકયનું પણ ક્રિયાપદ હોય છે; જેમકે:— He says that Trikam is not here તે કહે છે કે ત્રીકમ અહીં નથી. He told me that his father was ill તેણે મને કહ્યું કે મારા પિતા માદા છે.

PUNCTUATION (પંકચ્યુએશન) વિરામચિન્હ.

ચિન્હ	ઇંગ્રેજી નામ.	ઉચ્ચાર	ગુજરાતી નામ.
,	The comma	ધ (કૉમા).	કૉમા, અલ્પવિરામ ચિન્હ.
;	The semi-colon	ધ (સેમીકોલન)	અર્ધવિરામ ચિન્હ.

: The colon ધ (કોલન) અપૂર્ણવિરામ ચિન્હ.
. The full stop ધ (ફુલસ્ટૉપ) પૂર્ણવિરામ ચિન્હ.
? The note of Interrogation. ધ (નોટ્ ઑફ્ ઇન્ટરોગેશન) પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ.
! The note of Exclamation (નોટ્ ઑફ્ ઍક્સક્લેમેશન) આશ્ચર્યકારક ચિન્હ.

જે વાક્યમાં સહજ થોભવાનું હોય ત્યાં, કામા અથવા અલ્પવિરામ ચિન્હ મુકવામાં આવે છે જેમકે Ratilal, Brijbhukhan, Chandulal and Manilal went home રતિલાલ બ્રીજભુખણ, ચંદુલાલ અને મણીલાલ ઘેર ગયા.

જે વાક્યમાં જરા વધુ થોભવું પડે છે તે વાક્યના છેડે સૅમીકોલન યાને અલ્પવિરામ ચિન્હ લગાડવામાં આવે છે જેમકે I am innocent of the blood of the honest person; see to it. આથી જરા જ્યાં વધુ અટકવાનું હોય ત્યા કોલન અથવા અપૂર્ણ વિરામ ચિન્હ મુકવામાં આવે છે; જેમકે Do not flatter yourself with the hope of perfect happiness: there is no such thing in the world.

જ્યારે બહુજવાર થોભવાનું હોય અને વાક્ય તદ્દન પુરૂ થતુ હોય, ત્યારે ફૂલસ્ટૉપ અથવા પૂર્ણ વિરામ ચિન્હ મુકવામાં આવે છે; જેમકે I have done my work. મે મારૂ કામ કર્યું છે.

જ્યારે સવાલ પૂછવામાં આવે ત્યારે ? પ્રશ્નાર્થ ચિન્હ યાને નોટ્ ઑફ્ ઇન્ટરોગેશન મુકવામા આવે છે; જેમકે Where is my brother? મારો ભાઇ ક્યા છે?

જ્યારે કઇ આશ્ચર્ય બતાવવું હોય ત્યારે ! આશ્ચર્યકારક ચિન્હ અથવા નોટ ઑફ્ Exclamation મુકવામાં આવે છે; જેમકે Oh! what a disaster! અરે કેવું દુ:ખ.

CAPITAL LETTERS (કૅપીટલ લૅટર્સ) મોટા અક્ષર.

૧. પહેલા પુરૂષ સર્વ નામનો I હમેશાં મોટી એ. બી. સી. અથવા Capital letters (કેપીટલ લૅટર્સ) માનો વપરાય છે.

૨. આશ્ચર્ય અથવા ઉદ્‌ગાર બતાવવામાં O હમેશા મોટા અક્ષરમાંનો Capital letters નો વપરાય છે.

૩ જ્યારે માણસનું નામ લખવુ હોય ત્યારે પણ તે નામનો પ્હેલો અક્ષર Capital letters મોટા અક્ષરમાંનો હોય છે; જેમકે:—Ravishanker રવીશંકર, Manilal મણીલાલ Chandulal ચંદુલાલ, John (જોન) ઇ.

૪. પ્રજાનું નામ બતાવવું હોય ત્યારે પણ મોટા અક્ષરમાંનો પ્હેલો અખર લખવામાં આવે છે; જેમકે The English ઇંગ્રેજ; The Gujarati ગુજરાતી, The Bengalees; The Parsis પારસી વગેરે.

૫. પ્રભુનું નામ અથવા તેના બદલે જે સર્વનામ લખવામાં આવ્યુ હોય તેનો પ્હેલો અક્ષર મોટા અક્ષરમાનો લખાય છે; જેમકે God (ગૉડ્) પ્રભુ; Almighty (ઑલ્માઇટી), નિયંતા; Omnipotent (ઑમ્નીપોટન્ટ્) સર્વવ્યાપક. ઇ.

૬. દીવસ અને મહિનાના નામો તથા તહેવારના નામોના પ્રથમ અક્ષર મોટા અક્ષરમાંથી લખવામાં આવે જે; જેમકે Monday (મન્ડે) સોમ, Sunday (સન્ડે) રવિ. Jannuary(જાન્યુઆરી), Good-Friday (ગુડફ્રાઇડે), Dewali (દીવાળી), ઈ

૭. ઈલ્કાબ અને ઓદ્ધાનાં નામોમાં પણ પ્રથમ અક્ષર મોટા અક્ષરમાનો લખવામાં આવે છે; જેમકે The Inspector (ઇન્સ્પેક્ટર) પરિક્ષક, The Governor (ગવર્નર્) સુબો, Dewan Bahadur દિવાન બાહાદુર, Rao Sahib રાઓ સાહેબ ઇ.

૮ દરેક ચોપડીના નામનો પહેલો અક્ષર મોટા અક્ષરમાનો લખવામાં આવે છે; જેમકે Grammar (ગ્રામર્), Arithmetic (એરિથમેટીક્) ગણિત છે.

૯ દરેક વાકયની શરૂઆતનો પહેલો અક્ષર પણ મોટા અક્ષરમાનો લખવામા આવે છે; જેમકે There is a man at the door દરવાજા આગળ માણસ છે.

૧૦. કવિતાની દરેક લીટીનો પહેલો અક્ષર મોટા અક્ષરમાનો હોય છે; જેમકઃ—

I am the monarch of all I survey.
My right there is none to dispute.

૧૧. જ્યારે કોઇનું ભાષણ કે બોલેલા શબ્દો લખવા હોય ત્યારે તે બોલનો પ્રથમ અક્ષર મોટા અક્ષરમાનો લખવામા આવે છે; જેમકે He answered-"We are seven" તેણે જવાબ દીધો કે અમે સાત છીએ.

૧૨. ખીતાબના અક્ષર પણ મોટા જોઇએ જેમકે:-B. A., M. A. ઈત્યાદિ

મોટા અક્ષરો કયાં લખવા તે ઉપર બતાવ્યું છે. આ પાઠ ખુબ ધ્યાનથી તૈયાર કરવાનો છે કેમકે લખતા દરેક વખત તેના નિયમની ખાસ જરૂર પડવાની.

Translation (ટ્રાન્સ્લેશન્) ભાષાન્તર.

ગુજરાતી ભાષા બોલવા તથા લખવામા સાધારણ નિયમ પ્રથમ કર્યા પછી

કર્મ અને છેવટે ક્રિયાપદ આવે છે પણ ઇંગ્રેજીમા પહેલા કર્તા પછી ક્રિયાપદ અને છેવટ કર્મ આવે છે-જો આ હુ મારે ઘેર ગયો તનું ઇગ્રજી કરવું હોય તો હુ ગયો ઘેર એમ ઇગ્રેજીમાં લખાય છે; જેમકે I went home.

આવી રીતે ઇંગ્રેજી અને ગુજરાતી ભાષાનો ભેદ હોવાથી શિખનારે ઉપર વ્યાકરણના જે નિયમ લખ્યા છે તે તેમજ પ્રથમ ભાગમાં બતાવેલું અક્ષર જ્ઞાન પક્કી રીતે કરવું અને ત્યાર પછી આગળ આપેલા અભ્યાસ પાઠ કરવાથી ભાષા ત્તર કરવાનું તથા વાચવાનુ સહેલ થઇ પડવાનું-અરે કેટલાક વાકયો સમજ પડ-વાની ખાતર ભાષાન્તર સાથે લખ્યા છે તે ધ્યાનથી વાંચવા.

*હુ આ ચોપડી વેચીશ	I shall sell this book.
હુ ત્યા જઇશ.	I shall go there.
મેં મારી ચોપડી ખોઈ.	I lost my book
હું ઘેર જઇશ.	I shall go home.
તમારો ડગલો પહેરો	Put on your coat.
તમે કોણ છો ?	Who are you ?
શું તે માંદો છે ?	Is he ill ?
મને તરસ લાગે છે.	I feel thirsty
મને ભુખ લાગે છે.	I feel hungry
તમે ઉતાવળા કેમ બોલો છો ?	Why do you speak aloud ?
મને ઉંઘ આવે છે	I feel sleepy.
શુ આ કોટડીમાં પાંચ માણસ છે ?	Are there five men in this room ?
શું મને કોઇ મદદ કરશો નહીં ?	Will no one help me ?
તમારી તબીયત કેમ છે ?	How do you do ?
કયાં જાઓ છો ?	Where are you going ?
તમારૂ ઘર કયા છે ?	Where is your house ?
વાંચતી વખત વાત કરતા નહીં.	Do not talk when you are reading
તે ગાતો ગાતો આવે છે	He comes singing.
આ વીંટી સોનાની છે.	This is a gold ring.
આ પેટીમાં રૂપીઆ છે	This box contains rupees.

* વાકયોમા આવતા ઘણાખરા શબ્દો આગળ આવી ગયેલા હોવાથી અને તેના ઉચ્ચારો બતાવેલા હોવાથી અત્રે વાકયોના ઉચ્ચાર લખ્યા નથી.

મારા પિતા અમદાવાદ ગયા છે	My fathei is gone to Ahme dabad.
મારા ભાઇનું નામ રતનચંદ છે	My brother's name is Ratanchand.
તે મારા ઉપર મહેરબાન છે.	He is very kind to me (examination.
તેણે મેટ્રીક પાસ કરી છે.	He has passed the Matriculation)

અહીંઆ વ્યાકરણ અને પરચુરણ બાબતો સબધી પાઠો પુરા થાય છે—શિખનારે તે ધ્યાનથી ખરા કરવાના છે કેમકે આખી ઇંગ્રેજી ભાષા લખવા વાચવામાં તે હીંદતા અને ચાલતા સાધારણ ચાવીરૂપ છે, અને જો તે બરોબર રીતે ખરા કરવામા આવે તો લખતાં વાચતા ઘણુજ જલદી આવડવાનું.

PART III.

ભાગ ૩ જો.

Reading Lessons વાંચન પાઠ.

હવે અત્રે વાચવા અને ભાષાન્તર કરવા માટે જુદા પાઠો અર્થ, ઉચ્ચાર અને તરજુમા સાથે લખવામા આવ્યા છે તેમા શિખનારે પ્રથમ વાચતાં શિખવું—પછી દરેક શબ્દના Spelling (સ્પેલીંગ્) જોડણી ખરી કરવી અને પછી અર્થ તૈયાર કરવા અને અર્થ તૈયાર કર્યા પછી પોતાને પાઠનો તરજુમો આવડે છે કે નહીં તે જોવું, અને જ્યા ભુલ પડે ત્યા તરજુમો જોવો—બાકી ગોખવાથી કદી ઇંગ્રેજી આવડવાનું નથી. ઇંગ્રેજી ભાષામાં લખતા Spelling (જોડણી) ની ઘણી જરૂર પડે છે, માટે આ મોઢ કરવાની ખાસ જરૂર છે.—જ્યાર સારી રીતે જોડણી આવડશે ત્યારે આગળ લખવું વાચવું ઘણુજ સુગમ થવાનું.

Lesson I. પાઠ ૧.

શબ્દ.

A (એ) એક.	I (આઇ) હું	O (ઓ) અરે.
He (હિ) તે.	No (નો) ના.	Am (ઍમ્) છું.
Me (મિ) મને	So (સો) એવું, એમ	As (ઍઝ્) જેમ, તેમ.
We (વી) અમે	Go (ગો) જવું.	At (ઍટ્) તક
Ye (યી) તમે.	To (ટુ) તક, પ્રતિ.	If (ઇફ્) જો
Be (બી) થવું, હોવું.	Do (ડુ) કરવું.	In (ઇન્) મા અદર.
My (માય્) મારૂં.	By (બાય્) પાસે	It (ઇટ્) તે.

વાંચન પાઠ.

I do (આઇ ડુ) હું કરૂં છું
We go (ક્વી ગો) અમે જઇએ છીએ.
Be so (બી સો) એવું થાઓ.
By me (બાય્ મી) મારાથી
To me (ટુ મી) મારા પ્રતિ.
I am (આઈ ઍમ્) હું છું.
Go in (ગો ઈન્) અંદર જાઓ.
Be it so (બી ઈટ્ સો) તે એવું થાઓ.
Go ye (ગો યી) તમે જાઓ.
Do so (ડુ સો) એવું કરો.

Lesson II. પાઠ ૨.

*To do (ડુ ડુ) કરવું
To be (ટુ બી) થવું, હોવું,
To go (ટુ ગો) જવું
Of me (ઑફ્ મી) મારૂં.
On us (ઑન્ અસ્) અમા-રા ઉપર.
Of (ઑફ્) નો, ની, નું, ના
On (ઑન્) ઉપર.
Or (ઑર્) અથવા.
Is (ઇઝ્) છે.
In it (ઇન્ ઇટ્) તેમા.
An ox (એન્ ઑક્સ્) બળદ
Up (અપ્) ઉપર.
Us (અસ્) અમને.
At it (ઍટ્ ઈટ્) તે તર્ફ.
If (ઈફ્) જો.

He is (હી ઇઝ્) તે છે (માણસ)
It is (ઇટ્ ઈઝ્) તે છે. (વસ્તુ)
I am up (આઈ એમ્ અપ્) હું ઉપર છું
He is up (હી ઈઝ્ અપ્) તે ઉપર છે.
Is he? (ઇઝ્ હી) શું તે છે?
Am I? (એમ્ આઈ) શું હું છું?
Am I up? (એમ્ આઈ અપ્) શું હું ઉપર છું.
Is he up? (ઇઝ્ હી અપ્) શું તે ઉપર છે.

Lesson III. પાઠ ૩.

Bad (બૅડ્) ખરાબ.
A bed (અ બેડ્) પથારી.
Bid (બીડ્) ફરમાવવું.
A lad (એ લૅડ્) છોકરો.
Red (રેડ્) રાતુ.
A kid (અ કીડ્) બકરીનું બચ્ચું.
Fat (ફૅટ્) જાડો.
Get (ગેટ્) મેળવવુ.
To sit (ટુ સીટ્) બેસવું.
A cat (એ ક્યાટ્) બીલાડી.
Pet (પેટ્) વ્હાલુ.
Fit (ફીટ્) લાયક.
A man (અ મૅન્) માણસ.
Men (મેન્) માણસો.
A pin (એ પીન્) ટાંકણી.
Ran (રૅન્) દોડયો.
A pen (અ પેન્) કલમ.
Did (ડીડ્) કર્યું.

A bad lad (ખરાબ છોકરો).
A kid and a lad (બકરીનું બચ્ચું અને છોકરો).

* ઇંગ્રેજીમાં કરવું વગેરે ક્રિયાપદો જ્યારે એકલા બતાવવામા આવે છે ત્યારે To તેમની આગળ લાગે છે પણ લખવા વગેરેમાં to કાઢી નાખવામા આવે છે. જેમકે કરવું To do અને હું કરૂં છું એમા I do લખાય છે.

A mad man (ગાંડો માણસ).
A fat ox (જાડો બળદ).
A pat cat (વ્હાલી બીલાડી).
A long pen (લાંબી કલમ).
Go to bed (સુવા જાઓ).
It is red (તે રાતું છે).
The hot sun (સખત તાપ).
Sit on it (તેના ઉપર બેસો).
Men ran (માણસો દોડયા)
Get me a pen (મને કલમ આણી આપો).
He did it (તેણે તે કર્યું).
He ran (તે દોડયો),
A fit man (લાયક માણસ).
A pen and a pin (એક કલમ અને ટાંકણી)
A red pen (રાતી કલમ).
A fat cat (જાડી બીલાડી).

Lesson IV. પાઠ ૪.

God (ગૉડ્) પરમેશ્વર. A hut (એ હટ્) ઝુપડું. Ten (ટેન્) દસ.
A rod (એ રૉડ્) સોટી. A betel nut (એ બીટલ્ નટ્) સોપારી*
A dog (એ ડૉગ્) કુતરો. Mad (મૅડ્) ગાંડો. Big (બીગ્) મોટું.
Fog (ફૉગ્) ધુમસ. Sad (સ્યાડ્) દીલગીર A son (એ સન્) છોકરો.
Hot (હૉટ્) ગરમ. A mat (એ મૅટ્) સાદડી. A box (એ બૉક્સ) પેટી.
A pot (એ પૉટ્) વાસણ. A map (એ મૅપ્) નકશો. A fox (એ ફાક્સ)લોકડી.
The sun (ધ સન્) સૂર્ય A cap (એ કયાપ્) ટોપી. A jug (એ જગ્) કુંજો.
A gun (એ ગન્) બંદુક. A bag (એ બૅગ્) કોથળી. Him (હીમ્) તેને
But (બટ્) પણ His (હીઝ્) તેનું. Not (નૉટ્) ના, નહી.
To cut (ટુ કટ્) કાપવું. Yes (યસ્) હા. A rat (એ રૅટ્) કોળ.
Men (મેન્) માણસો.

The sun is hot (ધ સન્ ઇઝ્ હૉટ્) સુર્ય તપી ગયો છે
Yes, I go (યસ્ આઈ ગૉ) હા, હું જાઉ છું;
Cut this pen (કટ ધીસ્ પેન્) આ કલમ કાપો
Ten men and an ox (ટેન્ મૅન્ ઍન્ડ ઍન્ ઑક્સ્)દસ માણસ અને એક બળદ.
O my God (ઓ માય્ ગૉડ) ઓ મારા પ્રભુ
Yes, it is his pen (યસ્ ઇટ્ ઈઝ્ હીઝ્ પેન્) હા તે કલમ તેની છે.
He is a fit man (હી ઈઝ્ આ ફીટ્ મૅન્) તે લાયક માણસ છે
This is my cap (ધીસ્ ઇઝ્ માય્ કૅપ્) આ મારી ટોપી છે

---

* A betel nut. (એ બીટલ નટ) સોપારી.

I bid him (આઇ બીડ્ હીમ્) હું તેને હુકમ કરૂછુ.

This is his jug (ધીસ્ ઇઝ્ હીઝ્ જગ્) આ કુંજો તેનો છે.

Lesson V. પાઠ ૫.

He (હી) તે (નરજાતી).	Who (હુ) કોણ.	A spy (એ સ્પાય્) દુત.
She (શી) તે નારીજાતી.	To fly (ટુ ફ્લાય્) ઉડવુ.	To cry (ટુ ક્રાય્) બુમ મારવી.
The (ધ) તે-એ.	Sky (સ્કાય) આકાશ.	To try (ટુ ટ્રાય્) યત્ન કરવો.
Thy (ધાય) તારૂ	Shy (શાય્) શરમાળ.	Sly (સ્લાય્) લુચ્ચો.

We try (વી ટ્રાય્) અમે યત્ન કરીએ છીએ

I cry (આઇ ક્રાય) હું બુમ મારૂ છુ.

We go (વી ગો) અમે જઇએ છીએ.

We do (વી ડુ) અમે કરીએ છીએ

The sky is blue (ધ સ્કાય્ ઇઝ્ બલ્યુ) આકાશ આસમાની છે

Try to do it (ટ્રાય્ ટુ ડુ ઈટ્) તે કરવાને પ્રયત્ન કરો

Lesson VI. પાઠ ૬.

An ant (ઍન્ ઍન્ટ્) કીડી	An act (ઍન્ ઍક્ટ્) કાયદો, કામ	An inn (ઍન્ ઇન્) ધર્મશાળા
And (ઍન્ડ) અને.	To add (ટુ ઍડ્) ઉમેરવું	Ink (ઈન્ક્) રૂસનાઇ.
An ass (એન્ ઍસ્) ગધેડું	All (ઑલ્) સકળ, બધા,	An inch (એન્ ઈન્ચ) તસુ.
Ash (ઍશ્) રાખ્યા.	An end (એન્ એન્ડ્) છેડો.	Old (ઓલ્ડ્) ઘરડુ.
An art (એન આર્ટ) હુન્નર.	An egg (એન એગ) ઈંડુ.	Off (ઑફ્) દુર
An arm (ઍન્ આર્મ્) હાથ	Ill (ઈલ) માંદો	An orb (ઍન્ ઑર્બ્) વર્તુળ.

He is shy (હી ઇઝ શાય્) તે શરમાળ છે

It is dry (ઇટ્ ઈઝ્ ડ્રાય) તે સુકુ છે

She is ill (શી ઈઝ્ ઈલ્) તે માંદી છે.

An ox and an ass (ઍન્ ઑક્સ્ ઍન્ડ્ ઍસ્) એક બળદ અને એક ગધેડો.

Lesson VII. પાઠ ૭.

To ring (ટુ રીંગ્) વગાડવું.	Milk (મીલ્ક્) દુધ.	To sing (ટુ સીંગ્) ગાવું

To bring (ટુ બ્રીંગ્) આણવું. A fish (એ ફીશ્) માછલી. To hurt (ટુ હર્ટ્) ઈજા ક૦
To drink (ટુ ડ્રીંક્) પીવું. Silk (સીલ્ક) રેશમ. To trust (ટુ ટ્રસ્ટ્) ભરસો
To mend (ટુ મેન્ડ્) ઘડવું. A bell (એ બેલ્) ઘંટ. To tell (ટુ ટેલ્) કહેવું. [રા.
To send (ટુ સેન્ડ્) મોકલવું. A bench (એ બેન્શ્) પાટલી. To sell (ટુ સેલ્) વેચવું.
To stand (સ્ટૅન્ડ્) ઉભા રહેવું. A lamp (એ લૅમ્પ્) દિવો. Must (મસ્ટ્) જોઇએ
(સહાયકારક ક્રિયાપદ)

Bring silk (બ્રીન્ગ્ સીલ્ક્) રેશમ આણો,
Drink milk (ડ્રીન્ક્ મીલ્ક્) દુધ પીઓ
Mend the pen (મેન્ડ્ ધ પેન્) કલમ ઘડો.
Do not hurt it (ડુ નૅાટ્ હર્ટ્ ઇટ્) તેને ઇજા કરતા નહી.
Stand upon the bench (સ્ટૅન્ડ્ અપૅાન્ ધ બેન્ચ્) પાટલી ઉપર ઉભા રહો
You sing well (યુ સીંગ્ વેલ્) તમે ઠીક ગાઓ છો.
Ring the bell (રીંગ્ ધ બેલ્) ઘંટ વગાડો.
Sit on it (સીટ્ ઑાન્ ઇટ્) તેના ઉપર બેસો.
It is a lamp (ઇટ્ ઇઝ્ આ લ્યામ્પ્) તે દિવો છે.

Lesson VIII. પાઠ ૮.

Glass (ગ્લાસ) કાચ. A tank (એ ટૅન્ક) તળાવ Each (ઇચ્) દરેક.
Brass (બ્રાસ્) પીતળ. A bank (એ બૅન્ક) કિનારો Damp (ડૅમ્પ્) ભેજવાળુ
Dress (ડ્રેસ) કપડાં. Well (વેલ્) સારૂ, કુવો. Glad (ગ્લૅડ્) ખુશ.
A hand (એ હૅન્ડ્) હાથ Still (સ્ટીલ્) શાંત. Just (જસ્ટ્) તુરતજ.
Rich (રીચ્) પૈસાદાર. Such (સચ્) એવું. Both (બોથ્) બન્ને

Sit still (સીટ્ સ્ટીલ્) ચુપકીથી બેસો.
It is damp (ઈટ્ ઈઝ્ ડૅમ્પ્) તે ભેજવાળું છે
He is glad (હી ઇઝ્ ગ્લૅડ્) તે ખુશ છે.
I am sad (આઈ ઍમ્ સૅડ્) હું દીલગીર છું.
This is glass (ધીસ્ ઇઝ્ ગ્લાસ્) આ કાચ છે.
He is rich (હી ઇઝ્ રીચ્) તે પૈસાદાર છે.
He is just (હી ઇઝ્ જસ્ટ્) તે ન્યાયી છે.

Just go and bring it (જસ્ટ્ ગો એન્ડ્ બ્રીન્ગ્ ઇટ્) હમણાંજ જાઓ અને તે લાવો.
We must trust in God (વી મસ્ટ્ ટ્રસ્ટ્ ઇન્ ગૉડ્) આપણે પરમેશ્વરપર ભરોસો રાખવો જોઇએ.

Lesson IX. પાઠ ૯.

Much (મચ્) વધારે.	Then (ધેન્) તે વખતે.	Fus (ફસ્) રવા.
Fat (ફૅટ્) જાડું.	These (ધીઝ્) આ	Fire (ફાયર્) દેવતા.
Fate (ફેટ્) દશા	There (ધૅર્) ત્યાં.	First (ફર્સ્ટ્) પહેલો.
Far (ફાર્) દૂર.	Her (હર્) તેણીનું.	For (ફૉર્) સારૂ.
To fall (ટુ ફૉલ્) પડવું.	A fin (એ ફીન્) માછલીની પાખ	Fore (ફોર્) આગાડ.
The (ધ) તે.	Fine (ફાઇન્) સુંદર.	To (ટુ) ને, પ્રતિ.
To move (ટુ મુવ્) હાલવું.	Us (અસ્) અમને.	To put (ટુ પુટ્) મુકવું.
Some (સમ્) કઇક.	An use (એન યુસ્) ઉપયોગ.	Sure (શ્યુઅર્) નક્કી.

I am sure of it (આઇ ઍમ્ શ્યુઅર્ ઑફ્ ઇટ્) તે વિષે મને ખાત્રી છે.
Give me some water (ગીવ્ મી સમ્ વૉટર્) મને થોડું પાણી આપો
The well is far off (ધ વૅલ્ ઇઝ્ ફાર્ ઑફ્) કુવો બહુ દુર છે.
This is a tank (धीस् ઇઝ્ આ ટૅન્ક્) આ તળાવ છે.
There is no water (ધૅર્ ઇઝ્ નો વૉટર્) પાણી નથી.
Give me your hand (ગીવ્ મી યૉર્ હૅન્ડ્) તમારો હાથ મને આપો.
Move on (મુવ્ ઑન્) આગળ ચાલો.
Put this into a box (પુટ્ ધીસ્ ઇન્ટુ આ બૉક્સ્) આ પેટીમાં મુકો.
This is for me (ધીસ્ ઇઝ્ ફૉર્ મી) આ મારા માટે છે.
She came then (શી કેમ્ ધેન્) તે ત્યારે આવી.
See, you do not fall (સી યુ ડુ નૉટ્ ફૉલ્) જુઓ, તમે પડો નહીં
Give us some milk (ગીવ્ અસ્ સમ્ મીલ્ક્) અમને થોડું દુધ આપો.

Lesson X. પાઠ ૧૦.

Aid (એડ્) મદદ	Bread (બ્રેડ્) રોટલો.	A road (એ રોડ્) રસ્તો.
Air (ઍર્) હવા.	To see (ટુ સી) જોવું.	A shoe (એ શુ) પગરખું.

Law (લૉ) કાયદો. A deer (એ ડીયર) હરણ. A door (એ ડૉર) બારણું.
To lay (ટુ લે) મુકવું. To seize (ટુ સીઝ્) ઝાલવું. Blood (બ્લડ) લોહી.
To eat (ટુ ઈટ્) ખાવું. A rein (એ રેઇન્) લગામ. Poor (પુઅર્) ગરીબ.
To earn (ટુ અર્ન્) કમાવું. Few (ફ્યુ) થોડાં A boy (એ બૉય્) છોકરો.
An aunt (ઍન્ આન્ટ્) કાકી, મા શી, ફોઈ. Their (ધૅર્) તેઓનું. Good (ગુડ્) સારૂં.
An ear(ઍન્ ઇયર્) કાન. A key (એ કી) ચાવી. An eye (ઍન્ આઇ)આંખ.
A heart(એ હાર્ટ્)અંતઃકરણ.A friend(એ ફ્રેન્ડ)મિત્ર. Oil (ઑઇલ્) તેલ.

This is a poor boy (ધીસ્ ઇઝ્ આ પુઅર્ બૉય્) આ છોકરો ગરીબ છે.
He eats bread (હી ઈટ્સ્ બ્રેડ) તે રોટલો ખાય છે
Here is a key to the door (હીયર્ ઇઝ્ આ કી ટુ ધ ડૉર્) અહીં આ બારણાની કુંચી છે.
Put some oil into the lamp (પુટ્ સમ્ ઑઈલ્ ઈન્ટુ ધ લૅમ્પ્) દિવામા થોડું તેલ પુરો
See, this deer is running (સી, ધીસ્ ડીયર્ ઈઝ્ રની ગ્) જુઓ આ હરણ દોડે છે
My aunt gave me bread (માય આન્ટ્ ગેવ્ મી બ્રેડ) મારી કાકીએ મને રોટલો આપ્યો.
I eat it (આઇ ઇટ્ ઇટ્) હું તે ખાઉ છુ.
Do not lose your heart (ટુ નૉટ્ લુઝ્ યૉર્ હાર્ટ) હિમ્મત હારી જતા નહી.
This boy is my friend (ધીસ્ બૉય્ ઈઝ્ માય ફ્રેન્ડ) આ છોકરો મારો મિત્ર છે.

Lesson XI. પાઠ ૧૧.

Fie (ફાઈ) ધીક્કાર. A tour (એ ટુર્) સ્વારી. To buy (ટુ બાય) ખરીદવું.
To show(ટુ શો)બતાવવું How (હાઉ) કેમ. You (યુ) તમે. [ચિઠી.
Broad (બ્રૉડ) પ્હોળું. Low (લો) નીચું. An ewe (ઍન્ યૂ) મેંઢી.
Grey (ગ્રે) ભૂરૂં. Four (ફોર) ચાર. Owe (ઑ) લેણ, રીં.
A fiend (એ ફીન્ડ)સેતાન.A guard (એ ગાર્ડ) ચોકિયાત.Out(આઉટ્) બહાર
A foe (એ ફો) દુશ્મન. Blue (બ્લ્યુ) આશમાની. Flue (ફ્યુએલ્) બળતણ.

This road is broad (ધીસ્ રોડ્ ઇઝ બ્રોડ) આ રસ્તો પ્હોળો છે.
He is on tour (હી ઇઝ્ ઑન્ ટુર્) તે સ્વારીમાં છે.
Fie to him (ફાઇ ટુ હીમ્) તેને ધીક્કાર છે.
I wish to buy it (આઇ વીશ્ ટુ બાય ઇટ્) હું તે ખરીદવા ચાહું છું.
His eye is blue (હીઝ્ આઈ ઈઝ્ બ્લ્યુ) તેની આંખ ભુરી છે.
Go out and call him (ગો આઉટ્ ઍન્ડ કૉલ્ હીમ્) બહાર જાઓ અને તેને [બોલાવો.

Lesson XII. પાઠ ૧૨.

Bold (બોલ્ડ) બહાદુર.	Kind (કાઈન્ડ) માયાળુ	A girl (એ ગર્લ) છોકરી.
Strong(સ્ટ્રોન્ગ)મજબુત.	Weak (વીક) નબળુ.	A daughter (એ ડૉટર) [દીકરી.
Long (લૉન્ગ) લાંબુ	Poor (પુઅર) ગરીબ.	A child (એ ચાઇલ્ડ) [છોકરું.
Idle (આઈડલ) આળસુ.	Short (શૉર્ટ) ટુંકુ	Lord (લૉર્ડ) પ્રભુ.
Cold (કોલ્ડ) ઠંડુ	Children(ચીલ્ડ્રન)છોકરા.	New (ન્યુ) નવું.
Dull (ડલ) મુઢ.	Women(વુમેન)સ્ત્રીઓ.	Old (ઓલ્ડ) જુનું.

I am ill (આઈ ઍમ્ ઇલ) હુ માંદો છુ
She is well (શી ઈઝ વૅલ્) તેણી સારી છે
He is a good man (હી ઈઝ્ આ ગુડ્ મૅન્) તે સારો માણસ છે.
This road is very long (ધીસ્ રોડ ઇઝ્ વેરી લૉન્ગ્) આ રસ્તો બહુ લાંબો છે.
He is a bad boy (હી ઇઝ્ આ બૅડ્ બોય્) તે ખરાબ છોકરો છે.
God is good and kind (ગોડ્ ઇઝ્ ગુડ્ ઍન્ડ કાઈન્ડ)પ્રભુ સારો અને માયાળુ છે.
I am glad to see you(આઇ ઍમ્ ગ્લેડ્ ટુ સી યુ)તમને જોઇ હુ ઘણો ખુશીથયોછુ.
This man is short (ધીસ્ મૅન્ ઇઝ શૉર્ટ) આ માણસ ઠીંગણો છે.
She is a good girl (શી ઈઝ્ આ ગુડ્ ગર્લ) તેણી સારી છોડી છે.
Poor children eat (પુઅર્ ચીલ્ડ્રન્ ઇટ્) ગરીબ બચ્ચા ખાય છે.
This is a new book (ધીસ્ ઈઝ્ આ ન્યુ બુક્) આ ચોપડી નવી છે.
This man is old (ધીસ્ મૅન્ ઈઝ્ ઓલ્ડ) આ માણસ ઘરડો છે.

Lesson XIII. પાઠ ૧૩.

A father (એ ફાધર્) બાપ. A wife (એ વાઈફ્) વહુ. This (ધીસ્)આ.

A mother (એ મધર) મા.	An uncle (ઍન્ અન્કલ્) કાકો	That (ધૅટ્) પેલું.
A brother (એ બ્રધર્) ભાઈ.	These (ધીઝ્) આ (બહુવચન).	A son (એ સન્) દીકરો.
Cousin (કઝન્) પીત્રાઇભાઈ.	Those (ધોઝ્) પેલા ,,	A daughter (એ ડૉટર્) દીકરી.
A nephew (એ નેફ્યુ) ભત્રીજો.	Young (યન્ગ્) જુવાન,	A husband (એ હઝબન્ડ્) ધણી.
A niece (એ નીસ્) ભત્રીજી.	Brave (બ્રેવ્) બહાદુર	

My mother was kind (માય્ મધર્ વૉઝ્ કાઇન્ડ્) મારી મા માયાળુ હતી

His father was poor (હીઝ્ ફાધર્ વૉઝ્ પુઅર્) તેનો બાપ ગરીબ હતો.

Your brother and sister are well (યૉર્ બ્રધર્ ઍન્ડ્ સીસ્ટર્ આર વેલ્) તમારા ભાઇ અને બ્હેન સારી પેઠે છે.

Her uncle and aunt were ill (હર્ અન્કલ્ ઍન્ડ્ આન્ટ્ વૅર્ ઇલ્) તેણીની કાકા [અને કાકી માંદા હતા.

Her husband is strong (હર્ હઝ્બન્ડ્ ઈઝ્ સ્ટ્રૉન્ગ) તેણીનો ધણી જોરાવર છે.

His wife is weak (હીઝ્ વાઇફ્ ઈઝ્ વીક) તેની સ્ત્રી નબળી છે.

It is not old (ઇટ્ ઈઝ્ નૉટ્ ઓલ્ડ્) તે જુનું નથી.

It is new (ઇટ્ ઈઝ્ ન્યુ) તે નવું છે.

Is she kind ? (ઇઝ્ શી કાઇન્ડ્) તે સ્ત્રી શું માયાળુ છે ?

These men were rich (ધીઝ્ મેન્ વૅર્ રીચ્) આ માણસો પૈસાદાર હતા.

Those men were poor (ધોઝ્ મેન્ વૅર્ પુઅર) પેલા માણસો ગરીબ હતા.

His uncle and aunt are well (હીઝ્ અન્કલ્ ઍન્ડ્ આન્ટ્ આર્ વેલ્) તેનાં કાકા કાકી સારા છે

Lesson XIV. પાઠ ૧૪.

Who (હુ) કોણ.	When (વેન્) જ્યારે, ક્યારે.	Lame (લેમ્) લંગડું.
Whose (હુઝ્) કોનું.	High (હાઇ) ઉંચુ	Low (લો) નીચું.
Whom (હુમ્) કોને.	Base (બેઝ્) નીચ, અધમ.	Mean (મીન્) હલકું.
Which (વીચ્) જે.	Deep (ડીપ્) ઊંડું.	Clear (ક્લીઅર્) ચોખ્ખું.
What (વૉટ્) કયું,શું.	Neat (નીટ્) ચોખ્ખુ.	Clean (ક્લીન્) સાફ.
Here (હીઅર્) અહીં.	Dear (ડીયર્) વ્હાલું.	Cheap (ચીપ્) સસ્તું.

Where (હ્વૅર્) ક્યાં. Great (ગ્રેટ્) મોટું. Small (સ્મૉલ્) નાનું.
Then (ધૅન્) તે વખતે. Large (લાર્જ) મોટું. Little (લીટ્લ્) નાનું.
There (ધૅર્) ત્યાં. Dead (ડૅડ્) મુએલું. Blind (બ્લાઇન્ડ્)આંધળું.
Now (નાઉ) હમણાં. Deaf (ડૅફ્) બ્હેરૂં. Dumb (ડમ્) મુગું.

I shall be glad to see him (આઇ શૅલ્ બી ગ્લૅડ્ ટુ સી હીમ્) તેને હું ખુશીથી મળીશ.
He will be tall when grownup (હી હ્વીલ્ બી ટૉલ્ હ્વૅન્ ગ્રોન્ અપ્) તે જ્યારે [મોટો થશે ત્યારે તે ઉચો થશે.
She will be blind when old (શી હ્વીલ્ બી બ્લાઇન્ડ્ હ્વૅન્ ઓલ્ડ્) ઘડપણમા તેણી આંધળી થશે.
Your uncle was lame (યૉર્ અન્કલ્ હ્વૉઝ્ લેમ્) તમારો કાકો લંગડો હતો.
His sister was dumb (હીઝ્ સીસ્ટર્ હ્વૉઝ્ ડમ્) તેની બ્હેન મુંગી હતી.
My cousin is deaf (માય કઝન્ ઇઝ્ ડૅફ્) મારો પીતરાઇ ભાઈ બ્હેરો છે.
If you are idle you will be poor (ઇફ્ યુ આર્ આઇડ્લ્ યુ હ્વીલ્ બી પુઅર્) જો તમે આળસુ થશો તો તમે ગરીબ થશો [મા અને બચ્ચુ સારાં છે.
The mother and the child are well (ધ મધર્ ઍન્ડ્ ધ ચાઇલ્ડ્ આર્ હ્વૅલ્)
Where is that blind man who here? (હ્વૅર્ ઈઝ્ ધૅટ્ બ્લાઇન્ડ્ મૅન્ હુ હ્વૉઝ્ હીયર) પેલો આંધળો માણસ જે અહીં હતો તે ક્યાં છે? [દીકરી છે?
Whose daughter is this girl? (હુઝ્ ડૉટર્ ઈઝ્ ધીસ્ ગર્લ) આ છોડી કોની

Lesson XV. પાઠ ૧૫.

A book (એ બુક્) ચોપડી. Water (હ્વૉટર્) પાણી. A scholar (એ સ્કૉલર્) } વિદ્યાર્થી
A pen (એ પેન્) કલમ. Fire (ફાયર્) દેવતા A pupil (એ પ્યુપીલ્)
A slate (એ સ્લેટ્) પથ્થરપાટી. The moon (ધી મુન્) ચંદ્ર. A student (સ્ટુડન્ટ)
A school (એ સ્કુલ) નિશાળ. A day (એ ડે) દિવસ. Home (હોમ્) ઘર
A master (એ માસ્ટર્) } શિક્ષક Time (ટાઇમ્) વખત. Earth (અર્થ)માટી.
A teacher (એ ટીચર્) Rest (રેસ્ટ્) આરામ. Air (ઍર્) હવા.
A tutor (એ ટ્યુટર્) Paper (પેપર્) કાગળ.

A name (એ નેમ્) નામ. A pencil (એ પેન્સીલ્) સીશાપેન. A star (એ સ્ટાર્)તારો.
A house (એ હાઉસ્) ઘર. Ink (ઇન્ક્) રૂસનાઈ. A night (એ નાઇટ્)રાત.
A garden (એ ગાર્ડન્) બાગ. A college (એ કૉલેજ)પાઠશાળા. Work (વર્ક્) કામ.
Land (લૅન્ડ્) જમીન Age (એજ્) ઉમ્મર Made (મેડ્) બનાવ્યું.

I have a pen (આઈ હૅવ્ આ પેન્) મારી પાસે કલમ છે.
He has a pencil (હી હૅઝ્ આ પેન્સીલ્) તેની પાસે સીસાપેન છે.
She has a paper (શી હૅઝ્ આ પેપર્) તેણીની પાસે કાગળ છે.
They have no ink (ધે હૅવ્ નો ઇન્ક્) તેમની પાસે શાહી નથી.
He is at school (હી ઇઝ્ ઍટ્ સ્કુલ્) તે નિશાળમાં ભણે છે.
What is your name? (હૉટ્ ઇઝ્ યૉર્ નેમ્) તમારૂ નામ શું છે ?
Where is your house? (હ્વૅર્ ઇઝ્ યૉર્ હાઉસ્) તમારૂ ઘર ક્યાં છે ?
What is your age? (હ્વૉટ્ ઈઝ્ યૉર્ એજ્) તમારી ઉમ્મર કેટલી છે ?
What is the name of your brother? (હ્વૉટ્ ઈઝ્ ધ નેમ્ ઑફ્ યૉર્ બ્રધર્) તમારા ભાઈનું નામ શું છે ?
Were you in the garden? (હ્વૅર્ યુ ઈન્ ધ ગાર્ડન્) તમે શું બગીચામાં હતા ?
God made the earth, the sun, the moon and the stars (ગૉડ્ મેડ્ ધી અર્થ, ધ સન્, ધ મુન્ ઍન્ડ્ ધ સ્ટાર્સ્) પરમેશ્વરે પૃથ્વી, સૂર્ય, ચંદ્ર અને તારા બનાવ્યા.
Day is the time for work (ડે ઈઝ્ ધ ટાઈમ્ ફૉર્ વર્ક્) કામ કરવાનો વખત દીવસ છે.
Night is the time for rest (નાઈટ્ ઈઝ્ ધ ટાઇમ્ ફૉર્ રેસ્ટ્) આરામ લેવાનો વખત રાત છે.

Lesson XVI. પાઠ ૧૬.

*To come (ટુ કમ્) આવવું. To drive (ટુ ડ્રાઇવ્) હાંકવું. To put on (ટુ પુટ્ઑન્) પહેરવું.
To talk (ટુ ટૉક્) વાત કરવી. To bathe (ટુ બેધ્) ન્હાવું. To put off (ટુ પુટ્ઑફ્) ઉતારવું.
To say (ટુ સે) કહેવું. To eat (ટુ ઇટ્) ખાવું. To break (ટુ બ્રેક્) ભાગવું.

---

* ક્રિયાપદમાં ઉચ્ચારમાં ટુ લખવો.

To see (ટુ સી) જોવું. To sleep (ટુ સ્લીપ્)ઉંઘવું. To read(ટુ રીડ્)વાંચવું
To smell (ટુ સ્મેલ્) સુંઘવું. To make(ટુ મેક્) બનાવવું. To play(ટુ પ્લે)રમવું.
To ride(ટુ રાઇડ્)ઘોડે બેસવું. To hold (ટુ હોલ્ડ્) પકડવું. From(ફ્રોમ્)ની તર્ફથી
To swim (ટુ સ્વીમ્) તરવું. To learn (ટુ લર્ન) શિખવું. Down (ડાઉન્) નીચે.
To walk (ટુ વૉક્) ચાલવું. To write (ટુ રાઇટ્) લખવું. With (વીથ્) સાથે.
To speak (ટુ સ્પીક્)બોલવું. To drink (ટુ ડ્રીંક્)પીવું. Among(એમન્ગ્) માં.
To tell (ટુ ટૅલ્) કહેવું. To dream(ટુ ડ્રીમ્)સ્વપ્નુ આવવું. Between (બીટ્વીન્) બેવચ્ચે.
To hear (ટુ હીયર્)સાંભળવું. To take (ટુ ટેક્) લેવું About(એબાઉટ્)આશરે
To touch (ટુ ટચ્) અડવું To catch(ટુ કૅચ્)પકડવું. After(આફ્ટર)પછીથી

Come in (કમ્ ઇન્) અંદર આવો. Come up (કમ્ અપ્) ઉપર આવો
Go in (ગો ઇન્) અંદર જાઓ. Go down (ગો ડૌન્) નીચે જાઓ.
Go out (ગો આઉટ્) બ્હાર જાઓ. Cet up (ગેટ્ અપ્) ઉઠો.
Walk in (વૉક્ ઇન્) અંદર ચાલો. Stand up (સ્ટેન્ડ્ અપ્) ઉભા થાઓ
Do not talk (ડુ નૉટ્ ટૉક્) વાત કરતા નહીં.
Do not sleep (ડુ નૉટ્ સ્લીપ્) ઉંઘતા નહી.
Can you tell me ? (કયાન્ યુ ટૅલ્ મી) તમે મને કહી શકશો ?
What is your brother ? (વૉટ્ ઇઝ્ યૉર્ બ્રધર્) તમારો ભાઇ શો ધંધો કરે છે ?
We may go (વી મે ગો) અમે જઇએ.
He may come (હી મે કમ્) તે આવે.
You can go (યુ કેન્ ગો) તમે જાઓ.
He must do it (હી મસ્ટ્ ડુ ઈટ્) તેને તે કરવુંજ જોઇએ.
You ought to do it (યુ ઑટ્ ટુ ડુ ઇટ્) તમારે તે કરવું જોઈએ.
They will walk (ધે વીલ્ વૉક્) તેઓ ચાલશે.
Put off your shoes (પુટ્ ઑફ્ યૉર્ શુઝ્) તમારા જોડા કાઢી નાંખો.
Can you read and write ? (કૅન્ યુ રીડ્ ઍન્ડ્ રાઇટ્) તમે વાંચી લખી જાણો છો.
He can read and write (હી કૅન્ રીડ્ ઍન્ડ્ રાઈટ્) તે વાંચી લખી શકે છે.
But she can neither read nor write (બટ્ શી કૅન્, ઇધર્ રીડ્ નૉર્ રાઈટ્) પણ તે વાંચી કે લખી શકતી નથી.

She can ride (શી કૅન્ શાઇડ્) તે ઘોડે બેસી શકે છે.
He could swim (હી કુડ્ સ્વીમ્) તે તરી શકયો.
Can you run? (કૅન્ યુ રન્) તમે દોડી શકો છો?　　[ન જોઈએ.
We must not be idle (વી મસ્ટ્ નૉટ્ બી આઇડલ્) આપણે આળસુ થવું
You must be kind to all (યુ મસ્ટ્ બી કાઇન્ડ્ ટુ ઑલ્) તમારે બધા તરફ માયાળુ થવું જોઇએ
May I go out (મે આઇ ગો આઉટ્) હું બ્હાર જઉં?
Yes, you may go out (યસ્ યુ મે ગો આઉટ્) હા, તમે બ્હાર જાઓ.

Lesson XVII. પાઠ ૧૭.

A church (એ ચર્ચ)દેવળ.　Leaves (લીવ્ઝ્) પાદડાં, A box (એ બૉક્સ)પેટી.
Churches(ચર્ચિઝ)દેવળો.　Knife(એ નાઇફ્) ચપ્પુ.Boxes(બૉક્સીઝ્)પેટીઓ.
A class (એ કલાસ્) વર્ગ.　A Knife(એ નાઈફ્)ચપ્પુ.A city (એ સીટી)શહેર.
Classes(કલાસીઝ્) વર્ગો.　A hero (હીરો) વિર. Cities(સીટીઝ્) શહેરો.
A leaf (એ લીફ્) પાદડું.　Heroes (હીરોઝ) વિરપુરૂષો.

How many brothers and sisters have you? (હૌ મૅની બ્રધર્સ્ એન્ડ્ સીસ્ટર્સ હૅવ્ યુ) તમારે કેટલા ભાઇ બ્હેન છે?
I have two brothers and three sisters (આઇ હૅવ્ ટુ બ્રધર્સ્ ઍન્ડ થ્રી સીસ્ટર્સ્) મારે બે ભાઇ અને ત્રણ બહેનો છે.
How many children have you? (હૌ મૅની ચીલ્ડ્રન્ હૅવ્ યુ) તમારે કેટલાં છોકરાં છે?
I have nine children, four sons and five daughters (આઈ હૅવ્ નાઇન્ ચીલ્ડ્રન્, ફોર્ સન્સ્ ઍન્ડ્ ફાઈવ્ ડૉટર્સ) મારે નવ છોકરા, ચાર દીકરા અને પાંચ છોકરીઓ છે
I have three boxes (આઇ હૅવ્ થ્રી બૉક્સીસ્) મારી પાસે ત્રણ પેટીઓ છે
He has two knives (હી હૅઝ્ ટુ નાઇવ્ઝ્) તેની પાસે બે ચાકુ છે.
How many churches are there in this city? (હૌ મૅની ચર્ચીઝ્ આર્ ધૅર્ ઈન્ ધીસ્ સીટી) આ શહેરમા કેટલા દેવળો છે?
There are four churches here (ધૅર્ આર્ ફોર્ ચર્ચીઝ્ હીયર) અહીંઆ ચાર દેવળો છે.
How many teachers are there in your school? (હૌ મૅની ટીચર્સ આર ધૅર્ ઇન્ યૉર્ સ્કુલ્) તમારી નિશાળમા કેટલા શિક્ષકો છે?

There are eight teachers in our school (ધૅર્ આર્ એઈટ્ ટીચર્સ્ ઈન્ અવર્ સ્કુલ્) અમારી નિશાળમાં આઠ માસ્તરો છે.

How many pupils are there in your school (હાઉ મૅની પ્યુપીલ્સ્ આર્ ધૅર્ ઇન્ યૉર્ સ્કૂલ) તમારી નીશાળમાં કેટલી કલાસો છે. [મળી નવ વર્ગ છે.

There are in all nine classes.(ધૅર્ આર્ ઈન્ ઑલ્ નાઇન્ કલાસીસ) બધા

How many puplis are there in all? (હૌ મૅની પ્યુપીલ્સ્ આર ધૅર ઇન ઑલ્) બધા મળી કેટલા નિશાળીઆ છે? [૩૦૦ વિદ્યાર્થી છે

There are about 300 pupils.(ધૅર આર ઍબાઉટ થ્રી હન્ડ્રેડ પ્યુપીલ્સ)આશરે

How old is the Head Master of your school? (હૌ ઓલ્ડ ઇઝ ધ હેડ માસ્ટર ઑફ યૉર સ્કુલ) તમારી નિશાળના માસ્તરની કેટલી ઉમ્મર છે?

He is about forty (હી ઇઝ્ ઍબાઉટ્ ફોર્ટી) તેની આશરે ૪૦ વર્ષની ઉમ્મર છે.

Lesson XVIII. પાઠ ૧૮.

A king(એ કીંગ્) રાજા. A judge(એ જજ્)ન્યાયાધીશ. Peace (પીસ્) સપ
A Queen(એ કિવન્)રાણી. North (નૉર્થ) ઉત્તર. A night(અનાઈટ્)રાત્ર.
A palace(એપૅલેસ)મહેલ. South(સાઉથ) દક્ષિણ. Sleep (સ્લીપ્) ઉંઘ.
A court(એ કોર્ટ્)કચેરી. East(ઈસ્ટ્) પૂર્વ. Thirst(થર્સ્ટ્)તરસ.
High court(હાઇકોર્ટ્)વડી અદાલત. West(વેસ્ટ્) પશ્ચિમ Tears(ટીયર્સ્) આસુ

The king's* palace (ધ કીંગ્સ્ પેલેસ્) રાજાનો મહેલ.

The palace of the king (ધ પૅલેસ્ ઑફ્ ધ કીંગ્) રાજાનો મહેલ.

The queen's garden (ધ ક્વીન્સ્ ગાર્ડન્) રાણીનો બગીચો. [ન્યાયાધીશો,

The judges of the high court (ધ જજીસ્ ઑફ્ ધહાઈકોર્ટ્)હાઇકોર્ટનાજજો,

Who is the judge of judges? (હુ ઈઝ્ ધ જજ્ ઑફ્ જજીસ્) ન્યાયાધીશનો એ ન્યાયાધીશ કોણ છે?

God is the judge of judges (ગૉડ ઈઝ્ ધ જજ્ ઑફ્ જજીસ્) પ્રભુ ન્યાયાધીશનોએ ન્યાયાધીશ છે.

Who is the king of kings? (હુ ઇઝ્ ધ કીંગ્ ઑફ્ કીંગ્સ્) રાજાઓનો રાજા

---

* 's (ઍપોસ્ટ્રૉફી ઍસ્) વાસ્તે અગાઉ વ્યાકરણના ભાગમાં કહેવામાં આવ્યું છે તે સંબંધી ત્યાં જોવું કેમકે તે ખાસ સમજવાનું છે.

God is the king of kings (ગૉડ઼ ઈઝ઼ ધ કીંગ઼ ઑફ઼ કીંગસ઼) પ્રભુ રાજાઓનો-ઓ રાજા છે.

Is it East or West? (ઈઝ઼ ઈટ઼ ઇસ્ટ઼ ઑર઼ વેસ્ટ઼)તે પૂર્વ દિશા છે કે પશ્ચિમ?

Is it north or south? (ઈઝ઼ ઈટ઼ નોર્થ઼ ઑર઼ સાઉથ઼) તે ઉત્તર છે કે દક્ષિણ?

The sun rises in the east, and sets in the west (ધ સન઼ રાઈસીઝ઼ ઈન઼ ધી ઇસ્ટ઼ ઍન્ડ઼ સેટ્સ઼ ઇન઼ ધ વેસ્ટ઼) સૂર્ય પૂર્વમા ઉગે છે અને પશ્ચિમમાં આથમે છે.

When we turn our face to the east, our right hand is to the south and our left hand is to the north (વ્હેન઼ વી ટર્ન઼ અવર઼ ફેસ઼ ટુ ધી ઇસ્ટ઼, અવર઼ રાઇટ઼ હૅન્ડ઼ ઈઝ઼ ટુ ધ સાઉથ઼ ઍન્ડ઼ અવર઼ લૅફ્ટ઼ હૅન્ડ ઈઝ ટુ ધ નૉર્થ઼) જ્યારે આપણે પૂર્વ દીશા ભણી મો કરીએ છીએ ત્યારે આપણો જમણો હાથ ઉત્તર દિશા તરફ હોય છે અને ડાબો હાથ દક્ષિણ દિશા ભણી હોય છે.

Lesson XIX. પાઠ ૧૯.

Air (ઍર઼) હવા. Storm (સ્ટૉર્મ઼) તોફાન. A cloud(એક્લાઉડ઼)વાદળુ.

Wind(વીન્ડ઼)પવન.Fog (ફૉગ઼) વાવાઝોડુ, ધુમસ. Rain (રેઈન઼) વર્ષાદ.

A hail (એહેલ઼)કરા.Sometime (સમ્ટાઇમ઼) કોઇ વખત. Indigo (ઇંડીગો) ગળી. [ઠો જાંબુડી રંગ.

Snow (સ્નો) બરફ઼ An orange(ઍન઼ ઑરેન્જ઼)નારંગી Violet (વાયોલેટ) આ-

A rainbow (એ રેઇનબો) મેઘ ધનુષ. Yellow (યલો) પીળુ. Black (બ્લૅક઼) કાળુ.

A colour (એ કલર઼) રંગ Green (ગ્રીન઼) લીલું. White (વ્હાઇટ઼) સફેદ.

Red (રેડ઼) રાતુ. Blue (બ્લ્યુ) આશમાની. Purple(પર્પલ઼)જાંબુડી.

There is no wind or storm (ધૅર઼ ઇઝ઼ નો વીન્ડ઼ ઑર઼ સ્ટૉર્મ઼) પવન કે વાવાઝોડું કંઈ નથી.

There has been no rain for some time (ધૅર઼ હૅઝ઼ બીન઼ નો રેન઼ ફૉર઼ સમ઼ ટાઇમ઼) કેટલોક વખત થયા વર્ષાદ નથી.

The rain comes from the clouds (ધ રેન઼ કમ્સ઼ ફ્રૉમ઼ ધ ક્લાઉડસ઼) વર્ષાદ વાદળામાથી આવે છે.

Have you seen a rainbow? (હૅવ઼ યુ સીન઼ આ રેન઼બો)તમે મેઘ મનુષ્ય જોયુ છે?

Yes, it has seven colours (યસ઼, ઈટ઼ હૅઝ઼ સેવન઼ કલર્સ઼)હા તેને સાત રંગ હોય છે

What are they? (વ્હૉટ઼ આર઼ ધે) તે ક્યા ક્યા?

Red, orange, yellow, green, blue, indigo and violet (રેડ, ઑરેન્જ્ યલો, ગ્રીન્, બ્લ્યુ, ઇન્ડીગો ઍન્ડ્ વાયોલેટ્) રાતો, નારંગી, પીળો, લીલો, આસમાની, ગળીયેલ અને જાંબુડી.

Some clouds are black and some are white (સમ્ ક્લાઉડસ્ આર્ બ્લૅક ઍન્ડ્ સમ્ આર્ વ્હાઇટ્) કેટલાંક વાદળાં કાળા હોય છે અને કેટલાક સફેદ હોય છે.

Lesson XX. પાઠ ૨૦.

Rest (રેસ્ટ્) આરામ.	Care (કૅર્) સંભાળ	Tears (ટીયર્સ્) આંસુ.
Pains (પેઇન્સ્) મહેનત.	Lord (લૉર્ડ) પ્રભુ.	Faith (ફેઇથ્)વિશ્વાસ.
Hunger (હન્ગર્) ભૂખ.	Angry (ઍન્ગ્રી)ગુસ્સાભેર.	A path (એ પાથ્) માર્ગ.
A wish (એ વ્હીશ્) ઇચ્છા	A voice(એ વૉઇસ્)અવાજ.	Though (ધો) જો કે.

Night is the time for rest (નાઇટ્ ઇઝ્ ધ ટાઇમ ફૉર રેસ્ટ્) આરામ લેવાનો વખત રાત્રી છે

The pain of thirst and hunger were upon me and I had no sleep (ધ પેઇન્સ્ ઑફ્ થર્સ્ટ્ ઍન્ડ્ હન્ગર્ વૅર્ અપૉન્ મી ઍન્ડ આઇ હૅડ્ નો સ્લીપ) તરસ અને ભુખનું દુઃખ મેં સહન કર્યું અને મને ઊંઘ પણ આવતી ન્હોતી.

I thought in my mind that God was angry with me(આઇ થૉટ્ ઇન્ માય્ માઇન્ડ્ ધૅટ્ ગૉડ્ વૉઝ્ ઍન્ગ્રી વીથ્ મી) મેં મારા મનમાં વિચાર્યું કે પ્રભુ મારા ઉપર ગુસ્સે છે.

Have faith in the Lord (હૅવ્ ફેથ ઇન્ ધ લૉર્ડ) પ્રભુ પર વિશ્વાસ રાખો.

Be of good courage, and quit the paths of those that do not fear God, and then you will have peace of mind and all that you wish (બી ઑફ્ ગુડ્ કરેજ્ ઍન્ડ્ ક્વીટ્ ધ પાથ્સ્ ઑફ્ ધોઝ્ ધૅટ્ ડુ નૉટ્ ફીયર્ ગૉડ્, ઍન્ડ્ ધૅન્ યુ વ્હીલ્ હૅવ્ પીસ્ ઑફ્ માઇન્ડ્ ઍન્ડ્ ઑલ્ ધૅટ્ યુ વીશ્) સારી હીમ્મત રાખો અને જેઓ પ્રભુથી બ્હીતા નથી તેમનાથી દૂર રહો અને પછી તમારૂં મન શાંત થશે અને જે જોઇએ તે મળશે.

Lesson XXI. પાઠ ૨૧.

Life (લાઇફ્) જીવન. To trust (ટુ ટ્રસ્ટ્) ભરસો કરવો. Wages(વેજીસ)મજુરી.

Short (શૉર્ટ્) ટુંકી. A fool (એ ફુલ્) મૂર્ખ. A death (એ ડૅથ્) મરણ.
The soul (ધ સોલ્)આત્મા Sin (સીન્) પાપ. To die (ટુ ડાઈ) મરવું,

---

Life is short (લાઈફ્ ઈઝ શૉર્ટ્) જીન્દગી ટુંકી છે.
Life and death are in the hands of God (લાઈફ્ ઍન્ડ્ ડેથ આર્ ઈન્ ધ હૅન્ડ્ઝ્ ઑફ્ ગૉડ્) જીવન અને મરણ પ્રભુના હાથમાં છે.
The wages of sin is death (ધ વેજીસ્ ઑફ્ સીન્ ઈઝ્ ડેથ્) પાપની મજુરી તે મ્હોત છે
The soul never dies (ધ સોલ્ નેવર્ ડાઈઝ્) આત્મા કદી મરતો નથી
Do not hear him (ટુ નૉટ્ હીયર્ હીમ) તેનું કહ્યું સાભળતા નહીં.
Trust in the Lord and he will do yon good (ટ્રસ્ટ્ ઈન્ ધ લૉર્ડ્ ઍન્ડ્ હી વીલ્ ડુ યુ ગુડ) પ્રભુમા ભરૂસો રાખો અને તે તમારૂ સારૂ કરશે.
Zome say there is no God (સમ્ સે ધેર્ ઈઝ્ નો ગૉડ્) કેટલાક કહે છે કે પ્રભુ (નથી.
These are fools (ધીઝ્ આર્ ફુલ્સ્) આ લોક મૂર્ખ છે.

Lesson XXII. પાઠ ૨૨.

To call (ટુ કૉલ) બોલાવવું. A note (એ નોટ્) ચીઠી To bath(ટુ બેથ્)ન્હાવું
A hall (એ હૉલ્) ઓરડો Soon (સુન્) તુરતજ. A river(એ રીવર્) નદી.
To take care (ટુ ટેક્ કેર્) સભાળ લેવી. Gone (ગૉન્) ગયેલો. Close (ક્લોઝ્) પાસે.
A bout (અબાઉટ્) આશરે. A mile (એ માઇલ્) મૈલ. Alone (એલોન્) એકલો.
Boat (બોટ્) વ્હાણ, નાવ. Rode (રોડ) ઘોડાપર બેઠો. A temple(એટેમ્પલ્)દેવ
Apalanquin(એ પેલેનક્વીન્) પાલખી. All the way (ઑલ ધ વે) આખા રસ્તે. Ever (એવર્) કદી.

Call that tall man who is in the hall (કૉલ્ ધૅટ્ ટૉલ્ મૅન હુ ઈઝ ઇન્ ધ હૉલ્) પેલો ઉંચો માણસ જે ઓરડામા છે તેને બોલાવો.
Take care or you will fall (ટેક્ કેર્ ઑર્ યુ વીલ્ ફૉલ્) સાંભળજે નહી તો [તમે પડી જશો.
Is it far off ? (ઇઝ ઈટ્ ફાર્ ઑફ્) શુ તે બહુ દુર છે ?
Why a re these man standing here ? (વ્હાય આર્ ધીઝ મેન્ સ્ટૅન્ડીંગ્ હીઅર) આ માણસો અહી કેમ છે (ઉભા છે) ?

What do they want (હ્વૉટ્ ડુ ધે વૉન્ટ્) તેઓ શું માગે છે ?
Tell them to go there (ટેલ ધેમ્ ટુ ગો ધેર્) તેમને ત્યાં જવા કહો.
Has he gone out ? (હૅઝ્ હી ગોન્ આઉટ્) તે શું બ્હાર ગયો છે?
Will you give him this note ? (હ્વીલ્ યુ ગીવ્ હીમ્ ધીસ્ નોટ્) આ ચીઠી તમે તેને આપશો.
It is from his son (ઈટ્ ઇઝ્ ફ્રૉમ્ હીઝ્ સન્) તે તેના છોકરા પાસે આવી છે.
He will be glad to have it (હી હ્વીલ્ બી ગ્લૅડ્ ટુ હૅવ્ ઇટ્) તે મળવાથી તે ખુશી થશે.
Where is he gone to ? (હ્વૅર્ ઇઝ્ હી ગોન્ ટુ) તે ક્યા ગયો છે ?
Is he gone to the Bazar ? (ઇઝ્ હી ગૉન્ ટુ બઝાર્) શુ તે બજારમાં ગયો છે ?
No, he is gone to bathe in the river Sabarmati (નો હી ઈઝ્ ગૉન્ ટુ બેધ્ ઇન્ ધ રીવર્ સાબરમતી) ના, તે સાબરમતિ નદીમાં ન્હાવા ગયો છે.
He is a wise man (હી ઇઝ્ આ હ્વાઈઝ્ મૅન્) તે ડાહ્યો માણસ છે.
Is the river close to his house ? (ઇઝ્ ધ રીવર્ ક્લોઝ્ ટુ હીઝ્ હાઉસ્) શુ નદિ તેના ઘરની પાસે છે ?
No it is about a mile off (નો ઈટ્ ઈઝ્ ઍબાઉટ્ આ માઇલ્ ઑફ્) ના તે આશરે એક મૈલ દુર છે.
Did he go to Tharipuri ? (ડીડ્ હી ગો ટુ થારીપુરી) તે શું થારીપુરી ગયો ?
Yes, he is gone there (યસ્ હી ઇઝ્ ગૉન્ ધૅર્) હા, તે ત્યા ગયો છે.
How did he go ? (હાઉ ડીડ્ હી ગો) તે કેવી રીતે ગયો ?
Did he go by a boat or Palanaquin ? (ડીડ્ હી ગો બાય બોટ ઓર પેલેન્કવીન્) તે મચ્છવામાં ગયો કે પાલખીમા ગયો.
He rode all the way (હી રોડ્ ઑલ્ ધી વે) તે આખે રસ્તે ઘોડાપર બેસીને
Did he ride on his white horse or on his black mare ? (ડીડ્ હી રાઈડ્ ઑન્ હીઝ્ વ્હાઈટ્ હાૅર્સ ઑર્ હીઝ્ બ્લૅક્ મેર્) તે તેના ધોળે ઘોડે બેસી ગયો કે તેની કાળી ઘોડીપર ?
No, I went with him to see his uncle (નો, આઇ વૅન્ટ્ વીથ હીમ્ ટુ સી હીઝ્ અન્કલ્) ના, હુ તેની સાથે તેના કાકાને જોવા ગયો.

Lesson XXIII પાઠ ૨૩.

Sugar (શુગર્) ખાંડ. To fetch (ટુ ફેચ્) આણવું. To send (ટુ સેન્ડ્) મોકલવું.

Little (લીટલ્) નાનું. To lend (ટુ લેન્ડ) ધીરવું Stocking (સ્ટૉકીંગ) મોજું.
Salt (સૉલ્ટ્) મીઠું. A rupee (એ રૂપી) રૂપીઓ. A shirt (એ શર્ટ) પ્હેરણ.
Worship (વર્શીપ્) પુજા. The sunrise (ધ સનરાઈઝ્) સૂર્યોદય. Caste (કાસ્ટ્) જ્ઞાતી.
Sunset (સનસેટ્) સૂર્યાસ્ત. Please (પ્લીઝ્) મહેરબાની કરીને.

Good morning (ગુડ્ મૉર્નીંગ) સુપ્રભાત (સવારની સલામ).
Good bye (ગુડ્ બાય્) સલામ (ગમે ત્યારે કરવી હોય ત્યારે).
Good morning Sir ! (ગુડ્ મોર્નીંગ્ સર્) સાહેબ સલામ ? (સવારના)
How do you do ? (હાઉ ડૂ યુ ડુ) તમે કેમ છો ?
I am very well (આઇ એમ્ વૅરી વૅલ્) હું સારી પેઠે છું.
I thank you (આઈ થૅન્ક્ યુ) હું તમારો આભાર માનું છું.
Bring me milk (બ્રીન્ગ્ મી મીલ્ક્) મને દુધ આણી આપો.
Bring me some sugar (બ્રીન્ગ્ મી સમ્ શુગર્) મને થોડી ખાંડ આપો (આણી આપો.)
Bring me some paper and pen (બ્રીન્ગ્ મી સમ્ પેપર્ ઍન્ડ્ પેન્) મને થોડા કાગળ અને કલમ આપો.
Fetch me a knife (ફેચ મી આ નાઈફ્) મને ચાકુ આણી આપો.
Lend me ten rupees (લેન્ડ્ મી ટેન્ રૂપીઝ્) મને દસ રૂપીઆ ઉછીના આપો
Send them a few chairs (સૅન્ડ્ ધૅમ્ આ ફ્યુ ચૅર્સ) તેમને થોડી ખુરશીઓ મોકલો.
I have silken stockings (આઈ હૅવ્ સીલ્કન્ સ્ટૉકીન્ગ્સ્) મારી પાસે રેશમી મોજાછે.
You have a silken shirt (યુ હૅવ્ આ સીલ્કન્ શર્ટ) તમારી પાસે રેશમી પેરણ છે.
Where do you come from ? (હ્વૅર્ ડુ યુ કમ્ ફ્રૉમ્) તમે ક્યાંથી આવો છો ?
I come from Baroda (આઇ કમ્ ફ્રૉમ્ બરોડા) હું વડોદરેથી આવું છું
What is your name ? (હ્વૉટ્ ઇઝ્ યૉર્ નેમ્) તમારૂં નામ શું છે ?
My name is Manilal (માય્ નેમ્ ઈઝ્ મનીલાલ) મારૂં નામ મણીલાલ છે.
What is your father's name ? (હ્વૉટ્ ઈઝ્ યૉર્ ફાધર્સ્ નેમ્) તમારા પિતાનું નામ શુ છે ?
My father's name is Ratilal (માય્ ફાધર્સ્ નેમ્ ઈઝ્ રતિલાલ) મારા પિતાનું નામ રતિલાલ છે.
What caste are you ? (હ્વૉટ્ કાસ્ટ્ આર્ યુ) તમે શી જ્ઞાતી છો ?
I am a Jain (આઇ એમ્ આ જૈન) હું જૈન છું.

Where are you going to ? (વેઅર્ આર્ યુ ગોઇન્ગ્ ટુ) તમે ક્યાં જાઓ છો.
I am going to Bhuleshwar (આઇ એમ્ ગોઇંગ ટુ ભુલેશ્વર) હું ભુલેશ્વર જાઉં છું.
Have you ever been to Nariad ? (હૅવ યુ એવર્ બીન્ ટુ નરીઆદ્) તમે કદી નડીઆદ ગયા છો ?
Yes I have often been there to see my friend (યસ્ આઈ હૅવ્ ઑફન્ બીન્ ધેર્ ટુ સી માય્ ફ્રેન્ડ) હા, હું મારા મિત્રને મળવા ત્યાં ઘણીવાર ગયો છું.
Do you know where the Gosai's temple is ? (ડુ યુ નો વેઅર્ ધ ગોસાંઇસ્ ટેમ્પલ્ ઇઝ્) ગોસાંઇનું મંદિર ક્યાં છે તે તમે જાણો છો ?
Yes, it is in Dosiwada's street (યસ્ ઇટ્ ઇઝ્ ઇન્ ડોસીવાડાસ્ સ્ટ્રીટ્) હા, તે ડોસીવાડાની પોળમાં છે.

Lesson XXIV. પાઠ ૨૪.

A theatre (અ થીએટર્) નાટકશાળા. To let (ટુ લેટ્) ભાડે આપવું. Truth (ટ્રુથ) સાચું
The Post office (ધ પોસ્ટ્ ઑફીસ્) ટપાલ ઑફીસ. To Write (ટુ રાઈટ્) લખવું. Gold (ગોલ્ડ્) સોનું.
A brick (એ બ્રીક્) ઇંટ. To me (ટુ મી) મને. A Watch (અ વૉચ) [ઘડીઆળ
A stone (એ સ્ટોન્) પથ્થર. A mango (એ મૅન્ગો) કેરી. To tear (ટુ ટેર) ફાડી નાખવું.
Study (સ્ટડી) અભ્યાસ. Like (લાઇક્) જેવું. A book (એબુક્) ચોપડી
A bedroom (બેડ્રૂમ્) સુવાનો ઓરડો. Reading (રીડીંગ) વાચતો. A lesson (એલેસન્) પાઠ.
To spell (ટુ સ્પેલ્) જોડણી કરવી. A word (અ વર્ડ્) શબ્દ. A play (પ્લે) ખેલ.

This is a theatre (ધીસ્ ઇઝ્ આ થીએટર્) આ નાટકશાળા છે
It is a post office (ઇટ્ ઈઝ્ આ પોસ્ટ્ ઑફીસ્) તે ટપાલ ઑફીસ છે
Is it a brick house ? (ઈઝ્ ઇટ્ આ બ્રીક્ હાઉસ્) શું તે ઈંટોનું ઘર છે ?
Is it a stone bridge ? (ઈઝ્ ઇટ્ આ સ્ટોન્ બ્રીજ) શું તે પથ્થરનો પૂલ છે.
This is my study room (ધીસ્ ઇઝ્ માય્ સ્ટડી રૂમ્) આ મારો અભ્યાસ કરવાનો ઓરડો છે.
This is his bed room (ધીસ્ ઇઝ્ હીઝ્ બેડ્ રૂમ્) આ તેનો સુવાનો ઓરડો છે.
Is this house to let ? (ઇઝ્ ધીસ્ હાઉસ્ ટુ લેટ્) શું આ ઘર ભાડે આપવાનું છે ?

Write to me at Surat (રાઈટ્ ટુ મી ઍટ્ સુરત્) મને સુરત લખજો.

Yes, I will write to you there (યસ્ આઈ ઉવીલ્ રાઈટ્ ટુ યુ ધૅર્) હા, હું તમને ત્યાં લખીશ.

Do you wish for any mangoes? (ડુ યુ ઉવીશ્ ફૅાર્ એની મેન્ગોઝ્) તમારે [કેરીઓ ખાવાની ઇચ્છા છે ?

I should like some (આઇ શુડ્ લાઇક્ સમ્) હું થોડી લઈશ.

Here are five (હીઅર્ આર્ ફાઇવ્) અહીંઆં પાચ છે.

Lesson XXV. પાઠ ૨૫.

To shine(ટુ શાઈન્) પ્રકાશવું Down-stairs(ડાઉનસ્ટૅર્સ્)નીચે Tongue(ટન્ગ્)જીભ.

Little (લીટલ્) નાનું Lie still(લાઈસ્ટીલ)ચુપકીથી પડી રહેવું. Tooth(ટુથ્) દાંત.

Papa (પપા) બાપા To look (લુક્) જોવું Teeth(ટીથ્) દાત

A carpet(અકાર્પેટ્)ગાલીચો.An eye (આઈ) આંખ. A nose (એ નોઝ્) નાક.

To break(ટુ બ્રેક્)ભાગવું. To Tick-tick (ટુટીક્ટીક્) ટક ટક. To hear(ટુ હીઅર્) સાંભળવું.

Once(વન્સ્) એકવાર. An ear (ઍન્ ઇઅર્) કાન. To see(ટુ સી)જોવું.

To talk(ટુ ટૅાક્)વાત કરવી. To eat (ટુ ઈટ્) ખાવું. To smell (સ્મેલ્) સુગંધ આવવી.

To walk (ટુ વૅાક્)ચાલવું. Open your eyes (ઓપન્ યૅાર્ આઈઝ્) તમારી આંખ. ડોળા ઉઘાડો,

---

The sun shines (ધ સન્ શાઈન્સ્) સૂર્ય પ્રકાશે છે.

Open your eyes, little boy (ઓપન્ યૅાર્ આઇઝ્ લીટલ્ બૅાય) નાના છોકરા. [તારી આંખ ઉઘાડ.

Go down stairs (ગો ડાઉન્ સ્ટેર્સ્) નીચે જાઓ.

Papa, where is Manek (પપા, હવૅર ઇઝ્ માનેક) બાપા, માણેક ક્યાં છે?

Ah, where is the little boy? (આહ્, હવૅર્ ઈઝ્ ધ લીટલ્ બૅાય્) અરે નાનો છોકરો ક્યાં છે?

Ah, here he is lying still (આહ્ હીઅર્ હી ઇઝ્ લાઇંગ સ્ટીલ્) અરે તે [અહીં પડી રહ્યો છે.

Do not stir (ડુ નૅાટ્ સ્ટર્) હાલતા નહીં.

Open the door (ઑપન્ ધ ડૅાર્) બારણું ઉઘાડો.

Take a chair (ટેક્ આ ચૅર્) ખુરશી લ્યો.
Sit upon the carpet (સીટ્ અપૉન્ ધ કાર્પેટ્) ગલીચા ઉપર બેસો.

Here is a slate for you and there is a pencil (હીયર્ ઈઝ્ આ સ્લેટ્ ફૉર્ યુ એન્ડ્ ધૅર્ ઈઝ્ આ પેન્સીલ્) અહીંઆ તમારે માટે પથ્થર પાટી છે અને પેલી પેન્સીલ છે

I want papa's watch (આઈ વૉન્ટ્ પપાસ્ વૉચ્) મારે બાપાનું ઘડીયાળ જોઇએ છે.

No, you will break the glass (નો યુ વીલ્ બ્રેક્ ધ ગ્લાસ્) ના, તમે કાચ ભાગી નાંખશો.

You broke it once (યુ બ્રોક્ ઈટ્ વન્સ) તમે એકવાર તો તે ભાગ્યો.

Look at it (લુક્ ઍટ્ ઈટ્) તે તર્ફ જુઓ.
Put it to your ear (પુટ્ ઇટ્ ટુ યૉર ઇયર્) તે તમારા કાને લગાડો.

What does it say? (હવૉટ્ ડઝ્ ઇટ્ સે ?) તે શુ કહે છે ?

Tick, tick, tick (ટીક્, ટીક્, ટીક્) ટક, ટક, ટક.

What are eyes for (હવૉટ્ આર્ આઇઝ્ ફૉર્) આંખો શા માટે છે ?

For seeing (ફૉર સીઇંગ) જોવા માટે.
What are ears for (હવૉટ્ આર ઈઅર્સ્ ફૉર) કાન શા માટે છે ?

For hearing (ફૉર હીયરીંગ્) સાંભળવા માટે.
What is tongue for (હવૉટ્ ઈઝ ટંગ્ ફૉર) જીભ શા માટે છે ?

For talking (ફૉર ટૉકીંગ્) વાતો કરવા માટે.
What are teeth for (વૉટ્આર ટીથ ફૉર ?) દાત શા માટે છે ?

For eating (ફૉર ઇટીંગ્) ખાવા માટે.
What is the nose for? (હવૉટ્ ઇઝ ધ નોઝ ફૉર્) નાક શા માટે છે ?

For smelling (ફૉર સ્મેલીંગ) સુઘવા માટે.

What are legs for? (હવૉટ્ આર લેગ્સ્ ફૉર) પગ શા માટે છે ?

For walking (ફૉર વૉકીંગ્) ચાલવા માટે

Lesson XXVI પાઠ ૨૬.

To put on (ટુ પુટ્ ઑન્) પહેરવું. A great way off (આ ગ્રેટ વે ઑફ્) ઘણે દુર.
A field (એ ફીલ્ડ્) ખેતર. A sheep (એ શીપ્) ઘેટું. A lamb (લૅમ્બ્) ઘેટુ.
A cow (કાઉ) ગાય. A tree (એ ટ્રી) ઝાડ. A bird (એ બર્ડ્) પક્ષી.

Fetch your cap (ફૅચ્ યૉર્ કૅપ્) તમારી ટોપી લાવો.
Put on your shoes (પુટ્ ઑન્ યૉર્ શુઝ્) તમારા જોડા પ્હેરો.
Where is that man going? (હ્વૅર્ ઈઝ્ ધૅટ્ મૅન્ ગોઇંગ્)પેલો માણસ ક્યાં જાયછે?
He does not see us (હી ડઝ્ નૉટ્ સી અસ્) તે આપણને જોતો નથી.
He rides away (હી રાઈડ્ઝ્ અવે) તે ઘોડે બેસી ચાલ્યો જાય છે.
Now we can not see him at all (નૌ હ્વી કૅન્ નૉટ્ સી હીમ્ ઍટ્ ઑલ્) હવે આપણે તેને બીલકુલ જોઈ શકતા નથી.
Let us go into the fields and see the sheep and the lambs and the cows and the trees and the birds (લેટ્ અસ્ ગો ઇન્ટુ ધ ફીલ્ડ્સ્ ઍન્ડ્ સી ધ શીપ્ ઍન્ડ્ ધ લૅમ્બ્ ઍન્ડ્ ધ કૌઝ્ ઍન્ડ ધ ટ્રીઝ્ ઍન્ડ્ ધ બર્ડ્ઝ્) ચાલો આપણે ખેતરમાં જઈએ અને ઘેટા, મેંઢાં, ગાયો, ઝાડ અને પક્ષી જોઈએ.

Lesson XXVII. પાઠ ૨૭.

To pray (ટુ પ્રે) પ્રાર્થના કરવી Some body (સમ્ બૉડી) કોઈ જણ. Pretty (પ્રેટી) સુંદર.
Just now (જસ્ટ નાઉ) હમણાંજ. Good night (ગુડ્ નાઈટ્) રાતની સલામ.
The moon (ધ મુન્) ચંદ્ર. Night (નાઈટ) રાત્રિ. A sight (સાઈટ્) દ્રષ્ટી આંખ.
Sleepy (સ્લીપી) ઉંઘણસી To pull off (પુલ્ ઑફ્) ખેંચી નાખવું.

Pray, give me a mango (પ્રે ગીવ્ મી આ મેન્ગો) અરે મને કેરી આપો. (હું પ્રાર્થના કરૂં છું કે મને કેરી આપો)
Here is one (હીઅર્ ઈઝ્ વન્) અહીંઆ એક છે.
I want some more (આઇ્ હ્વૅાન્ટ્ સમ્ મૉર) મારે કેટલીક વધુ જોઇએ છે.
Here are ten (હીઅર્ આર્ ટૅન્) અહીંઆં દશ છે.
Now what will you do with all these (નાઉ) હ્વૉટ હ્વીલ્ યુ ડુ હ્વીથ ઑલ્ ધીઝ્) હવે તમે આ બધીને શું કરશો?
I will eat some myself and give some to my brothers and sister આઈ હ્વીલ્ ઈટ્ સમ્ માયસેલ્ફ્ ઍન્ડ્ ગીવ્ સમ્ ટુ માય્ બ્રધર્સ્ ઍન્ડ્ સીસ્ટર્સ્) હું પોતે થોડી ખાઇશ અને થોડી મારા ભાઈ અને બ્હેનોને આપીશ.
Look at the moon (લુક્ ઍટ્ ધ મુન્) ચંદ્ર સામા જુઓ.
O! pretty moon! (ઓ પ્રેટી મુન્) અરે સુંદર ચંદ્ર!

The moon shines at night when the sun is out of sight (ધી મુન શાઇન્સ એટ્ નાઇટ્ હ્વેન્ ધ સન્ ઇઝ આઉટ્ ઑફ્ સાઇટ્) જ્યારે સૂર્ય દેખાતો બંધ થાય છે. (દૃષ્ટી બ્હાર જાય છે) ત્યારે ચંદ્રમા રાત્રે પ્રકાશે છે.

Is the sun out of sight ? (ઇઝ ધ સન્ આઉટ્ ઑફ્ સાઇટ્) શું સૂર્ય દેખાતો બંધ થયો છે ?

Then it is time for little boys to go to bed (ધેન્ ઇટ્ ઇઝ ટાઇમ્ ફૉર લીટલ્ બૉયઝ ટુ ગો ટુ બેડ્) ત્યારે નાના છોકરાને સુવાનો વખત થયો છે

Poor little boy, he is sleepy (પુઅર , લીટ્લ્ બૉય હી ઈઝ સ્લીપી) ગરીબ, નાનો છોકરો, તે ઉંઘણસી છે

Pull off his shoes (પુલ્ ઑફ્ હીઝ શુઝ) તેના જોડા ખેંચી કાઢો.

Let him go to sleep (લૅટ્ હીમ્ ગો ટુ સ્લીપ્) તેને ઉંઘવા દો

† Good night (ગુડ્ નાઇટ્) રાતની સલામ. (જુદા પડતી વખતે)

Lesson XXVIII. પાઠ ૨૮.

To know (ટુ નો)જાણવું. Right (રાઇટ્)સાચું -બરોબર.Wrong (રોન્ગ)ખોટું.
To think (ટુ થીન્ક્)વિચારવું.Went (વ્હેન્ટ) ગયો Early (અર્લી) વહેલો
Came (કમ્) આવ્યો. Thirsty (થર્સ્ટી) તરશ્યો. Hungry(હંગરી)ભુખ્યા
Warm (ઉવૉર્મ્) ગરમ. To start(ટુ સ્ટાર્ટ્)નીકળવું Time (ટાઇમ્) વખત
Set off (સેટ્ ઑફ્) જુદું કરવું. True (ટ્રુ) સાચું. No body (નો બોડી) કોઈ નહીં
To listen (ટુ લીસન્) ધ્યાન દઇને સાંભળવું. A word (એ ઉવર્ડ) શબ્દ. Enough (ઇનફ્) બસ, જોઇએ તેટલું.
A letter(એ લેટર્)પત્ર કાગળ. Near (નીયર) પાસે. Seldom (સેલ્ડમ્) કવચીત.
A window(એ ઉવીન્ડો)બારી Care(કેર્) સંભાળ. To look (ટુ લુક્) જોવું.

† ગુડ નાઈટ્ આનો અર્થ શુભ રાત્રી થાય છે તેમજ ગુડ્ મૉર્નીંગનો અર્થ સુપ્રભાત અને ગુડ્ ઈવનીંગ્ (Good evening) નો અર્થ શુભ સાયંકાળ થાય છે. આ બધા વાકયો સલામ માટે વપરાય છે એટલે સવારના પ્હોરથી તે સાંજના ચાર વાગ્યા સુધી 'ગુડ્ મૉર્નીંગ્' સાંજના ચારથી રાત્રીના આઠ સુધી ગુડ્ ઈવનીંગ્ અને રાત્રીના આઠ પછી સવાર સુધી ગુડ્ નાઇટ્ એમ વપરાય છે. ગુડ્ નાઈટ્ તો જુદા પડતી વખતે રાત્રે વાપરવામાં આવે છે.

I know it (આઇ નો ઇટ્) હું તે જાણું છું.
You are right (યુ આર રાઇટ્) તમે બરોબર છો, (તમારૂં કહેવું બરોબર છે.)
He was wrong (હી વૅાઝ રૅાન્ગ) તે ખોટો હતો. (તેનું કહેવું ખોટું હતું.)
I think so (આઇ થીન્ક્ સો) હું એમ ધારૂં છું
He went out early (હી વેન્ટ્ આઉટ્ અર્લી) તે વ્હેલો બ્હાર ગયો
I came late (આઇ કેમ્ લેટ્) હું મોડો આવ્યો
He is thirsty (હી ઈઝ થર્સ્ટી) તે તરસ્યો છે.
I am hungry (આઈ ઍમ્ હન્ગ્રી) હું ભુખ્યો છું
She is sleepy (શી ઈઝ્ સ્લીપી) તેને ઉંઘ આવી છે
I am cold (આઈ ઍમ્ કોલ્ડ) હું થડો છું
You are warm (યુ આર વોર્મ્) તમે ગરમ છો.
We must star now (વી મસ્ટ્ સ્ટાર્ટ્ નાઉ) હવે આપણે નીકળવું જોઇએ.
It is time to set off (ઇટ્ ઈઝ્ ટાઇમ્ ટુ સેટ્ ઑફ્) જુદા પડવાનો તે વખત છે.
That is not true (ધૅટ્ ઇઝ્ નૅાટ ટ્રુ) તે સાચું નથી. [કહેવું એમ નથી.
I do not say that (આઈ ડુ નૅાટ્ સે ધૅટ્) હું તે (સબંધી) કહેતો નથી (મારૂં
I did not listen to him (આઇ ડીડ્ નૅાટ્ લીસન્ ટુ હીમ્) તેના (કહેવા ઉપર) મેં ધ્યાન આપ્યું નહી (તેનું કહેવું મેં સાંભળ્યું નહિ
That will do (ધૅટ્ વીલ્ ડુ) તે ચાલશે. (તે બસ થશે)
It is enough (ઇટ્ ઈઝ ઈનફ્) તે બસ છે. (તે પુરતું છે.)
What are you doing? (વોટ્ આર યુ ડુઇંગ) તમે શું કરો છો?
What do you want? (વૅાટ્ ડુ યુ વાન્ટ્) તમારે શું જોઈએ છે?
Where do yoh come from? (વૅર ડુ યુ કમ ફ્રૅામ) તમે કયાથી આવોછો?
What o'clock is it? (વૅાટ્ ઑ'ક્લૅાક ઈઝ્ ઈટ્) (તે) કટલા વાગ્યા છે?
Are there any letters for me? (આર્ ધૅર્ ઍની લેટર્સ ફૅાર્ મી) મારા નામના કાગળ છે કે?
Sit down by me (સીટ્ ડાઉન્ બાય મી) મારી પાસે બેસો.
Let us taken a walk (લેટ્ અસ્ ટેક આ વૅાક્) ચાલો આપણે ફરીએ.
Open the door (ઑપન્ ધ ડૅાર્) બારણું ઉઘાડો.
Shut the window (શટ્ ધ વીન્ડો) બારી બંધ કરો.
Look at it (લુક્ ઍટ્ ઈટ્) તે તરફ જુઓ

Lesson XXIX પાઠ ૨૯.

To believe (ટુ બીલીવ્)માનવું. Quiet(ક્વાએટ્) ચુપ. Away (અવે) દુર.
To give (ટુ ગીવ્) આપવું. A chair(એ ચૅર)ખુરશી.To make(ટુ મેક્)બનાવવું
To call (ટુ કૉલ્) હાક મારવી. To day (ટુ ડે) આજે To night(ટુનાઇટ્) રાત્રે,
Noon(નુન્)સંધ્યાકાળ.Afternoon(આફ્ટરનુન્) બપોર.

Evening (ઈવ્નીન્) સાંજ. Midnight (મીડ્નાઇટ્) મધરાત્રી.
Yesterday (યસ્ટરડે) ગઇ કાલ. A week (એ ઉવીક્ અઠવાડિયું).
Fort night(ફૉર્ટ્ નાઇટ્) પખવાડીયુ. A month (એ મન્થ) મહીનો.
A year (એ ઈયર્) વરસ. Next(નેક્સ્ટ્) પાસે. Always(ઑલ્વેઝ્)હમેશાં.
Never (નેવર) કદિ નહી. Possible (પૉસીબલ્) શકય.

Do not believe him (ડુ નૉટ્ બીલીવ્ હીમ્) તેનું માનતા નહી.
Do what I tell (ડુ ઉવૉટ આઈ ટેલ્) હું કહું તે કરો.
Be quick (બી ક્વીક્) જલ્દી કરો, (ઉતાવળા થાઓ.)
Go away (ગો અવે) ચાલ્યા જાઓ—જતા રહો.
Give me a chair (ગીવ્ મી આ ચૅર) મને ખુરશી આપો.
Get out of bed (ગેટ્ આઉટ્ ઑફ્ બેડ્) પથારીમા બ્હાર આવો
Make him get up early (મેક્ હીમ્ ગેટ્ અપ્ અર્લી) તેને વ્હેલા ઉઠાડવાનુ [કરો.
Call me at five o'clock (કૉલ્ મી ઍટ્ ફાઇવ્ ઓક્લૉક્) મને પાચ વાગે બોલાવજો.
I am going to Bombay to day (આઇ એમ્ ગોઈંગ ટુ બૉમ્બે ટુડે) આજ હુ મુંબાઈ જાઉં છું.
He will come here to-night (હી ઉવીલ્ કમ્ હીઅર ટુ નાઇટ્) તે આજ રાત્રે [અહી આ આવશે.
She will go there to morrow(શી ઉવીલ્ ગો ધૅર ટુ મૉરો) તે કાલે ત્યાં જશે.
They came here yesterday (ધે કેમ્ હીઅર યસ્ટરડે) તેઓ અહી આ ગઇ કાલે આવ્યા.
I went out for a walk in the morning(આઈ ઉવેન્ટ્ આઉટ્ ફૉર આ ઉવૉક્ (ઈન ધ મૅાર્નીંગ) સવારે હું ફરવા ગયા.
I was at school at noon (આઇ ઉવોઝ્ ઍટ સ્કુલ્ ઍટ્ નુન્) બપોરે હું નિશાળ આગળ હતો
[બપોરે હું તમને મળીશ.

I will see you in the afternoon (આઇ ૬વીલ્ સી યુ ઈન્ ધી આફ્ટર્નુન.)
I got up at midnight(આઇ ગૉટ્ અપ્ ઍટ્ મીડ્નાઈટ્) મંધ રાત્રીએ હું ઉઠયો.
He was here with us for a week (હી ૬વાઝ હીઅર ૬વીધ્ અસ્ ફૉર આ વીક્) એક અઠવાડીયા સુધી તે અમારી સાથે અહી હતો.
I will go to Dakor in a fortnight (આઈ ૬વીલ્ ગો ટુ ડાકોર ઈન્ આ ફૉર્ટ્નાઇટ્) હું એક પખવાડિયાંમાં ડાકોર જઇશ. [આવતે મહીને આવશે.
He will come here next month(હી ૬વીલ્ કમ્ હીઅર નેક્સ્ટ્ મન્થ)તે અહી -
I shall go to school next year(આઈ શાલ્ ગો ટુ સ્કુલ્ નેક્સ્ટ્ ઈઅર) આવતે વર્ષે હું નિશાળે જઇશ.

LESSON XXX. પાઠ ૩૦.

દિવસના નામ.	મહિનાના નામ.	
Sunday (સન્ડે) રવિવાર.	January (જાન્યુઆરી)	August (ઑાગસ્ટ્).
Monday (મન્ડે) સોમવાર.	February (ફેબ્રુઆરી)	September (સપ્ટેમ્બર).
Tuesday(ટયુઝ્ડે)મંગળવાર.	March (માર્ચ).	October (ઑાકટોબર).
Wednesday (૬વેડ્નસ્ડે) બુધવાર.	April (ઍપ્રીલ્).	November (નૉવેમ્બર)
Thursday (થર્સ્ડે)ગુરૂવાર.	May (મે)	December (ડીસેમ્બર.)
Friday (ફ્રાઈડે) શુક્રવાર.	June (જ્યુન્).	
Saturday (સૅટર્ડે) શનિવાર.	July (જુલાઇ).	

What day is to day ? (૬વૉટ્ ડે ઈઝ્ ટુ ડે) આજે શો વાર છે ?
To day is Sunday (ટુ ડે ઈઝ્ સન્ડે) આજે રવિવાર છે.
What will be to-morrow ? (૬વૉટ્ ૬વીલ્ બી ટુ મૉરો) આવતે કાલ શો વાર
To morrow will be Monday (ટુ મૉરો ૬વીલ્ બી મન્ડે) આવતી કાલે સોમવાર થશે. તે પછીના દિવસે શો વાર છે.
And what will the next day be ? (ઍન્ડ્ ૬વૉટ્ ૬વીલ્ ધ નેક્સ્ટ્ ડે બી) અને
Tuesday (ટયુઝ્ડે) મંગળવાર છ [વાડીયું થાય છે.
Seven days make a week(સેવન્ ડેઝ્ મેક્ આ વીક્) સાત દીવસ મળીને અઠ-

Four weeks make a month (ફોર ઉવીક્સ્ મેક્ આ મન્થ્) ચાર અઠવાડિયાનો એક માસ થાય છે. [બાર માસનું એક વરસ થાય છે.
And twelve months make a year (ઍન્ડ્ ટવેલ્વ્ મન્થસ્ મેક્ આ ઇઅર)
What will be the next year ? (ઉવૉટ્ ઉવીલ્ બી ધ નેક્સ્ટ્ ઈયર) આવતુ વર્ષ કયું બેસશે ?
Twenty hundredth (ટવેન્ટી હન્ડ્રેડ્થ્) બે હજારમુ

નોટ—અહીંઆ એકમાસના ક્રમનો અભ્યાસ પુરો થાય છે—આપેલા પાઠોમાં વાક્યો એવાં સ્હેલાં આપવામા આવ્યા છે કે દરેક શિખનાર હોંશથી શિખી શકે— તેમજ અર્થ-ઉચ્ચાર અને તરજુમો પણ સમજાય તેવી રીતે આપેલો છે.આ પાઠો એકવાર પુરા કર્યા પછી ફરી તપાસી જવા અને ત્યાર પછી પોતાનો અભ્યાસ આગળ ચલાવવો. ૩૦ પાઠમાં આપેલા શબ્દ ઉપરથી શિખનારે બીજા નાના વાક્યો પોતાની મેળે બનાવવા તેમજ પાછળ આપેલા વાંચન પાઠો જોઈ તરજુમો કરવાનો તેમજ ભાષાંતર પાઠો ઉપરથી ઇગ્રેજીમા વાક્યો રચવાનો મહાવરો રાખવો

હવે પછી આવતા પાઠોમા ફક્ત શબ્દ તેના ઉચ્ચાર અને અર્થ આપવામાં આવ્યા છે–પણ વાક્યોના ઉચ્ચાર આપવામાં આવ્યા નથી કેમકે આટલો અભ્યાસ થયા પછી શિખનારને પોતાની મેળે વાંચતાં આવડવું જોઈએ અને કદાચ ભૂલ પડે તો શબ્દ જોઈ વાક્ય બેસારવુ; પણ શિખનાર પોતાની મેળે તરજુમો કરી શકે અને તે ખરો છે કે નહી તેની ખાત્રી કરવી તેમજ તરજુમાં ઉપરથી ઈગ્રેજીમાં વાક્યો કરવાનો અનુભવ કરવા વાક્યો પછી ગુજરાતીમા તરજુમો આપ્યો છે તે જોવો અને પોતાથી બનતી મહેનત લઈ શિખવું

LESSON XXXI. પાઠ ૩૧.

A head (એ હેડ્) માથું. A tongue (એ ટગ્) જીભ A back (એ બૅક્) પીઠ.
A face (એ ફેસ્) ચહેરો. A cheek (એ ચીક્) ગાલ. A breast (બ્રેસ્ટ્) છાતી.
An eye (ઍન્ આઈ) આંખ A shoulder (એ શોલ્ડર) ખભો. A hair (એ હૅર) વાળ.
An ear (ઍન્ ઇઅર) કાન. A hand (એ હૅન્ડ્) હાથ. Flesh (ફ્લેશ્) માસ.
A nose (એ નોઝ) નાક. A foot (એ ફુટ્) પગ. Blood (બ્લડ્) લોહી.

A mouth (એ માઉથ્)મોઢું. A finger (એ ફીંગર્) આગળી. A bone (એ બોન્)હાડકુ.

A tooth (એ ટુથ્) દાત. Neck (નેક્) ગળું. A pupil (એ પ્યુપીલ્) ડોળો, કીકી

---

1. He put it on his head 2. Your face is pale. 3. Why don't you apply oil to your hair ? 4. They are of the same blood. 5. The eye and the ear are the chief organs of men for seeing and hearing. 6. He looks behind his back. 7 Mother told me that he had no hands 8 His bone is broken. 9. He has no eyes 10 The mouth is used for putting food into it. 11 He cut his finger and lost blood 12. He caught him by his neck and brought him here. 13. Give me your hand.

૧ તે તેણે તેના માથા ઉપર મુકયુ. ૨ તમારો ચ્હેરો ફીકો છે. ૩. તમે તમારા વાળ ઉપર તેલ કેમ લગાડતા નથી ? ૪. તેઓ એકજ લોહી (જાત)ના છે. ૫ આખ અને કાન મનુષ્યની જોવા અને સાભળવાની મુખ્ય ઇદ્રીઓ છે. ૬ તેની પીઠ પાછળ જુએ છે. ૭ મારી માએ મને કહ્યુ કે તેને હાથ નથી. ૮. તેનું હાડકુ ભાગેલુ છે. ૯. તેને આખ નથી. ૧૦ મો અનાજ મુકવાના (ખાવા) કામમા વપરાય છે. ૧૧ તેણે તેની આગળી કાપી અને લોહી ખોયુ (વ્હેવા દીધુ). ૧૨. તેણે તેનું ગ[illegible] ઝાલ્યુ અને તને અહીં આણ્યો. ૧૩. તમારો હાથ મને આપો

Lesson XXXII. પાઠ ૩૨.

Great (ગ્રેટ્) મોટુ.	Glad (ગ્લૅડ્) ખુશી	Idle (આઇડલ્)આળસુ.
Little (લીટલ્) નાનુ.	Sad (સૅડ્) દીલગીર.	Busy (બીઝી) ઉદ્યોગી.
Large (લાર્જ) મોટુ.	Deaf (ડેફ્) બ્હેરો	Kind (કાઇન્ડ્)માયાળુ.
Small (સ્મૅાલ્) નાનું	Dumb (ડમ્બ) મુગો.	Very (વેરી)અતિશ-ઘણુ.
Strong(સ્ટ્રૉન્ગ્)મજબુત	Blind(બ્લાઈન્ડ) આધળો.	Rich (રીચ્) પૈસાદાર.
Weak (વીક્) નબળુ.	Lame (લેમ્) લગડો.	Poor (પુઅર્) ગરીબ.

1 He is a good man. 2. She is a bad woman. 3. That man is very poor 4. He is deaf, dumb and blind. 5. You are very kind. 6. It is large. 7 That is small. 8. They are strong. 9. We are weak. 10 I am glad 11. He is sad. 12. That man is lame. 13. He is an idle boy. 14 She is very busy. 15 She is a little girl. 16. He is a great man. 17. The rich help the poor.

---

૧. તે સારો માણસ છે ૨ તે ખરાબ સ્ત્રી છે. ૩. તે માણસ ઘણો ગરીબ છે. ૪. તે બહેરો, મુગો અને આંધળો છે ૫. તમે ઘણા માયાળુ છો. ૬. તે મોટું છે ૭ પેલું નાનું છે. ૮. તેઓ મજબુત છે (જોરમાં છે) ૯. અમો નબળા છીએ. ૧૦ હું ખુશીછું ૧૧. તે દીલગીર છે. ૧૨. પેલો (તે) માણસ લગડો છે ૧૩. તે આળસુ છોકરો છે ૧૪. તે ઘણી કામમા છે ૧૫. તે નાની છોકરી છે. ૧૬. તે મોટો માણસ છે ૧૭ પૈસાદાર ગરીબને મદદ કરે છે

Lesson XXXIII. પાઠ 33.

The earth(અર્થ્) પૃથ્વિ.	Red (રેડ્) રાતુ.	Hot (હૉટ્) ગરમ
Water (ઉવૉટર્) પાણી.	Blue (બલ્યુ) આશમાની	Cold (કોલ્ડ્) ઠંડુ.
Fire(ફાયર્) આગ;આતશ.	Green (ગ્રીન્) લીલુ .	Bright(બ્રાઇટ્)ચળકતુ
The sky (સ્કાય)આકાશ.	Yellow (યલો) પીળુ	Dark (ડાર્ક) અંધારૂ
A cloud (એ કલાઉડ્)વાદળુ	Black (બ્લૅક) કાળું.	Long (લૉન્ગ્) લાબું.
A star (એ સ્ટાર્) તારો.	White (વ્હાઈટ્) સફેદ.	Short (શોર્ટ્) ટુંકુ.

---

1. The earth and the sky. 2. The sun and the moon. 3. Fire, air, water and earth 4 A large cloud 5. A small star. 6. Fire is hot. 7. The water is cold. 8 The sky is blue. 9. A red cloud. 10. The black sea. 11 A bright star. 12. A dark night. 13. Two hands 14 Ten fingers 15. Seven brothers and two sisters. 16. The two boys and the three girls. 17. All boys are not good. 18. Some are bad.

---

૧. પ્રથ્વિ અને આકાશ. ૨. સૂર્ય અને ચંદ્ર. ૩. અગ્ની, વાયુ, જળ, અને પૃથ્વિ, ૪. મોટુ વાદળું. ૫. નાનો તારો. ૬ દેવતા ગરમ છે. ૭. પાણી ઠંડુ છે. ૮. આકાશ આશમાની છે. ૯. રાતું વાદળું. ૧૦. કાળો સમુદ્ર. ૧૧. ચળકતો તારો. ૧૨. અંધારી રાત. ૧૩. બે હાથ. ૧૪. દસ આગળી. ૧૫. સાત ભાઈ અને બે બ્હેનો. ૧૬ બે છોકરા અને ત્રણ છોડીઓ. ૧૭. બધા છોકરા સારા નથી. ૧૮. કેટલાક ખરાબ છે.

Lesson XXXIV. પાઠ ૩૪.

A dress (એડ્રેસ્) પોષાક.	A few (એ ફ્યુ) થોડા	This (ધીસ્) આ.
A brush(એ બ્રશ્)બ્રશ,પીછી.	Who (હુ) કોણ.	That (ધૅટ્) પેલુ.
A church (એ ચર્ચ્) દેવળ.	Which (હ્વીચ્) જે	Both(બોથ્)બન્ને જણ.
A box (એ બૉક્સ્) પેટી	Each (ઈચ્) દરેક.	Love (લવ્) ચહાવું.
A hero (એ હીરો) વિરપુરૂષ.	Every (એવરી) દરેક.	Keep (કીપ્) રાખવું,
A leaf (એ લીફ્) પાદડુ	None (નન્) કોઇ નહી.	Walk (વૉક્)ચાલવું
Life (લાઈફ્) જીંદગી.	Any (એની) કોઈપણ.	Tell (ટેલ્) કહેવું.
A child (એ ચાઇલ્ડ્) છોકરૂ	Whole (હોલ્) આખું.	Speak (સ્પીક્)બોલવું.

1. Put on your dress. 2. There are seven churches in my town. 3 He turned out a hero. 4. Every body ought to do it 5 There is none to hear. 6. Love every body and you will be loved by him 7. Who is there at the door? 8. Speak slowly. 9. Life is short. 10 Do you ever brush your cap? 11. What is on your head? 12 There are seven mangoes, give one to each man. 13 My father and mother love them both. 14 What book is this? 15. It is a copy of student's dictionary. 16. Have you ever gone to Calcutta? 17. I have never been there. 18. I have heard much of that city.

૧ તમારા કપડાં (પોષાક) પહેરો. ૨ મારા શહેરમા સાત દેવળ છે ૩. તે વિરપુરૂષ નિકળ્યો. ૪. દરેક જણે તે કરવું જોઇએ ૫. કાઈ સાભળનાર નથી. ૬ દરેક માણસને ચાહો અને તમે તેનાથી ચહાશો. ૭. બારણા આગળ કોણ છે ૮. ધીમેથી

બોલો. ૯. જીંદગી ટુંકી છે. ૧૦. તમારી ટોપીને કદી તમે બ્રશ મારો છો (સાફ કરો છો).? ૧૧. તમારા માથા ઉપર શું છે? ૧૨ અહીંઆ સાત કેરીઓ છે તે દરેકને એકેક આપો. ૧૩. તે બંનેને મારો પિતા અને માતા ચ્હાય છે. ૧૪ આ ચોપડી કઈ છે? ૧૫. તે સ્ટુડન્ટસ ડીક્ષનરી (અભ્યાસીનો શબ્દાર્થ કોષ)ની પ્રત છે ૧૬ તમે કદી કલકતે ગયા છો? ૧૭. હું ત્યા કદી ગયો નથી. ૧૦. તે શહેર વિષે મેં ઘણું સાભળ્યું છે.

Lesson XXXV. પાઠ ૩૫.

Clean (ક્લીન્) સાફ	Shame (શેમ્) શરમ.	Lying (લાઇંગ્)પડેલો
To wash (ટુ વૅાશ્) ધોવું	Harm (હાર્મ્) ઇજા.	Spread (સ્પ્રેડ્)પથરાવુ
Playing (પ્લેઇંગ્) રમતાં.	Silly (સીલી) મૂર્ખો	Wide (વાઇડ્) પ્હોળુ
Since (સીન્સ્) ત્યારથી.	Like (લાઈક્) જેવુ.	To stay (ટુ સ્ટે)થોભવું
Dirty (ડર્ટી) ગંદો.	A snake (એ સ્નેક્) સાપ.	Lift (લીફ્ટ્) ઉચકવું.
To spoil(ટુ સ્પૅાઇલ્)બગાડવું.	Kind (કાઈન્ડ્) માયાળુ.	Raise (રેઇઝ્)ચઢાવવું.

1. Your face is not clean, did you wash it? 2 Yes, but I have been playing since. 3. Look at your hands too, how dirty they are? 4. You will spoil your book. 5 What shall I do then? 6. Go and wash your face and hands. 7. I don't* like to take so much pains, as I have done once to day 8. O for shame! 9. Then you are a dirty boy. 10. No one will sit by you 11 Why, what harm shall I do to any one? 12 What a silly boy! 13. Don't you know that no one likes a dirty boy? 14 Oh it is so nice to have one's face and hands and books clean 15. I saw a snake to-day. 16. Where did you see it? 17 I saw it lying on the path. 18. What kind of snake was it and how large? 19 Oh it was as long as my arm; and it spread out its head so wide. 20 Did you go near it? 21. Yes, I went near, and stayed till it lifted up its head. 22. You, should not go near such a snake.

* Don't (ડોન્ટ્) એ શબ્દ do not શબ્દનું ટુંકુ રૂપ છે—અને ઇંગ્રેજીમા વાત કરતા તે ઘણીવાર વપરાય છે.

૧ તમારૂ મો (ચહેરો) સાફ નથી, તમે તે ધોયું ? ૨ હા, પણ તે વખતથીએ હુ રમુછુ ૩. તમારા હાથ પણ જુઓ તે કેવા ગદા છે. ૪ તમે તમારી ચોપડી બગાડશો. ૫ ત્યારે હુ શુ કરૂ ? ૬. જાઓ, અને તમારૂ મો અને હાથ ધુઓ(સાફ કરો)૭ હું એટલી બધી મહેનત (તસ્દી) લેવી દુરસ્ત ધારતો નથી કેમકે આજે એકવાર મે તે કર્યું છે. ૮. અરે, જરા શરમાઓ. ૯ ત્યારે તમે ગદા છોકરા છો. ૧૦. તમારી પાસે કોઇ બેસશે નહી. ૧૧. કેમ, હું બીજા કોઈને શી ઈજા કરીશ ? ૧૨ કેવો મૂર્ખ છોકરો ? ૧૩. તમે જાણતા નથી કે ગદા છોકરાને કોઇ ચ્હાહતુ નથી ? ૧૪. અરે, મો, હાથ અને ચોપડીઓ સાફ રાખવી તે એટલુ બધુ સારુ છે ૧૫. આજે મેં સાપ જોયો. ૧૬. તમે તે ક્યાં જોયો ? ૧૭. રસ્તામા પડેલો મે તેને જોયો. ૧૮. તે કઇ જાતનો સાપ હતો અને કટલો લાબો હતો. ૧૯. તે મારા હાથ જેવડો લાંબો હતો અને આવડું મોટુ તેનુ માથુ કાઢ્યુ. ૨૦. તમે તેની પાસે ગયા ? ૨૧. હા, હુ પાસે ગયો અને તેણે તેનું માથુ ઉચુ કર્યું ત્યા સુધી ઉભો રહ્યો. ૨૨. તમારે આવા સાપ પાસે જવું નહીં.

Lesson XXXVI. પાઠ ૩૬.

To Hear (ટુ હીયર્) સાંભળવું. Mind (માઈન્ડ્) મન A cap (કૅપ્) ટોપી.
To read (ટુ રીડ્) વાંચવું. Hard (હાર્ડ્) કઠણ Wrong (રૉન્ગ્) ખોટુ
A year (એઇયર્) વર્ષ. To help(ટુ હેલ્પ્)મદદ કo A thing(અથીન્ગ્)ચીજ.
To learn(ટુ લર્ન) શિખવું. A word(અ ઉવર્ડ્) શબ્દ. To call(ટુ કૉલ)બોલાવવું
Able (એબલ્) શક્તિવાન. To Beat(ટુ બીટ્)મારવું. A yard (એ યાર્ડ) વાડ
To wish (ટુ ઉવીશ્)ઇચ્છવુ To ask(ટુ આસ્ક્)પૂછવું. Angry (ઍન્ગ્રી) ગુસ્સે
To hide (ટુ હાઇડ્)સતાડવું. A fault(અ ફૉલ્ટ્)ભૂલ. Mean (મીન્) મતલબ
World (ઉવર્લ્ડ્) દુનિયા. A liar (અ લાયર્)જુઠો Sure (સ્યુઅર્) નક્કી.

1 Come Let me hear how can you read 2 I cannot read yet. 3. How old are you ? 4. I was eight years old in June last. What ! more than eight years old and you cannot read yet ? 6. How long have you been able to read ? 7 I could read when I was five years old. 8. You will soon learn if you mind your book 9 I will tell you any word you ask me 10 Why do you cry ? 11. Ravidat has been beating me. 12. How is that ? 13. What

did you do to him ? 14. I took his knife. 15. Did, you ask him for it ? 16. No, I saw it and took it. 17. You should ask his permission for it. 18. Where were you just now Ravishankar, when I went to call you. 19. I was in the yard at play. 20. If I had told him that I had been there, he would have been angry, for he told me not to go there.

---

૧. આવો, તમે કેમ વાંચો છો તે મને સાંભળવા દો. ૨. હું હજુ વાચી શકતો નથી. ૩. તમારી ઉમ્મર કેટલી છે ? ૪. ગયા જુન માસમાં હું આઠ વર્ષનો હતો. ૫. શું આઠ વર્ષ ઉપરાંત ઉમ્મર અને હજુ તમે વાંચી શકતા નથી ? ૬. કેટલો વખત થયા તમે વાંચી શકો છો ? ૭. હું પાચ વર્ષનો હતો ત્યારે વાંચી શકતો. ૮. તમારી ચોપડી ઉપર ધ્યાન આપશો તો તમે જલ્દી શિખી શકશો ૯. તમે જે શબ્દ મને પુછશો તે, હું તમને કહીશ. ૧૦. શા માટે બૂમ મારો છો ? (રવોછો) ૧૧ રવીદત્ત મને મારે છે. ૧૨. શામાટે ? ૧૩. તમે તેને શું કર્યું ? ૧૪. મેં તેનું ચાકુ લીધું. ૧૫. તેને માટે તમે તેને પુછ્યું ? ૧૬. ના, મેં તે દીઠું અને લીધું. ૧૭. તમારે તે (લેવા) માટે તેની રજા લેવી જોઇએ. ૧૭. રવિશંકર, જ્યાર હું તમને બોલાવા આવ્યો ત્યારે હમણાં તમે ક્યા ગયા હતા ? ૧૯. હું વાડામા રમતો હતો. ૨૦. જો મે તેને કહ્યુ હોત કે હું ત્યા ગયો હતો, તો તે ગુસ્સે થાત કેમકે ત્યા જવાને તેણે મને ના પાડી હતી.

Lesson XXXVII. પાઠ ૩૭.

Strange (સ્ટ્રેન્જ) અજાણ્યું	Difficult (ડીફીકલ્ટ) મુશ્કેલ.
Dunce (ડન્સ) મૂર્ખ.	A language (એ લૅન્ગ્વેજ) ભાષા.
To please (ટુ પ્લીઝ) ખુશી કરવું.	A method (એ મૅથડ) રીત.
To laugh (ટુ લાફ) હસવું.	A pronunciation (પ્રોનાઉનસીએશન) ઉચ્ચાર.
Talk (ટૅાક) વાત.	To translate (ટુ ટ્રાન્સલેટ) તરજુમો કરવો.
English (ઇંગ્લીશ) ઇંગ્રેજી ભાષા.	Trouble (ટ્રબલ) મહેનત.
Following (ફૉલૉઇંગ) અનુકરણ કરતાં પાછળ પડતા.	Excellent (ઍક્સેલન્ટ) ઉત્તમ.
	A letter (એ લેટર) કાગળ.
Rapid (રૅપીડ) ઉતાવળુ,	Pleasant (પ્લેઝન્ટ) આનંદી.

1. Come let us talk. 2. What a strange boy you are; you will never talk in the school. 3 We come to school to learn, not to talk. I do not like to look into my book all the day. 5. I know you do not. But do you know what a dunce you are? 6. Manilal, he who has been here for three months, knows more than you do 7. I don't care, I will talk and *play*. 8 If I don't learn, I shall still be a man in a few years 9. *What* kind of man? 10. A great dunce that can't read. 11. I will mind my book and please my master and my parents. 12. Do you learn English? 12. What do you think of it? 14 I think it is a difficult language to learn 15. The beginning is always difficult. 16. Let us speak English 17 It is the best method of learning it. 18. The pronunciation puzzles me. 19 That is because your ear is not used to it. 20. Do you translate any book? 21. I translate any book? 21. I translate an English book into Gujarati and a Gujarati book into English. 22. That is an excellent method. By following it you are sure to make rapid progress

૧. આવો આપણે વાત કરીએ. ૨. તુ કેવો વિચીત્ર છોકરો છે; (કે) તું કદી નિશાળમાં વાત કરતો નથી ૩. આપણે નિશાળમાં ભણુવાને આવીએ છીએ; વાતો કરવાને નહી. ૪. આખો દીવસ હુ મારી ચોપડીમા જોવાનું (વાંચવાનું) પસદ કરતો નથી. ૫. હું જાણુ છુ કે તમે નથી ચાહતા—પણ તમે જાણો છો કે તમે કેવા મૂર્ખ છો? ૬. માણીલાલ જે અહી આ ત્રણ માસ થયા આવ્યો છે તે તમારા કરતા વધારે જાણે છે ૭ મને કંઈ દરકાર નથી, હું વાતો કરીશ અને રમીશ. ૮ જો હું નહી ભણુ તો પણ થોડા વર્ષમાં હું માણુસ થઇશ. ૯ કેવી જાતનો માણુસ? ૧૦. મોટા મૂર્ખ કે જે કઇ વાંચી શકતો નથી. ૧૧ હું મારી ચોપડીપર ધ્યાન આપીશ અને મારા મહેતાજી અને માબાપને રાજી કરીશ. ૧૨. તમે ઇંગ્રેજી ભણો છો? ૧૩. તે વિષે તમો શું ધારો છો. ૧૪. હું ધારૂ છુ કે ભાષા ભણવી કઠણ છે. ૧૫ શરૂઆત હમેશા કઠણ હોય છે. ૧૬. આપણે ઇંગ્રેજીમા બોલીએ. ૧૭. ભણવાની તે ઉત્તમ રીત છે. ૧૮. ઉચ્ચાર મને ગુચવે છે ૧૯. તેનું કારણ એ છે કે તમારા કાનનો તમે તે તરફ઼ ઉપયોગ કરતા નથી ૨૦ તમે કોઇ ચોપડીનુ ભાષાતર કરી શકો છો? ૨૧. હુ ઇંગ્રેજી ચોપડીનું ગુજરાતીમાં ને ગુજરાતી ચોપડીનું ઇંગ્રેજીમા ભાષાન્તર કરી શકું છું. ૨૨. તે ઘણી ઉત્તમ રિત છે, તેમ કરવાથી તમો જલ્દી અભ્યાસ કરી શકશો.

Lesson XXXVIII. પાઠ ૩૮.

A shoe (એ શુ) જોડો.ઉપાન. Suit (સુટ્) આખો ડ્રેસ. A Terrace(એ ટેરેસ્) અગાશી.

Stockings(સ્ટૉકીંગ્ઝ્)મોજાં.Extra (ઍક્ષ્ટ્રા) વિશેષ " A roof (એ રૂફ્) છાપરૂં. (બેસણી.

A pair (એ પૅર્) જોડ. Gloves (ગ્લવ્ઝ્) મોજાં.A plinth(એ પ્લીન્થ્)પાયો;

A boot (એ બૂટ) જોડો, People (પીપલ્) લોક. Food (ફુડ્) ખોરાક.

A hat (એ હૅટ્) ટોપી. To belong(ટુ બીલૉન્ગ્)નું હોવું A flower (એ ફ્લાવર્) ફુલ.

A turban (એ ટર્બન્) પાઘડી. A plaything (પ્લેથીંગ્) રમવાની ચીજ. Flour (ફ્લૌર્) આટો

1. She has my shoes and my stockings. 2. They have two pairs of boots. 3. My boys have no boots. 4 He has not a hat but a turban. 5 You have a new suit of clothes. 6. She has seven or eight pairs of gloves 7. Has that little girl a good book? 8 Have you a goat or a cow? 9. I have neither the one nor the other. 10 Who is that man? 11. He has my ink. 12. What man is this? 13. Whom do these boxes belong to? 14. What is this play thing made of? 15 Have you the knife which I had or that which my brother had. 16. I have neither that which you had nor that which your brother had

૧. તેની પાસે મારા જોડા તથા મોજાં છે. ૨. તેઓની પાસે બૂટની બે જોડ છે ૩. મારા છોકરાની પાસે બૂટ નથી ૪. તેની પાસે ટોપી નથી પણ પાઘડી છે. ૫. તમારી પાસે કપડાની નવી જોડ છે. ૬. તેણીની પાસે ૭ કે ૮ હાથના મોજાં છે. ૭. પેલી નાની છોકરી પાસે શું સારી ચોપડી છે? ૮ તમારે બકરો છે કે ગાય? ૯. મારી પાસે કંઈ નથી; (પહેલુએ નથી તેમજ બીજુએ નથી) ૧૦ તે માણસ કોણ છે? ૧૧. તેની પાસે મારો ખડીઓ છે. ૧૨. આ માણસ કેવો છે? ૧૩. આ પેટીઓ કોની છે. ૧૪. આ રમવાની ચીજ શાની બનેલી છે. ૧૫ તમારી પાસે મારી પાસે હતુ તે ચાકુ છે કે મારા ભાઇ પાસે હતુ તે છે? ૧૬ મારી પાસે તમારાવાળુ કે તમારા ભાઇવાળું બેમાંનું એકે નથી.

Lesson XXXVIV. પાઠ ૩૯.

A potter (એ પૅાટર્) કુંભાર. A blacksmith (એ બ્લૅકસ્મીથ્) લવાર. A Rupee (એ રૂપી) રૂપિયો.

A barber (એ બાર્બર્) હજામ. A brazier (એ બ્રેઝીયર્) કસારો, A pillow (એ પીલો) ઓશીકુ.

A weaver (એ વીવર્) વણકર. An oilman (એન્ આઇલમૅન્) ઘાચી. A mattress (મ્યાટ્રેસ) રજાઈ.

A confectioner (એ કન્ફેંકશનર) કંદોઇ. A washerman (એ વૅાશર્મેન્) ધોબી. A blanket (બ્લૅન્કેટ્) કાંબળ.

A carpenter (એ કાર્પૅન્ટર્) સુતાર. Silver (સીલ્વર્) રૂપુ A quilt (એ ક્વીલ્ટ્) રજાઈ.

A goldsmith (એ ગોલ્ડ્સ્મીથ) સોની. Gold (ગોલ્ડ્) સોનું. A bedstead (એ બેડસ્ટેડ્) પલંગ.

1. He is a potter. 2. That man is a barber. 3. This man is a weaver. 4. Is he an oilman? 5. No, he is a washermen. 6. What carpenter is this? 7. What blacksmiths are those? 8. There are silversmiths and goldsmiths here. 9. Is there no brazier here? 10. How much gold have you? 11. Just this, which you see here. 12. Have you any more silver and gold? 13 How much money had he? 14. How many rupees had she? 15. She had only one rupee. 16. He had as much as you see now. 17. You have a pillow and mattress. 18. He has a carpet, a blanket, a quilt and a small bedstead 19 This only one is clean. 20. Wherever his friend may be there will he he also. 21. Are there any flowers and fruits in that garden? 22 There are a few. 23. The gardner has a son and a daughter. 24 She is older than I am.

૧. તે કુંભાર છે. ૨. તે માણસ હજામ છે. ૩. આ માણસ વણકર છે. ૪. શું તે ઘાચી છે? ૫. ના, તે ધોબી છે. ૬. આ સુતાર કયો છે? ૭ આ કયો લુવાર છે? ૮ અહીંઆ રૂપાગર અને સોની છે. ૯ અહીંઆ કોઇ કસારો નથી? ૧૦ તમારી પાસે કેટલું સોનું છે? ૧૧. આટલુંજ જે તમે અહીં જુઓ છો તે. ૧૨ તમારી પાસે કંઇ વધુ રૂપુ કે સોનું છે? ૧૪. તેની પાસે કેટલા રૂપીઆ છે? ૧૫. તેની

પાસે ફક્ત એકજ રૂપીઓ હતો. ૧૬. હમણાં તમે જુઓ છો તેટલુંજ તેની પાસે છે. ૧૭. તમારી પાસે ઓશીકું અને ચટાઈ છે. ૧૮. તેની પાસે શેત્રંજી, કાંમળ, રજાઈ અને નાનો ખાટલો છે. ૧૯. આ એકજ ફક્ત ચોખું છે. ૨૦ જ્યાં જ્યા તેનો મિત્ર હશે ત્યા તે પણ હશે. ૨૧. તે બગીચામાં કંઇ ફુલ અને ફળ છે' ૨૨. થોડા છે. ૨૩. બાગવાનને એક છોકરો અને એક છોકરી છે. ૨૪. મારા કરતા તે છોડી મોટી છે.

Lesson XL. પાઠ ૪૦.

A season(એ સીઝન્) ઋતુ. To remember(ટુ રીમેમ્બર્) યાદ કરવું. To worship(ટુ વર્શીપ્) પુજા કરવી.
A stomach(એ સ્ટમક્) જઠર [આતુર. Grief (ગ્રીફ્) દુ:ખ. A blessing(એ બ્લેસીંગ્) આશીર્વાદ.
Anxious(ઍન્ક્શસ્) Wrong(રૉન્ગ્) ખોટુ. Famous(ફેમસ્) પ્રસીદ્ધ.
An Affair(એન્ ઍફેર્)કામ Right (રાઈટ્) સાચુ. A temple(ટૅમ્પલ્) દેવળ.
Wonderful(વન્ડરફુલ્) અજાયબ. Bussiness (બીઝનૅસ્) કામ. Holy (હોલી) પવિત્ર.
A Danger(એ ડેન્જર્)ભય. A visit(એ વીઝીટ્)દર્શન. A thread (થ્રેડ્) દોરી.

1. The sun is larger than the moon. 2. He is stronger than his brother. 3 He is only twelve years old. 4. He is the oldest man in our village. 5. It was very cold yesterday. 6. She was here in the cold season. 7 He was not there in the hot season. 8. It is now the rainy season. 9. I have a pain in the head. 10. He is badly wounded. 12. I am very anxious about this affair. 13. This story is very wonderful. 14. I have no sort of fever. 15. He is in great danger. 16. I do not remember that word. 17. I do not know my lesson. 18. It is easy to remember this. 19. It is difficult to learn so many words. 20. I am very sorry for this. 21 They are in very great grief. 22. It is better that you should go. 23. It is better not to remain here. 24. Is it wrong to do this? 25 It is right that

I should do it? 26. I had no time to do anythnig. 27. He has no time even to pay visits to his friends. 28. We should all worship God and pray to Him for his blessings.

૧. ચંદ્ર કરતાં સૂર્ય મોટો છે. ૨. તેના ભાઈ કરતાં તે વધારે મજબુત છે. ૩. તે ફક્ત બાર વર્ષનો છે. ૪. અમારા ગામમાં તે ઘરડામાં ઘરડો છે. ૫. ગયે કાલ બહુ ટાઢ હતી. ૬. ગયા શિયાળામાં તેણી અહીં હતી. ૭. ઉનાળામાં તે ત્યાં નહોતો. ૮. હાલમાં વર્ષારતુ છે. ૯. મારા માથામાં દર્દ છે. ૧૦. તેના પેટમા દર્દ છે. ૧૧. તેને ખરાબ ઘા વાગ્યો છે. ૧૨. આ કામ વિષે હુ ઘણો આતુર (ચિંતાતુર) છું. ૧૩. આ વાત ઘણી અજાયબ છે. ૧૪. મને કોઇ જાતનો તાવ નથી. ૧૫ તે ઘણા ભયમા છે ૧૬. તે શબ્દ હું યાદ રાખી શકતો નથી. ૧૭ મારો પાઠ મને આવડતો નથી. ૧૮ આ યાદ રાખવું સહેલું છે. ૧૯. આટલા બધા શબ્દ શિખવા તે અઘરૂ છે ૨૦. આ માટે હું ઘણો દીલગીર છું. ૨૧. તેઓ અતિશય દુઃખમા છે ૨૨. તમારે જવું એ સારૂં છે. ૨૩ અહીં રહેવું તે સારૂ નથી. ૨૪. આ કરવું તે (શું) ખોટું છે ? ૨૫. તે ખરૂં છે. (શુ તે હું કરૂ)? ૨૬. કંઈ પણ કરવાનો મને વખત નહોતો. ૨૭. તેના મિત્રોને મળવાનો પણ તેને વખત નથી. ૨૮. આપણે બધાએ પ્રભુના આશીર્વાદ માટે તેની પુજા કરવી જોઈએ અને તેની પ્રાર્થના કરવી જોઈએ

Lesson XLI. પાઠ ૪૧.

Tole(ટોલ્) લલચાવવું	Sacrod thread(સેક્રેડ્ થ્રેડ્) જનોઈ.	Spring (સ્પ્રીંગ) વસંતરૂતુ.
Paternal(પૅટર્નલ્)બાપના તરફનું.	A Grand father(એ ગ્રાન્ડ્ ફાધર) દાદો	Summer (સમર્) ઉનાળો
An uncle(ઍન્ અન્કલ્)કાકો.	A grand mother(ગ્રાન્ડ્ મધર્) આઈ દાદી.	Winter (વીન્ટર) શિયાળો.
Maternal(મૅટરનલ)માના તરફનું.	Alive (ઍલાઈવ્) જીવતુ	Damp (ડૅમ્પ્) ભેજ.
Treat (ટ્રીટ્) તર્ફે વર્તવું.	Difficult (ડીફીકલ્ટ્)મુશ્કેલ.	Rain (રેઈન્) વર્ષાદ.
Oblige (ઓબ્લાઇજ્)આભારી ક૦.	Weather(વૅધર) રૂતુ	A Result (એ રીઝલ્ટ્) પરિણામ.

1. Take my advice. 2. Do not tease those around you; nor go where you are not wanted 3. Try to do good and be kind to all. 4 You will soon find that men will esteem and praise you. 5. A lie has no legs 6. A man will never change his mind; if he has no mind to change it. 7 A good thing when lost is valued most. 8. A wise man eats to live. 9. Be old when young, that you may be young when old 10 Better is an ass that carries you, than a horse that throws you.

૧ મારી સલાહ લ્યો (ધ્યાનમાં રાખો) ૨ તમારી આસપાસનાઓને ચીડવતા નહી તેમજ જ્યા તમારી જરૂર નથી ત્યા જતા નહી. ૩ સારૂ કરવાનો પ્રયત્ન કરો અને બધા તરફ માયાળુ થાઓ ૪. તમને તુરત જણાશે કે માણસો તમને માન આપશે અને વખાણશે. ૫ જુઠાણાને (અસત્યને) પગ નથી. ૬. માણસ પોતાનું મન કાઇ ફેરવશે નહી. જો તેની ફેરવવાની ઇચ્છા ન હોય તો. ૭. સારી ચીજ જ્યારે ખોવાય છે ત્યારે તેની બહુ કીંમત થાય છે. ૮. ડાહ્યો પુરૂષ જીવવાની ખાતર ખાય છે. ૯. જુવાનીમા ઘરડા થાઓ કેમકે જ્યારે તમે ઘરડા થાઓ ત્યારે જુવાન થાઓ ૧૦. તમને પાડી નાંખે તે ઘોડા કરતા તમને લઈ જાય તે ગધેડું વધારે સારૂ છે

Lesson XLII. પાઠ ૪૨.

A nail (એ નેલ્) ખીલો. To laugh (ટુ લાફ) હસવું. To punish(ટુ પનીશ્) શિક્ષા ક.

A deed (એ ડીડ) કામ. To borrow(ટુ બૉરો)ઉછીનુંલેવું. A serpent (એ સરપન્ટ) સાપ.

A shoe (શુ)નાળ જોડું Sorrow (સૉરો) દીલગીરી. To sting(સ્ટીંગ્)ડંખદેવો.

Honesty (ઑનેસ્ટી) પ્રમાણિકપણુ. A rope (એ રોપ્) દોરડું. A word (વર્ડ) શબ્દ.

Principle (પ્રીન્સીપલ્) નિયમ. Anger (ઍન્ગર્) ક્રોધ. Afraid of (ઍફ્રેડ ઑફ્) થી બીવું.

1. Fools learn nothing from wise men. 2. Wise men learn much form fools 3 For want of a nail the shoe was lost. 4. For want of a shoe the horse was lost, 5. For want of a horse the

rider was lost. 6. Good words aro good. but good deeds are better. 7. Honesty is the best policy. 8. This principle is not good. 9. He that goes a borrowing goes a sorrowing. 10. He who has been stung by a serpent is afraid of a rope. 11. He who gives way to angor, punishes himself for the fault of another.

---

૧. ડાહ્યા પુરૂષો પાસેથી મૂર્ખ કાંઈ શિખતા નથી. ૨ મૂર્ખ માણસ પાસેથી ડાહ્યા બહુ શીખે છે. ૩. ખીલો નહી હોવાને લીધે નાળ ખોવાઈ હતી ૪. નાળ નહી હોવાથી ઘોડો રદ ગયો. ૫ ઘોડો નહી હોવાથી બેસનાર ખોવાયો. ૬ સારા શબ્દ સારા છે પણ સારા કૃત્ય તેથી વધારે સારાં છે. ૭. પ્રમાણીકપણું તે ઉત્તમ રીત છે. ૮. આ નિયમ સારો નથી ૯. જે ઉછીનું લીધા કરે છે તે રોયા કરે છે. ૧૦. જે સાપથી ડખાયો હોય છે તે દોરડાથી પણ બીએ છે. ૧૧. જે ગુસ્સા વશ થાય છે તે બીજાની ભૂલ ખાતર પોતાનેજ શિક્ષા કરે છે.

Lesson XLIII પાઠ ૪૩.

A stone(સ્ટોન્)પથ્થર A stable(એ સ્ટેબલ્)તબેલો. A stick (એ સ્ટીક્)લાકડી. To sweep(ટુ સ્વીપ્)વાળવું.A street(એ સ્ટ્રીટ્) પોળ. To burn (ટુબર્ન)બાળવું. To spare(સ્પેર્)બચાવવું.Kindle(કીન્ડલ્) સળગાવવું To propose(ટુ પ્રોપોઝ્) વિચારવું. [વ્યવસ્થા ક૦. A lock (એ લૅાક્) તાળુ.Dry(ડ્રાય્) સુકુ. To Dispose (ડીસ્પોઝ્) A gain (એગેઈન્) નફો. Brighter (બ્રાઈટર્) પ્રકાશી To how(ટુ હૌલ્)ભસવું. To lead (ટુ લીડ્)દોરવું.To shine(ટુ શાઈન્)પ્રકાશવું. A leak (લીક્) કાણું-છીદ્ર. A ship(એ શીપ્)વહાણ. To strike(સ્ટ્રાઈક્) મારવું. Iron(આયરન્) લોઢું. To slip(ટુ સ્લીપ્)લપસવું. To begin(બીગીન્)શરૂક૦.An end(એન્ એન્ડ્)છેડો.

---

1. If each man sweep before his own door, we should have clean street. 2. It is too late to spare when all is spent. 3. It is too late to lock the stable door when the horse is stolen 4. Kindle dry sticks and green ones will burn. 5. Little strokes fell great ones. 6. Look before you leap back. 7. Man

proposes but God disposes. 8. One man may lead a horse to the end of pond but twenty men can never make him drink. 9. Sin is sin, though it be not seen. 10. The brighter the moon shines, the more the dogs howl. 11. Small leaks sink great ships. 12. It is good to begin well, but better to end well.

૧. જો દરેક માણસ પોતાના ઘર આગળ વાળે તો આપણી પોળ સ્વચ્છ રહે. ૨. બધું વપરાઇ રહ્યા પછી બચાવવું એ અવસર બહાર છે (બહુ મોડુ છે) ૩. ઘોડો ચોરાયા પછી તબેલાના બારણાને તાળુ મારવું તે નકામું છે ૪. સુકા લાકડા સળગાવો અને લીલા બળશે ૫ નાના ઘાથી મોટાં ઝાડ કપાય છે. ૬. તમે કુદો તે પહેલા જુવો. ૭ માણસ વીચારે છે અને પ્રભુ વ્યવસ્થા કરે છે (માણસનું ધારવું અને ઈશ્વરનું કરવું.) ૮. ઘોડાને એક માણસ તળાવના આરે લઈ જાય પણ વીસ માણસ તેને પાણી પાઇ શકે નહી. ૯ પાપ જોકે તે જણાતુ નથી તોય પાપ છે ૧૦. ચંદ્રમાનો પ્રકાશ જેમ જેમ વધુ પ્રકાશે છે તેમ તેન કૂતરા વધારે ભસે છે ૧૧. નાના કાણાં મોટા વહાણોને ડુબાવે છે. ૧૨. સારી રીતે શરૂ કરવું તે સારૂ છે પણ સારી રીતે પુરૂ કરવું, તે વધુ સારૂ છે.

Lesson XLIV. પાઠ ૪૪.

To bark(ટુ બાર્ક)ભસવું To Grunt(ટુ ગ્રન્ટ)ગુરગુર૰ક૰ To chirp(ટુ ચર્પ)ચકચક ક૰
To purr(ટુ પર)મ્યાઆઉ ક૰.To low (ટુ લૌ)આરડવું. To neigh(ટુ ને) ખું ખારવું.
To bleet(ટુ બ્લીટ)મે બે ક૰To roar(ટુ રોર)ગર્જના. To bray(ટુ બ્રે) ભુકવુ.
To hiss(ટુ હીસ) ફુંફાડા મારવા. To growl(ટુ ગ્રાઉલ) ગુરકવું. To sweak (ટુ સ્વીક) ચુ ચું ક૰.
To croak(ટુ ક્રોક)કક્ક કરવુ. To crow(ટુ ક્રો) કુકુ ક૰ To bellow(ટુ બેલો)આરડવું
To hum(ટુ હમ્)ગણ ગણક૰To hoot(ટુ હુટ)ગુરર ક૰To howl (ટુ હૌલ)ભુ કવું.

---

1. The dog barks 2. The cat purrs. 3 The sheep bleets. 4 The cow lows 5 The hog grunts. 6. The lion roars 7. The bear growls. 8 The cock crows. 9. The owl hoots. 10. The sparrow chirps. 11. The horse neighs. 12. The ass brays. 13. The

mouse sweaks. 14. The bull bellows. 15. The snake hisses. 16. The frog croaks. 17. The bee hums. 18. The jackal howls

૧. કુતરો ભસે છે. ૨. બીલાડી મીઆઉં મીઆઉં કરે છે. ૩. મેંઢુ બેં બેં કરે છે. ૪. ગાય આરડે છે. ૫. ડુક્કર ગુરગુર કરે છે. ૬. સીંહ ગર્જના કરે છે. ૭ વાઘ ઘુરકે છે. ૮. કાગડો કાકા કરે છે. ૯. ઘુવડ ઘુઘુ કરે છે ૧૦. ચકલી ચકચક કરે છે. ૧૧. ઘોડો ખુંખારે છે. ૧૨. ગધેડું ભુંકે છે. ૧૩. ઉંદર ચુ ચુ કરે છે. ૧૪. બળદ આરડે છે. ૧૫ સાપ ફુંફાડા મારે છે. ૧૬. દેડકો ડે ડે કરે છે. ૧૭. મધમાખ ગણ્-ગણ્ કરે છે. ૧૮. શિયાળ ભૂંકે છે.

Lesson VL. પાઠ ૪૫.

To invade(ઇન્વેડ્)ચઢાઈ ક૦	Civil(સીવીલ)દિવાની	A suit (સુટ્) દાવો.
A queen (ક્વીન્) રાણી	Criminal(ક્રીમીનલ) ફોજદારી	Affedevit(ઍફીડેવીટ્) સોગંદનામુ.
A prince(પ્રીન્સ્)શાહજાદો	A river(રીવર્)નદિ	A clerk (કલૅર્ક્) કારકુન.
A governor(ગવર્નર) સુબો.	A well(વૅલ્) કુવો.	A side(સાઇડ્) બાજુ
A judge (જજ્) ન્યાયાધીશ.	A tank(ટૅન્ક્) તળાવ.	A pen (પેન્) કલમ [પેન.
A court(કોર્ટ્)અદાલત.	A lake(લેક્)સરોવર.	A pencil(પેન્સીલ્)સીસા-

---

1 The Prince of Wales is a son of Queen Victoria of England 2. Prince Dulipsing son of king Ranjitsing of Punjab died in England. 3. Lord Harris was the Governor of Bombay. 4 He is a judge of the Districts Court. 5. There is a bridge over the river Sabarmati. 6. This is a civil court. 7. Several new wells were dug last year 8 A few tanks were built in last famine. 9 This is a new pen 10. He made an affedevit before a judge in the Court. 11. He is a clerk in my office. 12 This is a pure lake

---

૧. પ્રીન્સ ઑફ વેલ્સ ઇંગ્લાંડની રાણી વીક્ટોરીઆનો છે. ૨. પંજાબના રાજા રણજીતસીંહનો કુંવર દુલીપસીંગ ઇંગ્લાંડમાં મરી ગયો. ૩. લૉર્ડ હૅરીશ, મુંબાઇનો સુબો હતો. ૪. તે ડીસ્ટ્રીક્ટ કચેરીનો ન્યાયાધીશ છે. ૫ સાબરમતી નદી

ઉપર પુલ છે. ૬ આ દીવાની અદાલત છે. ૭ ગયા વર્ષે કેટલાક નવા કુવા ખોદાયા હતા. ૮. ગયા દુકાળમા થોડા તળાવ બંધાયા હતાં. ૯. આ નવી કલમ છે. ૧૦. અદાલતમા ન્યાયાધીશ રૂબરૂ તેણે સોગદનામુ કર્યું ૧૧. તે મારી કચેરી (ઑફીસ) માં કારકુન છે. ૧૨. આ નોર્મળ સરોવર છે.

નોટ. અત્યાર સુધીમા નાના નાના વાકયો જે હમેશના ઉપયોગમાં આવે અને શિખનાર સહેલથી વાંચી સમજી શકે તેવા આપવામા આવ્યા છે. હવે વાચન પાઠો આપવામા આવે છે. જે વાંચવાથી શિખનાર પોતાના અભ્યાસમાં વધારો કરી શકશે. આ પાઠોમા આવતા અઘરા શબ્દો ઉચ્ચાર તથા અર્થ મથાળે આપવામાં આવ્યા છે તેમજ પાઠોનું ભાષાન્તર દરેક પાઠની નીચે આપવામા આવ્યુ છે જેથી શિખનાર પોતાની મેળે પાઠ તૈયાર કર્યા પછી પોતાને આવડે છે કે નહી તેની ખાત્રી કરી જુએ તેમજ ગુજરાતીનું ઇંગ્રેજી પણ કરવાનો અભ્યાસ રાખી શકે

Lesson XLVI પાઠ. ૪૬ Kindness. દયા.

Kind (કાઈન્ડ) માયાળુ. To love (ટુ લવ્) ચહાવું. A friend (એ ફ્રેન્ડ) મિત્ર. A lesson (એ લેસન્)પાઠ. A mind (એ માઈન્ડ) મન. To hurt (હર્ટ) ઈજા કo. A thing (એ થીન્ગ્) ચીજ. Strength (સ્ટ્રેન્થ) બળ. To feel (ફીલ) લાગવું.

1. God is good and kind to us. He gives us all things that we have, and we ought to be good and kind to all 2. First love Him with all your heart, with all your mind and with all your strength. 3. Then love all your friends as you love your own self and do to them as you would that they should do to you. 4. Be kind to all, to birds and beasts as well as to man, for all feel pain, as well as you do, when hurt.

૧. પ્રભુ આપણા પ્રત્યે સારો અને માયાળુ છે. સઘળી ચીજો જે આપણી પાસે છે તે તે આપણને આપે છે, અને આપણે સઘળા પ્રત્યે ભલા અને માયાળુ થવું જોઇએ. ૨. પ્રથમ તમે તેને (પ્રભુને) તમારા પૂર્ણ અંતઃકરણથી તમારા પૂર્ણ મનથી અને તમારા સઘળા બળથી ચાહો. ૩. પછી તમારા સઘળા મિત્રોને જેમ

તમે પોતાને ચાહો છો તેમ ચાહો, અને તે વર્ત્તો. ૪. પક્ષિ, પશુ તેમજ માણસ અને સઘળા પ્રત્યે દયા રાખો કેમકે જ્યારે તમને ઈજા થાય છે અને જે દુઃખ થાય છે, તેવુંજ બધાને થાય છે. જેમ તેઓ તમારી મરજી પ્રમાણે તમારી સાથે વર્ત્તે તેમ તમે તેમની સાથે વર્ત્તો.

Lesson XLVII. પાઠ ૪૭. The Good Boy. સારો છોકરો.

A mind (એ માઈન્ડ્) ધ્યાન.　A life (એ લાઈફ્) જીવન.
A task (એ ટાસ્ક્) પાઠ.　Only (ઓન્લી) કેવળ, ફક્ત.
To strive (ટુ સ્ટ્રાઇવ્) યત્ન કર.　A dunce (એ ડન્સ્)મૂર્ખ.

1. A good boy will mind his book, and try to read well. 2. But a bad boy will only mind his play and then he will be a dunce all the days of his life. 3. A good boy will take nothing that is not his own. 4. He will learn his task well, and strive to learn. 5 Tell no tales, play not with bad boys. Use no ill words.

૧. સારો છોકરો પોતાની ચોપડી ઉપર ધ્યાન આપશે, અને સારી રીતે વાચવાનો પ્રયત્ન કરશે. ૨ પણ ખરાબ છોકરો ફક્ત પોતાની રમત ઉપર ધ્યાન આપશે અને પછી પોતાની જીદગીના તમામ દિવસમા તે મૂર્ખ રહેશે. ૩. સારો છોકરો કોઈ ચીજ જે પોતાની નથી તે લેશે નહી. તે પોતાનો પાઠ સારી રીતે શિખશે અને પોતાથી બને તેટલું શિખવા પ્રયત્ન કરશે. ૪. ત્યારે તમે સારા છોકરા થાઓ, તમારી ચોપડી ઉપર ધ્યાન આપો અને શિખવાને પ્રયત્ન કરો. ૫. વાતો કરતા નહી ને ખરાબ છોકરાઓ સાથે રમો નહી. ખરાબ શબ્દ વાપરતા નહીં (બોલતા નહી)

Lesson XLVIII. પાઠ ૪૮. To Boys in School. નિશાળીઆઓ પ્રત્યે.

A school (એ સ્કુલ્) નિશાળ　To sit (ટુ સીટ્) બેસવું.
A noise (એ નોઈઝ્) ગડબડ.　A place (એ પ્લેસ્) જગ્યા.

Still (સ્ટીલ્) ચૂપ.
A stop (એ સ્ટૉપ્) વિરામ.
To spell (ટુ સ્પેલ્) જોડણી કર.
To vex (ટુ વેકસ્) ચીડવવું.
To beat (ટુ બીટ્) મારવું.

1. When you are in the school, take your book and go to your place. 2 In your place sit still, and make no noise, but strive to learn as fast as you can. 3 When you say your lesson, mind that you speak all your words right 4. When you read, mind your stops. Read from stop to stop, as you see them in your book, and make no stop where there is none. 5. Spell those words that you do not know and then you will soon learn to read well. 6. To learn to read well, all you have to do is to read the same as you speak when you are at play 7. Love those boys with whom you read. Do not vex them or beat them, or call them names, or use ill words to them.

૧. જ્યારે તમે નિશાળમાં હો ત્યારે તમારી ચોપડી લ્યો અને તમારી જગ્યાએ જાઓ. ૨. તમારી જગ્યામા ચુપકીથી બેસો અને ગડબડ કરો નહી પણ જેમ જલ્દી બને તેમ ભણવાનો પ્રયત્ન કરો. ૩. જ્યારે પાઠ આપો ત્યારે ધ્યાનમાં રાખજો કે તમે તમારા બધા શબ્દ ખરા બોલો છો. ૪ જ્યારે તમે વાચો ત્યારે વિરામચિન્હપર ધ્યાન આપો. તમારી ચોપડીમાં જ્યા જ્યા તમે વિરામચિન્હ દેખતા જાઓ ત્યાં ત્યાથી વાચો પણ જ્યાં આવું. (ચીન્હ) ન હોય ત્યા અટકતા નહી. ૫ જે શબ્દ તમને આવડતા ન હોય તેની જોડણી કરો અને તેથી તમને જલ્દી સારી રીતે વાંચતાં આવડશે. ૬. સારી રિતે વાચતાં શિખવા માટે તમારે તે જેમ તમે રમતા બોલો છો તેમ તે વાંચવું જોઈએ ૭. તમે જે છોકરાની સાથે વાચો છો તેમને ચાહો તેમને ચીડવતા નહી કે મારતા નહી તેમજ તેમના નામ પડતા નહી અને તેમના પ્રત્યે ખરાબ શબ્દ વાપરતા નહી.

Lesson XLIX. પાઠ ૪૯. God our Maker.
પ્રભુ આપણો સર્જનાર.

The maker (ધ મેકર) સુજનાર.
Wise (વાઈઝ્) ડાહ્યા.
A nose (એ નોઝ્) નાક.
To smell (ટુ સ્મેલ્) સુંઘવું.

A mouth (માઉથ્) મોહું. A tongue (એ ટન્ગ્) જીભ.
Just (જસ્ટ્) ન્યાયી. To serve (ટુ સર્વ્) શેવા ક૦.
To taste. (ટુ ટેસ્ટ્) ચાખવું.

---

1. God is good and great and wise. We cannot see Him, but He sees all that we do and takes care of us. He is kind to all who love and fear Him. 2. He gave us ears to hear, eyes to see, a nose to smell, a mouth to taste, and a tongue to speak, hands to feel and work and legs and feet to walk. Above all He has given us a mind to think and to know right from wrong. 3. God is just and good let us love and serve Him all our days.

---

૧. પ્રભુ સારો મોટો અને ડાહ્યો છે આપણે તેને જોઇ શકતા નથી પણ આપણે જે કરીએ છીએ તે બધુ તે જુએ છે અને આપણી સંભાળ લે છે. તે જે તેને ચાહે છે અને તેનાથી બ્હીએ છે તેના પ્રત્યે માયાળુ છે. ૨. તેણે આપણને સાંભળવાને કાન, જોવાને આખ, સુંઘવાને નાક, ચાખવાને મો, અને બોલવાને જીભ, લાગવાને અને કામ કરવાને હાથ અને ચાલવાને પગ આપ્યા છે. આ બધા ઉપરાંત તેણે આપણને વિચાર કરવાને અને સાચુ જૂઠું જાણવાને મન આપેલું છે. ૩. પ્રભુ ન્યાયી અને સારો છે, ચાલો આપણે બધા દીવસ તેને ચાહીએ અને તેની સેવા કરીએ.

Lesson L. પાઠ ૫૦. How to Become Good.
સારા શી રીતે થવાય.

To become (ટુ બીકમ્) થવું To fly (ટુ ફ્લાય્) ઉડવું.
To buy (ટુ બાય્) ખરીદવું. A use (એ યુસ્) ઉપયોગ.
Wind (વીન્ડ્) પવન Jot (જૉટ્) તલપુર.
Time (ટાઇમ્) વખત Fine (ફાઇન્) સુંદર.
To quit (ટુ ક્વીટ્) તજી દેવું. An evil (એન ઇવિલ્) ખરાબ.
The world (ધ વર્લ્ડ્) દુનિયા. To curse (ટુ કર્સ્) શાપ દેવો.
To swear (ટુ સ્વેર્) સોગન ખાવા. To steal (ટુ સ્ટીલ્) ચોરવું.
A step (એ સ્ટેપ્) પગથીયુ. A vice (એ વાઇસ્) પાપ.
Joy (જૉય્) હર્ષ. Harm (હાર્મ્) ઇજા

---

1. Make good use of time, now that you have it; for it flies like the wind: it will soon be done; and, when once done, it will come no more, nor can much fine gold buy one jot of it. 2. Quit the ways of bad boys and bad men. Pray to God to keep you from all evil ways and He will hear you. 3. Do to all as you would have all do to you; for the Most Wise God will judge you by the works you do in this world, be they good or bad. 4. Be sure you play with good boys and keep from those who curse, swear, lie, and steal. 5. Do not walk in the steps of them that love vice, but try to keep the laws of God, and they will love you and keep you from all harm and give you joy for ever.

---

૧. વખતનો સારો ઉપયોગ કરો, હમણા જે તમારી પાસે છે; કેમકે તે પવનની પેઠે ઉડી (વહી) જાય છે, તે જલદી ચાલ્યો જશે; જ્યારે એક વાર ગયો કે ફરી પાછો આવશે નહી એટલુંજ નહિ પણ વધુ સારૂ સોનું વખતના તલપુર જેટલા ભાગને પણ ખરીદી શકવું નથી. ૨ ખરાબ છોકરા અને ખરાબ માણસના રસ્તા તજી દો. ખરાબ માર્ગમાંથી દુર રાખવા માટે પ્રભુની પ્રાર્થના કરો અને તમારૂ તે સાંભળશે. ૩. તમને બધા જેવી રીતે કરે તે પ્રમાણે બધા પ્રત્યે તમે કરો (વર્તો); કેમકે સૌથી ડાહ્યા પ્રભુ તમે આ દુનીઆમા જે કામ કરો છો તેથી તમારી તુલના કરશે. ભલે તે સારા હો અગર ખોટાં હો. ૪. તમે સારાં છોકરાં સાથે રમો છો (તેની) ખાત્રી રાખજો અને જેઓ શ્રાપ દે છે, સોગંદ ખાય છે; જૂઠું બોલે છે અને ચોરી કરે છે તેમનાથી અળગા રહેજો. ૫. જેઓ પાપ પસંદ કરે છે તેના પગલે ચાલતા નહિ પણ પ્રભુનો કાયદો પાળવાને યત્ન કરો અને તે તમને ચાહશે અને બધા દુ:ખમાંથી દુર રાખશે અને સદાને માટે તમને આનંદ આપશે.

Lesson LI. પાઠ ૫૧. સારા કેમ થવું (ભાગ ૨ જો.)

A subject (એ સબજેક્ટ્) વિષય.
A thief (એ થીફ્) ચોર.
A moth (એ મૉથ્) ઉધઈ.
A sight (એ સાઈટ્) દ્રષ્ટી
Heaven (હેવન્) સ્વર્ગ.
Treasures (ટ્રેઝર્સ) ધન.
Vile (વાઈલ્) નીચ
To corrupt (ટુ કરપ્ટ્) બગડવું.
Rust (રસ્ટ્) કચરો, કાટ.

1. Do not tell lies, or steal, or swear; for those things are evil in the sight of God. 2. Lay not up for yourselves treasures in this world, where moth or rust doth corrupt and where thieves break through and steal: but lay up for yourselves treasures in heaven, where neither moth or rust doth corrupt nor thieves break through or steal. for where your treasure is there will your heart be. 3. Love your enemies. Bless them that curse you and do good to them that hate you.

---

૧. ખોટું બોલતા નહી અથવા ચોરી કે સોગન ખાતા નહિ; કેમકે એ બધી ચીજો પ્રભુની દ્રષ્ટીમા નીચ છે. ૨ આ દુનિયામાં તમારી કાજે ધનનો સંગ્રહ કરતા નહિ કેમકે ઉધઇ અને કાટ તે બગાડી નાખે છે અને ચોર ધાડ પાડે છે અને ચોરી કરે છે; પણ સ્વર્ગમા ધનનો સંચય કરો કે જ્યાં ઉધઈ કે કાટ તે બગાડતુ નથી તેમજ ચોર ધાડ પાડતા નથી કે ચોરતા નથી; કેમકે જ્યાં તમારૂં ધન છે ત્યા તમારૂ અંતઃકરણ છે. ૩. તમારા દુશ્મનને ચાહો, જે તમને શ્રાપ દે છે તેને આશીરવાદ આપો અને જે તમને ધીક્કારે છે તેમનું ભલું કરો.

Lesson LII પાઠ પર. Bees. મધમાંખ.

A bee (એ બી) મધમાખ.	Busy (બીઝી) ઉધોગી.
To deal (ટુ ડીલ્) વ્યવહાર ક.	A flower (એ ફ્લાવર્) ફુલ.
Rest (રેસ્ટ્) આરામ.	Spring (સ્પ્રીંગ્) વસંત રૂતુ.
To shake (ટુ શેક્) હલાવવું.	Minute (મીનીટ્) પળ.
A beehive (એ બીહાઇવ્) મધપૂડો.	To bloom (ટુ બ્લુમ્) ખીલવું.
juice (જ્યુઇચ્) રસ.	To thrust (ટુ થ્રસ્ટ્) ખોસવું.
To suck (ટુ સક્) ચુસવું.	Honey (હની) મધ.
To carry (ટુ કૅરી) લઈ જવું.	

---

1. Look at that bee on the flower. See how it shakes its wings, and works with its little feet Ah! it is off to another flower, It is working again! 2, Now it is off to another! How

busy it is! It does not rest a minute in one place. It seems to have a great deal of work to do, and to be in haste to get it done. 3. A great many bees live each in a hive. See how many are going in! 4. When spring comes, and the flowers begin to bloom, the bees come out of their hives very early in the morning. They fly away and gather the sweet juice out of flowers. 5. The bee has a long tongue, which it thrusts into the flower, to suck up the juice. Then it carries the juice to the hive, and makes it into honey.

---

૧. ફુલ ઉપરની મધમાંખી તર્ફ જુઓ તે કેવી રિતે પોતાની પાંખો હલાવે છે અને તેના પગથી (કેવું) કામ કરે છે (૨) અરે! તે બીજા દુરના ફુલ ઉપર છે તે કેવી ઉદ્યોગી છે? તે એક પણ પળ એક જગ્યા ઉપર રહેતી નથી તેને વધુ કામ કરવાનું હોય તેમ જણાય છે અને તેથી તે જલ્દી કરવા માટે તે ઉતાવળમાં જણાય છે. ૩. દરેક મધપૂડામાં પુષ્કળ મધમાખો રહે છે. તેઓ કેટલી બધી અંદર જાય છે ૪. જ્યારે વસંતરૂતુ આવે છે અને ફૂલ બેસવા માંડે છે. ત્યારે મધમાંખીઓ પોતાના મધપૂડામાંથી ઘણીજ વહેલી બહાર આવે છે તેઓ ઉડે છે અને ફુલોમાથી મીઠો પદાર્થ એકઠો કરે છે. ૫. મધમાંખને લાંબી જીભ હોય છે, જે તે ફુલમાં રસ ચુસવા માટે ઘાલે છે પછી તે રસ મધપુડામાં લઈ જાય છે અને તેનું મધ બનાવે છે.

Lesson LIII. પાઠ ૫૩. Spider. કરોળીઆ.

A spider (એ સ્પાઇડર્) કરોળીઓ.
Honey comb (હની કોમ્) મધપૂડો.
To hatch (ટુ હૅચ્) સેવવું.
A web (એ વૅબ્) જાળ.
Power (પાવર્) શક્તિ.
A spinner (એ સ્પીનર્) કાતનાર.
A hurry (એ હરી) ઉતાવળ.
Duck (ડક્) બતક.
To weave (ટુ વીવ્) વણવું.
A creature (એ ક્રીચર્) પ્રાણી.
A nest (નેસ્ટ્) માળો.
A blunder (એ બ્લન્ડર્) ભૂલ.
Pride (પ્રાઈડ્) મગરૂબી.
To build (ટુ બીલ્ડ્) બાંધવું.

---

1. The spider loves work. It begins to work as soon as it

begins to live. Even the youngest spider knows how to weave its web just as well as the oldest. 2. The spider never has to go to school to learn its task. So, the little duck can swim as soon as it is hatched. And the little bird can build its nest, and the bee can make the honey-comb, without any teaching. 3. God has given these creatures the power to do their work. And that is why they never make any blunders. Not all the weavers and spinners in the world could beat the spider in the works that it does. 4. The spider is never in a hurry. He always takes care to make every thread fast. It takes a pride in doing its work well.

---

૧. કરોળીઓ કામ પસંદ કરે છે. જેવા તે જીવવા લાગે છે કે તુરતજ તે કામ શરૂ કરે છે નાનામાં નાનો તેમજ મોટામાં મોટા કરોળીઓ પોતાની જાળ કેમ વણુવી તે સારી પેઠે જાણે છે. ૨. કરાળીઆને પોતાનો પાઠ શિખવા નિશાળે જવું પડતું નથી. તેમજ નાનુ બતક જેવું સેવાય છે કે તુરતજ તરી શકે છે, અને નાનું પક્ષી પોતાનો માળો બાંધી શકે છે તેમજ વગર શિખવે મધમાખી પોતાનો મધપુડો બનાવી શકે છે ૩. આ પ્રાણીઓને પ્રભુએ તેઓનું કામ કરવાને શક્તિ આપેલી છે. અને તેટલા માટે તે કદિ ભૂલ કરતા નથી. દુનિયાના સઘળા વણકરો અને કાતનારા, કરોળીઓ જે કામ કરે છે તેને (કદિ) હઠાવી શકે નહી ૪. કરોળીઓ કદિ ઉતાવળો થતો નથી. તે હમેશા દરેક તાંતણો જલ્દી કરવાની સંભાળ લેછે. તે પોતાનું કામ સારી પેઠે કરવામા મગરૂબી લેછે.

Lseson LIV. પાઠ ૫૪. The Wolf. વરૂ.

A wolf (એ વુલ્ફ્) વરૂ
To hunt (ટુ હન્ટ્) શિકાર ક૦.
A forest (એ ફોરેસ્ટ્) વન.
A prey (એ પ્રે) શિકાર.
A band (એ બૅન્ડ્) ટોળું.
To search (ટ સર્ચ્) શોધવું.
Depth (ડેપ્થ્) ઉંડાણ.
A den (એ ડેન્) ગુફા.
Fierce (ફીઅર્સ્) ભયંકર.
A pack (એ પૅક્) ટોળુ, સમુહ.
A hare (એ હૅર્) સસલું.
An animal (ઍન્ ઍનીમલ્) પ્રાણી.
To enter (ટુ એન્ટર્) દાખલ કરવું.
Snow (સ્નો) બરફ.

Ground (ગ્રાઉન્ડ્) જમિન.
Howl (હોલ્) ભુંકવું.
Wild (વાઈલ્ડ્) જંગલી.
Loss (લૉસ્) નુકશાન.

---

1. The wolf is one of the fiercest of all the beasts of prey. It is an animal of the dog kind, and is a little like a dog, and a little like a fox. 2. It has its den in the forest, far away from the homes of men. Here in summer it lives on birds, hares, and other small animals. 3. But in winter, wolves often leave the forests in search of food. They then hunt in large packs or bands; and when pressed by hunger they become very fierce and bold. They will even enter villages, and attack lambs, sheep, cows, and horses. 4. In the depth of winter, when the snow, is on the ground, a wild howl is often heard in the stillness of the night. And in the morning the loss of a cow or a horse tells the people of the village that they have had a visit of the wild wolf of the forest.

---

૧. વરૂ સઘળા શિકારી પ્રાણીઓમાંનું એક ભયંકર પ્રાણી છે તે કુતરાની જાતનું એક જાનવર છે, અને તે જરા કુતરા જેવું અને જરા લોકડી જેવું છે. ૨. તેની ગુફા વનમાં માણસના રહેઠાણથી ઘણે દુર હોય છે. અહીંઆ ઉનાળામા તે પક્ષિઓ. સસલાં અને બીજાં નાના પ્રાણીઓ ઉપર જીવે છે. ૩. પણ શિયાળામા વારવાર પોતાના ખોરાક માટે વરૂઓ જંગલ છોડે છે. તેઓ પછી મોટા ટોળામાં કે ટોળીઓમા શિકાર કરે છે, અને જ્યારે તેમને ભુખ લાગે છે ત્યારે તેઓ બહુ ભયકર અને બહાદુર થાય છે. તેઓ ગામમાં પણ પેસે છે અને બકરાં, ઘેટાં, ગાય અને ઘોડા ઉપર હુમલો કરે છે. ૪. ભર શિયાળામાં જ્યારે બરફ જમીન ઉપર હોય છે ત્યારે શાંત રાત્રે જંગલી ભોંકાર (શિયાળનું રડવું) સંભળાય છે. અને સવારમાં ગાય કે ઘોડાના ખોવાયાથી લોક કહે છે કે જંગલનું જંગલી વરૂ તેમના ગામમાં આવ્યું હતું.

Lesson LV. પાઠ ૫૫. The Lion. સિંહ.

A lion (એ લાયન્) સિંહ.
A plain (એ પ્લેન્) મેદાન. રણ.

To tread (ટુ ટ્રેડ) ચાલવું.
Seldom (સેલ્ડમ્) ક્વચીત
Noble (નોબલ્) કુલીન.
Terrible (ટેરીબલ્) ભય કર.
Softly (સૉફ્ટ્લી) ધીમેથી.
Silence (સાઇલન્સ્) ચુપકી.
To bark (ટુ બાર્ક) ભસવું.
To rush (ટુ રશ્) ધસવું.
Light (લાઇટ) અજવાળું.
A flame (એ ફ્લેમ્) ભડકો.
A paw (એ પૉ) પંજો.
A native (એ નેટિવ્) દેશી.
To scare (ટુ સ્કેર્) નસાડી મુ૦.
A king (એ કીંગ્) રાજા.
A sound (એ સાઉન્ડ્) અવાજ.
Abroad (ઍબ્રૉડ્) બહાર
A mountain (એ માઉન્ટન્) પર્વત.
A voice (એ વૉઇસ્) સ્વર.
Thunder (થન્ડર્) અવાજ.
A camel (એ કૅમલ્) ઉંટ.
Terror (ટેરર્) ભય.
To toss (ટુ ટૉસ્) ફેંકવું.
A torch (એ ટૉર્ચ) મશાલ
A flock (એ ફ્લૉક્) ટોળું.
Cattle (કૅટલ્) ઢોર.

1. The lion is called the "king of beasts." He is fierce and bold, very noble-looking, and of great strength. 2. The home of the largest lions is far away in the wild mountains and great plains of Africa 3. The lion lives also in Asia; but there he is not so large and strong as the lion of Africa 4. He is seldom seen abroad during the day; but when the sun is going down, the lion leaves his den and goes forth to hunt. He steals along softly, and makes no sound as he treads. 5. When all is still, his terrible voice is heard In the silence of the night it sounds like thunder. 6 If he is near a village, the dogs bark, and the horses, oxen and camels rush about in terror for they know the voice of the lion The men light fires all around, and toss about flaming torches, to scare him away. 7. But he minds them very little. He goes on to the place where the cattle are kept, and in a few minutes a horse or a cow falls beneath his terrible paw. In this way the natives of the north of Africa often lose a great part of their flocks and herds.

૧. સિંહ પશુરાજ કહેવાય છે. તે ભયંકર, બ્હાદુર, ઉમદા દેખાવવાળો, અને ઘણા જોરવાળો છે. ૨. મોટામાં મોટા સિંહના રહેઠાણ આફ્રિકાના મોટા રણ અને જંગલી ડુંગરોમાં છે. ૩. એશિયામા પણ સીંહ રહે છે પણ ત્યાનો સીંહ આફ્રિકાના જેવો મજબુત અને મોટો નથી. ૪. દિવસે ભાગ્યેજ તે બ્હાર જણાય છે. પણ જ્યારે સૂર્ય આથમે છે ત્યારે સીંહ પોતાની ગુફામાથી નીકળે છે અને શિકાર માટે આગળ જાય છે. તે ધીમેથી ચાલે છે અને ચાલતા કંઇ પણ અવાજ કરતો નથી. ૫. જ્યારે બધુ શાંત હોય છે ત્યારે તેનો ભયકર અવાજ સંભળાય છે. રાત્રે શાત વખતે તે ગર્જનાની માફક અવાજ કરે છે. ૬. જો તે ગામની પાસે હોય છે તો કુતરા ભસે છે અને ઘોડા, બળદ અને ઉંટ ભયથી દોડે છે કેમકે સિંહનો અવાજ તેઓ ઓળખે છે માણસો આસપાસ દેવતા કરે છે અને સળગાવેલી મશાલો તેને ભડકાવી નસાડવા માટે કરે છે. ૭. પણ તે તેની ઘણી ઓછી દરકાર કરે છે તે જ્યાં ઢોર રાખવામાં આવે છે તે જગ્યા આગળ જાય છે, અને થોડી પળમા ઘોડો કે ગાય તેના ભયંકર પંજામાં આવી જાય છે. આવી રીતે ઉત્તર આફ્રિકાના દેશીઓ પણ મેંઢાં અને ઢોરોનો મોટો ભાગ ખુવે છે.

Lesson LVI. પાઠ ૫૬. The Tiger વાઘ.

A tiger (એ ટાઇગર્) વાઘ.	Handsome (હૅન્ડસમ્) સુંદર.
Content (કન્ટેન્ટ્) સંતોષ.	Skin (સ્કીન્) ચામડી.
A stripe (એ સ્ટ્રાઈપ્) પટા.	Dreadful (ડ્રેડફુલ્) ભયકર.
A jungle (એ જંગલ્) જંગલ.	Cruel (ક્રુઅલ્) ઘાતકી.
A havoc (એ હૅવૉક્) નાશ.	To creep (ટુ ક્રીપ્) પેટે ચાલવું.
Alarm (ઍલાર્મ્) ભય.	Swift (સ્વીફ્ટ્) ઉતાવળી.

To spring (ટુ સ્પ્રીંગ્) તલપ મારવી. Fleetest (ફ્લીટેસ્ટ્) ઘણો ઉતાવળો.

A bound (એ બાઉન્ડ્) ફલંગ.

---

1. The tiger lives in jungles, His skin is covered all over with beautiful black stripes 2 Though the tiger is very handsome with his beautiful striped skin, he is more fierce and cruel than any other creature that lives in the forest. People are even more afraid of him than they are of the lion.

The lion is oontent with enough to satisfy his hunger, but the tiger is never satisfied. He tries to kill all he can, and dreadful is the havoc he often makes. 3. The tiger creeps through the jungle softly, that he can get near his prey without noise of alarm. Then with a swift bound he springs upon his victim, and strikes it down. 4. The tiger does not run, as the horse does. He goes over the ground by making bounds or springs, one after the other, faster than tho fleetest horse can run.

---

૧. વાઘ જંગલોમાં રહે છે. તેની ચામડી ઉપર બધે કાળા પટા હોય છે. ૨. જોકે વાઘ તેની સુંદર પટાવાળી ચામડીથી ઘણો રળીઆમણો (દેખાય) છે તોપણ તે જંગલમાં જે પ્રાણી રહે છે તેના કરતાં તે વધુ ભયાનક અને ઘાતકી છે. લોકો તેનાથી (સીંહ કરતા) વધુ બીએ છે. સીંહ તેને ભુખ પુરતુ મળવાથી સંતોષ માને છે પણ વાઘ કદી સંતોષ પામતો નથી. તેનાથી બને તેટલુ મારવાને તે પ્રયત્ન કરે છે અને તે જે વાર વાર ગજબ કરે છે તે ભયાનક હોય છે. ૩. જંગલમા વાઘ ધીમે ધીમે પેટે ચાલે છે. કેમકે તે તેના શિકાર પાસે કંઇપણ ગડબડ કે ભય વિના પ્હોચી શકે. પછી તે એક ઉતાવળી ફલંગથી તેના ભોગ (શિકાર) તલપ મારે છે અને તેને નીચે પાડી દેછે. ૪. ઘોડાની પેઠે વાઘ દોડી શકતો નથી. તે જમીનપર એક પછી એક ફલંગ મારતો અગર તલપ મારતો ઘણાજ ઉતાવળા ઘોડા કરતા પણ વધુ આગળ જાય છે.

Lesson LVII. પાઠ ૫૭.

The Fox and the Grapes. લોંકડી અને અંગુર (દ્રાક્ષ).

A fox (એ ફૉક્શ્) લોકડી.
To jumb (ટુ જંપ્) કુદવું.
Glad (ગ્લૅડ્) આનંદી.
Vine (વાઇન્) દ્રાક્ષનો વેલો.
A side (સાઇડ્) બાજુ.
A top (ટૅાપ્) ટોચ, ભમરડો.
A grape (એ ગ્રેપ્) લીલી દ્રાક્ષ.
In vain (ઇન વેઇન્) ફોકટ.
Nice (નાઇસ્) સુંદર.

---

1. A fox saw a very large vine, on which was a bunch of fine grapes that hung on the top of the tree. 2. "Ah"! said he

"what nice grapes those seem to be; I must get them if I can." So he jumped, and he sprang on this side and on that; but in vain for they were all out of his reach. 3. "Hang the grapes then said he, "I will not have them, or if they are green and sour, they will do me no good: I will leave them for some one who likes them." 4. This fable teaches us that people will often speak ill of that which in truth they want, when they find they cannot get it.

---

૧. એક લોંકડીએ એક મોટી દ્રાક્ષવેલનો જેના ઉપર એક દ્રાક્ષનુ ઝુમખું હતું. જે ઝાડની ટોંચ ઉપર હતું તે જોયુ. ૨. તેણે કહ્યું "અરે પેલી કેવી સુંદર દ્રાક્ષ દેખાય છે, મારાથી બને તો તે હુ લઉં" આટલું કહી તેણે કુદકો માર્યો અને આ બાજુથી પેલી બાજુ તર્ફ કુદી, પણ બધું ફોકટ—કેમકે તે બધું તેની શક્તિ બ્હાર હતુ. ૩ "જવા દો (ઞાનમમાં જવા દો) મારે તે જોઇતી નથી, કેમકે તે લીલી અને ખાટી છે, તે મને કાંઈ પણ લાભ કરશે નહીં; તેના શોખીન માટે હુ તે રહેવા દઇશ." ૪. આ વાત આપણને શિખવે છે કે લોકો જે ચીજ માગે છે તે જ્યારે તેઓ મેળવી શક્તા નથી ત્યારે તેનું ખોટું બોલે છે.—

Lesson LVIII. પાઠ ૫૮.

The boys and the Frogs. છોકરાં અને દેડકાં.

A frog (એ ફ્રૉગ્) દેડકું.	To pelt (ટુ પૅલ્ટ) ફેંકીને મારવું.
To mean (ટુ મીન્) અર્થ હોવો.	A pond (એ પૉન્ડ્) તળાવ.
Strong (સ્ટ્રૉન્ગ્) મજબુત.	Teach (ટીચ્) શિખવવું.
To throw (ટુ થ્રૉ) ફેંકવું.	To think (ટુ થીન્ક્) વિચારવું.
The truth (ધ ટ્રુથ્) સાચુ.	A stone (એ સ્ટોન્) પથ્થર.
To talk (ટુ ટૉક્) વાત.	Sour (સાવર્) ખાટું.

---

1. Once on a time, as some boys were at play, they saw some frogs in a pond. One of the boys said, "Let us throw stones at the frogs, and they all began to stone the poor frogs.

2. And thus said one of the frogs to the boys: "Boys! why do you so pelt us with stones. We do not hurt you, and you should do as you would be done by." 3 Should you like to have stones thrown at you? If boys, who are stronger than you, should pelt you with stones, you would not like it: then why should you hurt us? 4. You must not think that the frogs did or can talk: no, this fable is meant to teach boys what they ought to do and what they ought not to do towards lower animals.

---

૧. એક વખત કેટલાક છોકરાઓ રમતા હતા. (તેવામા) તેઓએ તળાવમા કેટલાંક દેડકાં જોયા. છોકરામાના એકે કહ્યુ "ચાલો આપણે દેડકાં ઉપર પથ્થર ફેંકીએ અને ત ગરીબ દેડકા ઉપર પથ્થર ફેંકવા લાગ્યા. ૨. અને એક દેડકાએ છોકરાઓને આ પ્રમાણે કહ્યું "છોકરાઓ! તમો અમારા ઉપર પથ્થરનો કેમ પ્રહાર કરો છો. અમો તમને ઈજા કરતા નથી અને તમારી સાથે જેમ બીજા વર્તે તેમ વર્ત્તવું જોઇએ. ૩. "શુ તમારા ઉપર પથ્થર ફેંકીશુ તો તમને ગમશે? જે છોકરાઓ જે તમારાથી મજબુત છે તે તમારા ઉપર પથ્થરનો ઘા કરે તો તમને ગમશે નહી, ત્યારે શામાટે અમને ઇજા કરો છો? ૪. તમારે ધારવું નહીં કે દેડકા વાત કરે અગર કરી શકે નહી, આ વાતનું તાત્પર્ય એટલું છે કે છોકરાઓએ નાના પ્રાણીઓ તરફ કેવી રીતે વર્તવું અને કેવી રિતે નહી વર્તવુ.

Lesson LIX. પાઠ ૫૯.

The boy and the wolf. છોકરો અને વરૂ.

A flock (એ ફ્લૉક) ટોળુ (ઘેટાનું)	A fun (એ ફન) મશ્કરી.
Means (મીન્સ) ઉપાય.	Sheep (શીપ) ઘેટાં.
A wolf (એ વુલ્ફ) વરૂ.	A lamb (એ લૅમ્બ) ઘેટું.
A hill (એ હીલ) ટેકરી.	To kill (ટુ કીલ) મારવું.
A field (એ ફીલ્ડ) ખેતર.	Fond (ફૉન્ડ) શોખીલો.
To drive (ટુ ડ્રાઇવ) હાકવું.	To bite (ટુ બાઇટ) કરડવું.

---

1. A boy was sent to keep a flock of sheep on a hill near

the side of a wood: and as he was fond of fun he would cry out "the wolf! the wolf!" when there was no wolf to be seen. 2. Now, you know that the wolf will kill sheep and eat them too: and the boy knew that if he should want help, the men who. were at work near him would come to drive away the wolf. 3. So, by this means, he drew those men who were in the field from, their work and told them he did it only in fun. At last the wolf came and he began to cry, "the wolf, the wolf." But the men, would not now hear him. Still the boy said the wolf was come and would kill all the sheep and lambs. 4. "We know you too well" they said "to give heed to what you say, we do not think any thing you say is true. 5. In vain did he cry and ask for help for no one would go near him. So the wolf fell on the sheep and lambs ran off with one, left two or three dead on the ground, and wounded eight or nine more. 6. Now you see what a bad thing it is to tell lies; you should speak the truth at all times or else no one will like or believe you.

---

૧. જંગલની બાજુ પાસે આવેલી ટેકરી ઉપર ઘેટાઓનું ટોળુ ચરાવવા માટે (રક્ષા કરવા માટે) એક છોકરાને મોકલ્યો હતો. અને તે મશ્કરીનો રસીઓ હોવાથી બૂમ મારતો કે "વરૂ! વરૂ!" જ્યારે કોઇ વરૂ હોતુજ નહી. ૨. હવે, તમે જાણો છો કે વરૂ ઘેટાને મારી નાખે છે અને વળી તેમને ખાઇ જાય છે; અને છોકરો જાણતો કે જો તેને મદદ જોઇએ તો તેની પાસે જે માણસો કામ કરતા તે વરૂને હાકી કાઢવા આવશે. ૩. આવી રીતે જે માણસો ખેતરમા કામ કરતાં હતા તે આવ્યાં અને તેમને કહ્યું કે તે તો મશ્કરી કરતો. છેવટ વરૂ આવ્યું અને તેણે બૂમ મારી કે "વરૂ વરૂ!! પણ કોઈ માણસે હવે તેના કહેવા ઉપર ધ્યાન આપ્યું નહી. આટલું છતા છોકરે કહ્યુ વરૂ આવ્યુ છે અને બધાં મેઢાં અને બકરાંને મારી નાંખશે. ૪. તેઓએ કહ્યુ તને શારી પેઠે અમો ઓળખીએ છીએ (અને) તારા કહેવાપર કેટલો ભરોસો રાખવો તે જાણીએ છીએ તુ જે કહે છે તે ખરૂં હોય તે અમે માનતા નથી. ૫. ફોકટ તેને બૂમ મારી અને મદદ માગી કેમકે કોઈ તેની પાસે ગયું નહીં. હવે વરૂ ઘેટાં બકરા

ઉપર આવ્યુ. એકની પાછળ દોડ્યું, એ ત્રણને જમીનપર મારી નાખ્યા અને વધુ આઠ નવને ઘાયલ કર્યા. ૬. હવે તમે જુઓ છો કે જુઠુ બોલવું એ કેટલું ખોટુ છે; હમેશા તમારે સાચુ બોલવું કેમકે પછી તમને કોઇ ચહાશે નહી કે માનશે નહી.

Lesson LX પાઠ ૬૦.

The dog and the Wolf. કુતરો અને વરૂ.

A chance (એ ચાન્સ્) તક.
Pains (પેઇન્સ્) શ્રમ.
A lodge (એ લૉજ્) વાસો
Plumb (પ્લમ્પ્) મજબુત.
To please (ટુ પ્લીઝ્) ખુશી થવું.
Bare (બેર્) ખુલ્લું
A collar (એ કૉલર્) પટો. (ગળાનો).
To roam (ટુ રોમ્) ભટકવું
Freedom (ફ્રીડમ્) છુટ
A thief (એ થીફ્) ચોર.
Lean (લીન્) પાતળો.
A post (એ પોસ્ટ્) જગ્યા.
A meal (એ મીલ્) આહાર.
To serve (ટુ સર્વ્) શેવા કo.
A neck (એ નૅક્) ગળુ
To tie (ટુ ટાઇ) કસ્ બાધવું.
Sense (સેન્સ્) જ્ઞાન.
A crust (એ ક્રસ્ટ્) રોટલીનો કકડો.

1 A dog and a wolf met by chance on the road. The wolf who was very lean and hungry said to the dog that he was very glad to see him and wished to know how it came to pass, that he was so fat and plump. 2. "Why," said the dog "I keep the house from thieves; and I lodge well and have good meals for my pains." 3. "I wish," said the wolf, "I had as good a post." 4 "Why" said the dog. "If you please to come with me I will speak to my master for you and I doubt not but you will fare as well as I do, if you take care to serve him as I do. 5. The wolf was well pleased, and said, he would do all he could to please his master. 6. So they took the road and talked as they walked along and were good friends by the way. 7. At length, as they came near the house, the wolf by chance saw a bare place on the dog's neck, where the hair was worn off. "Friend,"

says he how comes this I pray. No! that is nothing, says the dog, but the mark of the collar with which I am tied in the day that I may not bite." I "Ah' cried the wolf, if that is the case, keep your pleasure to yourself, and I will roam where I please; for I have more sense than you to sell my freedom for a crust."

---

૧. રસ્તે અનાયાસ કૂતરો અને વરૂ ભેગા થયા વરૂ જે ઘણું દુબળુ અને ભૂખ્યું હતુ (તેણે) કૂતરાને કહ્યું કે તને જોઈ હું ઘણો ખુશી થઉં છુ અને તુ કઈ રીતે આવ્યો તે જાણવા ઇચ્છુ છું અને વળી તુ આવો જાડો અને મજબૂત કેવી રીતે થયો. ૨. કૂતરાએ કહ્યું કેમ, ચોરોથી મારા ઘર બચાવું છું, અને હું રૂડી રીતે રહું છું. અને મને મારી મહેનતના બદલામા સારો ખોરાક મળે છે. ૩. વરૂએ કહ્યું "હુ પણ એવી સારી જગ્યા મળે તેવું ઇચ્છુ છું." ૪. કૂતરાએ કહ્યું 'કેમ જો તમે મારી સાથે આવવા ખુશી હો તો હુ તમારા માટે મારા ધણીને કહીશ અને મને ખાતરી છે કે તમને પણ મારી પેઠે ખવાડશે પણ જો તમે મારી પેઠે તેની સેવા કરો તો. ૫. વરૂ રાજી થયુ અને કહ્યું કે તેના ધણીને તેનાથી બનશે તેટલી રીતે તે રાજી કરશે. ૬ આટલુ કહી તેઓએ રસ્તો પકડયો અને ચાલતા ચાલતા વાતો કરતા અને રસ્તે જતા (તેઓ) સારા મિત્ર થયા. ૭. છેવટ જેવા તેઓ ઘર નજદીક આવ્યા કે અનાયાસે વરૂએ કૂતરાની કોટ ઉપર ખુલ્લી જગ્યા જોઈ કે જ્યા આગળથી વાળ જતા રહ્યા હતા. તેણે કહ્યુ 'મિત્ર, આનું શું કારણ તે મને કહો. કૂતરાએ કહ્યુ તે કશુ નથી, પણ તે પટાની નીશાની છે કે જે મને દિવસે બાધવામા આવે છે કેમકે હુ કાઇને કરડું નહી. ૮. વરૂએ કહ્યુ ખરે! જો એમજ છે તો તારો આનદ તારી પાસેજ રહેવા દે, હુ તો મારી મરજી માફક ભટકીશ કેમકે રોટલીના ટુકડા માટે સ્વતત્રતા વેચવા કરતા મારામાં વધુ સમજ છે.

Lesson LXI. પાઠ ૬૧. The Crow and the Jug.

કાગડો અને પાણીનો કુજો.

A crow (એ ક્રો) કાગડો. A bird (એ બર્ડ) પક્ષી.
People (પીપલ્) લોક. A jug (એ જગ્) સુરાઈ, કુજો.
A top (એ ટોપ્) ટોચ. Care (કેર્) સભાળ.
To quench (ટુ કવૅન્ચ્) તરસ છીપાવવી. Rose (રોઝ્) ઉઠયો.

A thought (એ થૉટ) વિચાર.
Drank (ડ્રંક) પીધું.
A brim (એ બ્રીમ) કીનારી.
Thirsty (થરસ્ટી) તરસ્યું.
Narrow (નૅરો) સાકડું.
Strength (સ્ટ્રેન્ગ્થ) જોર.
Often (ઑફ્ન) વારવાર.

1. A crow that was thirsty, tried to quench his thirst in a jug which had some water in it; but the neck was so long and narrow, that the poor bird could not get her head in. 2. Well, friend, so you want to keep the water said she to the jug; but I think I can tell what to do with you. 3. Let me see, I will fill you with stones up to the brim and then, I dare say the water will rise to the top in spite of you. 4. So she went to work, and in a short time the water rose so high that she drank so much of it as she pleased. 5. Clever people often do by care and thought what strength cannot bring about.

૧. એક કાગડો જે તરસ્યો હતો, તેણે તરસ છીપાવવા માટે સુરાઈમાં પ્રયત્ન કર્યો જેમા થોડુ પાણી હતુ, તતું મોઢું એટલું લાબુ અને સાકડુ હતું કે ગરીબ પક્ષીનુ મો તેમા આવી શક્યુ નહીં. ૨ તેણે કુંજાને કહ્યુ ત્યારે શું મિત્ર તું પાણી રાખવા માગે છે પણ તારૂં કેમ કરવું તે હું જાણું છુ ૩. જો કીનારા સુધી હુ તેમા કાકરા (પથ્થર) નાખીશ તો મારી ખાત્રી છે કે તેના બદલે પાણી ઉપર આવશે. ૪. આમ કહી તે કામ કરવા લાગ્યા અને થોડા વખતમાં પાણી એટલું ઉચે આવ્યું કે તેમાથી તેનાથી પીવાય તેટલું પાણી તેણે પીધું. ૫. ચંચળ માણસો જે બળ કરી શકતુ નથી તે યુક્તિ અને વિચારથી કરી શકે છે.

Lesson LXII પાઠ ૬૨ The Foolishman and the Goose that laid Golden Eggs. મૂર્ખ માણસ અને સોનાના ઈંડા મૂકનાર હંસી.

Foolish (ફુલીશ) મૂર્ખ. A coach (એ કોચ) ગાડી. Set about (સેટ્ ઍબાઉટ્) તૈયાર કરી.
A goose (ગુસ) હંસી. Silly (સીલી) મુર્ખ. To stripe up (ટુ સ્ટ્રાઇપ્ અપ્) ચીરી નાખવું.
Proud (પ્રાઉડ્) મગરૂબ. Rich (રીચ્) ધનવાન. Sharp (શાર્પ્) ચાલાક.

1. A poor foolish man once had a goose which laid golden eggs; and this made him as proud as he could be. 2. "Come come," said he "I may now hold up my head with the best of make the dust fly before me like smoke. 3. "But why did I say in a short time? How silly I am! I shall have only to cut open the goose and then I shall be as rich as a king at once." 4. So he set about it and stripped up the goose the same day; but this was very foolish; for when the poor goose was dead she could not lay any more eggs. 5. Those who covet great riches, are often too sharp for themselves and so become poor.

---

૧. એક ગરીબ મૂર્ખ માણસ પાસે હંસણી હતી જેણી સોનાનાં ઇંડાં મૂકતી અને એથી તે બહુ મગરૂબ થયો. તેણે કહ્યું 'આવો, આવો, હવે હુ મોટા માણસોની સરખામણીમાં આવી જઇશ કેમકે થોડા વખતમાં મારી પાસે બેસવાને ગાડી થશે અને મારા આગળ ધુમાડીની પેઠે ધુળ ઉડશે. "૩. પણ થોડા વખતમા મેં કેમ કીધું? હું કેવો મૂર્ખ છું! મારે ફક્ત હંસીને કાપવી પડશે અને પછી રાજાની માફક એકદમ હું તાલેવંત થઇશ. ૪. આથી તેણે તૈયારી કરી અને હંસણીને તેજ દીવસે ચીરી નાંખી; પણ આ મૂર્ખાઇ હતી; કેમકે જ્યારે હંસણી મરી ગઇ ત્યારે તેણી વધુ ઇંડાં મુકતી બંધ થઇ. ૫. જેઓ ઘણું ધન મેળવવાને લોભ કરે છે તેઓ ઘણીવાર સાહસીક (ચંચળ) હોય છે અને તેથી ગરીબ થઈ જાય છે

Lesson LXIII. પાઠ ૬૩. The Frog and The Bull.

દેડકો અને ગોધો.

Puffed (પફ્ડ) ફુલી ગયું.
Fell (ફેલ) પડયું.
To burst (બર્સ્ટ) ફાટવું.
To strain (સ્ટ્રેઇન) ખેંચવું.
Blew (બ્લ્યુ) ફુંક્યુ.
To swell (સ્વેલ) ઉભરાવું, ફુલાવવું

---

1. A proud frog, who fed in the same field with a bull, had a mind to try if she could swell out her skin till she was as big as he was. 2. "Now for it," said she "let me see what I can do." 3. But her son, who saw what she was about, begged

of her to leave off and try no more: for as he told her, if she were to try for ever, it would be all in vain, and might do her more harm than she could think of. 4. "Harm! you silly young creature," said she; "why, you do not know what I can do, if I try. 5. Do but look at me now, and see how fast I grow; and with that she puffed, and blew, and strained and; swelled till she burst her skin and fell dead on the ground.

---

૧. એક મગરૂબ દેડકો જે એકજ ખેતરમાં એક ગોધા સાથે ખાતો હતો તેનું મન તેની ચામડી તે જેવડો (ગોધો) હતો તેટલી વધારવાનું હતું. ૨. આ માટે તેણે કહ્યું "મને જોવા દો કે તેવા માટે શું કરવું? ૩. પણ તેનો છોકરો જે તે વિષે જાણતો હતો તેણે તેને વિનતી કરી કે તે વાત જવા દો અને વધુ યત્ન કરો નહી; કેમકે તેણે તેને કહ્યું જો તમે કદિ યત્ન કરશો તો તે બધુ ફોકટ જશે અને તમારી ધારણા કરતાં તમને વધુ ઇજા થશે. ૪. ગમે તેમ પણ મારી તર્ફ જુઓ અને હું કેવી રીતે વધું છું તે જુઓ આમ કહી તે ફુલાયો, ફુકાયો, અને જ્યાં સુધી તેની ચામડી તણાઈ ત્યાં સુધી વધ્યો અને છેવટ તે ફાટી ગઇ અને જમીન ઉપર તે મરી ગયો.

Lesson LXIV. પાઠ ૬૪. The Prince and The Prisoners.
રાજા અને કેદી.

A prince (એ પ્રીન્સ્) રાજા.	To rule (ટુ રૂલ્) રાજ્ય ક.
A spite (એ સ્પાઇટ્) અદેખાઈ.	A prisoner (એ પ્રીઝનર્) કેદી.
A chain (એ ચેઇન્) સાંકળ, બેડી.	Guilty (ગીલ્ટી) ગુન્હેગાર.
Visit (વીઝીટ્) મુલાકાત	A wrist (એ રીસ્ટ્) કાંડુ.
Pardon (પાર્ડન્) માફી.	Prison (પ્રીઝન્) કેદખાનુ.
Halt (હૉલ્ટ્) થોભવું.	A crime (એ ક્રાઇમ્) ગુન્હો.

1. There was once a prince who now and then paid a visit to the chief prison in the land over which he ruled. 2. One day he saw in the prison yard five prisoners with chains on their wrists, going to their work. 3. He made them halt before him, and then asked them, one by one, how they came to be in the prison

4. The first man said that he had done no wrong, but that the chief witness against him had told a lie. 5. The second said that the judge who had put him in prison had a spite against him. 6. The third said that he had been found guilty through a mistake. The fourth said that he had been taken for another man. 7. For these reasons they all begged the prince to pardon them. 8. But he turned to the fifth man, and said, "And why are you here?" 9. "Alas" he replied, "I stole a purse, and dare not ask your pardon. 10. Then said the prince, you are not fit to live with such honest men as these, who say that they have done no wrong 11. Turning to the jailor, he said, take off this man's chains, and send him away. He has not added to his crime the sin of telling a lie.

---

૧ એક રાજા હતો તે જે પ્રદેશ ઉપર રાજ્ય કરતો તેના મુખ્ય કેદખાનાની તે વારવાર મુલાકાત લેતો હતો. ૨. એક વખતે તેણે કેદખાનામા કામે જતા પાચ કેદીઓને જોયા. ૩. તેણે તેમને તેના આગળ બોલાવ્યા અને પછી તેમને એક પછી એકને પૂછયુ કે તમે કેવી રીતે કેદખાનામાં આવ્યા. ૪ પહેલા માણસે કહ્યુ તેણે કંઈ ગુન્હો કર્યો નહોતો પણ તેના સામેના મુખ્ય સાક્ષીએ ખોટુ કહ્યુ હતું ૫. બીજાએ કહ્યુ કે જે ન્યાયાધીશે તેને કેદ કર્યો તેની સામા તેને અદેખાઇ હતી ૬. ત્રીજાએ કહ્યું કે ભુલથી તે ગુન્હેગાર ઠર્યો હતો. ચોથાએ કહ્યું કે બીજા માણસના બદલે તે (કેદમાં) આવ્યો હતો ૭ આવા કારણથી તે બધાએ રાજાને માફી બક્ષવા વીનતી કરી ૮. પણ તે પાચમા માણસ તર્ફ વળ્યો અને તેને પૂછયુ કે તે કેમ આવ્યો ? ૯. તેણે જવાબ આપ્યો કે 'અરે ! મેં કોથળી ચોરી અને તેથી માફી માગવાની હીમ્મત કરી શકતો નથી'' ૧૦. આથી રાજાએ કહ્યુ 'આવા પ્રમાણીક માણસો જેઓ કહે છે કે તેઓએ કઇ ગુન્હો કર્યો નથી તેમની સાથે રહેવા તું લાયક નથી.' ૧૧ કેદખાનાના ઉપરી તર્ફ જોઇ તેણે કહ્યુ ''આ માણસની બેડીઓ કાઢી નાખો અને તેને વીદાય કરો. તેણે જુઠુ કહી તેના ગુન્હામાં વધારો કર્યો નથી.

Lesson LXV પાઠ ૬૫. Story of a Parrot પોપટની વાત.

A story (એ સ્ટોરી) વાર્તા. Whistling (વીસ્લીંગ્) સીસોટી વગાડવી.

A cage (એ કેજ્) પાંજરૂં.
A parrot (એ પૅરટ્) પોપટ.
To question (ટુ ક્વેશ્ચન્) સવાલ કર
To throw (ટુ થ્રો) ફેંકવું.
Taught (ટૉટ્) શિખવ્યું.
A market (એ માર્કેટ્) બજાર.
Carried (કૅરીડ) લઈ ગયો.

---

1. A poor man had a parrot. The parrot had been taught to say the words "There is no doubt about it." These words were all he could say, and it might have been heard all day long either whistling a tune, or calling out "There is no doubt about it!" 2. To every question it always gave the same reply—"There is no doubt about it." 3. One day its master went to the market to sell it, who'll buy my parrot? cried he, "Hundred Rupees for my parrot' 4. A man hearing the high price that was asked turned to the Parrot, and said, "Art thou worth hundred Rupees? 5. There is no doubt about it'" was the reply. The man was so pleased, that he bought the bird, and carried it home. 6. Some time after, he was sorry for his bargain. Standing beside the cage of the parrot, he said, "What a fool I was, to throw so much money away'" 7. There is no doubt about it! cried the bird. And this time the parrot was right.

---

૧. એક ગરીબ માણસ પાસે પોપટ હતો; પોપટને 'તેમા કંઇ શક નથી' એ શબ્દો શિખવવામાં આવ્યા હતા. આ શબ્દોજ ફક્ત તે બોલતો—બોલાવતાં કે સીસોટી મારતા તે આખો દીવસ 'તેમાં કંઈ શક નથી, તેમા કંઇ શક નથી' તેજ શબ્દ બોલતો. ૨. દરેક સવાલના જવાબમાં 'તેમા કંઈ શક નથી' તેજ શબ્દ તે બોલતો ૩. એક વખતે તેનો ધણી તેને વેચવા બજારમા ગયો અને બુમ મારવા લાગ્યો કે 'મારા પોપટના સો રૂપિઆ. મારો પોપટ કોણ ખરીદશે ?" ૪. એક માણસ ભારે કીમત માગતો સાંભળી પોપટ તરફ વળ્યો અને કહ્યું "શું તું સો રૂપિઆની કિમતનો છે.' ૫. જવાબમાં 'તેમા કંઈ શક નથી' (તે શબ્દ બોલ્યો) તે માણસ એટલો બધો ખુશ થયો કે તેણે તે પક્ષી ખરીદ્યું અને તે (તેને) ઘેર લઈ ગયો

૬. કેટલાક વખત પછી તેની ખરીદી માટે તે દીલગીર થયો. પોપટના પાંજરા આગળ ઉભો રહીને કહેવા લાગ્યો 'આટલા પૈસા ફેંકી દેવામાં હું કેવો મૂર્ખ હતો ! ૭. 'તેમાં કંઇ શક નથી' પોપટે કહ્યું અને આ વખત પોપટ (તેનું કહેવું) ખરો હતો.

Lesson LXVI. પાઠ ૬૬. The Camel. ઉંટ.

A camel (એ કેમલ઼) ઉંટ.
A traveller (ટ્રાવેલર઼) મુસાફર.
A rock (રૉક઼) ખડક.
A desert (એ ડેઝર્ટ઼) રણ.
Across (ઍક્રૉસ઼) ઉપર થઇને.
Dreary (ડ્રીયરી) ભયંકર.
A sailor (એ સેલર઼) ખારવો.
Wool (વુલ઼) ઉન.
A tree (એ ટ્રી) ઝાડ.
A tract (એ ટ્રૅક્ટ઼) જમીન.
A load (લોડ઼) બોજો.
Crossing (ક્રૉસીંગ઼) ઓળંગીને.
A stream (એ સ્ટ્રીમ઼) ઝરો.
A ship (શીપ઼) વહાણ.
To start (ટુ સ્ટાર્ટ) ઉપડવું.

1. In some parts of the world, there are great tracts of country called *deserts* in these deserts there are no houses no pleasant streams and no trees, 2. Nothing can be seen around, but sand and stones and rocks, as far as the eye can reach. 3. In crossing these dreary deserts, the traveller must take with him every thing that he needs on the way. 4. He must carry enough of food and water to last himself and those who are with him for many days. 5. No horse could carry heavy loads across these great deserts; but God has given to man another animal fitted for work. 6. This animal is the camel. 7. When sailors cross the sea in a ship, the ships must carry everything they need And as the camel has to do the same for its master in the desert, it has been called " the ship of the desert." 8. When the camel is being loaded, it kneels, that its master may put the load on its back ; and when the day's march is over, and the time for rest has come, it kneels again, to have its load taken off. 9. The camel can go without food for a long time; and before it

starts, it drinks enough of water to last it for several days. 10. It is no wonder that the Arab loves his camel, and sings songs in its praise. The horse carries his master, the cow gives him millk, and the sheep gives him wool for clothing. But to the Arab, the camel is all these in one.

---

૧. દુનિયાના કેટલાક ભાગના દેશની ભૂમિનો મોટો ભાગ એવો છે કે જે રણ કહેવાય છે. આ રણમાં ઘર, આનદી ઝરા કે ઝાડ હોતા નથી. ૨. આસપાસ ધુળ, પથ્થર અને ખડક શીવાય બીજું કઇ આપણી નજરે પડે નહીં. આ ભયકર રણ પસાર કરવા માટે (અ ડોળવા) મુસાફરે પોતાની પાસે રસ્તામાં જે કંઈ જોઇએ તે બધું રાખવું જોઇએ. ૪. તેણે પોતાના માટે તેમજ તેની સાથનાના માટે દિવસોના દિવસ ચાલે તેટલો ખોરાક અને પાણી રાખવું જોઈએ ૫. આ રણમાં કોઈ ઘોડો ભારે બોજો ખેંચી શકે નહી; પણ પ્રભુએ આ કામના માટે લાયક બીજું પશુ સરજેલું છે. ૬. આ પશુ (તે) ઉટ છે. ૭. જ્યારે ખારવાઓ વ્હાણ દરિયામા હંકારે છે ત્યારે વ્હાણમાં જે જરૂરનું જોઇએ તે બધુ તે સાથે લઇ જાય છે. અને તેવીજ રીતે ઉંટને તેના ધણીનું રણમા કામ કરવું પડે છે. (અને) તે 'રણના વ્હાણ' તરીકે ઓળખાય છે. ૮. જ્યારે ઉંટ ઉપર ભાર નાખવો હોય છે ત્યારે તે ઘુટણે બેસે છે કેમકે તેનો માલીક તેની પીઠ ઉપર માલ લાદે અને જ્યારે દીવસની કુચ પુરી થાય છે અને આરામ લેવાનો વખત આવે છે ત્યારે તે તેના ઉપરનો ભાર લઇ લેવા ઘુંટણે પાછુ બેસે છે. ૯. ઉટ ઘણો વખત સુધી ખોરાક વિના રહી શકે છે; અને તે ઉપડે છે તે પ્હેલા જોઇએ તેટલું પાણી (તે) પીયે છે કેમકે તે ઘણા દીવસ સુધી (તે શીવાય) રહે. ૧૦. આરબ પોતાના ઉંટને ચહાય છે તેમાં કંઇ અજાયબી નથી અને તેના વખાણના ગીત ગાય છે. ઘોડો તેના ધણીને લઈ જાય છે, ગાય દુધ આપે છે અને ઘેટું લુગડા માટે ઉન આપે છે; પણ આ બધુ આરબને એકલું ઉટમાં મળે છે.

Lesson LXVII પાઠ ૬૭. Lion and the Mouse.

સિંહ અને ઉંદર.

To amuse (ટુ ઍમ્યુઝ્) ગમ્મત કર

To start (સ્ટાર્ટ્) ઉપડવું.

Grateful (ગ્રેટ્ફુલ) આભારી

To awake (ટુ અવેક્) જાગવું.

Rest (રેસ્ટ્) આરામ.

To trust (ટુ ટ્રસ્ટ્) વિશ્વાસ રાખવો.

A Paw (પૉ) પંજો (જાનવરનો)	To Plead (પ્લીડ્) વકીલાત ક૦. [આજીજી ક૦.
To smile (સ્માઈલ્) હસવું.	Idea (આઈડીઆ) વિચાર.
A hole (એ હોલ્) કાણું.	To Catch (કૅચ્) પકડવું.
Net (નેટ્) જાળ.	A rope (એ રોપ્) દોરડું.
A hunter (એ હન્ટર્) શિકારી.	Struggle (સ્ટ્રગલ્) ફાંફાં.
To roar (રોર્) ગર્જના ક૦.	Terror (ટેરર્) ભય.
Sharp (શાર્પ્) તીવ્ર, ચંચળ	Labour (લેબર્) મહેનત.
To gnaw (ન્હૉ) દાંતે કરડવું.	

1 One day as a lion was lying asleep in a forest, some mice began to amuse themselves by running over him. At last they awoke him, and starting up, he laid his paw upon one little thing that could not get away with the rest. 2 The lion was just going to kill the little thing, when it began to plead for its life. It pleaded so hard, that at last the lion let it go, and the grateful mouse said. Noble lion! I trust I may one day be able to repay your kindness to me. 3. The lion smiled at the idea of such a little animal ever being of use to him; and the mouse ran off to its hole. 4. Some time after this, the lion was caught in a strong net made of ropes, that had been spread for him in the forest by some hunters. He struggled in vain to get free and roared with pain and terror. 5. The little mouse heard him and ran to his help. It set to work with its sharp teeth; and at last, after a great deal of labour, it gnawed through the rope and set the lion free.

૧. એક દિવસ જેવો એક સિંહ જંગલમાં સુતો પડયો હતો તેવો તેના ઉપર દોડી કેટલાક ઉંદરો પોતાની મેળે ગમ્મત કરવા લાગ્યા. છેવટે તેઓએ તેને જગાડયો; ઉભા થતાંજ એક નાની ચીજ (ઉંદર) ઉપર તેનો પંજો તેણે મૂકયો જેથી તે બીજાની પેઠે બહાર નીકળી શકયો નહી. ૨. સિંહ (આ) નાના પ્રાણીને તુરતજ મારી ના-

ખતો હતો તેવામાં તેની જીંદગી બચાવવા કેહેવા લાગ્યો. તેણે એટલી બધી આજીજી કરી કે સિંહે છેવટ તેને જતો કર્યો; અને આભારી ઉંદર કહેવા લાગ્યો. "અમીર સિંહ ! હું આશા રાખું છું કે મ્હારા ઉપરની તમારી મહેરબાનીનો બદલો એક દિવસ હું વાળીશ." ૩. આ નાનું પ્રાણી જે તેને ભાગ્યેજ કદી ઉપયોગી થાય એના આવા વિચાર તરફ઼ સિંહ હસ્યો; અને ઉદર તેના દર તરફ઼ દોડી ગયો. ૬. આ પછી કેટલાક વખતે (તે) સિંહ એક દોરડાની જાળ જે તેને પકડવા કેટલાક શિકારીઓએ વનમાં પાથરી હતી તેમા પકડાયો. (તેમાથી) છૂટવા તેણે ફ઼ોકટ ફ઼ાંફ઼ાં માર્યા અને દુઃખ અને ગભરાટમાં ગર્જનાઓ કરી. ૪. નાના ઉંદરે તેને (ગર્જના કરતો) સાંભળ્યો અને તે તેની મદદે આવ્યો. તે તેના બારીક તીક્ષ્ણ દાતથી કામ કરવા લાગ્યો, અને છેવટ કેટલીક મહેનત પછી તેણે દોરડું દાંતે કરડયું અને સિંહને છૂટો કર્યો.

Lseson LXVIII. પાઠ ૬૮. The Bull and The Lion.
ગોધો અને સીંહ.

A side (સાઈડ઼્) બાજુ.	Content (કન્ટેન્ટ઼્) સંતુષ્ટ.
Lasted (લાસ્ટેડ઼્) ટક્યુ.	A match (એ મૅચ઼્) સરખુ.
Presently (પ્રેઝન્ટ્લી) તરતજ.	To strive (સ્ટ્રાઈવ) ફ઼ાંફ઼ા મારવા.
An attack (ઍન ઍટૅક઼્) હુમલો.	A distance (એ ડીસ્ટન્સ઼્) છેડુ.
To whisper (વ્હીસ્પર઼્) કાનમાં કહેવું.	A quarrel (એ ક્વૉરલ઼્) કજીઓ.
A scheme (સ્કીમ઼્) યુક્તિ.	Jealous (જેલસ઼્) ઈર્ષાખોર.
To grow (ટુ ગ્રો) ઉગવું, થવુ.	Cool (કુલ઼્) ઠંડુ.
Downright (ડૌનરાઇટ઼્) પાધરા.	Parted (પાર્ટેડ) છૂટા થયા.
To repent (ટુરીપેન્ટ઼્) પશ્ચિતાપ કરવો.	Folly (ફ઼ૉલી) મૂર્ખાઇ.

1. Four bulls, who were brothers, kept always near each other, and side by side. 2. A lion often saw them and would have been glad in his heart to have made one of them at least his prey. 3. But though he would have been more than a match for them one by one, yet he was afraid to attack them in a body and therefore was content for the present to his distance. 4. At last finding it would be in vain to hope to find them apart

while their love lasted, he strove by hints and whispers to make them jealous of each other and raise a quarrel among them. 5. This scheme turned out so well that the bulls soon began to grow cool and shy, which rose in a short time to downright hatred and at last they parted in good earnest and kept as far out of each other's sight as they could. 6. But they soon had cause to repent of their folly; for the lion, finding that they no longer fed in a body, fell upon them one by one, and made a prey of them with the greatest ease.

૧. ચાર ગોધા જે ભાઇ હતા (તે) તે એક બીજાની જોડે અને સાથે રહેતા. ૨. સિંહ વારંવાર તેમને જોતો, અને તેમાના કાંઈ નહી તો એકનો શિકાર કરવા માટે તેના અંતઃકરણમાં ખુશી પણ થયો હશે. ૩. પણ જોકે તેમનામાંના એક પછી એકના કરતાં તે સરખામણી (સરસાઇમાં) માં વધુ હશે તો પણ તે બધા એક થઈ તેના ઉપર હુમલો કરશે (તેમ ધારી) તે બીતો અને તેટલા માટે તુરતજ તે છેટે રહેવામાં સંતોષી માનતો. ૪. છેવટ જ્યારે જ્યારે (તેને) એમ લાગ્યુ કે તેઓનામા (જ્યાં સુધી) પ્રેમ છે ત્યા સુધી તેઓ છુટા પડવા મુશ્કેલ છે ત્યારે તેણે તેમનામા નીશાનીઓ અને કાનમાં વાતો કહી અદેખાઇ પેદા કરાવી અને તેમનામાં લડાઇ ઉભી કરી. ૫. આ યુક્તિ એટલી બધી સારી નીવડી કે ગોધાઓ તુરતજ શીતળ અને રીકરમંદ થવા લાગ્યા જેથી થોડા વખતમાં તેઓ પાધરા ધીકારથી જોવા લાગ્યા અને છેવટ શાંતરીતે છુટા પડયા અને એક બીજાથી જેટલા દુર રહેવાય તેટલા દૂર રહેવા લાગ્યા. ૬. પણ તેમની ભૂલનો પશ્ચાતાપ તેમને તુરતજ થવાનું કારણ મળ્યું, કેમકે સિંહને જેવું જણાયું કે તેઓ ભેગા ખાતા નથી (તેવોજ) તે તેમના ઉપર એક પછી એક તુટી પડયો અને ઘણીજ સહેલાઈથી તેમનો શિકાર કર્યો.

Lesson LXIX પાઠ ૬૯. Duties of children towards their Parents. છોકરાંઓની માતા પિતા પ્રત્યે ફરજ.

Duty (ડયુટી) ફરજ.
Clothes (ક્લોધ્સ) કપડાં.
To cry (ટુ ક્રાય) રોવું.
A baby (એ બેબી) છોકરૂં.
Parents (પેરેન્ટસ) માબાપ.
A bed (એ બેડ) પથારી.

Since (સીન્સ્) જ્યારથી ત્યારથી.	Instruct (ઇન્સ્ટ્રક્ટ્) શિખવવું.
Pain (પેઇન્) વેદના.	Helpless (હેલ્પલૅસ) નિરાધાર.
Trouble (ટ્રબલ્) મહેનત.	Pity (પીટી) દયા ક૦
To nurse (ટુ નર્સ્) પાલણ્ ક૦.	Health (હેલ્થ્) તંદુરસ્તી.
Proper (પ્રૉપર્) બરાબર.	Comfort (કમ્ફર્ટ્) સુખ.
To assist (ટુએસીસ્ટ્) મદદ ક૦	To suffer (ટુ સફર્) સહન કરવું.

1. Love your father and mother. They love you very dearly and have taken care of you ever since you were born. 2. They loved you and took care of you even when you were poor little helpless babies that could not talk, nor walk about, nor do scarcely anything, but cry and give a great deal of trouble. 3. Who is so kind to you as your parents are ? Who takes so much pains to instruct you ? Who taught you almost everything you know ? 4. Who provides food for you, and clothes, and beds to sleep on at night ? Who is so glad when you are so pleased, and so sorry when you are troubled ? 5. When you are sick and in pain, who pities you, and tenderly waits upon you and nurses you ? Who prays to God to give you health, and strength, and every good thing ? 6. Obey your parents. They know better what is proper for you than you do, and they wish you to be good, wise and happy. 7. If your parents are sick or in trouble do all you can to comfort them If they are poor, work very hard, that you may be able to assist them. Remember how much they have done and suffered for you.

---

૧ તમારા મા અને બાપને ચાહો. તેઓ તમને અતિશય પ્રેમથી ચહાય છે અને તમે જન્મ્યા ત્યારથી તમારી સંભાળ લીધી છે. ૨. જ્યારે તમે ગરીબ નિરાધાર બાળક હતા કે જે વખતે તમે વાત કરી શકતા નહોતા, ચાલી શકતા નહોતા અને બાગ્યેજ રડવા અને મહેનત આપવા શિવાય બીજું કંઇ કરી શકતા ત્યારે તેઓ તમને ચાહતા

અને તમારી સંભાળ લેતા. ૩. તમારા માતા અને પિતા શિવાય બીજું કોણ એટલું માયાળુ છે? તમને શિખવવા આટલી બધી મહેનત કોણ લે છે? (અને) જે તમે જાણો છો તે બધું કોણે શિખવ્યું? ૪. રાત્રે સુવાને પથારી, કપડાં અને ખોરાક તમને કોણ પુરા પાડે છે? અને જ્યારે તમે દુઃખી હોછો ત્યારે પરિતાપ અને ખુશી (સુખી) હોછો ત્યારે આનંદી કોણ હોય છે? ૫ જ્યારે તમે માંદાં અને દુઃખમાં હોછો ત્યારે તમારી કોણ દયા કરે છે અને તમારી કોણ સંભાળ લે છે, પાલણ કરે છે? તમોને તંદુરસ્ત, શક્તિ અને દરેક સારી ચીજ આપવા કોણ પ્રભુની પ્રાર્થના કરે છે? ૬. તમારા માતા પિતાની આજ્ઞા માનો. તમારા માટે સારૂં શું છે તે તમે કરો છો તેના કરતા તેઓ વધારે જાણે છે અને તેઓ તમે સારા, ડાહ્યા અને સુખી થાઓ તે ઈચ્છે છે. ૭ જો તમારા માતા પિતા માંદા અગર દુ:ખમાં હોય તો તેમને સુખ આપવા તમારાથી થાય તેટલો પ્રયત્ન કરો અને જો તેઓ ગરીબ હોય તો તેમને મદદ કરવા બહુ મહેનત કરો. યાદ રાખો કે તમારા માટે તેમણે કેટલું કર્યું છે અને સહ્યું છે?

Lesson LXX પાઠ ૭૦. Filial Piety પુત્ર ધર્મ.

Filial (ફીલીયલ્) માતા પિતા પ્રત્યેનો; સંતાનોચીત
Piety (પાયેટી) ધર્મ.
Flight (ફ્લાઈટ્) દોડવું. (કીમતી
Fire (ફાયર્) આગ.
A shoulder (શોલ્ડર્) ખભો.
Treasure (ટ્રેઝર) ખજાનો.
To admire (ઍડ્માયર્) વખાણવું.
Conduct (કૉન્ડક્ટ્) ચાલ.
Anxious (એન્કશ્યસ્) ચિંતાતુર
To forsake (ટુ ફર્સેક) તજવું.
થી બચાવવું.
To rescue (ટુ રેસ્ક્યુ) દુખમા મદદ ક૦.
Precious (પ્રેશીયસ) કીંમતી.
A flame (એ ફ્લેમ્) ભડકો.
To consume (કન્સ્યુમ્) બળી ખાખ થવું.

---

1. Once upon a timo a great fire broke out in a city, and many houses were in flames. Every one was anxious to save his own property. 2. There were however, in one of these houses, two brothers, whose father and mother both were very old, and unable to save themselves by flight, were in the house trembling with fear. 3 The brother exclaimed, "where shall we find a more precious treasure, than those to whom we owe our very

existence; come let us forsake all our property so that we may but rescue them. Having said thus, one took up his father on his shoulders and the other his mother and brought them through the surrounding flames to a place of safety and thus preserved their lives. 4. Their whole property was consumed, but they were happy in having saved their parents. Their conduct was admired throughout the country.

---

૧. એક શહેરમાં એક વખતે મોટી આગ લાગી અને ઘણાં ઘર બળવા લાગ્યાં. દરેકજણ પોતાની મીલ્કત બચાવવા માટે આતુર હતો. ૨. આ ઘરોમાંના એકમા બે ભાઈ હતા જેના પિતા અને માતા બન્ને બહુ ઘરડાં હતાં અને દોડી પોતાની મેળે બચી શકે તેમ નહોતુ (અને તેથી) ઘરમા ભયના માર્યા ધ્રુજતા હતા. ૩. ભાઈ બોલ્યો 'આપણને વધુ કીમતી ખજાનો કે જે આપણી સ્થીતીને આભારી છે તે કયાં જડશે; ચાલો આપણી બધી મીલ્કત તજી દો અને તેમને વિપત્તિમાથી બચાવીએ' આટલું કહેતાજ એકે તેના બાપને અને બીજાએ તેની માને ખભાપર લીધા અને આસપાસના ભડાકાવાળી જગ્યામાંથી સહી સલામતવાળી જગ્યાપર આણ્યાં અને આમ તેમની જીંદગી બચાવી. ૪. તેમની તમામ મીલ્કત બળી ખાખ થઈ ગઇ પણ તેઓ તેમના માબાપના બચવાથી સંતોષી હતા, તેમની વર્તણુક આખા દેશમાં વખણાઈ હતી.

Lesson LXXI પાઠ ૭૧. God's care for His Creatures.
પ્રભુની તેનાં પ્રાણીઓ માટે કાળજી.

Care (કૅર) કાળજી.	A lamp (એ લૅમ્પ્) દિવો.
A cloud (ક્લાઉડ્) વાદળ.	Dark (ડાર્ક્) અંધારૂ.
To twinkle (ટુ ટ્વીન્કલ્) ટકટક ક૦	Quiet (ક્વાયૅટ્) શાંત.
Bright (બ્રાઈટ્) પ્રકાશીત	To watch (ટુ વૉચ્) સભાળ લેવી.
Close (ક્લોઝ્) પાસે.	To shine (ટુ શાઈન્) પ્રકાશવું.
Family (ફૅમીલી) કુટુંબ.	To Protect (ટુ પ્રોટેક્ટ્) રક્ષણ ક૦.

---

1. There is an eye that never sleep-eth; there is an eye that se-eth in the dark night as well as in the bright sun-shine. When

there is no light of the Sun nor of the moon; when there is no lamp in the house; when there is no star twinkling through the thick clouds: that eye se-eth in all parts and watcheth at all times over all the families in the world. 2. The eye that sleepeth not is God's; his hand is always over and around us. He made sleep to refresh us when we are faint; he made night that we might sleep in quiet. Ye that are spent with toil, and children and each humming insect, sleep in stillness, for God watcheth over you. You may sleep, for He nevor sleeps; you may close oyur eyes in peace, for His eye is always open to protect you.

---

૧. એક આંખ છે કે જે કદી ઉંઘતી નથી, એક આંખ છે કે જે અંધારી રાત્રે તેમજ ઉજ્વલ સૂર્યના પ્રકાશમાં જોઈ શકે છે જ્યારે સૂર્યનો પ્રકાશ હોતો નથી કે ચંદ્રનો જ્યારે ઘરમાં દિવો હોતો નથી, વાદળાના લીધે જ્યારે કોઈ તારો ટકટક કરી રહ્યો હોતો નથી ત્યારે તે આખ બધા ભાગમાં દેખે છે અને દુનિયાના બધા કુટુંબોની સંભાળ લે છે. ૨. જે આંખ ઉંઘતી નથી તે પ્રભુ છે; તેનો હાથ હમેશાં આપણા ઉપર અને આપણી આસપાસ છે; જ્યારે આપણે થાકી જઇએ છીયે ત્યારે આરામના માટે તેણે ઉંઘ કરી; શાંન્તીથી ઉંઘીએ તે માટે તેણે રાત કરી; જેઓ મહેનત અને છોકરાઓ અને દરેક ગણગણુતા જીવડાથી થાકી ગયા છે તેઓ આરામમા ઉંઘે છે કેમકે પ્રભુ તમારી સંભાળ લેછે તમો ઉંઘો પણ તે કદી ઉંઘતો નથી; તમે નીરાંતે તમારી આંખ બંધ કરો પણ તેની આખ તમારા રક્ષણ માટે હમેશાં ખુલ્લી છે.

Lesson LXXII પાઠ ૭૨. A Good Boy એક સારો છોકરો.

Age (એજ્) ઉમ્મર.	To learn (ટુ લર્ન) શિખવું.
A creature (એ ક્રીચર્) પ્રાણી.	Fond (ફોન્ડ્)
A Lesson (એ લેસન્) પાઠ.	A class (એ ક્લાસ્) વર્ગ.

---

1. I will tell you of a good boy. Ranchhod is a boy of about ten years of age. He is good and kind to all, and does what he is told to do. He never quarrels with his brothers and sisters,

but is always kind to them. 2. The boys, who read in the same class with him, are all fond of him. He never takes anything which is not his own and always speaks the truth. 3. He is kind to the poor. He does not hurt birds or beasts, but is kind to all creatures. He learns his lessons well and never does anything which his master or his parents tell him not to do.

૧, એક સારા છોકરા માટે હું તમને કહીશ. રણછોડ કરીને આશરે દસ વરસની ઉમ્મરનો એક છોકરો છે. તે સારો અને સઘળા પ્રત્યે માયાળુ છે, અને જે તેને કરવાનું કહીએ છીએ તે કરે છે. તે કદી તેના ભાઈ બ્હેન સાથે કજીઆ કરતો નથી પણ તેમના પ્રત્યે તે હંમેશા માયાળુ છે. ૨. જે વર્ગમાં તે ભણે છે તેની સાથના છોકરાઓ તેને બહુ ચાહે છે. તે પોતા(ની ચીજ)નું નથી તે કદી લેતો નથી અને હમેશાં સાચું બોલે છે, ગરીબ પ્રત્યે તે દયાળુ છે. તે પક્ષી કે પશુને ઇજા કરતો નથી પણ સઘળા પ્રાણીઓ પ્રત્યે માયાળુ છે. તેના પાઠ સારી રીતે ભણે છે અને જે તેના મહેતાજી કે માતા-પિતા કરવાની ના કહે છે (તે) કદી કરતો નથી.

Lesson LXXIII. પાઠ ૭૩. A Good Thought.
એક સારો વિચાર.

Thought (થૉટ્) વિચાર	An owner (ઍન્ ઓનર્.) માલીક.
A Right (એ રાઈટ્) હક.	Certain (સર્ટન્) અમુક.
To claim (ટુ ક્લેઇમ્) દાવો ક	Puzzling (પઝ્લીંગ્) ગુચવણીયુ.

---

1. In a certain school, a boy once found a rupee in the play ground and took it to his master. 2. It was held up for an owner but no body came forward to claim it. What are we then to do with it. Said the master "Keep it, sir; keep it" was the reply, Why should I keep it. I have no more right to it than any body else here. 3. This was very puzzling to all. A little boy of about seven years stood up and said "Give it to a poor man, sir." All the boys liked the thought and the master approved of it. The rupee was then given to a poor Brahman.

---

૧. અમુક નિશાળમા એક છોકરાને રમતના મેદાનમાથી એક વખત એક રૂપિયો જડયો અને તે (તે) તેના માસ્તર પાસે લઇ ગયો. ૨. ધણીની શોધમાં તે રાખી મુકવામાં આવ્યો હતો પણ તેનો દાવો કરવા કોઇ આવ્યું નહીં. માસ્તરે કહ્યું 'ત્યારે હવે તેનું આપણે શું કરવું?' તે રાખો સાહેબ તે રાખો (એવો) જવાબ મળ્યો. મારે તે શા માટે રાખવો? અહીં (ઉભેલા) કોઇપણ માણસ કરતાં તે રાખવાનો મારો વધુ હક નથી. ૩. આ બધાઓને ગુંચવણ પડતી હતી. એક નાનો સાત વરસનો છોકરો ઉભો થયો અને (તેણે) કહ્યું કે 'સાહેબ, તે ગરીબ માણસને આપો.' બધા છોકરાઓને આ વિચાર પસંદ પડયો અને માસ્તરે તે કબુલ રાખ્યુ રૂપિયો પછી એક ગરીબ બ્રાહ્મણને આપવામા આવ્યો હતો.

Lesson LXXIV. પાઠ ૭૪. Useful Advice. ઉપયોગી સલાહ.

An advice (ઍડ્વાઇસ્) સલાહ.
To endeavour (ટુ એન્ડેવર્) પ્રયત્ન ક૦
A Story (એ સ્ટોરી) વાત.
Untruth (અનટ્રુથ) જુઠ, અસત્ય
To invent (ટુઇન્વૅન્ટ્) નવું બનાવવું.
Consider (કન્સીડર્) વિચારવું.
Relating (રીલેટીંગ્) વર્ણન ક૦.
Prettier (પ્રિટીઅર્) વધારે સુંદર
To hide (ટુ હાઇડ્) સતાડવું

1. Never tell an untruth. When you are relating any thing that you have seen, or heard, endeavour to tell it exactly as you saw or heard it. 2. Do not alter, or invent any part. to make the story pretteir: if you have forgotten any part say that you have forgotten it. 3. Consider well before you make a promise If you say you will do a thing, and you do it not no one will trust or believe you. No persons are trusted, or believed, but those who keep their promise, and speak the truth. 4. When you have done a wrong or careless action, do not deny it even if you are likely to be punished for it. 5. If you do anything wrong and are sorry for it and do so no more, people will very seldom be angry with you, or punish you. 9. They will love you for speaking the truth, they will think that they may always believe what you say, since they find you will not tell a lie, even to hide a fault, or to prevent yourself from being punished.

૧. કદિ જુઠું બોલતા નહી. જ્યારે તમે કંઈ જોયેલી કે સાંભળેલીજ ચીજ વિષે કહો (વર્ણન કરો) ત્યારે તમે જે પ્રમાણે તે જોયુ અગર સાંભળ્યુ હોય તે પ્રમાણે બરોબર કહેવાનો યત્ન કરો. ૨. વાર્તા રસીક કરવા માટે (કંઇ) બદલતાં નહી અગર કઇ નવો ભાગ બનાવતા નહી. ૩. તમે (કંઇ) ચીજ કરવાની કહેશો અને તે તમો કરશો નહી તો તમારો કોઇ ભરૂસો નહી રાખે તેમજ (તમારૂ) માનશે નહી. જે પોતાનું વચન પાળે છે અને સાચુ કહેછે તેના શિવાય બીજાનો કોઇ ભરોસો કે વિશ્વાસ રાખવું નથી. ૪. જ્યારે તમે કંઈ ખોટું અગર બેદરકારીભર્યું કામ કર્યું હોય ત્યારે જો તમને તે માટે શિક્ષા થવાનો સંભવ હોય (તો પણ) તેનો ઇન્કાર કરતા નહી ૫. જો તમે કંઈ ખોટુ કરો અને તેના માટે દીલગીરી થાઓ અને વધુ તેમ કરો નહી તો લોક ભાગ્યેજ તમારા ઉપર ગુસ્સે થશે અથવા તમને શિક્ષા કરશે. ૬. સાચુ કહેવા માટે તેઓ તમને ચાહશે. જ્યાં સુધી તેઓને જણાશે કે ગુન્હો છુપાવવાને કે તમને પોતાને શિક્ષા થતી અટકાવા માટે પણ તમે જુઠુ બોલતા નથી ત્યાં સુધી તમે જે કહેશો તે તેઓ હમેશા માનશે. એવું તેઓ ધારશે

Lesson LXXV. પાઠ ૭૫. Moral Precepts. નીતિવચન.

Moral (મૉરલ) નીતિવાન.
Concern (કન્સર્ન) સબંધ.
Wisdom (વિઝ્ડમ્) ડહાપણ.
A minute (મીનીટ્) પળ.
Wit (વીટ્) બુદ્ધિ.
To spend (ટુ સ્પેન્ડ્) ગુમાવવું.
A precept (એ પ્રીસૅપ્ટ્) આજ્ઞા.
A secret (સીક્રેટ્) છુપી વાત.
Modesty (મૉડેસ્ટી) વિનય.

---

1. Wish not so much to live long, as to live well. Since you are not sure of a minute, throw not away an hour. Your life will soon be gone, therefore spend it well. 2. Drive your business, If not your business will drive you. If you have wit and learning, have wisdom and modesty also. 3. Be not concerned with what does not concern you. If you wish to be safe, speak ill of none.

Give to those who are needy and thankful, more than they ask. 5 Praise others, and not yourself. Know the secrets of your own concerns, but look not after those of others.

૧. સારી રીતે જીવવા કરતાં વધુ જીવવાની ઈચ્છા કરતા નહી. જ્યારે તમને પં-ળનો ભરૂસો નથી ત્યારે કલાક ગુમાવતા નહીં, તમારી જીદગી જલ્દી ચાલી જશે તે-ટલા માટે તેનો સારી રિતે ઉપયોગ કરો. ૨. તમારૂ કામ કરી નાખો. તમારૂ કામ તમને હઠાવે નહી તમારામાં બુદ્ધિ અને વિદ્યા હોય તો વળી જ્ઞાન અને વિનય રાખો. ૩. તમારી સાથે જે સંબંધ રાખતુ નથી તેમા (તમે) ગુંચવતા નહી (સબધ કરતા નહીં). જો તમારે સહીસલામત રહેવું હોય તો કોઇનું બુંડું બોલતા નહી ૪. જે-ઓ ગરીબ અને આભારી છે તેમને તેમના માગ્યા કરતા વધુ આપો. બીજાને વ-ખાણો પણ તમારા પોતાને નહીં. તમારા પોતાના સબધની છુપી વાત જાણો પણ બીજાનુ (રહસ્ય) જોતા નહી.

Lesson LXXVI. પાઠ ૭૬. નીતિવચન ભાગ ૨.

A company (કમ્પની) મંડળી.
Virtue (વર્ચ્યુ) સદ્ગુણ.
To desire (ટુ ડીઝાયર્) ઇચ્છા ક.
A loss (લૉસ્) ખોટ.
To search (સર્ચ) શોધવું
To Retrieve (રીટ્રીવ) પુરૂ પાડવું.
To avoid (ટુ ઍવોઈડ્) તજવું.
Vice (વાઇસ્) દુર્ગુણ.
Pity (પીટી) દયા.

Better to be alone than in bad company.

Displease none, if you can avoid it.

Make a proper use of your time, for the loss of it cannot be retrieved

First deserve, and then desire.

Love all, hate none.

Be silent, or speak something that is good, for speech is silver, but silence is gold.

Consider long before you do what you can do but once.

Spare when you are young; and spend when you are old.

Search others for their virtues, and yourself for your vices.

Do every thing well, that you may not have to do it twice.

ખરાબ મંડળીમાં રહ્યા કરતાં એકલા રહેવું વધારે સારૂં છે.

જો તમારાથી બની શકે તો કોઇને નારાજ કરતા નહીં.

તમારા વખતનો બરોબર ઉપયોગ કરો, કેમકે તેની ખોટ પુરી પાડી શકાતી નથી.

પ્હેલા લાયક થાઓ અને પછી ઈચ્છા કરો.

બધાને ચ્હાઓ, કોઈને ધિક્કારો નહીં.

ચુપ રહો અગર કંઇ સારૂ હોય તે કહો; કેમકે બોલી રૂપુ છે અને ચુપકી સોનું છે.

જે તમે કરી શકો અને તે માત્ર એકજ વખત તે કરવા પ્હેલાં લાબો વિચાર કરો.

તમારી જુવાનીમા બચાવો; અને તમારા ઘડપણમાં વાપરો.

બીજાઓની તેમના સદ્‌ગુણ માટે શોધ કરો અને તમારા દુર્ગુણ માટે તમારી પોતાની શોધ કરો.

દરેક ચીજ સારી કરો, જેથી તે તમારે બીજીવાર કરવી ન પડે.

Lesson LXXVII પાઠ ૭૭. God is the Parent of All.

પ્રભુ સૌનો માબાપ છે.

To bring up (ટુ બ્રીંગ્ અપ્) ઉચ્છેરવું.

A crown (એ ક્રાઉન્) મુગટ

Tender (ટેન્ડર્) કોમળ

To nourish (ટુ નરીશ્) પોષણ ક૦.

A sovereign (સોવરીઇન્) રાજા; મ્હોર—સોનાના સીક્કા.

Royal (રૉયલ્) રાજકિય

To nurse (નર્સ્) માવજત ક૦

A knee (ની) ઘુટણ.

A sceptre (એ સેપ્ટર) દંડ.

To guard (ગાર્ડ) રક્ષણ ક૦

Dominion (ડોમીનીયન્) રાજ્ય.

Lord (લૉર્ડ) પ્રભુ.

The mother loveth her little child; she bringeth it up on her knee; she nourisheth its body with food; she feeds its mind with knowledge: if it is sick, she nurses it with tender love; she watches over it when asleep; she forgets it not for a moment: she teaches it how to be good: she rejoices daily in its growth.

But who is the parent of the mother? Who nourishes her with good things, and watches over her with tender love?

Whose arms are about her, to guard her from harm? and if she is sick, who will heal her.

God is the Parent of the mother; He is the parent of All, for He created all. All men, and all women, who are alive in this wide world; are his children; He loves all; He is good to all.

The king governs his people: he has a golden crown upon his head, and the royal sceptre is in his hand; he sits upon a throne, and sends forth his commands: his subjects fear him: if they do well, he protects them from danger; and if they do evil, he punishes them.

But who is the Sovereign of the king? Who commandeth him what he must do? Whose hand is stretched out to protect him from danger? And if he does evil, who shall punish him?

God is the Sovereign of the king; His crown is of rays of light, and his throne is above the stars. He is King of kings and Lord of lords: If He biddeth us live, we live; and if He biddeth us die; We die. His dominion is over all the world, and His eye is upon all his works.

God is our Father, therefore we will love Him: God is our King therefore we will obey him

---

માતા પોતાના બાળકને ચાહે છે, તેણી તેણીની ઘુંટણ પર તે ઉછેરે છે; તેના પેટને તેણી ખોરાકથી પોષણ કરે છે, તેના મનને તે જ્ઞાનથી ભરે છે; જો તે માંદુ થાય તો તેણી તેની બહુજ પ્રેમથી ચાકરી કરે છે; જ્યારે ને ઉંઘી જાય છે ત્યારે તે તેની સંભાળ લે છે; એક પળ પણ તેની તેને કેવી રીતે સારા થવું તે શિખવે છે, તેના મોટા થવામાં તેણી હમેશાં આનંદ માને છે

પણ માતાનું મૂળ (પીતા) કોણ છે? તેને સારી ચીજોથી કોણ પોષે છે અને નમ્ર પ્રેમથી તેની કોણ સભાળ લે છે? તેને ઈજા થવામાંથી બચાવવા માટે તેની આસપાસ કોના હાથ છે? અને જો તે માંદી થાય તો તેને કોણ આરામ કરે છે?

માતાનો મૂળ (પિતા) પ્રભુ છે; તે બધાનો પિતા છે કેમકે તણે બધાને પેદા

ર્ક્યા. બધા પુરૂષો અને બધી સ્રીઓ જે આ બહોળા જગત્માં હયાત છે તે બધાં તેનાં છોકરાં છે. તે બધાને ચ્હાય છે; તે બધા પ્રત્યે ભલો છે.

રાજા તેની પ્રજાપર રાજ્ય કરે છે. તેના માથાપર સોનેરી મુગટ હોય છે અને તેના હાથમાં રાજ્યદંડ હોય છે; તે તખ્ત ઉપર બેસે છે અને તેની આજ્ઞાઓ (હુકમ) મોકલાવે છે; તેની રૈયત તેનાથી બીહે છે. તેઓ જો સારૂ કરે તો તેમને ભયમાંથી બચાવે છે; અને જો તેઓ પાપ કરે (ગુન્હો કરે) તો તેમને તે શિક્ષા કરે છે.

પણ રાજાનો રાજા કોણ છે? તેણે શું કરવું તેની આજ્ઞા તેને કોણ કરે છે? તેને ભયમાંથી બચાવવા કોનો હાથ લંબાય છે? અને જો તે ગુન્હો કરે તો તેને કોણ શિક્ષા કરશે?

રાજાનો રાજા પ્રભુ છે; તેનું મુખ પ્રકાશના કિરણોનું છે, અને તેનુ તખ્ત તારાઓ ઉપર છે. તે રાજાઓનો રાજા અને મહારાજાઓનો મહારાજા છે; જો તે આપણને જીવવા ફરમાવે તો આપણે જીવીએ છીએ; અને જો આપણને મરવા ફરમાવે તો આપણે મરીએ છીએ; તેનું રાજ્ય આખી દુનિયા પર છે અને તેના તમામ કામોપર તેની દૃષ્ટિ છે.

પ્રભુ આપણો પિતા છે, તેટલા માટે તેને આપણે ચાહીશું; પ્રભુ આપણો રાજા છે અને તેટલા માટે આપણે તેની આજ્ઞા માનીશુ.

Lesson LXXVIII. પાઠ ૭૮. The Dog and the Shadow,
કુતરો અને પડછાયો.

A shadow (શૅડો) છાયો	A desire (ડીઝાયર) ઇચ્છા.
A portion (એ પોર્શન્) ભાગ.	A piece (એ પીસ્) કકડો.
Snapped (સ્નૅપ્ડ) તલપ મારી.	Lawful (લૉફુલ્) કાયદેસર
Greedy (ગ્રીડી) લોભી.	A reflection (રીફ્લૅક્શન્) પ્રતિબીમ્બ.
Covetous (કવેટસ્) લોભી.	

As a dog was crossing a river with a piece of bread in his mouth, he saw, as he thought, another dog under the water with a piece of bread in his mouth From a greedy desire to get the other dog's portion, and without considering that what he saw was only the reflection of himself he snapped at the shadow, and lost the substance.

Covetous men often lose their all, by unlawful attempts to gain more.

જેવો એક કુતરો તેના મોઢામાં રોટલાનો ટુકડો લઇ નદી ઓળંગતો હતો તેવો તેણે ધાર્યું કે તે પાણી નીચે બીજો કુતરો છે તેના મોઢામાં રોટલાનો કડકો બીજા કુતરાનો ભાગ લેવાના લોભી વિચારથી અને જે દેખાતું હતું તે ફક્ત તેના પોતાનું પ્રતિબીંબ હતું તેનો વિચાર કર્યા શિવાય તે છાયા તર્ફ તલપ મારી અને ચીજ (રોટલાનો ટુકડો) ખોઈ બેઠો.

લોભિયા માણસ ઘણી વખત વધુ કમાવવાની ખાતર ગેરકાયદેસર મતી કરવાથી પોતાનું બધુ ખોઇ બેસે છે.

Lesson LXXIX. પાઠ ૭૯. The Lion and the Ass. સિંહ અને ગધેડું.

An ass (એન ઍસ્) ગધેડું.
To mock (ટુ મૉક્) મશ્કરી ક૦.
Insult (ઈન્સલ્ટ્) અપમાન.
Impertinent (ઇમ્પરટીનન્ટ્) ઉદ્ધત.
Vulgar (વલ્ગર્) નીચ.
To jeer (ટુ જીયર્) મશ્કરી ક૦.
Dignity (ડીગ્નીટી) મોટાઈ.
Bray (બ્રે) ભુકવું.

An ass was once so impertinent as to mock and bray at a lion The lion at first thought of punishing the ass for this insult; but, upon second thought he said " Well jeer on, and be an ass still. "

It is beneath the dignity of great minds to trouble themselves about the petty insulting remarks of the vulgar.

એક ગધેડું એક વખત એવું ઉદ્ધત થયુ હતુ કે તે સિંહ આગળ ભુકતું અને મશ્કરી કરતું. સિહે પ્રથમ ગધેડાને તેના અપમાન માટે શિક્ષા કરવાનું વિચાર્યું પણ બીજા વિચારે તેણે કહ્યુ 'ભલે મશ્કરી કરે. એને હજુ ગદ્ધા થવા દે.'

હલકા લોકની નાની અપમાન રૂપ ટિકાઓ માટે તેમને શિક્ષા કરવી તે મોટા માણસો (મન)ની મોટાઇ બ્હાર છે.

Lesson LXXX. પાઠ ૮૦ The Stars.

Darkness (ડાર્કનેસ્) અંધાર.
A bow (એ બો) ધનુષ્ય.
Mild (માઇલ્ડ્) કોમળ.
Horn (હૉર્ન્) શીંગડું.
To shed (ટુ શેડ્) પાડવું.
A shore (એ શૉર્) કિનારો.

The sun is set. The day is at an end. The darkness of the night is now gathering fast around us.

The houses, the trees, the cattle are lost to our view. The labourers have all left the fields. All have gone to their homes.

Now, look, how the moon bends her bright horns like a silver bow and sheds her mild light on all around.

See how the stars one by one appear in the deep blue sky. They are more than you can count, like the sand on the sea shore.

Each of these bright stars is a great world much larger than the earth on which we live. As they are very far off they look so small.

સૂર્ય આથમ્યો છે. દીવસનો છેડો આવ્યો છે. રાત્રીનુ અંધારૂ આપણી આસપાસ એકદમ એકઠુ થવા લાગ્યુ છે.

ઘર, ઝાડ, ઢોર આપણી નજરે દેખાતાં નથી. મજુરો બધા ખેતર છોડી ગયા છે. બધા તેમના ઘેર ગયા છે

હવે જુઓ ચંદ્રમા પોતાનાં પ્રકાશીત શીંગડા કેવી રીતે રૂપેરી ધનુષ્યની માફક વાળે છ એને બધાની આસપાસ નિર્મળ અજવાળું પાડે છે.

ઘેરા આસ્માનમાં જુઓ તારા કેવી રીતે એક પછી એક દેખાય છે તમે ગણી શકો તે કરતા ને દરિઆ કિનારાની રેતી કરતા વધુ છે (અગણિત છે.)

આ પ્રકાશીત તારામાનો દરેક આપણે જે પૃથ્વિપર રહીએ છીએ તેના કરતાં પણ મોટો છે તેઓ ઘણા દુર છે તેથી તેઓ નાના દેખાય છે

Lesson LXXXI પાઠ ૮૧. Brothers and Sisters.

ભાઇ અને બ્હેન.

To tease (ટુ ટીઝ્) ચીઢવવું.	A share (એ શૅર્) ભાગ,
Peace (પીસ્) શાંતિ.	To vex (ટુ વેકસ્) ચીઢવવું.
To grieve (ટુ ગ્રીવ્) દુ:ખી થવું.	Harmony (હારમની) મેળાપ-સંપ.

Love your brothers and sisters. Do not tease nor vex them

nor call their names; and never let your little hands be raised to strike them.

If they have anything which you would like to have, do not be angry with shem, or wish to take it from them. If you have anything they like, share it with them.

Your parents grieve when they see you quarrel: they love you and wish you to love one another, and to live in piece and harmony.

People will not speak or think well of you and the Lord, God will be angry, if you do not behave well to your parents, and to your brothers and sisters. You should therefore respect your parents and love your brothers and sisters.

તમારા ભાઈ બ્હેનને ચ્હાઓ. તેમને ચીઢવતા નહી કે ગુસ્સે કરતા નહી તેમજ તેમના નામ પાડતા નહીં; અને તમારા નાના હાથ તેમને મારવા કદી ઉંચા કરતા નહીં.

જો તેમની પાસે કઇ હોય (અને) તે તમે લેવા માગતા હો તો તેમની સાથે ગુસ્સે થતા નહીં અથવા તેમની પાસેથી લેવા ઈચ્છતા નહી. જો તમારી પાસે કઇ હોય (જે) તેઓ ચ્હાતા હોય તો તેમની સાથે તેનો ભાગ કરો

તમારા માબાપ જ્યારે તમને લઢતાં જુએ છે ત્યારે તે દુઃખી થાય છે; તેઓ તમને ચ્હાય છે અને ઇચ્છે છે કે તમે એક બીજાને ચ્હાઓ અને સલ્હાસપથી અને હળી મળીને રહો.

તમારા માબાપ પ્રત્યે અને ભાઈ બ્હેન પ્રત્યે જો તમે સારી રીતે નહી વર્તો તો લોક તમારૂં સારૂં નહીં બોલે તેમજ તમારા વિષે સારો બિચાર નહી કરે અને મોહા પ્રભુ તમારા પર ગુસ્સે થશે. તમારે તેટલા માટે તમારા માતા પિતાને માન આપવું અને તમારાં ભાઈ બ્હેનને ચ્હાવું જોઇએ.

Lesson LXXXII. પાઠ ૮૨. The Tiger. વાઘ.

A tiger (એ ટાઇગર્) વાઘ. A bracelet (એ બ્રેસલેટ્) કંકણ.
To wade (ટુ વેડ્) પાણીમાં જવું. To wash (ટુ વૉશ) ધોવું.
A traveller (એ ટ્રાવેલર્) મુસાફર. Miro (માયર્) કાદવ.

One day an old tiger went to wash himself in a tank and there found a golden bracelet.

To the travellers who happened to pass by the tiger called out, and said " come and take this golden bracelet. "

An old Brahman, who was passing by became very eager to have the bracelet, but hesitated to risk his life in securing it. The tiger perceived this and assured him that he hed given up his old habit of killing men or animals. Thereupon the Brahman threw off his clothes, and began to wade in the tank.

He had not gone many steps, however when he fell into the deep mire which bordered the tank and out of which he could not escape The tiger then fell upon him and devoured him.

એક દીવસે એક ઘરડો વાઘ (ન્હાવા સારૂ) તળાવમાં ગયો અને ત્યા (તેને) સોનાનું કંકણ્ જડ્યું.

જે મુસાફર વાઘની પાસે થઇ જતા હતા તેને (તે) બોલાવતો (અને) કહેતો કે ' આવો અને આ સોનાનું કંકણ્ લઈ જાઓ '

એક ઘરડો બ્રાહ્મણ્ જે પાસે થઇ જતો હતો તે કંકણ લેવા માટે આતુર (લાલચુ) થયો પણ તે લેતા પોતાની જીંદગી જોખમમા નાખવા (ના વિચારથી) તે જરા થોભ્યો. વાઘે આ જોયું અને તેને ખાત્રી આપીને કહ્યુ કે માણસ અને પશુને મારી નાંખવાની મારી જુની ટેવ મે મુકી દીધી છે. આથી બ્રાહ્મણે પોતાનાં લુગડાં ઉતર્યા અને તળાવમા ચાલવા માંડ્યુ.

તે દુર ગયો નહી તેટલામા તે તળાવના કીનારા આગળના કાદવમા પડ્યો અને તેમાથી તે નીકળ્યો નહી. એટલામાં વાઘ તેના ઉપર તુટી પડયો અને તેને ફાડી ખાધો.

Lesson LXXXIII. પાઠ ૮૩. The Hare and Tortoise.

સસલુ અને કાચબો.

A hare (એ હૅર્) સસલુ.

Set out (સેટ્ આઉટ્) નીકળ્યો.

Tired (ટાયર્ડ) થાકી ગયેલો.

A tortoise (એ ટૉરટૉઇઝ્) કાચબો.

A lake (એ લેક) સરોવર.
A pace (એ પેસ) પગલું.
To frisk (ટુ ફ્રીસ્ક) ઠેકડા મારવા.
Presently (પ્રેઝન્ટલી) તુરતજ.
Goal (ગોલ) ધારેલી જગા. લક્ષ્યબિન્દુ.
To crawl (ટુ ક્રાઉલ) ચાલવું. ધીરે ધીરે ચાલવું.
To beat (ટુ બીટ) મારવું.
A race (એ રેસ) જાત.

A Hare jeered at a Tortoise for the slowness of his pace. But he laughed and said that he would run against her and beat her any day she would name. "Come on" said the hare and they set out at once for a lake a few miles off.

The hare frisked on and off the road, sometimes running across a field and back again. The tortoise moved slowly along the road.

The hare presently said to the tortoise, "Good bye friend;" I cannot walk your pace. I shall get to the tank some hours before you and away tripped the hare

But after a time he was tired of running about, so he lay down, and fell fast asleep.

The tortoise did his best to gain the day. He crawled along and reached the lake while the hare slept suddenly.

When the hare awoke, he looked about to see if the tortoise was coming. But, Ho! the tortoise had passed him long ago, and had already reached the goal.

Slow and steady wins the race.

કાચબાની ધીમી ચાલ માટે સસલાએ (તેની) મશ્કરી કરી, પણ તે હસ્યો અને કહ્યું કે તું કહીશ તે દીવસે તારી આગળ ચાલી તને હરાવીશ. સસલાએ કહ્યું ચાલો અને તેઓ થોડે મૈલ દુર આવેલા સરોવર તર્ફ ચાલ્યા.

રસ્તા ઉપર અહીં તહીં સસલુ ઠેકડા મારવા લાગ્યું કેટલીક વખત ખેતરોમાં થઈ દોડતુ અને પાછું આવતું. કાચબો હળવે હળવે રસ્તે ચાલ્યો.

તુરતજ સસલાએ કાચબાને કહ્યું મિત્ર, છેલ્લી સલામ; હું તમારી ચાલ ચાલી શકતો નથી, તમારા પ્હેલાં થોડા કલાક અગાઉ હું તળાવે પહોંચીશ."

પણ વખત ગયે આમતેમ દોડતાં તે થાકી ગયો તેથી તે સુઇ ગયો અને ભર ઉંઘમાં પડયો.

સરત જીતવા માટે કાચબાએ પોતાનાથી બનતો પ્રયત્ન કર્યો તે પેટ ચાલ્યો અને સરોવરે પહોચ્યો જ્યારે સસલુ નીરાંતે ઉંધ્યું.

જ્યારે સસલું જાગ્યુ ત્યારે તેને આસપાસ જોયું કે કદાચ કાચબો આવે છ. પણ અરે! કાચબો ક્યારનોએ તેની પાસે થઈ ગયો હતો અને ક્યારનોએ ધારેલી જગ્યાએ પહોંચ્યો હતો.

ધીમા ને દૃઢ શરત જીતે છે.

Lesson LXXXIV. પાઠ ૮૪. The Father and His Son.

પિતા અને તેનો પુત્ર.

Honest (ઑનેસ્ટ્) પ્રમાણીક.	A bundle (બન્ડલ્) ભારો.
To bend (બેન્ડ્) વાળવું.	Industrious (ઇન્ડસ્ટ્રીયસ્) ઉદ્યોગી.
To break (બ્રેક્) ભાગવું. સ્થિતિ.	A stick (એ સ્ટીક્) કાળી લાકડી.
Separate (સેપરેટ્) જુદી.	Condition (કન્ડીશન્) સ્થીતિ.
Divide (ડીવાઇડ્) જ્હેચવું.	

A very honest and industrious man happened to have quarrelsome children. The old man called for a bundle of sticks, and desired them, one after another, to try if with all their force, they could break it. Each of them tried, but could not even bend the bundle. Well, said the father to his children, unbind the bundle and separate the sticks and see what you can do with them. They did so, and, with the greatest ease, snapped every stick. This said the instructive parent, is a true emblem of your condition. Keep together, and you are safe; divide, and you are undone.

એક અતિ પ્રમાણીક અને ઉદ્યોગી માણસને લઢવાઢીયાં છોકરા હતા. ઘરડા માણસે લાકડીઓનો ભારો મંગાવ્યો અને તેમને દરેકને એક પછી એક તેમનાથી

થાય વટલા જોરે તે ભાગવા કહ્યું દરેક જણે અજમાયશ કરી પણ કોઈ ભારો વાળી પણ શક્યા નહીં પિતાએ પોતાના છોકરાઓને કહ્યું વારૂ ભારો છોડી નાખો અને હવે કેમ થાય છે તે જુઓ તેમણે તેમ કર્યું અને ઘણીજ ઝડપથી દરેક સોટી ભાગી નાખી બોધક પિતાએ કહ્યું તમારી સ્થીતિનો આ ખરેખરો ચિતાર છે; ભેગા રહેશો તો તમે સહીસલામત છો; અને છુટા પડયા તો તમારૂ આવી બન્યું.

Lesson LXXPV. પાઠ ૮૫. The King Log and the King Stark.

લાકડાનો રાજા અને સારસ પક્ષીનો રાજા.

A log (એ લૉગ્) લાકડાનો ટુકડો.
Dash (ડૅશ્) આઘાત.
To try (ટુ ટ્રાય્) પરિક્ષા ક૦.
A petition (એ પીટીશન્) અરજી.
Mud (મડ્) કાદવ.
A venture (એ વૅન્ચર્) સાહસ.
To tame (ટુ ટેમ્) પાળવું.
A tumult (એ ટ્યુમલ્ટ્) ભય.
To entreat (ટુ ઍન્ટ્રીટ્) આજીજી ક.
A remedy (એ રેમીડી) ઉપાય.
Condition (કન્ડીશન્) સ્થિતિ-
Punishment (પનીશમેન્ટ્) શિક્ષા.

Jupiter (જ્યુપીટર્) ઇંદ્રદેવ
A stork (સ્ટૉર્ક્) સારસ પક્ષિ.
To frighten (ટુ ફ્રાઈટન્) બીહવરાવવું.
A governor (એ ગવર્નર્) સુબો.
Dread (ડ્રેડ્) ભય.
To ride (ટુ રાઈડ્) ચડવુ.
Insolence (ઈન્સોલન્સ્) ઉદ્ધતાઈ.
Miserable (મીઝરેબલ્) દુઃખી.
Subject (સબ્જેક્ટ્) પ્રજા.
Crew (ક્રૂ) સમુહ.
To blame (ટુ બ્લેમ્) ઠપકો દેવો.

The frogs, once upon a time, petitioned Jupiter for a king and Jupiter, to try them, threw them down a Log for a governor which upon the first dash, frightened them all into the mud: nor dared they for some time look out, till one of them, who was bolder than the rest put up his head and looking about him before how quietly their new prince lay. He then called his fellows together, and they all observed how quiet he was and they then ventured near him and at last began to ride upon him: so that the dread they were in before, was now turned into insolence

and tumult. This king, they said was too tame for them and Jupiter must needs be entreated to send them another. He did so, and sent among them a stork, who soon revenged the canse of King Log, and devoured as many of the new subjects as came in his way. The remainder of the miserable crew petitioned again for a new king, or to be restored to their former happy condition; but they were told that they had brought all these veils upon themselves; and, as the stork was sent for their punishment, they must bear it as well as they were able, for there was no remedy but patience.

No stato can please a discontented mind. If we know not when we are well off, and are always desiring a change, we can only blame ourselves, if that charge makes our condition worse.

No people who are dissatisfied with the government under which God has placed them can over be happy. God is the king of Kings. He gives us the government which we best deserve and we must always bow down to his will.

એક વખતે દેડકાઓએ ઇંદ્રદેવ (આકાશી દેવ) ને રાજા માટે અરજ કરી અને ઇંદ્રદેવે તેમની પરિક્ષા લેવા માટે હાકેમ તરીકે એક લાકડાનો ટુકડો તેમના સારૂ નાખ્યો, જેના પ્હેલા આઘાતથી તે બીધા અને તે બધા માટીમા પેસી ગયા એટલુંજ નહી પણ થોડા વખત સુધી તેઓ બ્હાર પણ જોઈ શક્યા નહી પણ તેમાંનો એક જે બધાથી હિમ્મતવાન હતો તેણે તેનું માથું ઉચુ કર્યુ અને તેની આસપાસ જોઈ તેમનો નવો રાજા કેવી રીતે પડયો હતો તે નીહાળ્યું. તેણે પછીથી તેના બીજા સાથીઓને એકઠા બોલાવ્યા અને તે બધાયે તે કેવો શાંત હતો તે જોયું અને તેથી તેઓ તેની પાસે ગયા અને છેવટ તેના ઉપર બેસવા લાગ્યા; આથી તેનામા જે ભય હતો તે જતો રહ્યો અને ઉદ્ધલાઇ અને ગરબડાટ વધ્યો. તેઓએ કહ્યું આ રાજા તેમના માટે ઘણો નરમ હતો અને તેથી ઇંદ્રરાજને બીજા (રાજા) મોકલવા અરજ કરવી જોઇએ. તેણે એમ કર્યું અને તેમના સારૂ સારસ પક્ષિને મોકલ્યું જેણે લાકડાના રાજાનો જલ્દી બદલો વાળ્યો (વેર વાળ્યું) અને જેટલા

તેના માર્ગે આવે તેટલા પોતાના નવી પ્રજામાનાને મારી ખાધા. દુ:ખી સમુદ્રમાના બાકી રહેલાઓએ ફરી નવો રાજા મોકલવા અગરતો તેમને તેમની અસલ સ્થીતિમાં મેલવા અરજ કરી; પણ તેમને કહેવામાં આવ્યું કે આ બધાં દુ:ખ તેઓએ જે તેમના માથે વ્હોર્યાં હતાં, અને તેટલા માટે તેમને શિક્ષા કરવા સારૂ સારસ પક્ષિ મોકલવામાં આવ્યું હતું અને તેટલા માટે તેઓએ તેને ખમવું જોઇએ. કેમકે તેમ કરવા તે શક્તિમાન હતા કારણકે ધીરજ શીવાય તેમાં બીજો ઉપાય ન્હોતો.

અસંતુષ્ટ મનને કોઇપણ સ્થિતિ તૃપ્ત કરી શકતી નથી. જ્યારે આપણે જાણતા નથી કે શાથી આપણે સુખી થઈશું અને હમેશા ફેરફારની આશા રાખીએ છીએ ત્યારે જો ફેરફાર આપણી સ્થિતિ વધુ ખરાબ કરે તો તે માટે ઠપકાને પાત્ર આપણે પોતેજ છીએ.

જે લોકોને પ્રભુએ જે રાજ્યની સત્તા નીચે મુકયા છે તેનાથી જે સંતુષ્ઠ થતા નથી ને કદી સુખી થશે નહી. પ્રભુ રાજાનો રાજા છે. તે આપણને જે સત્તાને આપણે લાયક છીએ તે આપે છે અને (તેથી) આપણે તેની ઇચ્છાને તાબે થવું જોઇએ.

Lesson LXXXVI. પાઠ ૮૬. Sir Isac Newton.
સર્ આઇઝેક્ ન્યુટન્.

To possess (ટુ પઝેસ્) રાખવું.
Particular (પર્ટીક્યુલર) ખાસ.
A temper (ટેમ્પર્) સ્વભાવ.
Study (સ્ટડી) અભ્યાસ.
Apartment (એપાર્ટમેન્ટ્) ઓરડો.
Constant (કૉન્સ્ટન્ટ્) જાથુક.
Researches (રીસર્ચિઝ્) શોધ.
Consume (કન્સ્યુમ્) બાળી મુકવું.
Irreparable (ઇરીપેરેબલ્) બદલો ન વળે તેવું.
Mild (માઇલ્ડ્) નમ્ર.
Remarkably (રીમાર્કેબ્લી) સારી રિતે.
An occasion (એન્ ઑકેઝન્) તક, લાગ.
A diamond (એ ડાયમંડ્) હીરો.
Attendant (ઍટેન્ડન્ટ્) સાથી.
Paper (પેપર્) કાગળ.
Mortification (મૉર્ટીફીકેશન્) દુ:ખ.
A mischief (એ મીસચીફ્) તોફાન.

Sir Isac Newton possessed a remarkably mild and even temper. This great man, on a particular occasion, was calledout of his study to an adjoining apartment.

A little dog named Diamond, the constant attendant of his master's researches, happened to be left among the papers, and throw down a lighted candle which consumed the almost finished labours of some years.

Sir Isaak soon returned, and had the mortification to behold his irreparable loss. But, with his usual self possession he only exclaimed. "Oh Diamond ! Diamond ! thou little knowest the mischief thou hast done."

સર આઇઝેક ન્યુટનનો સ્વભાવ વખાણવા લાયક નમ્ર અને શાંત હતો આ મોટા માણસને એક વખતે પોતાના અભ્યાસમાંથી પાસેના ભાગમાં બોલવામાં આવ્યો હતો.

ડાયમન્ડ (હીરો) નામનો નાનો કુતરો જે તેના ધણીના કામમાં હમેશાં હાજર હતો તે કાગળો (જ્યાં હતા ત્યાં) પાસે રહી ગયો અને સળગાવેલી બત્તી ઉંધી વાળી જેથી કેટલાક વર્ષની લગભગ પુરી કરેલી મ્હેનત રદ ગઇ. (લખેલા કાગળ બધી સળગી ગયા.)

સર આઇઝેક તુરત પાછો આવ્યો અને બદલો ન વળી શકે તેવા નુકશાનથી દીલગીર થવા લાગ્યો. પણ પોતાના હમેશના સ્વભાવ મુજબ (આત્મ સંયમ્) તે ફક્ત બોલ્યો કે "હે ડાયમન્ડ ! ડાયમન્ડ" તું થોડુંજ જાણે છે કે તેં કેટલું નુકશાન કર્યું છે.

Lesson *LXXXVII*. પાઠ ૮૭. John Howard.

Benevolent (બેનીવલન્ટ્) પરોપકારી.
An account (ઍન્ એકાઉન્ટ્) હિસાબ, હેવાલ.
An amusement (ઍન્ એમ્યુસમેન્ટ્) ગમ્મત્
Cordial (કૉર્ડીયલ્) અંતઃકરણપુર્વક
Laid out (લેડ આઉટ્) રોક્યા
A balance (એ બૅલન્સ્) સરવૈયું.
To propose (ટુ પ્રપોઝ્) કહેવું.
A Journey (એ જર્ની) મુસાફરી.
A cottage (એ કૉટેજ) ઝુંપડી.
Charitable (ચૅરીટેબલ્) ધર્માદા.
An approbation (એપ્રોબેશન્) પ્રસંશા.

The benevolent John Howard, having settled his accounts at the close of a particular year, and found a balance in his fav-

our, proposed to his wife to make use of it in a journey to London, or in any other amusement she chose.

"What a pretty cottage for a poor family it would build!" was her answer. This charitable hint met his cordial approbation, and the money was laid out accordingly."

પરોપકારી જોન હાવર્ડે અમુક વર્ષના છેડે પોતાનો હીસાબ નક્કી કર્યા પછી અને સર્વાચું તેના લાભમાં (નફો હોવાથી) જણાયાથી તેની સ્ત્રીને તે લંડનની મુસાફરીમાં અગર તેણીને પસંદ પડે વવી ગમ્મતમાં વાપરવા કહ્યું.

તેણીનો જવાબ એ હતો કે તેથી ગરીબના કુટુંબ માટે કેવી સુંદર કોટડી બંધાશે. !' આ ધાર્મીક વિચારને તેણે તેની અંતઃકરણ પૂર્વક સમ્મતી આપી અને પૈસા તે પ્રમાણે રોકવામા આવ્યા હતા.

Lesson LXXXVIII. પાઠ ૮૮. Sir Philip Sydney.
સર ફીલીપ સીડની.

A battle (એ બૅટલ્) લડાઈ.	A thigh (એ થાઇ) જાગ.
Wishful (વીશ્ફુલ્) લોલુપ	A musket (એ મસ્કેટ્) બંદુક.
To faint (ટુ ફૅઇન્ટ્) ઝાંખુ થવું.	Generous (જનરેસ્) ઉદાર.
A ball (એ બૅાલ્) ગોળી.	Parched (પાચર્ડ્) સુકાયો.
Gallant (ગૅલન્ટ્) બહાદુર,	A bone (એ બોન્) હાડકું,
A vessel (એ વેસલ્) વાસણ.	To deliver (ડીલીવર્) આપવું

Sir Philip Sidney, at the battle near Zutphen, was wounded by a musket-ball, which broke the bone of his thigh.

He was carried about a mile and a half to the camp, and being faint with loss of blood, and parched with thirst through the heat of the weather, he called for drink.

It was immediately brought to him, but as he was putting the vessel to his mouth, a poor wounded soldier, who happened at that instant to be carried past him, looked up to it with wishful eyes.

The gallant and generous Sydney took the glass from his mouth, and delivered it to the soldier, saying, "Thy necessity is yet greater than mine"

ઝટફન પાસે થયેલી લડાઈમા સર ફીલીપ સીડનીને બંદુકની ગોળી વાગી જેથી તેની જાંગનું હાડકું ભાગ્યુ.

તેની છાવણીમા આશરે દોઢ મૈલ દુર લઈ જવામાં આવ્યો હતો; અને લોહી જવાથી ફીકો થવાથી ગરમ હવાના લીધે તરસનો માર્યો સુકાઇ જવાથી તેણે (પાણી) પિવા માગ્યુ.

તરતજ તે લાવવામાં આવ્યુ હતુ પણ જેવો તે વાસણ પોતાના મોંઢા આગળ મુકતો હતો તેવોજ એક ગરીબ ઘાયલ થયેલા સીપાઇને તેની પાસે થઈ લઈ જતા હતા તેના તર્ફ તેણે આતુરતાની આંખથી જોયું.

બહાદુર અને ઉદાર સીડનીએ પોતાના મોં પાસેથી પ્યાલો લીધો અને સીપાઈને તે આપ્યો અને કહ્યુ કે મારા કરતા હજી તારી જરૂર વધારે છે.

Lesson LXXXIX પાઠ ૮૯. A Poor Brahman Boy.
એક ગરીબ બ્રાહ્મણનો છોકરો

A town (એ ટાઉન્) શહેર.
A gentleman (એ જેન્ટલમેન્) ગૃહસ્થ
Funeral (ફ્યુનરલ્) સમશાન સંબંધી.
To decline (ટુ ડીકલાઇન્) ના પાડવી.
A cook (એ કુક્) રસોઇઓ
Honest (ઑનેસ્ટ્) પ્રમાણીક
Labour (લેબર્) મહેનત
Pierced (પીયર્સડ્) ભોકયુ.
An arrow (ઍન્ ઍરો) તીર.
Distress (ડીસ્ટ્રેસ્) દુઃખ.
Kind hearted (કાઇન્ડ્ હાર્ટેડ્) દયાળુ.
Pity (પીટી) દયા.
Performing (પરફૉર્મીન્ગ્) કરીને.
A ceremony (એ સેરીમની) ક્રિયા
To assist (ટુ ઍસીસ્ટ્) મદદ ક૦
To recommend (ટુ રીકમેન્ડ્) ભલામણ ક૦.
To maintain (ટુ મેઇન્ટેન્) ભરણપોષણ ક૦.
Relative (રીલેટિવ્) સગાસબંધી.
A blessing (બ્લેસીંગ્) આશીર્વાદ.
To bow down (ટુ બૌ ડૌન્) પ્રણામ ક૦.
To wander (ટુ વૉન્ડર્) ભટકવું.

Ring (રીંગ્) વાગવું.
A river (એ રીવર્) નદિ.
Heavenly (હૅવનલી) સ્વર્ગીય.
Misfortune (મીસફૉર્ચ્યુન્) દુ:ખ.
A neighbour(એ નેબર્) પાડોશી.
A matter (એ મૅટર્) વિષય.
Mingled (મીંગલ્ડ્) મીશ્ર થયો–ભળી ગયો.
Brought up (બ્રોટ્ અપ્) ઉછેર્યો.
A trial (એ ટ્રાયલ્) પરિક્ષા
Holy (હોલી) પવિત્ર.
To bathe (ટુ બેધ્) ન્હાવું.
A maid-servant (એ મેડ્સર્વન્ટ્) ચાકરડી.
A mistress (એ મીસ્ટ્રેસ્)ધણિયાણી.
To shed (ટુ શેડ્) નાખવું.
Education (ઍજ્યુકેશન્) કેળવણી.

There was in the Town of Patan a very poor Brahman boy named Jadu. His father died when he was only two years old and lost his mother before he was ten

Jadu was a very good boy and every body who knew him liked him.

When his mother died, some kind-hearted gentlemen of the place took pity on him and helped him in performing her funeral ceremonies.

After the *Shradh* was over Jadu went to an uncle who lived in Ahmedabad to see if he would assist him in any way. But this uncle who had received a high English education and held an honorable post under Government, declined to put him up in his house, and gave him to understand that he would be very glad to recommend him to a friend of his who required a brahman cook for his sons, who were reading in an English school in Ahmedabed, if Jadu would be willing to maintain himself by his own honest labour,instead of beingaburdenunto his relatives.

These words of his uncle pierced Jadu's heart like arrows, but without showing any anger or dissatisfaction, he bowed down at his feet and asked his blessings and left the house relying

upon the mercy of the All Merciful Father of all to take care of him in his distress.

Jadu now knew not what to do, or where to go to. He wandered about the street for a time. His uncle's words seemed to ring constantly in his ears He determined not to be a burden unto his relatives, and prayed to God to take pity upon him in this hour of his trial.

He then went towards the river side. Here after washing himself in the holy waters of the Sabarmati, he sat down on the bank and began to pray to the Heavenly father to save him from his misfortune.

Presently, there came to bathe a respectable brahman lady with a number of maid servants among whom was a woman who was a neighbour of Jadu's.

This woman asked Jadu how he came to be there and, on hearing from him his mournful story, took pity on him and brought the matter to the notice of her mistress

The kind-hearted lady called Jadu by and asked him to come with her, promising to bring her up as her own, if he behaved well.

Jadu felt in his heart of hearts that the Almighty God had kindly listened to his prayers and sent the lady to be a mother unto him in place of the mother he had lost. He shed tears of mingled joy and sorrow, bowed down to the kind lady, and called her his mother and then went with her to her house.

This lady gave Jadu good education and in time Jadu became great.

The uncle who declined to put him up in his house lost his appointment and applied to him for assistance and Jadu assisted him with rice, clothes and money, and tried to make him

as comfortable as possible. And after his death he brought his sons to his own house and gave them good education.

Jadu never forgot that he was once a poor boy himself. He set about a portion of his income for the maintenance and education of poor boys.

In his old age he was constantly seen surrounded by a number of poor boys whom he brought up with the greatest care and affection and was justly called by all who knew him, the "Father of the poor."

પાટણ શહેરમાં જાદુ કરી એક અતિ ગરીબ બ્રાહ્મણનો છોકરો રહેતો હતો તે જ્યારે ફક્ત બે વર્ષનો હતો ત્યારે તેનો બાપ મરી ગયો અને તે દસ વર્ષનો થયો તે પહેલા તેની મા મરી ગઈ.

જાદુ ઘણો સારો છોકરો હતો અને દરેક માણસ જે તેને ઓળખતુ તે તેને ચહાતુ.

જ્યારે તેની માતા મરી ગઇ ત્યારે શહેરના કેટલાક દયાળુ માણસોએ તેની દયા ખાધી અને તેણીની મરણ ક્રિયા કરવામા તેને મદદ કરી.

શ્રાદ્ધ પુરૂ થઇ ગયા પછી જાદુ કાઈ પણ મદદ મળશે તેવી આશાથી તેનો કાકો જે અમદાવાદમા રહેતો હતો (તેને) ત્યા ગયો. પણ આ કાકો જેણે ઉંચી અંગ્રેજી કેળવણી લીધી હતી અને સરકારમા મોટો ઓદ્ધો ધરાવતો તેણે તેને તેના ઘરમાં રાખવાની ના કહી અને તેને કહ્યું કે જો તારી મરજી હોય તો મારો સ્નેહી જેના છોકરા અમદાવાદમા ભણે છે તેમના સારૂ રસોઇઓ તેને જોઇએ છે તો તું જો બીજાને બોજારૂપ થયા કરતા પ્રમાણીક મહેનતથી તેમનું રક્ષણ કરવા ઇચ્છતો હોય તો હું ઘણી ખુશીથી તારા માટે ભલામણ કરીશ.

જાદુને તેના કાકાના આ શબ્દો તેના અતઃકરણમાં ભાલારૂપ લાગ્યા પણ કાઈ પણ પ્રકારનો ગુસ્સો અથવા અસંતોષ બતાવ્યા વિના તે તેને પગે લાગ્યો અને તેની આશીષ માગી ઘર છોડી નિકળ્યો અને તેના દુ:ખની સંભાળ સર્વે નિયંતા પિતા લેશે એવો ભરોસો રાખ્યો.

હવે ક્યાં જવુ અને શું કરવું તેની જાદુને ખબર પડી નહી. થોડા વખત સુધી તે પોળોમા રખડયો. તેના કાકાના શબ્દોના ભણકારા તેના કાળજામાં વારવાર થયા કર્યા તેને તેના સગાવહાલાને ભારરૂપ નહી થવા નિશ્ચય કર્યો. આ કસોટીના વખતમા તેના ઉપર દયા કરવા પ્રભુની પ્રાર્થના કરવા લાગ્યો

પછી તે નદી કિનારે ગયા. અહીંઆ સાબરમતીના પવિત્ર પાણીમાં પોતે ન્હાયો પછી તે કિનારાપર બેઠા, અને સ્વર્ગીય પિતાને તેના દુઃખમાંથી છોડાવવા પ્રાર્થના કરવા લાગ્યો.

તુરતજ ત્યા એક સદ્ગ્રહસ્થ બ્રાહ્મણની સ્ત્રી કેટલીક ચાકરડીઓ જેમાની એક જાદુની પડોસણ હતી તેની સાથે ત્યા આવી.

આ સ્ત્રીએ જાદુને ત્યા આવવાનું કારણ પૂછ્યુ અને તેની દીલગીરી ભરેલી વાત સાભળતા તેની દયા આવી અને બધી હકીકત તેની શેઠાણીને સભળાવી.

દયાળુ સ્ત્રીએ જાદુને પાસે બોલાવ્યો અને તેણીની સાથે આવવા તેને કહ્યુ અને કહ્યુ કે જો તુ સારી રીતે વર્તીશ તો (હુ) તને મારો પોતાનો ગણી ઉછેરીશ.

જાદુને તેના અતઃકરણમાં લાગ્યુ કે સર્વ નિયતા પ્રભુએ તેની પ્રાર્થના સાભળી અને તેની મરણ પામેલી માના બદલામા આ સ્ત્રી માતાને ત જગ્યાએ મોકલી દીલગીરી અને આનદમા મીશ્રીત આસુઓ (તેની આખમાંથી) નીકળ્યા, દયાળુ સ્ત્રીને નમ્યો, અને તેણીને તેની માતા કહી બોલાવી, અને પછી તેની સાથે તેના ઘેર ગયો

જાદુને તે સ્ત્રીએ સારી કેળવણી આપી, અને વખત જતા જાદુ મોટો માણસ થયો.

જે કાકાએ તેને તેના ઘરમા રાખવાની ના પાડી હતી, તેની નોકરી ગઇ અને તેને મદદ માટે અરજ કરી, અને જાદુ તેને ચોખા, કપડાં અને પૈસાથી મદદ કરતો અને તે સંતોષથી રહે ત પ્રમાણે તે યત્ન કરતો, અને તેના મરણ પછી તેણે તેના છોકરાઓને પોતાના ઘેર આણ્યા અને તેમને સારી કેળવણી આપી.

જાદુ એક વખત એક ગરીબ છોકરો હતો. તે કદી ભુલ્યો નહોતો. તે પોતાની પેદાશનો (અમુક) ભાગ ગરીબના છોકરાઓને પાળવા અને કેળવણી આપવાપાછળ જુદો કાઢતો.

તેના ઘડપણમા તેની આસપાસ ગરીબના છોકરાઓ જેમને તેણે ઘણી સભાળ અને પ્રેમથી ઉછેર્યા હતા તે જોવામા આવતા અને જે તેને ઓળખતા તે બધા તેને 'ગરિબનો પિતા' કહી બોલાવતા

Lesson XC. પાઠ ૯૦. Two Brahman Brothers.

બે બ્રાહ્મણ ભાઇઓ.

Grammar (ગ્રામર્) વ્યાકરણ. A break of day(એ બ્રેક્ ઑફ્ ડે)દિવસ
An exertion(ઍન એગ્ઝર્શન્)મહેનત. A flower(એ ફ્લાવર્) ફુલ. [ઉગતો.

To comb (ટુ કોમ) ઓળવું. To recite (ટુ રીસાઇટ્) મ્હોડે ક૦
Early (અર્લી) વહેલાં To march (ટુ માર્ચ્) કુચ ક૦
A meal (એ મીલ્) આહાર, ખાણું. Before hand (બીફોરહૅન્ડ) અગાઉ.
Seldom (સેલ્ડમ્) ક્વચિત્ To respect (ટુ રીસ્પેક્ટ્) માન આપવું.
Senior (સીનીઅર) મોટા Junior (જ્યુનિયર) નાના.
Delight (ડીલાઇટ્) આનંદ A dignity (એ ડીગ્નીટી) પદવી
To converse (ટુ કોન્વર્સ્)વાત કરવી. Rude (રૂડ) જંગલી.
A student (એ સ્ટુડન્ટ્) વિદ્યાર્થી. Dust (ડસ્ટ્) ધૂળ.
To finish (ટુ ફીનીશ) પુરૂં કરવું. To acquire (ટુ એક્વાયર્) મેળવવું.
Knowledge (નૉલેજ્) જ્ઞાન. History (હીસ્ટરી) ઇતિહાસ.
Geography (જ્યોગ્રાફી) ભૂગોળ. Geometry (જ્યોમેટ્રી) ભૂમિતી.
Natural Philosophy (નૅચરલ્ ફિલૉસૉફિ) પદાર્થ વિજ્ઞાન.
A subject (એ સબ્જેક્ટ્) વિષય. A standard (એ સ્ટાન્ડર્ડ) ધોરણ
To discover (ટુ ડીસ્કવર)શોધી ક૦ Form (ફોર્મ્) આકાર.
Depth (ડેપ્થ) ઉંડાઈ. An ocean (એન્ ઓશન્) સમુદ્ર.
A height (એ હાઇટ્) ઉંચાઈ Atmosphere (ઍટ્મસ્ફીયર્) હવા
An idea (ઍન્ આઇડિયા)ભાન,વિચાર, Vulgar (વલ્ગર્) સામાન્ય
Decimal (ડૅસીમલ) દશાંશ Fraction (ફ્રેક્શન્) અંશ
Equilateral (ઇક્વીલૅટરલ) સરખી લીટીવાળું.
A triangle (એ ટ્રાએન્ગલ્)ત્રિકોણ. Parallelogram(પૅરલલોગ્રામ)સમાંતર
To produce (ટુ પ્રોડ્યુસ) ઉત્પન્ન ક૦ An effect (એ ઇફેક્ટ્) અસર. [ક્ષેત્ર.
Scholar (સ્કૉલર્) વિદ્યાર્થી. Contempt (કન્ટેમ્પટ્) ધિક્કાર.
Worthless (વર્થલેસ્) નકામું. Inward (ઇન્વર્ડ્) અંદરનું
To officiate (ટુ ઑફીસીયેટ્) નીમવું A university (એ યુનિવર્સીટી)વિશ્વવિ-
A monster(એ મૉન્સ્ટર)ગંજાવર માણસ A meeting(એ મીટીંગ્)સભા [દ્યાલય.
Speaker (સ્પીકર્) વક્તા To address (ટુ એડ્રેસ) ભાષણ ક૦
Crowded (ક્રોડેડ) ભરચક. Audience (ઑડીયન્સ્) શ્રોતા.
Local (લોકલ્) સ્થાનિક. Pernicious (પર્નીસીયસ્) ખરાબ.
A bride (એ બ્રાઇડ) કન્યા A pleader (એ પ્લીડર) વકીલ.
Cash (કૅશ) રોકડ. Duly (ડ્યુલી) યથાવિધી.
Celebrated (સેલીબ્રેટેડ) પ્રસીદ્ધ A cocoanut (એ કોકાનટ્) નાળિયેર.

A feast (એ ફીસ્ટ્) જમણ, ઉજાણી. A degree (એ ડીગ્રી) દરજ્જો.
An Income (ઍન્ ઈન્કમ્) પેદાશ A support (એ સપૉર્ટ્) આશ્રય.

A Brahman had two sons named Madhav and Keshav.

Madhav used to learn Sanskrit in a grammar school kept up by a Pandit of the village and Keshav was sent to a Government aided English school, which was opened through the exertions of some English knowing young men of the place.

Madhav used to rise long before break of day and having washed himself and changed his clothes recited his morning prayers And after his prayers were over, he used to gather flowers for the daily puja and then go to school to receive his lessons.

Keshav used to rise early in the morning, though not quite so early as Madhav, and after washing his hands and face, took good care to comb his hair. But he never changed his clothes nor said his prayers before sitting down to learn his lessons.

Madhav never went into the presence of his parents or superiors or elders without taking off his shoes. But Keshav sometimes went into his father's room with his boots on.

Madhav never took his meals without washing his hands or feet beforehand and always took care to wash his mouth and his hands and his feet after eating, But Keshav seldom took the trouble to wash even his right hand and his mouth properly.

Madhav shewed every mark of respect to the senior pupils and was always kind to his juniors The seniors took a delight in explaining to him his daily lesson and he took a delight in helping the juniors to prepare their lesson But Keshav considered it beneath his dignity to converse with the pupils of lower classes and was not unfrequently rude to the students of higher classes.

Madhav always bowed down to his parents before going to school and never sat down to receive his lessons without taking the dust of his Pandit's feet on his head. Keshav never bowed down to his parents or asked their blessing before going to school.

Before Madhav was able to finish his Kumarsambhav, Keshav acquired a very fair knowledge of history, geography, geometry, Natural philosophy and other subjects and parsed the Minor Scholarship examination, and obtained a scholarship He was then sent to a High School which taught upto the Matriculation standard.

It was not long before Keshav discovered that neither his elder brother nor his father knew anything of the form of the earth, the relative positions of Asia, Europe, Africa, and America the depth of the ocean or the height of the atmosphere He also found out that there was hardly one among the elders of the village who knew anything about Hannibal, Alexander, Julius Cæsar, Lultan Mahammad or Napoleon or had the remotest idea of what was meant by a vulgar fraction, decimal fraction, equilateral triangle or parallellogram This produced its natural effect upon our younger scholar. His mind was soon filled with contempt for the worthlessness of their learning and on inward admiration of the excellence of his own education.

In three years and a half Keshav passed the Matriculation Examination and obtained a scholarship. His father then sent him to Poona, where he joined one of the colleges affiliated to the University.

Before Keshav had been six months in Poona, his mother died On the eleventh day on which the *Shradh* was to come off, he found that there would be a monster meeting in the Town Hall, where all the great speakers of the day would address a

crowded audience on the benefits of Local Self Government the evils of enforced widowhood of early marriage, the pernicious effects of the caste system, &c &c.

Keshav thought in his mind that his mother had gone to a place from where no traveller ever returneth, that there was nothing to be gained, but there was a great deal to be lost by going home on the occasion of her Shradh. He therefore resolved to perform the Shradh in the morning at the shradh ghat in Poona and attend the meeting in the Town Hall in the evening, and accordingly wrote to his brother to inform his father that he was unable to go home, but that he would take care to perform the shradh on the due date in Poona. The old Brahman his father, cursed the day when he sent Keshav to the school, but his friends consoled him, saying that there was Madhav his eldest son to offer *Jalpinda* (water and funeral cakes) to ancestors.

The old Brahman did not survive his wife long. He died when Keshav was preparing for the Previous Examination in Arts. On his deathbed, he desired Madhav to perform his shradh without asking Keshav to join him in it, for any offering made by Keshav was not likely to be of any use to his soul Madhav informed Keshav of his father's death, and told him that he need not come home to perform the shradh, as that might seriously interfere with his success in the examination. Keshav was sorry to hear the sad news of his "*dear*" father's death and glad to find his brother far in advance of the men of his class in his views on such matters.

Keshav soon after wrote to his brother to send him the amount required for his examination fee and other necessary expenses. Madhav sold his wife's gold bracelet, and sent the amount asked for without delay Keshav passed the previous Examination in Arts and obtained a senior scholarship.

A Brahman, who had for some years served in the Public Works Department, one day asked Madhav whether he would be so good as to accept his eldest daughter who had reached the age of eleven years, as a bride for his brother Keshav. Madhav informed Keshav of the offer through one of Keshav's friends. But Keshav wrote to his brother direct to say that a High Court Pleader had offered to pay for the expenses of his education and pay him Rs. 1000 in cash and jewellery to the value of Rs.5000 if he would marry his daughter and therefore requested him to inform the engineer that he could not marry his daughter, unless he agreed to pay Rs 5,000 in cash and another Rs. 10,000 in plates, jewellery &c. &c

At last it was agreed upon that the engineer should pay Rs. 12,500 in all Keshav came home and the marriage was duly celebrated. Madhav's wife presented her gold cocoanut flowers to the new bride when she first saw her face. Madhav sold the plates and other articles which he had received from his father-in-law in order to meet the cost of the wedding feast. A few days after when Keshav was about to leave for Poona, he reminded his brother that the articles of gold and silver and the company's papers given by his father-in-law were to be treated as his private property and not to be reckoned as a portion of the joint family properly.

In about four years Keshav obtained the degrees of M. A. & L. L. B. and began to practise as a pleader in Nasik Here he soon fell into bad ways and became addicted to drinking On one occasion Madhav received a present of Rs. 200, two hundred from a Rajah and became very anxious to celebrate the Laxmi Poojan. He asked his brother to send him Rs. 100 hundred for the purpose. But Keshav wrote to his brother to say that he had

already arranged to give a nautch party at his place of residence during the Dewali holidays and was therefore unable to remit any money He spent all his income on unworthy objects and seldom assisted his brother with any money He died at the early age of 32 leaving a widow and two children without any means for their subsistence Madhav no sooner received the sad news of his brother's death than he hastened to the place where his brother's widow and children were, and brought them home and began to support them as well as he could

---

એક બ્રાહ્મણને માધવ અને કેશવ નામે બે છોકરા હતા

માધવ ગામના એક પંડીત ઉઘાડેલી વ્યાકરણશાળામા સંસ્કૃત શિખતો અને કેશવ તે ગામના કેટલાક યુવાન ઇંગ્રેજી ભણેલાની મહેનતથી સ્થાપીત થયેલી સરકારી મદદવાળી ઇંગ્રેજી નિશાળમા ભણતો.

માધવ દિવસ ઉગ્યા પેહેલા ઘણો વહેલો ઉઠતો અને નાહી ધોઇ કપડા બદલી સવારની પ્રાર્થના કરતો હતો (સંધ્યા) અને તેની પ્રાર્થના પુરી થયા પછી તે દરરોજની પુજા માટે ફુલ એકઠા કરતો અને પછી તેનો પાઠ લેવા નિશાળે જતો

કેશવ સવારે વહેલા ઉઠતો પણ તે માધવ જેટલો વહેલો નહીં, અને પોતાના હાથ મો ધોઇને તેના વાળ ઓળવાની સારી સભાળ લેતો, (વાળ બહુ કાળજીથી ઓળતો) પણ કદિ તેના લુગડા બદલતો નહી, એટલુંજ નહીં પણ ભણવા બેઠા પેહેલા તે પ્રાર્થના પણ કરતો નહી (ગાયત્રી મંત્ર ભણતો નહીં).

માધવ તેના માબાપ હતા, અથવા વડીલ અથવા ઘરડાની વિદ્યમાનજોડા ઉતર્યા શિવાય જતો નહીં, જ્યારે કેશવ કોક કોઈવાર તેના બાપના ઓરડામા જોડા સાથે જતો

માધવ કદિ તેના હાથ અને પગ ધોયા વિના તેનો ખોરાક લેતો નહી, અને ખાધા પછી હમેશા હાથ, મો અને પગ ધોવાની કાળજી રાખતો, પણ કેશવ ભાગ્યેજ તેનો જમણો હાથ અગર મો ધોવાની કાળજી રાખતો.

માધવ તેના વડા નિશાળીઆઓને દરેક રીતે માન આપતો, અને તેનાથી નાના વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે હમેશા પ્રીતિ બતાવતો. વડા નિશાળીઆઓ હમેશા તેને પાઠ સમજાવવામાં આનંદ માનતા, અને તે તેનાથી નાના વિદ્યાર્થીઓના પાઠ

કરાવવામાં આનંદ માનતો, પણ કેશવ તેનાથી નાના વિદ્યાર્થીઓની સાથે વાત કરવામાં હલકું ધારતો (તેના મોભા બહાર) અને ઉંચા વર્ગના વિદ્યાર્થીઓ સાથે તે બહુ તોછડાઈથી વર્ત્તતો.

નિશાળે ગયા પ્હેલા હમેશા માધવ તેના માબાપને પગે લાગતો અને તેના પંડીતના પગની રેત માથે મુકયા શિવાય કદી પાઠ લેવા બેસતો નહી. કેશવ કદી તેના માબાપને પગે લાગતો નહી, કે તેમનો આશીર્વાદ માગતો નહી.

માધવ કુમારસભવ પુરૂ કરી રહેવા આવ્યો તેટલામા કેશવને ઈતીહાસ, ભૂગોળ, ભૂમિતી, પદાર્થવિજ્ઞાન અને બીજા વિષયોનું સારૂ જ્ઞાન થયું, અને નાની સ્કૉલરશીપ (શિષ્યવૃત્તી) પરિક્ષા પાસ કરી અને સ્કૉલરશીપ મેળવી, પછી તેને હાઈસ્કૂલ કે જ્યા મેટ્રીકયુલેશન વર્ગ સુધી શિખવવામા આવતું, ત્યાં મોકલવામા આવ્યો.

કેશવને તુરતજ જણાયું કે તેના મોટા ભાઇને કે પિતાને પૃથ્વિનારૂપનું, એશિયા, યુરોપ, આફ્રિકા અને અમેરિકાની સ્થિતિનું દરિયાની ઉંડાળનું કે હવાના ઉચાળનું કંઈ જ્ઞાન ન્હોતું. તેને વળી વધુ જણાયુ કે ગામમા ભાગ્યે એકાદ મોટો માણસ હાનીબૉલ, અલેક્ષાન્ડર, જુલીયસ સીઝર, સુલતાન મહમદ કે નેપોલીયન વિષે અથવા અપૂર્ણાક, દશાશ, સમાન ત્રીકોણ, અથવા સમાતર ક્ષેત્ર તે શુ તે જાણતો હશે. તેનું મન તુરતજ તેમના તુચ્છજ્ઞાન માટે ધિક્કારવાળુ અને પોતાની ઉંચી કેળવણી માટે માનમા આનદવાળુ થઇ ગયુ.

સાડાત્રણ વર્ષમા કેશવે મેટ્રીકયુલેશન પરિક્ષા પાસ કરી અને સ્કૉલરશીપ (શિષ્ય વૃત્તી) લીધી. તેના પિતાએ તેને પછી પુને મોકલ્યો, જ્યા તે યુનિવર્સીટી સાથે જોડાયેલ એક કૉલેજમા દાખલ થયો.

કેશવને પુને ગયે છ માસ ન થયા તેટલામા તેની મા મરી ગઇ. અગિયારમા દિવસે શ્રાધ થવાનું હતુ (પણ) તેને ખબર મળી કે તે દિવસે ટૌન હૉલમાં મોટી સભા ભરવાની છે, કે જ્યાં મોટા જાણીતા વક્તાઓ ભેગા થયેલા શ્રોતા જનો આગળ સ્થાનીક સ્વરાજ્યના ફાયદા, વિદ્વાનોની સખ્તાઈ અને બાળલગ્નના ગેર-ફાયદા સબધી, ખોટા જ્ઞાતી રિવાજ વગેરે વિષયોપર ભાષણ આપશે.

કેશવે મનમા વિચાર્યું કે તેની મા જે જગ્યાએ ગઈ છે ત્યાથી કોઈ પાછુ આવતુ નથી. અને તેથી કંઈ ફાયદો થનાર નથી, પણ તેણીના શ્રાદ્ધપર ઘેર જવાથી ઘણું ખોવાનું છે. તેટલા માટે તેણે પુનામા શ્રાદ્ધ વાટ ઉપર તે દિવસે સવાર શ્રાદ્ધ કરવાને નિશ્ચય કર્યો, અને સાંજે ટૌન હૉલમા તે સભામા હાજર થવાનું ધાર્યું, અને તે પ્રમાણે તેના ભાઇને તેના પિતાને તે ઘેર નહીં આવે તેવી ખબર આપવાનું લખ્યું અને તે તે દિવસે પુનામાં શ્રાધ કરવાની કાળજી લેશે. ઘરડા બ્રાહ્મણ પિતાએ

કેશવને નિશાળે બેસાર્યો તે દિવસને શ્રાપ દીધો, પણ તેના મિત્રોએ બરડાનું જળ-પીંડ મુકવાને મોટો ભાઇ માધવ છે એવું (તેનું) કહી મન શાંત કર્યું.

ઘરડો બ્રાહ્મણ તેની સ્ત્રી પાછળ ઝાઝા દિવસ જીવ્યો નહીં. તે જ્યારે કેશવ પ્રીવીયસની પરિક્ષાનો અભ્યાસ કરતો હતો તેવામા મરી ગયો. મરણ પથારીએ તેનું શ્રાદ્ધ કેશવને પુછયા વિના માધવને કરવા કહ્યું, કેમકે કેશવનું આપેલું કઇ પણ દાન (પીંડ) તેની આજ્ઞાને કંઇ ઉપયોગનું નહોાતુ. માધવે કેશવને તેના પિતાના મરણની ખબર આપી, અને તેને શ્રાદ્ધ ઉપર નહિ આવવા લખ્યું (કહ્યું) અને કારણમાં જણાવ્યું કે તેમ કરવામા તેને પરિક્ષા પાસ કરવામાં ખલેલ પડશે. કેશવ તેના પિતાના મરણથી દિલગીર થયો પણ તેના ભાઈના સુધરેલા વિચાર તેના જેવા માણસોના આ પ્રસંગે જોઇ ઘણો ખુશી થયો

કેશવે તુરતજ તેના ભાઈને પરીક્ષાની ફી અને બીજા જરૂરી ખર્ચ માટે અવેજ મોકલવા લખ્યું. માધવે તેની સ્ત્રીનું સોનાનું કંકણ વેચ્યુ, અને તુરતજ માગેલો અવેજ મોકલ્યો. કેશવે પ્રીવીયસની પરીક્ષા પાસ કરી, અને ઉચા નંબરની સ્કૉલરશીપ મેળવી.

પબ્લીકવર્કસ ખાતામાં કેટલાક વર્ષ નોકરી કરેલી એવા એક બ્રાહ્મણે તેની મોટી દીકરી જે અગીયાર વર્ષની થઈ હતી તેનો વિવાહ તેના નાના ભાઈ કેશવ સાથે કરવાની માધવને માગણી કરી. કેશવના એક મિત્રદ્વારા આ માગણીની ખબર માધવે કેશવને આપી પણ કેશવે પરબાર્યું તેના ભાઇ માધવને લખ્યુ કે તેની કેળવણી માટે ખર્ચ આપવા, હજાર રૂપિઆ રોકડા અને પાચ હજારના દાગીના તેની કન્યા સાથે લગ્ન કરે તો આપવા કહ્યુ છે માટે જો ઇન્જીનીયર રૂપીઆ પાચ હજાર રોકડા અને દશહજારના દાગીના આપવા કબુલ કરે તો તેની છોડી લેવા લખું.

છેવટ ઇજીનીયરે બધા મળી સાડાબાર હજાર રૂપિયા આપવાનું કબુલ્યું. કેશવ ઘેર આવ્યો અને વિધીપૂર્વક લગ્ન થયુ. માધવની સ્ત્રીએ નવી વહુને તેનું મો જોયું તેના બદલામા સોનાનુ નાળીયેર કુલ આપ્યુ. માધવે લગ્નખર્ચ પુરૂ કરવા માટે તેના સાસરેથી મળેલી રકાબીઓ વગેરે સામાન વેચ્યો. થોડા વખત પછી જ્યારે કેશવ પુના છોડવવાની તૈયારીમા હતો ત્યારે તેણે તેના ભાઈને લખ્યુ કે જે સોના રૂપાના દાગીના, અને કપનીના કાગળો તેને તેના સસરા તર્ફથી મળ્યા તે તેની ખાનગી મીલ્કત તરીકે ગણવા, અને મજીઆરી મીલ્કત તરીક ગણવા નહીં.

લગભગ ચાર વર્સમાં કેશવને એમ. એ, એલ. એલ. બી, ની પદવી મળી અને નાસીકમાં (તે) વકીલાતનો ધંધો કરવા લાગ્યો, અહીંઆં તે ખરાબ રસ્તે ચઢયો

અને હારડિયો બન્યો. એક વખતે રાજા તરફથી માધવને રૂ. ૨૦૦ બક્ષીસ મળ્યા અને લક્ષ્મીપુજન ઉજવવા તે ઘણો ઉત્કંઠિત થયો આ કામ માટે રૂ. ૧૦૦ મોકલવા તેણે તેના ભાઇને લખ્યુ, પણ કેશવે તેના ભાઈને લખ્યુ કે તેણે તેના રહેઠાણની જગ્યાએ દીવાળીના તેહેવારમા નાચ કરાવવાનું નક્કી કર્યું હતું અને તેથી તે વધુ પૈસા મોકલી શકશે નહી. તે તેની તમામ પૈદાશ ખોટા માર્ગે વાપરતો અને ભાગ્યેજ તેના ભાઇને પૈસાથી મદદ કરતો. તે ૩૨ વર્ષની નાની ઉમરે વિધવા અને બે છોકરા કઇ પણ ઉછેરવાના સાધન શીવાય મુકી મરી ગયો. માધવને તેના ભાઈના મરણની ખબર પડી કે તુરતજ જ્યાં તેના ભાઈની વિધવા અને છોકરા હતા ત્યા તે ગયો, અને તેમને ઘેર લાવ્યો, અને તેનાથી બન્યું તે પ્રમાણે તેમને મદદ કરી.

PART IV. ભાગ ૪ થો.

Reading Lessons. વાંચન પાઠ.

અત્રે અગ્રેજી વાંચનપાઠો આપ્યા છે તે એવી મતલબથી કે અગાઉના ૯૦ પાઠ શિખ્યા પછી શિખનાર પોતાનું જ્ઞાન અનુભવી શકે છે કે નહી. શિખનારે પ્રથમ પાઠ વાંચવાની શરૂઆત કરવી. એકવાર બધા પાઠ વાંચે તો આવડે એટલે તે પાઠમાં કયો શબ્દ તેને નથી આવડતો તે તપાસવું, અને તેના અર્થ માટે એક સારી ડિક્ષનરી (કારભારી બગુભાઇ ફતેહચદ કૃત સ્ટુડન્ટસ ઇગ્રેજી ગુજરાતી ડિક્ષનરી મોટી પાના ૫૬૦ વાળી રૂ. રા ની ખરીદવી, જેમા જોઇતા શબ્દ વગેરે આપવામાં આવ્યું છે) તેમા શબ્દ ખોળવો અને તેનો અર્થ નક્કી કરી તે પાઠનું પછી ભાષાન્તર કરવું. બનતાં સુધી સ્લેટપર લખવું, અને પછી કોઇને બતાવવુ અગર પોતાની ખાત્રી કરવી. આમ કરવાથી વાચવાનો માવરો થશે, અને ભાષાન્તર કરતા આવડશે, અને આવી મતલબથી જ પાઠની સખ્યા પણ ૪૦ જેટલી મુકેલી છે.

---

1. TINSEL AND LIGHTNING.

A piece of tinsel on a rock once told a pebble "You see how bright I am. I am by birth related to the lightning" "Indeed." said the pebble "then accept my humble respects." Some

time after a flash of lightning struck the rock, and the tinsel lost all its brilliancy by the scorching effects of the flash. Where is your brilliancy now ? said the pebble. " Oh it is gone to the skies," said the tinsel, for I have lent it to the lightning that came down a moment ago to borrow of me. "Dear me," said the pebble; "how many fibs both good bragging need."

2. THE MONKEY AND THE LOOKING-GLASS.

A monkey in a wood some how got a looking-glass and went about showing it to the animals about him The bear looked into it and said he was very sorry he had such an ugly face. The wolf said he would fein have the face of a stag, with its beautiful horns. So every beast felt sad that it had not the face of some other in the wood. The monkey then took it to an owl, that had witnessed the whole scene No, said the owl, I would not look into it, for I am sure, in this case, as in many others, knowledge is but a source of pain. You are quite right, said the beasts, and broke the glass to pieces, exclaiming, Ignorance is bliss.

3. THE SEA, THE FOX AND THE WOLF.

A Fox that lived by the sea-shore once met a wolf that had never seen the sea. The Wolf said, What is the sea ? It is a great piece of water by my dwelling, said the fox. "Is it under your control ?" said the Wolf. 'Certainly ! said the fox " Will you show me the sea then?" said the Wolf.' With pleasure,' said the fox. So the fox led the wolf to the sea, and said to the waves Now go back,--they went back! Now come up,--and they camp up ! Then the fox said to the waves, My friend, the wolf

has come to see you, so you will come up and go back till I bid you stop, and the wolf saw, with wonder, the waves coming up and going back. He said to the fox "May I go into the sea ?" As far as you like. Don't be afraid, for, at a word, the sea would go or come as I bid, and as you have already seen. The wolf believed the fox, and followed the waves rathor far from the shore. A great wave soon upset him, and threw up his carcass on the shore. The fox made a hearty breakfast on it saying. " The fool's ear was made for the knave's tongue."

4. THE FOUR OWLS.

Four owls went out, each to a part of the world, to see how people liked things, ill and false, and came back to tell of what they had seen. The owl that went north said, I saw, in a stream the fish make mouths at birds. They further said, Look at our fins and their wings, how queer they are ' The owl that went south said, I saw on a hill a fly of fair hues go by the door of a hive; the bee said, Look he has come to beg of us for some food. The fly said to a friend of his. 'These rogues, I mean the bee, stole the sweets from the blooms when the air was dry, so now I have thought to eat when it is sold. The owl that went east said,' I saw in a wood a pard go out from his den. The wolf went with him a few yards, came back, and said to a friend of his 'The pard is a knave, yet I cling to him, for he is strong.' The owl that went west, said, I saw a bear pass by a lion's den. A fox close by said 'the' bear went to make love to the lion's mate, but was sent back with a box on his ear. The four owls together said, where the sun shines there scandal is.

5. THE FOX IN A WELL.

A fox fell into a well, and was holding fast some roots at the side of the well, above the water. A wolf who was passing by, saw him, and said "Hallow, Raynard, after all, you have fallen into a well"! 'But not without a purpose, and not without the means of going up from it,' said the fox. 'What do you mean!' said the wolf. Why, there is a drought all over the country now, and the water in this well is the only means of appeasing the thirst of the thousands that live in this neighbotrho od. They held a meeting, and requested me to keep the water from going down lower; so I am holding it up for the public good. What will be your reward ? said the wolf They will give me a pension. and save me the trouble of going about every day in quest of food, not to speak of innumerable other privileges that will be granted. Further, I am not to stay here all the day. I have asked a kinsman of mine, to whom I have communicated the secret of holding up the water, to relieve me from time to time. Of course he will also get a pension, and have other privileges. I expect him here shortly Ah, Raynard, may I relieve you then? May I hope to get a pension and other privileges? You know what a sad lot is mine, especially in winter. Certainly, said the fox; but you must get a long rope, that I may come up and let you in So the wolf got one. Up came the fox, and down went the wolf, when the former observed, with a laugh. My dear sir, you may remain there till doomsday, or till the owner of the well throws up your carcass, and left the place "Alas !"said the wolf, when it was too late greed hath its meed.

6. THE MONKEY AND THE CATS

Two hungry cats, having stolen some cheese, could not agree between themselves how to divide their booty. They there-

fore went to law, and a cunning monkey was to decide their cause.

"Let us see", said the judge (with as arch a look as could be) 'ay, aythis slice truly outweighs the other,' and so saying, he bit off a large piece, in order, as he told them, to make the shares equal.

The other scale had now become too heavy, which gave this upright judge a pretence to help himself to a mouthful from the second slice.

Hold ! hold ' cried the two cats; give each of us our share of what is left and we shall be content.

'If *you* are content,' said the monkey, justice is not the law, my friends, must take its course.

Upon this, he nibbled first one piece and then the other till the poor cats saw that their cheese was in a fair way to be all eaten up. They therefore most humbly begged him not to put himself to any further trouble, but to give them what was still left.

'Ha ' ha ! ha ! not so fast, good ladies,' said the monkey; we owe justice to ourselves as well as to you; and what remains is due to me as the lawyer.

So he crammed the whole into his mouth at once, and very gravely broke up the court '

7 THE FOX WITHOUT A TAIL

A fox being caught in a trap, was glad to save his neck by leaving his tail behind him; but, upon going abroad into the world, he began to be so ashamed of his defect, that he almost wished he had died in the trap. However, resolving, to make the best of a bad case, he called a meeting of the rest of the foxes and proposod that they should all follow his example.

'You have no notion', said he, of the case and comfort with which I now move about. I could never-have believed it, if I had not tried it myself. But really, when one comes to think of it a tail is such an ugly. useless thing that one wonders how foxes have put up with it so long I propose, theresoie, my worthy brothren, that you should profit by my example, and that all foxes from this day forward should cut off their tails.

Thereupon, one of the oldest came forward, and said, I rather think, my friend, that you would not have left us advised to part with our tails, if there had been any chance of recovering your own.

8. The salt Merchant and his Ass.

A Pedlar, dealing in salt, drove his Ass to the sea-short to buy salt. His road home lay across a stream, in passing which his Ass, making a false step, fell by accident into the water and rose up again with his load considerably lighter, as the water melted the salt. The Pedlar retraced his steps, and refined his panniers with a larger quantity of salt than before. When he came again to the stream, the Ass fell down on purpose in the same spot, and regaining his feet with the weight of his load much diminished, braged triumphantly as if he had obtained what he desired. The Pedlar saw through his trick, and drove him for the third time to the coast where he brought a cargo of sponges instead of salt, The Ass again playing the knave, when he reached the stream, fell down on purpose, when the sponges becoming swollen with the water, his load was very greatly incseased, and thus his trick recoiled on himself in fitting to his back a doubled burden.

9. The town Mouse and the country Mouse.

A Country Mouse invited a Town Mouse, an intimate friend, to pay him a visit, and partake of his country fare. As

they were on the bare plough-lands eating their wheat-stalks and poots pulled up from the hedge row, the Town Mouse said to his friend, "You live here the life of the ants while in my house there is plenty of corn. I am surronnded with every luxury and if you will come with me, as I much wish you would, you shall have an ample share of my dainties." The Country Mouse was easily persuaded, and returned to town with his friend. On his arrival the Town Mouse placed before him bread, barley, beans, dried figs, honey, raisins, and last of all, brought a dainty piece of cheese from a basket. The country Mouse, being much delighted at the sight of such good cheer, expressed his satisfaction in warm terms, and lamented his own hard fate. Just as they were beginning to eat, some one opened the door, and they both ran off squeezing as fast as they could to a hole so narrow that two could only find room in it by squeezing. They had scarcely again begun their repast when some one else entered to take something out of a cupboard, on which the two Mice, more frightened than before, ran away and hid themselves. At last the Country Mouse, almost ashamed, thus addressed his friend. "Although you have prepared for me so dainty a feast, I must leave you to enjoy it by yourself. It is surrounded by too many dangers to please me I prefer my bare plough lands and roots from the hedge row, so that I only can live in safety, and without fear"

10. The Buffoon and the Countryman.

A Rich nobleman once opened the theatres without charge to the people, and gave a public notice that he would handsomely reward any person who should invent a new amusement for the occasion. Various public performers contended for the prize. Among them came a Buffoon well known among the populace

for his jokes, and said that he had a kind of entertainment which had never been brought out on any stage before. This report being spread about made a great stir in the place, and the theatre was crowded in every part. The buffoon appeared alone upon the boards, without any apparatus or confederates, and the very sense of expectation caused an intense silense. The Buffoon suddenly bent his head towards his bosom and imitated the squeaking of a little pig so admirably with his voice that the audience declared that he had a porker under his cloak, and demanded that it should be shaken out. When that was done and yet nothing was found, they cheered the actor, and loaded him with the loudest applause. A Countryman in the crowd, observing all that had passed said, "So help me Hercules, he shall not beat me at that trick!" and at once proclaimed that he would do the same thing on the next day, thought in a much more natural way On the morrow still larger crowd assembled in the theatre; but now partiality for their favourite actor very generally prevailed, and the audience came rather to ridicule the countryman than to see the spectacle. Both of the performers, however, appeared on the stage. The Buffoon granted and squeaked away first and obtained, as on the preceding day, the applause and cheers of the spectators. Next the Countryman commenced, and pretending that he concealed a little pig beneath his clothes (which in truth he did, but not suspected of the audience), contrived to lay hold of and to pull his ear, when he began to speak, and to express in his pain the actual cry of the pig The crowd however cried out with one consent that the Buffoon had given a far more exact imitation, and clamoured for the Countryman to be kicked out of the theatre On this the rustic produced the little pig from his clock, and by the most positive proof the greatness of their mistake. "Look here, he said," this shows what sort of judges you are."

11. The old woman and the physician,

An old woman having lost the use of her eyes, called in a Physician to heal them, and made this bargain with him in the presence of witnesses: that if he should cure her blindness, he should receive from her a sum of money; but if her infirmity remained, she should give him nothing This agreement being entered into the physician time after time; applied his slave to her eyes, and on every visit taking something away, stole by little and little all her property; and when he had got all she had, he healed her, and demanded the promised payment. The old woman, when she recovered her sight, and saw none of her goods in her house, would give him nothing The Physician insisted on his claim, and, as she still refused summoned her before the Archons The old woman standing up in the Court thus spoke:- ' This man here speaks the truth in what he says; for I did promise to give him a sum of money, if I should recover my sight; but if I continued blind. I was to give him nothing. Now he declares that I am healed. I on the contrary affirm that I am still blind, for when I lost the use of my eyes I saw in my house various chattles and valuable goods: but now though he swears I am cured of my blindness, I am not able to see a single thing in it."

12. Mercury and the Workman.

* A Workman, felling wood by the side of a river, let his axe drop by accident into a deep pool. Being thus deprived of the means of his livelihood, he sat down on the bank. and lamented hard fate. Mercury appeared, and demanded the cause of his tears. He told him his misfortune, when mercury plunged into the stream, and, bringing up a golden axe, inquired if that

were the one he had lost. On his saying that it was not his Mercury disappeared beneath the water a second time, and returned with a silver axe in his hand, and again demanded of the Workman "if it was his." On the Workmen saying it was not, he dived into the pool for the third time and brought up the axe that had been lost. On the Workman claiming it and expressing his joy at its recovery, Mercury, pleased with its honesty gave him the golden and the silver axes in addition to his own.

The Workman, on his return to his house, related to his companions all that had happened. One of them at once resolved to try whether he could not also secure the same good fortune to himself. He ran to the river, and threw his axe on purpose into the pool at the same place, and sat down on the bank to weep Mercury appeared to him just as he hoped he would and having learned the cause of his grief, plunged into the stream, and brought up a golden axe, and inquired if he had lost it. The Workman seized it greedily and declared that of a truth it was the very same axe that he had lost. Mercury displeased at his knavery, not only took away the golden axe, but refused to recover for him the axe he had thrown into the pool.

13. The Miller his son and their ass.

A Miller and his son were driving their Ass to a neighbouring fair to sell him. They had not gone far when they met with a troop of women collected round a well, talking and laughing. "Look there, cried one of them, did you ever see such fellows, to be trudging along the road on foot when they might ride?" The old man hearing this quickly made his son mount the ass, and continued to walk along merrily by his side. Presently they came up to a group of old men in earnest debate. There; said one of them, it proves what I was saying. What respect is shown to old age in these days? Do you see that idle lad riding

while his old father has to walk ? Get down, you young scapegrace, and let the old man rest his weary limbs. Upon this the old man made his son dismount, and got up himself. In this manner they had not proceeded far when they met a company of women and children: 'Why you lazy old fellow.' cried several tongues at once, 'how can you ride the beast while that poor little lad there can hardly keep pace by the side of you ? The good natured Miller immediately took up his son beside him. They had now almost reached the town.

Pray honest friend, said a citizen, is that ass your own ? 'Yes' says the old man O, one would not have thought so' said the other, by the way you load him. Why, you two fellows are better able to carry the poor beast than he. Anything to please you, said the old man: " we can but try. " So alighting with his son, they tied the legs of the ass together, and by the help of a pole endeavoured to carry him on their shoulders over a bridge near the entrance of the town. This entertaining sight brought the people in crowds to laugh at it; till the ass; not liking the noise, nor the strange handling that he was subject to, broke the cords that bound him, and tumbling off the pole, fell into the river. Upon this, the old man vexed and ashamed, made the best of his way home again, convinced that by endeavouring to please every body he has pleased no body, and lost his ass into the bargain.

14. THE Eagle and the Fox.

An eagle and a fox formed an intimate friendship, and decided to live near each other. The eagle built her nest in the branches of a tall tree, while the fox crept into the underwood and there produced her young. Not long after they had agreed upon this plan, when the fox was ranging for food, the eagle

being in want of provision for her young ones, swooped down and seized upon one of the little cubs, and feasted herself and brood. The fox on her return, discovering what had happened, was less grieved for the death of her young than for her inability to avenge them. A just retribution, however, quickly fell upon the eagle. While hovering near an altar, on which some villagers were sacrificing a goat, she suddenly seized a piece of the flesh, and carried with it to her nest a burning cinder, A strong breeze soon fanned the spark into a flame, add the eaglets, as yet unfledged and helpless, were roasted in their nest and dropped down dead at the bottom of the tree. The fox gobbled them up in the sight of the eagle.

15 The Owl and the Birds.

An owl in her wisdom, counselled the birds, when the acorn began to sprout, to pull it up by all means out of the ground and not to allow it to grow, because it would produce the mistletoe from which an irremediable poison the bird lime would be extracted, by which they would be captured. The owl next advised them to pluck up the seed of the flax, which men had shown, as it was a plant which boded no good to them. This man, being on foot, would contrive darts armed with feathers, which should fly faster than the wings of the birds themselves The birds gave no credence to these warning words, but considered the owl to be beside herself, and said that she was mad. But afterwards, finding her words were true, they wondered at her knowledge, and deemed her to be the wisest of birds. Hence it is that when she appears they resort to her as knowing all things; while she no longer gives them advice, but in solitude laments their past folly.

16. The Bear and the two Travellers.

Two men were travelling together, when a bear suddenly met them on their path. One of them climbed up quickly into a tree, and concealed himself in the branches. The other, seeing that he must be attacked, fell flat on the ground, and when the bear came up and felt him with his snout, and smelt him all over, he held his breath and feigned the appearance of death as much as he could. The bear soon left him, for it is said he will not touch a dead body when he was quite gone, the other traveller descended from the tree, and accosting his friend, jocularly inquired what it was the bear had whispered in his ear. He replied he gave me this advice: Never travel with a friend who deserts you at the approach of danger. "Misfortune tests the sincerity of friends."

17. The Apes and the two Travellers.

Two men one of whom always spoke the truth and the other told nothing but lies, were travelling together and by chance came to the land of apes. One of the apes who had raised himself to be king, commanded them to be laid hold, and brought before him, that he might know what was said of him among men. He ordered at the same time that all the apes should be arranged in a long row on his right hand and on his left, and that a throne should be placed for him, as was the custom among men After these preparations he signified his will that the two men should be brought before him and greeted them with this salutation: What sort of a king do I seem to you to be. O strangers? The lying traveller replied You seem to me a most mighty king and what is your estimate of those you see around me? " These, he made answer," are worthy companions of yourself, fit at least to be ambassadors

and leaders of armies. The ape and all his court, gratified with the lie, commanded a handsome present to be given to the flatterer. On this the truthful Traveller thought within himself. If so great a reward be given for a lie, with what gift may not I be rewarded, if according to my custom, I shall tell the truth! The ape quickly turned to him, and pray how do I and these frieds around me seem to you?' Thou art, he said, a most excellent ape, and all these thy companions after thy example are excellent apes too. The King of the apes, enraged at hearing these truths, gave him over to the teeth and claws of his companions.

18. The Boy Bathing.

A Boy bathing in a river was in danger of being drowned. He called out to a traveller, passing by, for help. The traveller, instead of holding out a helping hand, stood by unconcernedly, and scolded the boy for his imprudence. "Oh. sir!" cried the youth, pray help me now, and scold me afterwards."

19. The Ant and the Dove.

An Ant went to the bank of a river to quench its thirst, and, being carried away by the rush of the stream, was on the point of being drowned. A dove, perching on a tree overhanging the water, plucked a leaf, and let it fall into the stream close to her. The ant, climbing on to it, floated in safety to the bank. Shortly afterwards a birdcatcher came and stood under the tree, and laid his lime-twigs for the dove which perched in the branches. The ant, perceiving his design, stung him in the foot He suddenly threw down the twigs, and thereupon made the dove atke wing.

The grateful heart will always find opportunities to show its gratitude.

---

20. The Tortoise and the Eagle.

A tortoise, lazily basking in the sun, complained to the seabirds of her hard fate, that no one would teach her to fly. An eagle hovering near, heard her lamentation, and demanded what reward she would give him If he took her aloft, and floated her in the air "I will give you," she said, "all the riches of the Red Sea" I will teach you to fly then, 'said the eagle: and taking her up in his talons, he carried her almost to the clouds,—when suddenly letting her go, she fell on a lofty mountain and dashed her shell to pieces. The tortoise exclaimed in the moment of death: I have deserved my present fate; for what I had to do with wings and clouds, who can with difficulty move about on the earth ?

---

21. The Country and the City Mouse.

A country Mouse invited a city friend to a collation, where every thing was furnished that the place afforded; as mouldly crusts, cheese-parings, musty oatmeal, rancid bacon, and the like. The city dame was too well bred to find fault with her entertainment: notwithstanding she represented, that such a life was unworthy of her rank; and letting her friend know how splendidly she lived, invited her to accompany her to town. The Country mouse consented; and away they trudged together, and about midnight got to their journey's end. The City mouse shewed her friend the larder, the pantry, the kitchen, and other officers where she laid her stores; and after this, carried her into the parlour, where they found, yet upon the table, the remains

of that very night's entertainment. The City mouse carved for her companion what she liked best; and so to it they fell upon a velvet couch. The Country Mouse, who had never seen nor heard of such doings before, blessed herself at the change of her condition, when as luck would have it, all on a sudden the doors flew open, and in came a crew of noisy servants to feast upon the dainties that were left. This put the poor Mice to their wit's end how to save their skins; especially the stranger, who had never been in such a danger before but she made a shift, however for the present to sink into a corner where she lay trembling and panting till the company went away. As soon as the house was quiet again, she escaped to her court sister, and said, well ! if this be the sauce to your rich meats. I'll go back to my cottage, and my mouldy cheese again, for I had much rather lie nibbling of crust's without fear or hazard, in my own hole, than be mistress of all the delicacies in the world, and subject to such terrifying alarms and dangers.

22. The Frogs desire a King.

The Frogs, grown weary of liberty, petitioned Jupiter for a king. Jupiter, to try them, threw them down a log for a governor, which upon the first dash frightened them all into the mud, nor durst they for some time took out, till one frog, bolder than the rest, put up his head, and looking about him, beheld how quiet their new prince lay. He then called his fellows together, and told them the case, when nothing, would serve them but riding upon him; so that the dread they were in before was now turned into insolence and tumult. This King they said, was too tame for them, and Jupiter must needs be entreated to send them another. He did so, and sent among them a stork, why soon revenged the cause of king Log, and

devoured as many of his new subjects as came in his way. The remainder of the miserable crew petitioned again for a new king or to be restored to their former happy condition but they were told that they had brought all these evils upon themselves, and as the Stork was sent for their punishment, they must bear it as well as they were able, for there was no remedy but patience.

23. The Mountain in Labour

In a certain neighbourhood there went abroad a strange rumour, that an adjacent mountain was in labour, at which all the inhabitants assembled together to witness what monstrous issue so great a mother would bring forth; when behold! of a sudden, out came a little contemptible mouse.

24. The Fox and the Stork.

On a certain time a fox invited a stork to a treat. They had a variety of dainties served up in broad dishes. The fox began lapping away, and telling his guest that he was heartily welcome to all that was before him. The stork, finding that he was duped, endeavoured to bear the affront as well as he could; and on taking leave invited his friend to sup with him that night in return. The fox made several excuses, but the stork would take no denial, and at last the fox consented. The supper was served up in glasses with long narrow necks, and the best of everything that the season could supply The Stork, while enjoying the delicacies of the table, said to his friend, Pray, be as free and eat as heartily as if you were at home. The fox soon saw that he was completely tricked, and sneaked off as fast as he could, with the conviction that he had been justly requitted.

25. The Belly and the Members.

On a certain time there broke out a desperate mutiny among the members of the body against the belly. The hands and the feet were the principal ringleaders in the riot, and were the loudest in their complaints, exclaiming that thay saw neither reason nor justice why they should be doomed to perpetual slavery and toil, for no other purpose than to pamper the belly, to support him in idleness, to bear all the expenses of keeping him and to be constantly employed in watching and even in carrying his huge weight from one entertainment to another. They complained also that whenever the belly was indisposed, they were detained as close prisoners, to wait on him and minister to his wants, besides which, they were required to take a share in all his pains and miseries, which every one knew to be very numerous, for he was always quarrelling with himself, and was out of humour with every body else, In short they would not endure such hardship and such tyranny any longer and therefore came to the conclusion, that in future the belly should shift for himself. The mouth refused to admit any nourishment through his gates without the hands. The teeth declared it was impossible to grind any more, unless the hands brought something to the mill. After keeping this solemn league only for a short time the members were astonished to find their strength and beauty daily decaying. The hands, instead of being strong and active, became feeble and helpless. The feet, instead of standing erect and firm, began to bend and tremble. as soon as they found out their error, they made an attempt or two to return to their respective duties but alas! it was too late—the belly had so long suffered from fasting and neglect. that he was not able to derive the least benefit from their relief; so they all perished together.

26. The Lark and her Young.

In a field of corn, just ripe for reaping, lark had a brood of young ones, and when she went abroad to forage for them, she laid a strict charge upon her little ones to pick up what news they could get against her and tell her when she came back again. They told her on her return, that the owner of the field had been there, and ordered his neighbours to come and reap the corn Well, said the old one, there is no danger yet. They told her the next day that he had been there again, and desired his friends to do it. Well, well, said she, there is no hurt in that either; and so she went out in search of provisions as before. But upon the third day, when they told their mother that the master and his son agreed to come the next morning and do it themselves. Now, then, said she It is time to look about us; as for the neighbours and friends, I fear them not; but the master, I am sure, will be as good as his word, for it is his own business.

---

27 The Father and his Sons.

A very honest and industrious man happened to have conscientious children. The old man called for a bundle of sticks, and desired them, one after the other, to try if with all their force, they would break it. Each of them tried, but could not even bend the bundle. Well, said the father to his children, unbind the bundle and separate the sticks, and see what you can do then. They did so, and with the greatest ease snapped every twig. This said the instructive parent, is a true emblem of your condition. Keep together, and you are safe—divide, and you are undone.

---

28. The Shepherd's boy who gave false alarms.

A Shepherd's boy had a mischievous trick of crying out a Wolf ! a Wolf ! not because there was a wolf near, but merely

for the sport of deceiving the country people. He carried on his practice of raising false alarms so long that the people gave no heed to his cries. Until at last the wolf actually came, and made sad havoc in the flock. The boy cried out bitterly for assistance, but as he had so often deceived the neighbourhood no one regarded him, supposing that he was only in jest.

29. The Fox and the grapes.

A hungry fox chanced to roam through a fruitful vineyard where the branches of the vines hung with delicious ripe Grapes which were nailed so high against the wall as to be beyond his reach. The Foxe's mouth watered for a bunch or two, which made him take many leaps to get at them, but all in vain. At last being nearly worn out with fatigue and disappointment, he became quite out of humour both with the grapes and himself, and went away declaring, that the grapes were so sour and insipid that they were unworthy of his notice.

30 The Dog in the Manger.

An envious dog was lying in a manger full of hay, when a hungry ox came up, and attempted to eat; but no sooner did the ox approach the manger, than the ill-natured cur began growling and snarling declaring that he would rather starve his own carcass than suffer any of his tribe to touch the hay. The ox was obliged to depart, but not without severely reproaching the dog for not eating the hay himself, and for not suffering others to partake of it.

31. The Tortoise and the Hare

A light-footed hare, meeting with a tortoise trudging on the road, insulted him by remarking that he never saw so

slow and so heavy a creature before. Why, I can run over many miles while you are creeping over a few yards. Thou art a great boaster replied the tortoise, but heavy and dull as you think me to be, I will run with you, for a wager. The distance was soon marked out, and the fox chosen as umpire. They both started together, and away went the hare leaving the tortoise jogging on far behind. The hare to pour farther contempt on the tortoise, squatted down under the shade of a bush, and soon fell fast asleep, thinking that when the tortoise passed, she should outstrip him again. In the meantime, the tortoise came travelling on, and soon passed the sleeping hare, and containing with unwearied steps reached the goal before the hare awoke, and gained the wager.

32. The Sun and the Wind.

A controversy arose between the sun and the wind, as to which was the stronger of the two. It was agreed to be decided in favour of him who could make a traveller throw off his cloak. The wind soon raised a dreadful storm, accompanied with hail stones and rain, while he poured on the poor traveller. The man being both wet and cold, wrapped himself up the closer, and kept advancing in spite of the weather. The sun then began his part, and darted forth his beams upon him in so powerful a manner, that at last the traveller grew faint with the heat, threw off his cloak and lay down in the shade to refresh himself.

33. Boys and Frogs.

A number of playful and mischievous boys were watching frogs at the side of a tank and amusing themselves by pelting them with stones as fast as they put their heads above water.

At last, a learned and grave frog of the number ventured to address them by saying, Children, you never consider, that though this may be play to you it is death to us.

34. The Child of Reason.

Child of reason, whence comest thou? what has thine eye observed, and wither has thy foot been wandering?

I have been wandering along the meadows, in the thick grass; the cattle were feeding around me, or reposing in the green shade, the corn sprang up in the furrows and the fields were bright with summer, and glowing with beauty.

Didst thou see nothing more? Didst thou observe nothing besides? Return, child of reason for there are greather things than these. God was among the fields; and didst thou not perceive Him? His beauty was upon the meadows; His beauty enlivened the sunshine.

I have walked through the thick forests, the wind whispered among the trees; the squirrel leaped from bough to bough; and the birds sang to each other among the branches.

Didst thou hear nothing but the murmers of the brook? no whispers but those of the wind? Return, child of reason; for there are greater things than these. God was among the trees; His voice sounded in the murmur of the waters, His music warbled in the shade; and didst thou not attend?

I saw the moon rise behind the trees; it was like a lamp of gold. The stars, one after another, appeared in the clear firmament, Presently I saw black clouds arise, and roll towards the south; the lightening streamed in thick flashes over the sky, the thunder growled at a distance, it came nearer, and I felt afraid, for it was loud and terrible.

Did thy heart feel no terror but of the thunderbolt? was there nothing bright and terrible but the lightning? Return, O child of reason: for there are greater things then these. God was in the storm, and didst thou not perceive Him? His terrors were abroad, and did not thy heart acknowledge Him.

God is in every place; He speaks in every sound we hear; He is seen in all that our eyes behold. Nothing O child of reason, is without God, let God, therefore, be in all thy thoughts.

Hear me, O child of reason ! Love God with all thy heart, with all thy mind and with all thy soul, for there is none like Him. In Him we live and more and have our being.

35. Useful Advice.

No knowledge can be attained without study. If you wish to be free from sin, avoid temptation.

Never excite those thoughts in others which will give them pain, or cause them to sin.

Forget not that the brightest part of your life is only like a flower, which is withered almost as soon as blown.

Perform your duty faithfully; and God will bestow His blessing upon you. Use no indecent language; for want of decency shows want of sense.

Never value yourself upon your fortune; for this is a sign of a weak mind.

Be not proud: for pride is odious both to God and man.

Sport not with pain and distress; nor use the meanest insect with wanton cruelty.

Envy not the appearance of happiness in any one; for you know not his secret troubles.

Apply yourself to learning: it will add much to your honour. Fear God; He is the Creator and Preserver of all.

Do not insult a poor man; his misery entitles him to pity.

Prosperity gains friends adversity tries them.

It is wiser to prevent a quarrel, than to revenge it.

To err is human; to forgive is divine.

He is always rich, who considers himself as having enough.

The golden rule of happiness is to be moderate in your expectations.

It is better to reprove, than to be angry secretly.

Diligence, industry, and submission to advice, are material duties of the young.

Anger may glance into the breast of a wise man, but it rests only in the bosom of fools.

Sincerity and truth are the foundations of all virtue.

By others' faults, wise men correct their own.

To mourn without measure, is folly; not to mourn at all, is insensibility.

Truth and error, virtue and vice, are things of an immutable nature.

When our vices leave us, we flatter ourselves that we leave them.

A man may have a thousand intimate acquaintances and not a friend among them all.

The finest talents would be lost in obscurity; if they were not salled forth by study and cultivation.

Idleness is the root of all evil.

The acquisition of knowldege is the most honourable occupation.

Beware of false reasoning, when you are about to inflict an injury which you cannot repair.

He can never have a true friend who is often changing his friendships.

Virtuous youth gradually produces flourishing manhood.

A contented mind and a good conscience will make a man happy in all conditions.

PART V. ભાગ ૫ મો.

Exercises for Translation—ભાષાન્તર પાઠ.

૧

કલમ. ખડિયો. ચોપડી. રોટલી. કાગળ. પાટ. ખૂરશી. મેજ. બારણું. બારી. કોઠેરો. અગાશી. બદન. ટોપી. ઈજતર. બટન. ગુદર. ઘઉં. બાજરી. તેલ.

૨

કલમ અને ખડિયો. બે ખૂરશી. ચાર મેજ. કાગળ અને કલમ. ખાટલા પર બેસો. આ પાટ છે. પાટ સાગના લાકડાની બનાવેલી છે. હુ ઘર બાંધુ છું. સુતાર બહુ આળસુ છે. કડિયો હુશિયાર નથી. મારા બાપા મુંબઇ ગયા છે. મારો ભાઇ નિશાળે ગયો છે.

૩

મગન અને છગન. ભાઇ બ્હેન. કાકો કાકી. મામો ફોઇ. મા દીકરો. બાપ બેટા કાકો ભત્રીજો. ભાઇ ભાણેજ. દીકરો દીકરી. વહુ વર. સાળો. સાળી. મામો ભાણેજ. મણીલાલ મોહનલાલ. છગનલાલ વનમાળી. પોપટલાલ કાળીદાસ. બ્હાદુર બુરજ.

૪.

કેદખાનું. કોઠાર. નિશાળ. પાઠશાળા. પુસ્તકાલય. પુસ્તક વેચનારની દુકાન. ઘર. બગીચો. ખડકી. પોળ. વાડી. મઠ. સાધુ બાવો. નિશાળીઓ. મહેતાજી. શિક્ષક. અભ્યાસ. ગમ્મત. ખેલ. કેદી. ન્યાયાધીશ. કાયદો

૫.

ચાલો, અહી આવો; બેસો. ઘર જાઓ. નિશાળે જાઓ. ચોપડી લાવો. કલમ આપો. ૨૫ ચોપડી. તે દુકાને જાય છે. તે ચોપડી વચે છે. મને બે રૂપીઆ આપો. તમારૂં ઘર મોટું છે. આ કેદખાનું છે. મહેતાજી અને નિશાળીઆ. આ નિશાળ બહુ મોટી છે. મહેતાજીનું નામ નગીનદાસ છે. આ માણસ સારો છે. તે દરરોજ નિશાળે જાય છે.

૬.

તાવ. અજીરણ. મરડો. માથુ. પગ. હાથ મગજ. દાંત. વાળી. દાઢી. ઘુંટણ પગ. નખ. અંગુઠો. હોઠ. મૂછો. આંખ. કાન. હથેળી. બગલ. કમ્મર. જાંગ. ગાંડ. મૂઠ.

૭.

તમને શું થયું છે? મને તાવ આવ્યો છે. મારૂં માથું દુઃખે છે. તમે ક્યાં જાઓ છો? હું સુરત જાઉંછું. મારા પિતા હજુ આવ્યા નથી. તમે ક્યારે આવશો? તમારૂં નામ શું છે? મારૂં નામ રતિલાલ છે. મારા પિતાનું નામ દુર્લભદાસ છે. તમે શું ભણો છો? હું ઈયેળ ભણું છું. હું મીશન સ્કુલમાં જાઉં છું. મારા માસ્તરનું નામ મણીશ્વરપ્રસાદ છે. તે સુરતના છે.

૮.

સુરત મોટું શહેર છે. ત્યાંના લોક બહુ ગરીબ છે. તે બહુ આળસુ છે. તે લોક કામ કરતા નથી. તેમને પૈસા મળશે નહી. આ પુસ્તકશાળા છે તે લોકો માટે મફત છે તેનો ઘણા લોક લાભ લેછે. તેનું ફંડ રૂ. દશ હજારનું છે. તેના વ્યવસ્થાપક એક જૈન છે. તેઓ વકીલ છે, તે બહુ દયાળુ છે. અનંદી છે. આ બગીચો છે. આ મ્યુનિસીપાલીટીનું મકાન છે. આ છાપખાનું છે. તેમાંથી વર્તમાનપત્ર બહાર પડે છે. દર રવિવારે બહાર પડે છે. તેનું વાર્ષિક લવાજમ રૂપીઆ બે છે. દેશાવરવાળાને ટપાલના બાર આના વધુ આપવા પડે છે. તે ગુજરાતી ભાષામા છપાય છે. તેનો અધિપતિ વિદ્વાન્ છે.

૯.

આ ચોપડી છે તે ગુજરાતી છે તે મુંબાઇમાં છપાઈ છે. તેના કર્ત્તા એક વકીલ છે. તેની ત્રણ આવૃત્તિ થઈ છે. લોકો તે બહુ વાંચે છે. તેનું નામ સુંદર છે. તેની કીમ્મત રૂપિયો દોઢ છે. આજ હું મુંબાઇ જાઉં છું. મારે ત્યાં કામ છે હું મારા ભાઈને ત્યા ઉતરીશ ઘણું કરી સાત દીવસ ત્યા રહીશ. તમે મારા માટે એક ડિક્ષનરીની સારી બુક લાવજો. આશરે રૂપિયા બેની લાવશો. સર્વને બોલાવશો. કાગળ લખજો. મારા ભાઈને મળજો. મુંબાઈમાં પ્લેગ છે હાલ દરરોજ છ સાત કેસ થાય છે. ત્યાં કૉલેરા પણ છે. અહીં આ વરસાદ નથી. ઢોર ઘાસ વિના મરી જાય છે સરકાર બહુ દયાળુ છે. હજારો રૂપિયા તે ગરીબ માટે ખર્ચે છે.

૧૦.

તમે માંદા છો; હા, મને તાવ આવે છે. કેટલા દીવસથી. આજ ચાર દિવસ થયાં તમારો ચ્હેરો ફીકો છે. કંઈ ખવાતું નથી. દવા મણીલાલ દાક્તરની કરૂં છું, ઝાડો પણ સાફ આવતો નથી. મને હરસનું દરદ થયું છે, દરરોજ લોહી પડે છે. તમારી આંખો ભૂરી છે. આ મારા કાકા છે તે મને ભણાવે છે. તે શેઠ બહુ સારા છે, આ શું છે. તે વર્તમાન પત્ર છે. શું તમો તે ખરીદો છો? ના તે લાઇબ્રેરીનું છે. આજે રાત્રે શંકરનું ભાષણ છે. ક્યાં? નાટકશાળામાં. શા વિષે "તે છે. મનુષ્ય કર્ત્તવ્ય. તમે આવશો. હા, તમારી સાથે હું આવીશ.

આ કાગળ છે. કોનો છે સુરતથી મણી ભદ્રનો; શું લખે છે ? ત્યાં વર્ષાદ સારો પડ્યો; પ્લેગ કેસ થતા નથી; કૉલેરા શાંત છે અને તેમની બદલી ભરૂચ થવાનો સંભવ છે; કયા આગળ ? ડીસ્ટ્રીક્ટ કોર્ટના હેડ ક્લાર્ક તરીકે. શો પગાર ? દર માસે રૂપિયા બસો. બહુ સારૂ; સાહેબ મહેરબાન ખરે તમો તો જાણતા નથી શું કરૂ. વર્ષાદ બીલકુલ નથી, ઑફીસમાં દુકાળનું કામ વખત ક્યાથી મળે ? જરૂર વખત મળે તો આવતા રહેજો બે ઘડીની ગમ્મત છે; દેશાવરમા તો સ્નેહીજ ખરા કામના. તમારો દીકરો હવે કેવડો થયો ? આઠ વરસનો. તે હવે તો નિશાળે પણ જાય છે. બહુ સારૂ.

૧૨

આ તાર છે ક્યાથી અહમદનગરથી શા વિષેનો ? મોતીલાલને તમારૂ કામ છે. તે તમને ત્યાં જલ્દી બોલાવે છે શું કામ હશે ? તેનીતો શી ખબર પડે. તેમને કદાચ કઇ જવું હશે, ગયા વિના શી ખબર તે મને થોડા દિવસ ઉપર કહેતા હતા કે મારે જવું થશે; અને તેથી તેમની દુકાનનું કામ કરવા મને બોલાવ્યો હશે. આજે હું જઇશ. પહોચ્યા કેડે ખબર લખજો. અત્રે બધા ખુશીમાં છે. તે તમને કહેશો;ચુનીલાલને બોલાવશો પત્ર લખશો. આ વર્ષમા પાણીની ઘણી અછત હતી. લોકો પાણી વિના ગામ છોડી ચાલી ગયા હતા: વળી મરકી પણ ત્યાં હતી અને અનુક્રમે પુરૂ કૉલેરા.

૧૩.

આ ગાય છે. તે સફેદ છે. તે દરરોજ ત્રણ શેર દુધ દે છે. તેને બે શીંગડા છે. તે વાંકા છે. તે બહુ શાંત છે. તેને દરરોજ બે આનાની ઘાસ જોઈએછે; શિવાય બશેર દાણો આપીએ છીએ વળી રબારીને દરમાસે ચાર આના જુદા. આ તેની વાછડી છે. તે ચાર માસની થઈ. હવે તે જરા ઘાસ ખાય છે. તેની મા બ્હાર ગઇ કે બરાડે છે. શિમમાંથી આવવા વખતે તે તેની માની રાહ જુએ છે. મા આવી કે કુદવા લાગે છે. તે પણ ખરે રમતીયાળ છે. નાનાં છોકરા દરરોજ તેની સાથે ગમ્મત કરે છે. તેને નચાવે છે અને કુદાવે છે. તે આખો દીવસ ચેર રહે છે. બપોરે જરા તે ઉંઘે છે.ગાય બે ત્રણ જાતની થાય છે. કેટલીક ગાય સફેદ હોતી નથી. તે બીજા રંગની થાયછે.

૧૪.

કાગળ બહુ ઉપયોગી ચીજ છે. તે લખવાના તથા છાપવાના કામમાં આવે છે. તે કપડા અને ઘાસનો બને છે. અગાઉ કાગળ ચીનમાં બનતો. તે હાથથી બનાવતા હવે તે માટે કારખાના થયાં છે. ઇંગ્લાંડમાં તેના ઘણા કારખાનાં છે. હિંદુસ્તાનમાં ફક્ત સાત કાગળનાં કારખાના છે. ઇંગ્લાડના કાગળ બહુ વપરાય છે. ઇંગ્લાડમાં ઘણો કાગળ છાપાં છાપવામાં વપરાય છે. ચોપડીના અને વર્તમાનપત્રના

કાગળ જુદા હોય છે. વર્તમાન પત્રના કાગળ સસ્તા હોય છે. હિંદુસ્તાનમાં કાગળના ઘણાં કારખાના કલકત્તામા છે. પુનામાં પણ કાગળનું એક કારખાનું છે. પુનાનો કાગળ મુંબાઈ સરકાર લે છે. કલકત્તાના કાગળ વપરાય છે; સસ્તા પણ છે.

૧૫.

છાપખાનાં બે પ્રકારનાં છે. એક હાથે ચલાવવાનુ અને બીજું પરડાથી ચલાવવાનુ. પ્હેલું પ્રેસ કહેવાય છે અને બીજુ મશીન કહેવાય છે. પ્રેસથી થોડી નકલો છપાય છે. મશીનથી ઘણી નકલો નીકળે છે. પ્રેસ સસ્તા હોય છે મશીન મોંઘાં હોય છે. પ્રેસમા જરા માણસ વધુ જોઈએ. મશીનમા થોડા જોઈએ. પ્રેસમાં ખર્ચ ઓછું પડે છે. મશીનમાં વધારે ખર્ચ થાય છે. મુંબઈમાં ઘણા મશીન છે. અમદાવાદમાં બહુ પ્રેસ છે. છપાઇ મુંબઈમા મોંઘી છે. અમદાવાદ દર ઘણાજ સસ્તા છે. મુબાઇની છાપ વખણાય છે. અમદાવાદી કામ હલકુ ગણાય છે. મુંબઇનું માન મોટું છે. આ ચોપડી મુબઈની છાપેલી છે. તે કેવી સારી છે. તેની શું કિમ્મત છે. ફક્ત બાર આના. જુઓ આ અમદાવાદની છાપેલી. ખરે તેમાં ઘણો ફેરછે.

૧૬.

અમદાવાદમા શુ શુ જોવાનુ છે. ઘણા ભાગ્યે બાદશાહી વખતની મસીદો. ઇન્લાડથી આવતા પરદેશીઓ મસીદો જોવા આવે છે. કાકરીયું તળાવ જોવા જેવું છે. તળાવની વચ્ચે નગીનાવાડી કરીને બાગ છે, લોકો ત્યા દરરોજ હવા ખાવા આવે છે. પારસીની ધર્મશાળા પણ જોવા જેવી છે. ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાઇટીનું નવું મકાન પણ તેવુંજ જોઇએ, એલીસ પુલ પણ જોવા જેવો છે. દરરોજ સાંજે ઘણા લોક ત્યા હવા ખાવા આવે છે. કાંતવાની મીલો પણ ઘણી છે. ઝીણાં કાપડની નવી મીલ બહુ જોવા જેવી છે. દીવાસળીનું કારખાનું પણ એક નવી નવાઇ છે. તાંબા પીતળનું કારખાનું પણ નજીકજ છે. અમદાવાદ ખરેખરે ઉદ્યોગી શહેર છે, દરવાજા બહાર નવા મકાનો ઘણાં થયા છે. વસ્તી પણ વધી છે. વર્તમાનપત્રો પણ હવે સારાં નીકળે છે, છાપખાના પણ ઘણા છે. વકીલો પણ બહુ છે, અને ડાક્તરો પણ ઘણા છે.

૧૭

લોહીનો રંગ રાતો છે લોહીનું એક ટીપું સુક્ષ્મદર્શક યંત્ર વડે જોઇએ તો તેમા પાણી જેવો પાતળો પદાર્થ અને તેમાં લાલ અને ધોળા કણો એમ પણ જુદા, પદાર્થો દેખાય છે, તે દરેક માણસના શરીરમાં છે. લોહી બહુ પાતળું હોય છે. લોહી એજ જીવન છે. માણસના મરણ પછી તેનામાં લોહી હોતુ નથી, લોહી દરરોજ શરિરમાં ફરે છે. લોહીનું ફરવું બંધ થયુ કે તુરતજ મોત થાય છે લોહીમાથી ધાતુ બને છે. પરંતુ મનુષ્યના બળનું એક સાધન છે. ખોરાકના પચાવાથી લોહી ધાતુ

થાય છે. અને લોહીના ફરવાથી ધાતુ બને છે આપણા શરીરમાં જે લોહી છે તે બે રંગનું હોય છે. એક લાલ અને એક કાળાશ પડતું લાલ. લાલ લોહી સારૂ કહેવાય છે.

૧૮

આ મોચી છે. તે જોડા તેમજ બૂટ શીવે છે. હું તેની પાસે જોડા આજ દસ વર્ષ થયા શીવડાવું છુ. તેના જોડા બહુ વખત ચાલે છે. મેં તેની પાસે કદી બુટ શિવડાવ્યાં નથી. તે હોંશીયાર છે એટલે બૂટ સારા શીવતો હશે. હુ બૂટ પ્હેરતો નથી. એક વાર શિવવા આપો, પસંદ પડે તો લખજો. બૂટનું તે શુ લેશે. બે રૂપિયા. વીલાયતી ચાર રૂપિઆના આવે છે. બે રૂપિઆ જરા વધારે છે. ઠરાવીને આપો; પોણા બે રૂપિઆ આપીશ. ઠીક, પસંદ પડે તો રાખશો. કયારે શીવીને આપીશ? સાહેબ ચાર દિવસ પછી. ઠીક, પણ જેમ બને તેમ જલ્દી લાવજે. પાંચ દિવસ પછી મારે પાછું જવાનું છે આપને જવું હોય તો સુખેથી જશો. હું જરૂર આપના ગયા પ્હેલા બૂટ તૈયાર કરી લાવીશ. હું હમેશાં ખરોજ વાયદો કરું છું. આપણા લોકો પણ હવે ઇંગ્રેજોની પેઠે વાયદો કરતા શિખ્યા; વખત ખરેખર કીંમતી છે. એલીસ પુલની પાસે શાણીનો બાગ ઘણો સારો જોવા જેવો છે

૧૯

આ દરજી ઘણો હુંશીયાર છે. તે સાહેબ લોકાનું કામ કરે છે મોટા મોટા સાહેબ લોકોના પ્રમાણ પત્રો તેની પાસે છે. તે ઘણો આળસુ છે. તે વાયદાસર કપડા આપતો નથી. એવો દરજી આપણે જોઈએ નહી. ભલે જરા ખોટાં શિવે પણ વખતસર આપનાર દરજી મારે તો જોઇએ એકવાર દરજી પાસે આપ કપડાં શિવડાવો તો ખરા એકવાર શિવ્યા પછી આપ બીજે કોઈ ઠેકાણે ફરી કપડાં નહી આપો. તેનાં શિવેલાં કપડાંનો ઘાટ ઘણોજ સારો છે. તે ઉનના કપડાં બહુ સારા સીવે છે તેની મજુરી પણ ભારે છે. મજુરીના પ્રમાણમા શીવે તેમા શી નવાઈ. તેની પાસે બે સંચા છે. તેના હાથ નીચે ચાર દરજી કામ કરે છે. તે તો ફક્ત લૂગડા કાપે છે, બાકીના મેળવે છે અને શિવે છે. કપડા શીવવામાં કાપવાનીજ ચતુરાઇ છે. ઈંગ્રેજ દુકાનદારો કાપનારને મોટા પગાર આપે છે.

૨૦

ચાલો આપણે ચોપડી ખરીદવા જઈએ. કયાં આગળ. મેસસ જાગુષ્ટે એન્ડ કુંપનીને ત્યાં. ત્રણ દરવાજે. કઈ ચોપડી? મેનકૃત હિંદુશાસ્ત્ર. તેની શું કિમ્મત છે? વીસ રૂપિઆ. તે કયા છપાઈ છે? મદ્રાસ. પ્રસીદ્ધ કરનાર કંપની કોણ?

ચોપડી ઉપરથી જોયાથી માલૂમ પડશે. તમારા ત્યાં મેન હિંદુશાસ્ત્ર છે. હા! કઈ આવૃત્તી છે. છેલી કઈ સાલની ૧૯૦૦ ની. શું કિમ્મત છે? વીસ રૂપીઆ. કંઇ વટાવ આપશો કે? ના. તે બુક ઉપર વટાવ નહી મળે. બીજા આપે છે ને? ભલે જ્યાં વટાવ મળે ત્યાંથી લ્યો. તમો ગુજરાતી ચોપડીઓ રાખો છો? તમારે કઈ જોઇએ છે? ઘણી જાત મારે ખરીદવી પડે છે. તેથી પૂછુંછુ. અમો બધી જાતની બુકો વેચીએ છીએ. ભલે આપને જોઇએ તે મંગાવજો. આપે આપને ત્યાં વેચાતા પુસ્તકોનું લીસ્ટ છપાવ્યું છે કે? હા થોડી બુકોનું છે, તે આ રયુ લ્યો સાહેબજી! આપ જરૂર આપને જોઇતી ચોપડી અમારા ત્યાંથી મગાવજો.

(આ ભાષાન્તરના ૨૦ પાઠ ઘણા ટુંકા છે. તેમાં ટુંકા વાક્યોનો—નાના શબ્દોનો અને કેટલીક વાતચીતનો સમાવેશ કરવામા આવ્યો છે. આ પાઠો ખરા કર્યા પછી જો ભાષાતર કરવાની ટેવ રહે તો આગળ જતાં સારી રીતે ઇંગ્રેજી જ્ઞાન થાય. હવે થોડા પાઠો—અમુક ચોપડીઓમાથી આપવાના આવે છે—તે જરા અઘરા પડવાના પણ ઉપલા પાઠો ખરાં કરનારને તેવું કંઇ પણ લાગવાનું નહી. જો કદાચ તમને ગુજરાતી શબ્દનું ઇગ્રેજી ન આવડે અને તે આ ચોપડીમાં ન માલુમ પડે તો તમે મી. બગુ ફ઼. કારભારીની સ્ટુડન્ટસ ગુજરાતી ઇગ્રેજી ડિક્ષનરીનો ખાસ ઉપયોગ કરશો બજારમા વેચાતી બીજી સસ્તી ડિક્ષનરીઓ તર્ફ નજર કરતા નહી)

૨૧.

આ બહાદુર ડૉકટરને ટાઉન હૉલમા લઈ જતી વખતે તેને જોવાને ઉત્સુક થયેલા લોકો છાપરા ઉપર ચઢયા હતા અને મહેલ્લાઓમાં પણ લોકોની ભારે ઠઠ જામી હતી તે એટલી કે સોલજરોથી પણ જવાનો રસ્તો થઈ શકયો નહી. કેટલાક ખાનગી મકાનો અને બગીચામાં થઇને તેને લઈ જવામા આવ્યો, તોપણ લોકોનું ટોળું તેની પાછળ ધસ્યુ; અને બાદશાહી કલેકટર તથા રાજાઓ જે હોલમા બેઠા હતા ત્યાં લ્યુથર આવ્યો, ત્યારે તેને જોવાને આતુર થયેલા લોકો બારીઓના ઝુલતા પથ્થર ઉપર ચઢીને ડોકીઆ કરવા લાગ્યા.

ઘણા ઉમરાનોએ તેના જવાના રસ્તામા ઉભા રહી તેને ખુશનુમા ભરેલા શબ્દો કહ્યા. એક વૃદ્ધ અને ધોળી દાઢીવાળો જનરલ જે ઘણી લડાઇઓ લડયો હતો તે તેને ખભે હાથ મૂકી માયાળુપણાથી બોલ્યો. “ગરીબ સાધુ, તું મારા કરતાં અથવા બીજો કોઇ કેપટન જે મ્હોટી લડાઇઓ લડયો તેના કરતા પણ ભારે ટક્કર ઝીલવાને જાય છે; પણ તારો મુકરદમો વ્યાજબી હોય તો ઈશ્વરનું નામ લઈ ડર રાખ્યા શિવાય આગળ જા. ઈશ્વર તને ભૂલી જશે નહીં.”

૨૨.

હું પુસ્તક વેચનાર હતો એટલુંજ નહીં, પણ બીજાના પુસ્તકો છપાવતો પણ હતો. આથી કરીને ગરીબ અને તવંગર એ બંને વર્ગના ગ્રંથકારો તર્ફથી ઠપકા આવતા હતા. તવંગર ગ્રંથકારો ફરિયાદ કરતા કે ઢીલ થવાથી અમારી કીર્તી ઓછી થાય છે અને ગરીબ ગ્રંથકારો એમ કહેતા કે તેમ થવાથી અમારો લાભ ઓછો થાય છે તથા અમારી જીંદગી ભોગવવાની યુક્તિમાં વાંધો પડે છે. લોકો મને માયાળુ સ્વભાવનો તેમજ મુલતવી રાખનારો પણ કહેતા હિસાબ નહી કર્યાથી તેઓ જે ઠપકો દે તેમાથી બચી જવાને હું વારંવાર મારા ગરીબ ગ્રંથકારોને પૈસા ધીરતો.

\+ + + + + + +

મારા તાલેવંત ગ્રંથકારોએ તુરત મને તજી દીધો અને વિદ્વાન મંડળમાં મારી જે શાખ પડી હતી તેને ઘણો ધોકો પ્હોચ્યો દરેક ગ્રંથકાર એમજ ધારતો કે તેનો ગ્રંથ અમુક દિવસે પ્રસિદ્ધ થવા પરજ યૂરોપની—અરે આખી દુનિયાની—ઉન્નતી આધાર રાખતી હતી; પણ હું તો એમજ ધારતો કે કર નાખવાની મારી નવી યુક્તિ સાથે સરખાવતા તેઓના ગ્રંથ કુંજર આગળ કીડી અને મેરૂ આગળ તૃણ સમાન છે. આટલાજ માટે મેં તેઓના કામ મુલત્વી રાખ્યા અને મારી નવી યુક્તિમાં મંડ્યો રહ્યો. (મુલતવી રાખવાના માઠાં ફળ.)

૨૩.

અગ્રેજ લોકના નાતાલના તહેવારની રજામા અમે એક વખત શહેર હવા ફેર સારૂ ગયા હતા. ત્યા જે મિત્રના ઘેર ઉતર્યા હતા તેની પાસેના ઘરમાં ગુલામ હુસેન નામનો એક વૃદ્ધ આગબોટનો કપતાન રહેતો હતો. તેની જુવાનીમાં દૂર દેશમા જે તેણે સફરો કરી હતી તેની તે રોજ વાતો કરતો. તેમાની કેટલીક વાત સાભળીને અમે અજાયબ થતા; આમાંની કેટલીક વાત અમને એવી લાગી તે લોકો જરા અક્કલ ખર્ચે તો તે પરથી તેમને અર્થશાસ્ત્ર વિષે ઘણુ જ્ઞાન મળે.

\+ + + + + +

કપતાન ગુલામ હુસેને ઉત્તર આપ્યો કે તમારી જમીન ઘણી ફળદ્રુપ હોવી જોઈયે, અને જો આખી શ્રીમંતોની વસ્તીને જે જે ચીજની જરૂર તે પૂરી પાડવાને તો એક તૃતિયાંશ વસ્તી બસ છે તો તમારા લોક ઘણા ઉદ્યોગી અને તમારા કારીગર ઘણા કસબી હોવા જોઇયે." (અર્થ શાસ્ત્રીની વાતો.)

૨૪.

આ સ્ત્રીથી હમીરને ખેતરસીંહ નામે દીકરો થયો. ખેતરસીંહ વરસ દહાડાનો થયો ત્યારે માએ પોતાના બાપને લખ્યુ કે મારે છોકરાને ખેતરપાળને પગે લ-

ગડવો છે. માટે મને બોલાવી લો. તેનો બાપ માલદેવ તે વખતે મદારીઆના મેહ લોકો સામો લડવા ગયો હતો. તેથી તેના ભાઈઓએ તેને બોલાવી લીધી. એ પ્રમાણે હમીરની સ્ત્રી, તેનો છોકરો અને તેને વળાવા સારૂ આવેલા પોતાના માણસો ચિતોડમાં પેઠાં; પેલા લક્ષી મહેતાની શખવણીથી ચિતોડનું રજપૂત લશ્કર ફરી ગયું, અને ગાદીએ બેસવાને માટે હમીરને આવવા સારૂ ખબર મોકલી. હમીર અગાઉથી ચેતેલો હતો. માટે આસપાસ ફરતો હતો. તેને આ ખબર મળવાથી આવવા નીકળ્યો. પણ તેવામાં દુશ્મનના માણસો તેની સામા લડવાને આવ્યા આ વખતે હમીરની પાસે થોડા અને દુશ્મનો પાસે ઘણા માણસો હતા, પણ હમીરે હિમ્મત નહી હારતાં તે સઘળાને પોતાની તરવારનો સ્વાદ ચખાડી કોઈને ભોય સુવતા કર્યાથી અને કોઈને લોહીમાં રગદોળ્યાથી બાકીના હવી પૂછડીએ નાઠા. આ પ્રમાણે વિજય કરતો હમીર ચીતોડમાં આવી ગાદીએ બેઠો　　(મેવાડની જાહોજલાલી.)

૨૮

દિવાનખાનાની આગળની બાજુએ એક ઓરડી હતી. તેમાં એક છત્રી પલંગ નાખ્યો હતો. તેના ઉપર ગોઠણ જેટલું ઉંચું નરમ બીછાનું નાંખેલું હોઇને તે પર સફેદ ચાદર બીછાવી હતી અને ઓશીકા ગોઠવી દેવામા પણ બાકી રાખી નહોતી. પલંગ નીચે પાનસોપારીનું તબક તમામ સરંજામ સાથે ભરી મુકયું હતું એક તાકમાં ફુલના હાર ગજરા હતા અને બીજા તાકમા મીઠાઇ હતી. આ ઓરડીને ચાર બારીઓ હતી. તેમાંની બે ડાકોરનાથની જોડેની એક હવેલીના મેદાનમા પડતી હતી. આ હવેલી ડાકોરનાથના વહીવટદાર શ્રીમંત બાબાસાહેબ તાંબેકરની હતી, અને તેમા તેઓ પોતે પોતાના મોટા કુટુંબ કબીલા સાથે રહેતા હતા. તેઓ જ્ઞાતે દેશસ્થ બ્રાહ્મણ હતા, અને મોટા આબરૂદાર તથા ઘરના દ્રવ્ય સંપન્ન હતા. ઘેર પાચ પચ્ચીશ સીપાઇ, આચારી, કારકુન, સ્વાર, ગાયો, ભેંસો, અને ઘોડાગાડીઓ વગેરે ભારે ખટલો હતો. ડાકોર તથા તેની આસપાસનાં પાચ દસ ગાઉમા તેમનો અતી કડપ અને વજન હતા. તેમને એક દિકરો અને તેની બે વહુઓ હતી એ સિવાય બીજા કેટલાએક સંબંધીઓ જોડે રહેતા હતા. ડાકોરના લોકો બાબાસાહેબને 'સરકાર' કહેતા હતા

(ધર્માજીરાવનું કુટુંબ).

૨૯

ભૂત જાદૂના વહેમ કેટલાક ઓછા થયા પણ વળી થીઓસોફીસ્ટ તેના તત્વને સાચા ઠેરવે છે. આપણા શાસ્ત્રોએ સાચા કહેલા તે ઉપરથી વિશ્વાસ ઉઠી ગયો હતો. ફળ જ્યોતીષ ખોટું એમ સુધારાવાળા કહેતા ને હવે તે કેટલાક સાચું માને

છે. મુળતત્વે અમે તેને સત્ય માનીએ છિએ. હમણાના વ્યવહારમાં વસાશાસ્ત્રની કોટી એ સોમાં પંચાવન દાખલા ખરા થાય.

જુના વિચારના હિંદુ એકજ ઈશ્વરને માને છે પણ પોતપોતાના ગુરૂ બોલ્યા પ્રમાણે; અને ગુરૂ કે તેના બોધેલા કર્મને ટાળીને એકને એવું સ્વરૂપ સમજ્યા વિના ભજવો એ સુધારાનુંમત છે. એ ચલાવવાને ગુજરાતી સુધારાએ કામ કીધું પણ તે વહેલુ જડબાઈ ગયું; પાછું તે સમાજરૂપે લીલા કરવું થયું છે, પણ કહેણી પ્રમાણે રહેણી દાખી શકયુ નથી ને મનમાં ચોક પુરયાં કરે છે.

મહારાજની અનીતિ કાઢતાં ૪૦ વર્ષ થયા પણ તેઓએ તે છોડી નથી તેને ખરેખર ધિક્કારનારા થોડાજ વૈષ્ણવ છે. કેટલાક ભાટિયા સુધારાવાળા કહે છે કે મંદિરની વ્યવસ્થામાં ફેરફાર કરવો નહિ. માત્ર મહારાજ સુધરે. વળી દોષ કોનો છે? × × × ગુરૂનો કે શિષ્યનો? અમે નથી સમજતા કે સુધારો મહારાજનો પીછો શા માટે નથી મુકતો? નવો ઉપાય કાંઈ ન હોય તો થોડાક વર્ષ વાત બંધ રાખવી, સ્વામી દયાનંદ પણ તેના ઉપર ઉલટયો હતો. (ધર્મ વિચાર).

૨૭

ખરૂં પુછો તો દીનમણીશંકરના કુટુંબ જેવું સુખી અને શાંત કુટુંબ ભાગ્યેજ જોવામાં આવતું હતું. ગમે તો ઘરમાં એકજ છોકરી હતી તે કારણ માની લો. અથવા બીજુ કારણ માની લો, પણ દીનમણીશંકરની ધણીયાણી તેની વહુ ને દીકરી માફ઼કજ ચાહતી અને કોઇ પણ પ્રસંગે ઉંચે સ્વરે બોલાવતી નહિ, તેમજ મંગળા. શંકરની સ્ત્રી પણ એક લક્ષ્મીજ હતી; તે એવી મળતાવડા સ્વભાવની હતી કે તેની સાસુને તાણીને બોલવાનું કઇ કારણજ ન્હોતુ. પ્રમદા અને તેની ભાભી સરખી ઉમ્મરનાંજ હતાં અને નણંદ ભોજાઇ વચ્ચે રાગી બહેન જેવું અન્યોન્ય ઘણુંજ વ્હાલ હતું. પ્રમદાના આવ્યાથી તેની ભાભીની ખુશીનો તો પારજ રહ્યો નહોતો. તેના હાથમાં તો જાણે આકાશમાંથી ચંદ્રમાજ આવ્યો હોય તેમ હરખાઈ ગઇ. હમેશા બન્ને જણા હસતે ચહેરે સાથે જમવા બેસે, સાથે ફરવા જાય, સાથે વાંચે, સાથે ગાય અને ટુંકાણમાં કંઈ પણ કામ હોય તો તે હળીમળીને સાથેજ કરે. (પ્રમદા)

૨૮

રસ્તામાં ચાલતાં બંને મિત્રોએ પોતાના સંદેહ કહાડવા માંડયા. આજે આપણે ઘણું નવું શિખ્યા. મહારાજે પણ બોધ આપ્યો, તેમ શેઠાણીએ પણ આપણી અક્કલ ગુમ કરીનાખી. જડીને પણ સાબાશ છે. આટલી નાની વયથી તેણીને નઠારૂ કાંઇ ગમતું નથી. ખોડ કહાડવામાં તે સમજી ગઇ છે ત્યારે આગળ જતાં તે શું

નહી કરે? અહાહા! એ પુતળુ કોના નશીબમાં લખેલું હશે? મણીભાઈ તારે તો ઓળખાણ નીકળ્યું હવે આપણે તદબીર ચલાવી શકીશું; પણ તારી દાનત જે જડી ઉપર હતી તેનું હવે પાણી મુકવું. એ કાંઈ પૈસાની ભુખી નથી. એતો જ્ઞાન લુબ્ધ જણાય છે. માટે હવે તો બીજી વખત આપણે ત્યાં જઈ વધારે ઘરવટ રાખવી. મારા બાપને અહીં ઓળખાણ હોય તો સારૂ થાત. હું તો કુંવારો છું, અને એ જો મળે તો સંસાર ગાડી જોડવી નહી તો છેટાજ રહેવું ઠીક પડશે. તમારા પીતાને કહી મારી વગ લગાડાવો તો ઠીક થાય પણ હાલ તો જરા વધારે સહવાસ પડવો જોઇએ (નવિપ્રજા.)

૨૯.

આગબોટ હવે મુંબાઈ આવી પ્હોચી, અને ઉતરતી વખતે શેઠે વિનયચંદ્રને સંભારી પોતાની સાથેજ લઇ લીધો; પરંતુ ઉતરતી વખતે, રસ્તેથી કોઇ ચાલ્યો જતો માણસ તેને જોઇ ઉભો રહ્યો. જાણે તેને ઓળખતો હોય, એમ હર્ષમાં આવી તે ઘેલા જેવો થઈ ગયો. "આ શું? વિધાનંદ અહીં ક્યાથી?" એમ એના મનને આવી ગયું. તોપણ એને ખાત્રી થઇ નહી એટલામા તો વિનયચંદ્ર શેઠની સાથે ગાડીમાં બેસી ચાલતો થયો. શેઠની દુકાનમાં વિનયચંદ્ર રહેવા લાગ્યો. અને ધીમે ધીમે શેઠની સાથે એક ઘરના માણસ માફક ભળી ગયો.

વિલ બાબત વકીલની સલાહ લેવા શેઠ મુંબાઈ આવ્યા હતા; અને એ કામ પાર પાડવાને દલસુખરામ વકીલને મળવાને માગતા હતા. દલસુખરામ વકીલ તે વખતે મુબાઇમાં પ્રખ્યાત હતા તેનુ ઘર મુંબાઈના સારા ભાગમાં આવેલુ હતુ, અને બારિસ્ટરની પદવી તેણે થોડા વખત અગાઉજ મેળવી હતી પરંતુ આવતાં વાર એક બે કપરા કેસ જીતી જવાથી તેમની પ્રખ્યાતી વીજળીની માફક ત્વરાથી પ્રસરી ગઈ હતી. મોટા મોટા લોકોની તેમને ઘરાકી હતી; અન આ વખતે તેમના જેવો જામેલો વકીલ મુંબાઈમા કોઈ નહોતો. સવારમા તેમને ત્યા અસીલો એટલા બધા આવતા હતા કે તેમને જરા પણ ફુરસદ મળી શકતી નહોતી. (સુદર અને વિધાનંદ).

૩૦.

ખોરાક અથવા પાણી વિના આપણે કેટલાક દિવસ જીવતા રહી શકીએ, પણ હવા વિના થોડીજ પળમાં પ્રાણ ત્યાગીએ. પૃથ્વીમાં આવીને આપણે પહેલું કામ શું કરીએ છીએ? આસપાસની હવાનો શ્વાસ લઇએ છીએ; અને તે હવાને બહાર કાઢવી તે મરવા વખતની આપણી છેલ્લી ક્રિયા છે. જન્મથી તે મૃત્યુના સમય સુધી જાગતાં કે સુતા નિરંતર આપણે શ્વાસોશ્વાસ લીધા કરીએ છીએ. માટે આપણને જીવતા રાખવાને સૌથી અગત્યની ચીજ હવા છે.

\+ \+ \+ \+ \+ \+ \+

સારી ઉંઘ મેળવવાનો સરસ ઉપાય શ્રમ છે. રાતે વધારે ખાવાથી ખરાબ સ્વપ્નો આવે છે; તમારાં સ્વપ્નાં એમ બતાવે છે કે તમારા મગજને બરોબર ચેન નથી. ભોંયતળીએ સૂવાથી ઘણીવાર મંદવાડ આવે છે. મંદવાડ આવવાના કારણોમાં ભોંયતળીએ રહે તેજ તેની શરદ હવા વગેરે છે. ભારે અને નઠારી ઝેરી હવા વિશેષે કરીને ભોંયતળીએ રહે છે. માટે ભોંયતળીએ માણસોએ સુવું નહી, ઇશ્વરની આપેલી ઉંઘ સર્વથી ઉત્તમ છે. તમે દિવસે એની ઇચ્છાને અનુસરી ઉદ્યમ કરો અને રાતરે ઉંઘમા તે તમારૂં રક્ષણ કરે એવું તેની પાસે માગો

PART VI, ભાગ ૭ ઠો.

Sentences—વાક્યો.

"અત્રે શિખનારને અગાઉ શિખેલું ભૂલી ન જાય તેથી અને પોતાની મેળે અનુભવ કરે તેવી મતલબથી ટુંકા અને હમેશામાં વપરાશમાં આવતાં કેટલાક વાક્યો આપ્યા છે જે પ્રથમ અભ્યાસીએ ગુજરાતી વાચી પોતાની મેળે આવડે છે કે કેમ તે જોવું અને પછી પોતે કરેલુ અંગ્રેજી વાક્ય ખરૂં છે કે કેમ તે તપાસવું. બનતા સુધી આ ટેવ પાડવા માટે સ્લેટ પેનનો ઉપયોગ થાય તો વધારે સારૂં."

આવો સાહેબ,	Come here, Sir.
ભલે પધાર્યા.	You are wel-come.
ક્યાથી આવો છો ?	Where do you come from ?
આપનું નામ શું ?	What is your name ?
આપની ઉમ્મર કેટલી છે ?	What is your age ?
આપ શો ધંધો કરો છો.	What are you ?
તમારે કેટલાં છોકરા છે ?	How many children have you ?
હું ગાધી છું.	I am a druggist.
મારૂં નામ રતીલાલ છે.	My name is Ratilal.
મારી ઉમ્મર આશરે ૨૨ વર્ષની છે.	My age is of about 22 years.
મારે ૪ છોકરા ને ૨ છોકરી છે.	I have 4 sons & 2 daughters.
તમો શી જ્ઞાતે છો ?	What are you by caste ?
હું નાગર વાણીયો છું.	I am a Nagar Bania.
કઈ જાતના નાગર ?	What kind of Nagar ?

વિસા નાગર.	I am a Visa Nagar. [have you ?
તમારે કેટલા ભાઈ છે ?	How many brothers and sisters.
બે ભાઈ અને એક બ્હેન.	Two brothers and one sister.
તે શું કરે છે ?	What do they do ?
એક ભણે છે અને બીજો નોકર છે.	One is a student and the other is in service.
તેને શું મળે છે ?	What does he get ?
દરમાસે વીસ રૂપિયા.	20 rupees a month.
આ કોણ છે ?	Who is this ?
તે મારો સાળો છે.	He is my brother-in-law.
તે હુશીયાર જણાય છે.	He seems to be intelligent.
તે શું ભણે છે.	What does he learn ?
છઠ્ઠું ધોરણ ઇંગ્રેજી.	He is in the English sixth standard.
કઈ નિશાળે તે જાય છે ?	What school does he attend ?
સરકારી હાઇસ્કુલ.	Government High School.
બારણા આગળ કોણ છે ?	Who is at the door ?
કોઈ નહિ સાહેબ.	None Sir !
ત્યારે બારણા કોણ ઠોકે છે ?	Who knocks at the door ?
રતનચંદ.	Ratanchand.
તે કેમ આવ્યા છે !	Why is he come.
આપને મળવા સારૂ.	To see you.
શા માટે.	What for ?
કોઈ બાબતમાં તમારી તેને સલાહ લેવાની છે.	He wants to consult you about some matter.
ભલે આવવા દો.	Alright, let him come,
કેમ. રતનચંદ કેમ છો !	Well, Ratanchand how are you ?
તંદોરસ્ત, સાહેબ.	Alrihgt, Sir.
અહી આવવાનું પ્રયોજન શું ?	What made you to come here ?
તમને કંઈ બાબતસર પૂછવા	To cousult you about something.
કઇ બાબત ?	What about ?

મારા ઘરના વેચાણના સંબંધમા.	About the sale of my house.
કયું ઘર ?	What house ?
જે ઘરમાં હું રહુ છું તે.	The house in which I live.
શા માટે વેચો છો ?	Why do you sell it ?
પૈસાની ખાતર.	For money.
ભલે, વેચો.	Well, sell it.
પણ વેચતા પ્હેલાં વકીલની સલાહ લેજો.	But, before you sell it, couselt some good pleader. (mend ?
તમો કયા વકીલ માટે ભલામણ કરો છો !	What pleader do you recom-
હું તો હંમેશાં મણીલાલ મારફતીયાની સલાહ લઉ છું.	I always consult Mr. Manilal Marfatia. [note to him.
કૃપા કરી તેના ઉપર ચીઠ્ઠી આપશો.	Will you please give me a
હા લખી આપું.	Yes, I just write it.
તમારો ભાઇ કયાં છે ?	Where is your brother now ?
તે સુરત ગયા છે	He is gone to Surat.
શા માટે ?	What for ?
કાપડ ખરીદવા.	To purchase cloth ?
કઇ જાતનું કાપડ ?	What sort of cloth ?
કીનખાબ.	Brocade.
તમે કેમ છો ?	How are you? How do you do?
સારી પેઠે.	Quite well.
ખુરશી લઇને બેસો.	Take a chair and sit in it.
તમને ઘણા વખતે મળુ છું.	(I) see you after a long time.
લગભગ બે વર્ષે.	After about two years.
હું હાલમાં અહીં રહેતો નથી.	I do not live here now.
કયાં રહોછો ? ત્યારે.	Where do you live ? then.
હુ ધધા અર્થે પુને રહું છું.	I live in Poona for the sake of profession.
શો ધંધો કરો છો ?	What do you do ?
કાગળ વેચવાનો.	Paper trade.
તમારા ઘરમા બધા સારા છે ને ?	Are all the members of your.

	family alright?
હા પરમેશ્વરની મહેરબાનીથી બધા કુશળ છે.	Yes, by the grace of God they are alright.
તમે ક્યારે આવ્યા ?	When did you come ?
શનિવારે.	On *Saturday* last.
અહીં કેમ આવવું થયું ?	What made you come here ?
ફક્ત સગા સ્નેહીઓને મળવા કાજે,	Only to see relations and friends.
તમે એકલા આવ્યા છો કે ?	Have you come alone ?
ના, બધા કુટુંબ સાથે.	No, with all my family.
તમે ક્યારે પાછા જનાર છો ?	When are you to go back ?
એકાદ અઠવાડિયામા,	In about a week.
ગયા પહેલા મને મળજો.	Please, see me before you go.
કેમ, કંઈ કામ છે ?	What, have you any business ?
હા, મારે કાગળ આપવાનો છે.	Yes, I have to give you a letter.
કોના ઉપર.	To whom.
મોતીચંદ ભગવાન ઉપરનો.	To Motichand Bhagvan-
શું તમે તેમને ઓળખો છો.	Do you know him ?
હા કેટલોક વખત થયા હું ઓળખું છું.	Yes, I know him for some time past.
જરૂર હું મળીશ	I will see (you) positively.
પેલો કાગળ આપો છો કે ?	Do you give me that letter.
હા, લ્યો લઇ જાઓ.	Yes, take it away
તમારા ભાઇને મારા સલામ કહેજો.	Give my best compliments to your brother
કાગળ લખતા રહેજો.	Do write letters to me.
સારા કામે અત્રે પાછા આવજો.	Come on good occasions here.
તમારો મિત્ર ક્યાં રહે છે ?	Where does your friend live ?
તે લાનોલીમાં રહે છે.	He lives at Lanoli.
શું તેને અહીંની હવા માફક નથી આવતી.	Does not the climate of this place agree with him ?
ના. જ્યારથી તે ઇંગ્લાડથી અત્રે આવ્યો છે ત્યારથી તેની તંદુરસ્તી સારી નથી.	No, since his return from England his health is not good.

ચહા પીશો ?	Will you take tea.
ના, મને ટેવ નથી.	No, I am not accustomed to it.
શું દુધ પીશો ત્યારે.	Then, will you drink milk. ?
નહી માફ કરો.	No, Excuse me.
તમે ક્યાં ઉતર્યા છો ?	Where have you put up ?
મારા સ્નેહીને ત્યાં.	At my friend's.
તમારો મિત્ર કયાં રહે છે ?	Where does your friend live ?
રેલ્વે સ્ટેશન નજદીક.	Near the Railway Station.
આ ચંદુલાલ આવ્યા.	Here is Mr. *Chandulal.
કયા ચંદુલાલ ?	Which Chandulal.
સરસ્વતી પ્રેસના મેનેજર.	Manager of the Sarasvati Press.
તેમને અહીં બોલાવો.	Call him here
ચંદુલાલ આવો.	Come here Mr. Chandulal.
આ મારે છાપવાનું છે	I have to print this.
કયા ટાઇપમા છાપવાનું છે ?	What type is to be used ?
પૈકા ઇંગ્લીશ.	English Pica.
કયા માપમાં છાપવાનું છે ?	In what form it is to be printed ?
ફુલ્સકૅપ.	Foolscap.
કેવા કાગળ વાપરવાના છે ?	What paper is to be used ?
૧૬ રતલી વાઘ છાપના.	Lion brand 16 lbs.
બીજુ કંઇ	Anything else.
નહીં.	No.
સાહેબ ત્યારે રજા લઉ છુ.	I beg leave of you Sir.
ભલે પધારો પણ પ્રુફ જલ્દી મોકલાવજો.	Alright, you may better go, but send me proofs soon.
કયારે મોકલાવશો ?	When will you send them ?
પરમ દીવસે સાહેબ.	The Day after to morrow Sir.

+ ઇંગ્રેજીમા વાત કરતાં કોઇને બોલાવવો હોય અગર કોઈના સબંધમાં વાત કરવી હોય તો બને ત્યા સુધી તેના નામ પ્હેલાં Mr. (મીસ્તર) શબ્દ વાપરવો એ રીતસર છે, બહુવચનમાં Messrs (મેસર્શ) વપરાય છે.

અને તો વ્હેલા મોકલાવજો કેમકે મારે મુંબઈ જવાનું છે.	Try to send (them) earlier as I have to go to Bombay.
તમારૂ નામ શું છે ?	What is your name ?
સાહેબ મારૂ નામ મણીલાલ	My name is Manilal, Sir.
તમારૂ આખું નામ શું.	What's† your full name ?
તમારા પિતા શો ધંધો કરે છે ?	What is your father ?
મારા પિતા વકીલ છે.	My father is a pleader.
તે ક્યાં વકીલાત કરે છે ?	Where does he practise ?
અમદાવાદ જીલ્લામા.	In the Ahmedabad Zilla.
તમને કેટલાં વર્ષ થયાં ?	How old are you ?
મને પંદર વર્ષ થયાં સાહેબ.	I am fifteen years old, sir.
તમે કઇ નિશાળેથી આવ્યા ?	What school do you come from ?
હુ ન્યુ ઇંગ્લીશ સ્કુલમાથી આવું છુ.	I come from the New English School.
તમો નિશાળ છોડવાનું સર્ટીફીકેટ લાવ્યા છો ?	Have you brought your leaving certificate.
તમે કયા વર્ગમાં હતા ?	What standard were you in ?
તમને ત્રીરાશી આવડે છે ?	Can you work example in Proportion ?
બારમો પાઠ વાચો.	Read the lesson the twelth.
તમારી ચોપડી, કાગળ અને કલમ લ્યો.	Take your books, pen and paper.
મીસ્તર માણીલાલને તમારી પરિક્ષા લેવા માટે કહો.	Ask Mr. Manilal to examine you.
કાલે બે પાઠ કરી લાવજો.	Prepare two lessons for to morrow.
અમો વધારે કરી શકીશું સાહેબ.	We can do more, Sir.
કવિતાની વીસ લીટી મોઢે કરવી.	Learn 20 lines of poetry by heart.
આ વર્ગનો શિક્ષક કોણ છે ?	Who is the teacher of this class ?
રતીલાલ ભોગીલાલ સાહેબ.	Ratilal Bhogilal, Sir.
તે ક્યાં ગયા છે ?	Where is he gone ?

† What's (હ્વૉટસ) એટલે What is (હ્વૉટ ઇઝ) આવી રીતે is નહિ વાપરતાં કેટલીક વખત ફક્ત s વપરાય છે તેમા કંઇ ખોટું નથી.

તે માંદા હોવાથી રજા ઉપર ગયા છે.	He is on sick leave.
આ છોકરામાટેતમને(હું)ભલામણ કરૂં.	I recommend you this boy
કાલે તમારી દાખલ થવાની ને વર્ગની ફી લાવજો.	Bring your entrance and class fees to-morrow.
કાલે હું આવી શકીશ નહી.	I cannot come to morrow.
તમે કોની રજાથી બહાર ગયા ?	With whose permission did you go out ?
તમારી સાહેબ.	With your kind permission Sir.
તમારો ભાઈ સારા અક્ષર લખે છે.	Your brother writes a good hand.
તેને તેના અક્ષર સુધારવા કહો.	Ask him to improve his hand
તમારી બીજી ભાષા શું છે ?	What is your second language ?
ફ્રેન્ચ સાહેબ.	French, Sir.
તમે ફ્રેન્ચમાં કયાં સુધી અભ્યાસ કર્યો છે	How far have you progressed in French.
આ ચોપડી કઇ છે.	What is this book.
ઈંગ્રેજી–ગુજરાતી ડીક્ષનરી છે.	It is (a copy of)English Gujarati (Dictnoary.)
તે કોની બનાવેલી છે ?	Who has compiled it ?
રા. બ, ફ્. કારભારી.	Mr. B. F. Karbhari.
તેની કીમ્મત શું છે ?	What is its price ?
અઢી રૂપિઆ.	Rupees Two and a half.
તે કયા વેચાય છે ?	Where can it be had from ?
મેસર્સ રામચંદ્ર ગોવિંદ અને છોકરાના ત્યાંથી.	From Messrs Ramchandra Govind and sons.
તમારી પાસે આપ્ટેકૃત સંસ્કૃત ઇંગ્રેજી કોષ છે ?	Have you got a copy of Prof. Apte's Sanskrit English Dictionary ?
કઈ આવૃતી તમારે જોઇએ છે ?	What edition do you want ?
છેલ્લી.	The latest.
તેની તો એકજ આવૃતી છે.	There is only one edition of it.
તે બે જાતની આવૃતીમાં છપાય છે.	It is published in two editions.

કયી કયી ?	What are those ?
સામાજીક અને રાજકિય.	One is popular (edition) and the other is Royal one.
બન્નેની શું કીમ્મત છે.	What is the price of both.
ચાર અને આઠ રૂપિયા.	Rupees four and eight respectively.
ચાર રૂપિયાવાળી આપો.	Give me one of four Rupees.
કંઈ કમીશન આપો છો કે ?	Do you allow any Commission ?
આ ચોપડી ઉપર કંઈ નહી.	Nothing on this book.
એમ કેમ ?	What is the reason for it ?
અમને તે ઉપર બહુ ઓછું મળે છે.	We get very little on it
બીજી ચોપડી ઉપર શું આપો છો.	What do you give on other [books.
અમારી પોતાની ચોપડી ઉપર ૨૦ ટકા અને બીજી ઉપર છ ટકા.	On our own publications (we give) twenty per cent and on others six p. c.
તમારી કઈ કઈ બુકો છે ?	What are your publications ?
ઘણીએ છે.	There are many.
આ તેનું લીસ્ટ રહ્યું.	Here is their catalogue.
આ ઘાંચી છે.	This is an oil man.
તેને તેલનો ભાવ પૂછો.	Ask him the rate of oil
કયું તેલ ?	What oil ?
એરંડીયું.	Castor oil.
રૂપિઆનું છ શેર.	Six pounds for a rupee.
તેને ત્યાં કેટલી ઘાણી છે ?	How many oil mills has he ?
આશરે ચાર ઘાણી તેને ત્યાં છે.	He has abouts four oilmills.
તમારી ઑફીસ કયાં છે ?	where is your office ?
ચર્ચગેટ સ્ટ્રીટમાં.	In the Church Gate street.
તમે શો વ્યાપાર કરો છો ?	What is your trade ?
કાપડીઆનો.	Cloth merchant.
હાલમાં કાપડના શા ભાવ છે ?	What are the rates of cloth [now ?
કઈ જાતના કાપડના ?	What kind of cloth ?

સાધારણ બજાર સંબંધી હું તમને પૂછુછું.	I ask you about the general market
હાલમાં રૂના બજાર તેજ હોવાથી કાપડ ઉપર સાધારણ ૨૦ ટકા વધ્યા છે.	Owing to the advance in cotton the cloth market is high up with about 20 p. c.
આટલું છતાં બજારમાં ખરીદી નથી.	However there is no sale in the market.
તેનું કારણ શું ?	What is the reason of it.
દુકાળ.	Famine.
માદરપાટનો શો ભાવ છે ?	What is the price of Calico.
તેમાં ૪-૫ જાત છે.	There are 4-5 kinds of it.
કયો સારો છે ?	Which is the best ?
મકરબાનો.	*Makarba* brand,
તેનો શો ભાવ છે ?	What is its rate.
૪૦ વાર તાકાના પાંચ રૂપિયા.	Five Rupees for a piece of 40 yeards.
બીજાના શા ભાવ છે ?	What are the rates of others.
૩ થી ૪ રૂપીઆ તાકાના.	From rupees 3-4 per piece.
તમે ફક્ત સુતરાઉ કાપડ રાખો છો ?	Do you keep cotton goods only ?
હા.	Yes.
ઊનનું કાપડ જોડેની દુકાને વેચાય છે.	The woolen goods can be had from the next shop.
આ મણીલાલ વકીલનું ઘર છે.	This is the house of Vakil Manilal.
ચાલો આપણે તેમને મળીએ.	Let us see him.
ઘરમાં મણીલાલ છે કે ?	Is Manilal in ?
હા.	Yes.
વકીલ સાહેબ ?	Good morning, Vakil Sahib.
કેમ, આવો.	Alright, come in.
તમારે શું કામ છે.	What do you want.
રતીલાલ પૈસા આપતો નથી અને આ તેનું ખાતું છે તે ઉપરથી ફરિયાદ કરવાની છે.	Ratilal does not pay me, here is his *khata* (entry) and I want to sue him.
ખાતુ મુદત બહાર છે, તમારી ફરિયાદ નહી ચાલે.	The *Khata* is time barred and your suit will be invalid.

બીજો કંઇ ઉપાય ?	Is there any remedy ?
અંદર અંદર સમજો.	Settle among your selves.
અથવા નવું ખાતું પડાવી લ્યો	Or, have his new *Khata*.
હાથે કરીએ તો ?	If we do it our selves.
તમારા ઉપર ફોજદારી થશે.	You will be criminally charged.
કયા ગુન્હા માટે ?	For what crime ?
બનાવટી કરવા માટે.	For committing a forgery.
તમે મને સુચવ્યું તે સારૂં કર્યું.	It is better that you have informed me.
રતનલાલને તાવ આવ્યો છે.	Rataulal has got fever.
કેટલી ડીગ્રી તાવ છે ?	What is the temperature of the fever ?
એકસો પાંચ.	One hundred and five degrees
શું ત્યારે ડૉક્ટરને બોલાવીશું ?	What, then shall we send for a doctor ?
હા ડૉ. રવિભદ્રને બોલાવો	Yes, Call Dr. Ravibhadra.
આ ડૉ રવિભદ્ર આવ્યા	Here is Dr. Ravibhadra.
તેને તમારી નાડ બતાવો.	Let him feel your pulse.
તમારી જીભ બહાર કાઢો.	Show me your tongue.
તમને સારૂં થશે.	You will feel better.
ક્યારે ?	When ?
બે ચાર દીવસમાં.	In about two-four days.
શી દવા લઉં ?	What medicine shall I take.
આ હું લખી આપું છું તે દવા લેજો.	Take the medicine which I prescribe now.
તે કેટલી વખત લેવાની છે.	How often it is to be taken ?
દર છ કલાકે દીવસમાં ત્રણ વખત.	Every six hours thrice a day.
તે ક્યાંથી લાવું સાહેબ	Whence shall I bring it, Sir ?
દવા વેચનારાના ત્યાંથી.	From a Chemist.
કયા દવા વેચનારના ત્યાંથી ?	From which Chemist ?
ગમે તે દવા વેચનારના ત્યાં તે મળશે.	It can be had from any chemist.
મણીલાલ, મને આ દવા આપો.	Manilal, Give me this (Prescribed) medicine.

તે કોણે લખી આપી છે.	Who has prescribed it ?
ડૉકટરે.	The Doctor.
તેના તમને ચાર આના બેસશે.	It will cost you four annas.
ભલે લ્યો ચાર આના અને તે મને આપો.	Alright, take these four annas and give it to me.
તમે કેટલી જાતની દવા વેચો છો ?	How many kinds of English medicines [do you sell ?
બધી જાતની ઇંગ્રેજી દવા.	All kinds of English Medicines.
મારે ઘર બાંધવું છે.	I wish to build a house.
કઇ જાતનું.	Of what fashion.
ઇજનેરના નકશા પ્રમાણે.	According to the plan of an [Engineer.
તમારી પાસે નકશો છે ?	Have you got a plan ?
ના, હું તે કરવા માગું છું.	No, I want to have it done
તમારો ઇજનેર કોણ છે ?	Who is your engineer ?
મારો કોઈ ખાસ ઇજનેર નથી.	I have got no particular engineer.
ગમે તેની પાસે હું કરાવીશ.	I will get it done by anybody.
હુ તમને કેશવલાલ માટે ભલામણ કરૂં છું.	I recommend you for Keshavlal.
ભલે તેને જણાવશો.	Alright, Inform him of it.
તે આવે છે.	Here, He comes.
તેને આપણા ઘરનો નકશો બનાવવા કહો.	Tell him to make a plan of our [house.
ઘર કેવું કરવા માગો છો ?	What sort of a house do you want to build ?
તમે કહેશો તેવું પણ ખર્ચનો અડસટો દસ હજાર રૂપિઆ ઉપર ન જવો જોઇએ.	I will do it according to your opinion, but mind that the cost does not exceed ten thousand rupees.
ભલે. હું તમને નકશો મોકલાવીશ.	Alright, I shall send you the plan.
કડીઆ, સુતાર વગેરે માણસોની પણ તજવીજ કરી રાખજો.	Make arrangements for bricklayers carpenters and others.
રેલ્વે સ્ટેશન અહી છે.	Here is the railway station.
તમે સુરતની બે ટીકટો મને લાવી આપો. ઉતારૂઓની ભીડ છે.	You get me two tickets for surat. Passengers are crowded.

બેસવાની સારી જગ્યા મળશે નહી.	(We) will not get good seats.
તમારે કયા વર્ગની (રેલ્વે) ટીકીટ જોઇએ છે?	For what class do you want the tickets ?
ત્રીજાવર્ગની સાહેબ,	Third class, Sir.
બે રૂપિઆ ત્રણ આના લાવો.	Give (me) two Rupees and three annas.
લ્યો, આ રહ્યા પૈસા.	Here are the money.
સાહેબ ગાડી કયારે આવે છે.	Sir, when does the train arrive ?
બેને પીસ્તાલીસે.	At 2-45. P. M.
હજુ એક કલાક બાકી છે.	Still there is one hour left.
આ પ્લાટફોર્મ સારૂં છે.	This is a good platform.
અત્ર સ્ટેશન માસ્તર દેશી છે	The Station master of this place is a native.
તે અહીંઆ ચાર વર્ષથી છે.	He has been here for four years.
તેના હાથ નીચે ઘણા માણસો છે.	There are many servants under him.
પેલી ગુડસ (માલ) આફીસ છે.	That is goods office.
તે ખાતું જુદું છે.	It is a separate department,
આ તાર માસ્તર છે.	This is a telegraph master.
માસ્તર સાહેબ, આ તાર મોકલવાનો છે.	Master, this message is to be despatched.
કયાં મુકવાનો છે.	Where is it to be sent ?
ગ્રાંટરોડ–મુંબાઇ.	Grant Road-Bombay.
કેવી રીતે તે મોકલવાનો છે.	How do you want to send it.
તાકીદથી.	Urgently.
તારના ત્રણ વર્ગ છે.	There are three classes of messages.
એક તાકીદે, બીજો સાધારણ અને ત્રીજો ડીફર્ડ.	One is *urgent*, the other is *ordinary* and the thirt is *deferred*.
તેના શા દર છે.	What are their rates ?
બે રૂપિઆ, રૂપિઓ અને આઠ આના. દર આઠ શબ્દના અનુક્રમે	Rs. 2, Re. 1 and annas eight for every eight words respectively.

નામના અક્ષર ગણવામાં આવતા નથી.	The words of the address are not charged.
આ શહેરમાં કેટલી ટપાલ ઑફીસ છે.	How many post offices are there in this city ?
ત્રણ.	Three.
તે ક્યાં છે?	Where are they ?
એક ભદ્રમાં બીજી માણેકચોક અને ત્રીજી રેલ્વે સ્ટેશન પર.	One is in the Bhadra, other is in Manekchok and the last one is on the Railway Station.
કાગળો કઇ પોસ્ટ ઑફીસમાં વ્હેંચાય છે.	At what Post office are letters delivered ?
મોટી પોસ્ટ ઓફીસે.	At the Head Post Office ?
દીવસમાં કેટલીકવાર વ્હેંચાય છે ?	How many deliveries are there in day ?
ત્રણ, સવારે, બપોરે અને સાંજે.	Three, Morning, noon and evening.
મુંબાઈ તરફના કાગળો ક્યારે મળે છે ?	When do we receive letters on the Bombay side.
બપોરે,	In the noon.
ઇંગ્લાંડના કાગળો ક્યારે રવાના થાય છે ?	When are letters for England posted ?
દર શુક્રવારે.	Every Friday.
તેના ઉપર કેટલી ટીકીટ જોઇએ છે ?	How many postal stamps are required on it.
દર અડધા અઉંસે એક આનો.	One anna per every half ounce.
બુક પોસ્ટ ઉપર શું લગાડાય છે ?	What is the rate for Book-post ?
દર પાંચ તોલે અડધો આનો.	Half anna per every five Tolas.
આપણાં બુક પોસ્ટ ઉપર શું ?	What on our (Inland)book post ?
દર તોલે અડધો આનો.	Half anna for every ten Tolas.
આ કાગળ ટપાલમાં નાખજો.	Please post this letter.
માસ્તર સાહેબ કાર્ડ આપો.	Please give me a post card
સાહેબ આ કાગળ રજીસ્ટર કરાવવો છે.	Sir, I want to send this letter as registered.

પહોંચ જોઈએ છે?	Do you want its receipt ?
ના સાહેબ !	No, Sir. [half.
તમને અઢી આના બેસશે.	It will cost you two annas and a
ભલે ! લ્યો આ પૈસા.	Alright, here is the money.
તેની ટીકીટો લઈ ચોડો.	Take the postal stamps & affix them to it (letter). [box.
ટપાલ પેટી કયે વખતે ઉઘડે છે? સાહેબ!	Sir, when do you open the letter
દરરોજ સાંજે ચાર વાગે.	At 4 P. M. everyday
સાહેબ આ બેંગી મોકલવાની છે.	Sir, I want to send this parcel.
પૈસા ભરવા છે કે નોટપેડ.	Do you want to send it paid or unpaid parcel ?
પૈસા ભરવાના છે.	I want to send it as-paid parcle.
૨૦ તોલે ચાર આના બેસશે.	You shall have to pay four annas for every 20 Tolas.
સાહેબ બે આનામાં ૨૦ તોલા જાય છે ને.	Sir, there is also another kind of Parcel which is sent at two annas per 20 Tolas
તેની તમને રસીદ નહી મળે.	You will not get a receipt for it.
તેના ઉપર તમારે ફક્ત ટીકીટજ લગાડવી પડશે.	You shall have to fix a stamp on it. [cepted.
સાહેબ મનીઆર્ડર ક્યાં લેવાય છે.	Sir, where are money orders ac-
અહીંઆં, બીજે બારણે જાઓ.	Here, go to the next door.
સાહેબ મારે દસ રૂપિયાનો મનીઆર્ડર કરવાનો છે.	Sir, I have to send a money order of Rupees ten.
ક્યાં મોકલાવો છો?	Where do you want to send it ?
મેસાણે.	To Mesana. [annas more.
બે આના બેસશે.	(You) shall have to pay two
આ શહેરમાં ચાર લાઇબ્રેરીઓ છે.	There are four libraries in this city.
તે ક્યાં છે અને કઇ?	Where are those, and which ?
એક ભદ્રમાં હિમાભાઈ, બીજી રાયપુર	One Himabhai Institute is in
દરવાજા બહાર આપારાવ, ત્રીજી	the Bhadra, second one is Aparao

ભાઇશંકર અને ચોથી રીચીરોડ પર મણીભાઈ લાઇબ્રેરી.	outside the Raipur gate the third is Bhaishankars and the last one is Manibhai Library on the Richey Road.
તેમાં કેટલી મફત છે ?	How many of these are free ?
ફક્ત બે.	Only two.
કઇ કઇ ?	What are those ?
ભાઈશંકર અને મણીભાઈ.	Bhaishankar and Manibhai.
કઇ લાઇબ્રેરીમાં ચોપડીઓ છે ?	In which library are there books ?
ભાઇશંકરમા.	In the Bhaishanker library
સાહેબ મારે આ ચોપડી વાંચવા જોઈએછે.	Sir, I want to issue this book.
તે એક મેમ્બર લઇ ગયો છે.	It is issued to one member.
ત્યારે મને આ બીજી આપો,	Then, issue me this book
લ્યો અહીં સહી કરો.	Take it and sign here
આ લાઈબ્રેરીનો સેક્રેટરી કોણ છે ?	Who is the Secretary of this library.
રોડામલ પ્રેમજી	Rodamull Premji.
તે કોણ છે.	Who is he ?
તે અત્રેની અંગ્રેજી નિશાળના હેડમાસ્તર છે.	He is the Head master of English School here
આ લાઇબ્રેરીમાં કેટલા મેમ્બર છે ?	How many members are there in this library ?
બસોને વીસ	Two hundred and twenty.
દરેક મેમ્બરનું લવાજમ શું છે ?	What is the subscription of each member ?
ત્રણ જાતના લાઇબ્રેરીમા મેમ્બરો છે.	There are three kinds of members in this library.
તે દરેક જાતનું લવાજમ શું છે ?	What is the subscription of each class of them ?
દર માસે બે, ચાર અને આઠ આના.	Two, four and eight annas every month.
લાઇબ્રેરીની બધી ઉપજ કેટલી છે.	What is the income of the library ?

ત્રણસો રૂપિઆ મેમ્બરોની અને બસો રૂપિઆ વ્યાજના મળી કુલ રૂપિયા પાચસો.	The whole income is rupees five hundred of which the sum of Rs. three hundred is recovered from members and the other two hundred is the income of interest.
ખર્ચ શુ છે?	What is the expenditure?
પાચસો રૂપિયા.	Five hundred rupees.
લાઇબ્રેરી ઘણી સારી છે.	The Library is a good one.
તેનું મકાન પણ સારૂ છે.	Its building is also a good one.
મકાનની શી કીમત લાગી હશે?	What must be the cost of the building?
આશરે વીસહજાર રૂપિયા.	About twenty thousand Rupees.
તમારૂ ખાતુ કયા રાખો છો?	Where do you keep your accounts
મગનલાલ સરૂપચદના ત્યા.	In the firm of Maganlal Sarupchand
કાંઈ બેકમાં રાખતા નથી?	Don't you keep it in any bank?
ના, કેમકે ત્યા ચાલુ હીસાબ પર ફક્ત બે ટકા વ્યાજ મળે છે	No, because only interest of 2. p. c. is allowed on current accounts
પણ તે સહીસલામતવાળું છે.	But it is safe.
મને મારો સરાફ ચાર ટકા આપે છે	My banker allows me 4 p. c.
તમો કઈ બેક પસદ કરો છો.	What bank do you prefer?
અત્રેની બધી બેંકો મોભાવાળી છે.	All the banks of this place are respectable.
તમારૂ ખાતુ ક્યાં રાખ્યુ છે.	Where have you kept your accounts?
મુબાઈ બેંકમાં.	In the Bombay Bank.
બાંધી મુદતનો શો ભાવ છે.	What is the rate of fixed deposits?
વર્ષની મુદતના ચાર ટકા.	Four Percent for deposits of one year.
ચેક કમામણી શો દર છે?	What is the charge for a cheque?
સો રૂપિયાના ચેક માટે આઠ આના.	Eight annas for a cheque of Rs. one hundred.

સાહેબ મારે આ બેંકમાં ખાતુ રાખવું છે.	Sir, I wish to open accounts with [this bank.
તમે કોણ છો ?	Who ars you ?
હું સરકારી નોકર છું.	I am a Government servant.
તમો કેવું ખાતું રાખવા માગો છો.	What sort of account do you wish to open.
ચાલુ ખાતું.	Current account.
તમને તમારા રૂપિયા પર ફક્ત ત્રણ ટકા પ્રમાણે દર વર્ષે વ્યાજ મળશે.	You will get only Three percent per annum on your money.
તમો કેટલા રૂપિઆ હાલ મુકવા માગો છો ?	How many rupees do you want to deposit ?
ફક્ત ત્રણ હજાર.	Only Rupees three thousand.
આ સ્લીપ બુક લ્યો અને તેમાં વિગત મુજબ લખો.	Take this slip book and write out the contents in it
આ તમારા હિસાબની ચોપડી છે.	This is your account book.
આ ચૅક બુક છે.	This if a cheque book.
જ્યારે જ્યારે તમારે રૂપિઆ જોઇએ ત્યારે અમારા ઉપર ચેક મોકલજો.	Whenever you require money send us a cheque.
ભરવા હોય ત્યારે	What to do when sending ?
આ સ્લીપ બુક ભરી તેની સાથે પૈસા મોકલજો.	Send your money with contents filled in this slip book.
તમે તમારી જીંદગીનો વિમો ઉતરાવ્યોછે?	Have you insured your life ?
ના, તે શું છે ?	No, What is it ?
તે મુવા પછી પૈસા મળવાનું સાધન છે ?	It is a security of money after (death.
કેવી રીતે.	How.
તમારી જીંદગીનો વીમો ઉતરાવીને.	By insuring your life.
જીંદગીનો વિમો કેવી રીતે ઉતરે છે ?	How is the life insured.
પહેલા તમારે આ ફોર્મ ભરવું પડે છે.	You have to fill up this form first.
અને પછી બીજા બે ફોર્મો ભરવાના છે	And afterwards two forms are to be filled in by your friends.
પછી તમને દાક્તર તપાસી રીપોર્ટ કરશે.	Afterwards medical officer will examine you and report on it.

પછી કંપની તમને તમારી જીંદગીનો વિમો ઉતારવામાં આવ્યો છે કે નહીં તે લખશે.	Afterwards the company will inform you whether your life is insured or not.
તમારે દર હજારે તમારી ઉમરના પ્રમાણસમા રૂપિયા ભરવા પડશે.	You shall have to pay money according to your age for every thousand rupees you insure.
મારી ઉમર વીસ વર્ષની છે.	My age is of 20 years.
તમારે દર હજારે દર વર્ષે ૨૦ રૂપિઆ ભરવા પડશે.	You shall have to pay Rupees twenty for the sum of Rs. 1000 every year.
બે હફતેથી ચાલે કે નહી ?	Will two instalments do ?
હા, પણ જો ચાર હફતા કરશો તો દર રૂપિયે અડધો આનો વધુ બેસશે.	Yes, but if you make four Instalments you shall have to pay half an anna more for every rupee.
વિમાના પૈસા ભરવાને પ્રીમીયમ કહે છે.	The sum you pay for insurance is called a premium.
તમે કઈ કંપનીમાં વિમો ઉતરાવો છો ?	In what firm do you get Insured?
ઓરિયંટલ વિમા કંપનીમા.	In the Oriental Life Insurance Company.
તે કંપનીમાં ઘણા દેશી વિમો ઉતરાવે છે.	Many natives insure in that Company.
તેનું ફંડ ઘણું મોટુ છે.	Its funds are very large.
તમે કેટલા રૂપિયાના વિમા ઉતરાવો છો.	For how much do you insure.
ત્રણ હજાર રૂપિઆ માટે.	For rupees 3000.
આ તેનું પ્રોસ્પેકટસ (સૂચીપત્ર.)	Here is its prospectus.
આ તેના ફોરમો છે.	There are its application forms.
આ કંપની કઇ સાલમા સ્થપાઇ.	In what year was this company established.
સન ૧૮૬૪.	In the year 1864 A. D.

તેનો મેનેજર કોણ છે?	Who is its manager.
એક અંગ્રેજ.	One European gentleman.
તમારા પ્રીમીયમની મુદ્દત થઈ છે.	Your premium is due now.
હું કાલે ઓફીસમાં આવી પૈસા ભરીશ.	I will come to the office to morrow and pay the sum of my premium.
તમારી જીંદગી પાસ થઇ છે.	Your life is sanctioned as insurable.
તમારી ઉમરનો દાખલો છે?	Is there any proof of your age?
મારી જન્મોતરી છે.	I have got my horoscope.
તમારી સર્વીસ બુક છે?	Have you got your service book?
મારે સર્વીસ બુક નથી.	I have got no service book.
તમારી ઉમ્મર કેવી રીતે સાબીત કરશો?	How will you prove your age?
મારો મોટો ભાઇ સોગન ખાશે.	My elder brother will make an affidavite.
વિમો ઉતરાવવો તે સારૂ છે.	It is good to insure.
મણીલાલ દલાલ આ રહ્યા.	Here is broker Manilal.
પીટીટના શા ભાવ રહ્યા?	What is the value of Petit?(shares of the mills of Sir Dinshaw Petit)
ફેબરવારી વાયદાના વ્યાજ સાથે રૂ. ૧૮૨૫.	Rupees 1825 for February including the some of divident.
તમારો શો મત છે?	What is your opinion with regard to it.
મારા મત ભાવ વધવા તર્ફ છે.	I think the price will go up.
શાથી?	How.
હાલમાં માલની ખપત છે, અને રૂના ભાવ મંદા છે.	For the present there is a good demand for goods and the cotton is gone down.
બીજા શેરોનો બજાર કેવો છે?	How is the market for other shares?
તમામ શેરોના ભાવમાં હાલ થોડો ઘણો વધારો છે.	There is some increase in the value of all other shares.

તમે ખરીદવાની સલાહ આપો છો ?	Do you advise (me) to buy ?
હા, તમને ફાયદો થશે.	Yes; you gain thereby.
સારૂ વ્યાજ મોરારજી આપે છે ?	Morarji Mills gives good divident
સાડાત્રણ ટકાની નોટનો આજે સાંજે શો ભાવ રહ્યો ?	What was the value of $3^1/_2$ P. C. consols this evening?
રૂપિયા ૯૭॥ ફેબ્રુઆરીના વાયદાના.	Rupees $97^1/_2$ for February.
તમારો શો મત છે ?	What is your opinion ?
વીલાયતમાં લેવાવેચી છે અને તેથી ભાવ તેજ થાય.	There is a probabilityofits going up owing to its demand in England.
વળી લડાઇના કારણથી ભાવ ઉતરે ખરા.	Owing to war it may go down also.
મારા માટે દસ હજારની નોટો ત્રણ ટકાની માર્ચ માસના વાયદાની ૯૫ના ભાવે ખરીદો.	Purchase for me 10,000 Rupees worth consols for 3. P. C at Rs 95 for March.
કોઇ વેચનાર નથી.	There is none to sell.
લેવાલી સારી છે.	Ther is a good demand.
બેંકવાળા વેચે છે.	Banks are selling.
સટોરીયા ખરીદે છે.	Speculators are purchasing.
પ્રેમચંદ શેઠે વેચી.	Mr. Premchand Sheth sold.
કેટલી.	How Much.
દલાલો મંદીમા છે.	Brokers are for the fall.
સુતર બજાર કેમ છે.	How is yarn market.
તે જરા તેજ છે.	It is a little higher.
કેટલો તેજ છે ?	How much it is raised.
દર રતલે પા આનો વધ્યો છે.	Quarter of an anna is raised on every pound of yarn.
મોરારજી વીસનો ભાવ શો છે.	What is the rate for Morarji 20.
આઠ આના રતલના.	Eight annas a pound.
હરણ છાપ લાલનો શો ભાવ છે.	What is the rate of Red (yarn) Deer brand.
દસ પેન્સ રતલના.	Ten pence a lb.

વૉટર કુતરા છાપ.	What for water colour dog brand.
છ પેની.	Six pence per lb. (10.
મહાલક્ષ્મી દસ નંબરનો.	What is the rate for Mahalaxmi
પાંચ આના રતલના.	Five annas per lb.
તમારો દલાલ કોણ છે.	Who is your broker.
ગોવર્ધન ઈશ્વર.	Goverdhan Ishvar.
૧૦ ગાંસડી મોરારજીની ૧૦ નંબરની રવીદત્ત ભોલાભાઈના ખાતે લખો.	Credit 10 bales of Morarji 10 in the name of Ravidat Bholabhai.
રૂ બજાર કેવો છે.	How is the cotton market ?
અમેરિકામા માલની અછત છે.	There is a want of balance of goods in America.
આ વખતનો પાક સારો છે.	Crop of this year is good.
અમેરિકા તેજ છે.	American (cotton) is dear.
ભરોચ શો ભાવ છે ?	What is the rate of Broach ?
કઈ જાત ?	What kind ?
૨૩૫ રૂપિયા ખાંડીના.	Rupees 235 per Candy.
બજાર ધારો કે એસોશિયેશન !	Is this rate for Bazar Association or for Association ?
બજાર ધારા માટે.	It is for Bazar *dhara*.
તમારો મત કેવો છે.	What is your opinion ?
હાલમાં ચુપ બેસવું.	To sit silent for the present.
લાગ આવે કહીશ.	I will in-form you when the occasion comes.
મારે જાહેર ખબર આપવાની છે.	I want to advertise.
શા બાબતની ?	What for ?
મારી દવા વેચવા માટે.	For the sale of my medicines.
તમે કયા જાહેરખબર આપવા માગો છો ?	Where do you wish to Advertise ?
અમદાવાદના એક સારા પત્રમા.	In one of the good papers of Ahmedabad.
ત્યાં કયું સારૂ પેપર છે ?	What is the best paper there ?
પ્રજાબંધુ.	The Prajabandhu.

તેના કેટલાં ગ્રાહક છે.	How many subscribers has it ?
૧૪૦૦.	1400 (fourteen hundred)
તેના લવાજમ તથા જાહેર ખબરના દર શા છે.	What are the rates for its advertisements and subscription.
મેનેજરને મળો અથવા લખો.	Write to the manager or see him.
આ પ્રજાબંધુ પત્રની ઓફીસ છે ?	Is this the office of The Praja Bandhu ?
હા, શું કામ છે.	Yes, what do you want.
મારે જાહેર ખબર આપવી છે.	I have to place my advertisement in it.
તમારી જાહેર ખબર ક્યાં છે.	Where is your advertisement ?
આ રહી સાહેબ-તે છ માસ માટે દાખલ કરવાની છે.	Here it is Sir; it is to be printed for six months.
લગભગ દોઢ કોલમ જેટલી છે.	It is about one column and a half.
તમને છ માસના રૂ. ૯૦ બેસશે.	It will cost you Rs. 90 for six months.
તમારા દર બહુ ભારે છે.	Your rates are very high.
ગ્રાહકના પ્રમાણમા તે ઓછા છે.	They are, low in proportion to (its) subscribers.
અમારા દર એકજ છે.	Our rates are fixed.
વરસ માટે ?	What for a year ?
તેથી બમણા.	Double (amount).
તમારે ખબરપત્રી જોઇએ છે ?	Do you want a correspondent ?
ના.	No. [pondent ?
તમે ખબરપત્રીને શુ આપો છો ?	What do you pay to a corres-
તેના લખાણ મુજબ.	According to his writings.
વિષય ક્યાં સુધી લ્યો છો ?	Up to what day ? you accept articles ? [day.
દર બ્રહસ્પતવારની સાંજ સુધી.	Till the evening of every Thurs-
કેવી રીતે દાખલ કરો છો ?	How do you insert them ?
જો લખાણ સારૂ હોય તો તેને જગ્યા મળે છે નહી તો તેને કચરાની	If the subject is good it is inserted otherwise it becomes

ટોપલી સાથે સ્વાધીન કરવામાં આવે છે.	subject to the waste paper basket.
મારે તમારા પત્રનું લવાજમ ભરવું છે.	I want to pay the subscription of your paper.
પેલા ક્લાર્ક પાસે જાઓ.	Go to that Clerk.
લવાજમ શું છે ?	What is its subscription ?
વરસે અઢી રૂપિયા ટપાલ સીવાય.	Rupees two and a half every year exclusive of postage.
આ પત્રનો અધિપતિ કોણ છે ?	Who is the editor of this paper ?
તમારે તેનું શું કામ છે ?	What have you to do with him.
મારે તેને મળવું છે ?	I want to see him.
તે તમને શુક્રવારે સવારે મળશે.	You will see him on Friday morning.
સાહેબજી ત્યારે	Alright then.

PART VII. ભાગ ૭.

Vocabulary—શબ્દસંગ્રહ.

અમલદાર, ધંધાદાર, તથા કારીગર વિષે.

અધિપતિ. An editor. (ઍન્ ઍડિટર્.)

અંકગણિત વેત્તા, An arithmetician. (ઍન્ ઍરિથ્મેટિશ્યન્.)

આચાર્ય, A preceptor, A Spiritual teacher. (એ પ્રીસૅપ્ટર્. સ્પિરિચ્યુઅલ ટીચર્.)

ઉઘરાણી કરનાર, A bill collector. (એ બિલ્ કલેક્ટર્.)

કઠિયારો, A wood-cutter. (એ વુડ્-કટર્.)

કણીઓ, (દાણા વેચનાર) A corn chandler. (એ કાર્ન્ ચૅન્ડલર્.)

કપ્તાન, A captain (એ કૅપ્ટન્.)

અમીન, A commissioner (એ કમિશનર્.)

આડતીઓ, An agent. (એન એજન્ટ્.)

આંખનો વૈદ, An occulist. (ઍન્ ઑક્યૂલિસ્ટ્.)

આરજા, A nun (એ નન્.)

ઈજનેર, An Engineer. (ઍન્ ઍન્જીનીઅર્.)

ઈજારદાર, A Contractor. (એ કૉન્ટ્રાક્ટર્.)

ઉમેદવાર, An apprentice. (ઍન્ ઍપ્રેન્ટીસ્.)

ઉમેદવાર, A candidate. (કૅન્ડીડેટ્.)

કરાણી, Supercargo. (સુપરકારગો.)

કલાઈ કરનાર, A tinner. (ટિનર્.)

કલાલ, (દારૂ વેચનાર) A liquor vendor. (એ લીકર્ વેન્ડર્.)

કસાઈ, (ખાટકી) A butcher (એ બુચર્.)

કંદોઈ, A sweetmeat seller. (એ સ્વીટ્મીટ્ સેલર્.)

કંદોઇ, A confectioner. (એ કન્ફેકશનર.)

કાયદા બાંધનાર, (ઘડનાર) A legislator. (એ લેજિસ્લેટર્.)

કારકુન, A clerk (કલાર્ક.)

કારભારી, A manager. (એ મૅનેજર્.)

કારીગર, An artificer (ઍન્ આર્ટીફિસર.)

કારીગર, An artist. (એન આર્ટીસ્ટ્.)

કુંભાર, A potter. (પૅાટર્.)

કોટવાળ, A magistrate. A mayor. (એ મૅજિસ્ટ્રેટ. એ મૅયર.)

કોયડા બનાવનાર, An enigmatist. (ઍન્ એનિગ્મૅટિસ્ટ્.)

ખજાનચી, A treasurer. (એ ઝરર્.)

ખલાસી, (ખારવો) A sailor, A seaman. (એ સેલર્. એ સીમૅન્.)

ખેડુત, A cultivator, A tiller, A farmer. (એ કલ્ટીવેટર્. એ ટિલર્. ફાર્મર્.)

ઓસડ તૈયાર કરી વેચનાર. An apothecary. (એન ઍપૅાથેકરિ.)

દવા વેચનાર, A chemist.(એ કૅમીસ્ટ્.)

કડીઓ, A brick layer.(એ બ્રિક્ લેઅર્.)

કનિષ્ઠ ન્યાયાધીશ, Puisne Judge (પ્યૂન જજ.)

કર (છાપા) નાંખનાર, An assessor. (ઍસેસર્.)

કવી, A poet. (પોએટ્.)

કસબણ, A Prostitute. (એ પ્રાસ્ટિટ્યૂટ્.)

,, Hoare. (હોર.)

કંસારો, A brasier. (એ બ્રેઝ્યર્.)

,, A coppersmith. (કૅાપરસ્મીથ.)

કાગદી, A stationer. (સ્ટેશનર્.)

કાપડીઓ, A drapper. (ડ્રેપર.)

કારખાના વાળો, A manufacturer. (મૅન્યુફેક્ચરર.)

કીમીઓ જાણનાર, An alchemist. (ઍલ્કેમિસ્ટ્.)

કુટણી, A bawd. A pander. A pimp. A procuress. (એ બૅાડ. એ પૅન્ડર. એ પિમ્પ. એ પ્રૅાક્યુરૅસ.)

કોતરણી કરનાર, A sculptor. (એ સ્કલ્પ્ટર્.)

ખગોળવેત્તા, An astronomer (એન ઍસ્ટ્રૅાનૅામર્.)

ખબર આપનાર, A reporter. (એ રિપૅાર્ટર.)

ખાણ ખોદનાર. A miner. (એ માઇનર્.)

ખુન કરનાર, (ખુની.) A murderer. (એ મર્ડરર્.)

ખેપીઓ, (જાસુસ) A messenger. (એ મેસેન્જર્.)

A fore-runner. (એ ફોરરનર્.)

ગવૈયો, A musician. (મ્યુઝીશન.)
ગાંધી, A druggist. A grocer. (એ ડ્રગિસ્ટ, એ ગ્રોસર.)
ઘડીઆળી, A watch-maker. (એ વૉચમેકર.)
ઘાંચી, An oilman. (એન ઑઇલમૅન.)
ઘોડા શીખવનાર, A horse breaker. (એ હૉર્સ બ્રેકર.)
ચિતારો, A painter. (એ પેન્ટર.)
ચોર, (ચોરી કરનાર) A thief. (એ થીફ.)
છબી પાડનાર, A Photographer. (એ ફોટોગ્રાફર.)
છાપનાર, A printer. (એ પ્રિન્ટર.)
છીપો, A cloth printer. (એ ક્લૉથ પ્રિન્ટર.
જીન બનાવનાર, Saddller. (સૅડલર.)
ઝવેરી, A jeweller. (એ જવેલર)
ડાકણ, A witch. (વિચ.)
ડુબકી મારનાર, A diver. (એ ડાઈવર.)
તરજુમો કરનાર, A translator. (એ ટ્રાન્સલેટર.)
તલાટી, A village accountant. (એ વિલેજ ઍકાઉન્ટંટ.)
દફતરદાર, A registrar. (રેજિસ્ટ્રાર)
દરીઆઈ સેનાપતિ, An admiral. (ઍડ્મિરલ.)
દલાલ, A broker (એ બ્રોકર.)
દીવાન, A prime Minister.

ગરાસીઆ, A land-lord. (એ લૅન્ડલૉર્ડ.)
ગ્રંથકર્તા, An author. (ઍન ઑથર.)
ગ્રાહક (ઘરાક,)A customer (એ કસ્ટમર.)
ગોવાળ, A cowherd. (એ કાઉહર્ડ.)
ઘરનો કારભારી, A steward.(એ સ્ટુઅર્ડ.)
ઘોડાવાળો, A groom. (એ ગ્રુમ)
ચમાર, A tanner. (એ ટૅનર)
ચાંચીઆ, A pirate. (એ પાયરેટ)
ચાડીઓ, (ચાડી કરનાર) A backbiter. (બૅકબાઈટર.)
છડીદાર, A beadle, A crier An usher. (એ બીડલ. એ ક્રાયર, એન અશર.)
છપાવનાર, (બહાર પાડનાર.) A publisher. (એ પબ્લીશર.) [પ્રેસમૅન)
છાપવાનો સંચો ચલાવનાર, A pressman
જાદૂગર, Magician. (મૅજિશિયન.)
[સોજર.)
જોષી, An astrologer. (એન ઑસ્ટ્રો-
ઝાડુ (વાસીદુ) કાઢનાર, A scavenger. (સ્કૅવેન્જર.) Sweeper. (સ્વીપર.)
ઢોલી,(નગારચી)A drummer. (એ ડ્રમર.)
તરજુમો સમજાવનાર, An interpreter. (ઍન ઇન્ટરપ્રીટર.)
વતનદાર, A land-holder (એ લૅન્ડ-હોલ્ડર.)
તાળાકુંચી બનાવનાર, A locksmith (લૉકસ્મીથ)
દરજી. A tailor (એ ટેલર.)
દળનાર, A miller (એ મિલર.)
દાંતનો વૈદ, A dentist. (ડેન્ટીસ્ટ.)

(એ પ્રાઇમ મિનિસ્ટર.)

દેખરેખ રાખનાર, (ઉપરી.) A superintendent (એ સુપરિંટેન્ડન્ટ.)

ધાતુનો કસ કાઢનાર (ચોકસી.) An (એન એસેયર.)

ધાવ, A nurse (એ નર્સ.) ધવડાવનારી, Wetnurse (વેટ્નર્સ.)

નકશા (પ્લાન)કાઢનાર, A draftsman (એ ડ્રાફ્ટસમૅન)

નટ, An acrabate Actor (ઍન એક્રોબેટ, ઍક્ટર).

નળ બેસાડનાર, A plumber (એ પ્લમ્બર).

નાજર, A sheriff (એ શેરિફ.)

નાયબ (પ્રતિનિધિ), A deputy. Lieutenant (એ ડેપ્યુટી લેફ્ટેનન્ટ).

નાયકા, A courtisan (એ કર્ટિઝન).

ન્યાયાધીશ, A judge (એ જજ).

નિશાની (સહી) કરનાર; A signaller (એ સિગ્નલર). A Signor (એ સીગ્નોર).

નોકર, (ચાકર) A servant (એ સર્વન્ટ).

નાવીક, A navigator (એ નૅવિગેટર).

પરિક્ષા લેનાર (તપાસનાર), Inspector (ઇન્સ્પેક્ટર). An examiner ઍન એક્ષામીનર).

પાઘડીના ખોખાં બનાવનાર, A turban maker (એ ટર્બન મેકર).

પાઠશાળા, An academy (ઍન ઍકેડેમિ).

પાદરી, A clergyman Priest (એ ક્લર્જિમૅન પ્રીસ્ટ).

પીંજારો, A carder (એ કાર્ડર).

દૂકાનદાર, A shop keeper. (એ શૉપ-કીપર.)

દૂધવાળો, A milkman. (એ મિલ્કમૅન

દેવાળીઓ, An insolvent (એન ઇન્સૉલ્વંટ.)

ધર્માધ્યક્ષ, An archbishop (એન આ- [ર્ચબિશપ)

ધાતુ પરીક્ષક, A metallurgist. Metallist (મેટલરજિસ્ટ, મેટલિસ્ટ.)

ધોબણ, A laundress (એ લૉન્ડ્રેસ)

ધોબી,A washerman (એ વૉશરમૅન).

નકશી કોતરનાર, Engraver (ઍન્ગ્રેવર)

નકીબ (મુસાહીબ) An aid-de-camp (એન એડ-ડી-કૅમ્પ).

નળીઆં ચાળનાર, A tiler (એ ટાઇલર

શરાફ, A cashier (એ કૅશિયર)

નાલબંધ, (ઘોડાનો વૈદ.) A farrier [એફેરિયર.)

નાસ્તિક, An atheist (એન એથીસ્ટ).

નીચ (હલકો) દલાલ, A petty broker (એ પેટિબ્રોકર).

પરદેશથી માલ લાવનાર, An importer (એન ઇમ્પૉર્ટર).

પ્રસવકારી વૈદ, An accoucheur(એન [ઍક્કુશર).

પાઘડી બાંધનાર, A turban folder(એ ટર્બન્ ફોલ્ડર).

પાણી (સમુદ્ર) નો નકશો બનાવનાર; A hydrographer (એ હાઈડ્રોગ્રાફર).

પારધી, A sportsman. A fowler (એ સ્પૉર્ટસમૅન. એ ફાઉલર).

પેહેરેગીર,A watchman (એ વૉચમેન).

ફડચો, (ફડચો) કરનાર. A liquidator (એ લિક્વિડેટર).
ફેરીઓ, (ફેરી કરનાર) A pedlar Packman (એ પેડ્લર. પૅકમૅન).
બગ ભગત, A hypocrite (એ હિપૉક્રિટ્).
બગબચ્ચી, (રસોઇયો) A cook (એ કુક).
બંધીખાનાનો ઉપરી, A jailor (એ જેલર).
બારીસ્ટર, A barrister, lawyer (એ બૅરિસ્ટર, એ લૅાયર)
બીબાં ગોઠવનાર, A compositor (એ કંપોઝિટર). [આઇડૉલેટર).
ભગત, (મૂર્તિપૂજક) An idolator (એન
ભરત ભરનાર; An embroiderer ઍન્ ઍમ્બ્રોયડરર)
ભવૈયો, An actor (એન ઍક્ટર).
ભાગીદાર, A partner (એ પાર્ટનર).
ભાડાવાળો, A house-letter (એ હાઉસલેટર). [સ્ટ્).
ભૂઓ, An exorcist (એન ઍાક્સૉર્સિ-
મજુર, A labourer, A tailor (એ (લેબરર, એ ટેલર).
મણીઆર, Bangle maker (બૅન્ગલ મેકર).
રંગારો, A dyer. (એ ડાયર.)
મહેસુલ ઉઘરાવનાર, A revenue collector. (એ રેવન્યુ કલૅક્ટર.)
માપણી કરનાર, A surveyor. (સરવેઅર.)

ફડીઓ, A corn dealer (એ કૉર્નડીલર)
ફાંસીઓ (ફાંસીદેનાર), A cutthroat(એ (કટ્ થ્રોટ). Hangman (હૅન્ગમૅન).
ફેસલો કરનાર, An arbitrator (ઍન આર્બિટ્રેટર). An umpire (ઍન અમ્પાયર).
બંદુકચી, A musketeer(એ મસ્કેટીઅર).
બખ્તર બનાવનાર, An armourer (એન આર્મરર)
બારોટ, (ભાટ) A bard (એ બાર્ડ).
(એ બટ્લર).
બુટલેર, A butler (રસોઇ પીરસનાર).
ભઠીઆરો, A baker (એ બેકર).
ભડવો, A procurer (એ પ્રોક્યૂરર).
ભરવાડ, A shepherd (એ શેપર્ડ).
ભવિષ્યવેત્તા, A foreteller (એ ફોરટેલર).
[પાર્ચર.)
ભાડભુંજો, A grain-parcher (એ ગ્રેઇન્
ભાડુત, A tenant (એ ટેનન્ટ્)
ભાષણ કરનાર A lecturer(એ લેકચરર).
ભોઇ, (પાલખી ઉપાડનાર.) A palanquin-bearer (એ પૅલેન્ક્વીન્ બેરર).
મદારી, Juggler (જગલર). charmer (ચાર્મર)
મસાલચી, A torch-bearer. (એ ટૉર્ચ-બેરર.)
માછલી વેચનાર, A fish-monger. (એ ફિશ-મૉન્ગર.)
મામલતદાર, A district Revenue Deputy Collector (ડિસ્ટ્રીક્ટ

માળી, A gardner. (ગાર્ડનર્.)
મિસ્રી, An architect. (એન આર્કિટેક્ટ્.)
મુખત્યાર, A delegate (એ ડેલિગેટ્)
મુખ્ય ન્યાયાધીશ A chanceller (એ ચૅન્સેલર્).
મોચી, A shoemaker (એ શુમેકર)
મોદીખાનાનો ઉપરી, A commissary (કામિસરિ).
મલ, A tumbler athlete (એ ટમ્બલર એથ્લીટ્.
લણનાર, (કાપણી કરનાર) A reaper (એ રીપર્).
લશ્કરી સિપાઈ, A soldier (એ સોલ્જર્)
લાકડાનું નકશીકામ કરનાર, A cabinet maker (એ કૅબિનેટ્ મેકર્)
લુંટારો, A robber (એ રૉબર્)
લુહાર; A blacksmith (એ બ્લૅકસ્મિથ)
વખારની રખેવાળી કરનાર A godown keeper (એ ગોડાઉન્ કીપર્.)
વછીઆત, A chapman (એ ચૅપમૅન્)
વડો ન્યાયાધીશ, A chief Justice (એ ચીફ્ જસ્ટિસ્.)
વહાણનો અમલદાર, A ship mate (એ શિપ્ મેઇટ્.)
વળાવો, (વહાણનો પગી) A pilot (એ પાઇલટ્) guide (ગાઇડ).
વીમો ઉતારનાર, An insurer (ઍન્ ઇન્સ્યૂરર્,)
વેપારી, A merchant (એ મર્ચન્ટ્) A tradesman (એ ટ્રેડ્ઝમૅન્.)

રેવન્યુ ડેપ્યુટી કલેકટર.)
મુકાદમ, A foreman. (એ ફોરમૅન્.)
મુખ્ય અધિકારી A secretary (એ સેક્રેટરી.)
મેવા વેચનાર A fruitnier (એ ફ્રુટનીઅર).
મોજણીદાર A surveyor (એ સર્વેયર).
મોદી, A grain dealer (એ ગ્રેનડીલર્) purveyor (પર્વેયર્).
રથહાંકનાર A charioteer (એ ચૅરિઑટીર્)
ઋષિ, A sage (એ સેજ).
લશ્કરી ખાતાનો અમલદાર, A military officer (એ મિલિટરિ ઑફિસર્)
લહીઓ, An amanuensis (ઍન્ ઍમૅન્યુએનસિસ્.)
લાકડાના વહેરનાર, A sawyer (એ સાયર્.)
લીલામ કરનાર, an auctioneer (ઍન્ ઑક્શનીઅર.)
વકીલ, A pleader. A solicitor. A proctor (એ પ્લીડર્. એ સૉલિસિટર્. એ પ્રોક્ટર્)
વખારીઓ, A store keeper (એ સ્ટોર કીપર્.)
વજીર, A minister Vizier (એ મિનિસ્ટર્, વઝીર્.)
વણકર, A weaver (એ વીવર્.)
વહીવટદાર, Director (ડાઇરેક્ટર્.)
વાઘરી, A birdcatcher (એ બર્ડકૅચર્).
વાળંદ (હજામ) A barber (એ બાર્બર્).
વીશીવાળો, Hotel keeper (હૉટલ્-કીપર્.)
વૈદ, A doctor. A physician (એ ડૉક્ટર્ એ ફિઝિશન્.)

શરાફ(નાણાવટી)A banker (એ બૅન્કર્)
શીળી કાઢનાર, A vaccinator (એ વૅક્સિનેટર્.)
સનંદી ખાતાનો અમલદાર, A civilian (એ સિવિલિયન્)
સંઘાડીઓ,A turner (એ ટર્નર)
સ્ટાંપ વેચનાર, A stamp-vendor (એ સ્ટામ્પવેન્ડર્).
સીધી, A negro (એ નિગ્રો),
સુથાર, A carpenter (એ કાર્પેન્ટર્) Joiner (જોઈનર).
સુકાની,A helmsman (એ હેલ્મ્સમૅન્)
સુયાણી, A mid-wife (એ મિડ્-વાઈફ્)
સોનાના વરખ બનાવનાર, A gold-beater (એ ગૅાલ્ડ્-બીટર્),
હાકેમ, A governor (એ ગવર્નર્).
હીરા ઘસનાર, (પરીક્ષક) A lapidary (એ લૅપિડરિ).
હિસાબ રાખનાર, An accountant (ઍન્ એકાઉન્ટન્ટ્).
શસ્ત્રવૈદ, A surgeon (એ સર્જન્.)
શિક્ષક,(મતાજી) A teacher A master (એ ટીચર્, એ માસ્તર્.)
સલાટ, A mason (એ મેસન્).
સન્યાસી, A hermit (એ હર્મિટ્).
સાધુ, A monk (એ મૅાન્ક્) (મ્યુન્).
સિપાઇ,A sepoy A peon(એ સેપોય,એ
સૂબો, (વહીવટ કરનાર) An administrator (ઍન્ એડ્મિનિસ્ટ્રેટર્).
Governor (ગવર્નર્)
સેનાપતિ, A commander-in-chief (એ કમાન્ડર્-ઇન્-ચીફ્).
સોની,A goldsmith (એ ગોલ્ડસ્મીથ્).
હિમાયતી,An advocate(ઍન્ એડવોકેટ્)
હિસાબ તપાસનાર, An auditor (ઍન્ ઑડિટર),
હીસ્સેદાર, A shareholder (એ શૅર-હોલ્ડર).
હેલકારી (દરવાનુ)A porter (એ પૉર્ટર) A carrier (એ કૅરિઅર.)

કાયદા તથા વેપારમાં વપરાતા શબ્દો.

અપીલ, An appeal (ઍન્ અપીલ)
અપીલમાં પ્રતિવાદી, A respondent (એ રીસ્પૉન્ડન્ટ્).
અરજદાર,A petitioner(એ પિટિશનર્)
અરજી A petition (એ પિટિશન્.)
અસીલ, (વકીલનું ઘરાક) A client (એ ક્લાયન્ટ્).
અપીલ કરનાર, (વાદી) An appellant (ઍન્ અપેલન્ટ્).
અપીલ સાંભળનારી કોર્ટ,An appellant Court (ઍન્ અપેલેટ કોર્ટ).
અવેજ (પુંજી) Assets (ઍસેટસ્).
અંગઉધાર, A loan (એ લોન્).
આડત, A commisson (એ કમીશન્).

ખોટા સોગન ખાવાનો ગુન્હો, Perjury (પર્જરિ.) [ઈન્કમ્)

આવક, (પેદાશ.) An income (ઍન્

ઈજારો, A contract (એ કૉન્ટ્રૅક્ટ્).

ઉધાર બાજુ, A debit-side (એ ડેબિટ-સાઈડ્).

ઉલટ પુલટ સવાલ, A cross-question (એ ક્રોસક્વેશ્ચન્)

કબાલો, (વહેંચણનો દસ્તાવેજ.) A deed of sale (એ ડીડ્ ઑફ્ સેલ્).

કરજ, A debt (એ ડેટ્).

કરારનામુ, A covenant (એ કૉવનૅન્ટ્).

કેદી, A prisoner (એ પ્રીઝનર્).

કેદીમાં કોર્ટમાં બોલાવવાને નાજરને થતો હુકમ, Habeas corpus Act (હેબીઅસ્ કૉર્પસ્ એક્ટ).

ખત (કરારનામા) ઉપર સહી કરનાર, A notary (એ નોટરિ)

ખાતાવહી, Ledger (લેજર્).

ખોટ, (નુકશાની) A loss (એ લૉસ્).

આડતીઓ, A commission Agent (એ કમીશન્ એજંટ્).

ગણોતપત્ર,(પટે રાખવાનું ખત.)A deed of lease (એ ડીડ્ ઑફ્ લીઝ્).

ગીરવી ખત, A mortgage deed (એ મૉર્ટગેજ્ ડીડ્). [મૅનોપોલી).

ગુજ્તો, (કબજો) A monopoly (એ

ચલણી, (ક્રમ) Curient (કરંટ્).

ચોપડીના પાના, Folio (ફોલીઓ)

જકાત, An excise (ઍન્ એક્સાઈઝ્).

જકાતનામુ, Tariff (ટૅરિફ્).

જમાબંધી, (વસુલાત) General asses-

આયાત (દેશાવરથી આવેલો માલ.) Imports (ઇમ્પૉર્ટસ્).

ઈન્સાફ, Justice (જસ્ટિસ્).

ઉપલક, (બાકીનો ભાગ.) Surplus (સર્પ્લસ્).

એકના નામ ઉપરથી બીજાના નામ ઉપર ચડાવવું તે. Transference (ટ્રાન્સફરન્સ્).

કરજદાર, A debtor (એ ડેટર્).

કીમત આંકનાર, (મકીમ) An appraiser (ઍન્ એપ્રેઝર્).

ફેસો (હુકમનામુ) A decroe (ડીક્રી.)

કોલકરાર, An agreement(ઍન્ ઍગ્રી-

ખત, A bond (એ બૉન્ડ્) [મેન્ટ્).

ખતવણી, Posting items from the day and Cash-books into the Ledger (પોસ્ટીંગ્ આઈટમ્સ્ ફ્રોમ્ ધ ડે ઍન્ડ્ કૅશ્-બુક્સ્ ઈન્ટુ ધ લેજર્).

ખોટી સહી અથવા ખોટો દસ્તાવેજ બનાવવાનો ગુન્હો, A forgery (એ ફૉર્જરિ).

ગીરવી (ઘરેણું) આપનાર, A mortgager (મૉર્ટગેજર્) [એ માર્ટગેજી).

ગીરવી (ઘરેણું) લેનાર, A mortgagee.

ઘરના સામાનની જપ્તીનું હુકમનામુ. Decieo Warrant (ડીક્રી, વારંટ્)

છુટકારો, (ફારકતી) A release Liberation (રિલીઝ્, લિબરેશન્).

જપ્તી, (ટાચ) An attachment (ઍન્ ઍટૅચમેન્ટ્).

ment of lands (જનરલ્ એસેસ-મેન્ટ્ ઑફ્ લૅન્ડઝ્).

જાગીર, An estate. An assignment (એન એસ્ટેટ. એન ઍસાઈન્મેન્ટ)

જામીન ખત, A bail-bond (એ બેઈલ બૉન્ડ્).

જુબાની, A deposition Testimony. (એ ડિપોઝિશન્ એ ટેસ્ટિમનિ).

ઢંઢેરો, (ડંડેરો) A proclamation (એ પ્રોક્લેમેશન્).

તહોમતદાર, A culprit (એ કલપ્રિટ્). A accused (એ ઍક્યુઝડ).

તાજા કમલ (પુનઃલેખ) A postscript (એ પોસ્ટ્ સ્ક્રિપ્ટ્).

થાપણ, (મૂડી) Capital (કૅપિટલ્).

દલાલી, Brokerage (બ્રોકરેજ્).

દસ્તાવેજ, (લેખ) Document (ડૉક્યુમેન્ટ્) Drunkard (ડ્રંકાર્ડ).

દારૂડીઓ, A tippler (ટિપ્લર્).

દાવો રદ કરવો તે (નહીં ચાલે એવો ઠરાવ. Nonsuit (નૉન્સ્યુટ્).

દેવાળીઓ, A bankrupt (એ બૅન્કરપ્ટ્).

ધારા બાંધનાર, A legislator (એ લેજિસ્લેટર્)

બેવડી નકલ (ઉતારો.) Duplicate (ડુપ્લીકેટ્). Copy (કૉપી).

નજરકેદ, An under surveillance (અંડર્ સર્વેલન્સ).

નિકાસ, Exports (એક્સપાર્ટસ્).

પટ્ટો, A charter (ચાર્ટર્).

પ્રતિજ્ઞાપત્ર, A diploma. (એ ડિપ્લોમા).

જમેબાજુ, Credit side (ક્રેડિટ્ સાઇડ્).

જંગમ મિલ્કત, A movable property (મુવ્એબલ્ પ્રૉપર્ટી)

જામીન, A bail (બેઇલ્).

જામીનગીરી, A security (એ સિક્યુરિટિ).

જુમેદાર (બીજાની મિલકતનો વહીવટ કરનાર) A Trustee (એ ટ્રસ્ટી).

તર્કટી દસ્તાવેજ, Forgery (ફોર્જરિ).

તલાકનામું, (છુટાછેડા) A deed of divorce (એ ડીડ્ ઑફ્ ડાઇવૉર્સ્).

તારણ, Marginmoney (માર્જિનમની)

તારનો સંદેસો, Telegram (ટેલિગ્રામ્).

દત્તપુત્ર, Adopted-son (ઍડૉપ્ટેડ્-સન્).

દલીલ, Argument (આર્ગ્યુમેન્ટ્). Debate (ડિબેટ્)

દાણચોરી, Smuggling (સ્મગલિંગ્).

દાવો (ફરિયાદી) Suit (સ્યૂટ્.) Claim (ક્લેઇમ્)

દિવાની, Civil Court (સિવિલ્ કોર્ટ્).

દેશપારની સજા, Transportation (ટ્રાન્સપૉર્ટેશન્)

નગદી, (રોકડ) Specie (સ્પેશી.)

નમુનો, (વાનકી) Sample (સૅમ્પલ્).

નિકાલ, (સમાધાન) Adjustment (ઍડ્જસ્ટમેન્ટ્).

પ્રતિવાદી, Defendant (ડિફેન્ડન્ટ્). Respondent (રિસ્પૉન્ડન્ટ્).

પરવાનો (રજાચીઠ્ઠી.) A license (એ લાઇસેન્સ.)
પતીઆણું, A partnership (એ પાર્ટનરશિપ્).
ફડચો, (નિકાલ) Liquidation (લિક્વીડેશન).
ફારકતી, A deed of acquittance (એ ડીડ્ ઑફ્ ઍક્વિટન્સ)
Release (રિલીઝ્) [રેટ).
બજારભાવ, A market rate (એ માર્કેટ્
બહાનું, (પૈસાનું) Earnest money (અર્નેસ્ટમનિ). [ઑફ્ ગીફ્ટ).
બક્ષિશપત્ર, A deed of gift (એ ડીડ્
બળાત્કાર, Compulsion (કમ્પલ્શન)
બારદાન, Tare (ટેર્). [ઇન્વૉઇસ)
ભરતીઉ, (માલનું) An invoice (ઍન્
ભાગીદાર, A partner a shareholder (એ પાર્ટનર્, એ શૅર્હોલ્ડર).
મજા, Amusement (ઍમ્યુઝ્મેન્ટ્)
માલ, A cargo (એ કાર્ગો) [ન્સાઇન્મેન્ટ્)
માલની ચડઉતર, Consignment (ક-
ભાવ, (નિરખ) Price (પ્રાઇસ
માલ મંગાવનાર, An indenter (ઍન્ ઇન્ડેન્ટર્)
માલ મોકલનાર (આડતીઓ) A consigner (એ કન્સાઇનર્)
મુખત્યાર વારસ (મિલ્કત સોંપાએલ ધણી) An assignee (ઍન્ ઍસાઇની)
મુનીમ, An actuary (ઍન્ ઍક્ચ્યુઅરિ)
રૂક્કો, A cheque (એ ચેક)
પહોંચ (રસીદ.) Receipt (રિસીટ્).
પંચ, A jury (એ જ્યુરિ)
પાછી ફરતી હુંડી, A re-draft (એ રિ ડ્રાફ્ટ્)
પુરાવો, An evidence (ઍન્ એવિડન્સ)
ફરિયાદ, A complaint (એ કમ્પ્લેઇન્ટ).
ફરિયાદી, An accuser (ઍન્ ઍક્યુઝર).
ફેંસલો, (ઠરાવ) A judgment (એ જજ્મેન્ટ્).
ફોજદારી, Criminal (ક્રિમિનલ્).
બદનામી, (ડાઘ) A defamation (એ ડિફેમેશન્, Calumny (કૅલ્યૂમનિ).
બદબોઇ Slander (સ્લૅન્ડર્). [હાર્બર.)
બંદર A port (એ પૉર્ટ) A harbour (એ
બંદરથી વહાણ હંકારવાનો પરવાનો, A port clearance (એ પોર્ટ ક્લીઅરન્સ)
ભરણપોષણ, Maintenance (મેઇન્ટીનન્સ)
મતું, (સહી) A signature (એ સિગ્નેચર્)
મહેસુલ, Revenue (રેવન્યુ).
માગનાર, (લેણદાર) A creditor (એ ક્રેડિટર્)
માલચરણી માલ ભરવા વહાણના કપ્તાનને આપે છે તે લવાજમ, Primage (પ્રેમેજ)
માલમતા, Chattels (ચૅટલ્ઝ્).
માલ મંગાવવાની ટીપ, An indent (ઍન્ ઇન્ડેન્ટ્).
મુખત્યારનામું, Power of attorney પાવર્ ઑફ્ ઍટર્ની).
મુદતસર નાણું નહીં ભરનાર (કબાલો તોડનાર) A defaulter (એ ડિફૉલ્ટર્).
યાદી, (સ્મરણ પોથી) A memorandum (મેમૉરૅન્ડમ.)

રોકડ, Cash (કૅશ્) [એ ડીડ)
લખતપત્ર,A title A deed(એ ટાઇટલ્
લશ્કરી કાયદો, Martial-law (માર્શલ-લૉ.)
વટાવ (મુદ્દત કાપી આપવી) Discount (ડિસ્કાઉન્ટ્)
વહાણનું નુર, (નોળ) Freight (ફ્રેટ્).
વહાણમાં ચડાવેલા માલનો દસ્તાવેજ, Shipping documents (શીપિંગ્ ડૉક્યુમેન્ટ્સ્)
વારસનામું A will (એ વીલ્)
વારસનામુ કીધા વીના મરી ગએલો માણસ, Intestate (ઇન્ટેસ્ટેટ્).
વ્યાજુચીઠ્ઠી (કબૂલાતનામુ) A debenture (ડિબેન્ચર્).
વેચાણખત A deed of sale (એ ડીડ્ ઑફ્ સેલ્)Deed of conveyance (ડીડ્ ઑફ્ કન્વેયન્સ).
શિલક,(બાકી)A balance(એ બૅલૅન્સ.
શિલકપુંજી,A reserve fund(એ રિઝર્વફન્ડ)સનંદ A charter(એ ચાર્ટર)
સરકારનું તેડું, Summons (સમન્સ).
સરવૈયું A balance sheet (એ બૅલૅન્સ શીટ્).
સંગ્રહ, (ભંડોળ) A stock (એ સ્ટૉક) Capital (કૅપિટલ્) [ઓથ)
સોગન-પ્રતિજ્ઞાપૂર્વક, An oath (ઑન્
ચાંદી Bullion (બુલિઅન્).
હવાલો Charge (ચાર્જ).

રોજમેળ, Day-book (ડે-બુક્).
લવાદી, (પંચાયત) Arbitration (આર્બિટ્રેશન્).
વકીલાત. Advocation (ઍડ્વોકેશન્).
વહાણ વગેરે મુકવું તે, (તેપર નાણું લેવાનું કામ) Bottomry (બૉટમરિ)
વહાણને ઠરાવેલા વખત કરતા વધારે ખોટી કરવાને માટે આપવો પડતો દંડ Demmerage (ડિમરેજ).
વાદી,(ફરિયાદી)A plaintiff(એ પ્લેન્ટીફ્) A complainant (એ કંપ્લેઇનન્ટ્).
વારસનામું કરનાર,A testator(ટેસ્ટેટર્)
વારસો, A legacy (એ લેગસિ).
વ્યાજ, Interest (ઇન્ટરેસ્ટ્).
વિમાનું કરારનામું A policy(એ પૉલિસિ).
વિમો, Insurance (ઇન્સ્યુરન્સ્).
વેરો,(કર) A tax (એ ટૅક્સ્) cess (સેસ)
શાખ, Attestation (ઍટેસ્ટેશન્).
શાહુકારી ચીઠી A promissory-note (એ પ્રોમિસરિ-નોટ્).
સજા ન થવા દેવાની જામીનગીરી,(Indemnity (ઇન્ડેમ્નીટિ).
સમાધાન, (પતાવવું) A compromise (ને કૉમ્પ્રોમાઇઝ્).
સામાન, Goods Luggage (ગુડ્ઝ લગેજ).
સાહેદી, A witness (એ વિટ્નેસ્)
સોગન ઉપર આપેલી જુબાની Affidavite (ઍફિડૅવિટ્). [લ્મેન્ટ).
હફતો,(કાંધુ) An instalment (ઇન્સ્ટૉ
હાંસીઓ(કાગળનો)A margin(એ માર્જીન).

હિસાબ ખાતું, An account (ઍન એ-કાઉન્ટ્)·

હિસ્સો, (ભાગ.) Part (પાર્ટ) A share (શેર્).

હુંડી, A bill of exchange (એ બીલ્ ઑફ્ એક્સચેંજ).

હુંડી લખનાર, A drawer (એ ડ્રૉઅર્).

હુંડી સીકારનાર, A drawee (એ ડ્રૉઇ).

હુંડી સ્વીકારનાર, An acceptor (ઍન ઍક્સેપ્ટર્).

હિસાબી મહેતો, An accountant(ઍન એકાઉન્ટન્ટ્).

હુકમનામું, A writ (એ રીટ્) A decree (એ ડિક્રી.)

હુંડીથી મોકલેલું નાણું, A remittance (એ રૅમિટન્સ),

હુંડી વગેરે દસ્તાવેજ પાછળ કરેલી સહી. An endorsement (એન એન્ડૉર્સમેન્ટ)

કુદરતી બનાવો તથા ભૂગોળ.

અખાત, A gulf (એ ગલ્ફ્).

અઠવાડીઉં, A week (એ વીક્)

અંધારૂ, Darkness (ડાર્કનૅસ્)

ઓટ, (પાણીનો) Ebb (એબ્)

ઉપગ્રહ, A satellite (એ સૅટેલાઈટ્).

કરો, A hail (એ હેઇલ્).

ખડક, A rock (એ રૅાક્).

ખરાબપોર, High noon. Mid-day (હાઈ-નુન્. મિડ-ડે)

ખાડી, A channel (એ ચૅનલ્).

ગરમી, Heat (હીટ્).

ગ્રહ, A planet (એ પ્લૅનટ્).

ગ્રહમંડળ, Planetary system (પ્લૅનેટરિ સિસ્ટમ્).

ચઢતો પહોર, Forenoon (ફોરનુન્).

ચંદ્રબિંબ, Lunardisk Lunar The eclipse (લ્યૂનર્ડીસ્ક, લ્યૂનર ધ ઇક્લિપ્સ).

જ્વાળામુખી, (બળતો પહાડ.) A vo-

અજવાળું, Light (લાઈટ્) Brightness (બ્રાઇટનેસ્). [ment (ફર્મેમન્ટ્).

આકાશ, The Sky (ધ સ્કાય)

ઉનરાયણ, Summer-solstice (સમર્-સૉલ્સ્ટીસ્).

કિરણ, A ray (એ રે).

ખરતો તારો, A meteor (એ મિટિયર્).

ખંડ, A continent (એ કૉન્ટીનંટ્).

ખાઈ, A ditch (એ ડિચ્).

ખીણ, A valley (એ વૅલી).

ગર્જના, Thunder (થન્ડર્) [લિપ્સ)

ગ્રહણ, (ઘરણ) An eclipse (ઍન ઇક્-

ગાજવીજ, Thunder and lightning (થન્ડર્ ઍન્ડ્ લાઈટનિંગ્).

ચંદ્રગ્રહણ, (ઘરણ) An eclipse of the moon (ઍન ઇક્લિપ્સ્ ઑફ્ ધ મુન્).

ચાંદરાત, (અજવાળીઉં) The new moon (ધ ન્યુ મુન્).

ઝરો, A spring (એ સ્પ્રિંગ્).

lcano (એ વૉલ્કેનો).

ઝાકળ, Dew (ડયુ)

ટેકરી, A hill (એ હિલ).

તારો, A star (એ સ્ટાર્),

દહાડો, (દિવસ) A day (એ ડે).

દેશ, (મૂલક) A country (એ કંટ્રી,)

ધૂમકેતુ, (પૂછડીઓ તારો.) A comet (એ કૉમેટ્).

નદી, A river (એ રિવર્).

નક્ષત્ર, A constellation (એ કૉન્સ્ટે-લેશન્).

પર્વત, A mountain (એ માઉન્ટન્).

પાછલો પહોર, Afternoon (આફ્ટર્-નુન્)

પુનમ, The Full moon (ધ ફુલ્-મુન્)

બરફ, Snow (સ્નો).

બેટ,(દ્વિપ)An island(ઍન્ આઇલૅન્ડ)

ભરતી પાણીની Flood, tide (ફ્લડ્ ટાઇડ્).

મધ્યરાત (મધરાત) Mid-night (મિડ્-નાઈટ્).

મોજાં, Waves (વેઈવ્ઝ્). Billows (બિલોઝ્).

રેલ,An inundation(ઍન્ ઇનન્ડેશન્.) Flood (ફ્લડ્).

વરસ, Year (ઇયર્).

મેઘ ધનુષ્ય, Rain bow (રેઈન્ બો).

વંટોળીઓ, (પવન) A whirlwind (એ વ્હર્લવિન્ડ્).

વીજળી, Lightning (લાઇટ્નિંગ્).

શહેર, A town (એ ટાઉન્). A city એ સિટિ.

ટાઢ, (ઠંડી) Cold (કોલ્ડ્).

તોફાન, A tempest, Storm (એ ટેમ્પેસ્ટ્ સ્ટૉર્મ).

ધરતીકંપ, An earth quake (ઍન્ અર્થ ક્વેક્).

ધૂમસ, Fog (ફૉગ)

ધ્રુવતારો,The polar star(ધ પોલર્સ્ટાર્).

નરક, Hell (હેલ).

પખવાડીઉ, Afortnight (એ ફૉર્ટનાઈટ્).

પવન, Wind (વિન્ડ્).

પાણીમાં થતાં વમળ,(ભમર) A whirpool (એ વ્હર્લપુલ્).

પુનમ (અમાસ) ની ભરતી Spring tide (સ્પ્રિંગ્ ટાઇડ્).

ભેખડ, A mass A heap (એ માસ્, એ હીપ્)

ભૂશિર, A cape (એ કેપ્)

મહાસાગર, becan (ઑશન્).

મહીનો, A month (એ મન્થ્).

મેદાન, (જંગલ) A desert, A forest (એ ડેઝર્ટ, એ ફૉરેસ્ટ્)

રાત્રિ, (રાત) Night (નાઈટ્).

રોગ ઉત્પન્ન કરનારી હવા, Malaria (મૅલેરિઆ).

વરસાદ, Rain (રેન્).

વરસાદની ઝડી. Shower (શાવર્)

વાતાવરણ, Atmosphere(અટમોસ્ફિયર).

વાદળા, Clouds (ક્લાઉડ્ઝ્)

વીજળી, (કત્રીમ.) Electricity (ઈલેક્ટ્રીસિટિ.)

સરોવર, A lake (એ લેઈક્)

સમુદ્ર, Sea (સી.)
સવાર, Morning (મૉર્નિંગ્).
સાંજ, Evening (ઇવનિંગ્)
સૂરજ The sun (ધ સન.)
સ્વર્ગ, Heaven (હેવન)
હવા; Air (ઍર્)
હવા, Climate (કલાઇમેટ્.)
સંયોગીભૂમી, An isthmus (ઍન ઈસ્થમસ.
સામુદ્રધુની, A strait (એ સ્ટ્રેઈટ્)
સૂર્યગ્રહણ, (ગ્રહણ) A solar eclipse (એ સોલર્ ઇકલિપ્સ.)
હિમ, (હાર) Frost (ફ્રૉસ્ટ્.)

ગ્રહ ઇત્યાદિ.

ગુરૂ, (બૃહસ્પતિ.) Jupitor (જ્યુપિટર્)
પૃથ્વી, The earth (ધ અર્થ્.)
મંગળ, The mars (ધ માર્સ્.)
શુક્ર, The venus (ધ વિનસ્.)
ચંદ્ર, The moon (ધ મુન)
બુધ, The mercury (ધ મર્ક્યુરિ.)
શની, The saturn (ધ સૅટર્ન.)
સુરજ, (રવી) The sun (ધ સન)

ઘર મકાનો ઇત્યાદિ.

અખાડો, Arena (ઍરિના.) Lists.
આગળીઓ, (ઉલાળો) A latch. A bolt. (એ લૅચ્, એ બોલ્ટ્)
અભરાઈ A shelf (એ શેલ્ફ્)
ઇસ્પિતાલ, An hospital (ઍન હોસ્પિટલ્.)
ઓટલી A porch ledge (પોર્ચ્ લેજ્.)
ઓરડી, A closet (એ કલૉઝેટ્.) (રેલીંગ)
કઠેરો, A palisade railing (પૅલીસેડ્. કબર.)
કારખાનું, A manufactory (એ મૅન્યુફૅક્ટરિ.)
કિલ્લો, (ગઢ.) A fortress. A castle (એ ફૉર્ટ્રેસ્. એ કૅસલ્)
ખાળકૂવો, Cesspool (સેસ્પુલ.)
અગાસી, A terrace (એ ટેરૅસ્.)
અદાલત, (કોર્ટ્) A judicatory court (એ જ્યુડિકેટરિ કોર્ટ.) [ટ્રૂલ).
અપ્રેજ લોકોનું દેવળ, Cathedral (કૅથેડ્રલ).
ઉબરો, A threshold (થ્રેશોલ્ડ્)
ઓટલો, A verandah (વરૅન્ડા.)
ઓરડો, A chamber-room (એ ચેમ્બર રૂમ.
A tomb mosque (એ ટુમ્બ્ મૉસ્ક્)
કાતવાનું કારખાનું, weaving mill (વીવિંગ્ મિલ્)
કેદખાનું A jail (એ જેલ્) એ A prison. (એ પ્રિઝન.)
ગટર (ખાળ.) A drain (એ ડ્રેન.) Sewer. સ્યુઅર્.

ખેતર, A farm (એ ફ઼ાર્મ્)
ગલ્લી, A lane (એ લેન્)
ગોખ, A balcony (એ બાલ્કનિ.)
ગોદી, A dockyard (એ ડૉકયાર્ડ)
ઘૂમટ, A cupola, arched roof Dome (કયુપોલા; આર્ચ્ડ રૂફ઼ ડોમ્).
ચોક, (આંગણું.) A compound Yard. (કમ્પાઉન્ડ યાર્ડ.)
છાપર, A roof (એ રૂફ઼.)
જનાનખાનું, A harem (એ હેરૅમ.)
જામદારખાનું A wardrobe (એ વૉર્ડરોબ્.)
ઝરૂખો, A portico (એ પૉર્ટીકો.)
ટટ્ટી, A fence (એ ફ઼ેન્સ્)
ટંકશાળ, A mint (એ મિન્ટ્.)
ટેકો (થાંભલો) A prop (એ પ્રોપ)
ડોકાબારી, (નાનીબારી) A wicket (એ વિકેટ્)
તબેલો (ઘોડાર) A stable (એ સ્ટેબલ્).
તારા તથા ગ્રહ જોવાની જગ્યા. An observatory ઍન્ ઑબ્ઝર્વૅટરિ.)
થાંભલો, A pillar, A column (એ પિલર્ એ કૉલમ્)
દાદરો, A staircase. (સ્ટૅરકેસ્)
દિવાનખાનું, A hall, A drawing room, A saloon (એ હૉલ્, એ ડ્રાઇંગ્ એ રૂમ્, એ સલુન.)
દીવાના, (ગાંડા) ને રાખવાનું મકાન, ગાંડાની ઇસ્પીતાલ Lunatic asylum.

ગુફા, A cave. A den. A cavern (એ કેવ્ એ ડેન્ કૅવર્ન.)
ગોખલો, A niche નિચ્. A socket એ સૉકેટ્.
ઘર, A house, A home, (એ હાઉસ્, એ હોમ્)
ચુનાની ભઠ્ઠી, A lime-kiln (એ લાઇમ્-કિલ્)
ચુલો, A fire place. A grate. (એ ફ઼ાયર્-પ્લેસ એ ગ્રેટ્.)
છજ્જું, Eves (ઇવ્ઝ્).
જકાતી માલ રાખવાની વખાર. Bonded. Warehouse, (બૉન્ડેડ્-વેરહાઉસ્)
જાળી, A lattice (એ લૅટિસ્.)
ઝુંપડું, A cottage A hut. (એ કૉટેજ્ એ હટ.
ટપાલઑફિસ, A post office. (એ પોસ્ટ્ ઑફ઼ીસ્.)
ટાંકું A tank (એ ટૅન્ક્)
ડક્કો. A wharf (એ વૉર્ફ઼.)
ઢોરને ચારો નાંખવાની જગ્યા, (ગમાણ.) A manger (એ મેન્જર્.)
તળાવ, A pond (એ પૉન્ડ),
તોપખાનું, (દારૂખાનું) An arsenal (ઍન્ આર્સૅનલ્.)
દરદીને હવા ખાવાની જગ્યા, A sanitarium (એ સૅનિટેરિયમ્.)
દરવાજો, A gate A door. (એ ગેટ્ એ ડોર્)
દિવાનખાનાની આગળનો ઓરડો, An ante-chamber (ઍન્ ઍન્ટીચૅમ્બર્.)

Madhouse (લ્યુનાટિક ઍસાઇલમ્, મૅડહાઉસ.)
દીવાલ, A wall (એ વૉલ)
દુકાન, A shop (એ શૉપ્).
ધર્મનું મકાન, Charity Hall(ચૅરિટિ-હૉલ્).
ધુમાડીઉ, A chimney Flue(એ ચિમની ફ્લ્યુ).
નળિયું, A Tile (એ ટાઇલ્).
પગથીઉં, A step-Rudle(સ્ટેપ્-રડલ્).
પાયો, A foundation (એ ફાઉન્ડેશન્).
પીઢીઆં, Rafters (રૅફ્ટર્સ્).
ફરસબંદી, Masonry (મૅસનરિ).
ફળબાગ, An orchard (ઍન્ ઑર્ચર્ડ).
બગીચો,(વાડી)A garden(એ ગાર્ડન્).
બારણું, A shutter door (એ શટર્ ડૉર્).
બારી, A window (એ વિન્ડો).
ભાગળ (ખડકી.) A portal(એ પૉર્ટલ્).
ભોયતળીઉં, A ground floor (એ ગ્રાઉન્ડ્ ફ્લોર્.)
મઠ, An abbey A nunnery A convent (ઍન્ ઍબી, એ નનરિ, એ કન્વેન્ટ્).
મંદીર, A temple (એ ટેમ્પલ્).
માંડવી, A custom-house (એ કસ્ટમ્-હાઉસ).
માળિયુ, A garret An attic (એ ગૅરેટ્ ઍન્ ઍટિક્).
મોભ, A roof-beam (એ રૂફ્-બીમ્).
રસોડું, (રાંધણીઉં) A kitchen, Cook-room (એ કિચન્, કુક્-રૂમ્).
દીવાદાંડી, A light-house A beacon (લાઇટ્-હાઉસ્ એ બિકન્.)
દેરૂં, A pagoda (એ પૅગોડા).
ધર્મશાળા,An inn An almshouse A caravansary (એન્ ઇન્, એન્ આમ્સ-હાઉસ્ એ કૅરવૅનસૅરિ.)
નિસરણી (સીડી) A Ladder(એ લૅડર્).
પરનાળ, A spout A pipe (એ સ્પાઉટ્ એ પાઇપ્).
પાલખ,A scaffolding(એ સ્કૅફોલ્ડીંગ્).
પુલ, A bridge (એ બ્રીજ્).
ફળિયું, (શેરી) A street A quarter (સ્ટ્રીટ્ કવૉર્ટર્).
ફુઆરો. A fountain (એ ફાઉન્ટન્).
બાગની અંદરનો બંગલો, A summer house (એ સમર્-હાઉસ્).
ભઠ્ઠી, A furnace (એ ફર્નેસ્).
ભારવટીઉં, (મોભ) A beam (એ બીમ્)
ભોંયરૂ, A cellar A vault (એ સેલર્, એ વૉલ્ટ્).
મહેલ, A palace royal-house (એ પૅલેસ્ રૉયલ્-હાઉસ).
મેહેરાબ, (તાક)An arch (એન્ આર્ચ).
માળ, (મેડો) A story (એ સ્ટોરિ).
મિનારો, A minaret A turret (એ મિનેરૅટ એ ટરેટ્).
રસાલો, A retinue (એ રેટિન્યૂ).
લશ્કરી સિપાઇનું ઘર, A barrack (એ બૅરક્).
લુહારની ભઠ્ઠી, A forge (ફોર્જ્).

વખાર, A warehouse (એ વેર્હાઉસ્).

વાવટાકાઠી, A flag-staff (એ ફ્લૅગ્-સ્ટાફ્).

વાડ, A hedge (એ હેજ્).

શિખર, (બુરજ) A pinnacle (એ પિનૅકલ્).

સંગ્રહસ્થાન, A museum (એ મ્યુઝિઅમ્).

સંડાસ, (પાયખાનું) A privy (એ પ્રિવિ).

વણવાનું કારખાનું, A spinning-mill (એ સ્પિનિંગ્ મિલ્).

વિદ્યાલય (મદ્રેસા) A academy (એ ઍકૅડેમિ)

સડક, A made-road (એ મેડ્-રોડ્).

હમામખાનું, Bathroom (બાથ્રૂમ્).

હોજ, (કુંડ) Reservoir (રેઝર્વાયર્).

હવેલી, A mansion (એ મૅનશન્).

ઘર શણગારની વસ્તુઓ તથા હથિયાર.

અરિસો, (અરસી) A looking glass (એ લુકિંગ્ ગ્લાસ્) A mirror (એ મીરર્)

કરવત, A saw (એ સૉ.)

આરામખુરશી, An easy-chair, (ઇઝિ-ચૅર્.)

ઈચ્છેલે વખતે જગાડનારૂં ઘડીઆળ, An alarm clock (ઍન્ અલાર્મ્ ક્લૉક્.)

ઉચ્ચાલન, (ટેકો) A lever (લેવર્)

ઉંદરીઉ, (ઉંદરને) પકડવાનું પાંજરૂં. A trap (એ ટ્રેપ્.)

ઓપણી, A polishing instrument (પૉલિશિંગ્ ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ્)

કટારી, A poniard (એ પૉનિઅર્ડ)

કડાઈ, (પેણો) A frying pan (એ ફ્રાઇંગ્ પૅન્)

કબાટ, A cupboard (કપ્બોર્ડ્)

કમાન, An arch (ઍન્ આર્ચ્)

કસોટી; A touchstone (એ ટચ્સ્ટોન્)

અસ્તરો, A razor (એ રેઝર્).

અંગુઠી A thimble (એ થિમ્બલ્)

આર, અંકુશ A goad (એ ગોડ્)

બારી An awl (ઍન્ ઑલ્).

ઉચ્ચાઈ માપવાનું હથિયાર. An altimetre (ઍન્ અલ્ટીમિટર્)

ઉચ્ચાલનની નીચે મૂકેલો ટેકો A fulcrum (એ ફુલક્રમ્.)

એરણ, An anvil (ઍન્ ઍન્વીલ્.)

ઓલંબો A plumb (એ પ્લમ્બ)

કટાર, A dagger (એ ડૅગર્)

કડછી, A ladle (એ લેડલ્.)

કથરોટ, (ખુમચો) A tray (એ ટ્રે.)

કપડાં મૂકવાની પેટી, A trunk (એ ટ્રન્ક્)

આગનો બંબો, A fire engine (એ ફાયર-એન્જીન્.)

કળશ, A cupola (એ કયુપોલા)

કાચનો ચંબુ, A decanter (એ ડિકૅન્ટર્)

કાટલો (વણકરનો) A shuttle (એ શટ્લ્)

કાતર, Scissors Shears (સીઝર્સ

કંડીઓ, A cane-basket (એ કેન્ બાસ્કેટ) [સાહેબનો.
કાંટો, A fork (એ ફૉર્ક) ખાવાનો
કાંતવાનો સંચો, (રેંટીઓ) A spinning mills (એ સ્પિનિંગ્ મીલ્સ)
કાનસ, A file (એ ફાઈલ.)
કાંસકી, A comb (એ કોમ્)
કીટલી, A kettle (એ કેટલ.)
કુલે, A jug (એ જગ્)
કુહાડો A hatchet An axe (એ હૅચેટ્, એન્ એક્સ્)
કોદાળી, A spade (એ સ્પેડ)
કોયતું, (ધરીયું) A prunning hook. (એ પ્રનિંગ હુક)
ખમણી, A scraper. Grater (એ સ્ક્રેપર્. ગ્રેટર્)
ખાંડણી, (ખરલ) A mortar (એ મૉર્ટર્.)
ખાનું, A drawer (એ ડ્રૉઅર્)
ખીંટી (ખૂંટી) A peg (પેગ્)
ખીલો, A nail (એ નેલ.)
ગદા, A mace (એ મેસ્)
ગરેડી, A pulley (એ પુલિ.)
ગંજીપો Cards (કાર્ડ્ઝ્.)
ઘડો, A pitcher (એ પિચર્.)
ઘંટી, (ચક્કી.) A millstone A handmill (મીલ્સ્ટોન્, હૅન્ડમિલ્.)
ઘોડીઉં, (પારણું) A cradle (એ ક્રેડલ્)
ચણીઆરું, A hinge (એ હિંજ.)
ચમચો, A spoon (એ સ્પુન્.)
શીઅર્સ)
કાથો, (સીંદરી) Colr (કૅાયર)
કાનખોતરણી, An ear-pick (એન ઇયર્-પિક્)
ચકમ હુક, A fusil (એ ફ્યૂઝલ્.)
કામઠું, A bow (એ બો.) [ક્રોનોમિટર્
કાળમાપકયંત્ર A chronometer (એ
કુંચી, A key (એ કી.)
કુંડું, A pot (એ પૉટ્.)
કોચ, A sofa A coach (એ સોફા, એ કોચ.)
કોતરવાનું હથિયાર, A carving tool (એ કાર્વિંગ ટુલ્)
કોશ, A colter (એ કૉલ્ટર્)
ખડિયો, An inkstand (એન ઇન્કસ્ટૅન્ડ)
ખરેડો, A currycomb (કરિકૉમ્.)
ખંજર, A dirk, A dagger (એ ડર્ક્. એ ડૅગર્)
ખાનાની પેટી A chest drawer (એ ચેસ્ટડ્રૉઅર્
ખીલમાંકડી Tenon and Mortice (એ ટેનન્ ઍન્ડ મૉર્ટિસ)
ખુરશી, A chair (એ ચેર) [ડ્રેઇનર્)
ગરણી, A fannel Drainer. (એ ફૅનલ્
ગલાસ, Glass (ગ્લાસ.)
ધુપીયો, A censer (એ સેન્સર્)
ઘંટ, A bell (એ બેલ્)
ઘાણી, An oil-mill (એન્ ઑઇલ્ મિલ)
ઘોડાને મારવાનો કાંટો, A spur. (એ સ્પર્.)
ઘોડેસ્વારને પગ નાંખવાનું પિંગડું Stirrup (સ્ટરપ્.)

ચરખો, A spinning wheel; cotton-gin (એ સ્પિનિંગ્ વ્હીલ્, કૉટન્ જીન્)

ચસમા, An eye-glass A specta-cles (એન્ આઇગ્લાસ્ સ્પેક્ટેકલ્સ્)

કમાન, A spring (એ સ્પ્રીંગ્.)

ચા પીવાની વાડકી A tea-pot (એ ટી-પૉટ્.)

ચાબુક, A whip (એ વ્હીપ્)

ચિનાઇ વાસણ, Porcelain (પોર્સલેઇન્)

ચીપીઓ, (ચીમટો) Tongs (ટૉંગ્ઝ્)

ચુલો, An oven A hearth (એન્ અવન્ એ હાર્થ્)

છરી, A knife (એ નાઇફ્.)

છબી, A picture A likeness. (એ પિક્ચર્ એ લાઇક્નેસ્)

ફાચ્રી, A wedge (એ વેજ્.)

જમવાનો સામાન મૂકવાની ખાનાવાળી ટેબલ, A side- board (એ સાઈડ્-બોર્ડ્)

ઝાંઝકાશીઆ, Cymbals (સિમ્બૅાલ્ઝ્)

ઝુંમર, A chandelier (એ ચેન્ડીલિયર્.)

ટપટપીયું, (વાલંદનું) A razor strap (એ રેઝર્ સ્ટ્રેપ્)

ડીસપીસ, A screw driver (એ સ્ક્રુ ડ્રાઇવર્.)

ઢાલ, A shield (એ શીલ્ડ્)

પાટીયું, A plank (એ પ્લૅન્ક્)

તરવારનું મ્યાન. A scabbard (એ સ્કૅબર્ડ)

ચમચી, A flattened-ladle (એ ફ્લૅટન્ડલૅડલ્)

ચલાણું (કાચનું પવાલું) A tumbler

ચપ્પુ. A penknife (એ પેનનાઇફ્)

ચંબુ, A vase (એ વેસ્)

ચાચવો, (કોદાળી) A dibble (એ ડિબલ્)

ચાપડો, (હુક.) A clasp Hook. (એ ક્લાસ્પ હુક્.)

ચારણી, A sieve (એ સીવ્) [પિક્ચર.

ચિત્ર A portrait Picture (પૉર્ટ્રેટ્)

ચુંક, Tack (એ ટેક્.)

છત્રી, An umbrella (એન્ અમ્બ્રેલા)

છરો, A chopping-knife (એ ચૉપિંગ્-નાઇફ્.)

છાતી સુધીનું પૂતળું, A bust (એ બસ્ટ્)

જમવાના ટેબલ, A dinning-table (એ ડાઇનીંગ્ ટેબલ્)

જમૈઆ, A javelin (એ જૅવેલિન્)

જાળ, A Net (એ નેટ્).

ઝીલો, A large earthen Jar. (એ લાર્જ અર્થન્ જાર્)

ટાંકણી (એ પિન્)

ડાંગ A cudgel (એ કજલ્)

ડોલ, A bucket (એ બકેટ્)

તાકડુ, A small chisel (એ સ્મૉલ્ ચીઝલ્.)

તરવાર, A sword (એ સૉર્ડ્.)

તસવીર, A photograph (એ ફોટોગ્રાફ્.)

તાવડી, A plate of clay (પ્લેટ્ ઑફ્ ક્લે).

તાળુ, A padlock A lock (એ પૅડલૉક્, એ લૉક્.)

તીજોરી, (મજબૂત પેટી.) A safe (એ

તાંબડી, An ewer (એન્ યુઅર્)
તાસક, A metallic-dish (એ મેટૅલિક્-ડિશ્)
ત્રાજવું, A balance (એ બૅલેન્સ્.)
*તીર, An arrow (એન ઍરો.)
તેલ રાખવાની શીશી, A cruet (એ ક્રુએટ્.)
તોપ, A Cannon (એ કૅનન્.)
થાપી, A trowel (એ ટ્રૉવેલ્.)
થાળી, A plate (એ પ્લેટ્)
દાત ખોતરણી, A tooth-pick (એ ટુથ્-પિક્)
દાંતીઓ, A goblet (એ ગોબ્લેટ્)
દુરબીન, A telescope(એ ટેલેસ્કોપ્.)
ધરી, An axle (એન્ ઍક્સલ્.)
નકુચો, A staple (એ સ્ટેપલ્.)
નાનું ઘડીઆળ, A watch (એ વૉચ્.)
નેયણી,A nail-parer(એ નેઈલ-પેરર્)
પટારો, (મન્જુસ.) A coffer (એ કૉફર્.)
પતરાની પેટી, A trunk (એ ટ્રન્ક્.)
પલંગ, (ખાટલો.) A bedsted (એ બેડસ્ટેડ્.)
પખો, A fan (એ ફૅન્.)
પાંજરૂં, A cage (એ કેઇજ્.)
પાટલો, A stool (એ સ્ટુલ્.)
પાવડો, A grubling hoe (એ ગ્રબિંગ્ હો.)
પ્યાલો, A cup (એ કપ્)
પીંછી, A brush (એ બ્રશ્.)
પીસ્તોલ,A pistol, A revolver (એ રિવૉલ્વર્.)

સેઇફ્.) Treasury Chest (ટ્રેઝરિ ચેસ્ટ્.) [નોઝ-બૅગ્).
તોબરો, (ઘોડાનો પાવડો.)A nose bag
દવાની પેટી, A medical-chest (એ મેડિકલ્ ચેસ્ટ્.)
દંતાળ (માટીનાં ઢેફા કાપવાનું હથિયાર,) Harrow (હૅરો)
દીવાસળીની પેટી, A match box (મૅચ્બૉક્સ્.)
દીવેટ, (દીવડો.) A wick (એ વિક્)
ધમણ bellows.
દાતરડું A scythe sickle(એ સાઇધ્ સીકલ્)
દીવી, A lampstand (એ લૅમ્પસ્ટૅન્ડ્.)
ધૂપદાની, An incense a pen (એન્ ઇન્સેન્સ્ એ પૅન્.)
નસ્તર, A lancet (એ લૅન્સેટ્.)
નિમકદાની, (મીઠું રાખવાનું ઠામ.) A saltcellar (એ સૉલ્ટ્-સેલર્)
પડીકુ, A packet (એ પૅકેટ્.)
પલ્લું, (ત્રાજવું) A scale (એ સ્કેલ્.)
પવાલું, A mug (એ મગ્.)
પહોળી વાંકદાર તરવાર, A cutlass (એ કટલૅસ્.)
ટોપી મૂકવાની ખાંટી, A hat-stand (એ હૅટસ્ટૅન્ડ્.)
પાટી, Inkle (ઇન્કલ્.)
પ્યાલાની રકાબી, A saucer (એ સૉસર્)
પીચકારી, A syringe (એ સિરિંજ્.)
પિપ, A tub (એ ટબ્.)
પૂતળું, (બાવલું.) A statue (એ સ્ટૅચ્યુ.)
પેટી,A chest; A box(એ ચેસ્ટ્, એ બૉક્સ્)

પૈડું, A wheel (એ વ્હીલ્.)
ફરસી, A chisel (એ ચિઝલ્.)
ફાનસ, A lantern (એ લૅન્ટર્ન્.)
બખ્તર, An armour (એન આર્મર્.)
બરણી, A Jar (એ જાર્.)
બંબો, A pump(એ પમ્પ્ [બિર્યાનેટ્)
બંદુકની સંગીન, A bayonet (એ
બુચ ઉઘાડવાનો સ્ક્રુ. A cork screw (કૉર્કસ્ક્રુ.)
મસાલો રાખવાનું વાસણ, A cruetstand (ક્રુએટ્સ્ટૅન્ડ્.)
માછલાં પકડવાનો કાંટો, An angle (એન ઍન્ગલ્.)
ભાલું, A dart A lance (એ ડાર્ટ્ એ લૅન્સ .)
માંડવો, An arbour (એન્ આર્બર્.)
મુન,A moon-lamp (એ મુન-લૅમ્પ્.
મોટું ઘડીઆળ, (વાગે તેવું.) A clock (એ ક્લૉક્.)
રકાબી, A plate A dish (એ પ્લેટ્, એ ડિશ્)
રૂપાનો ખુમચો,A silver(એ સીલ્વર્.)
લૂગડાં ધોવાનો ધોકો, A Batlet એ બેટ્લેટ્.)
લાકડાની મોગરી,A mallet(એ મૅલેટ્)
લોઢાનો ચૂલો, A grate (એ ગ્રેટ્.)
ઘંટ, A gong (એ ગૉંગ્.)
વણવાનો સંચો. A weaving mill (એ વીવીંગ્ મિલ્.)
સાણાની બરણી, A gallipot (એ ગૅલિપૉટ્.)
વાડકો, A bowl A porringer (એ

પોશાક પહેરી જોવાની આરસી, A dressing glass (એ ડ્રેસિંગ્ ગ્લાસ્.)
ફુંકણી, (ભૂંગળી) A blow-pipe (એ બ્લોપાઇપ્.)
બતીનો મોગરો કાતરવાની કાતર, Snuffers (સ્નફર્સ્).
બરછી (ભાલો.) A spear, A cimetar (એ સ્પીઅર્, એ સિમેટર્.)
બંદુક, A gun, A musket (એ ગન્, એ મસ્કેટ્.)
બાંક, A bench (એ બેન્ચ્.)
બુચ, A cork, A stopper (એ કૉર્ક્, એ સ્ટૉપર્.)
મજાગરૂં, A hinge (એ હિંજ્.)
માકડીઉં, A bug-holder (એ બગ્ હોલ્ડર્.)
મીણબત્તી, A candle (એ કૅન્ડલ્.)
મોટું ઘડીઆળ (વાગે નહીં તેવું.) (એ time piece (એ ટાઇમ્પીસ્.)
મોઢું ધોવાનું વાસણ,A goglet(એ ગૉગ્લેટ્)
રંદો, A plane (એ પ્લેન્) [રાઈટીંગ-ડેસ્ક્)
લખવાની ટેબલ, A writing-desk (એ
લંગર, An anchor (એન્ ઍન્કર્.)
લાકડી, A stick (એ સ્ટિક્.)
લોટો, (કળશીઓ.) A goblet (એ ગૉબ્લેટ્.)
લોઢાનો સળીઓ, A bar (એ બાર્.)
વટલોઇ, (તાંબડી.) A pail (એ પેઇલ્.)
વરાળયંત્ર, A steam engine (એ સ્ટીમ્ એન્જીન્.)
વળગણી, A clothe's mare (એ (ક્લોધ્ઝ્ મેર્.)
વાલસર, A wallshade (એ વૉલશેડ્.)

બૌલ. એ પોરિન્જર.)
વીંઝણો, A fan (એ ફૅન.)
શિરોઈ, A flagon (એ ફ્લૅગન.)
શીશી, A bottle (બૉટલ.)
સગડી, A fire-pan (ફાયરપૅન.)
સરાણ, A whet-stone (એ વ્હેટ્ સ્ટોન.)
સંઘાડો. A lathe (એ લેથ.)
સાણશી, Pincers, Forceps (પિન્સર્સ, ફૉર્સેપ્સ.)
સાળ, A loom (એ લુમ.)
સીસો, A flask (ફ્લૅસ્ક.)
સુપડું, A winnowing fan (એ વિનોઇંગ્ ફૅન.)
સુડી, Nut crackers (નટ ક્રેકર્સ.)
સોનું રૂપુ ગાળવાની કુલડી, A cupol (એ ક્યુપૅલ.) (એ ટિલ.)
હડફો, (પૈસા નાખવાની પેટી)A till
હવાની ઉષ્ણતા બનાવનારૂં યંત્ર, A thermometer (એ થર્મૉમિટર.)
હવલો, (આક) Cribble (ક્રિબલ)
હાંડલું, An earthen-pot (એન અર્થેન્ પૉટ્)
હાંડો, (દેગડી)A caldron(એ કૅલ્ડ્રન.)
હોકાયંત્ર, A compass (એ કમ્પોસ)
વાસલો, An adze (એન અડ્ઝ)
વેલણ, A roller (એ રોલર.)
શીકું, A sling (એ સ્લિંગ.)
શેરડી પીલવાની ઘાણી, A cane-mill (એ કેન્ મિલ.)
સમેદાની,(મીણબત્તીનું ચોખું)A candle stick (કૅન્ડલ સ્ટિક.)
સાઈડી, Gimlet Auger.(ગિમ્લેટઑગર).
સાબેલું, A pounder (એ પાઉન્ડર.)
સાવરણી, A broom (એ બ્રુમ.)
સિક્કો, (છાપ.)A seal (એ સીલ)
સુંડલો, A basket (એ બાસ્કેટ્.)
સુયો,(સોયો.)Pack-needle (પૅક્નીડલ)
સાપડી, A bodkin (બૉડકિન) સ્કોપ.)
સુક્ષ્મદર્શકયંત્ર A microrcope(માઇક્રોસ્કોપ). A needle (એ નીડલ.)
હથોડી, A hammer (એ હૅમર.)
હવાનું દબાણ, (માપવાનું યંત્ર) A barometer (એ બૅરોમિટર.)
હળ,(જમીન ખેડવાનું હથિયાર)A plough (એ પ્લાઉ)
હાંડી, A globelamp(એ ગ્લોબ લૅમ્પ)
હાથબેડી, A manacle (એ મૅનેકલ)

ઘરેણા તથા જવાહીર.

અકીક, An agate A cornelian (એન ઍગેટ્ એ કૉરનિલ્યન)
કડલાં(કલ્લાં)Anklets (ઍન્કલેટસ)
કંઠી,(હાંસડી)A necklace(એ નૅકલેસ)
અંકોડો, A hook A meak(એ હુક એ મીક)
ડીથ, An earring (એન્ ઇયરરિંગ્)
ચુડી, A bracelet (એ બ્રેસલેટ)
કંદોરો,A girdle waist band (એ ગર્ડલ

ગુજરી, (બાજુબંધ) **A**n armlet(એન્ આર્મલેટ્.)
પાનું, **A**n emerald (એન્ એમરલ્ડ)
નથ, **A** nose-ring (એ નોઝ્-રિંગ્)
પરવાળા, **A** coral (એ કૉરલ્.)
પીરોજા, **A** turquoise(એ ટરકૉઇસ્,)
પોચી, **A** wristlet (એ રિસ્ટ્લેટ્.)
માણેક, **A** ruby (એ રૂબિ)
મોતી, A pearl (એ પર્લ્.)
યાકુત, **A** garnet **A**methyst (એ ગાર્નેટ્ ઍમેથિસ્ટ્.)
લાકીટ, (કડી) **A** locket (એ લૉકેટ્)
નીલમ, **A** sapphire (એ સૅફાયર.)
રત્ન, **A** jewel (એ જ્વેલ્.)
વીંટી, **A** ring (એ રીંગ્.)
હીરો, **A** diamond (એ ડાયમંડ.)

વેસ્ટ્ બેન્ડ્.)
ચુડલી, (બંગડી) **A** bangle(એ બૅન્ગલ્.)
તનમનીઉ, Stomachor (સ્ટોમિચર.)
પથરના નંગ, **A** chalcedony (એ કૅલ-સિડોનિ.)
પોખરાજ, **A** topaz (એ ટોપાઝ્.)
મણી. **A** gem (એ જેમ.)
માદળીયુ, **A**n amulet (એન એમ્યુલેટ્)
Talisman (ટૅલિસમૅન્.)
લસણીઓ હીરો, **A** chrysolite (એ ક્રી-સોલાઇટ્)
લાલ(શની)**A** carbuncle (એ કારબંકલ)
લોલક, (કાપ) **A** brooch **A** pendant (એ બ્રુચ્, એ પેન્ડન્ટ્)
સાકળી, **A** small-chain **A** chain (એ સ્મૉલ્-ચેઇન્ એ ચેઇન્).

ઝાડ તથા ફળ.

અખોડ, **A** walnut (એ વૉલ્નટ્.)
અબનુસનું ઝાડ, Ebony (એબની.)
અંજીર, **A** fig (એ ફિગ્.)
આલુ, Prunes (પ્રૂન્સ્.)
આંબો, A mango-tree(એ મૅન્ગો-ટ્રી)
કચકડું, **A** tortoise-shell(એ ટૉર્ટોઇઝ-શેલ્)
કડવો લીંબડો, Melia-**A**sadirachta (મૅલિઆ-ઍઝેડિરૅક્ટા)
કાતરા, (આમલીના) Legumes (લેગ્યૂમ્સ.)
કીસમિસ દ્રાક્ષ, Raisins (રેઝિન્સ્)

અનનાસ, (સનોબર) **A** pine-apple (એ પાઈ-ઍપલ્.)
આમલી, Tamarind (ટૅમેરિન્ડ.)
આલુબુખાર, Damson (ડૅમ્સન્)
આસોપાલવ, Jonesia asoca(જોનિસ્યા ઍસોકા.)
કડવી બદામ, **A** goose berry(એ ગુઝ્બેરી
કરમદા, **A** corinda fruit (એ કૉરિંડા ફ્રુટ્
કલમ, (ઝાડની) **A** graft (એ ગ્રૅફ્ટ્.)
કાગદી લીંબુ, **A** lime (એ લાઇમ્.)
કાજુ, **A** cashew-nut (એ કૅશ્યુનટ્.)
કુંવારનું ઝાડ, **A**n aloe-wood(એન્ ઍલો-વુડ)

કેરી, **A** mango (એ મૅન્ગો.)
કેળુ, A plantain (એ પ્લૅન્ટેન.)
ખજૂર, (ખારેક) A date (એ ડેટ્.)
ચારોળી, Chirongia-sapida (ચિરૉન્જીઆ-સૅપિડા.)
ચાર આમળાનું ઝાડ, Adansonia (ઍડન્સનિયા.
જાંબુ A rose-apple (એ રોઝ્-ઍપલ્)
જામફળ,(જમરૂખ)A guava(એ ગ્વાવા)
ટેટી, Musk-melon (મસ્ક્-મેલન્.)
તાડ, A palmyra (એ પાલ્મિરા.)
તુલસીનું ઝાડ, A bazil-tree (એ બેઝિલ્-ટ્રી)
દાડમ, A pomegranate (એ પોમેગ્રૅનેટ્.)
દેવદારનું લાકડું, Cedar Deal (સીડર્ ડીલ્.
પતંગનું લાકડું, Sapan wood(સાપાન્ વુડ્.)
પસ્તા, A pistachio-nut(પિસ્ટૅચ્યો-નટ્
પીપળો, A fig-tree (એ ફિગ્-ટ્રી) Peaple (પીપલ્.)
ફણસ, A jack-fruit (એ જૅક્-ફ્રુટ્.)
બદામ, An almond એન્ આલમંડ્.)
બાવળ, A babul-tree (એ બૅબુલ્-ટ્રી.)
બોર, Cherries (ચેરિઝ્.)
ભોયશીંગ, (માંડવી.)A ground-nut (ગ્રાઉન્ડ્નટ્.)
મહાગનીનું લાકડું, Mahogany (મૅહોગની.
મૂળીઆં, Roots (રૂટ્સ.)
લીંબડો,**A** nimb-tree(એ નિમ્બ્ ટ્રી.)

કેળ, **A** plantain-tree (એ પ્લૅન્ટેન-ટ્રી.)
કોઠ, **A** wood-apple (એ વુડ્-ઍપલ્.)
ચીભડું, **A** musk-melon (એ મસ્ક્-મેલન્.)
ચેરિફળ, (આલુ) A cherry (એ ચેરિ.)
જરદાળુ, (સક્કર બદામ) **A** apricot (એ ઍપ્રિકૉટ્)
જાંબુડી, Eugenia jambos (યુજેન્યા જૅમ્બોસ્.)
ઝાડી, **A** thicket (એ થિકેટ્)
તરબૂચ, **A** water-melon, Melon (એ વૉટર્-મેલન્, મેલન્)
થોર, Abuck thorn, **A** cactus (એ બક્ થૉર્ન, એ કેક્ટસ્)
દ્રાક્ષ, (ધાખ) Grapes (ગ્રેપ્સ્)
નારંગી, An orange (એન્ ઑરેન્જ્.)
નારીઅળ, (ટોપરૂ) **A** cocoanut (એ કોકોનટ્.)
પપનસ, A pompel-moose (એ પોમ્પલ-મુસ્.)
પેરૂ, (વિલાયતી ફળ) એ pear (એ પેર્)
પપૈયું, A papaya (એ પપેયા,)
ફાલસાં, Gremia orienta lis (ગ્રીમીઆ ઓરિઍન્ટલિસ.)
બીજોરૂં, (મીઠું લીંબુ)A citron (એ સિટ્રન્)
બોરડી, Jujube-tree (જુજુબ-ટ્રી.)
મકાઈ, Maize (મેઇઝ્) Indian corn. (ઇંડિયન્-કૉર્ન.)
મીઠું લીંબુ, A citron (એ સિટ્રન્.)
રામફળ, Amona raticulata (ઍમોના રૅટિક્યૂલેટા.)
વડનું ઝાડ, A banian-tree (એ

લીંબુ, A lemon (એ લેમન.)
વાંસ. A bamboo (એ બૅમ્બુ)
શણનો છોડ, A hemp-plant (A હૅમ્પપ્લૅન્ટ્)
સનોબરનું ઝાડ, A Pine (પાઇન.)
સાગ, Teak wood (ટીક વુડ.)
સીતાફળ, A custard apple (એ કસ્ટર્ડ્ ઍપલ્.)
સુખડનું લાકડું, Sandal-wood, (સૅન્ડલ્વુડ.)
સોનેરી કેળું, A banana (એ બનાના)
સોપારીનું ઝાડ, A areca catechue (એ ઍરેકા કૅટેચુ.)
બનિયન્-ટ્રી.)
વેલો, A creeper (એ ક્રીપર .)
શેતુર, A mulberry.
શેરડી, A sugar cane (એ શુગર્-કૅન.)
સરોવરનું ઝાડ, A cypress (એ સાઇપ્રૅસ).
સીંગોડા, Trapa bispinosa (ટ્રેપા બિસ્પિનોસા.)
સીસમ, Black wood Sisoo. (બ્લૅક-[વુડ સિસૌ.)
સેફતાલુ, A peach (એ પીચ્.)
સેવફળ, (સફરજન.) An apple (એન્ ઍપલ્.)
સોપારી, A betelnut (એ બિટલનટ.)
હાફુસની કેરી An alphonzo (એન્ આલ્ફન્ઝો.)

દરદો.

અજીર્ણ, Dyspepsia (ડિસ્પેપ્સીઆ.)
અટકાવ, (સ્ત્રીદર્શન.) Monthly-course, Menses (મંથિલી-કોર્સ મૅન્સીસ્)
અરૂચી, Anorexia (એનોરેક્સિયા)
અળાઇ, Licken Rash(લાઇકન્ રશ્)
આંકડી, Colic Cramps (કૉલિક ક્રૅમ્પ્સ્ .)
આંજણી, A sty (એ સ્ટાઈ.)
આંટણ Corns on the foot (કૉર્નસ્ ઑન્ ધ ફુટ્.)
આંતરડું, Intestines(ઈન્ટેસ્ટાઇન્સ)
ઉંદરી, (વાળનું ખરી જવું.) Alopecia (એલોપેશિયા.)
અછબડા, (Chiken pox) ચિકન્-પૉક્સ્.
અતિસાર, Diarrhœa (ડાયરિઆ.)
અત્યાર્તવ, Menorrhagia (મેનોરેજ્યા)
અવાચી, Yawnings (યાનિંગ્ઝ.)
આંધાપો, Blindness (બ્લાઇન્ડનેસ્.)
આંખડદવી Conjunctivitis (કંજંક્ટિવીટીસ્.)
આધાશીશી, Hemicrania(હેમિક્રાનિયા.)
આપઘાત. A suicide (એ સ્યુઇસાઇડ.)
આંચકી, Convulsions (કન્વલ્ઝન્સ.)
ઉન્માદ, (ઘેલછા.) Insanity (ઈન્સનિટિ)
ઉરસ્તંભ, (કમરના નીચેના ભાગનું ઝલાઈ જવું, Paraplegia (પેરાપ્લીજ્યા.)
એકાતરીઓ તાવ, An Intermittent

ઉલટી, **A** vomit Nausea (એ વૉમિટ્ નૉશીઆ.)
ઉધરસ, Bronchitis (બ્રૉન્કાઇટિઝ્.)
ઓડકાર, **A**n eructation (એન્ ઈરક્ટેશન્.)
ઓરી, Measles (મિઝલ્સ્.)
કમરવા (કમરનું ઝલાઇ જવું.) Lumbago (લમ્ બેગો.)
કપાસી, Corns (કૉર્નસ્.)
કમળો, Jaundice (જોન્ડિસ્.)
કસુવાવડ, **A** mis-carriage (એ મિસ કૅરેજ.)
કેશની વૃદ્ધિ, Hisutes (હિરસુટીઝ.)
કોઢ, (કુષ્ટ.)Leucoderma(લ્યૂકોડર્મા)
ખસ, Itch (ઈચ્)
ખાસી, Cough Phlegm (કફ ફ્લેમ્)
ગર્ભપાત, **A**n abortion (એન્ અબોર્શન્.)
ગળાની ગરમી, Quinsy (કિવન્સી.)
ગળુ આવી જવું, Tonsillitis (ટૉન્સિલાઇટિઝ્)
ગાલપચોળિયા, Mumps (મમ્પ્સ્)
ગુલ્મ, (ગોટો.) Rupture Hernia (રપ્ચર હર્નીયા.)
ગ્રંથી, (ગાંઠો) **A** tumour (એ ટ્યુમર)
ગૌશીતળા, Vaccination (વૅક્સિનેશન્.)
ચાંદું, (ચાંદું.) **A**n ulcer (એન અલ્સર્)

fever (એન ઈન્ટરમિટન્ટ્ ફિવર)
કખવા, Herpes (હર્પીઝ.)
કબજીઅત. Constipation Constiveness (કૉન્સ્ટિપેશન્ કૉન્સ્ટીવનેસ્)
કફ, Mucus Phlegm (મ્યૂકસ્ ફ્લેમ્)
કરમ, (કૃમિ.) Worms (વર્મ્સ.)
કંઠમાળા, Bronchocele Goitre (બ્રોન્કોસીલ ગૉઇટર.)
કોગળીયું. Cholera (કૉલેરા.)
ખરજવું Eczema **A** cancer(એકઝીમા. એ કન્સર,)
ખીલ, **A**cne Pustule(આકનિ પસ્ટયૂલ્.
ગર્ભાશય પ્રદર,(વાયુ)Metretis(મેટ્રિટિસ્)
ગાંઠ, Glands (ગ્લન્ડઝ્.)
ગાડપણ, Madness (મડનેસ્.)
ગુમડું, **A** boil (એ બોઇલ્) **A**bscess (અબસેસ.)
ગાઠીઓ વા, Gout. (ગાઉટ્.)
ગંડમાળ, (ગાંઠોની હાર.) Scrofula (સ્કોફ્યુલા.)
ધુમટનો સંકોચ,Phimosis(ફાઇમોસિસ્)
ચળ, (ખુજલી.) Pruritus (પ્રુરાઇટસ.)
ચાંદી, (ઉપદંશ,) Syphilis(સિફિલિસ.)
ચામઠા, (ચાઠા) Erythema(ઇરિથમા.
ચુંચો, (ટુંક નજર)Short-sight-Squin eye (શોર્ટ-સાઈટ્. સ્કવીટ્ આઇ.)
ચસકા, Neuralgia (ન્યુરેલજયા.)
ચાઠું, **A** blotch (એ બ્લોચ.)
ચામડીનું બેર મારી જવું, (નિર્જીવ ચામડી. Callosity (કેલોસિટિ.)

ચેપીરોગ, **A** contagious disease (એ કંટેજિયસ ડિઝીઝ્)

છાતીનો થડકો, **A** palpitation (એ પૅલ્પિટેશન.)

જખમ, **A** wound (એ વુન્ડ્)

જુલાબ, **A**perient (ઍપેરિયન્ટ્) Purge (પર્જ.)

ઝામરવા, Glaucoma (ગ્લૉકોમા)

ડંખ, **A** sting (એ સ્ટીંગ્.)

તરીઓ તાવ, Tertion fever (ટર્શન્ ફિવર્)

તાપોડીઆ, Granulation (ગ્રાન્યુલેશન્)

થુલીઓ, (રતવા) **A**ptha (ઍપ્થા)

દાદર, Ringworm (રિંગવર્મ.)

ધાત, (વીર્ય) Semen (સીમેન્.)

નસકોરી ફુટવી, Hemorrhage (હેમોરેજ)

નાકસુર, (નાકનું દરદ.) **A**n ulcer of the nose (ઍન અલ્સર્ ઓફ્ ધ નોઝ્.)

પરવાળાં. (આંખનું દરદ) Trichiasis (ટ્રિકિયાસિસ્.)

પ્રદર, (વાંનુ) Leucorrhœa (લ્યુકોરીઆ)

પાઠું, **A** carbuncle (એ કારબંકલ)

પિત્ત, **A** bile (એ બાઈલ)

પ્લીહા, (બરલ.) **A** spleen (એ સ્પ્લીન.)

પેટનું ચડવું, Tympanites (ટિંપાનાઈટિઝ.)

છાતીનું શૂળ, **A**ngina Pectoris (ઍન્જીના પેક્ટોરિસ્) [ડિઝીઝ્.)

છાતીનો રોગ, **A** heart disease (એ હાર્ટ્

છીંક, Sneezing (સ્નીઝિંગ્.)

જળોદર, (જળ દર) Dropsy (ડ્રૉપ્સી.)

ઝાડો, (દસ્ત) Stool (સ્ટુલ.)

ઝામરો, Pemphigus (પેમ્ફીગસ્.)

ટાઢીઆ તાવ, **A**n ague fever (ઍન ઍગ્યુ ફિવર્.)

તણખ, (બળતરા) Twitching pain (ટવીચિંગ્ પેઈન્)

તાણ, Cramys (ક્રેમ્પ્સ્)

તાવ, Fever (ફિવર)

દમ, (શ્વાસ) **A**sthma (ઍસ્થ્મા)

ધનુર્વા, (ચમક) Tetanus (ટૅટનસ્)

નષ્ટાર્તવ, **A**menorrhœa (ઍમેનોરીઆ)

નાકમાં મસો, **A** polypus (એ પોલિપ્પસ)

પથરી, Calculus (કલ્કયુલસ્) stone (સ્ટોન્)

પક્ષઘાત (અર્ધાંગવાયુ) Hemiplegia (હિમિપ્લેજ્યા)

પ્રમેહ, (પરમો) Gonorrhœa (ગોનોરીઆ.)

પાંડુ, (ફિક્કાસ) **A**nœmia (એનિમ્યા.)

પીડિતાર્તવ Dysmenorrhœa (ડિસ્મેનોરીઆ.)

પેસાબમાં પથરી, Urinary-stone (યુરિનરિ-સ્ટોન્.)

ફુટી નીકળતો તાવ, Eruptive fever (ઇરપ્ટીવ ફિવર.)

ફેર (ચકરી) Giddiness (ગિડિનેસ્)

પેસાબ બંધ થવો, Ischury(ઈસ્ચુરિ)
ફુલું, Opacity Albugo(ઓપાસિટિ ઍલબ્યુગો,)
ફોલ્લી, (નાની ફોડકી) A pimple (એ પિમ્પલ).
બગાસું, Yawn (યૉન),
બરોળની વૃદ્ધિ, Aguecake (ઍગ્યુકેઇક).
બાદી, Apepsey, Indigestion (ઍપેપ્સી, ઇન્ડાઇજેશન).
બેશુદ્ધિ, Coma (કોમા).
બહેરપણુ, Deafness (ડેફનેસ),
મંદાગ્નિ, Anorexy (ઍનોરેક્સી).
મધુપ્રમેહ, (પરમો). Diabetes mellitus (ડાયાબિટિઝ મેલિટસ).
મસો તલ, A wart A mole (એ વાર્ટ એ મોલ).
માથું દુખવું, Headache (હેડએક)
મુઢમાર, (ચોટ) Centusion (કન્ટ્યુઝન).
મુત્ર, ((પેશાબ). Urine (યુરીન)
મોટી ઉધરસ, Hooping cough (હુપિંગ કફ).
યોની અર્શ, Vaginismus (વૅજિનિસ્મસ).
રક્તપિત્ત (અમુક ભાગદ્વારા લોહીનું સુવું). Scurvy (સ્કર્વી).
રસોળી (મોટી ગાઠ). A molluscume (મોલસ્કમ)
લકવો, Paralysis Hemiplegy (પૅરૅલિસિસ હેમિપ્લેજી).

ફેફસાનો વરમ, Pneumonia (ન્યુમોનયા)
ફેફર, Epilepsy (ઍપિલેપ્સી.)
ફોલ્લો, A tumour sore (એ ટ્યુમર સોર) બદ, bubo (બ્યુબો.)
બહુમૂત્ર Diabetes inspidus (ડાયાબિટિઝ ઇન્સ્પીડસ).
બાંબલાઇ, Abscess in the armpit (ઍબ્સેસ ઇન ધી આર્મપિટ)
ભગંદર Fistula in the ano (ફિસ્ચુલાઇન ધી ઍનો).
મરકી Pestilence (પેસ્ટલન્સ).
મરડો, Dysentery (ડીસેન્ટરી).
માથાનો ખોડો, A scurf (એ સ્કર્ફ).
મુઆરાની ગાઠ Hepatitis (હેપાટાઈટિસ),
મુર્છા Syncope (સિંકોપિ). Swoon (સ્વુન).
મો આવી જવું, Salivation (સૅલીવેશન)
મોતીઓ, A cataract (એ કૅટૅરૅક્ટ
યકૃતનો સંકોચ. Cirrhosis (સિરોસિસ)
રક્ત (લોહી). Blood (બ્લડ).
રતવા, Erysipelas (ઈરિસિપેલસ).
રસી, Pus (પસ)
રંગીલું, Dengue (ડેન્ગ્યુ),
રારી, Mycetoma (માયસિટોમા).
લખલખુ, Ague fit (ઍગ્યુ ફિટ).
લચક, Sprain (સ્પ્રેન),
લુખસ, Prurigo (પ્રુરીગો).
લોહીવિકાર, Apoplexy (ઍપોપ્લેક્સી).
વાઇ, Epilepsy (એપિલેપ્સી).
વાવલું, (આખનું દરદ)Pustular ophth.

લંગડું Lame (લેઈમ્). Cripple (ક્રિપલ્).

લુ Sunstrok (સનસ્ટ્રોક).

વધરાવળ, Hydrocele (હાયડ્રોસિલ)

વાતરક્ત, (પિત). Leprosy (લેપ્રસિ).

વિસ્ફોટક, Ecthpma (ઍકથમા).

શીળસ, Urticaria (અર્ટિકેરિયા).

શેક, Fomentation. (ફોમેન્ટેશન)

સન્નિપાત, Delirium Typhus fever (ડિલિરિયમ્ ટાઇફસ ફિવર).

સળેખમ, Coryza (કોરાઈઝા).

સાદો તાવ, Simple fever(સિમ્પલ્ફિવર)

સુવાવડ, Child bed Confinement (ચાઈલ્ડ બેડ કન્ફાઇનમેન્ટ).

સ્વપ્નસ્રાવ, Nocturnal discharges (નૉક્ટર્નલ્ ડિસ્ચાર્જીઝ).

હાથ પગના સોજા, Elephantiasis (એલિફન્ટિએસિસ).

હેડકી Hiccup Hiccugh (હિક્અપ્ હિક્ક્).

almia (પરપ્યુલર ઑફ્ થલ્મ્યા).

વીર્યસ્રાવ Spermatorrhœa (સ્પર્મેટોરિયા)

શીળી, Small-pox (સ્મૉલ-પૉક્સ).

વાળો, Guineaworm (ગીનીવર્મ).

શરદી, Sheum Cold (સ્યુમ્ કોલ્ડ).

સતતજ્વર, (પિત્તજ્વર) Remittent fever (રેમિટંટ્ ફિવર).

સસણી,(વરાધ)Bronchitis(બ્રોંકાઈટિઝ્).

સંધિવા, Rheumatism (રૂમૅટિઝમ્).

સારણગાંઠ, Hernia, Rupture(હર્નિયા રપ્ચર.)

સોજા, Swelling (સ્વેલિંગ્).

હડકવા, Hydrophobia(હાઈડ્રોફોબિયા).

હરસ, Piles (પાઈલ્ઝ્).

હિસ્ટીરીઆ, (ખેંચતાણ) Hysteria. (હિસ્ટરિયા).

ક્ષય, (ક્ષય). Consuption. (કન્ઝમ્પ્શન).

દવાશાળાના સાધન ઇત્યાદિ.

અર્ક, A tincture (એ ટિંક્ચર્).

આદુનો મુરબ્બો, Ginger preserve (જિંજર્ પ્રિઝર્વ).

આસવ, (દારૂ.) Wine (વાઇન્)

ક્વાથ, Dicoction (ડિકોક્શન).

કૉડ,(જાતના)માછલાના કાળજાનું તેલ Cedliver oil. (કૉડ્લિવર્ ઑઇલ્).

અત્તર, Ottas (ઑટસ્).

આંબળાનો મુરબ્બો, (Hog-plums, conserve (હૉગ્ પ્લમ્સ્ કૉન્સર્વ).

કડવી બદામનો અર્ક, Cyanic acid (સિઍનિક્ ઍસિડ્).

ગંધકનો તેજાબ, Sulphuric acid (સલ્ફ્યુરિક ઍસિડ્).

ગ્યાસલેટ તેલ, Kerosine oil. (કેરોસાઇન્ ઑઈલ્).
ઘન, An extract (એન્ એક્સટ્રેક્ટ્).
ચુર્ણ, Pulvice (પલ્વીસ્).
ઝેર ઉતારવાની દવા, (સાપનો મ્હોરો). Bezoar (બેઝોર્).
પીટન તેલ, Turpentine (ટર્પેન્ટાઇન્) તેલ, (ઑઇલ્).
દંતમંજન Dentifrice (ડેન્ટીફ્રાઇસ્). Tooth-powder (ટૂથ પાઉડર્).
ધૂપેલ, Frankincense (ફ્રેંકિન્સેન્સ).
નેત્રાંજન, Collyrium (કૉલિરિયમ્).
પરાળી, Aqua (ઍક્વા).
ફૂલેલ, (સુગંધીદાર તેલ) Scent oil (સેન્ટ્ ઑઇલ્).
બાફ, (વરાળ). A vapour (એ વેપર્)
મિશ્રણ, Mixture (મિક્ચર્).
મીણ, Wax (વૅક્સ્).
મુરબ્બો, Confection Preserve (કન્ફેક્શન્ પ્રીઝર્વ્).
રૂઝ લાવે તેવું ઓસડ, Agglutinant (ઍગ્લ્યુટિનંટ્).
વિલાયતી મીઠું, Epsem salt (એપ્સમ્ સૉલ્ટ્).
શિલાજીત, Asfaltom (ઍસ્ફૅલ્ટમ્).
સાબરશિંગુ, An Elk-horn (એન્ ઍલ્ક્-હોર્ન્).
સુરકો, Vinegar (વીનીગર્).
સુરાખારનો તેજાબ, Aquafortis (ઍક્વાફોર્ટીસ્). Nitric acid (નાઈટ્રિક્ ઍસીડ્).

ગુલાબજળ, Rose-water (રોઝ્ વૉટર્).
ગોળી, A pill (એ પિલ્).
ચા, (ફાંટ). Influxion (ઇન્ફ્લ્યુક્શન્).
ચોપડવાના તેલ Liniment (લિનિમેન્ટ્).
ઝાડો લાવનાર ઓસડ, Abstraction (ઍબસ્ટ્રેક્શન્).
ટોપરાનું તેલ, Cocoanut oil (કોકોનટ્-ઑઇલ્.)
ધીમે ધીમે ફેર પાડનાર દવા, Alterative (ઓલ્ટરેટિવ્).
નખતેલ, Neptha oil (નેપ્થા ઑઈલ્).
પ્રવાહી, Liquid (લીક્વીડ્).
પીવાનું ઓસડ, A potion (એ પોશન્).
બળ વધારનાર, (પુષ્ટિકારક દવા). A tonic (એ ટૉનિક્).
મધ, Honey (હનિ).
મીઠાનો તેજાબ, Muriatic acid (મ્યુરિએટિક્ એસિડ્).
મોતી, A pearl (એ પર્લ્).
લીંબુનો તેજાબ, Sitric acid (સાઈટ્રિક્ ઍસિડ્).
લેપ, A plaster (એ પલાસ્ટર્).
શરબત, Syrup (સિરપ્). [ઑઇલ
શરશીઉ તેલ, Rapeseed oil (રૅપસીડ્)
શેક, A fomentation (એ ફોમેન્ટેશન્).
સાબુ, Soap (સોપ્).
સુરમો, Antimony (ઍન્ટીમનિ).
સોગઠી, Supossitory (સપૉઝિટરી).

દેશી ઔષધો.

અક્કલગરો, Pellitory (પેલિટરી).
અગર Alœs-wood (એલોસ્વુડ્).
અજમોદ, Parsley (પર્સ્લિ).
અફીણ, Opium (ઓપિયમ).
અળશી, Linseed (લિનસીડ્).
આદુ, Ginger (જીંજર).
આમળો, Hog-plums(હૉગ્ પ્લમ્સ્).
આલુબુખાર, Damson (ડૅમ્સન્).
ઇંદ્રવારણું, Colocynth (કૉલોસિંથ્).
એલચી, Cardamoms (કાર્ડામમ્સ્).
ઓથમીજીર, Spongel-seed (સ્પૉન્જેલ્-સીડ્).
કપીલો, Cummala (કમાલા).
કપૂર, Camphor (કૅમ્ફર્).
કરીઆતું, Chiretta (ચિરેટા).
કરેણ, Oliander (ઓલિઆન્ડર્).
કસુંબો, Safflower (સૅફ્ફ્લાવર્).
કાકચીઆ, Londuck (લૉંડક્).
કાલંબો, Colombo (કાલંબો).
કાળીજીરી, Fleebane (ફ્લીબેન્).
કીરમજ, Cochineal (કોચીનીઅલ્).
કુંવાર, Alose (ઍલોઝ્)
કેવડાની જડ,Orris-root(ઑરિસ્રૂટ્).
કોકમ, Mangostem (મૅન્ગોસ્ટેમ્).
ખડી, (ચાક.) Chalk (ચૉક્).
ખસખસ, Poppy-seed (પૉપિ-સીડ્).
ખાપરીઉં, Calamine (કૅલામાઇન્).
ખારેક, Date (ડેઇટ્)
ગરમાળો, Cassia fistula (કૅસિયા

અગથીઓ, Grandiflora (ગ્રાંડિફ્લોરા)
અજમો, Caraway-seed (કૅરેવેસીડ્).
Bishop's-weed (બિશપ્સ્-વીડ્).
અરીઠા, Soapnuts (સોપ્નટ્સ્).
અંબર, Am-bergris (ઍમ્બર્ગ્રિસ્).
આંબાહળદર, Zedory-turmeric (ઝેડોરિ-ટર્મેરિક્).
ઇંદ્રજવ, Conesi-seed (કોનિસિ-સીડ્).
એરંડી, Castor (કૅસ્ટર્).
એળીઓ, Aloe (ઍલો). [ઝેડોરી).
કચુરો, (કચુરો) Long-zedory (લૉંગ્-
કડવી બદામ, A bitter almond (એ બિટર્ આલમંડ્).
કબાબચીની, Allspice (ઑલ્સ્પાઈસ્).
Pimento (પિમેન્ટો).
કસ્તુરી, Musk (મસ્ક્).
કળીચૂનો, Slaked lime (સ્લેક્ડ્ લાઇમ્),
કાથો, Catechue (કટેચુ) Gambier (ગૅમ્બીઅર્).
કાળીમુસળી, Nelepanny-root (નિલિપૅનિ રૂટ્).
કેરબો, Amber (ઍમ્બર્).
કેસર, Saffron (સૅફ્રન્).
કૌચાં, Nettles (નેટલ્સ્). Cowhages (કૌહેજીસ્).
ખાંડ, Sugar (શુગર્). [સાકૅટચુ.
ખેરસાર, Mimosa catechue (મિમો-
ખુરાસાણી અજમો, Henbane-seed (હેન્બેન-સીડ્).

ફિસ્ચુલા).
ગળો, Leeches (લીચીઝ્).
ગાંજો, Indian hemp Cannabis-satina (ઇન્ડીઅન્ હેમ્પ્ કનેબિસ-સેટિના).
ગુંદર, Gum (ગમ્).
ઘોડાવજ, Acorus (ઍકોરસ્). Celamus (કૅલૅમસ્). Sweet-flag (સ્વીટ્ ફ્લૅગ્)
ચારોળી, Chirongin sapida (ચિરૉન્જ્યા સૅપિડા).
જટામાસી, Nard. Valerian (નાર્ડ વેલિરિયન્).
જીરૂ, Cumin-seed (ક્મિન-સીડ્),
ઝેરકોચલા, Nux vomica (નક્સ-વૉમિકા).
ડીકામારી, Cumbi. Gardenia gummiferia (કમ્બી, ગાર્ડન્યા ગમનિફ્રિયા).
તમાકુ, Tobacco (ટૉબૅકો).
દાંતીમૂળ, Croton-root (ક્રોટન્-રૂટ્).
દ્રાક્ષ, (દ્રાખ). A grape (ગ્રેપ્).
ધમાસો, Hedysarum alhagi (હેડિસૅરમ્ આલહેગિ).
નવસાર, Ammonia. Sal-ammoniac (અૅમોનિયા સાલ્ અૅમોનિયક્).
નાળિયેર, A cocoanut (એ કોકોનટ્).
નેપાળો, Croton-tiglium (ક્રોટન્-ટિગ્લિયમ્). [નટ્સ્.
પસ્તાં, Pistaco-nuts (પિસ્ટૅચ્યો-
પારો, Mercury (મર્ક્યુરિ).
ગળી, Indigo (ઇંડીગો).
ગંધક, Sulphur (સલ્ફર્). Brimstone (બ્રિમ્સ્ટોન્).
ગુગળ, Dellium (ડૅલિયમ્) Aflatoon (અૅફ્લાટુન્).
ગોખરૂ, Caltrops(કૅલ્ટ્રોપ્સ્). Prickly fruited pedalium (પ્રિકલી ફ્રુટેડ્ પડેલ્યમ્).
ચણકબાબ, Cubeb (ક્યુબેબ્).
ચોપચીની, China-root (ચાઇના-રૂટ્). Smilax-root (સ્માઇલૅક્સ-રૂટ્).
જાયફળ, Nutmeg (નટ્મૅગ્).
જાવંત્રી, Mace (મેઈસ્)
જેઠીમધ, Liquorice (લિકરિસ).
ટંકણખાર, Borax (બૉરૅક્સ્).
તાકમરીઆ, Ocymum pilosum (ઑસીમમ્ પિલોસમ્).
તજ, Cinnamon Cassia-lignia (સિનેમન્, કૅસિયા-લિગન્યા).
દાલચીની, Cassia-lignia (કૅસિયા-લિગન્યા).
ધતુરો, Datura Thorn-apple (ડૅટૂરા થૉર્ન્ ઍપલ્). [ડરસીડ્.
ધાણા, Coriander-seeds (કોરિઍ-
નસોત્તર, A turbit-root (એ ટર્બિટ્રૂટ્).
નાગકેશર, Mesua ferrea. Cassia buds (મેસુઆ ફેરી. કૅશ્યા બડ્ઝ્).
ઓદાર કાંકરો, Litharge (લિથાર્જ્).
ભાંગ, Hemp (હેમ્પ્).
ભાંગરો, Eclipta (એક્લીપ્ટા).
ભીલામું, Cachew-nut. Marking-nut

પિત્તપાપડો, Furmitory (ફરમિટરિ).

પીપર (લીંડી). Long-pepper (લૉન્ગ્‌પીપર્).

પીપરીમૂળ, Pepper-root(પેપર-રૂટ્).

ફટકડી, Alum (ઍલમ્).

બજર, (તપખીર). Snuff (સ્નફ્).

બદામ, An almond (એન્ આલમંડ્)

બાદીયાન,Anise star(ઍનિસ-સ્ટાર્).

બુંદ, Coffee (કૉફી).

બેદાણા, A quince-seed (એ કિવન્સ-સીડ્).

મોરથુથ, Bluevitriol. Blue-stone Sulphate of copper (બ્લ્યુવિટ્રિઅલ્. બ્લ્યુ-સ્ટોન્ સલ્ફેટ ઑફ્ કૉપર્).

રતાંજળી, Red-sandal wood (રેડ્-સૅન્ડલ વુડ્).

રસકપુર, Corrosive sublimate (કૉરોસિવ સબ્લીમેટ્) Bi chloride of mercury (બાય્-કલોરાઇડ્ ઑફ્ મર્ક્યૂરી).

સસિંદૂર, Black-sulphide (બ્લૅક્-સલ્ફાઇડ્).

રાઈ, Mustard (મસ્ટર્ડ્).

રાળ, Resin (રેઝિન્).

રુમીમસ્તકી,Masticgum(મૅસ્ટિક્ગમ્).

રેવંચી, Rhubarb(રહુબાર્બ્).

સુંઠ, Dry ginger (ડ્રાય્ જિંજર).

સુરમો (ધાતુ) Metallic ore (મેટૅલિક્ આર્).

સુરોખાર, Potash-nitrate (પૉટાશ્-નાઇટ્રેટ્). Nitre (નાઈટર્). Salt-petre (સૉલ્ટ્પિટર્).

સુવા, Anise-reed (ઍનિસ્-સીડ્).

Malacca-bean (કૅશ્યુ-નટ માર્કિંગ-નટ્ મલાકા-બીન્

મજીઠ, Maddar (મૅડર્).

મનશીલ, Red-arsenic(રેડ્-આર્સેનિક્)

મરચાં, Capsicum. Chillies (કૅપ્સીકમ્. ચિલિઝ્).

મરી, Pepper (પીપર્).

માયફળ, A gall-nut (એ ગાલ્-નટ્).

મેથી, Fenugreek (ફેન્યુગ્રીક્).

મેંદી, Myrtle. Henna (મર્ટલ્ હેના,

રેવંચીનો શીરો, Gamboge (ગૅમ્બોજ્) Gum-gutta (ગમ્ ગટા).

લવણ, (મીઠું) Salt (સૉલ્ટ્).

લવીંગ, Cloves (કલોવ્ઝ).

લસણ, Garlic (ગાર્લિક્).

લાખ, Lac(લૅક્) Myriads (મિરિઅડ્ઝ)

લોબાન, Benzoin (બેન્ઝોઇન્) Gum benjamin (ગમ્ બેનજમિન્).

વછનાગ, Aconite (ઍકોનાઈટ્).

વરિયાળી,Fennel-seeds (ફેનલ્-સીડ્ઝ)

શાખજીરૂ, Soap-stone (સોપ્ સ્ટોન્)

શાખીઆ સોમલ, White arsenic (વ્હાઈટ્ આર્સેનિક્)

શિલારસ, Bitumen (બિટ્યુમિન્) Storax liquid (સ્ટૉરૅક્સ્ લિક્વીડ્) Rose mallows (રોઝ્ મૅલોસ્).

સફેતો, Ceruse (સિર્યુસ).

સરસવ, Repseed (રેપ્સીડ્).

સંચળ, Black-salt (બ્લૅક્-સૉલ્ટ્).Bit laban (બિટ્-લૅબન્). Bit-nobel (બિટ્-નોબેલ્).

Dill-seed (ડિલ્-સીડ).

સોનાગેરૂ, Ochre-red (ઑકિ-રેડ્).

સોનામુખી, Senna lebas (સેના લેબાસ્).

સોમલ, Arsenic (આર્સેનિક્).

હરડે, Myrobalan (માયરો બૅલન્).

હરતાળ, Yellow-arsenic (યલો-આર્સેનિક્). Yellow-orpiment (યલો-ઑર્પીમેન્ટ્).

હળદર, Turmeric (ટર્મેરિક્).

હિંગ, Assafœtida (ઍસાફેટીડા).

હીંગળો, Cinnabar (સિનેબાર્), Vermillion (વર્મિલિયન્) Redsulphur of mercury (રેડ્-સલ્ફર્ ઑફ્ મરક્યુરિ).

હીમજ (નાનીહરડે) Myrobalan chebulic (મીરાબેબૅલન્ ચિબ્યુલિક્).

સાકર, Sugar-candy (શુગર-કૅન્ડી).

સાજીખાર, Barilla (બૅરિલા).

સાલમ, Salem (સૅલમ્).

સિંદુર, Minium (મિનિલમ્). Red lead (રેડ્-લેડ્)

સિંધવ, Rook-salt (રૉક્-સોલ્ટ).

સુખડ, Fragrant wood (ફ્રેગ્રન્ટવુડ્). Sandal wood (સૅન્ડલ્ વુડ્).

હીરાકસી, Green-copperas (ગ્રીન્-કૉપરાસ્) Green-vitriol (ગ્રીન્ વિટ્રીઅલ્) Ferry-sulphas (ફેરિ સલ્ફાસ્)

હીરાદખણ Diagons-blood (ડરૅગ્ન્સ-બ્લડ્).

હીરાબોળ, Myhrr (મિહર્).

ધાતુ તથા ખનિજ પદાર્થો.

આરસપહાણ, Marble (માર્બલ્)

કલઇ, Tin (ટિન્).

કોપરઆસ, Germansilver (જર્મન્-સિલ્વર્).

કોલસો, A coal (એ કોલ્).

કાસું, Bronze (બ્રૉંઝ) Bellmetal (બેલ્મેટલ્).

ખાર. Salt (સૉલ્ટ્).

ચકમક, Flint (ફ્લિન્ટ્),

ચકમકનો પથ્થર, Load stone (લોડ્ સ્ટોન્).

ચાક, Chalk (ચૉક્).

જસતની પાટ, Silesian spelter (સિલેસ્યન્ સ્પેલ્ટર્).

ત્રાંબાના પતરા. Copper sheets (કૉપર્ શીટસ્).

ત્રાંબાનાપાટલા, A copper tile (એ કૉપર્ ટાઇલ્).

ત્રાંબુ તથા જસતથી મેળવેલી ધાતુ, Pinch beck (પિન્ચ્ બેક)

ત્રાંબુ, Copper (કૉપર)

ધાતુનો કચરો (મેલ) Dross (ડ્રૉસ્)

પારો, Mercury (મર્ક્યુરી) Quick silver (ક્વિક્ સિલ્વર્).

જસત, Pewter (પ્યુટર્) Zink (ઝિંક્) Spalter (સ્પેલ્ટર્),
પીતળનાં પાન, Brass-foil (બ્રાસફૉઈલ)
પેચકરૂપું, Lametta silver (લૅમેટા સિલ્વર્).
પેચકસોનું, Lamotta gold (લૅમેટા ગોલ્ડ).
પોલાદ (ઞજવેલ). Steel (સ્ટીલ્). ખરડલોઢું.
રૂપુ Silver (સિલ્વર્) ખટલ આયર્ન.
રૂપાના જેવી સફેદ રંગની ધાતુ, Platinum (પ્લૅટિનમ્).
પીતળ, Brass (બ્રાસ્).
પીતળનાં પતરાં, Yellow metal sheetings (યલો મેટલ્ શીટીંગ્સ્).
લોઢું, Iron (આયર્ન)
લોહચુંબક, Magnet (મૅગનૅટ્).
વરખ, Leafmetal (લીફ્ મેટલ્),
સપેતો, Ceruse (સીરુસ્).
સીસાની પાટ, Lead pig (લેડ્ પિગ્).
સીસુ, Lead (લેડ્).
સીસાપેનમાં વપરાતી ધાતુ, Plumbago
સોનું, Gold (ગોલ્ડ).

પશુ પક્ષી તથા પ્રાણિ.

અજગર્ A boa-canstrictor (એ બોઆકૉન્સ્ટ્રીક્ટર્),
અળશીઉં, An earth-worm (એન અર્થ્વર્મ્).
આખલો, (માતેલો સાંઢ). A flat bullock (ફ્લૅટ્ બુલૉક્).
આગીઓ કીડો, A glow-worm (એ ગ્લો-વર્મ્).
ઉંટ, A camel (એ કૅમલ)
ઉંદર, A rat (એ રૅટ્)
ઉધાઈ, A white-ant (એ વ્હાઈટ-ઍન્ટ્) A moth (એ મૉથ).
કણો, (સરપનું બચ્ચુ). A young snake (એ યંગ્ સ્નેક).
કબૂતર, A dove (એ ડવ્)
કરમ, Intestinal worms (ઇન્ટેસ્ટિનલ્ વર્મસ્).
ખચ્ચર, A mule (એ મ્યૂલ્)
ખાસીનરઘો, A capon (એ કૅપન્)
ખીસકોલી, A squirrel (એ સ્કવીરલ્).
ગધેડો, An ass (એન્ ઍસ્), A donkey (એ ડૉન્કી).
ગરૂડ, An eagle (એન્ ઇગલ્).
ગરોળી (ઢેઢગરોળી). A lizard (એ લિઝર્ડ)
ગાય, A cow (એ કાઉ).
ગીધ, A vulture (એ વલ્ચર્).
ગીનીફૌલ, A guinea-fowl (એ ગિની-ફાઉલ્).
ગેંડી, A rhinoceros (એ રિનોસેરૅાસ્).
ગેંડો, An unicorn (એન યુનિકૉર્ન).
ગોકળગાય, A snail (એ સ્નેઈલ્).
ગોધો, A bull (એ બૂલ્)
ગોરખર, A wild-ass (એ વાઇલ્ડ ઍસ્).

કરોળીઓ, A spider (એ સ્પાઈડર્).

કસારી, A cricket (એ ક્રિકેટ્).

કસ્તૂરી બિલાડી, A civet-cat (એ સિવેટ-કૅટ

કસ્તુરી મૃગ, A musk-deer (એ મસ્ક-ડીઅર્).

કાકાકૌઓ. A cockatoo (એ કૉકેટૂ).

કાકિંડો, A chamoleon (એ કૅમિલિયન)

કાગડો, A crow A rook (એ ક્રો [એ રૂક્).

કાંગારૂ, A kongaroo (એ કૅન્ગૅરૂ).

કાચબો, A tortoise (એ ટૉર્ટૉઇઝ્).

કાનખજૂરો, A centipede (એ સેન્ટીપેડ્).

કાળીયર (હરણીનો નર). A buck [એ બક્.

કીડી, An ant (એન્ આન્ટ્).

કીડો, A cater-pillar(એ કૅટર્-પિલર્

કીલુ, A grain-moth(એ ગ્રેન-મૉથ્). Weevil (વીવિલ્).

કુતરી, A bitch (એ બિચ).

કુતરો, A dog (એ ડૉગ્).

કોયલ, A cuckoo (એ કકુ)

જીરાફ, A camel opard (એ કૅમલ-ઓપાર્ડ)

જીવડું, (જંતુ). An insect (એન્ ઈન્સેક્ટ્).

જૂ, A louse (એ લાઉસ્).

ટટુ, A pony (એ પોની) Nag

ડુક્કર, A pig (એ પિગ્). A hog (એ હૉગ્).

તરસ, (તેતર). A partridge એ પારટ્રિજ્).

ઘુવડ, An owl (એન ઑઉલ્).

ઘેટું, A lam (એ લૅમ્).

ઘેટો, Ram (રૅમ્). Sheep (શીપ્).

ઘોડી, A mare (એ મેર્).

ઘોડો, A horse (એ હૉર્સ્).

ઘોરખોદો, A grave-digger (એ ગ્રેઈવ્-[ડીગર્).

ચકલી.A hen sparrow (એ હેન્ સ્પૅરો).

ચકલો, A sparrow (સ્પૅરો). A swallow (એ સ્વાલો).

ચાચડ, A flea (એ ફ્લી).

ચામાચીડીઉં,A rear mouse (એ રીઅર્ [માઉસ્).

ચામાચેણુ, A bat (એ બૅટ્).

ચિત્તો, A Leopard (એ લેપર્ડ)

છછુંદર, Mole (મોલ્). A musk-rat (મસ્કરૅટ્).

જળકુકડી, A mew (એ મ્યૂ). A teal (એ ટીલ્). A water-fowl (એ વૉટર્-ફાઉલ્).

જળો, Leeches (લીચીઝ).

જંગલી કાગડો, A jackdaw (એ જૅકડૉ.)

ટરકી અમેરિકન પક્ષી,A turkey (એ ટર્કી).

તીડ, A cicada (એ સિકેડા). A A Locust (એ લોકસ્ટ્).

ડાંસ, A gad-fly (એ ગૅડ્ફ્લાય્). A musquitto (મસ્કવીટો).

ઢેલ, (મોરની માદા). Peahen (પીહેન્)

તુઈ, A loory (એ લુરિ).

દીપડો, A panther (એ પૅન્થર્).

દેડકો, A frog (એ ફ્રૉગ્).

નાગ, A cobra (એ કોબ્રા).

પતંગીઉ, A butterfly (એ બટર્ફ્લાય)

દરિઆઇ ઘોડો, A river-horse (એ રિવર-હાર્સ્). A hippopotamus (એ હિપેપૅાટેમસ્).
નોળીઉં, A ferret (એ ફેરિટ્) A weasel (એ વીઝલ્).
પારેવું, A pigeon (એ પીજન્).
બકરીનું બચ્ચું, A kid (એ કીડ્).
બગલું, A crane (એ ક્રેન્),
બતક, A duck (એ ડક્) A drake (એ ડ્રેક્)
ભમરો, A wasp (એ વાસ્પ્).
ભૂત, A devil (એ ડેવીલ્) Ginii (જીનીઆઈ)
મગર, An alligator(એન એલિગેટર્) A croco-dile (એ ક્રૉકોડાઈલ્).
મરઘડાં, Poultry (પોલ્ટ્રી).
મરઘો, (કુકડો) Cock (કૅાક્).
માકણ, A bug (એ બગ્).
માખીનું ઇંડું, A fly-blow (એ ફ્લાય [બ્લો)
મેના, A graculare-ligiose(એ ગ્રૅક્યૂલરે-લિજિઑાસ્) Canary(કૅનરી).
રાનીઉંદર, A darmouse (એ ડૅારમા- [ઉસ્)
રાક્ષસ, A giant (એ જાયન્ટ્)
રેશમનો કીડો, A silkworm (એ સિ- [લ્કવર્મ).
લાવરી, A quail (એ ક્વેલ્)
લોંકડી, A renard (એ રૅનાર્ડ્) A fox (એ ફૉક્સ્).
વછેરો, A foal (એ ફોલ્) A colt (એ [કોલ્ટ્).
વાગલા, Bats (બૅટ્સ્)
વાઘ, A tiger (એ ટાઇગર્).
વાછરડી, A heifer (એ હીફર્).

પાટલાઘો, (ચંદનઘો). An iguana (એન ઇગ્વેના).
પોપટ, A parrot (એ પૅરટ્).
બકરો, A goat (એ ગોટ્).
બગા, Tick (ટિક્) Cattle louse (કૅટલ્-લાઉસ્).
બળદ, A bullock (એ બુલૅાક્). An ox (એન ઑાક્સ્).
બિલાડી, (મીંદડી) A cat (એ કૅટ્).
બાજ, A falcon (એ ફૅાકન્).
ભુંડ, A sow (એ સો) A wild-hog (એ વાઇલ્ડ-હૅાગ્).
ભેંસ, A buffalo (એ બફેલો).
મચ્છર, A gnat (એ નેટ્).
મધમાખી, A bee (એ બી)
મરઘી, A hen (એ હેન્)
મંકોડો, A black-ant(એ બ્લૅક-આન્ટ્)
માખી, A fly (એ ફ્લાય્).
મેંઢી, (ઘેટી) A ewe (એ યૂ).
મોર, A peacock (એ પીકૅાક્)
રાજહંસ, A swan (એ સ્વૅાન્).
રાનીમરઘો, A pheasant (એ ફેઝન્ટ્).
રીંછ, A bear (એ બેર્).
લક્કડખોદ, A wood-pecker (એ વુડ- [પેકર્).
ચાંચવાળુ બગલું, A stork (એ સ્ટૅાર્ક).
વછેરી, A filly (એ ફિલિ).
વરુ, A wolf (એ વુલ્ફ્)
વાગોળનારા પ્રાણી, A ruminants (એ રૂમિનટસ્).
વાઘેણ, A tigress (એ ટાઇગ્રેસ્).
વાછરડો, A calf (એ કાફ્).

વાંદો, (ઓરો) A beetle (એ બીટલ઼્).વાદરો, A monkey (એ મન્કી).
વાંદરો, (રાતા મોંનો)An ape એનએપ઼્)વીંછી, A scorpion (એ સ્કૅર્પીયન).
શાહામૃગ, An ostrich(એનઑસ્ટ્રચ)શહુડી A porcupine(એ પોર્ક્યુપાઈન).
શિયાળ, A jackal (એ જૅકાલ઼્) શિકારી કુતરો, A hound (એ હાઉન્ડ઼).
સમળી, A kite (એ કાઈટ઼). સરે, A hawk [એ હૉક) (હેર).
સમુદ્રકુક્ડ, A seagull (એ સીગલ઼્) સસલો, A rabbit (રૅબિટ઼) Hare
સાબરી, A roe(એ રો)A hind (એ હાઇન્ડ઼) A stag(સ્ટૅગ઼્). સાબર, A elk (એ એલ્ક઼) Hart હાર્ટ
સાંઢણી, A dromadary(એ ડ્રૅમેડરી).
સિંહ, A lion (એ લાયન). સાપ, A snake(એ સ્નેઇક઼)A serpant (એ સર્પન્ટ઼).
રીંછ, A boar (એ બોર઼).
હરણનું બચ્ચુ, A fawn (એ ફૉન). હરણ, An antelope(એન ઍન્ટિલોપ઼્).
હાથી. An elephant (એન એલિફન્ટ઼) હરણી, A doe (એ ડો) [એ ગૅન્ડર).
હોલો, A dove (એ ડવ઼્). હંસ, A goose (એ ગુઝ) A gander

પોશાકની વસ્તુઓ.

ઉનનો કપડો, A plaid (એ પ્લેઈડ઼). ઉભી ટોપી.(મુગલાઇટોપી)A hat[એ હૅટ઼)
ઓઢણી, An embroidered cloth [એન એમ્બ્રોઇડર્ડ ક્લૉથ). પોષાક,(કેડીઉ) A garment (એ ગાર-મેન્ટ઼).
કફની, A cloak (એ ક્લોક).
કબજો, A vest (એ વેસ્ટ઼) કમખો, A tucker (ટકર઼]
કમરપટા, A belt (એ બેલ્ટ઼) A girdle (એ ગર્ડલ઼્) કસ,A pith (એ પિથ) A tie (એ ટાઇ)
ખમીસ, A shirt (એ શર્ટ઼).
કાંચકી, A bodice (એ બૉડિસ઼્). ગલપટો, A collar (એ કૉલર).
કોરે, (જાળી)Lace (લેસ઼) ઘડીઆલની ખીસી, A fob (એ ફૉબ).
ગજવું, (ખીસું) A pocket [એ પૉકેટ઼) ગવન, A gown (એ ગૌન)
ઘાઘરો, A finafore(એ ફિનાફોર઼) Pettycoat (પેટિકોટ઼) ચણીઓ, An apron (એન એપ્રન઼્)
ચોરણો, Trousers (ટ્રઉઝર્સ)
ચોળી, A bodice (એ બૉડીસ઼્) ચંપલ જોડો, A sandal(એ સૅન્ડલ઼્)
જનોઇ, A sacred thread (એ સેક્રેડ થ્રેડ) જામદાનીની પછેડી, A lappet scarf (એ લૅપેટ઼ સ્કાર્ફ઼).
જામો, A roge (એ રોગ઼્)
જોડા, Shoes (શુઝ઼) ઝોળી, A hammock (એ હૅમૉક઼).

ઝબલું, A frock (એ ફ્રૉક્)
ટુવાલ, A napkin (એ નૅપ્કીન્) A towel (એ ટૉવેલ્)
ધોતીઉં, A dhotar (એ ધોતર્) A digogee [ડિગોગી).
પછેડી (દુપટો) A scarf (એ સ્કાર્ફ)
પાઘડી, A turban (એ ટર્બન્).
પાટો, A bandage (બૅન્ડેજ).
પોલકું, A cuff (એ કફ્)
ફીત, Ribbon (રિબન્),
બાંહે. (બાંય)A sleeve (એ સ્લીવ્)
બંડી, A short-coat (એ શોર્ટ–કોટ્)
બુરખો, A veil (એ વેઇલ્) A mask (એ માસ્ક્)
મગજી, A silken border (એ સિલ્કન્ બોર્ડર્)
મુગટ, A crest (એ ક્રેસ્ટ્). A diadem (એ ડાયડૅમ્).
રૂમાલ, A handkerchief (એ હૅન્ડકરચીફ્)
વાસકુટ, A waist coat(એ વેસ્ટકોટ્). A doublet [ડબલેટ્),
સુરવાલ, (ચોરણી) Breeches બ્રિચિઝ્).

ટોપી, A cap (એ કૅપ)Small-cap (સ્મોલ–કૅપ્)
ડગલો, A coat (એ કોટ્).
પગના અડધા મોજા, Socks (સોકસ્)
પગના મોજા, Stokings (સ્ટોકિંગ્સ્).
પેરણ, (બદન)A jaket (એ જૅકેટ્).
પાટલુન, Pantaloons (પૅન્ટલુન્સ્).
પાયજામો, (ઇજાર) Trousers (ટ્રાઉઝર્સ).
ફેંટો, A small-turban (સ્મૉલ ટર્બન્).
બાળોતીઉં Swathey. clothes. (એ સ્વેથી કલોધ્સ્)
બુતાન, (બોરીઉ) A button (એ બટન્) A brooch (એ બ્રુચ્).
માથેબાંધણું, A frontlet (એ ફ્રન્ટલેટ્)
મોજાનો બંધ, A gaiter (એ ગાટેર્).
લેંઘા, A diadem (એ ડ્રૉઅર્સ)
સપાટ A slipper (એ સ્લિપર્)
શાલ A shawl (એ શૉલ્).
સેલું, A sash(એ સૅશ્)
હાથના મોજા, Gloves Muffs (ગ્લવ્ઝ્ મફસ્,
ઊની ટોપી, A bonnet(એ બૉનેટ્)
હાથી દાંત, Tusks (ટસ્કસ્).

ફુલો ઇત્યાદિ.

કમળ, Lotus (લોટસ્)
કેવડો, Pandanus odoratisimus (પૅન્ડેનસ્ ઑડોરેટિસિમસ્).
ગલગોટો, A trumpet flower (એ ટ્રમ્પેટ્ ફ્લાવર્). Lily (લિલિ.)
ગુલબાલા, Tulip (ટ્યૂલિપ્)
કરેણનું ફુલ, A pinkrose(એ પિન્ક્રોઝ્).
ગજરો. A chaplet of flowers(ચૅપલેટ્ ઑફ્ ફ્લાવર્સ્)
ગુલછડી, A tube rose (એ ટ્યૂબ્ રોઝ્).
ગુલબાસ, Mirabilis jalapa (મિરૅબિલિસ્ જેલૅપા).

ગુલાબની કળી, A rose bud (એ રોઝ બડ).
ચંબેલી, Jessamine (જેસૅમિન).
જંગલી ગુલાબ. A dog-rose (એ ડૉગ-રોઝ)
જાઇનું ફુલ, A jasminum flower (એ જૅસમિનમ્ ફ્લાવર).
નરગરેશનું ફુલ, Narciss (નર્સિસસ્).
ફુલતોરો, A nosegay (એ નોઝ્ગે). Boquet (બૉકેટ્). [ડિક્ષીડબલ.
બટમોગરો, A daisy double
મેંદી, Myrtle (મર્ટલ્).
સૂરજમુખીનું ફુલ, A sun flower (એ સન્ ફ્લાવર્).
ગુલાબનું ફુલ, Rose flower (રોઝ ફ્લાવર)
ચંપાની કળી, Michelia champaca (મિચિલિઆ ચૅમ્પેકા).
જુઈ, Jasmine (જૅસ્મીન્).
તુલસીનું ફુલ, (માંજર્). Basil flower (બેઝિલ ફ્લાવર્).
ફુલની વેણી, Braid of flower (બ્રેડ ઑફ્ ફ્લાવર).
મોગરાનું ફુલ, Jessamine scent (જેસેમિન્-સેન્ટ્).
સેવતીનું ફુલ, A camomile flower (કૅમોમાઇલ ફ્લાવર્).
હાર, A wreath of flower (એ રીથ ઑફ ફ્લાવર્).

મનુષ્યનો ખોરાક.

અડદ, Oreed (ઓરીડ્).
Kidley-bean (કિડ્નિ બીન્).
આમલી, Tamarind (ટૅમેરિન્ડ્).
આમળાનો મુરબ્બો, Hogplums-conserve (હૉગપ્લમ્સ્-કૉન્સર્વ્)
કઠોળ, Pulse (પલ્સ્).
કણકી, Broken-bit (બ્રોકન્-બિટ્).
કબાબ, Minceballs (મિન્સ્બૉલ્સ્).
કાંજી, Gruel (ગ્રુઅલ્).
કુશકી, (થુલું). Bran (બ્રેન્).
કંસાર, (લાફ્સી) Soup (સૂપ્).
ખીચડી, Hotch-Potch(હૉચ્-પૉચ્).
ખીર, Rice-milk (રાઇસ્-મિલ્ક્).
અથાણું, Pickle (પિકલ્).
આદુનો મુરબ્બો, Ginger preserve (જિન્જર્ પ્રિઝર્વ્).
ઇંડું, An egg (એન્ એગ્).
એઠવાડ, Offal (ઑફલ્).
કઢી, Curry (કરી).
કરચલું, Crab (ક્રૅબ્).
કાચું માસ, Raw flesh (રૉ ફ્લેશ્).
કાળી માછલી, An oyster (ઍન્ ઑઇસ્ટર્).
કોલમી, Shrimp (શ્રિમ્પ્).
ખાંડ, Sugar (શુગર્).
ખીચડો, Hodge podge (હૉજ્-પૉજ્).
ગાંઠીઆ, Lumps (લમ્પ્સ્).

ગાયનું માસ, Beef (બીફ્).
ગોળ, Treacle (ટ્રિકલ્). Jaggery (જૅગરિ) Molasses (મોલેસિસ્)
ઘઉ, Wheat (વ્હીટ્).
ચણા, Gram (ગ્રામ્)
ચીક, (ગાયનું ખરેડું). Biestings (બીસ્ટિંગ્ઝ્). [Whey વ્હે.)
છાશ, Butter-milk (બટર-મિલ્ક્).
જવ, Barley (બાર્લિ).
જુવાર, Holcus sorghum (હોલ્કસ્ સૉર્ગમ્).
તલ, Sesamum seeds (સિસૅમમ સીડ્ઝ).
દહીં, Curd (કર્ડ્).
દુધપાક Rice-pudding (રાઇસ્ પુડિંગ્).
પનીર, Chees (ચીઝ).
પુરી, A cake (એ કેઈક્).
બાજરી, Millet (મિલેટ્) [બિસ્કિટ્)
બીસકુટ (બીસ્કુટ) A biscuit (એ
ભાત, Paddy (પૅડિ). Boiled rice (બૉઈલ્ડ રાઇસ)
મધ, Honey (હનિ).
મલાઇ, Cream (ક્રીમ્).
મસુરની દાળ, Lentil (લેન્ટિલ્)
માવો, Pulp (પલ્પ્) Any soft mass (ઍનિ સૉફ્ટ્ માસ્).
મીઠું, (નિમક) Salt. (સૉલ્ટ્).
મુરબ્બા, Jam (જામ્) Marmalade (માર્મલેડ્) Jelly (જેલી)
રોટલી, Bread (બ્રેડ્).
રોટલો, A loaf (એ લોફ્).

ગુલકંદ, Conserve of roses (કન્સર્વ્ ઑફ્ રોઝીસ્).
ગોસ, Meat (મીટ્). [બટર્)
ઘી, Clarified butter (ક્લૅરિફાઈડ્
ચા, Tea (ટી).
ચોખા, Rice (રાઇસ્).
છમણા, Pomplet (પૉમ્પ્લેટ્)
છુંદો, (ખીમો). Mincemeat (મિન્સમીટ્).
ડુક્કરનું માંસ, Bacon (બેકન્). Pork (પૉર્ક્)
ડુક્કરની ચરબી, Lard (લૉર્ડ્). [હૅમ્)
ડુક્કરની લતાગરી, (સુકવેલું માસ). Ham
તુવર, Cytisus-cajan (સિટિસસ્-કેજન્).
દૂધ, Milk (મિલ્ક્).
ધાણી, Parched-grain (પાર્ચ્ડ-ગ્રેન્)
પવા, A sort of flattened rice (એ સોર્ટ્ ઑફ્ ફ્લૅટન્ડ્ રાઈસ્) [સિગાર્)
બીડી, A cheroot (એ ચેરૂટ). Cigar
ભાખરી, (ચાનકી) A bun (એ બન્).
ભોયશીંગ (માડવી) A groundnut (એ ગ્રાઉન્ડનટ્).
મમરા, Parched rice (પાર્ચ્ડ્ રાઈસ્).
મલીદો, (વેડિંગ) Pudding (પુડિંગ્).
માખણ, Butter (બટર્).
મીઠાઈ, Sweetmeats (સ્વીટ્મીટ્સ્). Confection (કન્ફેક્શન્) Confectonary (કન્ફેક્શનરી).
મેંઢા, (ઘેટા)નું માસ, Mutton (મટન્).
રાઇતું, Mustard pickles (મસ્ટર્ડ પિકલ્સ્).
લાડુ, A sweet-ball (એ સ્વીટ્-બૉલ્).

લોટ, (આટો) Flour (ફ્લોર).
વડી, Pat-cake (પૅટ્-કેક).
વાલ, Beans (બીન્સ).
શીરો, Syrup (સિરપ).
શેવ, Macaroni (મૅકરોનિ) Vermicelli (વર્મિસેલિ)
સાબુ ચોખા, Sago (સૅગો),
હરણનું માંસ, Venison (વેનિઝન).
વટાણા, Peas (પીઝ).
વાછરડાનુ માસ, Veal (વીલ).
શાક, Vegetables (વેજિટેબલ્સ).
શેરવો, Broth (બ્રૉથ)
સાકર, Sugar-candy (શુગર-કૅન્ડી).
સમોસા, A pie (પાઈ).
સુકો મોરબ્બો, Comfit (કૉમ્ફિટ).

રાશિ.

કન્યા, Virgo (વર્ગો).
કુંભ, Aquarius (ઍક્વેરિયસ)
ધન. Sagittarius (સૅજિટેરિઅસ),
મિથુન, Gemini (જિમિનિ)
મેષ, Aries (એરીઝ).
વૃશ્ચિક. Scorpio (સ્કૉર્પિઓ).
કર્ક, Cancer (કૅન્સર).
તુલા, Libro (લિબ્રો).
મકર, Capricorn (કૅપ્રિકૉર્ન)
મીન, Pisces (પેસિસ)
વૃષભ, Taurus (ટૉરસ);
સિંહ, Leo (લીઓ).

ઋતુઓ.

ઉનાળો, Summer (સમર)
ચોમાસું, Monsoons (મૉન્સુન્સ)
પાનખર, (શરદ) Autum (ઑટમ).
વસંત, Spring (સ્પ્રિંગ)
શિયાળો, Winter (વિન્ટર).

લુગડાંનો સામાન તથા બીછાના.

કનાત, A tent-wall (એ ટેન્ટ્-વૉલ)
ખોળીક, A bedtick (એ બેડટિક)
ગાડલું, (તળાઈ) A bedding (એ બેડિંગ).
ગોદડું, A mattress (એ મૅટ્રેસ).
ચંદરવો, (છત) An awning (એન ઑનિંગ).
કોથળો, A bag (એ બૅગ) A sack (એ સૅક)
ગલેફ, A pillow case (એ પિલો કેસ).
ગાદી, A cushion (એ કુશન).
ચક. (પડદો) A screen (એ સ્ક્રીન). A partition (એ પાર્ટિશન)
જાજમ, A floor cloth (એ ફ્લૉર ક્લૉથ)

ચાદર, A coverlet (એ કવરલેટ્) A sheet (એ શીટ્). A shroud (એ શ્રાઉડ્).

તકીઓ, A pillow (એ પિલો).

થેલી, (કોથળી) A purse (એ પર્સ્).

ધાબળો, A blanket (એ બ્લૅન્કેટ્).

પાટો, (પટ્ટી) A bandage (એ બૅન્ડેજ્) A fillet (એ ફિલેટ્).

રજાઈ, A quilt (એ ક્વીલ્ટ્).

શેતરંજી, A carpet (એ કાર્પેટ્).

ઝાલર, A fringe (એ ફ્રિંજ્).

ઝોળી, A hammock (એ હૅમૉક્).

ઝોળણો, A knapsack (એ નૅપશૅક્)

તંબુ, A tent (એ ટેન્ટ્).

ધજા, A flag (એ ફ્લૅગ્).A banner (એ બૅનર્).

પડદો, A curtain (એ કર્ટન્).

મચ્છરદાની, A bedquilt (એ બેડક્વિલ્ટ્) A musquitto curtain (એ મસ્કિવટો કર્ટન્).

સાદરી, A mat (એ મૅટ્).

વનસ્પતિ ઇત્યાદિ.

(શાક.)

આલુ, Plums (પ્લમ્સ્).

કોબી, Cabbage (કૅબેજ્).

કહોળું, (મહકોળું) A pumpkin (એ પમ્પકિન્).

કાંદા, (ડુંગળી) Onions (અનિયન્સ્).

ગલકું, Cucumis sulcatus (ક્યુકમિસ સલ્કૅટસ્).

ડાંભાની ભાજી, A maranth (ઍમેરંથ).

દ્રાક્ષનો વેલો, A vine (એ વાઇન્).

પાન,(નાગરવેલના) A betel leaf (એ બીટલ લીફ્).

ફુદીનો, Mint (મિન્ટ્).

બટાટા, Potatoes (પૉટેટોઝ).

ભૂરું કોળું, Pumpkin white (પમ્પકિન વ્હાઇટ્).

મરચાં, Chillies (ચિલિઝ્).

મેથીની ભાજી, Fonugreek plant (ફૅન્યૂગ્રીક્ પ્લૅન્ટ્).

કોથમીર, A coriander plant (એ કોરિઆન્ડર્ પ્લૅન્ટ્)

કાકડી, A cucumber (એ ક્યુકમ્બર્).

ખટૂંબરાની ભાજી, Sorrel (સોરલ્).

ગાજર A carrot (એ કૅરટ્).

ગાલની ભાજી, Purslain (પર્સલેઇન્).

તીખીભાજી, Creess-garden (ક્રેસ-ગાર્ડન્)

તુમડું, A gourd (એ ગુર્ડ્)

પડોશાં (પંડોળા) Snake gourd (સ્નેક્ ગોર્ડ્).

ફુલકોબી, A cauli flower (એ કૉલિ ફ્લાવર્).

ભીંડા, Hibiscus esculentus (હિબિસ્કસ એસ્ક્યુલેન્ટસ્) Ocry (ઑક્રિ).

મૂળિયા, Roots (રૂટ્સ્).

મૂળો, Rodish (રેડિશ્).

મોગરી, Bean foursided (બીન ફોર્સાઇડેડ્).

રતાળું, (કંદ) Yam (યામ્).

રીંગણું, (વંત્યાક) An egg-plant (એન્ એગ્-પ્લૅન્ટ્) A brinjal(એ બ્રિંજલ).

લસણ, Garlic (ગાર્લીક્).

લાલવેંગણું, A love applo (એ લવ ઍપલ્).

સકરકંદ, Yam-red (યામ-રેડ્). Sweet potatoes (સ્વીટ્ પૅટેટોઝ્)

સેકટાની શીંગ, Guilaldina morings (ગિલાલ્ડીના મોરિંગ્ઝ્).

લવિંગ્યું મરચું Gapsicum minimum (કાપ્સિકમ્ મિનિમમ્).

લાલ મરચું, Capsicum (કૅપ્સીકમ્).

લીંલી ચા, Lemon grass(લેમન્ ગ્રાસ્.)

સલગમ,(એક જાતનો કંદ)Turnip(ટર્નીપ્).

સૂરણ, Arum campanulatum (ઍરુમ્ કમ્પૅન્યુલેટમ્). Bulbous root (બલબસ રૂટ્).

સેસ્ટો Horse radish (હૉર્શ-રૅડિશ્).

વાજિંત્રો.

કૉન્સરટીના, A concertina(એ કૉન્સરટિના)

ટફ, (ખંજરી) A tambourine (એ ટેમ્બુરીન્).

તબલું, A trobblo (એ ટ્રોબલ્).

નહાવળી, (વાસળી) A flagelet (એ ફ્લૅજિલેટ્)

પીપી, A pobay (એ પૉબે).

બનસી, A flute (એ ફ્લુટ્).

મોઢે વગાડવાનું વાજું, A cornet (એ કૉર્નેટ્)

મોરલી, A fife (એ ફાઈફ્)

વાજાની પેટી, An organ(એન ઑર્ગન્)

સતાર, A guitar (એ ગિટાર્).

સરણાઇ, A hautboy (એ હૉબૉય્)

હાથે વગાડવાના વાજાની ચામડાની પેટી, Accordion (ઍકૉર્ડિયન્) એક જાતનું વાજું .

ઝાંઝ, (કાંસીઆ) Cymbals (શિમ્બલ્સ્).

ઢોલ, (નગારૂ A kettle drum (એ કેટલ ડ્રમ્).

તુરાઇ, A trumpet (એ ટ્રમ્પેટ્)

તબૂરો, (વીણા) A lute (એ લ્યૂટ્).

પડઘમ, A drum (એ ડ્રમ્).

પિયાનો, A piano (એ પિઆનો).

પીપોડી, A mouth-piece(એ માઉથ-પીસ્).

મૃદંગ, (ઢોલકી) A tabour (એ ટેબર્).

મોરચંગ, A harp (એ હાર્પ).

રણશિંગડું, A buglo (એ બ્યુગલ્).

વાજું, A music box (એ મ્યુઝિક્ બૉક્સ્). Band (બૅન્ડ)

સારંગી, A fiddle (એ ફિડલ્).

હારમોનિયમ, A harmonium (એ હાર્મોનિયમ્).

વાહનો તથા તેને લગતો સામાન.

આગગાડી, A railway-train (એ રેઇલવે-ટ્રેઇન્).

ઓરડી, A cabin (એ કૅબિન્).

આગબોટ, A steamer (એ સ્ટીમર્).

આગબોટ વચેની મોટી ઓરડી, A saloon (એ સૅલુન્).

ખટારો, Wain (વેઈન્).

ઘોડાગાડી, A horse-litter (એ હૉર્સ્
લિટર).

ચાર પૈડાનું ગાડું, A waggon (એ
[વૅગન્).

જીન, (ખોગીર) A saddle (એ સૅડ્લ્).

તરાપો, A raft (એ રૅફ્ટ્).

તુતક, A deck (એ ડેક્).

ધોસરૂ, A yoke (એ યોક્).

પડાઉ, A prow (એ પ્રાઉ).

પહોળા તળીઆનો મછવો, A pontoon
(એ પૉન્ટુન્).

ફેટીન, A phocton (એ ફાઇટન્).

બતેલા, A botilla (એ બૉટિલા).

બામબોટ, A bumboat (એ બમ બોટ્).

બેડાળી વહાણ, A brig (એ બ્રિગ્).

મછવો, A boat (એ બોટ્).

માલ ભરવાનું ગાડું (ખટારો). (A
labour cart (એ લેબર કાર્ટ્).

મોટું વેપારી વહાણ, An argosy
(એન્ આર્ગોસિ).

લગામ, Reins (રેઇન્સ્) (બ્રાઇડલ્).

લંગરનું દોરડું, A cable (એ કેબલ્).

વહાણનું ખોખું, A hulk (એ હલ્ક્).

વહાણનું ડોલ, (કુવો). A mast
(એ માસ્ટ્).

વહાણનું સુકાણ, A rudder (એ રડર્)

વહાણમાંનું રસોડું, A caboose (એ
કબુસ્),

સણનું દોરડું, A hemp-rope (એ
હૅમ્પ્-રોપ્).

કાથાનું દોરડું, A coir-yarn (એ કૉયર્-
[યાર્ન્).

ગામડી મછવો, A craft(એ ક્રૅફ્ટ્)

ઘોડાનો સામાન, Harness (હાર્નેસ્).

જાલીબોટ, A jolly boat(એ જૉલિ-બોટ્).

ટ્રામ્વે, (પાટાપર ચાલનારી ગાડી) A
tramway (એ ટ્રામવે).

દરિયાઇ નકશો, A chart (એ ચાર્ટ્).

ત્રાનું વહાણ, A bark (એ બાર્ક્).

પરબાણ, A sail yard (એ સેઇલ્-યાર્ડ્).

પાલખી, (મિઆનો) A palanquin (એ
પૅલન્કિન્)

બગી, A buggy(એ બગી) A gig(એ ગીગ્)

બળદની ગાડી, A bullock-cart(એ બુલૉક્
[કાર્ટ્).

બ્રુમ, A brougham(એ બ્રૉમ્)

ભાર ઉચકવાનું યંત્ર, Capstan(કૅપસ્ટન્).

મનવાર, A man-of-war (એ
મૅન્-ઑફ્-વૉર્)

મોટી ગાડી (૨૫–૩૦ માણસ બેસે તેવી).
An omnibus (એન્ ઓમ્નીબસ્).

રથ, A chariot (એ ચૅરિયટ્).

લંગર, A anchor (ઍ ઍન્કર્).

વહાણ, A ship (એ શિપ્).

વહાણનું તળીઉ, A keel (એ કીલ્).

વહાણનું હાલકું, A hatchway (એ હૅચવે)

વહાણના ઉંચો પાછલો ભાગ, A poop
(એ પુપ્).

વિમાન, A balloon (એ બલુન્).

સઢ, A sail (એ સેઈલ્).

હાથગાડી, A barrow (એ બૅરો).
A bycycle (એ બાયસીકલ્).

હલેસું(થાટવો). An oar (એન્ ઓર્) A paddle (એ પૅડલ્).

હોડકું A dingy (ડિંગી).

હોડી. A canoe (એ કૅનો) A ferry (એ ફેરિ).

વિદ્યા.

અર્થવિદ્યા, Political Economy (પૉલિટિકલ્ ઇકૉનૉમિ).

આત્મ તત્વ વિદ્યા Metaphysics (મેટૅફિઝિકસ્)

ઇતિહાસ, History (હિસ્ટરી).

અંકગણિત, Arithmetic (એરિથમેટિક)

કાળગણવાની વિદ્યા, Chronology(ક્રૉનો-લૉજી).

ખેતીવાડીની વિદ્યા, Agriculture (ઍગ્રીકલ્ચર્)

ઘર બાંધવાની વિદ્યા, Architecture (આર્ચીટેકચર્).

તર્કશાસ્ત્ર. Logic (લૉજિક્).

દ્રષ્ટીશાસ્ત્ર, Optics (ઑપ્ટીક્સ્).

ધનુર્વિદ્યા. Archery(આર્ચરી).

ધાતુવિદ્યા, Mineralogy(મિનેરાલૉજિ,

પદાર્થવિજ્ઞાન. Natural philosophy (નૅચરલ્ ફિલૉસૉફિ).

પાણી(જલ)વિદ્યા, Hydrology(હાયડ્રોલૉજિ)

બીજગણિત, Algebra (એલજીબ્રા).

ભાષાશાસ્ત્ર, Philology(ફાઈલૉલૉજિ).

ભુગોળવિદ્યા, Geography (જીઑગ્રાફિ)

ભૂમિતિવિદ્યા, Geometry (જિઑમેટ્રિ)

મત્સ્યવિદ્યા, વર્ણન, Thyology (થીઑલૉજિ.)

આકાશમા પેદા થતી વસ્તુઓની વિદ્યા- Metereology (મિટિરિઑલૉજિ)

ઈશ્વરજ્ઞાનવિદ્યા, (બ્રહ્મજ્ઞાન) Theology (થિઑલૉજિ)

ઇસારતથી વાત કરવાની વિદ્યા, Dactylo-logy (ડૅક્ટિલૉ લૉજી)

ખગોળવિદ્યા, Astronomy(ઍસ્ટ્રૉનૉમિ

ગણિતશાસ્ત્ર Mathematics (મૅથૅમૅટિક્સ્).

જન્મચરિત્ર, Biography (બાયોગ્રાફિ)

જ્યોતિઃશાસ્ત્ર, Astrology (ઍસ્ટ્રૉલૉજિ)

તારથી સંદેશો મોકલવાની વિદ્યા. Telegraphy. (ટેલીગ્રાફી).

ધાતુ વર્ણન. Metallography (મૅટલૉગ્રાફી).

નૌકાશાસ્ત્ર, Navigation (નૅવિગેશન્).

પક્ષી વર્ણન વિદ્યા, Ornithology, (ઑર્નિથૉલૉજિ) (ઑલૉજિ).

પ્રાણીગુણશાસ્ત્ર, Physiology (ફિઝિ-

પ્રાણીવિદ્યા, Zoology (ઝુલૉજિ).

બીબાંથી છાપવાની વિદ્યા, Typography (ટાઇપોગ્રાફી).

ભુતવિદ્યા. Necromancy(નિક્રોમૅન્સી).

ભૂસ્તરવિદ્યા, Geology (જિઑલૉજિ].

ઈંટ-મૂર્તી કોતરવાની વિદ્યા. Statuary (સ્ટૅચ્યુઅરિ).

યંત્રશાસ્ત્ર, Mechanics (મિકેનિક્સ્).
લોહચુંબક વિદ્યા, Magnetism (મૅગ્નેટીઝમ્).
શારીર વિદ્યા, Anatomy (ઍનેટૉમિ)
સામુદ્રિકવિદ્યા, Cheirosophy (કૈરોસૉફિ). Palmistry (પામિસ્ટ્રી).
રસાયણશાસ્ત્ર, Chemistry (કૅમિસ્ટ્રી).
વનસ્પતિશાસ્ત્ર, Botany (બૉટૅનિ).
વાયુશાસ્ત્ર, Airology (એરૉલૉજિ).
વીજળી(વિદ્યુત)ની વિદ્યા Electricity
શિલાછાપ વિદ્યા, Lithography (લિથોગ્રાફી).

શરીરનાં અવયવો (ભાગ.)

અવાળુ. A gumboil (એ ગમ્બૉઈલ્).
આંખ, An eye (એન્ આય્).
આંખની કીકી, A pupil (એ પ્યુપિલ્). Retina (રેટિના).
આમળુ(આમ)Prolapsus-ani (પ્રોલૅપ્સ્-એની).
આંતરડાં, Bowels (બૉવેલ્સ્), Intestines (ઇન્ટેસ્ટાઈન્સ).
ઓર, Coul, (કાલ્)
કમર, A waist (એ વેઇસ્ટ્).
કરોડરજ્જુ, Spinal-chord (સ્પાઈનલ્ કૉર્ડ).
કંઠ, A voice (એ વૉઈસ્). [કોઇ).
કાન, (શ્રવણેંદ્રિય)An ear(એન્ ઈઅર્).
કાનનો પડદો, Tympanum (ટિમ્પૅનમ્).
કાનનો મેલ, Wax (વૅક્સ્).
કુખ (સાથળના થાપા અને પાંસળી વચ્ચેનો ભાગ) Flank (ફ્લૅન્ક્).
કોણી, An elbow (એન્ એલ્બો).
ખભાનું હાડકું, A Shoulder blade (એ શોલ્ડર્ બ્લેડ્).
ખભો, A shoulder (એ શોલ્ડર્).
ખોળો, A lap (એ લૅપ્).
અંબોડો, A braid (એ બ્રેડ્) Cue(ક્યુ).
આંખના ડોળા, Eyeballs(આઈબૉલ્સ્).
આંખની પાપણ,Eyelashes(આઇલૅશીઝ્)
આખનો ગોખલો, A socket of the eye (એ સૉકેટ્ ઑફ્ ધી આઈ).
આંગળી, Finger (ફિંગર). (ગર્),
કપાળ, A forehead (એ ફોરહેડ્).
કરોડ, A spinal columun(એ સ્પાઈનલ્ કૉલમ્).
કલેજું, Liver (લિવર્).
કંઠસ્થાન, Larynx (લૅરિંક્સ).
કાનની બૂટ, A tip of the ear (એ ટિપ્ ઑફ્ ધી ઇયર્). Lobe (લોબ્)
કાંડું (પોંચો). Wrist (રિસ્ટ્).
કૂલો, (ઢેકો). A buctock(એ બટ્ટૉક્).
Rump કેડ, A hip (એ હિપ્).
કોમળ હાડકું, Cartilage (કાર્ટિલેજ્).
Gristle (ગ્રીસ્ટલ્).
ખુંધ, A hump (એ હમ્પ્).
ગરદન, A neck (એ નેક).
ગર્ભસ્થાન, (ગર્ભ રહેવાની જગ્યા). Womb (વુંમ્બ્). Uterus (યુટેરસ).

ગળું, A throat (એ થ્રોટ્).
ગાલ, A cheek (એ ચીક્).
ગુચ્છો, A lock of hair (એ લૉક્ ઑફ્ હર).
ગોઠણ (ઢીંચણ). Knee (ની).
ગોટલા, Muscles (મસલ્સ).
છાતી (હૃદય). A heart (એ હાર્ટ્).
જઠર, An abdomen (એન ઍબ્ડોમેન્).
જીભ (રસેંદ્રિય) A tongue (ટંગ્).
જુલ્ફા (તાળવા ઉપરના વાળ). Fore-locks (ફોર લૉક્સ્).
ઠાંઠું (વાંસેનો ભાગ) A loin (એ લૉઇન્)
ડાચું, Jaw-bone (જૉ બોન્).
તલ, Freckle (એ ફ્રીકલ્).
તાળવું, A palate (એ પૅલેટ્).
તાળવાની અંદરનો પડદો, Pricranium (પ્રિક્રેનિયમ્).
થુંક, Spittle (એ સ્પિટલ્).
દમ લેવાની નળી, A wind-pipe (વિંડ-પાઇપ).
ડુંટી, A navel (એ નેવલ્).
નસ, A vein (એ વેન્).
નળગોટો (ગળાનો નળો). A gallet (એ ગૅલેટ્).
નાકની દાંડી, A bridge of the nose (એ બ્રિજ્ ઑફ્ ધ નોઝ્).
પગની એડી, A heel (એ હીલ્).
પગની પાની, An instep(એન ઈન્સ્ટેપ્).
પગનું તળીઉં, The sole of the foot (સોલ ઑફ ધ ફુટ્).

ગુદા (સફરો). Anus (ઍનસ્).
ગોઠણનું ગોળ હાડકું, Knee-pan (નીપૅન્)
ચામડી સ્પર્શેંદ્રિય Skin (સ્કિન્).
છાતીનું હાડકું, Sternum (સ્ટર્નમ્).
જડબાં, Jaws (જૉઝ્).
જીભનું ટેરવું, A tip of the tongue (ટિપ ઑફ્ ધ ટંગ્).
ટચલી આંગળી (નાની આગળી) Little finger (લિટલ્ ફીંગર).
ત્વચા (પાતળી ચામડી). Membrane [મેમ્બ્રેન્).
તાલુકુ (તાલક) The crown of the head (ક્રાઉન્ ઑફ્ ધ હેડ).
થાન (સ્તન) ની ડીંટડી, Nipple(નિપલ્). [Pap (પૅપ્).
થોભા (થોભલી), Whiskers (વિસ્કર્સ).
દાઢ, Molars (મૉલર્સ). Grinders ગ્રાઇન્ડર્સ).
દાત, A tooth (એ ટુથ),
ધડ, A trunk (ટ્રંક્).
નખ, A nail (એ નેઈલ્).
દાઢી, A beard (એ બીઅર્ડ).
નોરી નસ, An artery (એન આર્ટેરી).
નસકોરાં, Nostrils, (નોસ્ટ્રિલ્સ).
નાક (ઘ્રાણેંદ્રિય) A nose (એ નોઝ્).
નાડ, A pulse (એ પલ્સ).
પગ, A foot (એ ફુટ્).
પગની ઘુંટી, An anklo (એન ઍન્કલ્)
પગની પીંડી, A calf of the leg (એ કાફ્ ઑફ્ ધ લેગ્).
પગનો અંગુઠો, A great-toe (એ ગ્રેટ્-ટો).
પલાંઠિ, Squatting (સ્કવૅટિંગ્).

પગનો નળો, A leg (એ લેગ્).
પાંસળી, Rib (રિબ્).
પીઠ, (વાંસો). A back (એ બૅક્).
પેસાબની નળી, A pipe of the urine (એ પાઈપ્ ઑફ્ ધી યુરિન્).
પેડુ, Abdomen (ઍબ્ડોમેન્).
પોપચું (આંખનું). An eyelid (એન આઇલિડ).
ફેફસાં, Lungs (લંગ્ઝ્).
બરડાનું હાડકું, (કાંઠો). Back-bone (બૅક્-બોન્).
બાલ, (વાળ). Hair (હૅર્).
ભ્રમર(ભવાં).Eyebrows(આઇબ્રૌઝ્).
મગજ, Brain (બ્રેઇન્).
માથું (મસ્તક). Head (હેડ્).
માંસ, Flesh (ફ્લેશ્).
મૂઠી, A fist (ફિસ્ટ્).
મૂત્રપિંડ, A kidney (એ કિડનિ.)
મોઢું, A mouth (એ માઉથ).
રસની શરીરમાં નાની કોથળી, Gland (ગ્લૅન્ડ્).
લોહી (રક્ત). Blood (બ્લડ્).
લાળ, (થુંક). Saliva (સૅલિવા).
વીર્યાશય, Seminal Vesicles (સેમીનલ વેસીકલ્સ્).
વેંત, A span (એ સ્પૅન્).
શરીર, A body (એ બૉડિ).
શ્વાસનળી, A wind pipe (એ વિન્ડ્-પાઇપ્).
સ્નાયુ, A sinew (એ સિન્યુ)
સ્નાયુ અને હાડકાને જોડનાર તંતુ, Tendon (ટેન્ડન્).
સાંધા, Joints (જૉઇન્ટ્સ્).

પિત્તાશય (પિત્ત રહેવાનું ઠેકાણું.) Gall-bladder (ગૉલ્-બ્લૅડર્) Bile(બાઇલ્).
પેટનો પડદો, Diaphragm (ડાયાફ્રમ્).
પેટ (ઉદર). A belly (એ બેલિ).
ફુટકો, (પેશાબની કોથળી) Bladder (બ્લૅડર્).
બગલ, (કાખ). An armpit (ઍન્ આર્મપીટ્).
બરોળ,(પ્લીહા).A spleen (એ સ્પ્લીન્).
બસ્તિ, (પેડુ). Pelvis (પેલ્વિસ્).
બ્રહ્મરંધ્ર Cerebellum (સેરિબેલમ્).
ભુજા, The whole arm (ધ હોલ્ આર્મ્).
મસો, A wart (એ વૉર્ટ).
માથાની ખોપરી, A skull (એ સ્કલ્).
મૂછ, Mustaches (મસ્ટૅચિઝ્).
મૂત્રનળ, Ureter (યુરેટર્).
મુત્રમાર્ગ, Urethra (યુરેથ્રા).
હૃદય નીચેની બે કોથળી, Auricle (ઑરિકલ્).
રાક્ષસી દાંત,A dog-tooth(એ ડૉગ્-ટુથ્).
લલાટનું અસ્થિ, (હાડકું). Sinciput સિંસિપુટ્).
વીર્ય, Semen (સેમન્).
વેઢો, A knuckle (એ નકલ્).
વૃષણ, Testicles (ટેસ્ટિકલ્સ્).
શરીરનો મેલ, Excretion (એક્સક્રીશન્).
સ્તન (થાન) Breast (બ્રીસ્ટ્). Bosom (બુઝમ્). Bubby (બુબિ).
સાથળ, A thigh (એ થાઈ).
સાથળનો થાપો, A groin (એ ગ્રોઇન્).
હડપચી, A chin (એ ચિન્).

હથેળી, A palm (એ પામ્)Vola વૉલા)હાડકાની અંદરનો માવો (શત્વ) Marrow
હાડકું, A bone (એ બોન્ (આર્મ), હાડપિંજર, A skeleton (એ સ્કેલેટન્).
હાથ (હસ્ત) A hand (એહૅન્ડ) Arm હાથનો અંગુઠો. A thumb (એ થમ્બ્).
હોજરી, A stomach (એ સ્ટમક્). હાસડી, Clavicle (ક્લેવિકલ્).
જ્ઞાનતંતુ. A nerve (એન વૅ). હોઠ, A lip (એ લિપ્).

સગાઇ સંબંધી.

કાકાનો છોકરો(પીતરાઇભાઇ) A cousin કાકી, An aunt (એન્ આન્ટ્).
કાકો. An uncle (એન અંકલ્). કુંવારી (કન્યા) Spinster (સ્પિન્સ્ટર્).
કુંવારો(વાંઢો) A bachelor(એ બૅચેલર્) છોકરી (પોતાની)A daughter (એડૉટર્)
છોકરો (પોતાનો) A son (એ સન્). છોકરી (બીજાની) A girl (એ ગર્લ). 1).
છોકરો (બીજાનો) A boy (એ બૉય્). જમાઈ. A son-in-law (એ સન્-ઇન્લૉ).
A lad (લૅડ્). જેઠ, A husband's elder brother (એ
વર, Bridesman (બ્રાઈડ્ઝમૅન્), હસબંડ્સ એલ્ડર્ બ્રધર્)
જેઠાણી, A husband's elder brother's wife(એ હસબ ન્ડસ એલ્ડર્ બ્રધર્સ્ વાઈફ્). ડોશી, (ડોકરી) A crone (ક્રોન્).
દાદી, A grandam(એ ગ્રૅન્ડમ્,) Grand mother (ગ્રૅન્ડ્ મધર્).
દત્તપુત્ર, An adopted-son (ઍન્ ઍડૉપ્ટેડ્-સન્). દેર,દેર, A husband's younger brother (એ હસબંડ્ઝ્ યંગર્ બ્રધર્).
દાદો, Grand father (ગ્રૅન્ડ્ ફાધર્) ધણી (વર) A husband (એ હસબંડ્).
દાસીપુત્ર (રાખેલીનું છોકરૂ) A bastard (એ બૅસ્ટર્ડ). નણંદ, A husband's sister (એ હસબન્ડ્ઝ્ સિસ્ટર્).
દેરાણી, A husband's younger brother's wife(હસબન્ડ્સ્ યંગર્ બ્રધર્સ વાઇફ્). નાની, A paternal grand mother (એપૅટર્નલ્ગ્રૅન્ડ મધર્).
નાતરૂ, A re-Marriage(એ રીમૅરેજ્).
નનો, A paternal grand father (એ પૅટર્નલ્ ગ્રન્ડ ફાધર્) પરદાદી (દાદીની મા) A great grand mother (ગ્રેટ્ ગ્રૅન્ડ્ મધર્).
પરદાદો(દાદાનો બાપ)A great grand father (ગ્રેટ્ ગ્રૅન્ડ ફાધર્) પરોણો,(મેમાન) (એ ગેસ્ટ્).
પિત્રાઇ, An agnate (એન્ ઍગ્નેટ્).
પાલક છોકરૂં, A foster child (એ ફૉસ્ટર્ ચાઇલ્ડ્) પિત્રાઇ બહેન, A paternal uncle's daughter (એ પૅટર્નલ અંકલ્સ ડૉટર્)

પૌત્ર, (છોકરા-રી,નો છોકરો) A grand son (એ ગ્રેન્ડ્ સન્).
પૌત્રી (છોકરા-રીની દીકરી) A grand daughter (એ ગ્રૅન્ડ્ ડૉટર્).
ફુઇ, A paternal aunt (એ પૅટર્નલ આન્ટ્).
ફુઓ, A paternal aunt's husband (એ પૅટર્નલ્ આન્ટસ્ હસબન્ડ્).
બનેવી, A brother-in-law (એ બ્રધર-ઇન-લૉ).
બાપ, (પિતા) A father (એ ફાધર્).
બહેન, A sister (એ સિસ્ટર્).
બાપદાદા, Ancestors (ઍન્સેસ્ટર્સ.)
ભત્રિજો, ભાણેજ A nephew (એ નેવ્યુ.)
ભત્રિજી, ભાણેજી A niece (એ નીસ્).
ભાઈ, બહેનના છોકરાનું છોકરું, A grand nephew (એ ગ્રેન્ડ્ નેવ્યુ).
ભાઈ A brother (બ્રધર્)
ભાભી, A brother's wife (એ બ્રધર્સ વાઇફ્)
માતપિતા, Parents. (પેરન્ટસ્) (આન્ટ્)
મામી, માસી, A maternalaunt (એ મૅટર્નલ આન્ટ્).
મા (માતુશ્રી) A mother (એ મધર્)
મામા, ફુઇનો છોકરો, Brother german. (બ્રધર્ જર્મન્)
મામો, માસો, Maternal uncle. (મૅટર્નલ્ અંકલ્).
મિત્ર, (દોસ્તાર) A friend (ફ્રેન્ડ્)
મુરબ્બી. A patron (એ પેટ્રન્).
રંડાપો, Widowhood (વિડોહુડ્)
લગ્ન, A marriage (મેરેજ્).
વરરાજા, A bridegroom (બ્રાઇડગ્રુમ્
વહુ (દીકરાની) A daughter-in-law (એ ડૉટર્ ઇન-લૉ).
વહુ (પોતાની) A wife (એ વાઇફ્.)
વારસ, An heir (એન્ એર્)
વિધવા (રાંડીરાંડ) A widow. (એ વિડો).
વેવિશાળ (સગાઇ) A affiance. (એફિઅન્સ)
વેહેવાઈ, A son's or daughter's father-in-law (સન્સઑર્ ડૉટર્સ ફાધર્-ઇન-લૉ)
વેહવાણ, A son's or daughter's mother-in-law (સન્સ ઑર્ ડૉટર્સ્ મધર્ ઇન-લૉ)
સસરો, A father in-law (એ ફાધર-ઇન-લૉ)
સાઢુ, A husband of one's wife's sister. (હસબંડ્ ઑફ્ વન્સ્ વાઇફ્સ સિસ્ટર્).
સાળી. A sister-in-law. (એ સીસ્ટર-ઇન્-લૉ).
સાળો, A brother-in-law (બ્રધર-ઇન્ લૉ).
સાવકી છોકરી, A step-daughter (સ્ટેપ્-ડૉટર્).
સાવકી મા, A step-mother (એ સ્ટેપ-મધર્).
સાવકો છોકરો, A step-son (એ સ્ટેપ્-સન્).
સાવકી બહેન. A step-sister (એ સ્ટેપ-સિસ્ટર્).
સાવકો ભાઇ, A step-brother (એ સ્ટેપ્-બ્રધર્).
સાવકો બાપ, A step-father (એ સ્ટેપ-ફાધર્).
સાસુ, A mother-in-law (એ મધર્-ઇન-લૉ.

સુતરાઉ, રેશમી તથા ઉનનું કપડું.

અતલસ (સાટીન). Satin (સૅટિન્).
ઉન, Wool (વુલ્).
કસુંબીછીંટ, Turkey red chints prints(ટર્કી રેડ્ ચિટ્ઝ્ પ્રિન્ટસ્)
કાચા રંગની છીંટ, Steam print
કાળી અતલસ, Bombasin-zine (બૉમ્બેસિન્ ઝાઇન્).
કોરૂ કાપડ, Grep goods(ગ્રેપ ગુડ્ઝ્),
કસુબી હોરીઓ, Turkey red striped cloth (ટર્કીરેડ સ્ટ્રાઇપ્ડ્ કલૉથ).
છીંટ Chintz (ચિંટ્ઝ્).
જામદાની, Swiss lappets (સ્વિસ્ લૅપેટસ્)
તાકો (લુગડાનો). A web (એ વેબ્).
દુમાસ (એક જાતનું રેશમી કપડું). Damask (ડૅમાસ્ક્).
ધાબળી, A blanket (એ બ્લૅન્કેટ્).
ધોએલો માદરપાટ White madapolams (વ્હાઇટ્ મેડ્ પાલમસ્).
ફલાલીન, Flannel (ફ્લૅનલ્).
બુક મજલીન, Bookmuslin (બુકમસ્લિન્).
બુટાદાર સણીઉં, Domestic (ડૉમેસ્ટિક્).
મખમલ, Velvet (વેલવેટ્).
મસલીન, Muslin (મસ્લીન્).
માદરપાટ, Madapolams (મૅડેપોલમ્સ)
મોટા પનાની છીંટ, Shirting prints (શર્ટીંગ પ્રિંટસ્).

આલપાકો, Alpaca, (ઍલ્પાકા).
કર્પ (કાચા રેશમનું કાણું લુગડું). Crape (ક્રેપ્).
કંતાન, Canvas (કૅન્વાસ્).
કલિકો, Calico (કૅલિકો)
કાશ્મીર, Cashmere (કૅશ્મીર્).
કીનખાબ, Brocade (બ્રોકેડ્).
કેમલીટ (ઉન તથા રેશમથી બનેલું કાપડ.) Camlet (કેમ્લેટ્).
ગાજ, Gauze (એ ગૉઝ્).
ગીંગમ, Gingham (ગિંગામ્).
જગન્નાથી, Jaconets (જૅકોનેટસ્).
જીન, Jean (જીન્),
છાપેલું કાપડ, Prints (પ્રિન્ટસ્).
ડુમેટી, Dimity (ડિમિટિ).
દોડી, Dungree cloth (ડુંગ્રી કલૉથ્).
હોરીઓ, Striped cloth (સ્ટ્રાઇપ્ડ્કલૉથ્)
ધોએલી જગન્નાથી, White jaconets
પછેડી, Scarfs(સ્કાર્ફસ્).
પીળી છીંટ, Orange chintz (ઑરેન્જ્ [ચિંટ્ઝ્).
બનાત, Broodcloth (બ્રૉડ્કલૉથ્).
બૂટાદાર કેમલીટ, Figured cambrics (ફીગર્ડ્ કૅમ્બ્રીક્સ).
મરીનો (ઉનનું કાપડ). Marino (મૅરિનો)
મીણનું, Buckram (બક્રૅમ્). Leather cloth (લેધર્ કલૉથ્).
રંગીન છીંટ, Madder prints (મૅડરપ્રિંટસ્).
રેશમ, Silk (સિલ્ક્).

લોનનું કપડું, Long cloth (લૉન્ગ્ ક્લૉથ્).

સફેદ સુતર, Water twist (વૉટર્ ટ્વીસ્ટ્).

સુતર, Twist (ટ્વીસ્ટ્). Cotton yarn (કૉટન્ યાર્ન).

વણેલું કપડું, Fabric (ફૅબ્રિક્).

સણનું કપડું, Flax (ફ્લૅક્સ્).twist(જુદ)' Linen (લિનન્).

શાલ, Shawls (શૉલ્સ્).

સુતરાઉ મખમલ Velvetin (વેલ્વેટિન્).

સેનો, Cambrics (કૅમ્બ્રીક્સ્).

PART VIII ભાગ ૮.

Idiomatic Phrases રૂઢવાક્ય સંગ્રહ.

ઇંગ્રેજીમા કેટલાક એવા શબ્દો છે કે જેના અર્થ કરતાં જ્યારે તે વાક્યો સાથે આવે ત્યારે તેના અર્થ જુદાજ થાય અને આવા વાક્યને ઇંગ્રેજીમા (Idiom)(ઇડિયમ્) રૂઢ વાક્ય કહે છે; શિખનારની જાણ ખાતર અત્રે તેવા થોડાક વાક્યો આપ્યાં છે જે બરાબર ધ્યાનમાં રાખવાથી ભાષા સમજતા વાંધો આવે નહિ.

તે પ્રદેશ ગયો.	He went *abroad*.
તે એવું હલકુ કામ નહિ કરે.	He is *above* such a mean action.
ખોટ આવી તેનું કારણ શું દેખાડો છો ?	How do you *accunt* for the loss.
તે મોભાવાળો માણસ છે.	He is a man of *account*.
તેણી મારા મનને ગમતી છે.	She is *after* my mind.
બધાં તે વખતે હલટમાં હતાં.	All were then *ago*.
તે બહુ રૂપાળી છે.	She has a graceful *air*.
હુંશિયારીમાં રહેજો.	Be on the *alert*.
હંકારી જવું, લંગર ઉપાડી લેવું.	To weigh *anchor*.
તેના ઉપર મારો આધાર છે.	It is my *Sheetanchor*.
તે ઘણો હસમુખો છે.	He is a merry *Andrew*.
તેણે લોકોનાં મન જીતી લીધાં.	He *angled* the people's hearts
અમે તેને બનાવ્યો.	We put an ape into his cap.
તે નકલ ખોર છે.	He is an ape.
કજીઆનું કારણ શું છે ?	What is the apple of discord;
તે ઠીક ઠાકમાક કરીને આવ્યો.	He appeared in applepic order

તેનામા મકમપણું નથી.	He is like the month of April.
હું બે વરસ તેની ખીદમતમાં રહ્યો.	I attended upon him for two years.
તેનામા હાજર જવાબની શક્તિ છે.	He is possessed of attic salt.
તેનું ભેજું જરા ખસેલું છે.	He is ill furnished in the attic-stories.
તે ગાયનનો ઉસ્તાદ છે.	He is *aufait* in music.
તમારી આંખમાં મને મ્હારો પડછાયો દેખાય છે.	I look babies in your eyes.
તે હજુ કુંવારો છે.	He wears bachelor's buttons.
તેને મદદ કરો.	Back him up.
તે કારોબાર મંડળીમાંથી નીકળી જવા માગેછે.	He wants to backout of the committee.
તે દરેક વાતે પ્રમાણીક અને સાચો છે.	He is true to the backbone.
તેને પછવાડે બેસાડવામા આવ્યો.	He was placed in the back ground.
તેણી કજીઆખોર છે.	She has a bad tongue.
તે બગડી ગયો છે.	He is gone to the bad.
તમારા ગાસડા પોટલા લઈ ચાલતા થાઓ.	Away with yourbag and baggage
તેણે ઠીક ઠાઠમાઠ કર્યો છે.	He is dressed like one out of a band box.
તેણે તેની સાથે ત્રણ પાંચ કરી.	He bandied words with him.
તે દરેક જણ જાણે છે.	Every barber knows it.
હુ તમને ઝુડી કાઢીશ.	I shall baste your jacket for you.
દરેક માણસમાં ખામી હોય છે.	Every man has his black.
ઇનામ કોણ લઈ જાય છે ?	Who cerries away the prize.
લશ્કર પાછળ હઠ્યુ.	The army beat a retreat.
તે હાર્યો.	He was beaten down.
પોલીસના સીપાઇએ થાળી પીટી (ઢંઢેરો ફેરવ્યો.)	A policeman beat the proclamation.
ઉડાવો નહીં; મારા સવાલનો જવાબ આપો.	Do not beat about the bush.
તે ખાટલે પડેલો છે.	He is confined to bed.
જાઓ, સુઈ જાઓ.	Go to Bedfordshire.

તે તમારી મરજીના તાબે નહીં થાય.	He won't bend to your will.
આ ભાગ સર્વથી મોટો છે.	It is Benjamin's share.
તેનું મગજ ઠેકાણે નથી.	He is besides himself.
તેણી ભારેવાઇ છે.	She is big with child.
સરત લખી લેવામા આવી હતી.	The agreement was made in. black and white.
તેના શરિર ઉપર નીશાની રહે તેમ માર માર્યો હતો.	He was beaten black and white.
તે ખરાબ માણસ છે.	He is a blak sheep.
તેની અરજી પાસ થઇ નહી.	He was black balled.
તે પાદરી છે.	He is a black-coat.
તે પ્રસીદ્ધ શાહુકાર (લુચ્ચો) છે.	He is a known-blade.
ઘાસનું તરખણુ.	A blade of grass.
છરીનું પાનું.	The blade of the knife.
મારો રસ્તો બંધ નહી કરતાં.	Do not block up my way
તે જાતવાન ઘોડો છે,	It is a blood horse.
તે પોતાના બાક ફુકે છે	He blows his own trumpet
તે સીપાઇ છે.	He is a blue battle.
હું તેનો માનીતો છું.	I am in his good looks.
તે બધાનું મુળ છે.	He alone is at the bottom of all.
કહેવા કરતા કરી બતાવવું તે સારૂ છે.	Brag is a good dog but holdfast is better.
શરૂઆત કરવી.	To break the ice.
ગઈ કાલે રાત્રે આગ લાગી.	A fire broke out last night.
મારે તેની સાથે તુટી છે.	I have broken with him.
ફીકરથી દુ:ખ થાય છે.	Anxiety brings on sickness.
અત્યાર સુધીમા તે ત્યાં પહોંચી ગયો હશે.	He must be there by this time.
જેને જે ઘટતુ હોય તે તેને આપો.	Give unto Cœsar what is due to Cœser.
સઘળી ઉઘરાણી એકઠી કરો.	Call in all outstandings.
કાલે મને મળજો.	Call on me to morrow.

તેના ત્યાં જાઓ.	Give him a call.
મારે ત્રણ હફ્તા ભરવાના છે	I have to pay three calls.
આ પૈસા મારા ગજવામાં કેઇ રીતે આવ્યા તે હું જાણતો નથી	I do not know how I came by this money by my pocket.
અમારી મંડળીનો તે ઢોંગી છે.	He wears the cap and bells in in the club.
તે નમીને અંદર આવ્યો.	He came cap in hand.
તે જીત્યો.	He carried the day.
તેને બધાએ તજ્યો છે.	He is a cast-away.
તેના શરિરમાં દવા ટકી નહીં.	He cast up the medicine.
કોઇને વાત કહેતા નહીં.	Do not let the cat out of the bag.
તેઓને ઉંદર બીલાડીનું વેર છે.	They live cat and dog.
વર્ષાદ મુસલધાર વરશે છે.	It rains cats and dogs.
તમારી મદદથી તેણે પોતાનું કામ કાઢી લીધું.	He made a cat's paw of you.
તે ઘણો સાદો અને પ્રમાણીક માણસ છે	He is a Cato
તેને પણ વરસ કહાડયા છે તેથી તમો તેને સહેલાઇથી ઠગી શકશો નહી.	An old bird like him cannot be caught with chaff.
અમે તેને બનાવ્યા. (મશ્કરી કરી.)	We chaffed him.
તેણે મારા ખાતે પૈસા ઉધાર્યા.	He chalked it up.
તમારો રસ્તો લ્યો.	Walk your chalks.
નિશાળની માલીકી બદલાઈ છે.	The school has changed hands.
મારે જોઈએ છે તે એ ચીજ નથી.	That is not the cheese I want.
તે વેર લેવાનો વિચાર કરે છે.	He chews revenge.
મણીલાલ તે બુઢા બાવાના ખવાસના છે બન્ને એકજ જ્ઞાતીના છે.	Manilal is a chip of the same block, bamboo.
બધી વાત સાચે સાચી કહી દો.	Make a clean breast of the matter.
તેની રિતભાત શક ભરેલી છે.	A cloud hangs over his character.
તે ઠગારો જણાય છે.	He shows cloven foot.
તેણે મને ઠપકો દીધો.	He hauled me over the coals.
તે વાત મરચુ મીઠું ભેળવેલી છે.	It is a cock and bull story.

તે બહુ ઉદ્ધત છે.	He is a cock brained.
હવે કંઈપણ જોખમ નથી.	Now the coast is clear.
તેણી સુવાવડમાં છે,	She is in confinement.
તમારી મહેરબાની મને જોઈએ	I count upon your favour.
ભદ્રનાં જવાનો સહેલો રસ્તો કયો ?	What is the shortest cut to Bhadra ?
નાદાન દોસ્તોને ખસતા કરો,	Give a cut to foolish friends.
ટુંકામાં પસ્તાવો.	Cut it short.
તેઓને દીઠે બનતું નથી.	They are at daggers drawn
તેઓ બન્ને ખાસ દોસ્ત છે.	The arc Demonand Phythiaos.
તે વખત વિત્યા પછી આવ્યો.	He was a day after the fair.
તે રામબાણ તીર ફેંકે છે.	He is a dead shot.
સંસ્કૃત ભાષા બોલાતી નથી.	Sanskrit is a dead language
આપણી શિખામણને તે ગણકારતો નથી.	He turns a deaf ear to our advice.
તે કોઈની આજીજી સાંભળતો નથી.	He is deaf to all entreaties.
તમારી પીસણી છે.	It is your turn to deal cards.
આવી ચાલથી તમારી હિતભાત જણાઈ આવે છે.	You declare yourself by such a conduct.
શુ કરવું તેના વિચારમા તે છે.	He is on the horns of a dilemma.
એને મારવા દો	Let him go to the dogs
તે ખાતોએ નથી અને ખાવાયે દેતો નથી.	He is a dog in the manger.
તે કુતરાની પેઠે તેની પછવાડે પછવાડે ચાલ્યા કરે છે.	He actually dogs him.
તરવાર જલ્દી નીચે મુકો.	Down with the sword.
તેના પૈસાને ગમે તેમ ઉડાવે છે.	He plays at ducks and drakes with his money.
મરઘી મારીને સમારવી.	To draw a hen.
બોજો ખેંચવો.	To draw a load,
મ્યાનમાંથી તરવાર ખેંચવી.	To draw a sword.
પરિણામ જણાયા વિનાની લડાઈ.	A drawn battle.

વગર જીતાયેલી રમત (સરખો સરખ).	A drawn game. [market.
હાલ બજારમા અફીણની માગણી નથી.	Opium is not a drug in the
તેના આવવાથી તે મુગોજ થયો.	His appearance struck him dumb.
હું તમારી ઝાટકણી કરી નાખાશ.	I will dust your jacket for you
તે ઘરડા માણસની માફક ડાહી ડાહી વાતો કરી લોકોને ઠપકો આપે છે.	He always talks like a dutch uncle.
તે વાત લંબાવ્યા ન કરો.	Don't dwell on the subject.
તે બારીક નજરવાળો છે	He has eagle eyes.
લોકોને અથડાવી મારવા	To set people by the ears.
હુ પુરતું ધ્યાન આપતો હતો.	I was all ears.
વા વાત લઈ જાય છે.	Walls have ears.
તેઓ સાચેસાચું કહેતા હતા.	They were in earnest.
તેઓ પાચ પૈસે સુખી છે.	They are in easy circumstances.
તમે ઠગાવાને રાજી છો ?	Will you get eggs for your money ? (one basket.
બધા પૈસા એક એ ઠમાં મુકતા નહિ.	Do not put all your eggs in
તે તે કામને લાયક છે.	He is equal to the task. [ing
તે હવે જવાની તૈયારીમા છે.	He is now on the eve of start-
ગમે તે પ્રકારે હું જવાનોજ.	At all events I am determined to go.
કોઈ કોઇવાર.	Ever and anon.
સોયનુ નાકુ	The eye of a needle. [eyes.
જાણીજોઇને તેણે ઝેર પીધુ.	He drank the poison with open
તમે ચાળા શા માટે પાડો છો ?	Why do you make faces ?
કાલે જરૂર આવજો.	Come tomorrow without fail.
ઓરત જાતને માન આપો.	Honour the fair sex.
તે લેવાતો જાય છે.	He is falling away.
રવીશંકર તમારા મતને મળતો નથી.	Ravishanker does not fall in with your opinion.
પાંદડાં આ રૂતુમાં ખરી જાય છે.	Leaves fall off in this season.
મળે સો કરતાં ઓછા થાય છે.	The total falls short of one hundred.

તે સોદાબૉટરની બાટલી માફક ઢળી પડે છે	He plays fast and loose.
તે ઘણોજ ઉદારપણે રહેતો.	He lived fast.
તેની સાથ છીંડા ન શોધો,	Do not find fault with.
તે ઘણો ખુશ મીજાજમાં છે.	He is in high feather.
બ્હીકણપણું ન દેખાડો.	Do not shew the white feather.
તમે તમારી તૈયારી કરી રાખો.	Keep our nest feathered.
તેઓ બન્ને એકજ કોમના છે.	They are birds of the same feather.
તેણે માન મેળવેલું જણાય છે.	He has a feather in his cap.
તે આવતા અઠવાડિયે મેદાન પડશે.	He will take the field next week.
તેના બધા કાગળો સાચવી રાખેલા છે.	All his letters are on file.
તે ઝપાટાબંધ ગુસ્સે થાય છે.	He fires up in a moment.
રફ્તે રફ્તે.	By fits and starts,
હું મુશ્કેલીમાં આવી પડયો છું	I am in a fix
તે મુળથીજ કપટી છે.	He is fleshed in malice.
હું સવાલ પત્રના બધા જવાબ આપી શકું છું.	I can floor the examination paper.
જાણી જોઇને જોખમમાં પડવામા શો ફાયદો છે ?	What is the good of flying in the face of danger ?
તે ફતેહમંદ નીવડયો.	He came out with flying colours.
સીધા ચાલ્યા જાઓ	Follow your nose.
તે બેવકુફીનો ભાગ લે છે.	He plays the fool.
તે મારા સ્વભાવથી વીરૂદ્ધ છે	It is foreign to my nature.
તે રજા શીવાય ચાલ્યો જાય છે.	He takes French leave.
રશિયાએ જર્મનને પોતાની તર્ફે લીધા	Russians gained over the Germans.
તેણે લડવાની માગણી કરી.	He threw the gauntlet.
હું જોખમમાં આવી પડયો છું.	I stand in the gap.
ઘડિયાળ શું ચાલુ છે ?	Is the watch in good gear.
તે વાત જોડી કહાડેલી છે	It is a got up story.
તેને છુટો કરાવવામાં આવ્યો.	He was let loose.
તે મરણ પામ્યો.	He gave up the ghost.

પૈસા કરતા આબરૂ વધારે કીમતી છે.	A good name is better than a gold girdel.
પ્રયત્ન કરવો છોડી દો	Give up the attempt.
તે ખુબ પીવા લાગ્યો છે.	He is given to drinking.
લાંચ	Geove money.
તેની ચાલ માટે તે પસ્તાશે.	He will go to grief for his conduct.
તેજ વખતે તોપ છુટે છે.	The gun goes off at the same time.
બાંય ઉપર ચઢતી નથી	The sceeve will not go on.
દીવો ઓલવાઈ જશે.	The light will go out.
તે ચોપડી વાંચવા માંગે છે.	He wishes to go over the book.
તમારા મતને હું મળતો આવું છુ.	I go with you.
સત્યયુગ; કળિયુગ	Golden age; iron age.
તમે સારી તક ગમાવી.	You lost a golden opportunity
તે તેનું વચન પાળે છે.	He is as good as his word.
નુકશાન ભરી આપો	Make up good the loss.
તેને હસી કાટવામા આવ્યો હતો.	He was given the goose.
તેમા કઇ લાભ નથી.	There is no good of it.
પોતાના ગુણ ગાયા છે તેનો સ્વભાવ નથી.	It goes against the-grain to praise himself.
તે મરવાની તૈયારીમા છે	He has one for in the grave
તમારૂ કહેવું હુ સમજતો નથી.	What you say is Greek to me.
શિક્ષક ભણવામાં કાચો છે	The teacher is a green horn.
તમારી દીલગીરીમાં હુ ભાગ લઉં છુ.	I feel grief with you.
જેટલું કમાય છે તેટલું ખાઇ જાય છે	All that he earns goes down Gutter lane
તમે તે કરો તો સારૂં.	You had better do it.
તમે મારી સાથ ભાગમાં પડશો.	Will you go halves with me.
તે ગણીતમા હુંશિયાર છે.	He is a good hand at (in) Arithmetic.
ચોપડી પાસે છે.	The book is at hand.

હાલ મારી પાસે કામ છે.	I have work in hand at present.
તે મુશ્કેલીથી પોતાનું પુરૂં કરે છે.	He lives from hand to mouth.
તેની માલીકી બદલાઇ છે.	It has changed its hands.
ખરી વખતે પૈસા મને મળ્યા.	Money came to me very handy.
તેનો સ્વભાવ બધા પસંદ કરે છે.	His nature is admitted on all hands.
તમારા ઘર આગળ રાત્રે મેં ચોરને ફરતો જોયો.	I saw the thief lurking about your house last night.
તે વળી પાછો રોકાયો છે (કામે વળગ્યો છે)	He has again put himself in harness.
મેં તેને સજ્જડ ઠપકો આપ્યો.	I hauled him over the coals.
તે દેવામાં ડુબાયેલો છે.	He is head over ears in debt.
તે બધું અધુરૂં (કાચા મને) કરે છે.	He does every thing with half heart.
મને એમાં કંઈ સમજ પડતી નથી.	I can make neither head nor tail of the matter.
ખરે, તમારી અટકળ ખરોખર છે.	That's it, you have hit the nail on the head.
તે કંઈ એવો ઘાતકી નથી.	He is not without a heart.
મારા જોવામાં તે કંગાલ હાલતમાં જણાયો	I saw the fellow was outat heels.
ચાલો જરા થાક ખાઈએ.	Let us cool our heels
મહેરબાની કરી પેલી રકાબી જરા ખસેડો.	Will you kindly help me to tha dish?
તે કામ ઘણુંજ મુસ્કેલ છે.	It is a Herculean task.
તમને આપવામાં આવે તે લેવું પડશે.	You shall haveto take Hobson's choice.
તેની રિતભાત દુર રહેવા જેવી છે.	His policy is to hold off
નાસીપાસ ના થાઓ.	Hold up your spirit.
બસ હવે ચુપ રહો.	Hold your peace.
તેના ઉપર વાંક પુરવાર થયો નહિ.	The charge was not brought home to him.
તે પોતા ઉપર આધાર રાખે છે.	He is on his own hook.
ગમે તે યુક્તિયે તે કરો.	Do it by hook or crook.
તે ઉપર ઢાંક પીછોડો કરવાનો મેં પ્રયત્ન	I tried topush it up.

શરૂઆત કરવી તે મુશ્કેલ છે. [ર્યો.	To break the ice is difficult.
તે તેણીનો પુજારી છે	She is his idol. [whole thing.
મને બધી વાતની ખબર છે.	I know the ins and outs of the
હું તેની બાબતમાં હિત લઉ છું.	I take interest in him.
તેણે ઘણી જુલમી રિતે રાજ્ય કર્યું	He ruled with an iron rod.
તકરાર કયા મુદ્દા ઉપર ઉભી થઇ છે.	What are the points at issue.
તે બધામાં માહિતગાર છે	He is jack of all trades.
તે બધુએ પીળુ દેખે છે	He sees with a jaundiced eye.
તે બાયડીનો તાબેદાર છે.	He is jerry sneak.
તે ગરીબ અને સબુરીવાળો છે.	He is a job.
તે ભોળો માણસ છે.	He is jolly green.
વાત છુપી રાખજે.	Keep back the secret
તમારો ગુસ્સો દબાવીદો.	Keep down your temper.
હિમ્મત હારતા નહી.	Keep up your spirit.
તેને પાડી નાખવામા આવ્યો.	He was knocked down.
તેને ઉઠાડો.	Knock him up.
મુસ્કેલી દુર કરવી.	To cut the Gordian knot.[take.
તમે ભુલમા ગુંચાઓ છો	You are labouring under a mis-
હુ તમને મારીશ.	I will lace your jacket for you.
તેના લખાણ ઉપરથી મહેનત કર્યાનું જણાય.	His papers smell the lamp.
એ વિષે લબાણથી ટિકા કરજે. [છે.	Argue on the matter at large.
સૌએ પોત પોતાના ધંધામા વળગી રહેવું.	The shoemaker must stick to
કોર્ટે ચઢવું.	To go to law. [his last.
જહાનમમા જવું.	To go to the dogs.
ઝાડે જવું.	To go to stale.
ધારા ઘડવા.	To lay down rules.
પૈસા ધીરવા.	To lend money.
અડધુ પાનું મોઢે કરજે.	Learn half a page by heart.
તે હમણાજ મરતાં મરતા બચ્યો છે.	He has taken a fresh lease of life.
આ લીટીઓ કાઢી નાખો.	Leave out these lines.
તેનો ભાગ સૌથી મોટો છે.	He gets the lion's share.

બન્ને બાજુને ચઢાવી લડાવવું એ તેનું કામ છે.	He is in the habit of setting parties at logger heads.
તે હમેશાં મોટી મોટી વાતો કરે છે.	He always draws the long bow.
સંભાળજો.	Look out please.
હું તમારી મદદ ઇચ્છુ છુ	I look to you for support.
મોઢામોઢ જોવું.	To look in the face.
તમે કેમ સ્તબ્ધ જણાઓ છો.	Why do you look blank ?
તેણે મને ગભરાટમાં મુક્યા.	He left me in the lurch
એ તેનું પહેલુંજ ભાષણ છે.	This is his maiden speech.
આ શબ્દ તમને ઉકલે છે ?	Can you make out this word.
કુતરાને છુટો મુક્યો છે.	The dog is let loose.
તેનું કહેવું અક્ષરે અક્ષર સાચું છે.	His assertion is true to the letter
તે વિદ્વાન્ છે.	He is a man of letters.
તેને છુટો કરવામા આવ્યો હતો.	He was set at liberty
તે આ બાબત થકી નજીવી ગણે છે.	He makes light of the affair
એવું કદી મે સાંભળ્યુ નથી.	I never heard the like of that.
તે ઘણો મસ્તાન છે.	He is a limb of Satan..
વહાણ જાપાન જાય છે	The ship makes for Japan.
એ તો હાલ તુરતની ગોઠવણ છે.	It is only a make shift.
એ તો ફક્ત સમજાવવાની વાત છે.	It is only a make believe.
શેરના માથે સવાશેર.	Measure for Measure.
તે મને મળી ગયો,	He met with me.
તમો બજારમા જશો.	Will you mind going to the bazar ?
સભાના કામની નોધ લેજો.	Take minutes of the proceedings of the meeting.
તે બધુ ખોટું છે.	It is all moonshine.
તે ઘણો ઉદાસ દેખાય છે,	He is down in the mouth
મે તમને કહ્યુ તે કોઇને કહેતા નહીં,	Mum is the word.
હિમ્મત આણો.	Muster up courage
તમારી અટકળ ખરી પડી.	You hit the right nail on the [head.
મે તરતજ રોકડા પૈસા આપ્યા હતા.	I paid him on the nail,

તેણે મને ગાળો દીધી.	He called me names.
તેણે નામ કાઢયું છે.	He has made for him name.
તેણે તે યોજના ધિક્કારી નાખી.	He set the plan at naught.
લુહારવાડે સોય વેચવી.	To carry coals to Newcastle.
તોફાન ટુંકામા પતાવો,	Nip the mischief in the bud.
તેની બાયડી તેને જેમ કહે તેમ તે કરે છે.	He allows his wife to lead him by the nose. [shell
બધી બીના ટુંકામા કહી શકાય	The whole affair lies in a nut.
તેઓને વાધો પડયો છે	They are at odds.
પીસ્તોલ ફુટી.	The pistol went off.
ગુસ્સો ઠંડો પાડવો.	To pour oil on troubled waters.
તેઓ હવે એક છે.	They are now at one.
તે ચીંથરેહાલ ફરે છે.	He is out at elbows.
તે તદન પુરૂ કરો.	Do it out and out.
તેના જીવને સારૂ નથી.	He is out of sorts.
એ વાત છોડી દો	Give over the matter.
તે ઘણો લાલચુ છે	He has an itching palm.
તે ઘણો બાહોશ છે. (હોશિયાર).	He is a man of good parts.
એવી વાત (નાદાની)ઉપર ધ્યાન ન આપો.	Pass over such childishness.[peas
બન્ને ભાઈ તદન એકસરખા છે.	Both the brothers are like two
બીજે દીવસે તાળુ ભાગેલું જણાયું.	Next morning the lock was found picked.
ઘણીવાર બાયડી પોતાના ધણીના કાન ભંભેરે છે.	Wives, often poison their husband's ears.
હીમત આણો.	Pluck up courage.
તેનામાં ઝાઝા રામ નથી.	He has no pluck.
ચોર શાહુકારને દંડે.	The pot calls the kettle black.
મારી નાડ જુઓ.	Feel my pulse.
તેણે એમ જાણી જોઇને કહ્યું.	He said so on purpose.
તે આજે સવારે આવ્યો હતો.	He put in his appearance this morning.

કાલે મને યાદ દેવાડજો.	Put me in mind of it tomorrow.
તેના દોસ્તદારને ત્યાં ઉતર્યો.	He put up at his friend's.
તમે ક્યાં ઉતરર્યા છો ?	Where have you taken up quarters.
તેણી ચાકર ઉપર હકુમત ભોગવે છે.	She queens over her servants.
તેના પ્રમાણીકપણા ઉપર શક ન કરો !	Don't doubt his honesty.
સાવધ રહેજો.	Be on the *qui vive*.
તે ઘણો હુંશિયાર અને ચબરાક છે	He is a man of quick parts.
તેણી ભારેવાઈ છે.	She is quick with child.
તેઓએ પોતપોતાનું ચુકવી લીધું છે.	They are buits.
તેઓએ તે છોકરાની રેવડી ઉડાવી.	They railed against the boy.
લશ્કરના દરેક દરેક સીપાઈને મારી નાંખવામા આવ્યો.	The army was killed rank and file.
તેને ગમે તેટલું સમજાવો પણ તે તમારૂં સાભળનાર નથી.	Try to reason with him but he won't listen to you.
તમારૂં કહેવું વ્યાજબી છે	What you say stands to reason.
તેના માટે મને માન છે.	I have regards for him.
સઘળો માલ પાછો મોકલવા તેને કહો.	Tell him to render back all the goods.
તેના વાસ્તે લોક સારૂં બોલે છે.	He is under a good report.
તેનો મને મોટો આધાર છે.	He is my right arm.
તેનો ધંધો ધમધોકાર ચાલે છે.	He drives a flourishing trade.
તે પોતાના કામથી બીજાઓને નુકસાન થાય તેની બીલકુલ દરકાર રાખતો નથી.	He always rides rough shod.
તેણે તે છોકરાને વીંધી નાંખ્યો.	He ran through the boy.
આ નાટકથી લોકોનું ઠીક ખેંચાણ થશે.	This play will have a good run.
કાલે બેંકમાંથી લોકોએ ખુબ રૂપિયા ઉપાડ્યા હતા.	There was a great run on the Bank yesterday.
આ ઉમેદવારને ઘણા મત નહિ મળે.	This candidate will not run well.
આ વાસણ ગળે છે	This tub runs.
બીજેજ દહાડે વ્હાણ હંકારી ગયું.	The ship set sail the very next day.
યુનાઈટેડ સ્ટેટસનું રાજ્ય.	Uncle Sam.

તુર્કસ્તાનનું રાજ.	The porte.
ચીનનું રાજ.	The sickman The clestial Empire.
તે બધું દેવું પતાવવાનો છે.	He is going to payon the bebt.
કેદીને છોડી મુકવામાં આવ્યો.	The prisoner passed scot free.
જરા ચાપતી ઉઘરાણી કરો.	Put the screw on them.
જુની ચોપડી.	A second-hand book.
એથી મારૂં કામ નહીં પતે.	That won't serve my purpose.
કાલે બેલીફ સમન્સ આપી ગયો.	The baliff served a summons yesterday.
હું તેને બરોબર દેખાડીશ.	I will serve him out.
તેણે મુંબાઇમાં એક દુકાન ઉઘાડી છે	He has set up a shop in Bombay.
રસ્તે જતાં કજીઆ વ્હોરવા.	To quarrel with one's own shadow.
ધ્યાન આપો.	Look sharp.
મારી પાસે પૈસા ખુટયા છે.	I am short of money.
વાત ટુંકી કરો.	Cut the matter short
ફોકટના ફાંફા મારવા.	To make a silk purse.
મુછમાં હસવું.	To laugh in one's sleeve.
તે બહુ ધીમો છે.	He is a slow coach.
એમાં આપણને ફાયદો છે.	It stands us in hand.
હાલ તમારો દહાડો ચઢતો છે.	Your star is in the ascendant.
વકીલ પોતાના ઘરાકને ખુબ નીચોવે છે.	Lawyers sweat their clients.
કુતરો ફરીને નાઠો.	The dog turned tail.
તે ઠગાઈ ગયો.	He was taken in.
તમારો ડગલો ઉતારો.	Take off your coat.
દવાથી કંઈ ફાયદો થયો નહિ.	The medicine did not take effect.
મારી શિખામણ તે શું નકામી ?	How did he take my advice ?
હું તેને ધીક્કારૂં છું.	I think scorn of him.
વખતસર આવો.	Come in time
એ ટિકાથી તેના ઉપર અસર થશે	The remarks are sure to touch [him home.
તે તો રમતારામ છે.	He is a transient person.
તેનો ધંધો નાટકીનો છે.	His business is to tread the stage.

ખોટી સહી કરવાનો વાક ઉભો કર્યો છે. The charge of forgery is trumped up.
તેઓ આસ્તે આસ્તે વાત કરતા હતા. They were talking under the rose.
સઘળું શરીર બગડી ગયું છે. The whole system is upside down.
તે પાયમાલ થવાની અણીપર હતો. He was on the very verge of ruin
ઓફીસમાં મારૂં કઇ ચાલતુ નથી. I have no voice in the office.
અંદર આવો સાહેબ. Walk in please.
હું હમેશ ફીકરમા છુ. I am always in hot water.

PART IX ભાગ ૯.

Proverbs. કહેવત સંગ્રહ.

અગાઉ કેટલાક સાદા વાક્યો શબ્દો, અને રૂઢ વાક્યો આપી અત્રે કેટલીક હમેશ વપરાસમા આવતી કહેવતો લખવામા આવી છે અને તે આપવાની મતલબ એ છે કે શિખનાર પોતાની મેળે ગુજરાતી કહેવતોના ઇંગ્રેજી સાથે મુકાબલો કરી શકે તેમજ ભાષાન્તર કરવામા તેને સુગમ પડે. શિખનારને કહેવતોનો મોટો જથો જોવાની જરૂર હોય તો મી. ભગુભાઇની કહેવત સંગ્રહની ઇગ્રેજી ચોપડી જોવી જેમાથી આ કહેવતો લેવામા આવી છે

અક્કરમીનો પડીઓ કાણો. When sorrows come, they come not in single spies, but in battalions.
અગસ્તના વાયદા False promises.
અણી ચુક્યો સો વર્ષ જીવે. Threatened folks live long.
અજાણ્યુ ને આંધળું બરોબર. Ignorance has no light.
અર્થ સર્યા પછી વૈદ વેરી. When the cow is old, she is soon sold.
" " " A fig to the doctor when cured.
અતી લોભ તે પાપનું મૂળ, Avarice is the root of all evil.
અંધારાની ખાધી જો. Ignorance augments over evils.
અંધારી રાતે સૌ કાળા. When candles are out, all cats are gray.

અધુરો ઘડો છલકાય ઘણો. ઢમઢોલ માંહે પોલ. ભસે તે કરડે નહિ. ખોટો રૂપીયો ચળકે ઘણો.	Empty vessels make most sound. A great cry, little wool. Barking dogs seldom bite.
અગ્ની બોલ્યા અગ્ની ફોક.	To think at night and forget at day.
અવસરના ગીત અવસરે ગવાય.	Yule (Christmas) is good on Yule even [thing.
અલ્પ જ્ઞાન, અતિ હાણ.	A little learning is a dangerous
અફીણનો જીવડો સાકરમાં ન જીવે.	Some souls are slain in merry company.
છાણનો કીડો ઘીમા મરે.	One man's meat is another's poison.
અડખો મુકી આખાને ન ખોળો.	Forsake not good till you can find a better master.
અન્ન તેવો ઓડકાર.	As you make your bed so you lie on it. (he keeps.
સોબત અસર, તુખમે તાસીર.	A man is known by the company.
આખર ધુળની ધુળ.	Dust thou art and shalt to dust return. [well.
અ ગ વિના ડંક નહી, ભાડુઆતે બીડ નહિ.	Borrowed garments never fit
અતિશયમાં સાર નહિ.	Pleasure in excess is criminal.
અભિમાન તો રાજા રાવણનો પણ રહ્યો નથી.	Pride is an ill horse to ride [them
અપકારને બદલે ઉપકાર કરીએ.	Revenge not injuries but forgive
અક્કલથી પૈસા મળે છે, પૈસાથી અક્કલ નથી મળતી.	Some by wit get wealth but none. by wealth can purchase wit.
અંધેરી નગરીને ગંડુ રાજા, ટકે શેર ભાજી ટકે શેર ખાજા.	When the king is blind, the state is thrown into confusion.
આંબા વહેલા ન પાકે.	Rome was not built in a day.
આગ લાગે ત્યારે કુવો ખોદવો.	To shut the stable-door, when steed is stolen. [sperate cures.

Gujarati	English
આડે લાકડે આડો વેહ	Desperate cuts must have desperate cures.
આપ મુવા વિના સ્વર્ગે ન જવાય.	Crosses are ladders that lead to heaven. You must die yourself before you must go to heaven.
આજનું કામ કાલ ઉપર ન રાખવું.	Delay is dangerous. Procrastination is the thief of time. Don't put off till to-morrow, what you can do to-day. Defer not till to-morrow what the morning may accomplish.
આરતી ઉતારને મંગળ ગાઉ તને આપું ત્યારે હું શું ખાઉં.	Self interest is the rule, self-sacrifice the exception.
આપ સમાન બળ નહીં ને મેઘ સમાન જળ નહીં.	Every tub must stand on its own bottom.
આખું લેતા અખું ગયું, ફડી લેતા પાટણ પરવાર્યું.	All grasp, all lose.
આમણની પુઠ દામણમાં	What is got in the country, is lost in the hundred. To rob Peter to pay Paul. Come with the wind and go with the water.
આવે ઘોડાને વેગે જાય કીડીને વેગે.	Mischiefs come by the pound and go by the ounce. Agues come on horse back but go away on foot.
આવતી વહુ ને બેસતો રાજા, વખાણીએ તો વખણાય.	Give a dog an ill name and you may as well hang him.
આગેસેગહ્‌કા આયા લશ્કરકા ભેદ પાયા	Such a wel-come such a fare well.
આંધળો કહે ભીત ને બહેરો કહે મસીદ,	I talk of chalk and you of cheese.
આપ સુખી તો સર્વ સુખી.	All are well if we are well.
આંધળાને હૈયા ફુટયા મળે વ્યસનીને વ્યસની ખોળી લે. ઐસેકું મલ્યા તૈસા, તૈસાકુ મીલા તાઇ. તીનુકે મીલકે દુન દુની બનાઈ.	Birds of a feather flock together.

ઇદ્રવાણીનાં ફળ.	Beauty without honesty is like poison in a casket of gold.
ઇદ્ર પછી રોજા.	After Christmas comes Lent.
ઇંટાળાના દેવને ખાસડાની પુજા.	Contempt is the best return for security.
ઇશક આંધળો છે.	Love is blind
ઉંઘતી બીલાડી ઉંદર પકડે નહીં.	Drowsings shall clothe a man [with rags.
ઉંઘ ન જુવે સાથરો, ભૂખ ન જુવે બાખરો.	Anger is the best sauce and fatigue is the best pillow.
ઉતાવળા સો બાવરા, ધીરા સો ગંભીર.	Most haste, worst speed Haste makes waste.
ઉજળું એટલું દુધ નહીં	All is not gold that glitters.
ઉતાવળે આંબા ન પાકે.	Apelles is not a master-painter the first day.
ઉંદર ખોતરે, ભોરીંગ ભોગવે.	Foxes dig not their own holes.
ઉંગીનાની મા મુઇ.	He that goes aborrowing goes asorrowing (no choosers
ઉધાર આપ ને ખરૂં લેખ.	Beggars and borrowers could be
એકને પાપે હોડી ડુબે.	All might perish for the sake of one Jonah. One sheep will mar a flock.
એકની પાઘડી બીજાને પહેરાવવી, ગાય દોહી કુતરીને પાવી.	Borrowing of Peter to pay Paul.
અંધેરી જોરૂકા ખુદા રખવાળ,	A blind man's wife needs no (paint.
એકડા વિના સો મીંડા.	With all abundance, one essential thing is wanting.
એક મગની બે ફાડ	Children of the same parents.
એક અંગારો સો મણ જાર બાળે	A rotten sheep infects the whole flock.
આકડું દાતણ જે કરે, મન ભાવ્યું જે ખાય દુધે વાળુ જે કરે, તે ઘેર વઇદ ન જાય	Sobriety, temperance & tranquility are nature's best physicians.

ઓછું પાત્ર ને અદકું ભણ્યો, વઢકણી વહુએ દીકરો જણ્યો. મારકણો સાંઢ ચોમાસું મહાલ્યો ને કરડકણો કુતરો હડકવા હાલ્યો.	Confusion worse confounded. No fool likes an old fool.
કાણું ઘોડું ને કરડકણું.	When the king is blind. the state is thrown into confusion.
કડી લેતા પાટણ ગયું.	King log to king stork.
બકરૂં કાઢતા પેઠું ઉંટ.	Many go for wool and come home shorn.
કરે તેવું પામે.	Gather thistles expect prickles.
કરેગા સો પાવેગા.	Do good if you expect to receive any.
કષ્ટ વિના ફળ નહીં ફરે; ચાકરી તો પામે ભાખરી.	No gains without pain; No sweet no sweat.
કહેવા કરતા કરવું ભલું.	Better to do a thing than to have it
કહેવું થોડું અને કરવું ઘણું	Promise little and do much.
કામળી ભીંજાય તેમ ભારે થાય.	The more noble, the more humble.
કાકા મરશો ? તો કે ચુમાસે જતો.	Patiently should that be born, which no strength can over come nor counsel avoid.
કાગડાની કોટે દહીંથરૂં શું ?	Do not throw pearls before swine.
કપટી મિત્રના કરતાં દાનો દુશ્મન સારો	False friends are worse than open enemies.
કાગડાની કોટે તે રતન શોભે.	Wit is folly unless wisdom has the keeping of it
કરણી તેવી પાર ઉતરણી જેવું વાવશો તેવું લણશો. કરીએ તેવું પામીએ.	As you sow, so shall you reap.
કદી ખતા ન ખાય, વીચારી વાણી ઓચરે.	Hear twice, before you speak. Look before you leap.
કચુકા પીલે તેલ ન નીકળે. પાણી વલોવી માખણ ન પામીએ.	You cannot have blood out of stone.

ક્યાં રાજા ભોજ ને ક્યાં ગાગો તેલી.	There is a vast difference between an old woman and a princess. Can a pauper be compared with a mighty prince?
કાંકરે કાંકરે પાળ બંધાય ને ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય; દમડી દમડી કરતા રૂપીઓ થાય.	Constant dropping wears away stones and little strokes fell great oaks; Many a mickle makes a muckle.
કાજીજી દુબળા કેમ, તો કે બધા શહેરની ચિંતા.	A paul cry is ever uneasy.
કાંઇ નેવના પાણી મોભે ચઢે છે?	Can a physical impossibility be believed as a reality?
કીડી સંચરે ને તીતર ખાય; ખોદે ઉંદર ને ભોગવે ભોરીંગ ખાએ પીએ ખાટણી, કુટાઇ મરે સુપડું.	One sows, another reaps.
કામ આંધળો છે.	Sansuality and sentiment are wide as the poles asunder.
કુવામાં હોય તો હવાડામાં આવે.	What is in the pot will come on the plate.
કુંભાર કરતાં ગધેડાં ડાહ્યા.	Fools rush in, where angels fear (to tread
કુકડો હોય ત્યાંજ શું વહાણું વાય?	If one will not, another will.
કુતરાની પુંછડી વાંકી ને વાંકી. પડી ટેવ તે તો ટળે કેમ ટાળી	What is bread in the bone, will never come out of flesh.
કુવારીને છોકરા જણાવવા; શેખશલ્લીના વિચાર	To build castles in the air.
કુતરાનું મ્હો બિલાડીએ ચાટ્યું.	A gambler and a swindler are near neighbours.
કોઇ દહાડો હસવું ને કોઇ દહાડો રડવું.	Those who smile on Saturdays, weep on Sundays.
કોડી ચોર તે પાળી ચોર.	He that will steal an egg, will (steal an ox

ખપ તેનો છોછ નહીં; ગરજ બીચારી બાપડી, ગરજે ગધેડાને બાપ કહેવો પડે.	Necessity has no law.
ખરે બપોરે બણગું ને પોપાબાઇનું રાજ્ય.	When there is a weak governor, there are riots in the noon day light. (in broad day light.)
ખાઇ જાણે તે પકાવી જાણે.	The wearer best knows, where the shoe pinches.
ખાખરની ખીલોડી સાકરનો સ્વાદ શું જાણે.	Throw not pearls before swine.
ખાનાર પીનારને ખુદા આપનાર	Spend and God will send.
ખાળે ડુચા ને દરવાજા મોકળા.	Penny wise and pound foolish.
ખુશામત તાજે રોજગાર.	Ready flattery and rich provision.
ખોટો રૂપીઓ ચળકે ઘણો.	Empty vessels make great sound.
ગઇ વાત જોશી પણ ન સંભારે.	No weeping for shed milk, what done is done cannot be undone.
ગજ પ્રમાણે ખરચ કરો; જોઈને ડગલા ભરો; પગ જોઈ પાથરણું તાણો.	Cut your coat according to your cloth; Stretch your leg according to your cloth, Stretch your leg according to your coverlet; Make not your sail too large for your ship.
ગયો અવસર પાછો ન આવે	Lost time cannot be recalled.
ગરમી ગરમીને મારે.	Like cures like; Diamonds cut diamonds.
ગરીબનો બેલી રામ.	God helps the poor the rich can help themselves.
ગાડ તળે રેલો, તો પારકી વાત મેલો.	Point not at another's spots with a foul finger.
ગામમા પેસવાના સાંસા ને પટેલને ઘેર ઉના પાણી.	Beggars and borrows should be no choosers.
ગાયને દોહી ગધેડાને પાવું.	To rob Peter to pay paul.

ગુમડું-ફાટયું ને વૈધ વેરી.	A fig to the Doctor when cured. Vows made in storms are forgotten in calms
ગોળ ઘાલે એવું ગળ્યું થાય.	The sweetest wine makes the sharpest vinegar.
ઘઉ ખેતમાં ને બેટા પેટમાં ભેંસ આવતાં પહેલાં ખુટો દાટવો નહિ.	Count not your chikens before they are hatched.
ઘરનાં છોકરા ઘટી ચાટે ઉપાધ્યાને આટો પગ તળે બળેને લંકા કયાં ઓળવવા જઇએ ?	Charity must begin at home. There is no body nearer than one's own
ઘર વેચીને તીર્થ કરવું.	To deal fool's doll; To sell one's house and to set out on a pilgrimage.
ઘાચીના બળદ સો ગાઉ ચાલે તો પણ ત્યાંનો ત્યાં.	Like a mill-horse that goes much but performs no jourmey.
ઘી ગયું પણ ઘીનું માપ ના ગયુ.	Slender always leaves a slur.
ઘી કયા ઢોળાયું તો કે ખીચડીમાં	It is not lost what a friend gets.
ચાકરી કરે તો ભાખરી મળે. નોકરી કરે તો ભાખરી પામે.	No pains no gains. No sweat no sweet.
ચાર દીવસનુ ચાંદરણું.	A new broom sweeps clean.
ચેતતા નર સદાય સુખી.	The dog will return to his vomit.
ચોરનો ભાઇ ઘટીચોર.	A boaster and a liar are cousin-Germans.
છાણના દેવને ખાસડાની પુજા.	Like saint, like worship.
છોકરૂં કેડમા ને ઢંઢેર્યું શાહેરમા.	You cannot see wood for trees.
જબલગ સાસ, તબલગ આસ.	While there is life there is hope.
જર ચાહે સો કરે.	Riches rule till roast., Gifts break rocks.
જ્યાં મળી રોટી ત્યા પડયા ચોટી.	Wasps haunt the honey pot.
જીતનાં વધામણાં.	Success makes a fool look wise
જુવાનીમાં સંઘરવુ, જરામા વાપરવું.	Spare when you are young and spend when you are old. (science.
જેણે મુકી લાજ તેને નાનું સરખુ રાજ.	He that has no shame has no con-

જેવો દેશ તેવો વેશ.	In Rome do as the Romans do. In Rome I am a Roman.
જે પીયે શરાબ ઉસકા ખાના ખરાબ.	Counsels in wine seldom prosper.
જેવા વડ તેવા ટેટા, બાપ જેવા બેટા. ઠામ જેવી ઠીકરી ને મા તેવી દીકરી.	As is the tree so is the fruit; As is the father so is the son. As is the mother so is the daughter
જેવા ભાઈ તેવા બાઇ.	As is the god so is the worshipper.
જો ગધેડાના લીંડે પાપડ થાય તો અડદનો કોઇ ભાવ ન પૂછે.	If wishes were horses, beggars would ride.
જોગી વજીર ત્યાં તુમડું.	As is the minister so is the nation.
ઝાઝી સોથાણીએ વેતર વડે, ઝાઝા મળે ને ખાવા ટળે.	Many cooks spoil soup.
ટકાની ડોસી ને ઢબુ મુડામણ. ખાણવો ડુંગર ને મારવો ઉંદર સોના કરતાં ઘડામણ મોઘુ વા વાયાથી નળીયુ ખસ્યુ, તે દેખીને કુતરૂ ભસ્યુ, બહુ થયો ત્યા શોર બકોર, કોઈ કહે મે દીઠા ચોર.	Great toil, little work. Much bruit, little fruit. Much ado about nothing. Muckle cry and little woo.
ટાઢ જાય રૂએ(રતે)ને આદત જાય મુને દક્ષણ ગયા પણ લક્ષણ ન ગયા. પ્રાણને પ્રકૃતિ સાથે જાય દોરડી બળે પણ વળ ન મુકે. બાર ગાઉએ બોલી બદલાય, તરૂવર બદલે શાખા; જાતે દહાડે કેશ બદલે, લક્ષણ ન બદલે લાખા. સ્વભાવનુ કાંઈ ઓસડ નથી.	Let dogs delight to bark and bite. For God has made them so. What is bred in the bone, will never come out of the flesh. Let bears and lions growl and fight for it is their nature too.
ટુંકુંને ટચ મધ જેવું મીઠું.	Comprehend not few things in many words, but many things in few words.
ઠીકરી ઘડાને ફોડે.	A little leak will sink a great ship.
	Do as I say, but don't do as I do.
ટાઢી સાસરે ન જાય, ને ગાંડીને શીખામણ દે.	An example is better than a precept. How can the blind lead the blind? An unjust judge preaches justice.

ડાહ્યો દીકરો દેશાવર ભોગવે. ડાહી વહુ ચુલામાં પેસે.	The father sends his wisest son to manage his affairs abroad. All lay the load on the willing horse
ડાહ્યો કાગડો હાડકાપર બેસે.	Too far east is west
ડુબતાને તણખલાનો આસરો. બુડતું માણસ સેવાલ પકડે.	Drowning men catch at straws.
ઢેડ ઢેખડે રાજી.	Poor folks are glad of cottage.
તરત દાન મહાપુન્ય.	He gives twice, that gives in a trice. He doubles his gift who gives in time.
તરમાંતર ભણતર.	Knowledge is power.
તેવડ ત્રીજો ભાઈ છે	A stitch in time saves nine.
દગા કીસીકા સગા નહીં.	Cheating play never thrives. Craft counting bringeth nothing home. Frost and fraud both end in evil.
દાઝ્યા ઉપર ડામ. પડ્યા ઉપર પાટુ. બળતામા ઘી.	To apply salt to a wound. To add fuel to fire.
દાવ આવે ત્યારે સોગઠી મારીએ.	Strike the iron while it is hot.
દુ:ખ તેને વેણ.	He jests at scars that never felt a wound. Oh ! have you ever thought upon the dangers of seas ? The gentemen of England that live at home at ease.
દુશ્મનનું દુ:ખ દેખી રાજી થવુ નહિ.	Rejoice not when your enemy stumbleth.
દુધે દાઝ્યો છાસ ફુંકી ફુંકી પીએ. દુધ પાઇને ઉછેરવો સાપ.	The burnt child dreads fire. Breed up a crow and he will flap out your eyes. Vipers will breed vipers.
દેખવુંએ નહિ ને દાઝવુંએ નહીં.	Distance is the best remedy for an evil disposed man. Out of sight, out of mind.

ધરમ કરતાં કરમ નડયું.	If you save a tongue from the gallows, he will rob you the next night.
ધીરજ મોટી વાત છે.	Patience is a plaster for all sores. He that can have patience, can have what he wills.
ધીરાસો ગંભીર.	Wisely and slowly. They tumble.
નદી પછવાડે ઓવાર હોયજ.	Every thing has its own remedy. Every sore has its salve.
નબળા ઢોરને બગાઈઓ ઘણી.	Poor cattle are plagued with virmins.
નરને હજાર હુન્નર.	Man has a thousand schemes and devices.
નસીબ ચાર ડગલા આગળનું આગળ.	The more I try, the further I am off.
નહિ બોલ્યામાં નવ ગુણ.	Silence does seldom any harm. Even a fool when he holds his peace, is counted wise. He that keepeth his mouth, keepeth his life.
નાચવું નહિ ત્યારે આંગણું વાંકુ, નાચનારનું આગણું વાંકુ.	A bad workman quarrels with his tools; In love there is no lack; where there is a will, there is a way; nothing is impossible to a willing mind.
નાદાન દોસ્ત કરતાં ડાહ્યો દુશ્મન સારો.	A sensible foe is preferable to a foolish friend
નાદાનકી દોસ્તી ઓર જીવકા જાન	The friendship of an ape is the loss of a life.
નાનું કાણું મોટું વહાણ ડુબાવે.	A small leak will sink a great ship.
નીવડે વખાણ.	The taste of the pudding is in eating.
પંચ કહે તે પરમેશ્વર.	The voice of the people is the voice of God.
પંચ કરે તે પ્રમાણ.	If jury say it is a cat, it must be so.
પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા.	Self preservation is the first law of nature. Health is wealth.

પાઇ પાઇ કરતાં પૈસો થાય.	Little and oft fills the purse.
પાઘડી પહેરે માટીડો ન થાય.	All hoods make on monks. It is not the cowl that makes a frior. It is not the gray coat that makes a gentleman
પાન ભુલાવે ભાન.	When the wine is in, wit is out.
પારકી આશ સદા નીરાશ.	Dependence upon others is perpetual disappointment. Dependence is a poor trade to follow.
પાળેલો કુતરો પગ ચાટે, વખાણી ખીચડી દાતે વળગે.	A full-fed horse kicks his own master.
પૈસો મારો પરમેશ્વર અને સ્ત્રી મારો ગુરૂ.	Money my god, woman my guide.
પુછતાં પુછતાં લંકા જવાય.	An enquiring mind can achieve anything.
પેટ ચોળીને પીડા કરવી	Let not your tongue cut your throat
પૈસાને પગ હોય છે.	Riches have wings.
ફરે તે ચરે ને બાંધ્યો ભુખે મરે.	The hand of the diligent maketh rich, but the soul of the sluggard hath nothing
ફુલ નહીં ને ફુલની પાખડી.	If not the whole flower, give a petal.
ફુલે તે કરમાય.	The best rose will wither at last.
બકરી દુધ આપે પણ લીંડી કરે.	The cow gives milk but kicks over the pail.
બળીઆના બે ભાગ.	Might is right.
બળીઆ સાથે બાથ ન ભીડવી.	A faint heart never wins a fair lady.
બળતું ઘર ભાડે નહીં લેવું.	Never buy a pig in a poke.
બાવા ઉઠ્યા ને બગલમા હાથ.	The beggars fear no rebel lion.
બાયડી વગર ઘર ન શોભે.	The grey mare is the better horse.
બાપ તેવા બેટા ને વડ તેવા ટેટા.	As is the father so is the son.
બીલાડીના પેટમાં ખીર ન ટકે.	A fool's heart is ever dancing on.

બે ઘરનો પરોણો ભૂખે મરે.	Between two stools we come to the ground.
બે આંખની શરમ.	Out of sight, out of mind.
બોલે તે બે ખાય. ભુખને બીક શી.	He that asks, shall have plenty of bread, Silence doth seldom any harm.
ભણ્યા ભૂલે ને તારા ડુબે	A good mark-man may miss, Man is liable to err.
ભલા કર ભલા હોયગા.	By good nature half the miseries of human life might go assuaged.
ભણતાં પંડિત નીપજે, લખતાં લહીયો થાય.	Practice makes a man perfect. Experience teaches fools.
ભીખનાં હાંલ્લાં સીંકે ચઢે નહિ	What is obtained in driblets does not make rich
ભૂલ્યા ત્યાંથી ફરીથી ગણો.	What cannot be cured, must be endured.
ભેંસ આગળ ભાગવત.	Give no hearts to the hogs.
ભોગવે તે ભાગ્યશાળી.	Wealth is not his that has it, but his that enjoys it.
મંછા ડાકણ શંકા ભૂત.	An idle mind is the devil's work shop.
મફતનું ખાવું ને મશીદે સુવું.	He is free as the wind.
મફતનાં મરી કાંઈ તીખા હોય ? પારકે પૈસે દીવાળી.	The wholesome meat is at another man's cost
માગ્યા વિના માયે ન પીરસે	A closed mouth catches no flies.
તેજીને ઇશારત, ગધેડાને ડફણા	A word to a wise man, a rod to a fool.
માથું આપે તે મિત્ર.	A friend in need is a friend indeed.
મીયાં પડયા પણ તંગડી ઉંચી.	Poor and proud.
મીયાં થાય ઘોર જોગ, બીબી થાય ઘરજોગ	One at the threshold of life, the other at the threshold of death.

મુખમેં રામ બગલમાં છુરી ભગત ભયે પણ દાનત બુરી.	God in his tongue devil in his heart. Dissembled holiness is double iniquity.
મોટાનાં નશીબ મોટાં.	For one favours the brave.
મોઢું વાઘનું પુછડું શીયાળનું.	Boid in appearance but timid at heart.
મોરનાં ઇંડાં કંઈ ચીતરવા પડે ?	A food face needs no paint.
મોંમાં આવેલા કોળીઆ પાછા જાય.	There is many a slip between cup and the lip. [ed.
શાઈના પાડ રાતે ગયા.	Every rogue is atlengthout-rogu-
શાજને ગમી તે રાણી, ને છાણા વીણતી આણી.	Fair is not faint but that which pleaseth.
લક્ષ્મી ચાહલો કરવા આવે ત્યારે (મો) કપાળ ધોવા ન જવું	Make hay while the sun shines Strike the iron, while is hot. When the nic is proffered hold up the poke. To let go a favourable opportunity. [shalf of it.
લાગે તો તીર નહી તો ટપ્પો.	I will either make a bolt or a
લુખા લાડ બોચીએ ખાડ.	Praise without profit puts little into the pocket.
લોભનો થોભ નહી.	A covetous man never thinks he has enough.
લોભિયા વસે ત્યાં ધુતારા ભૂખે ન મરે.	Credulous hearts are the prey of crafty odes.
વખત કરે તે કોઇના કરે.	Time is a great curer. [master.
વખાણી ખીચડી દાતે વળગી.	A full-fed horse kicks his own.
વગર બોલાવ્યો બોલે તે તરખલાની તોલે.	Uninvited guests sit on thrat.
વડે ચઢ્યા, પીંપળે ચઢ્યા, પણ હેઠળના હેઠળ.	The highest rack is not thesafest roost. comes,
વહુ અને વાછરડાનાં નીવડે વખાણ.	Praise not the day till the night
વ્યસનીને વ્યસની ખોળી લે.	Like draws to like.
વહેલો તે પહેલો.	First come first served,

વાણીયા મગનું નામ મરી ન દે.	Not to give rightname of a thing (out of Policy.)
વાવે તેવું લણે.	As you sow so you will reap. Do evil and look for like (altered.
વિધાત્રીના લેખ ટાળ્યા ન ટળે.	The decree of fate cannot be
વિવાહ પહેલાં માંડવો શો.	Call not a surgeon before you are wounded.
વેપારનો કાંઈ પાર છે.	Trade is the mother of money.
વેશ્યા ઘટાડે, જોગી વધારે (વરસ).	Dissolute habits shorten one's. While a vow of asceticism prolonges it. (no chaossrs.
શીરા સારૂ શ્રાવક થાય.	He adopts new views for loaves and fishes. [play.
શેઠ ગયા કે ચાકરને મિજબાની.	When cats are away, mice are at
શેઠ આવ્યા તો કે નાંખો વખારે.	A constant guest is never welcomed.
શેરને માથે સવાશેર.	Measure for measure tit for tat.
સંઘરેલો સાપ પણ કામનો છે.	Keep a thing seven years and you will find a use for it.
સંતોષ સર્વ સુખનું મુળ છે.	Contentment is the true philosopher's stone.
સંપ ત્યાં જંપ.	Union is strength (cursing.
સતી શ્રાપ દે નહીં ને શંખણીનો લાગે નહીં.	Cattle do not die from cro'ws
સબસે બડી ચુપ.	Silence is the best virtne.
સાંભળીએ સૌનું, કરીએ મનનું.	Hear all, but follow your own counsels.
સાચને કદી ન લાગે આંચ.	A lie has no legs. Truth seeks no corners. A clear conscience will bear any trouble.
સાસરે જતાં કોઇ છિનાળ ન કહે.	Marriage is honourable and the bed undefild.

સુખમાં સુખ સંતોષ; સંતોષ પરમ સુખ.	A contented mind is continual feast; Contentment is a true philosopher's stone.
સુખે સોની, દુઃખે રામ.	In prosperity gold, in adversity God. Danger past God is for gotton.
સુડી વચ્ચે સોપારી.	Between two stools, we come to the ground.
સોગન ખાય તે સદાય જુઠો.	People swear because their words are faithless.
સોના કરતાં ઘડામણ મોઘું.	Great toil and little fork.
સોનુ દેખી મુનિવર ચળે.	Gifts break rocks. Gold is the dust that blinds all eyes.
સોબત તેવી અસર. સોબતે અસર તુખમે તાશીર.	A man is known by the company he keeps.
સોમણ તેલે અંધારૂં.	It is dark under the lamp.
સ્ત્રિ ચરિત્ર ને રોતી બાળ, તેનો કોઇ ન પામે પાર.	Woman's doings are as deep as water.
હસતી હાળી ને રોતી રાડ.	A laughing man and a crying wife.
હાડીઆને મન હસતું ને દેડકાનો જીવ જાય.	Boy's play is death to the bird.
હાથના કર્યાં હૈયે વાગે.	As you sow, so you reap.
હિમ્મતે મરદા તો મદદે ખુદા.	Begin your web properly and God will supply you thread. Undaunted minds defy fortune.
હૈયું બાળ્યા કરતા હાથ બાળ્યા સારા.	It is better to do a thing ourselves than entrust it to others.
હોનાર પદાર્થ આગળ કોઇ ડાહ્યું નથી.	Man proposes and God disposes.

PART X ભાગ ૧૦.

Letter writing-પત્રલેખન.

ઇંગ્રેજી કાગળ લખવાની રીતભાત આપણી ગુજરાતી રૂઢી કરતાં જુદી છે. કાગળો બે પ્રકારના થાય છે. ખાનગી (Private) અને વ્યવહારિક (official)

ખાનગી કાગળમાં શરૂઆત 'પ્યારા સાહેબ' (Dear Sir) વગેરે શબ્દોથી થાય છે, અને કાગળના છેવાડે જેના ઉપર કાગળ લખ્યો હોય તેનું નામ દાખલ કરવામાં આવે છે, જ્યારે વ્યવહારિક કાગળમાં પ્રથમ મથાળે જે ઠેકાણેથી કાગલ લખ્યો હોય તે લખવામાં આવે છે. પછી તારીખ-માસ અને સન લખાય છે અને ત્યાર પછી જે ગ્રહસ્થ કે પેઢીપર કાગળ લખવાનો હોય તેનું નામ લખવામા આવે છે. દાખલા તરીકે.

ખાનગી કાગળ.

Champa Gali-Bombay.
(ચંપાગલી-મુંબાઇ).
25th February 1901.
૨૫ મી ફેબ્રુઆરી ૧૯૦૧.

My Dear Motiram (મારા વ્હાલા મોતીરામ.)

\+ અહિં જે લખવાનું હોય તે. + +

Yours sincerely (તમારો સાચો.)
M. N.

To,
Motiram M. Marfatia Esquire. રા. રા. મોતીરામ. મ. માર્ફતિયા.
Ahmedabad—અમદાવાદ.

- - -

વ્યવહારિકપત્ર.

Champa Gali—Bombay.
25th February 1901.

To,
Motiram M. Marfatia Esquire.

Dear Sir (પ્યારા સાહેબ.)

\+ + જે લખવું હોય તે. + +

I am Yours faithfully.
(હું છું તમારો નિમકહલાલ).
M.

આ સિવાય અવહારી પત્ર લખવામાં ચીઠી લખવાનો રીવાજ બહુધા નીચે પ્રમાણે છાપેલા કાગળોમાં લખાય છે.

Memorandum. (ચીઠ્ઠી.)

From,
Bhagvan Jiva & Co.
Agents.
Bombay.

To,
Ravishaker Baldev Esq.
Broker.
Fort—Bombay.

કાગળ લખવાનો હુન્નર કાગળ લખવાની પોથીઓ વાચવાથી અગર ખુબ ભણુવાથી પ્રાપ્ત થતો નથી પણ તે ફક્ત અનુભવનુંજ કારણ છે—જેમ વધારે કાગળ લખાય તેમ વધારે અનુભવ નિશાળમાં રહેનાર નિશાળ સંબંધી કાગળ સારા લખી શકે તેમજ જે જે ખાતાના અનુભવ હોય ને તે ખાતાવાળા સારા કાગળો લખી શકે છે. ટુંકામા કામ કામને શિખવે છે છતાં કાગળો લખવામાં જે કેટલાંક વાક્યો ખાસ લખવા જોઇએ તેનો આ ચોપડી શિખનારે ખાસ અભ્યાસ કરવો જેથી તેનું કામ સુગમ થશે. (ઇંગ્રેજી પત્ર વ્યવહાર Correspondence શિખવો હોય તો રા. રા. ભગુભાઈ ફતેહચંદ કારભારી કૃત Handbook of everyday Correspondence જે હાલમા પ્રકટ થયેલ છે. તેનો ઉપયોગ કરો. જેમાં ખાસ ખરા અને ઉપયોગી પત્રો આપેલા છે.)

કાગળમાં મુખ્યત્વે નીચેની પાંચ ચીજો હોવી જોઇએઃ—

૧. તારીખ અને લખનાર (દુકાનદાર હોય તો તેનું) નામ, તારીખ જમણી બાજુ અને લખનારનું નામ ખુદ ડાબી બાજુઃ—

Badshah & Co.

II Church Gate,
Bombay **1st February 1901.**

૨. જેને કાગળ લખ્યો હોય તે પેઢીનું શિરનામું અને રૂઢી મુજબ માનપૂર્વક શરૂઆતના શબ્દઃ –

To,
Messrs Co. Ringer & Co.
11 Clive Street.
Calcutta.

Dear Sirs.

૩. કાગળમા જે લખવાનું હોય તે.
(કાગળોમાં બનતા સુધી ફરી ફરી તેની તે વાત લખવી નહી ટુંકામાં હમેશાં લખવાનો રિવાજ રાખવો.)

જો કાગળ ખાનગી હોય તો જોને લખ્યું હોય તેનું શિરનામું લખવાની કંઈ જરૂર નથી. પણ Dear Mr. N. અગર Dear N. વગેરે રૂઢિના શબ્દોજ લખવા

૪. છેવટ ઇંગ્રેજી કાગળો બંધ કરતાં છેવટે જો વ્યવહારીક (official) કાગળો હોય તો:—

I beg to remain yours faithfully, Gentlemen, Your most obedient, Servant, વગેરે શબ્દો લખાય છે.

અને જો ખાનગી હોય તો 'yours truly,' 'yours sincerely,' વગેરે વપરાય છે.

૫. સહી હમેશાં ચોખા અને વંચાય તેવા અક્ષરે કરવી.

કાગળ લખવામાં જો શરૂઆતમાં તમે Mr. વાપર્યું હોય તો તે પછી Esq. વાપરતા નહીં. Mr. નામની પ્હેલા મુકાય છે અને Esq. નામની પછી મુકાય છે. Mr. કે Esq નો અર્થ રા, રા. મે. સા. શેઠ, જેવો થાય છે.

કાગળ લખવામાં હમેશા શરૂઆત અને સમાપ્ત કરવાની રીત ઘણીજ મુશ્કેલ છે અને તેથી શરૂઆતમાં લખવામાં આવતા કેટલાક વાક્યો અત્રે આપ્યાં છે તે શિખનારે બરોબર ધ્યાન આપી તૈયાર કરવાં:—

I am glad to receive your letter	તમારો પત્ર મળવાથી હું ખુશી થયો છું.
I am impatient to hear from you all.	તમારી તરફથી ખબર સાભળવા ઘણોજ આતુર છું.
I shall be happy to get your letter.	તમારો કાગળ મળવાથી હું ખુશી થઈશ.
I hope to hear from you soon	તમારો જવાબ જલ્દી મળશે તેથી હું આશા રાખું છું.
I am quite at a loss to account for your silence.	તમારી તરફથી કંઇ પણ ખબર ન મળવાનું કારણ મને જણાતું નથી.
I am sorry, I have not heard from you for a long time.	દીલગીર છું કે તમારી તરફથી ઘણો વખત થયા કંઈ ખબર મળી નથી.
I am sorry to say that I have not received any letter from you.	કહેવાને દીલગીર છું કે તમારી તરફથી એક પણ પત્ર મળ્યો નથી.
I have long expected to get your letter.	તમારો કાગળ મળવાની ઘણા દીવસથી રાહ જોઉં છું.
I receive your kind letter with thanks.	તમારો પત્ર ધન્યવાદ સાથે સ્વીકારૂં છું.
I offer my sincere thanks for your kind letter.	તમારો પત્ર મળવાથી હું તમને મારા અંતઃકરણ પૂર્વક ધન્યવાદ આપું છું.

I have read your letter with great pleasure.	તમારો પત્ર મેં ઘણોજ આનંદપૂર્વક વાચ્યો છે
I have not heard from you for a long time.	ઘણો વખત થયાં મેં તમારાતરફથી કંઈ પણ સાંભળ્યું નથી (તમારી કંઇ ખબર મળી નથી.)
I am greatly pleased to acknow. lodge receipt of your letter.	તમારા કાગળની પહોચ લખતાં મને ઘણોજ આનંદ થાય છે.
Yours of the 12th inst is to hand.	તમારો તા. ૧૨ મીનો પત્ર મળ્યો છે.
I have not heard from you these two weeks.	આ બે અઠવાડિયાં થયાં તમારી તરફથી કંઇ પણ સમાચાર નથી
I feel uneasy for not getting your letter.	તમારો કાગળ ન મળવાથી મારૂ મન વ્યાકુળ થયું છે.

કાગળમાં વપરાતાં કેટલાંક વાક્યો.

Write to me soon.	મને પત્ર જલદી લખજો.
Let me hear from you soon.	તમારો જવાબ જલદી મળવાની આશા રાખુ છું.
I am anxious for your letter.	તમારો કાગળ મળવાની હું આતુરતા રાખુ છું.
Tell him to write to me soon,	તે મને જલદી લખે તેમ તેને કહેજો.
Drop me a line at your earliest convenience.	ફુરસદે બે લીટી લખશો.
I have not heard from you for a long time.	ઘણો વખત થયાં તમારીકંઈ ખબર મળી નથી.
Let me know how you are doing.	તમારૂ કેમ ચાલે છે તે જણાવશો.
Further particulars will be given in my next letter.	વધુ વીગત મારા હવે પછીના કાગળમાં લખીશ
You will be glad to hear	તમો સાંભળી ખુશી થશો.
Do not write to me till you hear from me again.	જ્યા સુધી તમને મારો પત્ર મળે નહીં ત્યા સુધી મને લખતા નહી.
Pray, let me hear from you.	તમારો કાગળ મળવાની રાહ જોઉં છું.
Please write to me.	પત્ર લખવાની કૃપા કરશો.

Please excuse haste.	ઉતાવળમા પત્ર લખ્યો છે માટે ક્ષમા કરશો.
Excuse this short note.	આ ચીઠી ટુંકી હોવાથી માફ કરશો.

જવાબની શરૂઆતમાં લખાતાં વાકયો.

I thank you most heartily for your letter.	તમારો કાગળ મળવાથી હુ તમને અતઃકરણપૂર્વક ધન્યવાદ આપુ છુ.
I am really much obliged for your kind letter.	તમારો કૃપાપત્ર મળવાથી ખરે તમારો આભારી થયો છું.
I am glad to receive your letter.	તમારો પત્ર મળવાથી હુ ખુશી થયો છું.
I am glad to acknowledge receipt of your letter.	તમારો પત્ર સ્વીકારતા હુ ખુશી થયો છુ.
In reply to yours of the 4th.	તમારા તા. ૪ થીના જવાબમાં.
With reference to your letter.	તમારા કાગળના સબધમા.
I am really glad to inform you in reply.	જવાબમા લખતાં ખુશી ઉપજે છે કે.-
I have the pleasure to state.	લખતાં ખુશી થાય છે કે.
I am glad to hear from you.	તમારો કાગળ મળવાથી હુ ખુશી થયો છું.
I am extremely glad to say in reply.	જવાબમા લખતા હુ અત્યત ખુશી છુ કે.—
Many many thanks for your (letter.	તમારા કાગળ માટે ઘણાજ ધન્યવાદ.
I receive your letter with real pleasure.	તમારો કાગળ ઘણાજ આનદ સાથે સ્વીકારૂ છુ.
I am really sorry to hear.	હુ સાભળી ઘણોજ દીલગીર થાઉ છુ કે.
Accept my best thanks.	મારી તરફથી સલામ કબુલ કરશો.
Will you kindly reply to this?	આ પત્રનો કૃપા કરી જવાબ આપશો ?
Write to me as soon as possible.	તમારાથી બને તેમ જલદીમને પત્ર લખશો.
May I hope that you would kindly write to me at your earliest convenience?	આશા રાખુ છુ કે આપની અનુકુળતાએ કૃપા કરી (જવાબ લખશો.)
Reply to my previous letter.	મારા આગલા પત્રનો જવાબ આપો.

Will you write to me soon? તમો જલદી પત્ર લખશો?

Try to reply to my letter within this week. બને ત્યાં સુધી આ અઠવાડિયામાં મારા પત્રનો જવાબ લખવા તસ્દી લેશો,

સલામ, આશીર્વાદ વગેરે કેમ લખવું તેના વાક્યો.

Give my kindest regards.

Kindly give my love to your children.

Will you kindly tender my best thanks to Harilal for his kind remembrance of me?

Present my best compliments to Mr. B. F Bahadur,

Gopaldas requests me to tender you his very kind regards.

Will you kindly convey my thanks to Haridhar?

Will you kindly kiss the children on my behalf or for me?

Tell Kevaldas that Hirachand wishes to send his compliments to him

I wish you joy and happiness.

Tender my best compliments.

Kiss your children for me.

Make or pay my respects to Manilal.

May I hope that you would give my compliments to Girdharlal.

Remember me to Ratanchand

I am much obliged to Kali Babu for remembering me.

I shall be happy if you will kindly tender my love to your children.

My best compliments to your friends.

I am very happy to see that Barendra Babu sends his good wishes.

Mahidhar requests me to convey his best wishes to you.

I wish you every success.

ઉપલા વાક્યોનો તરજુમો નહી આપવાનુ કારણ એજ છે કે તે વાક્યોના અર્થને સલામ કહેજો—સભારે, માટે આભારી છુ વગેરે તે વિનયનાં હમેશામાં વપરાતા વાક્યો છે—છતા સમજ ન પડે તો ડિક્શનરીનો ઉપયોગ કરવો.

કાગળ સમાપ્ત કરતાં લખવામાં આવતાં વાક્યો.

Hoping you are alright. આશા રાખુ છુ કે તમો સારા છો.

Trusting you are doing well તમો સારા છો તેવો વિશ્વાસ છે.

How are you getting on :	તમારૂ કેમ ચાલે છે ?
I hope you are doing well.	હું આશા રાખું છું કે તમો સારી પેઠે છો.
I am alright, hope you are doing well.	હુ સારી પેઠે છુ, અને આશા રાખુ છું કે તમો સારી પેઠે હશો. [કેમ છો ?
We are alright, how do you do ?	અમો બધા સારીપેઠે છીએ, તમો (બધા)
I am happy to tell you that we are allenjoying sound health	તમને જણાવાને ખુશી ઉપજે છે કે અમો બધા સારી પેઠે આરામમાં છીએ અને આશા રાખું
I am sure you are doing the Same. [well	છુ કે તમારા બધાની સાથે તેમજ હશે.
I am sure you are-doing pretty	મનેખાત્રી છે કે તમો બધા સારી પેઠે છો.
If you do this favour, you will oblige me very much.	જો આટલી કૃપા કરશો તો તમો મને ઘણો આભારી કરશો.
Will you kindly send the book and oblige yours. (health.	કૃપા કરી ચોપડી મોકલશો અને તમારાને આભારી કરશો.
Trust you are enjoying well	આશા રાખુ છુ કે તમો તનદુરસ્તી ભોગવો।
Hoping you are doing very well with lamily at Dumas.	આશા રાખું છું કે ડુમસમા કુટુબ સાથે તમો બધા સારી પેઠે છો.
I hope that you will enjoy good health in the Daccan	દક્ષનમા તમો સારી તંદોરસ્તી ભોગવશો તેવી આશા રાખું છુ.
I am alright, trusting you are the same.	હુ સારી પેઠે છુ અને તમે તેમ હો એવી આશા રાખું છું.
We are alright.	અમો બધા સારી પેઠે છીએ.
How are you with children ?	બાળ બચ્ચા સાથે તમે કેમ છો ?
Hoping you will tender my love to all.	આશા રાખું છું કે બધાંને મારી આશીષ કહેશો.

ઉપર આપેલાં વાકયો કાગળ લખવાનો અભ્યાસ કરવાની ટેવ રાખનારાએ બનતા સુધી મ્હોડેજ કરવા કેમકે તમામ કાગળોમા તે વાકયોનો ખાસ ઉપયોગ થાય છે. અને તેથી તે કાગળ લખતાં મદદરૂપ થઇ પડવાનાં અને નમુના તરીકે કેટલીક ચીઠ્ઠીઓ કાગળો વગેરે આપવામાં આવ્યુ છે તે વાંચનારે જોવાં અને પછી તેવીજ મતલબના બીજા કાગળો લખવાની ટેવ રાખવી.

ચીઠ્ઠીઓ.

Ahmedabad, 11-3-1901.

My Dear Ravishanker,

Please see me at any time between 11 A. M. to 5 P. M. to day at my office as I have some important matter to communicate to you.

Yours truly,
B.

To, Ravishanker Jatashanker Esquire.
Richey Road,

પ્રીય ભાઇ રવીશંકર

તમારી સાથે મારે કઇ જરૂરની બાબત વિષે વાત કરવાની છે માટે તમો મને કૃપા કરી આજરોજ ૧૧ થી ૫ વાગ્યા સુધીમાં ગમે તે વખતે મારી ઓરીસમા મળશો.

રા. રા. રવીશંકર જટાશંકર વૈધ—રીચીરોડ. તમારો સ્નેહી.
N.

Mr. Harishanker.

Will you please let me know at what time I can see you tomorrow ?

Yours &c.,
R.

રા. રા હરીશંકર,

કૃપા કરી જણાવશો કે આવતી કાલ તમને કઇ વખતે હુ મળુ ?

તમારો ઈ.
ર.

Mr. Ravishanker

I shall be happy to see you tomorrow at any time which may be most convenient to you

Yours &c.,
H.

રા. રા. ભાઇ રવીશંકર,

આવતી કાલે તમને જે વખતે સવડ પડે તે વખતે હું તમને મળી શકીશ.

તમારો ઇ.
હ.

My Dear Karunashanker,

I shall feel much obliged if you will favour me with a call at your earliest convenience.

Yours Sincerely.
Dolat M.

મારા વ્હાલા કરૂણાશંકર,

તમો મને તમારી સવડે મળી જશો તો આપનો હું ઘણો આભારી થઈશ.

તમારો સ્નેહી.
દોલત. મ.

Dear,—

I am very anxious to see you. Please see me at your earliest convenience.

Yours Sincerely.

—

પ્યારા—

તમને મળવાને હું ઘણો આતુર છું તો કૃપા કરી જેમ બને તેમ જલ્દી મને મળી જશો.

તમારો સ્નેહાંકીત.

—

1103 *Raja Mehta's Pole.*
Ahmedabad 3rd March 1901.

Dear Mr. Chandulal,

Will you favour us with your company at a family dinner on Wednesday next 8 Oclock ?

Yours Truly.
Somachand.

૧૧૦૩ રાજા મહેતાની પોળ.
અમદાવાદ, તા. ૩ જી માર્ચ ૧૯૦૧.

પ્યારા મી૦ ચંદુલાલ.

આવતા બુધવારે આઠ વાગે તમો તમારી મંડળી સાથે કૃપા કરી અમારા ત્યાં (કુટુંબ) જમણમાં પધારશો ?

તમારો સ્નેહી—સોમચંદ.

Mr. and Mrs. Somachand (with compliments to Chandulal) request the pleasure of his company at dinner on Wednesday next at 8 o'clock.

1103 Raja Mehta's Pole,
3rd March 1901.

મી૦ અને મીસીસ સોમચંદ (ચંદુલાલને સલામ સાથે) તેમની મંડળીને આવતા બુધવારે આઠ વાગે જમવા પધારવાની વીનતી કરે છે.

૧૧૦૩ રાજા મહેતાની પોળ તા. ૩ જી માર્ચ ૧૯૦૧.

Mr.Chandulal requets that a previous engagement prevents his having the p'easure of accepting Mr. *and Mrs. Somachand's* kind invitation to dinner on Wednesday next.

Place_______

Date__________

રા. રા. ચંદુલાલ જણાવવાને દીલગીર છે કે પોતાના રોકાણના લીધે તે મી. અને મીસીસ સોમચંદના આવતા બુધવારે જમણમાં આવી શકશે નહી.

જગ્યા__________

તારીખ______

Mr —has much pleasure in accepting Mr. and Mrs.–'S kind invitation to dinner on Wednesday next.

Place__________

Date__________

મી ....જણાવવાની રજા લે છે કે તે મી. અને મીસીસ............ના આવતા બુધવારના જમણવારનાં નોતરાનો ઘણી ખુશીથી સ્વીકાર કરે છે.

ઠેકાણુ__________

તારીખ.__________

Mr. Chhotalal presents his best compliments to Mr. Bhogilal Bhaidas and requests the pleasure of his company to witness the performance of *Ranak Devi* to be given by the Morvi Theatrical Party in his house on Monday the 8th April 1901 at 9 p.m.

રા. રા. છોટાલાલ, રા રા. ભગવાનલાલ ભાઇદાસને સલામ સાથે પોતાના મિત્રમંડળ સહીત પોતાને ઘેર તા. ૮ મી એપ્રીલ ૧૯૦૧ ના રોજ સોમવારે ૯ વાગે મોરબી નાટક મંડળી તરફથી થનાર રાણકદેવીના નાટકમા પધારવા વિનંતી કરે છે.

Mr Mohanlal **K**ikabhai presents his best compliments to Mr. Popatlal Vadilal and requests the Pleasure of his company

at *Nautch* Party to be held in his house on Saturday the 21st November.

Poona-Budhvar Peth, R. S. V. P.

17th *November* 1899.

રા. રા. મોહનલાલ કીશાભાઈ સલામ સાથે મી. પોપટલાલ વાડીલાલ અને તેમની મંડળીને તેમના ત્યા તા. ૨૧ મી નવેમ્બર ને શનીવારે થનાર નાચમા પધારવા વીનંતી કરે છે.

પુના બુધવાર પેંઠ.

તા. ૧૭મી નવેમ્બર ૧૮૯૯.

Bhadra 12-3 1901.

Sir,

As there is a caste-dinner to day in our relation I humbly request that you will do me the favour of granting leave to my Brother at about half-past three P. M. to day.

I am
Sir,
Your most obedient Servant
B. F. K.

સાહેબ,

આજે અમારા સગાને ત્યાં ન્યાત જમે છે તેથી હું નમ્રતા પૂર્વક અરજ કરૂ છુ કે આપ કૃપા કરી મારા ભાઇને આજે સાડાત્રણ વાગે રજા આપશો.

હું છુ, સાહેબ,
આપનો તાબેદાર સેવક.
ભ. ફ. ક.

To,

119 Byculla,
Bombay 3rd March 1901.

Sir,

As I am laid up with fever to day, I humbly beg to request, you will kindly excuse me for my non attendance in the office

I beg to ramain
Yours most obediently.
M. B. F.

૧૧૯ ભાયખલા–મુંબાઈ તા. ૩ જી માર્ચ ૧૯૦૧.

મહેરબાન ―――――――――――― સાહેબ.

સાહેબ,

આજે મને તાવ આવ્યો છે તેથી હું નમ્રતાપૂર્વક વિનંતી કરૂં છું કે ઓફીસમાંની મારી ગેરહાજરી માટે મને ક્ષમા કરશો. હું છું સાહેબ,

આપનો ઘણોજ તાબેદાર સેવક.

મ. બ. કે.

Sir.

As some urgent private affairs require my presence at *Bhadra*, I request your permission to be away from my duty till 4 P. M. this evening. I beg to remain,

Sir

Your most obedient Servant,

R. V. S.

સાહેબ,

અમુક ખાનગી કામ સારૂ મારે ભદ્રમાં જવાનું છે તેથી આપ સાંજના ચાર વાગ્યા સુધી મને રજા આપવાની પરવાનગી આપશો. હું છું સાહેબ,

આપના ઘણોજ તાબેદાર સેવક.

ર. વ. સ.

Sir,

As the marriage of my brother is to take place today, I humbly request the favour of your granting me leave of absence for two days. I have the honour to be,

Sir

Your most obedient Servant

L. D. E.

સાહેબ,

આજે મારા ભાઈનું લગ્ન હોવાથી કૃપા કરી મને બે દીવસ ગેરહાજર રહેવાની રજા આપશો. હું છું તમારો તાબેદાર સેવક,

L. D. M.

Sir,

I am going to Surat this afternoon, and my brother *Manilal* is to accompany me. Will you have the goodness, therefore to grant him leave for a month? I am

Yours faithfully,
V. R. T.

સાહેબ,

આજે બપોરના હું સુરત જાઉં છુ અને મારો ભાઈ મણીલાલ મારી સાથે આવનાર છે તેથી તેને એક માસની રજા આપવાની મહેરબાની કરશો?

લી. હું છુ. તમારો વિશ્વાસુ.
વ. ર. ઠ.

Dear Mr. Chunilal,

Will you give us the pleasure of your Company at a musical entertainment on the evening of the 4th inst. at 6 O'clock? I hope I shall not be dis-appointed,

Date Yours truly &c.

સ્નેહી ચુનીલાલ,

ચાલુ માસની ૪ થી તારીખે આપ આપની મંડળી સાથે ગાયનના જલસામા પધારી અમારા આનંદમાં વધારો કરશો. આશા છે કે તમો અમને નારાજ નહી કરો.

તા. તમારો ઇ.

Letters of Introduction.

Ahmedabad,
Dear Mr. Ravishanker, *23rd March* 1901

Knowing your extensive connection and influence with the business community of your town, I take the liberty of an old friend, and ask your favour for the bearer, Mr. Bhudardas Vohora. He has been highly educated, particularly in the study of languages. Owing to reduction in the office; his services have lately been dispensed with. He is now in great distress. In pro-

viding him with a suitable post any where you like, I shall, thereby, feel much obliged.

I am as ever
Your friend & well wisher
Prabhashanker.

Ravishanker H. Dave. Esqr,
Ajmere.

પ્રીય રવીશંકર,

તમારા શહેરમા તમો એક મોટી વગસગ ધરાવતા જાણી એક જુના સ્નેહી તરીકે આ ચીઠી લાવનાર મી. ભુદરદાસ વ્હોરા ઉપર કૃપા કરવાની રજા લઉ છું. તેણે ઉંચી કેળવણી લીધી છે અને મુખ્યત્વે કરી ભાષાની. ઓફીસમાં ઘટાડો કરવાના સબબથી તેની નોકરી દુર કરવામાં આવી છે અને તેથી તે દુઃખી સ્થિતિમા છે અને તેથી તેને કાઇ પણ ઠેકાણે યોગ નોકરીએ વળગાડશો તો હું આપનો આભારી થઇશ.

હું છું તમારો સદાનો
સ્નેહી અને શુભેચ્છક.
પ્રભાશંકર.

રા. રા. રવીશંકર દવે.
અજમેર.

Dear Keshavlal,—I am very glad to introduce to you Mr. Mohanlal Dalal, and hope that you will kindly provide him, with a post in your office. I am happy to be able to say that he has been known to me for six years. He is an honest, energetic and painstaking young man of good conduct. He has with him a good many testimonials, the copies of which he will send you along with his application.

Should you give him a chance, I am sure your selection will be of a right person.

Yours truly,
Somchand.

સ્નેહી કેશવલાલ—તમને મી. મોહનલાલની ઓળખાણ કરાવતાં મને આનંદ થાય છે તમો તેને તમારી ઓફીસમા જગ્યા આપવાની કૃપા કરશો. કહેવાને મને આનંદ થાય છે કે તેને હું છ વરસ થયા ઓળખુ છું. તે પ્રમાણીક, મહેનતુ અને ઉદ્યોગી સદાચરણી યુવાન ગૃહસ્થ છે. તેની પાસે ઘણા સારા પ્રમાણ પત્રો છે જે તે તેની અરજી સાથે તમને મોકલાવશે.

જો તમો તેને નોકરીની તક આપશો તો તમોએ એક ખરા માણસને તક આપેલી હું સમજીશ.

તમારો સાચો,
સોમચંદ.

My Dear Mohanlal—The bearer of this is a personal friend of mine who is going up country for change. He is also desirous of visiting the places of interest in your town, and I therefore request you to show him as much attention as you would do to me.

Yours very sincerely,

Bhogilal Manilal Esq. Surajlal.

મારા સ્નેહી મોહનલાલ, આ ચીઠી લાવનાર મારો એક ખાસ સ્નેહી છે. તે હવાફેર માટે પ્રદેશ જાય છે અને રસ્તામા તમારા શહેરની જાણવા જેવી જગ્યા જોવાનો તેનો વિચાર છે અને તેટલા માટે તેના ઉપર તમારાથી બનતુ ધ્યાન અપાય તેટલુ આપવા મારી વીનતી છે.

તમારો અંતઃકરણપૂર્વક,

રા. રા. ભોગીલાલ મણીલાલ. સુરજલાલ.

My Dear Manilal—As I intend setting out immediately for Nasik, I shall esteem it a favour if you can oblige me with a letter of introduction to Sheth Dipchandbhai, a Zemindar of the locality.

Yours truly. V.

મારા વ્હાલા મણીલાલ,—થોડા વખતમા હુ નાસીક જવાનો છુ અને તેથી તમો ત્યાંના જમીનદાર શેઠ દીપચંદભાઇ ઉપર ભલામણ પત્ર લખી મોકલાવશો તો હું તમારો આભારી થઇશ.

તમારો સાચો; ઈ

Dear Sir,—Allow me to introduce to you Mr. Popatlal P. of the firm of Messrs. Popatlal Brothers, general order suppliers of Richey Road Ahmedabad, whom I have always found prompt and honest in their transactions with a personal friend of mine, at Baroda, for over three years. If you take them in to your confidences, rest assured you will never have to regret your choice.

I remain,

પ્યારા સાહેબ—મેસર્સ પોપટલાલ અને ભાઈઓ જે રીચીરોડ ઉપર સામાન પુરો પાડવાનો ધંધો કરે છે તે પેઢીના મી. પોપટલાલ માટે ભલામણ કરવાની મને રજા આપો. આ પેઢી સાથે મારો વડોદરાંના એક સ્નેહી ત્રણ વરસ ઉપર થયાં વ્યવહાર ચલાવે છે અને તે પ્રમાણીક અને નિયમીત કામ કરતા માલુમ પડયા છે. જો તમો તેમનાપર વિશ્વાસ રાખશો તો તમને પશ્ચાતાપ કરવાનું કારણ કદી મળશે નહીં.

હું છું તમારો.

Business Letters.

My Dear Ratanram,—As I have to meet tomorrow a small demand of Rs. 250 I therefore request you to lend me the amount for a fortnight. Believing you will not dis-appoint me.

Yours sincerely V.

મારા વ્હાલા રતનરામ—મારે આવતે કાલ રૂ. ૨૫૦) ની જરૂર છે તો આ રકમ એક પખવાડિયા માટે તમો મને ધીરશો. આશા છે કે તમો મને નિરાશ નહી કરો. તમારો અંતઃકરણપૂર્વક ઈ.

My Dear Somabhai,—I owe the bearer of this, the sum of Rs. 120, which I am now unable to pay. It will be a great favor to me if you pay him the amount I shall repay you in a month's time. Yours faithfully, N.

મારા વ્હાલા સોમાભાઈ,—આ ચીઠી લાવનાર મારી પાસે રૂ ૧૨૦) માગે છે જે હાલ મારી પાસે નથી તો કૃપા કરી તે રકમ તમો તેને આપશો હું તમને એક માસની અંદર તે ભરી દઇશ. તમારો વિશ્વાસુ ઇ.

Dear Sir — Will you kindly lend me Rs. 100, (one hundred) only for two months on a security and at an interest of 6P. C per annum ? I can furnish security to your satisfaction. Requesting the favor of a sharp reply. Yours, faithfully M.

વ્હાલા સાહેબ—કૃપા કરી તમો મને રૂ. ૧૦૦ છ ટકાના વાર્ષિક વ્યાજે જામીનગીરી ઉપર બે માસ માટે ધીરશો ? તમોને સંતોષકારક જામીનગીરી હુ આપીશ આશા રાખુ છુ કે જલ્દી જવાબ આપશો તમારો વિશ્વાસુ ઈ. મ.

My Dear Manilal,—I am happy to let you know that I can well spare the sum of Rs. 100, you require, for two months. Please call upon me tomorrow morning when, I shall be ready to make you over the amount Yours faithfully, N.

મારા વ્હાલા મણીલાલ—તમને જણાવવાને ખુશી ઉપજે છે કે તમને હું રૂ. ૧૦૦) બે માસ માટે ધીરીશ તમો કાલે મને મળશો અને તે વખતે હુ અવેજ તમને આપી દઇશ. તમારો વિશ્વાસુ ઈ. ન.

(પ્રોમીસરી નોટ).

Ahmedabad 31*st March* 1901.

Rs. 200.

On Demand I promise to pay to or order, the sum of Rs. 200 (two hundred) only, at 6 (six) per cent per annum. Value received in cash. Manilal Dhirajlal.

અમદાવાદ તા. ૩૧ મી માર્ચ ૧૯૦૧.

હુ—ને અથવા કહે તેને માગે ત્યારે છ ટકાના વ્યાજે રૂપિયા બસો આપવા બંધાઉં છુ. સદરહુ રકમ મને રોકડી મળી છે. મણીલાલ ધીરજલાલ

(મૉર્ટગેજ ઉપર પૈસા લેવા બાબત.)

Dear Sir,—Can you lend me the sum of Rs. 2,000, on the mortgage of my house in Surat for a period of three years, with interest at 9 P. C. per annum? The property is in rough culculation, estimated at Rs 3,000. Should you be disposed to make the payment. I will call upon you at your house and shew you the title deeds of the property in question house. I remain, &c.

પ્યારા સાહેબ—મારા સુરતના ઘર ઉપર રૂ. ૨૦૦૦, નવ ટકાના વાર્ષિક વ્યાજે તમો ધીરી શકશો? મીલકતની આસરે કીમત રૂ. ૩૦૦૦) અંકાય છે. જો તમો પૈસા ધીરી શકો તો હુ આપને ત્યાં સદરહુ ઘરના ખત સાથે આવીશ.

(જવાબ). હુ છું તમારો ઇ.

Dear Sir,—In reply to your letter of the 6 inst. I have much pleasure to say that I am quite willing to give you the loan of Rs. 2,000, you have asked on your property valued at Rs. 3,000.

Please see me on any day from 10 A. M. to 4 P. M., with all the necessary documents required for it. I remain, &c.

પ્યારા સાહેબ—તમારા તા ૪ થીના કાગળના જવાબમાં લખવાનું કે તમારી ૩૦૦૦, રૂપિયાની મીલ્કત ઉપર હુ રૂ. ૨૦૦૦) ધીરવા ખુશી છું.

તેના સંબધમા જે ખત પત્ર હોય તે સાથે ગમે તે દીવસ ૧૦ થી ૪ વાગ્યાની અંદર તમો મને મળશો. હું છું તમારો ઈ.

(જવાબ—નકારનો).

Dear Sir,—In reply to your note of the 4th inst., I regret to say I cannot at present, spare the sum you require. Regretting to dis-appoint you. I remain, &c.

પ્યારા સાહેબ, તમારી તા. ૪ ની ચીઠીના જવાબમા લખવાને દીલગીર છું કે તેટલી રકમ હાલ હુ આપી શકુ તેમ નથી. તમને નારાજ કરવા માટે હું દીલગીર છુ. હું છુ તમારો ઈ.

(હિસાબે પૈસા આપવા માટે).

My Dear Dhirajlal, please pay the bearer the sum of Rs. 25, (Twenty five) only, and place the same to my account.

Yours truly, &c.

મારા પ્યારા ધીરજલાલ—આ ચીઠી લાવનારને રૂ. ૨૫) (અકે પચ્ચીસ) આપશો અને તે મારા ખાતે ઉધારશો. હુ છુ તમારો સાચો ઇ.

(પૈસા આપવા બાબત.)

My Dear Sir,—The bearer of this is Manilal Mohanlal. I owe him the sum of Rs. 25, for which he presses me, I am at present so short of money, that I am hardly able to meet the demand. I shall think it a great favour if you pay him the amount from the money you owe me. I send you a receipt for the same. Yours &c.

મારા પ્યારા સાહેબ,—આ ચીઠી લાવનાર મણીલાલ મોહનલાલ મારી પાસે રૂ. ૨૫) માગે છે અને તે માટે તે સખત તાકીદ કરે છે ને મને હાલ નાણાની તાણ છે. માટે તમો તેને હુ તમારી પાસે જે રૂપિયા માગુ છુ તે પૈકી તેટલી રકમ આપવાની કૃપા કરશો. સદરહુ રકમની પહોચ આ સાથે છે. તમારો ઈ.

(ધધા માટે પૈસા લેવા બાબત)

My Dear Bhogilal,—I am desirous of starting a business in Bombay for myself. and I there-fore request you to send me the sum of Rs. 3,000, (Three thousand) for one year without inconvenience. I shall glady accept the money on such terms as will best suit you. Very sincerely yours, &c.

મારા પ્યારા ભોગીલાલ—મારા માટે હું મુંબાઇમાં ધંધો કરવા ઇચ્છું છું અને તેટલા માટે તમો મને એક વરસ માટે કંઈ પણ અડચણ શિવાય રૂ. ૩૦૦૦ મોકલશો. તમો જે સરતે પૈસા ધીરશો તે સરત હું ઘણી ખુશીથી કબુલ કરીશ.

તમારો ઘણોજ વિશ્વાસુ વગેરે.

જવાબ.

My Dear Harihar,—Yours of tke 10th instant is to hand. It really gratifies me to be able to lend you the money asked for, without inteifering in any way with my own expenditures. Enclosed you will find the sum of Rs. 3,000 (Three Thousand) in three currency notes,) which will be paid back within one year in which I shall have the occasion to use it.

Yours sincerely &c.

મારા પ્યારા હરીહર—તમારો તા. ૧૦ માનો પત્ર મળ્યો. તેમને તેમા લખેલી રકમ મારા ધંધામા વચ્ચે નહી આવતા ધીરતા મને આનંદ થાય છે. આ સાથે તે રકમ ત્રણ નોટોના કકડામાં મોકલાવી છે જે તમો એક વરસમા પાછી આપશો જે વખતે મને તેનો (રકમ) ઉપયોગ કરવાની તક મળશે. તમારો વિશ્વાસુ વગેરે.

(ઉઘરાણીનો કાગળ)

Dear Sir, As I see the note of hand executed by you in my favour is going to be barred by limitation, I request that you will be good enough to clear my account within a fortnight. In case you fail to comply with this request, I shall be compelled to take legal steps against you. Yours truly. &c.

પ્યારા સાહેબ,—તમોએ મને લખી આપેલી ચીઠ્ઠી (પ્રોમીસરી નોટ) મુદત બહાર જવાની તૈયારીમાં છે, તેટલા માટે તમને વીનતી કરવામા આવે છે કે તમો મારો હીસાબ, એક પખવાડીઆમાં ચુકાવી જશો, અને જો તેમ કરવામાં ચુક કરશો તો મારે દીલગીરી સાથે તમારા સામા કાયદેસર પગલા ભરવા પડશે.

તમારો સાચો ઈ.

(પ્રોમીસરી નોટ—વ્યાજુ ચીઠ્ઠી ફેરવી આપવા બાબત.)

Dear Sir,—The note of hand for Rs. 200, executed by you in my favour will be barred by limitation within a week. If you are not able to pay the amount, I request you will do me the

favour by your renewing it for six months, with interest added. A compliance with this request will greatly oblige.

Yours faithfully, &c.

પ્યારા સાહેબ, તમોએ મને લખી આપેલી રૂ. ૨૦૦૦ ની પ્રોમીસરીનોટની મુદત એક અઠવાડીયામાં પુરી થશે. જો તમો પૈસા ન ભરી શકો તો તેમા વ્યાજની રકમ ઉમેરી બીજી પ્રોમીસરી નોટ (નવી) છ માસ માટે મને લખી આપવાની કૃપા કરશો. મારી વીનંતી કબુલ કરી આભારી કરશો, તમારો નિમકહલાલ ઇ.

(ઉઘરાણી માટે તાકીદનો કાગળ).

Dear Sir,—It is not less than one year since you have borrowed Rs. 200, (two hundred) of me, with interest at 6 per cent per annum. I find the note of hand executed by you on my behalf is going to be barred by limitation shortly. I therefore request you to clear your account with me within a fortnight. If you fail to do so, I shall be compelled to take legal steps against you without further intimation.

Yours &c.

પ્યારા સાહેબ તમોએ મારી પાસેથી દર સેકડે છ ટકાના વ્યાજે રૂ. ૨૦૦ લીધાંને આજે વર્ષ ઉપરાંત થઇ ગયું છે અને તમોએ મને લખી આપેલી પ્રોમીસરી નોટ થોડા વખતમાં મુદત બહાર જવાની તૈયારીમા છે તેટલા માટે તમને વીનતી કરવાની કે મારો તમારી સાથેનો હીસાબ એક પખવાડીઆમા ચુકાવી આપશો જો તેમ કરવામાં ચુકશો તો કઇ પણ વધુ ખબર આપ્યા શિવાય હું તમારા સામા કાયદેસર પગલા ભરીશ.

તમારો, ઈ.

(પૈસા ભરવામા ઢીલ થવા માટે દીલગીરીનો પત્ર.)

My Dear Sir,—I regret extremely that it is out of my power to repay you the money due from me A long and severe illness has not only thrown me out of employment but has also caused me very heavy expenses on account of doctor's bills, medicine &c I think however, that I can safely promise you half, if not the whole sum by the end of next month.

Yours truly, &c.

મારા પ્યારા સાહેબ—હું ઘણોજ દીલગીર છું કે તમો મારી પાસે જે રકમ માગો છો તે હુ ભરવાને અશક્ત છું. લાંબા મંદવાડના લીધે હું ધંધા વિના થયો છું એટલુંજ નહિ પણ દાકતરની ફીના લીધે દવાના પૈસા વગેરેના સંબંધથી હું ઘણા ખર્ચમાં આવી પડયો છું. તો પણ હું ધારૂંછું કે આખી નહીં પણ અડધી રકમ તમને આવતા માસની આખરે જરૂર ભરીશ તમારો સાચો ઈ.

(ભાડાની ઉઘરાણી માટે).

Dear Sir,—It was never my intention to annoy you. I have therefore waited patiently for your convenience in the payment of the rent of the premises you are now in, you have been my tenant for two months, without making any of the payments which where to be made monthly I must call your attention to the fact that there is now Rs. 50 due to me

Yours faithfully &c.

પ્યારા સાહેબ, તમને કોઇ રીતે હેરાન કરવાનો કદી મારો ઇરાદો નહોતો અને તેટલા માટે તમો જે મકાનમાં રહો છો તેનું ભાડુ તમારી સવડે ભરશો તેવી રાહ જોયા કરૂં છું. તમો મારા બે માસ થયાં ભાડુઆત છો અને દર માસે ભાડુ ભરવાનો ઠરાવ છતાં હજુ તમોએ બીલકુલ ભાડું આપ્યું નથી તેથી તમારૂ ધ્યાન ખેંચવાની મને જરૂર લાગે છે કે તમારી પાસે મારા રૂ. ૫૦ લહેણા થયા છે.

તમારો નિમકહલાલ ઇ.

Sir,—On account of the recent valuation and assessment by the corporation, the Municipal taxes I used to pay before, for the house you are occupying, have considerably been enhanced, I am accordingly inclined to increase the rent to Rs. 25 per mensem from the next month, I shall feel much obliged by your kindly letting me know whether you are willing to continue as my tenant on the enhanced rate proposed. Yours truly &c.

(ભાડુ વધારવા બાબત),

સાહેબ, કૉર્પોરેશને (મ્યુનીસીપાલીટીના કમીશનરોની મળેલી મંડળી)આંકેલી કીમત અને કરના લીધે મ્યુનીસીપલ કર જે મારે અગાઉ તમો રહો છો તે ઘરનો ભરવો પડતો હતો તે વધ્યો છે અને તેથી મારે ઘરના ભાડાની રકમ આવતા માસથી રૂ. ૨૫ દર માસે વધારવા પડે છે. તેટલા માટે કૃપા કરી જણાવશો કે તમો વધારેલા ભાડાની રકમે ભાડુવાત તરીકે રહેવા ખુશી છો કે કેમ?

તમારો સાચો ઈ.

(ભાડુ ઘટાડવા બાબત.)

Sir,—Owing to some mishaps that have lately befallen me, the rent I used to pay for your house seems to me too heavy. I request you to be good enough to decrease the rent to Rs. 20 per month or I shall be under the painful necessity of quitting your house from the beginning of next month.

Yours truly &c.

સાહેબ મારા ઉપર આવી પડેલી આફતના લીધે જે ભાડુ હું તમારા ઘરનું આપું છું તે ભારે છે તેટલા માટે આપને તે દરમાસે ઘટાડી રૂ ૨૦ કરવા વિનવું છું. નહી તો મારે દીલગીરી સાથે આપનું ઘર આવતા માસની શરૂઆતથી ખાલી કરવું પડશે.

તમારો સાચો ઇ.

(ઘર ખાલી કરાવાની નોટીસ).

Dear Sir,—I beg to bring to your notice that the term of your lease expired yesterday. I therefore request you to make a fresh agreement for the premises you are now occupying. If you do not agree to this, be good enough to vacate it at once.

Yours faithfully &c.

પ્યારા શ્રી,—તમને ખબર આપું છું કે તમારી ભાડાચીઠ્ઠીની મુદ્દત ગઇ કાલ પુરી થઇ તેટલા માટે તમો જે મકાનમા રહો છો તેનો નવો કરાર કરવા હું તમોને વીનવું છું. જો તમો તેમ કરવા ન ખુશી હો તો મકાન એકદમ ખાલી કરો.

તમારો નિમકહલાલ.

Sir,—As some conditions of your agreement have been violated I request you to take notice that you are required to vacate and deliver up to me on the 10th day of April next, possession of the house which you occupy as my tenant.

Yours truly &c.

સાહેબ,—તમોએ કરેલા ઠરાવની કેટલીક સરતો તોડવામા આવી છે તેથી તમને આથી ખબર આપુ છુ કે જે ઘરમા તમો મારા ભાડવાત તરીકે રહો છો તે ખાલી કરી તેનો કબજો ૧૦ મી એપ્રિલે મને સોંપશો. તમારો સાચો ઈ.

(વર્તમાન પત્રના ગ્રાહક થવા માટે)

Sir,—I beg to request you to put me down as a subscriber to your weekly paper, **Praja Bandhu** from the 1st proximo and send per bearer, Rs. 2-0-0 as my subscription for one year In advance

The Manager Yours truly &c.
Praja Bandhu.

સાહેબ,—તમને વીનતી કરવાની રજા લઉં છું કે આપના અઠવાડિક 'પ્રજાબંધુ' પત્રના ગ્રાહક તરીકે મારૂં નામ આવતા માસની ૧ લી તારીખથી નોંધશો અને આ સાથે વર્ષના અગાઉથી લવાજમના રૂ. ૨—૦—૦ મોકલું છું.
મેનેજર—પ્રજાબંધુ. તમારો સાચો ઇ.

(સહેજ રસીદ.)

Dear Sir,—I beg to acknowledge the receipt of the sum of Rupees two in payment of your subscription for the **Praja Bandhu** for the one year ending **December 1901.**

Yours faithfully &c.

સ્નેહી શ્રી,—તમારા પ્રજાબંધુના એક વર્ષના ડિસેમ્બર ૧૯૦૧ સુધીના લવાજમના રૂપીઆ બેની પહોંચ હું કબુલ કરૂં છું. તમારો નિમકહલાલ, ઇ.

(નળ દુરસ્ત કરવાને)

Dear, Sir,—Please send one of your men to repair a stop-cork which has become leaky since yesterday. The leakage causes us a good deal of trouble and inconvenience, and should be stopped soon. Yours truly &c.

પ્યારા સાહેબ,—તમારા એક માણસને નળની ચકલી ગયા કાલની વહ્યા કરે છે તે દુરસ્ત કરવા મોકલશો, જેહેવાથી અમને ઘણીજ અડચણ પડે છે અને તે જલ્દી બંધ થવી જોઇએ છે તમારો સાચો ઇ.

(ચોપડી માગવા બાબત.)

My **D**ear Manilal, I shall feel much obliged by your kindly lending me your copy of Karbhari's "English-Gujarati **D**ictionary for a day only. I will take every care of the book and return it tomorrow. Yours ever &c.

મારા પ્યારા મણીલાલ—કૃપા કરી તમે, તમારી ' કારભારી કૃત ઇંગ્રેજી ગુજરાતી ડિક્ષનરી ' મને એક દીવસ માટે આપશો ચોપડીની દરેક રીતે સંભાળ રાખી ; અને તમને કાલે પાછી પહોંચાડીશ. તમારો સદાનો ઇ.

(જવાબ—નકારનો).

My Dear Harilal, I am sorry to say that I cannot now spare the book you want as I am in constant need of it for reference. Yours ever &c.

મારા વ્હાલા હરીલાલ—લખવાને દીલગીર છુ કે તમે જે ચોપડી માગો છો તે હાલ હું આપી શકુ તેમ નથી કેમકે તે જોવાની મને વારવાર જરૂર પડે છે

તમારો સદાનો ઇ.

(હાંના જવાબ)

My Dear Harilal.—I have the pleasure to send per bearer my copy of "Karbhari's E. G. Dictionary" Please take care of it and return it as soon as you have done with it.

Yours sincerely &c.

મારા વ્હાલા હરીલાલ—આ સાથે ખુશીની સાથ મારી " કારભારી કૃત ઇ. ગુ ડિક્ષનરી " ની પ્રત મોકલાવું છુ, કૃપા કરી તે સાચવજો અને તમારો ખપ પુરો થાય કે તરત પાછી પહોચડાવજો. તમારો આગ્રહી ઈ.

(બુક—ચોપડી પાછી મોકલવા સબંધી).

My Dear Mohanlal, I have the pleasure to return you the book which you were good enough to lend me yesterday, with thanks. Yours ever &c.

મારા વ્હાલા મોહનલાલ,—તમોએ ગયે કાલ મહેરબાની કરીને જે ચોપડી મને આપી હતી તે આભાર સાથે પાછી મોકલાવું છું. તમારો સદાનો ઈ.

(વી. પી થી ચોપડી મગાવવા બાબત)

Dear Sirs,—I shall feel much obliged by your kindly sending me following books by V. P Bok Post.

* * * *

Messrs N. M. Tripathi & Co. Bombay. Yours faithfully, &c.

પ્યારા સાહેબ, કૃપા કરી નીચે લખેલી ચોપડિયો વી. પી. બુક પોસ્ટથી મોકલાવી આભારી કરશો.

+ + (બુકોના નામ.) + +

મેસર્સ એન. એમ. ત્રીપાઠી અને કં. તમારો નિમકહલાલ ઈ.

મુંબાઇ.

Dear Sir,—Please send me **a** copy of "**Swami Vivekanand's Raj Yoga**" for which the bearer will pay.

Yours faithfully, &c.

મહેરબાન સાહેબ,—કૃપા કરી સ્વામી વિવેકાનંદકૃત રાજયોગની એક પ્રત મને મોકલાવી આપો અને તેની કિંમત આ ચીઠી લાવનાર તમને આપશે.

તમારો નિમકહલાલ ઇ.

Dear Sir,—Kindly send me by bearer a copy of 'Vivekanand's Raj Yoga,' and enter the same to my account.

Yours truly, &c.

પ્યારા સાહેબ,—કૃપા કરી આ ચીઠી લાવનાર સાથે "વિવેકાનંદ કૃત રાજયોગ" ની એક પ્રત મોકલાવી આપશો અને તેની કિંમત મારા ખાતે ઉધારશો

તમારો સાચો ઇ.

(બેંકમાં ખાતુ ઉઘાડવા સબંધી).

Dear Sir,—I wish to open an account with you and send herewith Rupees two thousand in currency Notes which I request you will be pleased to place to my credit I shall feel much obliged if you will kindly send me a pass-book and a cheque book by bearer. Yours truly &c.

મારા સાહેબ—તમારી સાથે હું હિસાબ ઉઘાડવા માગુ છુ અને આ સાથે રૂપિયા બે હજારની નોટો મોકલાવું છુ જે મારા ખાતે જમે કરશો. કૃપા કરી આ ચીઠી લાવનાર સાથે પાસ બુક અને ચેક બુક મોકલાવી આપશો. તમારો સાચો ઇ.

(વિમા કંપનીનું પ્રોસ્પેકટસ મંગાવવા બાબત).

Sir,—I beg to request the favour of your sending me a copy of the Prospectus and Rule Book of the Oriental Life Insurance Office as I intend to get my life insured in your office.

Manager I am yours &c.

Oriental Life Insurance Company.

Bombay.

સાહેબ—કૃપા કરી તમારી કંપનીના કાયદાની અને સૂચીપત્રની ચોપડી મને મોકલાવી આપશો. તમારી ઓફીસમા મારી જીંદગીનો વીમો ઉતરાવવા હું ઈરાદો રાખું છું.　　હું છું તમારો ઇ.

મેનેજર—ઓરિયંટલ લાઈફ ઇ. કં.

મુંબાઇ.

(જેલમાં સગાને મળવા રજા મેળવવા બાબત).

Ahmedabad,
31st March 1901.

To,

The Superintendent
Central Jail, Ahmedabad.

Sir.—A relative of mine B–B has been confined in the Jail. I therefore beg to ask the favor of your giving me permission to see him once in the jail tomorrow at 7–30 A. M. I have &c.

અમદાવાદ તા. ૩૧ મી માર્ચ ૧૯૦૧.

મહેરબાન જેલ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટ સાહેબ.

અમદાવાદ.

સાહેબ,—મારો એક સગો બ—બ—જેલમા છે તો કૃપા કરી આપ આવતી કાલે ૭ા વાગે મને તેને મળવાની રજા આપશો.　　મને છે–ઇ.

(જન્મગાંઠની ભેટ).

My Dear Bhuder,—I believe to day is your birthday, and so am sending you herewith a copy of 'Maratha History' written by late Hon-justice Ranade, wich I hope you will aceept as a small token of regards, from me.　　Yours ever, &c.

મારા પ્યારા ભુદર—હુ ધારૂ છુ કે આજે તમારો જન્મ દીવસ છે અને તેટલા માટે યાદગીરીની અંગાણી દાખલ તમને મહુમ ઑા. જ. રાનાડે કૃત મરાઠાના ઇતિહાસની એક પ્રત મોકલાવું છુ તે સ્વીકારશો.　　તમારો સદાનો ઈ.

(જવાબ).

My Dear Shivlal,—Please accept my best thanks for your kind present, The book is valuable in itself, but I shall doubly esteem it as present from you.　　Yours ever &c.

મારા સ્નેહી શીવલાલ,—તમારી ભેટ માટે હુ તમારો આભાર માનુ છું. ચોપડી ખરેખર ઉપયોગી છે અને તે વધુ ભેટની હોવાથી તે અતિ ઉપયોગી ગણીશ.

તમારો સદાનો ઇ.

Dear Sir,—I shall feel obliged by your kindly accepting a basket of oranges and grapes sent by the bearer. With kind regards.
Yours frithfully &c.

પ્યારા સાહેબ શ્રી—આ સાથે નારંગી અને અંગુર (લીલી દ્રાક્ષ)ની ટોપલી મોકલાવી છે તે સ્વીકારી મને આભારી કરશો. સલામ સાથે

તમારો નીમકહલાલ ઈ.

Dear Sir,—I beg to acknowledge with warm thanks the kind present of a basket of oranges and grapes.

Yours truly, &c.

પ્યારા સાહેબ,—તમારા તર્ફથી આવેલી નારંગીની અને અંગુરની ટોપલીની ભેટનો અંતઃકરણ પૂર્વક સ્વીકાર કરૂં છુ. તમારો સાચો ઇ

(રસીદો.) Date ______

Received from Manilal Harilal Esq the sum of *Rupees ten* only in full payment of all demands upto date, B. B.

તા. ______

રા રા. મણીલાલ હરીલાલ તરફથી આજ સુધી તેની પાસે નીકલતા લહેણાના રૂપિયા દસ મળ્યા છે. બ. બ.

Recived from Mr. Harilal Bhogilal the sum of Rupees fifty only in full satisfaction of this office Bill No. 13, dated the 6th May 1900. E. &. O. E.

મી. હરીલાલ ભોગીલાલ તર્ફથી આ ઑફીસના બીલ નં. ૧૩, તા ૬ ઠી મે ૧૯૦૦ના હીસાબ ચુકતે રૂપિયા પચ્ચીસ મળ્યા છે. ભુલ ચુક લેવી દેવી

મ. મ.

Recived from Popatlal Pitamberdas Esq. the sum of Rupees three hundred only on account. S. N. P.

રા. રા પોપટલાલ પીતામ્બરદાસ તર્ફથી હીસાબ પેટે રૂપિઆ ત્રણસો મળ્યાછે.

સ. ન. ન.

Received from Messrs, john Dorlling &c. the sum of Rupees fifty only being my pay for March 1900. M. N. P.

મેસર્સ જોન, ડાર્લિંગ અને કં. તર્ફથી મારા માર્ચ ૧૯૦૦ ના પગારના રૂપિયા પચ્ચાસ મળ્યા છે. મ, ન. પ.

Postal Correspondence.

2—3—1901.

To,

The Post Master.

Maneck—chock P. O.

Ahmedabad

Sir,—Kindly send me per bearer 12 Post cards and ten half anna Stamps. I remit the necessary sum which please note.

Yours &c.

મહેરબાન પોસ્ટ માસ્તર.

માણેકચોક પોસ્ટ ઑફીસ—અમદાવાદ.

સાહેબ—આ સાથે ૧૨ પોસ્ટ કાર્ડ અને ૧૦ અડધા આનાવાળી ટીકીટો મોકલાવી આપશો તેને માટે જોઇતા પૈસા પણ મોકલ્યા છે. તપાસી લેજો.

તમારો ઇ.

Sir,-I request you to be good enough as to redirect all my letters &c, addressed to me here to *Champagoli–Bombay*, with effect from the 5th instant, as I am leaving this place for Bombay from that date.

સાહેબ, કૃપા કરી મારા નામના અત્રે આવતા કાગળો વગેરે હવેથી તા. ૫ મી પછી–ચંપાગલી–મુંબઈના શિરનામે મોકલાવી આપશો કેમકે તે તારીખથી હું મુંબઈ જવાનો છું. મને છે—વગેરે.

Sir,—You will please be good enough to deliver all my letters to peon No. 4 instead of No. 5 as he is the proper man for my Jilla to deliver letters. I am yours &c.

સાહેબ, તમો મારા કાગળો સીપાઇ નં. ૫ માના બદલે નં. ૪ ને આપશો કેમકે મારા જીલ્લાના કાગળો તે વ્હેંચે છે. હું છું તમારો ઇ.

Sir,—I have come to know that a letter was addressed to me on the 20th ultimo, by my nephew from Poona, but it has not reached me as yet. I there- fore beg to request that you will be pleased to make a sifting enquiry into the mattnr.

The Post Master General Bombay I have &c.

સાહેબ,—મારા ભત્રીજાએ મને પુનેથી ગઇ તા. ૨૦ મીએ કાગળ લખ્યો હતો પણ તે હજુ મને પ્હોચ્યો નથી. તેટલા માટે આપને અરજ કરવાની કે તમો તેના સંબંધમાં બારીક તપાસ કરશો. મને છે. ઇ

પોસ્ટ માસ્તર જનરલ. મુંબાઈ

Sir,—I beg to request that you will be good enough to instruct the Post peon to make over money orders, addressed to me, to my cousin Khimchand Lalubhai, whom I authorise to sign for me during my absence. I have &c.

સાહેબ,—આપને વીનતી કરવાની કે કૃપા કરી આપ પોસ્ટવાળાને કહેશો કે મારા નામના મનીઑર્ડર તે મારા પીત્રાઇભાઈ ખીમચંદ લલુભાઈને આપે કેમકે મારી ગેરહાજરીમાં મારી વતી સહી કરવાની હું તેને સત્તા આપુછુ. મને છે. ઇ.

To,

The Post master General of Bomboy.

Sir,—We the inhabitants of the village of viz—beg most respectfully to bring to your notice that much inconvenience is felt by us in posting our letters. The Sub-Post Office is about 4 miles off 30 letters are, on average, daily sent from this quarter We therfore beg to request the favour of your kindly supplying us with a letter-box to be fixed at the local market to the convenience of the inhabitants around.

We have &c.

મહેરબાન પોસ્ટ માસ્તર જનરલ સાહેબ—મુંબાઇ.

સાહેબ,—અમો ના ગામના વતનીઓ નમ્રતા પૂર્વક અરજ કરીએ છીએ કે અમને ટપાલમાં કાગળ નાખવાની ઘણીજ અડચણ પડે છે. અમારા ગામથી ચાર

મેલ પોસ્ટ ઑફીસ છે. આ તર્ફથી દરરોજ ૩૦ કાગળ ટપાલમાં નંખાય છે અને તેટલા માટે અરજ કરવાની કે અમારા ગામના લોકની સવડ ખાતર ગામના બજારમાં ટપાલ પેટી મુકાવવાની કૃપા કરશો. અમોને છે ઇ.

Railway Cerrespondence રેલ્વે સંબંધી પત્ર વ્યવહાર.

To,

The Station Master, Ahmedabad.

Sir—I beg to request that yon will be good enough to arrange for me a Third Class compartment in the 3 Up. Train from this place to **Dakor**, being reserved for my use for Saturday the 6th instant. I beg to send per bearer Rs.___in advance which meet the usual charges for it. I have, &c.

મહેરબાન સ્ટેશન માસ્તર સાહેબ, અમદાવાદ.

સાહેબ આપને વિનય પૂર્વક અરજ કરવાની કે આપ કૃપા કરી ચાલુ માસની છઠી તારીખે શનીવારને રોજ અત્રેથી ઉપડતી ત્રીજી ટ્રેનમાં મારા માટે થર્ડ ક્લાસનો એક ડબ્બો રીઝવર્ડ કરશો. આ ચીઠ્ઠી લાવનાર સાથે રૂ.———અગાઉથી તેના ખર્ચના મોકલ્યા છે. મને છે ઇ.

To,

The Goods Clerk, Ahmedabad.

Sir,—You will please deliver all my goods to Marfatia___ ___ henceforth and he will sign all my Railway receipts for me. I am yours &c.

મહેરબાન ગુડસ ક્લાર્ક સાહેબ—અમદાવાદ.

હવેથી કૃપા કરી તમે મારો માલ માર્ફતીયા——ને આપશો અને તે તમામ મારી રેલ્વે રસીદો ઉપર સહી કરશે. હું છું તમારો ઈ.

Municipal Correspondence. મ્યુનીસીપાલીટી સંબંધી પત્ર વ્યવહાર.

To, The Chairman of the Corporation.

Sir, I beg to submit herwith a building plan for premises **No. 1103**, Raja Mehta Pole for your sanction at an early date.

I have &c.

મ્યુનીસીપાલીટીના ચેરમેન સાહેબ,

સાહેબ, આ સાથે રાજા મહેતાનીપોળમા આવેલા નં. ૧૧૦૩ ના મકાનનો નકશો મોકલું છું જે આપ વેળાસર પસાર કરશો. મને છે ઇ,

To, The Superintendent of Water Works.

Sir,—I beg to requst that you will be pleased to grant me permsssion to open the road on Monday the 8th int. to lay the water pipe for premises No. 3 Richey Road. I have &c.

To,

મહેરબાન વૉટર વર્કસના ઉપરી સાહેબ,

સાહેબ—આપ કૃપા કરી સોમવાર તા. ૮ મીના રોજ રીચીરોડ ઉપર આવેલા ઘર નં. ૩ મા પાણીની નળી મુકવા માટે રસ્તો ઉઘાડવાની રજા આપશો.

મને છે. ઈ.

The Health officer.

Sir,—I beg to submit herewith the privy plan for premises No. 3. Richey Road for your earliest opportunity I have &c.

મહેરબાન હેલ્થ ઑફીસર સાહેબ,

સાહેબ,—રીચીરોડ ઉપર આવેલા નં. ૩ ના મકાન માટેનો જાજરૂનો નકશો આ સાથે રજુ કરૂં છું જે આપ કૃપા કરી પ્હેલી સવડે મંજુર કરશો. મને છે ઇ.

Telegrams. તાર.

કાગળ અને તારમા એટલો ફેર છે કે કાગળમા વિગતવાર લખાય છે. જ્યારે તારમાં ઘણુંજ ઓછું અને થોડા શબ્દોમાં બનતા સુધી આઠ શબ્દમા લખવામા આવે છે. કાગળ અમુક વખતે પ્હોચે છે, જ્યારે તાર તુરત પ્હોચે છે. તાર ત્રણ જાતના છે તેના દર આઠ શબ્દ માટે રૂ. ૨, ૧, અને ૦। છે તે Urgent, Ordinary અને Deffered નામે ઓળખાય છે. પૈસાના પ્રમાણમા તે પ્હોચાડવામાં આવે છે. તાર ઉપર શિરનામાના અને મોકલનારના નામના અક્ષરના પૈસા લેવામા આવતા નથી પણ હિંદુસ્તાનના બ્હારના નામો માટે શિરનામાના અક્ષરના પણ પૈસા લેવામા આવે છે. તારના છાપેલા ફૉર્મ તાર ઓફીસમા હમેશા તૈયાર મળે છે. તેના ઉપર તાર લખી આપવામા આવે છે તેમા એક બાજુએ

મોકલનારનું અને બીજી બાજુએ જેના ઉપર તાર મોકલ્યો હોય તેનું નામ લખવામા આવે છે, બાકી દરેક શબ્દ તેમાં જુદા લખવાના હોય છે. કેટલાક અગત્યના તારના નમુના અત્રે આપ્યા છે.

Come soon your wife dangerously ill.	જલ્દી આવો તમારી સ્ત્રી ભય ભરેલી રિતે માંદી છે.
Your presence needed by court leave for here.	કોર્ટમા તમારી હાજરીની જરૂર છે માટે અત્રે આવો.
Your marriage settled with Harilal's Daughter Dowery 1000.	હરીલાલની દીકરી સાથે તમારો વિવાહ નક્કી કર્યો છે પ્હેરામણી રૂ. ૧૦૦૦.
Send Manilal his father wants him.	મણીલાલને મોકલો તેના પિતાને તેનુ કામ છે.
Sell Broach good March 23 150 Japan demands	રૂ. ૨૫૦ ના ભાવે માર્ચ માસના વાયદાની ૨૫ ગાસડી ભરૂચ ગુડની વેચો. જપાનમા માગણી છે.
Manchester stong purchase 30 Bales fine Bhavanagar may.	માન્ચેસ્ટર બજાર તેજ છે. ભાવનગર ફાઈનની ૩૦ ગાસડી મેના વાયદાની ખરીદો.
Go on purchasing till you here from me.	હુ તમને લખુ ત્યા સુધી ખરીદ્યા કરો
How is Gold Market-State at once reply.	સોના બજાર કેમ છે.—એકદમ કહો જવાબ આપો.
How is Motiram his wife left coming there.	મોતીરામની તબીયત કેમ છે. તેમની વહુ ત્યા આવવા માટે નીકળી ચુક્યાં છે
Your mother died this morning don't come.	તમારી મા આજ સવારે મરણ પામી આવતા નહી.
Send 20 cases C. Calico 4 piece.	C છાપના માદરપાટની ૩૦ પેટી રૂ. ૪ ના ભાવના તાકાની મોકલો.

Your indent accepted for may Delivery.	તમારા માલનું ભરતિયું મે માસના વાયદાનું કબુલ થયું છે.
Where is Raman Reply soon No letter.	રમણ ક્યા છે તેનો જવાબ આપો. કાગળ નથી.
Accept hundi for 5000.	રૂ. ૫૦૦૦ ની હુંડી સ્વીકારો.

PART XI ભાગ ૧૧.

Miscellaneous. પરચુરણ.

અંગ્રેજી શિખવનાર ભોમિયાની પોથીનું કામ વધુ પ્રકરણ સાથે સમાપ્ત કરવામાં આવશે. અત્રે લખવા વગેરેમાં ઉપયોગમાં આવતા કેટલાક શબ્દયોગી (All propriate Prepositions) વિશેષણ તથા નામની જોડે અને વારવાર વપરાશમાં ચાલતા ઈલ્કાબો વગેરેના ટુંકા અક્ષરો આપ્યા છે; જે ઘણા ઉપયોગી છે અને બનતા સુધી તે મ્હોડે હોવા જોઇએ.

Appropriate Prepositions (શબ્દયોગી.)

Agree (એગ્રી) કબુલ થવું.	Accountable *with* a person. to a proposed. *for* a thing. *upon* conditions ming Oars elues.
Accountable (એકાઉન્ટેબલ) જોખમદાર રહેવું.	*for* a thing. *to* a person.
Accused (એકયુસ્ડ)નું તહોમત હોવું	*of* a crime. *by* a person.
Allowable (એલાઉએબલ) આપવા જોગ.	*for* a person. *in* a thing.
Angry (એંગ્રી) ગુસ્સે થવું.	*with* a person. *at* a thing done by others.
Ask (આસ્ક) પૂછવું.	*of* a person. from God, *for* something wanted [hear of. *about* some thing we wish to
Assist (એસીસ્ટ)મદદ કરવી.	*with* money. *in* a work.

Busy (બીઝી) ઉદ્યોગી.	*in* work. *with* some particular work.
Careless (કેરલેસ) બેદરકાર.	*in* a work. *of* about uxse.
Die (ડાઈ) મરવું.	*of* a disease. *by* sword. *for* something.
Disappointed (ડીસ એપોઇન્ટેડ.) નીરાશ થયેલો.	*of* a thing when we cannot get it. *in* a thing when we have it and find it not to answer our expectations.
Fall (ફાલ) પડવું.	*from* a tree. in to snares. *in* with a proposal. *upon* the enemy. *off* from virtue.
Grateful (ગ્રેટફુલ) આભારી.	*to* a person, *for* a favour.
Intrude (ઇન્ટ્રુડ) ઘુસવું.	*upon* a person. *into* an enclosed place, *on* upon a person.
Labour (લેબર) મહેનત ક૦	*at* a work. *for* something.
Laugh (લાફ) હસવું.	*at* a man. *for* one's folly.
Liable (લાયેબલ) ને લાયક.	*to* a fine inycivy. *for* one's actions.
Look (લુક) જોવું.	*at* an object or person. *for* the lost key. *after* achild. *into* an account. *at* the exercise the sixth.
Moved (મુવ્ડ) ગળ્યો. પીલાગણી થઈ.	*by* an entreaty, *to* tears. *with* pity.

Martyr (માર્ટીયર.)	*for* a good cause. *to* a disease.
Responsible (રીસ્પૉન્સીબલ) જોખમદાર.	*to* a thing. *to* a person.
Retain (રીટેઈન) રાખવું.	*in* one's station. *with* difficulty.
Repose (રીપોઝ) આરામ લેવો.	*in* a person. *on* a sofa.
Secure (સીક્યુર) મેળવવું.	*against* from danger. *fram* robber.
Send (સેન્ડ) મોકલવું.	bill. *in* a letter or a bill *for* a person or thing.
Thankful, (થેન્કફુલ) આભારી.	*to* a person. *for* favours,
Zealous (ઝેલસ) આતુર.	*of* hononr. *in* a good cause.

Adjectives that go in pairs જોડલા વિશેષણ (કેટલાક નામ અને વિશેષણ એવાં છે કે જે સાથે સાથે હોય છે. તેવા નામ તથા વિશેષણ નિચે આપ્યા છે.

Ancient and modern.	પ્રાચીન અને અર્વાચીન
Bright or dark.	અજવાળુ અથવા અંધારૂ.
Cut and dry.	કાપેલું અને સુકું.
Dead and gone.	મૃત્યુ પામેલ.
Dead or alive.	મુવેલો અથવા જીવતો.
Fair and square.	સુંદર અને ચોરસ.
Good or bad.	સારૂ યા ખોટું.
Great and small.	મોટુ નાનું.
High and low.	ઉચું નીચું.
High and mighty.	કદાવર અને જોરાવર.
Holy and happy.	પવિત્ર અને સુખી.

Lame and lazy.	લંગડો અને આળસુ.
More or less.	થોડું ઘણું.
Past and present.	ગત અને ચાલુ.
Rich and poor.	તાલેવંત અને ગરીબ.
Right and left.	જમણું-ડાબું.
Right or wrong.	ખરૂ અથવા ખોટું.
Rough and ready.	કાચું અને તૈયાર.
Round and round.	આમતેમ.
Rough and smooth.	ખડબચડું અને સપાટ.
Slow but steady.	ધીમું પણ દ્રઢ.
Slow but sure.	ધીમું પણ નક્કી.
The long and short.	ટુંકામા.
Through thick and thin.	અડાકડીના વખતમા.

Nouns that go in pairs. જોડકાં નામ.

Alpha and omega.	શારૂઆત કકકો.
Bound hand and foot.	હાથ પગ બાંધીને.
Bows and arrows.	તિરકામઠું.
Bread and butter.	રોટલો અને માખણ.
Cats ond dogs.	ઉદર બીલાડી.
Flesh and blood.	માસ અને લોહી.
Friend and foe.	મિત્ર અને દુશ્મન.
Frost and snow.	ઝાકળ અને બરફ.
Gods and goddesses.	દેવ દેવીઓ.
Hand and feot.	હાથ પગ.
Heart and soul.	અંતઃકરણ અને આત્મા.
Fire and sword.	દેવતા અને તરવાર.
Fire and water.	આગ-પાણી.
Heaven and earth.	સ્વર્ગ અને પૃથ્વી.
Horse and carriage.	ઘોડો અને ગાડી.
Hearth and home.	ચૂલો ને ઘર.

Hue and cry.	ધમચકડ-હારો.
Judge and jury.	ન્યાયાધીશ અને પંચ.
King and queen.	રાજા રાણી.
Kith and kin.	સ્વજાતી.
Kinfe and fork.	છરી કાટો.
Land and water.	જમીન પાણી.
Law and equity.	કાયદો અને અન્યાય.
Life and soul.	જીદગી અને આત્મા.
Light and shade.	પ્રકાશ અને છાયા.
Male and female.	નર અને નારી.
Man and beast.	માનવ અને પશુ.
Man and woman.	પુરુષ અને સ્ત્રી.
Might and main.	પુરેપુર જોર.
Mother and child	મા અને છોકરૂં.
Over head and ears.	પુરેપુરૂ.
Pen and ink.	કલમ ખડિયો.
Pen and paper.	કલમ અને કાગળ.
Pins and needles.	ટાકણી અને સોયો.
Pipe and tobacco.	કોકો અને તમાકું.
Pleasure and pain.	સુખ દુઃખ.
Part and parcel.	ભાગ.
Powder and shot.	દારૂગોળા.
Rack and ruin.	હાલહવાલ.
Rank and file.	તાબામાં.
Root and branch.	મૂળ અને ડાખળી.
Science and Art.	વિદ્યા હુન્નર.
Sheep and goat.	મેઢું અને બકરૂં.
Sin and misery.	પાપ અને દુઃખ.
Skin and bone.	ચામડું અને હાડકું
Son and heir.	છોકરો અને વારસ.

Stock and share. નોટ અને શેર.
Sum and Substance. સાર માત્ર.
Sword and shield. તરવાર અને ઢાલ
Tea and coffee, ચાહ કાફી.
Time and tide. વખત અને ભરતી.
Tooth and nail. દાત ને નખ.
Use and abuse. સારો ખોટો ઉપયોગ.
Virtue and vice. ગુણદોષ.
Weal and woe સુખ દુઃખ
Wear and tear. ઘસારો.
Whip and Sand. કોરડો અને ભમરેજ.

Abbreviatons—સંક્ષિપ્તશબ્દ.

કટલાક ઈલ્કાબ, ડીગ્રીઓ—મેમ્બરશીપ વગેરેને ટુકા અક્ષરથી ઓળખવામાં આવે છે. તે ટુકા અક્ષરો શુ છે તે નીચે લખવામાં આવ્યુ છે:—

Abp—આર્ચબીશપ્.
A. C.—ઍન્ટી ક્રાઇસ્ટ. ઇ. પૃ.
A. D.—એનો ડોમીનાઈ ઈ. સ.
A. M.—ઍન્ટી મારીડાયમ. બપોર પહેલાં અથવા માસ્ટરઓવ્ આર્ટસ્.
B. C.—Before Christ. ઇ. પૃ.
B. C. L.—બૅચલર્ ઑફ્ સીવીલ્ લૉ.
A. K. A.—એસોશીઅટ્ ઑફ્ રૉયલ્ ઍકૅડેમી.
B. A. અથવા A. B. બેચલર ઑફ આર્ટસ્
B. D.—બૅચલર્ ઑફ્ ડીવીનીટી.
B. M. અથવા M. B.—બૅચલર્ ઑફ્ મેડીસીન્
B. P.—બીશપ્.
Bart—બેરોનેટ્.
B. Sc.—બૅચલર્ ઑફ્ સાયન્સ્.
C. B.—કમ્પૅનીઅન્ ઑફ્ ધ બાર્.
C, E—સીવીલ ઇન્જીનીઅર્.
C. M. G.—કમ્પૅનીઅન્ ઑફ્ ધ ઑર્ડર્ ઑફ્ સેંટ માઈકલ્ ઍન્ડ્ સેંટ જ્યૉર્જ.

C. R.—ક્રેડીટર.
C. S.—સીવીલ સર્વીસ.
Cwt.—હન્ડ્રેડવેટ (૧૧૨ રતલ.)
D. C. L.—ડાકટર ઑફ સીવીલ લૉ.
D. L.—ડૉકટર ઑફ ડીવીનીટી.
D. F.—ડીફૅન્ડર ઑફ ધ ફેથ.
D. G.—(ડેઇમેશીયા.) ઇશ્વર કૃપાથી.
Do, Ditto.—ડીટો-તેનું તે.
Dr.—ડૉકટર-ડૉકટર.
D. Sc.—ડૉકટર ઑફ સાયન્સ.
Dwt.—પૅનીવેટ.
E.—ઇસ્ટ.
E. C, ei gr.—ઍક્ષામ્પલ્ગ્રેસીયા-ફૉર ઍક્ષામ્પલ.
Et. C.—ઍટ્ સેટેરા.
F C. S.—ફૅલો ઑફ ધ કૅમીકલ સોસાયટી.
F.G.S.—ફૅલો ઑફ ધ જ્યૉલોજીકલ સોસાયટી.
F. G.—ફીલ્ડમાર્શલ
F. O.—ફોલીઓ.
F. R. A. S—ફૅલો ઑફ ધ રોયલ એસીયાટીક અથવા ઍસ્ટ્રૉનૉમીકલ સોસાયટી.
F. R. C. P.—ફૅલો ઑફ ધ રૉયલ કોલેજ ઑફ ફીઝીશીયન્સ.
E. R. C. S.—... ... ... સર્જન્સ.
F. R. G. S.—... ... ...જ્યૉગ્રાફીકલ સોસાયટી.
F. R. H. S.—હીસ્ટોરીકલ સોસાયટી.
F. R. S.— ... ... રૉયલ સોસાયટી.
G. C. B—ગ્રાન્ડ ક્રૉસ ઑફ ધ બાર.
G. C. H.—ગ્રાન્ડ ક્રૉસ ઑફ હૅનોવર.
G. C. M. G.—ગ્રાન્ડ ક્રૉસ ઑફ સેન્ટ મીચેલ એન્ડ સેન્ટ જ્યૉર્જ
H. E.—હીઝ એક્ષલન્સી.
H. H.—હીઝ ઑનર, હીઝ હાઇનૅસ; હીઝ હોલીનેસ.
H. M. S.—હીઝ અથવા હર રૉયલ હાઇનેસ.

H. R. S—હીસ માજીસ્ટીસ શીપ અથવા સર્વીસ.
Ib.—આઇડૅમ. તેજ.
I. E.—ધ્યાટઇઝ.
Inst.—ઇરક્રીસ (ચાલુ.)
j. P.—જસ્ટીસ ઑફ ધ પીસ.
K. O B.—નાઇટ્ કમાન્ડર ઑફ ધ બાર.
K. C. H.—,, ,, ,, હેનોવર.
K C. M. G.—નાઈટ કમાન્ડર ઑફ ધ સેંટ મીચલ એન્ડ સેંટ જ્યૉર્જ.
K. G.—નાઈટ ઑફ ધગાર્ટર.
K. P.—નાઇટ ઑફ સેંટ પૅટ્રીક.
L. T.—,, ,, ,, ધ થીસલ.
L. L. B, or B. L.—બૅચલર ઑફ લૉઝ.
L L. D—ડૉક્ટર ઑફ લૉઝ.
L. R. C. P.—લાઈસેન્સીએટ ઑફ ધ રૉયલ કૉલેજ ઑફ પીઝીશીયન્સ.
L. R O. S—,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, સર્જન્સ.
M A.—માસ્ટર ઑફ આર્ટસ.
M. D.—ડૉક્ટર ઑફ મૅડીસીન.
Messrs —મેશર્સ.
M. P.—મેમ્બર ઑફ પાર્લામેન્ટ.
M R. C S.—મેમ્બર ઑફ ધ રૉયલ કૉલેજ ઑફ સરજ્યન્સ.
M C.—મેનસક્રીપ્ટ.
N. B.—નોટાબેની.
N. S.—ન્યુસ્ટાઇલ.
O. Z.—ઔંસ.
Ph D—ડૉક્ટર ઑફ ફીલૉસૉફી ઑર ફીલૉલૉજી.
P. M.—પોસ્ટ મીરીડીઅમ. બપોર (બાર વાગ્યા પછી.)
Pro-tem.—પ્રોટેમ. થોડા વખત માટે.
Prox.—પ્રોક્સીમો.
P. S.—પોસ્ટ સ્ક્રીપ્ટ. પાછળથી.
Q. C.—ક્વીન્સ કૌન્સલ.

R. A.—રૉયલ આર્ટીલરી ઍકડેમીશિયન.

R. E.—રૉયલ ઈન્જીનીયર.

Rev.—રેવરન્ડ.

R. M.—રૉયલ મૅરીન્સ.

Rt. Hon.—રાઇટ્ ઑનરેબલ્.

St.—સેન્ટ, સ્ટ્રીટ.

S. P. G.—સોસાયટી ફૉર ધ પ્રમોશન ઑફ ગૉસ્પેલ.

S. I.—સોસાયટી ઑફ જીસસ્

S. T. P.—પ્રોફેસર ઑફ સેક્રેડ થીઑલોજી.

T. C. D.—ટ્રીનીટી કૉલેજ ડબ્લીન.

Ult—અલ્ટીમો ગયો માસ.

U. C. S—અન્ કૅવીનન્ટેડ સર્વીસ.

U. S.—યુનાઈટેડ સ્ટેટસ્

સંખ્યાઓ. Figures. (ફીગર્સ).

ગુજરાતી સંખ્યા આંકડામાં.	ગુજરાતી સંખ્યા અક્ષરમાં	ઇંગ્રેજી સંખ્યા અક્ષરમાં.	ઇંગ્રેજી સંખ્યા આંકડામાં.	ઇંગ્રેજીમાં સંખ્યાના ઉચ્ચાર.
૧	એક.	One.	1	ઉવન્.
૨	બે.	Two.	2	ટુ.
૩	ત્રણ.	Three.	3	થ્રી.
૪	ચાર.	Four.	4	ફોર્.
૫	પાંચ.	Five.	5	ફાઇવ્
૬	છ.	Six.	6	સીક્સ્
૭	સાત.	Seven.	7	સેવન્.
૮	આઠ.	Eight.	8	એટ્.
૯	નવ.	Nine.	9	નાઇન્.
૧૦	દસ.	Ten.	10	ટેન્.
૧૧	અગીઆર.	Eleven.	11	ઇલેવન્.
૧૨	બાર	Twelve.	12	ટુવેલ્વ્.
૧૩	તેર	Thirteen.	13	થર્ટીન્
૧૪	ચૌદ.	Fourteen.	14	ફોર્ટીન્.
૧૫	પંદર.	Fifteen.	15	ફીફ્ટીન્.
૧૬	સોલ.	Sixteen.	16	સીક્સટીન્.
૧૭	સત્તર.	Seventeen.	17	સેવન્ટીન્.
૧૮	અઢાર.	Eighteen.	18	એઇટીન્.

૧૯	ઓગણીશ.	Nineteen.	19	નાઇનટીન.
૨૦	વીશ.	Twenty.	20	ટ્વેન્ટી.
૨૧	એકવીશ.	Twenty one.	21	ટ્વેન્ટી ઉવન્.
૨૨	બાવીશ.	Twenty two.	22	ટ્વેન્ટી ટુ.
૨૩	તેવીશ.	Twenty three.	23	ટ્વેન્ટી થ્રી.
૨૪	ચોવીશ.	Twenty four.	24	ટ્વેન્ટી ફોર્.
૨૫	પચીશ.	Twenty five.	25	ટ્વેન્ટી ફાઇવ્.
૨૬	છવીશ.	Twenty six.	26	ટ્વેન્ટી સીક્સ્.
૨૭	સતાવીશ.	Twenty seven.	27	ટ્વેન્ટી સેવન્.
૨૮	અઠાવીશ.	Twenty eight.	28	ટ્વેન્ટી એઇટ્.
૨૯	ઓગણત્રીસ.	Twenty nine.	29	ટ્વેન્ટી નાઇન્.
૩૦	ત્રીશ.	Thirty.	30	થર્ટિ.
૩૧	એકત્રીશ.	Thirty one.	31	થર્ટિ ઉવન્.
૩૨	બત્રીશ.	Thirty two.	32	થર્ટિ ટુ.
૩૩	તેત્રીશ.	Thirty three.	33	થર્ટિ થ્રી.
૩૪	ચોત્રીશ.	Thirty four.	34	થર્ટિ ફોર્.
૩૫	પાંત્રીશ.	Thirty five.	35	થર્ટિ ફાઇવ્,
૩૬	છત્રીશ.	Thirty six.	36	થર્ટિ સીક્સ્.
૩૭	સાડત્રીશ.	Thirty seven.	37	થર્ટિ સેવન્.
૩૮	આડત્રીશ.	Thirty eight.	38	થર્ટિ એઇટ્.
૩૯	ઓગણચાળીશ.	Thirty nine.	39	થર્ટિ નાઇન્.
૪૦	ચાળીશ.	Forty	40	ફોર્ટિ.
૪૧	એકતાળીશ.	Forty one.	41	ફોર્ટિ ઉવન્.

૪૨	બેતાળીશ.	Forty two.	42	ફોર્ટિ ટુ.
૪૩	ત્રેતાળીશ.	Forty three.	43	ફોર્ટિ થ્રી.
૪૪	ચુવાળીશ.	Forty four.	44	ફોર્ટિ ફોર.
૪૫	પીસતાળીશ.	Forty five.	45	ફોર્ટિ ફાઇવ્.
૪૬	છેતાળીશ.	Forty six.	46	ફોર્ટિ સીક્સ.
૪૭	સુડતાળીશ.	Forty seven.	47	ફોર્ટિ સેવન.
૪૮	અડતાળીશ.	Forty eight.	48	ફોર્ટિ એઇટ્.
૪૯	ઓગણપચાશ.	Forty nine.	49	ફોર્ટિ નાઇન્.
૫૦	પચાશ.	Fifty.	50	ફીફ્ટી.
૫૧	એકાવન.	Fifty one.	51	ફીફ્ટી વન.
૫૨	બાવન	Fifty two.	52	ફીફ્ટી ટુ.
૫૩	ત્રેપન.	Fifty three.	53	ફીફ્ટી થ્રી.
૫૪	ચોપન.	Fifty four.	54	ફીફ્ટી ફોર.
૫૫	પંચાવન.	Fifty five.	55	ફીફ્ટી ફાઇવ્.
૫૬	છપન.	Fifty six.	56	ફીફ્ટી સીક્સ.
૫૭	સતાવન.	Eifty seven.	57	ફીફ્ટી સેવન.
૫૮	અઠાવન.	Fifty eight.	58	ફીફ્ટી એઇટ્.
૫૯	ઓગણસાઠ.	Fifty nine.	59	ફીફ્ટી નાઇન્.
૬૦	સાઠ.	Sixty.	60	સીક્સટી.
૬૧	એકસઠ.	Sixty one.	61	સીક્સટી વન.
૬૨	બાસઠ.	Sixty two.	62	સીક્સટી ટુ.
૬૩	ત્રેસઠ.	Sixty three.	63	સીક્સટી થ્રી.
૬૪	ચોસઠ.	Sixty four.	64	સીક્સટી ફોર.

૬૫	પાંસઠ.	Sixty five.	65	સીક્સટી ફાઇવ.
૬૬	છાસઠ.	Sixty six.	66	સીક્સટી સીક્સ.
૬૭	સડસઠ.	Sixty seven.	67	સીક્સટી સેવન.
૬૮	અડસઠ.	Sixty eight.	68	સીક્સટી એઇટ.
૬૯	અગનોતેર.	Sixty nine.	69	સીક્સટી નાઇન.
૭૦	સીતેર.	Seventy.	70	સેવન્ટી.
૭૧	ઈકોતેર.	Seventy one.	71	સેવન્ટી વન.
૭૨	બોતેર.	Seventy two.	72	સેવન્ટી ટુ.
૭૩	તોતેર.	Seventy three.	73	સેવન્ટી થ્રી.
૭૪	ચુમોતેર.	Seventy four.	74	સેવન્ટી ફોર.
૭૫	પંચોતેર.	Seventy five.	75	સેવન્ટી ફાઇવ.
૭૬	છોતેર.	Seventy six.	76	સેવન્ટી સીક્સ.
૭૭	સીતોતેર.	Seventy seven.	77	સેવન્ટી સેવન.
૭૮	ઈઠોતેર.	Seventy eight.	78	સેવન્ટી એઇટ.
૭૯	અગનાએંશી.	Seventy nine.	79	સેવન્ટી નાઇન.
૮૦	એંસી.	Eighty.	80	એઇટી.
૮૧	એકાસી.	Eighty one.	81	એઇટી વન.
૮૨	બ્યાસી.	Eighty two.	82	એઇટી ટુ.
૮૩	ત્યાસી.	Eighty three.	83	એઇટી થ્રી.
૮૪	ચોરાસી.	Eighty four.	84	એઇટી ફોર.
૮૫	પંચાસી.	Eighty five.	85	એઇટી ફાઇવ.
૮૬	છયાસી.	Eighty six.	86	એઇટી સીક્સ.
૮૭	સત્યાસી.	Eighty seven.	87	એઇટી સેવન.

Part XII ભાગ ૧૨.

Hand writing લેખન કલા.

અંગ્રેજી લખવાની એ.બી.સી.

એ.	બી.	સી.	ડી.	ઈ.	
A	B	C	D	E	
એફ.	જી.	એચ	આઈ.	જે.	કે.
F	G	H	I	J	K
એલ.	એમ	એન.	ઓ	પી	
L	M	N	O	P	
ક્યુ.	આર.	એસ.	ટી.	યુ.	
Q	R	S	T	U	
વી.	ડબલ્યુ	એક્સ	વાય.	ઝેડ.	
V	W	X	Y	Z	

(નાની એ બી સી.)

એ. બી. સી ડી. ઈ. એફ. જી.

a b c d e f g

એચ્ આઈ. જે. કે. એલ એમ. એન.

h i j k l m n

ઓ પી. કયુ. આર. એસ. ટી.

o p q r s t

યુ. વી ડબલ્યુ એક્સ. વાય. ઝેડ

u v w x y z

આંક.

વન. ટુ થ્રી. ફોર. ફાઈવ. સીક્સ. સેવન. આઈટ. નાઈન. ટેન.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

નામ લખવાની રીત.

Anandrai	આનંદરાય.
Navnitrai	નવનીતરાય
Bholánáth.	ભોલાનાથ
Kuberdás.	કુબેરદાસ.
Bhaguvándás.	ભગવાનદાસ.
Chăturbhuj	ચતુરભૂજ.
Dáyáshanker.	દયાશંકર
Edulji.	એદલજી
Fakirchand	ફકીરચંદ.
Gulábchand	ગુલાબચંદ.
Haridhar.	હરીધર.
Ishvarbhái	ઈશ્વર ભાઈ.
Jamshedji	જમસેદજી.
Késhavji	કેશવજી.
Lalkáká	લાલ કાકા.
Mahipatràm.	મહીપતરામ
Nagin dáss.	નગીનદાસ.
Odhavji	ઓધવજી.
Pestanji	પેસ્તનજી.
Rustomji.	રૂસ્તમજી
Somabhai	સોમાભાઈ.

Trikamlal.	ત્રીકમલાલ.
Umedram.	ઉમેદરામ.
Vadilal.	વાડીલાલ.
Watson	વોટસન.
Kemraj	ક્ષેમરાજ.
Jasvant.	યશવંત.
Zulverg	ઝુલબર્ગ.

શેહેરોના નામ.

Ahmednagar	અહમદનગર.
Ahmedabad.	અમદાવાદ.
Bombay	મુંબઈ.
Broach.	ભરૂચ.
Calcutta.	કલકત્તા
Delhi.	દીલ્હી
Madras.	મદ્રાસ
Fatehpur.	ફતેહપુર.
Golagokul.	ગોલાગોકુળ.
Haidrabad.	હૈદરાબાદ
Idar.	ઈડર.

Jalalabad	જલાલાબાદ.
Kandhar.	કંદહાર.
London.	લંડન.
Murshidabad.	મુરશીદાબાદ.
Nasik.	નાશીક.
Orpad.	ઓરપાડ.
Peshavar.	પેશાવર.
Quarantine.	કવોરન્ટાઈન.
Solapur.	સોલાપુર.
Tehran.	તેહેરાન.
Ugenda.	યુગેન્ડા.
Virpur.	વીરપુર.
Worcester	વુરસ્ટર.
X.	
Y.	
Zanjibar.	ઝંઝીબાર.

દેશોના નામ.

Europe.	યુરોપ.
America.	અમેરીકા.
Asia.	એશીઆ
Australia.	આસ્ટ્રેલીઆ
India. (ઇન્ડીઆ)	હીંદુસ્તાન.
China.	ચીન.
Japan.	જપાન.
Russia.	રશિયા.

કાગળ ઉપર શિરનામા કરવાની રીત.

To,
Karsandas Narandas Esq.
Bookseller, Nanawat, Surat.

રા.રા. કરસનદાસ નારણદાસ
બુકસેલર.
નાનાવટ, સુરત.

To Laloobhai Narandas Shah
Bookseller.
Limdachock Surat.

રા.રા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ શાહ.
બુકસેલર.
લીમડાચોક, સુરત.

To Jatashanker Harishanker.
Bookseller
Bazar Wadhawan City

રા.રા. જટાશંકર હરીશંકર
બુકસેલર.
બજાર. વઢવાણ. શહેર.

To
Mohanlal Mansukhram Shah
Booksellers & Publishers.
Laheripura Baroda.

રા.રા. મોહનલાલ મનસુખરામ શાહ.
બુકસેલર્સ એન્ડ પબ્લીશર્સ.
લહેરીપુરા, વડોદરા.

To

Desai Brothers & Co
Booksellers & Stationers.
Broach.

રા.રા. દેશાઈ બ્રધર્સની કંપની.
બુકસેલર્સ અને સ્ટેશનર્સ.
મું. ભરૂચ.

To

Poonamchand Bhawanishunker
Bookseller.
Bayar Godhra.

રા.રા. પુનમચંદ ભવાનીશંકર.
બુકસેલર. બજાર
મુ. ગોધરા.

To

Mahadev Ramchandra Jaguste
Bookseller & Publisher.
Ahmedabad.

બુકસેલર મહાદેવ રામચંદ જાગુષ્ટે.
આશા દરવાજા.
અમદાવાદ.